Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Dickens, Charles.; oversatte af L. Moltke.
Titel | Title:	Charles Dickens's samlede Værker
Udgavebetegnelse | Edition Statement:	4. gjennemsete Udgave.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 16
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : F. H. Eibes og J. Erslevs Forlag, 1889-94
Fysiske størrelse | Physical extent:	29 bd.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

58,-61.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

1 1 58 0 8 02695 9

+Rex

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

71

CHARLES DICKENS'S

SAMLEDE VÆRKER,

OVERSATTE

AF

L. MOLTKE.

FJERDE GENNEMSETE UDGAVE.

16.

~~FEMTENDE~~ BIND:

(MARTIN CHUZZLEWIT)

I.

CHARLES DICKENS'S

SAMLEDE VERKER.

OVERSATTE

AF

L. MOLTKE.

MARTIN CHUZZLEWIT'S

LEVNET OG EVENTYR.

AF

CHARLES DICKENS.

OVERSAT FRA ENGELSK

VED

L. MOLTKE.

I.

FJERDE GENNEMSETE UDGAVE.

KØBENHAVN.
F. H. EIBES OG J. ERSLEVS FORLAG.
TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.
1892.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Første Kapitel.

En Indledning, der handler om Familien Chuzzlewits Stamtavle.

Da ingen Dame eller Herre med mindste Krav paa god Opdragelse kan føle nogen Interesse for Familien Chuzzlewit, uden først at være vis paa Slægtens høje Ælde, er det en stor Tilfredsstillelse at vide, at den utvivlsomt nedstammede i lige Linie fra Adam og Eva og allerede i de ældste Tider var nøje knyttet til Agerbruget. Skulde misundelige og ondskabsfulde Mennesker paastaa, at en Chuzzlewit i et eller andet Afsnit af Familiens Historie har lagt en alt for vidt dreven Familiestolthed for Dagen, vil man sikkert ikke alene finde denne Svaghed tilgivelig, men endogsaa rosværdig, naar henses til Ættens umaadelige Overlegenhed over den øvrige Del af Menneskeslægten paa Grund af denne gamle Oprindelse.

Det er mærkeligt nok, at ligesom der i den ældste Familie, som vi have nogen Efterretning om, fandtes en Morder og Løsgænger, saaledes støder man i Efterretningerne om alle gamle Familier ufejlbarlig paa utallige Gentagelser af samme Karakter, ja det kan endog opstilles som en almengyldig Grundsætning, at jo mere omfattende Stamtræet er, des mere florerer ogsaa Vold og Løsgængeri; thi disse to Forlystelser, som baade frembyde en sund Adspredelse og et ypperligt Middel til at bringe en ødelagt Formue paa Fode igen, vare i gamle Dage paa een Gang

en forædlende Idræt og en nyttig Morskab for de store her i Landet.

Det er derfor en Kilde til ubeskrivelig Trøst og Glæde at finde, at Chuzzlewit'erne i forskellige Tidsrum i vor Historie vare virksomme Deltagere i flere morderiske Sammensværgelser og blodige Slagsmaal. Der fortælles endvidere om dem, at de, klædte i Panser og Plade fra Hoved til Fod, mangfoldige Gange med uovervindeligt Mod førte deres køllertklædte Krigere i Døden og derpaa med Anstand vendte tilbage til Slægt og Venner.

Der kan ikke være nogen Tvivl om, at i det mindste een Chuzzlewit kom herover med Vilhelm Erobreren. Det synes imidlertid ikke, at denne berømmelige Stamfader nogen Sinde senere er kommen nogen Vej med den nævnte Monark, for at bruge en almindelig Talemaade, for saa vidt som Familien aldrig i nogen særlig Grad synes at have udmærket sig ved at eje Jordegods, og det er en velkendt Sag, at Normannens Gavmildhed og Taknemmelighed ved Bortskænkningen af denne Slags Ejendom til sine Yndlinger vare lige saa mærkelige, som disse Dyder i Almindelighed ere det hos store Mænd, naar de bortgive, hvad der tilhører andre.

Vi tør maaske standse paa dette Sted i Fortællingen for at glæde os over det uhyre Kvantum af Tapperhed, Visdom, Veltalenhed, Dyd, ædel Byrd og sand Adel, der synes at være kommet til England med de normanniske Erobrere, et Kvantum, som enhver gammel Slægts Stamtavle hjælper til at forøge, og som ganske sikkert vilde have været lige saa stort og fuldt saa frugtbart med Hensyn til Frembringelsen af lange Rækker af ridderlige Efterkommere, stolte af deres Afbyrd, selv om Vilhelm Erobreren havde været Vilhelm den Overvundne, en Forandring af Omstændighederne, som ganske vist ikke vilde have gjort den mindste Forskel.

Der var utvivlsomt en Chuzzlewit med i Krudtsammensværgelsen, hvis Erkeforræderen Fawkes selv ikke var et

Skud af denne mærkelige Stamme, hvilket han meget let kan have været under Forudsætning af, at en Chuzzlewit i den foregaaende Menneskealder er udvandret til Spanien og der har giftet sig med en spansk Dame, med hvem han har faaet en olivenfarvet Søn. Denne sandsynlige Gisning styrkes, om den end ikke ligefrem stadfæstes, af en Omstændighed, som nødvendigvis maa interessere dem, der give sig af med at forfølge Udviklingen af arvelige Tilbøjeligheder gennem de uskyldige Arvingers Liv. Det er nemlig en mærkelig Kendsgerning, at mange Chuzzlewit'er i den senere Tid, efter at have været uheldige i andre Retninger, uden den mindste rimelige Udsigt til at berige sig eller nogen tænkelig Grund have givet sig til at være Kulhandlere og den ene Maaned efter den anden siddet og stirret mørkt paa en lille Bunke Kul, uden en eneste Gang at handle med en Køber. Den mærkelige Lighed mellem denne Fremgangsmaade og den Maade, hvorpaa deres store Stamfader gik til Værks nede i Kælderen under Parlamentshuset i Westminster, er alt for iøjnefaldende og slaaende til at trænge til nogen nærmere Forklaring.

Familiens mundtlige Traditioner godtgøre ogsaa klarlig, at der paa et Tidspunkt i dens Historie levede en Matrone, der hyldede saa agitatoriske Grundsætninger og var saa intrigant, at hun gik under Navn af „Partistifteren", et Øgenavn, hun har beholdt til den Dag i Dag i Familiesagnene. Der kan i Virkeligheden ikke være nogen grundet Tvivl om, at hun maa have været den spanske Dame, Moderen til Chuzzlewit Fawkes.

Men der er endnu et Bevis, som direkte godtgør Slægtens nøje Forbindelse med hin mindeværdige Tildragelse, som maa være overbevisende selv for den — hvis der findes nogen — der ikke vil lade sig overtyde af disse Indicier.

For nogle Aar siden ejede nemlig et højst agtbart og i enhver Henseende hæderligt og ulasteligt Medlem af Familien — thi selv hans bitreste Fjende vovede aldrig at

insinuere, at han ikke var en velhavende Mand — en Blendlygte af utvivlsom Ælde, og som blev endnu mere interessant ved, at den i Form og Mønster havde en paafaldende Lighed med dem, der bruges endnu i vore Dage. Denne Mand, som senere er død, var nu til enhver Tid rede til at gøre sin Ed paa og forsikrede atter og atter paa det højtideligste, at han ofte havde hørt sin Bedstemoder sige, naar hun saa paa denne ærværdige Relikvie: „Ak ja, den blev baaret af min fjerde Søn den femte November, da han var Guy Fawkes." Disse mærkelige Ord gjorde et stærkt Indtryk paa ham, hvilket ikke var saa underligt, og han plejede at gentage dem meget tit. Den rigtige Fortolkning af dem og den Slutning, hvortil de ledede, er afgørende og uimodstaaelig. Den gamle Dame, der af Naturen havde en kraftig Aand, var ikke des mindre skrøbelig og affældig; det er vitterligt, at hun led af den Tanke- eller, mildest talt, Taleforvirring, som gamle og snakkesalige Folk ere udsatte for. Den ubetydelige, yderst ubetydelige Forvirring, der viser sig i hin Ytring, er iøjnefaldende, og det er latterlig let at rette den. „Ak ja," sagde hun, og man vil lægge Mærke til, at disse to Begyndelsesord ikke trænge til Berigtigelse. „Ak ja, denne Lygte blev baaret af min Stamfader" — ikke fjerde Søn, hvilket er meningsløst — „den fjerde November. Og han var Guy Fawkes." Her har man en Udtalelse, der paa een Gang er følgerigtig, klar, naturlig og strengt overensstemmende med den talendes Karakter; ja, Anekdoten peger saa tydelig hen paa denne Fortolkning og ingen anden, at det næppe vilde være Umagen værd at meddele den i dens oprindelige Form, naar det ikke var et Bevis paa, hvad der ikke alene i historisk Prosa, men ogsaa i den rene Poesi kan udrettes ved en Smule Skarpsindighed og Anstrengelse hos Fortolkeren.

Det er blevet sagt, at der i den nyere Tid ikke haves noget Eksempel paa, at en Chuzzlewit har staaet paa en fortrolig Fod med de store; men her blive de spottende Skumlere, som opspinde saadanne elendige Paafund i deres

ondskabsfulde Hjerner, atter bragte til Tavshed ved slaaende Beviser. Flere Grene af Familien ere nemlig endnu Ejere af Breve, hvori det med rene Ord siges, at Diggory Chuzzlewit stadig plejede at spise til Middag hos Hertug Humphrey;*) ja saa ofte var han en Gæst ved denne Adelsmands Bord, og saa uophørlig blev hans Naades Gæstfrihed og Selskab saa at sige paanødet ham, at man finder ham, i en urolig og fortrædelig Stemning og opfyldt af Ulyst, skrive til sine Venner, at hvis de ikke sende ham et fyldestgørende Svar med Overbringeren, vil han ikke have andet Valg end atter at spise til Middag hos Hertug Humphrey, idet han paa en meget tydelig og paafaldende Maade udtrykker sig, som om han var overmæt af fornemt og naadigt Selskab.

Rygtet har fortalt, og det er overflødigt at sige, at dette Rygte er udsprunget fra den samme plumrede Kilde, at Chuzzlewit, hvis Fødsel maa indrømmes at være indhyllet i nogen Dunkelhed, var af meget lav og simpel Oprindelse. Hvorledes staar det sig nu med Beviset? Da dette Individs Søn, hvem Hemmeligheden om hans Faders Fødsel menes at være bleven betroet af hans Fader i dennes levende Live, laa paa sit yderste, blev der paa en højtidelig og formel Maade gjort ham det Spørgsmaal: „Toby Chuzzlewit, hvem var Deres Bedstefader?“ hvortil han ikke mindre højtidelig og formelt — og hans Ord bleve dengang optegnede og underskrevne af seks Vidner med enhvers fulde Navn og Bopæl — svarede: „Lord No Zoo.“**) Man kan sige — og det er blevet sagt; thi den menneskelige Ondskab er uden Grænser — at der ikke gives nogen Lord af dette Navn, og at der blandt alle Navnene paa uddøde Adelsslægter ikke findes et eneste, som paa nogen Maade ligner dette, ikke engang i Lyden. Men hvad er nu den uigendrivelige Slutning? Naar man forkaster en af nogle velmenende, men vildfarende Personer opstillet Teori, at

*) En Talemaade, der betyder at gaa uden Middagsmad.
**) Kan ogsaa betyde: „Gud maa vide det!“

denne Toby Chuzzlewits Bedstefader efter hans Navn at dømme ganske sikkert maa have været en Mandarin — hvilket er aldeles uholdbart, da der ikke er noget Spor af, at hans Moder nogen Sinde har været udenlands, eller at en Mandarin har været her i England flere Aar før hans Faders Fødsel, med Undtagelse af dem i Teudsalgene, der intet Øjeblik kunne menes at vedrøre Spørgsmaalet hverken i den ene eller den anden Retning — naar man forkaster denne Hypotese, er det da ikke aabenbart, at Toby Chuzzlewit enten ikke rigtig har hørt det Navn, hans Fader nævnede, eller at han har glemt det eller udtalt det fejlagtigt, og at Chuzzlewit'erne endog i den nyere Tid ved en heraldisk Skraabjælke have været forbundne med et eller andet ubekendt adeligt og berømmeligt Hus.

Ifølge Dokumenter, der endnu ere opbevarede i Familien, staar det fast, at et af dens Medlemmer i den omtalte Diggory Chuzzlewits forholdsvis nyere Dage havde opnaaet en meget stor Rigdom og Indflydelse. I alle de Brudstykker af hans Brevveksling, der ere undgaaede at blive hærgede af Møllene — som i Kraft af deres sjældne Evne til at sluge Indholdet af Brevskaber og Papirer kunne kaldes Insektverdenens Generalarkivarer — ser man ham tit omtale en Onkel, med Hensyn til hvem han synes at have gjort sig store Forventninger, da han plejede at søge at skaffe sig hans Yndest ved Gaver af Sølvtøj, Smykker, Bøger, Ure og andre Værdisager. Saaledes skriver han een Gang til sin Broder om en Sauceske, Broderens Ejendom, som han — Diggory — synes at have laant eller paa anden Maade faaet fat i: „Bliv ikke vred, jeg har skilt mig ved den og sendt den til Onkel.“ En anden Gang udtrykker han sig paa en lignende Maade med Hensyn til et Barnebæger, der var blevet ham betroet for at faa det istandsat. Ved en tredje Lejlighed siger han: „Jeg har overdraget alt, hvad jeg ejede, til den uimodstaaelige Onkel.“ Og at han plejede at gøre denne Herre langvarige og jævnlige Besøg i hans Hus, hvis han ikke helt og holdent boede der, fremgaar af føl-

gende Sætning: „Med Undtagelse af de Klæder, jeg har paa Kroppen, er hele min Garderobe for Tiden hos Onkel.“ Denne Mands Anseelse og Indflydelse maa have været enestaaende, da hans Nevø skriver: „Naar Folk ikke have anden Udvej, ty de til ham.“ — „Der er Tusinder, der søge Hjælp hos ham“ — og saa fremdeles. Og dog synes denne Indflydelse, underligt nok, ikke at have skaffet ham nogen indbringende Post ved Hoffet eller andetsteds eller nogen anden Udmærkelse end den, der var en nødvendig Følge af en saa stor Mands Understøttelse.

Det er overflødigt at fremføre flere Eksempler paa Chuzzlewit'ernes fremragende Stilling og umaadelige Indflydelse til forskellige Tider. Var der mindste Rimelighed for, at der vilde blive fordret yderligere Beviser, kunde de dynges oven paa hverandre, indtil de dannede et Bjærg af Vidnesbyrd, hvorunder selv den halsstarrigste Tvivler vilde blive knust og trykket flad. Men da en ganske køn lille Høj allerede er bleven kastet op og klappet nok saa pænt til oven paa Familiegraven, vil dette Kapitel nøjes med at lade den være det, den er, og kun som en sidste Spadefuld tilføje, at der for mange, baade mandlige og kvindelige Chuzzlewit'ers Vedkommende, foreligger autentiske Beviser i Form af Breve fra deres egne Mødre, for at de have haft mejslede Næser, dadelfri Hager, Former, der kunde have tjent en Billedhugger til Model, fint drejede Lemmer og blanke Pander med en saa gennemsigtig Hud, at man kunde se de blaa Aarer forgrene sig i forskellige Retninger som lige saa mange Landeveje paa et æterisk Kort. Denne Kendsgerning vilde, selv om den havde været enestaaende, have været nok til een Gang for alle at afgøre Spørgsmaalet; thi ifølge alle de Bøger, der handle om deslige Sager, er det velbekendt, at alle disse Fænomener, navnlig de mejslede Næser, ere særlig ejendommelige for og kun vise sig hos Mennesker af den allerfornemmeste Stand.

Da denne Historie nu til sin egen og følgelig ogsaa til alle sine Læseres fuldkomne Tilfredsstillelse har godt-

gjort, at Chuzzlewit'erne have haft en Oprindelse og enten til den ene eller den anden Tid have haft en Betydning, der ikke kan andet end gøre dem til et kærkomment og behageligt Selskab for alle rettænkende Individer, kan den nu for Alvor give sig i Kast med sin Opgave. Og da den har vist, at de paa Grund af deres ældgamle Byrd maa have haft en temmelig stor Del i den menneskelige Slægts Grundlæggelse og Formerelse, vil den længer hen faa det Hverv at paavise, at de af dens Medlemmer, der ville blive fremstillede i disse Blade, endnu have mange Sidestykker og Forbilleder i den store Verden, der omgiver os. For Tiden nøjes den med ganske i Almindelighed at sige: For det første, at man trygt kan paastaa, uden dermed direkte at anerkende Monbeddo Læren om Sandsynligheden af, at vi engang have været Aber, at Menneskene ofte te sig paa en højst grinagtig og mærkelig Maade; og for det andet, uden at gøre Indgreb i den Blumenbackske Teori om, at Adams Efterkommere have en Mængde Egenskaber, der mere tilhøre Svinene end nogen anden Dyreart, at nogle Mennesker unægtelig udmærke sig ved at sørge ualmindelig godt for sig selv.

Andet Kapitel.

Hvori nogle Personer blive forestillede for Læseren, med hvem han kan gøre nærmere Bekendtskab, hvis han vil.

Det var temmelig sent paa Efteraaret, da den nedgaaende Sol gennembrød den Taage, som havde tilsløret den hele Dagen, og skinnede klart paa en lille Landsby i Wiltshire, en magelig Dagsrejse fra den smukke gamle Stad Salisbury.

Ligesom en pludselig Aandsklarhed, der lyser op i en Oldings Sjæl, udgød den sin Glans over den Skueplads,

hvor dens svundne Ungdom og Friskhed syntes at vende tilbage. Det vaade Græs tindrede i Lyset; de smaa, grønne Græspletter mellem Hækkerne — hvor nogle faa, grønne Kviste endnu holdt tappert ud og til det sidste modstod de fortærende Vinde og den tidlige Nattefrost — fattede Mod og levede atter op. Bækken, der havde været tvær og gnaven hele Dagen igennem, smilede muntert; Fuglene begyndte at pippe og kvidre paa de nøgne Grene, som om de forhaabningsfulde Smaavæsener halvt om halvt troede, at Vinteren var forbi og Foraaret allerede kommet; Fløjet paa den gamle Kirkes smækre Spir blinkede fra sin høje Plads i Sympati med den almindelige Glæde, og fra de vedbendkransede Vinduer kastedes saadanne Lysglimt tilbage paa den glødende Himmel, at det syntes, som om de stille Bygninger vare Gemmestedet for tyve Somre, og at al disses Glød og Varme vare ophobede inde i dem.

Selv de af Aarstidens Kendetegn, som umiskendelig hviskede om den kommende Vinter, forskønnede Landskabet, uden i Øjeblikket at give dets livligere Træk noget trykkende Præg af Sørgmodighed. Det faldne Løv, hvormed Jorden var overstrøet, udbredte en behagelig Vellugt og frembragte ved at dæmpe den skurrende Lyd af fjerne Fodtrin og Vognhjul en Ro, der var i blid Samklang med den lette Raslen af Kornet, som udstrøedes af Sædemanden i det fjerne, og med Plovens lydløse Gang, medens den væltede den brune, frugtbare Muld op og tegnede et sirligt Mønster paa Stubbeagrene. Paa nogle Træers ubevægelige Grene hang Efteraarsbær som Klaser af Koralperler ligesom i hine Eventyrhaver, hvor Frugterne vare Ædelstene; andre stod, helt afklædte, hvert for sig midt i sin lille Bunke lyserøde Blade og iagttog deres langsomme Opløsning; atter andre bar endnu deres Løv, men det var runkent og forkrøllet, som om de vare blevne brændte; omkring Stammerne af nogle laa de Æbler, de havde baaret, opstablede i rødmende Bunker, mens andre — haardføre Vintertræer — tog sig noget strenge og mørke ud i deres

Kraft, som om de af Naturen vare bestemte til en Paamindelse om, at det ikke er dens mere kælne og livsglade Yndlinger, den skænker den længste Levetid. Endnu banede Solstraalerne gyldne Stier gennem deres dunkle Kroner, og idet det røde Lys søgte ind mellem deres sortladne Kviste, brugte det dem til at fremhæve sin egen Klarhed og understøtte Glansen af den døende Dag.

Et Øjeblik, og dens Herlighed var ikke mere. Solen gik ned bag de lange, mørke Rækker af Bakker og Skyer, som i Vest opførte en By i Luften med Mur oven paa Mur og Tinde oven paa Tinde; alt Lys forsvandt; den skinnende Kirke blev kold og mørk; Bækken glemte at smile; Fuglene forstummede, og Vinterens Skummelhed hvilede over enhver Genstand.

Og samtidig rejste Nattevinden sig, og de tynde Grene knirkede og raslede, idet de bevægede sig i Dødningedanse efter dens sørgelige Musik. De visne Blade havde ikke længer Ro, men for hid og did for at søge Læ for dens isnende Forfølgelse; Karlen spændte sine Heste fra og tradskede med bøjet Hoved rask hjem ved Siden af dem, og fra Vinduerne i Husene begyndte Lys at titte frem og blinke ud paa de mørke Marker.

Da viste Landsbysmedien sig i hele sin Glorie. Den lystige Blæsebælg brølede ha, ha! til den klare Ild, som atter brølede til Svar og bød de skinnende Gnister at danse rask til Hamrenes muntre Klingen paa Ambolten. I sin Kappelyst tindrede ogsaa det glimtende Jærn og strøede sine glorøde Ædelstene rundt til alle Sider. Den stærke Smed og hans Svende gav deres Arbejde saadanne Slag, at de endog oplivede den tungsindige Nat og frembragte en blussende Glød i dens mørke Aasyn, medens den svævede omkring Døren og Vinduerne og tittede nysgerrigt ind over Skuldrene paa en halv Snes Lediggængere. Og hele denne Driverbande stod der som fasttryllet til Stedet, idet de nu og da skottede til Mørket bag ved dem, og lagde deres dovne Albuer mageligere til Rette i Vindueskarmene og

lænede sig længere tilbage, — de havde ikke mere Lyst til at løsrive sig, end om de vare blevne fødte til at flokke sig omkring den blussende Esse som lige saa mange Faarekyllinger.

Skam faa den vrede Blæst, der fra at sukke gik over til at støje rundt omkring den lystige Smedie, idet den smældede med Døren og brummede i Skorstenen, som om den overfusede den muntre Bælg, fordi denne gjorde sin Pligt. Og trods al sin Støjen var den dog kun en afmægtig Praler; thi hvis den gjorde noget Indtryk paa denne hæse Kammerat, var det da kun, at den fik den til at brøle sin lystige Sang endnu højere og følgelig fik Ilden til at brænde endnu klarere og Gnisterne til at danse endnu raskere — til sidst hvirvlede de saa vanvittig rundt, at det var mere, end en saadan Tværdriver af Blæst kunde udholde, saa den fløj bort med et Hyl og gav undervejs det gamle Skilt uden for Krodøren et saadant Puf, at den blaa Drage fra den Dag stejlede endnu mere end før, ja endog inden Jul dejsede baglæns ud af sin brøstfældige Ramme.

Det var et smaaligt Tyranni af en honnet Blæst at lade sin Hævn gaa ud over saadanne værgeløse Skabninger som de faldne Blade, men idet denne Blæst tilfældigvis stødte paa en stor Bunke af dem, netop som den havde ladet sit onde Lune gaa ud over den forurettede Drage, spredte og splittede den dem saaledes ad, at de flygtede bort hulter til bulter, nogle hist, andre her, idet de faldt over hverandre, snurrede sig rundt paa deres tynde Kanter, fløj, som om de vare vanvittige, op i Luften og i deres Forfærdelse gjorde alle Slags mærkværdige Krumspring. Men dette var endnu ikke nok for dens ondskabsfulde Raseri; thi ikke tilfreds med at have slaaet dem paa Flugt, angreb den smaa Hobe af dem og trængte dem ned i Hjulmagerens Savgrube og ind under Tømmerstablerne i hans Gaard, hvor den søgte efter dem under Savspaanerne, som den spredte i Luften, og fandt den da nogle, hu hej! hvor den saa piskede løs paa dem og jagede efter dem!

De skræmmede Blade fløj, trods alt dette, kun saa meget des hurtigere af Sted, og en vild Jagt blev det, for de tyede til afsides Steder, hvorfra der ingen Udgang var, og hvor deres Forfølger kørte rundt med dem, saa længe han havde Lyst, og de krøb ind under Tagskæggene og klyngede sig fast til Siderne af Høstakkene ligesom Flaggermus; eller de for ind ad aabenstaaende Vinduer, skjulte sig imellem Hækkerne og søgte, kort sagt, Frelse overalt. Men det mærkeligste, de gjorde, var, at de, idet Mr. Pecksniffs Gadedør pludselig blev lukket op, benyttede sig heraf til at storme vildt ind i Gangen, hvor Blæsten, der fulgte tæt bag efter dem og fandt Bagdøren aaben, uden videre pustede det tændte Lys, som Miss Pecksniff havde i Haanden, ud og slog Gadedøren saa voldsomt i mod Pecksniff, der i det samme traadte ind, at han gik bagover og trillede ned ad Trappen. Den balstyrige Krabat var nu bleven ked af disse Narrestreger og for hoverende af Sted under vilde Hyl, over Moser og Enge, Bakker og Dale, indtil den kom ud paa Havet, hvor den stødte paa andre ligesindede Vinde og holdt sig lystig hele Natten.

Pecksniff, der af en skarp Kant paa det næstnederste Trin havde faaet et af de Dunk i Hovedet, der til den lidendes Underholdning tænde en almindelig Illumination af tindrende Spedelys, laa imidlertid ganske rolig og stirrede paa sin Gadedør. Og den lod til at være rigere paa Stof til Tanker end Gadedøre i Almindelighed, eftersom han blev liggende der en urimelig lang Tid, uden saa meget som at tænke over, om han var kommen til Skade eller ikke. Ikke engang da Miss Pecksniff med en skingrende Stemme, der kunde have tilhørt en nykonfirmeret Blæst, spurgte gennem Nøglehullet: „Hvem er det?“ gav han noget Svar, lige saa lidt som han sagde et Ord eller paa nogen Maade antydede, at han ønskede at blive samlet op, da Miss Pecksniff atter aabnede Døren og, idet hun holdt Haanden for Lyset, tittede ud og saa udfordrende rundt omkring ham, over ham, forbi ham og paa alt mulig andet end paa ham. „Jeg ser

Dem nok!“ raabte Miss Pecksniff til den formodede Spasmager, som hun troede, havde banket paa Døren. „De kan tro, De skal faa!“

Men desuagtet sagde Pecksniff intet, maaske fordi han allerede havde faaet nok.

„Nu er De om Hjørnet!“ raabte Miss Pecksniff. Hun sagde det paa Lykke og Fromme; men det passede dog paa en vis Maade. Pecksniff var nemlig i Færd med at slukke de før omtalte Lys og formindske Antallet af Messingknopperne paa sin Gadedør fra fire- eller fem Hundrede — som tidligere havde danset af sig selv for hans Øjne paa en højst mærkelig Maade — til en halv Snes eller saa, og han kunde derfor i en vis Forstand siges at være kommen om Hjørnet, for saa vidt som han havde overstaaet det værste og var ved at komme til sig selv igen.

Med en skarp udtalt Trussel om Fængselet og Politiet, Stokken og Galgen vilde Miss Pecksniff allerede til at lukke Døren, da Pecksniff rejste sig op paa sin ene Albu og nøs.

„Den Stemme!“ udbrød Miss Pecksniff. „Min Fader!“

Ved dette Udraab kom en anden Miss Pecksniff farende ud fra Dagligstuen, og under mange usammenhængende Udbrud fik de to Damer nu Pecksniff halet i Vejret.

„Fader!“ raabte de i Kor. „Fader! Tal, Fader! Se ikke saa vild ud, søde Fader!“

Men da en Mands Udseende under saadanne Omstændigheder er noget, som han har ondt ved selv at raade over, vedblev Pecksniff at holde Øjne og Mund vidt aabne og at lade Underkæben hænge ned omtrent ligesom en Nøddeknækker, og da hans Hat var falden af, hans Ansigt var blegt, hans Haar strittede i Vejret, og hans Frakke var tilsølet, frembød han et saa ynkeligt Skue, at ingen af Miss'erne Pecksniff kunde undertrykke et uvilkaarligt Skrig.

„Det hjalp,“ sagde Pecksniff; „nu har jeg det bedre.“

„Han kommer til sig selv!“ udbrød den yngste Miss Pecksniff.

„Han har faaet sit Mæle igen!“ raabte den ældste, og

med disse glade Ord kyssede de Pecksniff paa begge Kinder og hjalp ham ind i Huset. Straks efter løb den yngste Miss Pecksniff ud igen for at hente hans Hat, hans Pakke, hans Paraply, hans Handsker og andre Smaating, og da det var gjort og Døren lukket, gav begge unge Damer sig i Bagstuen til at undersøge Pecksniffs Saar.

De vare ikke af nogen alvorlig Natur, men indskrænkede sig til Skrabninger paa saadanne Steder, som den ældste Miss Pecksniff kaldte de „knudrede Dele" af hendes Faders Skelet, saasom hans Knæ og Albuer, samt til Udviklingen af et ganske nyt, af Frenologerne ukendt Organ paa hans Baghoved. Da disse Skrammer vare blevne lindrede udvendig med Papirslapper, dyppede i Vineddike, og Pecksniff selv var bleven lindret indvendig med et Glas stærk Grog, gav den ældste Miss Pecksniff sig til at skænke paa Tepotten, som stod parat paa Bordet. Imidlertid gik den yngste Miss Pecksniff ud i Køkkenet og hentede en dampende Portion Skinke og Æg, og efter at have sat den foran sin Fader tog hun selv Plads paa en lille Skammel ved hans Fødder, saa at hendes Øjne kom lige i Flugt med Tebakken.

Af denne ydmyge Stilling maa man dog ikke udlede den Slutning, at den unge Miss Pecksniff var saa ung, at hun paa Grund af sine Bens Korthed var nødt til at sidde paa en Skammel. Miss Pecksniff sad paa en Skammel paa Grund af sin Naturlighed og Uskyld, der vare meget store — meget store. Miss Pecksniff sad paa en Skammel, fordi hun var lutter Barnlighed og Spøgefuldhed, ellevild og sprælsk som en Kattekilling. Hun var det mest skælmske og samtidig det mest ukunstlede Pigebarn, som man kunde tænke sig, var den yngste Miss Pecksniff. Det var dette, som gjorde hende saa fortryllende. Hun var alt for frisk og naturlig, alt for barnlig overgiven til at gaa med Kam i sit Haar eller til at sætte det op, kruse det, eller flette det. Hun bar det frit, ganske frit, og det sad i eet Krøl over hele Hovedet. Hendes Figur var temmelig fyldig og næsten helt udviklet; men undertiden gik hun med Bluseforklæde, og

hvor fortryllende saa hun da ikke ud! Ja, hun var rigtignok en „fager Glut“, som en ung Herre havde udtrykt sig i et Digt i et Provinsblad.

Pecksniff var en moralsk Mand, en alvorlig Mand, ædel i sin Tænkemaade og ædel i sin Tale, og han havde ladet hende døbe Mercy (Naade). Mercy! Hvilket fortryllende Navn for et Væsen med en saa ren Sjæl som den yngste Miss Pecksniff! Hendes Søsters Navn var Charity (Kærlighed). En skøn Tanke: Mercy og Charity! Og med sin fine og skarpe Forstand og sin blide, skønt ingenlunde frastødende Alvor bar Charity med Føje sit Navn og dannede en skøn Pendant til Søsteren. Hvor det var en Fornøjelse at se den Modsætning, de frembød — at se, hvorledes de, opfyldt af gensidig Kærlighed, følte med hinanden, ofrede sig for hinanden, støttede sig paa hinanden, samtidig med, at de korrigerede og regulerede og ligesom tjente som Modgift for hinanden! At se enhver af disse Ungmøer ligefrem af Beundring for Søsteren etablere sin egen Forretning efter stik modsatte Principper og kundgøre, at de to Butikker ikke havde noget med hinanden at gøre — „hvis De ikke føler Dem tilfreds med Varernes Kvalitet i det andet Udsalg, tillader jeg mig at bede Dem om at beære mig med Deres Søgning!“ Og hvad der satte Kronen paa det hele, var, at begge de skønne vare aldeles uvidende om alt dette! De havde ikke Spor af Anelse derom; de tænkte ikke mere derpaa, end Pecksniff gjorde; det var Naturen, som stillede dem op mod hinanden; de to Miss'er Pecksniff havde selv ingen Del deri.

Det er allerede blevet sagt, at Pecksniff var en moralsk Mand, og det var han. Der har maaske aldrig været nogen mere moralsk Mand end Pecksniff, især i hans Tale og i hans Breve. En beskeden Beundrer sagde engang om ham, at han havde en Fortunatus's Pung med smukke Sentenser i sit Indre. I denne Henseende lignede han Pigen i Eventyret, men Undtagelse af, at hvis det ikke var ægte Diamanter, som faldt fra hans Læber, saa var det dog for-

trinlige Efterligninger med en blendende Glans. Han var en højst eksemplarisk Mand og mere fuld af dydige Leveregler end en Skrivebog. Nogle sammenlignede ham med en Vejviser, der altid peger hen mod et Sted, men selv aldrig kommer der; men det var kun hans Fjender, de Skygger, som hans Klarhed kastede; det var det hele. Endog hans Hals var moralsk. Man saa en hel Del af den. Man saa over et meget lavt Gærde af et hvidt Halsbind — hvis Knude intet Menneske havde set, da han bandt den bagpaa — og der laa den som en Dal mellem to fremspringende Bakker af Flipper, fredelig og skægløs for ens Blik. Den syntes at sige paa Pecksniffs Vegne: „Det er intet Bedrageri, mine Damer og Herrer; alt er Fred, en hellig Ro gennemtrænger mig.“ Det samme gjorde hans med nogle staalgraa Stænk isprængte Haar, der var børstet helt bort fra hans Pande og stod lige i Vejret, eller sænkede sig lidt i sympatisk Forstaaelse med hans tunge Øjenlaage. Det samme gjorde hans Person, der var glat, uden at være korpulent. Det samme gjorde hans Væsen, der var mildt og salvelsesfuldt. Kort sagt, endog hans simple sorte Dragt, hans Enkemandsstand og hans dinglende, dobbelte Øjeglas, alt pegede i samme Retning og raabte højt: „Se her den moralske Pecksniff!“

Messingpladen paa Døren — der ikke kunde lyve, da den tilhørte Pecksniff — havde den Indskrift: „Pecksniff, Arkitekt“, hvortil Pecksniff paa sine Adressekort føjede: „Og Landmaaler“. I een Forstand, men kun i een, kunde han siges at være Landmaaler efter en temmelig stor Maalestok, da der var en meget vid Udsigt fra Vinduerne i hans Hus. Om hans Virksomhed som Arkitekt vidstes intet med Bestemthed, undtagen at han aldrig havde bygget eller gjort Tegning til noget; men man troede almindelig, at hans Indsigt i Faget grænsede til det utrolige.

Pecksniffs faglige Sysler indskrænkede sig næsten til at modtage Lærlinger; thi Indkrævningen af Husleje, hvormed han undertiden bragte Afveksling ind i sine alvorlige

Arbejder, kan strengt taget næppe siges at falde ind under den arkitektoniske Virksomhed. Hans Talent viste sig særlig i at besnære Forældre og Værger og stikke Honorarer i Lommen. Naar Honoraret for en ung Mand var betalt, og den unge Mand var kommen i Pecksniffs Hus, laante Pecksniff hans matematiske Bestik — hvis det var monteret med Sølv eller paa anden Maade havde nogen Værdi — bad ham fra dette Øjeblik betragte sig som hørende til Familien; sagde ham mange smukke Ting med Hensyn til hans Forældre eller Værge, som det nu kunde falde, og slap ham løs i et rummeligt Værelse paa anden Sal, hvor han i Selskab med nogle Tegnebrætter, Parallellinealer, meget stivbenede Passere og to eller maaske tre andre unge Herrer i tre eller fem Aar, overensstemmende med sin Lærekontrakt, øvede sig i at gøre Gennemsnitstegninger af Domkirken i Salisbury fra alle mulige Synspunkter og opføre en uhyre Mængde Slotte, Parlamentshuse og andre offentlige Bygninger i Luften. Maaske opførtes der intetsteds i Verden saa mange Pragtbygninger af denne Slags som under Pecksniffs Auspicier, og kunde alene Tyvendedelen af de Kirker, som byggedes i hint Værelse paa anden Sal, og hvori altid den ene eller den anden Miss Pecksniff stod for Alteret for at vies til Bygmesteren, være bleven gjort tilgængelig for Offentligheden, vilde der i det mindste i fem Hundrede Aar ikke have været Brug for flere Kirker.

„Selv de jordiske Goder, vi nu have fortæret," sagde Pecksniff og saa sig om paa Bordet, da han var færdig, „selv Fløde, Sukker, Te, ristet Brød, Skinke —"

„Og Æg," tilføjede Charity sagte.

„Og Æg", sagde Pecksniff, „selv de have deres Moral. Se, hvorledes de komme og gaa. Enhver Nydelse er forbigaaende. Vi kunne ikke engang spise længe. Fylde vi os med uskyldige Vædsker, faa vi Vattersot; hengive vi os til Nydelsen af hidsende Drikke, blive vi fulde. Hvilken trøstende Tanke er ikke dette!"

„Sig ikke, vi blive fulde, Fader," indvendte den ældste Miss Pecksniff.

„Naar jeg siger vi, mit Barn, mener jeg Menneskeslægten i Almindelighed, Menneskene som en Helhed, ikke som Individer. I Moralen er der intet personligt, min Datter. Endog noget som dette," sagde Pecksniff og lagde sin venstre Haands Pegefinger paa Karduspapiret oppe paa sin Isse, „minder, skønt det kun er en ringe Ting, en skaldet Plet, os dog om, at vi kun ere —" han vilde have sagt: „Orme," men da han huskede paa, at Orme ikke udmærke sig ved at have Haar paa Hovedet, sagde han i Stedet derfor: „Kød og Blod."

„Og dette," udbrød Pecksniff efter en Pause, hvorunder han syntes at lede efter en ny Moral, men uden synderligt Held, „dette er ogsaa saare trøsteligt. Rør op i Ilden, kære Mercy, og læg flere Kokes paa."

Den unge Dame adlød, hvorpaa hun atter tog Plads paa sin Skammel, støttede sin ene Arm paa sin Faders Knæ og lagde sin blomstrende Kind paa den. Charity flyttede sin Stol nærmere hen til Kaminen, som om hun gjorde sig rede til en Samtale, og saa paa sin Fader.

„Ja," sagde Pecksniff efter et kort Ophold, under hvilket han havde smilet stiltiende og rystet paa Hovedet ad Ilden — „jeg har igen været saa heldig at opnaa min Hensigt. Vi ville meget snart faa en ny Husbeboer."

„Er det en ung Mand, Fader," spurgte Charity.

„Ja—a, det er en ung Mand," svarede Pecksniff. „Han vil drage Nytte af den gunstige Lejlighed, der tilbyder sig, til at forene Fordelene ved den bedste praktiske Uddannelse i Bygningsfaget med et Hjems Hygge og den stadige Omgang med Mennesker, der — hvor beskeden deres Kreds og hvor ringe deres Evner end ere — dog ikke ere blinde for deres moralske Ansvar."

„Aa Fader!" udbrød Mercy, idet hun skælmsk rakte Fingeren i Vejret. „Se Annoncen!"

„Lystige — lystige Sanglærke," sagde Pecksniff. I For-

bindelse med, at han kaldte sin Datter en „Sanglærke", kan det tilføjes, at hun slet ikke kunde synge, men at Pecksniff stadig havde den Vane at bruge ethvert Ord, der faldt ham ind, naar det blot klang godt og afrundede en Sætning, uden at han brød sig synderlig om Meningen. Og dette gjorde han med en saadan Dristighed og paa en saa imponerende Maade, at han undertiden forbløffede de klogeste Mennesker med sin Veltalenhed og slog dem helt fra det.

„Er han smuk, Fader?" spurgte den yngste Datter.

„Du er en lille Nar, Merry!" sagde den ældste; Merry var nemlig et Dæggenavn i Stedet for Mercy. „Hvor højt er Honoraret, Fader? Fortæl os det."

„Gud bevare os, Cherry," udbrød Mercy, idet hun med den mest indtagende Fnisen af Verden rakte Hænderne i Vejret, „hvor du dog er pengegridsk! Din væmmelige, beregnende, fornuftige Pige!"

Det var ligefrem fortryllende — formelig idyllisk — at se, hvorledes de to Miss'er Pecksniff oven paa dette gav hinanden nogle Smaaklaps, og endte med en Omfavnelse, der var betegnende for deres forskellige Naturer.

„Han ser godt ud," sagde Pecksniff langsomt og tydelig, „ret godt ud. Jeg venter egentlig ikke for Tiden noget Honorar for ham."

Trods deres forskellige Naturer, vare Charity og Mercy dog enige om at spile deres Øjne vidt op ved denne Meddelelse og i Øjeblikket at se saa befippede ud, som om deres Tanker virkelig havde været rettede paa Profitten.

„Men hvad gør det til Sagen?" sagde Pecksniff og smilede til Ilden. „Der er dog vel noget, der hedder Uegennyttighed her i Verden, skulde jeg haabe? Vi ere dog vel ikke alle opstillede i to modsatte Rækker: Angriberne og Forsvarerne? Der findes dog vel nogle, der følge Middelvejen og understøtte de trængende, uden at tage Parti for nogen af Siderne — ikke sandt?"

Der var noget i disse filantropiske Smuler, som bero-

ligede Søstrene. De vekslede Øjekast, og deres Ansigter opklaredes.

„Lader os dog ikke altid beregne og spekulere og lægge Planer for Fremtiden," sagde Pecksniff, idet han smilede mere og mere og saa paa Ilden, som om han gjorde Løjer med den; „jeg er ked af disse Kunstgreb. Naar vore Tilbøjeligheder kun ere gode og rene, kunne vi frit tilfredsstille dem, om vi ogsaa skulde have Tab i Stedet for Fordel af dem, ikke sandt, Charity?"

Pecksniff skottede her for første Gang til sine Døtre, efter at han havde begyndt at tale, og da han opdagede, at de begge smilte, saa han saa opmuntrende paa dem, skønt stadig med en Slags fromt Skælmeri, at den yngste ikke kunde lade være straks at sætte sig paa hans Knæ, slynge sine smukke Arme om hans Hals og kysse ham tyve Gange. Under alle disse Kærlighedsytringer lo hun ganske umaadelig, og selv den forstandige Cherry deltog i hendes Lystighed.

„Stille, stille," sagde Pecksniff, idet han skød sin sidstfødte fra sig og lod sine Fingre fare igennem Haaret, idet han atter satte sit rolige Ansigt op. „Hvad er det for Daarskaber? Lader os vogte os for at le uden Aarsag, for at vi ikke skulle faa Grund til at græde. Hvad nyt i Huset siden i Gaar? John Westlock er vel taget bort, haaber jeg?"

„Nej han er ikke," svarede Charity.

„Men hvorfor ikke?" spurgte hendes Fader. „Hans Tid udløb i Gaar, og hans Kuffert var pakket, ved jeg, for jeg saa den om Morgenen staa paa Gangen."

„Han laa i Nat i Dragen," svarede den unge Dame, „og havde Mr. Pinch til Gæst hos sig om Middagen. De tilbragte Aftenen sammen, og Mr. Pinch kom først meget sildig hjem."

„Og da jeg mødte ham i Formiddags paa Trappen, Fader," sagde Mercy, „du store Gud, hvor han saa ud! Hans Ansigt havde alle mulige Kulører, og hans Øjne vare saa matte, som om de vare kogte, og en frygtelig Hoved-

pine havde han nu, det kunde jeg se paa ham, og hans Klæder lugtede — det er ikke til at sige, hvor stærkt de lugtede af" — her gøs den unge Dame — „af Punch og Tobak."

„Jeg synes virkelig," sagde Pecksniff med sin vante Blidhed, men samtidig med en Mine som en, der led en blodig Uret, uden at klage. „jeg synes, at Mr. Pinch kunde have valgt sig en bedre Omgangsven end en, der, som han vidste, ved Slutningen af et langt Samliv havde søgt at saare mine Følelser. Jeg tror næppe, at det var rigtig hensynsfuldt af Mr. Pinch, ja jeg vil endog gaa saa vidt at sige, at jeg næppe tror, at det var taknemmeligt af Mr. Pinch."

„Men hvad kan man vel vente sig andet af Mr. Pinch?" udbrød Charity i en haanlig Tone.

„Ja, ja," svarede hendes Fader og rakte sine Hænder blidt i Vejret, „det er godt nok at sige, hvad kan man vel vente sig af Mr. Pinch? Men Mr. Pinch er vort Medmenneske, min Datter; Mr. Pinch er en Del af Menneskehedens uhyre Totalsum, mit kære Barn, og vi have Ret til, ja det er vor Pligt hos Mr. Pinch at vente os en vis Udvikling af de bedre Egenskaber, hvis Tilstedeværelse hos os selv indgyder os vor beskedne Selvagtelse. Nej, nej, Himmelen forbyde, at jeg skulde sige, at man ikke kan vente sig noget af Mr. Pinch, eller at jeg skulde sige, at man ikke kunde vente sig noget selv af det mest vanartede Menneske — hvilket Mr. Pinch i Sandhed ikke er — men Mr. Pinch har skuffet mig; han har saaret mig, og jeg har derfor faaet lidt mindre gode Tanker om ham, men ikke om den menneskelige Natur. Ak nej, nej!"

„Tys!" sagde Miss Charity og rakte Fingeren i Vejret, da der hørtes en sagte Banken paa Gadedøren. „Der har vi Manden. Pas nu paa, om han ikke er kommen tilbage med John Westlock efter hans Kuffert og vil hjælpe ham at bære den til Diligencen. Pas nu paa, om det ikke er hans Hensigt!"

Endnu mens hun talte, syntes Kufferten at være i Færd med at blive bragt ud af Huset, men efter en kort dæmpet

Ordveksling blev den sat ned igen, og der blev banket paa Dagligstuedøren.

„Kom ind!“ raabte Pecksniff – ikke strengt; kun dydigt – „Kom ind!“

En frastødende, kejtet, overordentlig kortsynet og tidlig skaldet Mand drog Nytte af denne Tilladelse, men da han saa, at Pecksniff sad med Ryggen imod ham og stirrede paa Ilden, betænkte han sig og blev staaende med Haanden paa Døren. Han var visselig langtfra smuk og iført et Sæt snusbrune Klæder, som mildest talt havde et mærkeligt Snit, og som vare saaledes krøbne ind under den lange Brug, at de slog de latterligste Folder paa krys og tværs; men trods hans Dragt og klodsede Skikkelse, som en stærk Luden med Skuldrene og en komisk Maade, han havde at stikke Hovedet frem paa, ingenlunde forskønnede, vilde man dog langtfra have været tilbøjelig til at holde ham for et slet Menneske – med mindre Pecksniff havde sagt det. – Han var maaske henved de tredive, men kunde for den Sags Skyld have haft hvilken Alder, det skulde være, mellem seksten og tresindstyve Aar, da han var et af de mærkelige Mennesker, der aldrig ældes i deres Udseende, men se ældst ud i deres grønne Ungdom og blive færdige med det paa een Gang.

Mens han holdt sin Haand paa Laasen, skottede han flere Gange fra Pecksniff til Mercy, fra Mercy til Charity og fra Charity igen til Pecksniff; men da de unge Damer saa lige saa vist paa Ilden som deres Fader, og ingen af de tre ænsede ham, blev han til sidst nødt til at sige:

„Aa, undskyld, Mr. Pecksniff, undskyld min Paatrængenhed –“

„Jeg beder, Mr. Pinch,“ sagde Pecksniff meget blidt, men uden at vende sig om. „Behag at tage Plads, Mr. Pinch. Vær saa god at lukke Døren, Mr. Pinch, hvis De vil være saa artig.“

„Meget gerne,“ sagde Pinch, dog uden at gøre det, idet han snarere aabnede den endnu mere og vinkede ængste-

lig ad nogen udenfor; „da Mr. Westlock hørte, at De var kommen hjem, Sir —“

„Mr. Pinch, Mr. Pinch,“ sagde Pecksniff, idet han drejede sin Stol om og saa paa ham med et Udtryk af det dybeste Tungsind, „det havde jeg ikke ventet af Dem; det havde jeg ikke fortjent af Dem!“

„Nej, jeg forsikrer Dem, —“ indvendte Pinch.

„Jo mindre De siger, Mr. Pinch, des bedre. Jeg beklager mig jo ikke, og De har derfor ikke nødig at forsvare Dem.“

„Men hav dog den Godhed at høre mig,“ udbrød Pinch med megen Varme. „Da Mr. Westlock nu skal rejse bort for stedse, ønsker han kun at efterlade sig Venner her. Mr. Westlock og De, Sir, vare lidt uenige forleden Dag; De have haft mange smaa Uenigheder med hinanden.“

„Smaa Uenigheder!“ raabte Charity.

„Smaa Uenigheder!“ gentog Mercy.

„Børn!“ sagde Pecksniff, idet han atter med Salvelse rakte Haanden i Vejret; „kære Børn!“ Efter et højtideligt Ophold bukkede han fromt for Pinch, som om han vilde sige: „Bliv ved!“ men Pinch var saa forlegen med, hvorledes han skulde begynde, og skottede saa hjælpeløst til de to Miss'er Pecksniff, at Samtalen efter al Sandsynlighed vilde være gaaet i Staa her, hvis et kønt, ungt Menneske, der lige have naaet Manddomsalderen, ikke var traadt frem fra Døren og havde genoptaget den tabte Traad.

„Hør, Mr. Pecksniff,“ sagde han smilende, „lad der nu ikke længere være ondt Blod imellem os. Det gør mig ondt, at vi have været uenige, og meget ondt, at jeg har fornærmet Dem. Bær ikke Nag til mig nu, da vi skulle skilles.“

„Jeg,“ svarede Pecksniff blidt, „bærer ikke Nag til noget Menneske paa Jorden.“

„Det sagde jeg Dem jo,“ sagde Pinch med dæmpet Stemme, „det vidste jeg nok. Det siger han altid.“

„Saa rækker De mig altsaa Deres Haand?“ udbrød Westlock, idet han traadte et Par Skridt frem og med et Blik udbad sig Mr. Pinchs Opmærksomhed.

„Hvad behager?“ sagde Pecksniff i sin mest tillokkende Tone.

„De rækker mig altsaa Deres Haand?“

„Nej, John,“ svarede Pecksniff med en ligefrem æterisk Ro, „nej, jeg rækker Dem ikke Haanden. Jeg har tilgivet Dem. Jeg havde allerede tilgivet Dem, førend De havde ophørt med Deres Bebrejdelser og Stiklerier imod mig. Jeg har omfavnet Dem i Aanden, hvilket er bedre end at veksle Haandtryk.“

„Pinch,“ sagde det unge Menneske, idet han med inderlig Modbydelighed for sin forrige Læremester vendte sig om imod ham, „hvad sagde jeg?“

Stakkels Pinch saa urolig paa Pecksniff, hvis Øje var fæstet paa ham, saaledes som det fra Begyndelsen havde været, og saa derpaa op mod Loftet igen uden at svare.

„Paa de Vilkaar, Mr. Pecksniff,“ sagde Ynglingen, „tager jeg ikke imod Deres Tilgivelse. Jeg vil ikke tilgives.“

„Vil De ikke, John?“ svarede Pecksniff med et Smil. „Da maa De dog. De kan ikke undgaa det. At kunne tilgive er en ædel Egenskab, en ophøjet Dyd, som ikke er afhængig af Deres Forgodtbefindende, John. Jeg vil tilgive Dem. De kan ikke tvinge mig til at huske en eneste af de Forurettelser, De har tilføjet mig.“

„Forurettelser!“ udbrød den anden med sin Alders hele Varme og Ilterhed. „Jo, det er en rar Fyr! Forurettelser! De Forurettelser, jeg har tilføjet ham! Han vil ikke engang huske de fem Hundrede Pund, han fik af mig under falske Foregivender, eller de halvfjerdsindstyve Pund om Aaret for Kost og Logi, som ikke var sytten værd! Det er jo en sand Martyr!“

„Penge, John,“ sagde Pecksniff, „ere Roden til alt ondt, og det smerter mig at se, at de allerede bære slette Frugter hos Dem. Men jeg vil glemme Deres Tilværelse, jeg vil endog glemme denne vildledte Persons Opførsel“ — og her brugte han, skønt han talte, som om han havde Fred med hele Verden, et Eftertryk, der tydelig sagde: „Jeg skal nok holde

Øje med Slyngelen" — „denne vildledte Person, der har ført Dem herhen i Aften og søgt — Gud være lovet, til ingen Nytte — at forstyrre den Mands Hjertefred og Sjælero, der vilde have udgydt sit bedste Blod for at fremme hans Vel."

Pecksniffs Stemme dirrede, medens han talte, og man hørte hans Døtre hulke, samtidig med, at der i Luften bølgede Lyde, som om to Aanderøster havde udraabt, den ene: „Afskum!" den anden: „Uhyre!"

„Tilgivelse," sagde Pecksniff, „ren og ubeskaaren Tilgivelse er ikke uforenelig med et saaret Hjerte og bliver maaske en saa meget desto større Dyd, naar Hjertet er saaret. Skønt mit Bryst endnu sønderslides i sit inderste Dyb af denne Persons Utaknemmelighed, er jeg dog stolt og glad ved at sige, at jeg tilgiver ham. Nej! Jeg beder," udbrød Pecksniff og opløftede sin Røst, da Pinch syntes at ville tale, „jeg beder dette Individ tie; han vil vise mig en sand Tjeneste ved i dette Øjeblik ikke at sige et Ord. Jeg er ikke vis paa, at jeg vilde være denne Prøvelse voksen; om meget kort Tid haaber jeg at have Styrke til at tale med ham, som om disse Tildragelser aldrig havde fundet Sted, men ikke," sagde Pecksniff, idet han atter drejede sig om mod Ilden og med Haanden slog ud mod Døren, „ikke nu."

„Puh!" raabte John Westlock med al den Haan og Foragt, som dette Enstavelsesord er i Stand til at udtrykke. „God Nat, mine Damer. Kom, Pinch, det er ikke værd at tænke paa. Jeg havde Ret, og De Uret. Det er en ligegyldig Sag; en anden Gang vil De være klogere."

Med disse Ord slog han sin modfaldne Kammerat paa Skulderen, drejede sig om paa Hælen og gik ud i Gangen, hvorhen den stakkels Pinch fulgte ham, efter at have tøvet tvivlraadig nogle Sekunder inde i Dagligstuen med den dybeste Fortvivlelse og Smerte malet i sit Aasyn. Derpaa tog de Kufferten imellem sig og gik ud for at møde Diligencen. Hver Aften kørte dette hurtige Befordringsmiddel forbi Hjørnet af en Allé, og derhen styrede de nu deres

Skridt. Da de havde gaaet nogle Minutter uden at tale, brast den unge Westlock til sidst i en Skoggerlatter, som gentog sig med korte Mellemrum. Men desuagtet kom der intet Svar fra hans Ledsager.

„Hør, ved De hvad, Pinch," sagde han pludselig efter et nyt Ophold, „De er alt for skikkelig; De har ikke en Draabe ondt Blod i Dem."

„Hm," sagde Pinch med et Suk, „det ved jeg dog ikke. Det er en Kompliment, De siger mig der. Hvis De har Ret, saa meget des bedre."

„Saa meget des bedre?" gentog hans Ledsager bittert. „Saa meget des værre, mener De."

„Og dog," sagde Pinch, idet han forfulgte sine egne Tanker, uden at ænse sin Vens sidste Bemærkning, „maa jeg have en hel Del af, hvad De kalder ondt Blod i mig, siden jeg kunde gøre Pecksniff saa ulykkelig. Jeg vilde ikke have voldt ham saa megen Sorg — nej, le ikke — for aldrig saa mange Penge, skønt Himmelen skal vide, at jeg kunde have Brug for dem, John. Hvor han dog har taget sig det nær?"

„Han?"

„Saa De ikke, at han var nær ved at faa Taarer i Øjnene? Herre Gud, John, er det ikke drøjt at se et Menneske blive saa rørt og vide, at man selv er Skyld deri? Og hørte De ham ikke sige, at han vilde have udgydt sit Blod for mig?"

„Trænger De da til, at der bliver udgydt Blod for Dem?" spurgte hans Ven, stærkt opirret. „Udgyder han noget af det, De trænger til, for Dem? Udgyder han Arbejde for Dem, udgyder han Undervisning for Dem, Lommepenge for Dem, ja udgyder han saa meget som Oksekød for Dem i noget rimeligt Forhold til Kartofler og Grøntsager?"

„Jeg er bange for," sagde Pinch og sukkede igen, „at jeg har en meget graadig Appetit; jeg kan ikke skjule for mig selv, at jeg har en graadig Appetit; det ved De ogsaa godt selv, John."

„De en graadig Appetit?“ svarede hans Ledsager med ikke mindre Harme end før. „Hvoraf ved De det?“

Der syntes at være noget slaaende i dette Spørgsmaal; thi Pinch gentog kun med dæmpet Stemme, at han havde en slem Anelse derom og var meget bange for, at det var saa.

„Men enten jeg nu har det eller ikke,“ tilføjede han, „saa har det lidet eller intet at gøre med, at han holder mig for utaknemmelig. Der gives næppe nogen Synd i Verden, John, der i mine Øjne er saa himmelraabende som Utaknemmelighed, og naar han lægger mig den til Last og tror mig skyldig i den, gør han mig elendig og ulykkelig.“

„Tror De da ikke, at han ved det?“ spurgte den anden haanlig. „Men hør, Pinch, førend jeg taler videre med Dem, maa De nævne mig de Grunde, De har til at være ham taknemmelig. Lad os først skifte Hænder, for Kufferten er tung. Saa. Nu ud med Sproget.“

„For det første,“ sagde Pinch, „tog han mig i Lære for meget mindre, end han havde forlangt.“

„Naa,“ svarede hans Ven, aldeles ubevæget af dette Eksempel paa Ædelmodighed. „Og for det andet?“

„Og for det andet?“ gentog Pinch i en Slags Fortvivlelse. „Uendelig meget — for det andet! Min stakkels gamle Bedstemoder døde glad ved Tanken om, at hun havde skaffet mig Plads hos en saa fortræffelig Mand. Jeg er vokset op i hans Hus, han skænker mig sin Fortrolighed, jeg er hans Medhjælper, han giver mig Løn, og naar hans Stilling forbedrer sig, ville mine Udsigter ogsaa blive bedre. Alt dette og meget mere kunde jeg nævne. Og med Hensyn til det første Punkt, maa De huske paa, John, hvad ingen ved bedre end jeg, at jeg er født til en langt simplere og ringere Stilling, at jeg ikke er nogen duelig Arbejder i hans Fag, og at jeg ingen Anlæg har dertil eller overhovedet til noget som helst andet, undtagen til nogle rene Smaating, der ikke ere til Gavn eller Nytte for nogen.“

Dette sagde han med et saadant Alvor og i en Tone,

der var saa fuld af Følelse, at hans Ledsager uvilkaarlig forandrede sit Væsen og, idet han satte sig paa Kufferten — de vare nu komne til Vejviseren for Enden af Alleen — gav ham Tegn til, at han skulde sætte sig ved Siden af ham, og lagde sin Haand paa hans Skulder.

„Jeg tror, at De er et af de bedste Mennesker i Verden, Tom Pinch."

„Nej, slet ikke. Kendte De Pecksniff saa godt, som jeg kender ham, vilde De sige det om ham, og det med Føje."

„Jeg vil sige alt, hvad De vil, om ham," svarede den anden, „og ikke et Ord mere til hans Forklejnelse."

„Saa er det sagtens for min og ikke for hans Skyld, frygter jeg," sagde Pinch og rystede alvorlig paa Hovedet.

„For hvis Skyld, De vil, Tom, naar det kun glæder Dem. Aa, det er en udmærket Mand! Han har aldrig presset Deres stakkels Bedstemoders surt fortjente Sparepenge ud af hende og puttet dem i sin egen Lomme — hun var jo Husholderske, ikke, Tom?"

„Jo," sagde Pinch, idet han nikkende gned sig paa et af sine store Knæ, „Husholderske hos en Herre."

„Han har aldrig presset alle hendes surt fortjente Sparepenge ud af hende ved gyldne Løfter med Hensyn til Deres Fremtid — Løfter, som ingen bedre end han vidste aldrig vilde blive opfyldte! Han spekulerede ikke i hendes Stolthed over Dem og i, at hun havde opdraget Dem og ønskede, at De i det mindste skulde komme til at indtage en agtet Stilling i Samfundet. Nej, slet ikke!"

„Nej naturligvis," sagde Tom, idet han saa sin Ven i Ansigtet, som om han var lidt i Tvivl om hans Mening.

„Det samme siger jeg," svarede Ynglingen; „det gjorde han naturligvis ikke. Han tog ikke mindre, end han havde forlangt, fordi dette mindre var alt, hvad hun havde, og mere, end han havde ventet, nej vist ikke, Tom! Han beholder Dem ikke som sin Medhjælper, fordi De er ham til nogen Nytte, eller fordi Deres vidunderlige Tro paa alt,

hvad han foregiver, er ham til uvurderlig Gavn ved alle hans gemene Kævlerier; fordi Deres Retskaffenhed ogsaa laaner ham et Skin af Retskaffenhed; fordi det er rygtedes vidt og bredt, ja lige til Salisbury, hvorledes De vandrer omkring i denne lille By i alle Deres Fritimer og læser gamle Bøger og fremmede Sprog og derved gør ham, Læremesteren Pecksniff, til en lærd og umaadelig anset Mand. Han har slet ikke Dem at takke for noget, Tom, nej, vist ikke!"

„Nej naturligvis," sagde Pinch og stirrede paa sin Ven med et endnu mere forvirret Udtryk end før. „Pecksniff have mig at takke for noget! Det maa jeg sige!"

„Ja, er det ikke latterligt," svarede den anden, „endog kun at tænke sig sligt!"

„Ih, det er jo Galskab."

„Galskab? Ja vel er det Galskab. Hvem andre end en gal Mand kunde vel tro, at han gerne hører det blive sagt om Søndagen, at den Dilettant, der spiller paa Orgelet i Kirken og øver sig om Sommeraftenerne i Mørke, er Mr. Pecksniffs Lærling, hvad, Tom? Hvem andre end en gal Mand kunde vel tro, at en Mand som han lægger an paa, at hans Navn kommer i Folkemunde i Forbindelse med de tusinde unyttige Smaating, som De sysselsætter Dem med, og som han naturligvis har lært Dem, hvad, Tom? Hvem andre end en gal Mand kunde vel tro, at De er et langt bedre og billigere Avertissement for ham her i Nabolaget, end om han lod opslaa Plakater paa alle Gadehjørner? Lige saa godt kunde man tro, at han ikke ved enhver Lejlighed udøser hele sit Hjerte for Dem; at han ikke tilstaar Dem en meget rundelig, ja næsten urimelig Løn, eller, for at tale endnu mere vildt, hvis det var muligt, man kunde lige saa godt tro," og her stødte han ham ved hvert Ord let for Brystet, „at Pecksniff spekulerede i Deres Natur, og at det laa i Deres Natur at være frygtsom og mangle Tillid til Dem selv, men at tro paa alle andre Mennesker og især

paa ham, som mindst fortjener det. Det vilde unægtelig være Galskab, Tom!"

Pinch havde hørt paa alt dette med en forvirret Mine, som syntes at være fremkaldt dels ved Indholdet af hans Ledsagers Tale og dels ved hans iltre og heftige Væsen. Nu, da han havde udtalt, trak han Vejret dybt, og idet han saa ham vist i Ansigtet, som om han ikke kunde blive enig med sig selv om, hvilket Udtryk det egentlig havde, og han ønskede at tyde hans virkelige Mening saa godt, som det lod sig gøre i Mørket, var han allerede i Færd med at svare, da den lystige Klang af Diligencekonduktørens Horn naaede deres Øren og gjorde Ende paa Samtalen, som det syntes, til stor Lettelse for den yngre Mand, der rask sprang op og rakte sin Ledsager Haanden.

„Begge Hænder, Tom, jeg skal nok skrive til Dem fra London."

„Ja, ja, gør det. Far vel, far vel. Jeg kan næppe tro paa, at De virkelig rejser. Det synes mig nu, som om det først var i Gaar, at De kom. Far vel, kære, gamle Kammerat!"

John Westlock svarede paa hans Afskedsord med ikke mindre Hjertelighed og sprang op til sin Plads uden paa Vognen. Diligencen rullede af Sted hen ad den mørke Landevej; Lygterne skinnede klart, og Hornet vakte Genlyd vidt og bredt omkring.

„Kør du din Vej," sagde Pinch til Diligencen; „jeg kan næppe faa mig til at tro andet, end at du er et levende Væsen — et eller andet stort Uhyre, som engang imellem besøger dette Sted for at føre mine Venner ud i Verden. Du er mere hoverende og overmodig end sædvanlig i Aften, synes jeg, og du har god Grund til at være stolt af dit Bytte; thi det er en prægtig Fyr, en brav Fyr, og han har kun een Fejl, det jeg ved; han mener ikke noget med det, men han er grusom uretfærdig mod Pecksniff!"

Tredje Kapitel.

Hvori nogle flere Personer forestilles paa samme Vilkaar som i det foregaaende.

Mere end een Gang er der allerede blevet nævnt en vis Drage, som svajede og knirkede ynkelig uden for Krodøren i Landsbyen. Falmet og gammel var denne Drage, og mange Vintres Regn, Slud og Hagl havde forvandlet dens Farve fra livligt Blaat til en mat, afbleget graa Schattering. Men der hang den nu, stejlende paa sine Bagben i en ligefrem latterlig Afkræftelsestilstand og blev for hver Maaned, der gik, mere og mere utydelig og formløs, saa at det, naar man saa paa den paa den ene Side af Skiltet, syntes, som om den var i Færd med lidt efter lidt at trække igennem det og maatte komme frem paa den anden Side.

Og saa var det en høflig og hensynsfuld Drage eller havde i det mindste været det i sine bedre Dage; thi trods sin stejlende Afmagt, holdt den den ene Forlab tæt ved sin Næse, som om den vilde sige: „Bryd dig ikke om mig — det er kun min Spøg," mens den udstrakte den anden som en venlig og gæstfri Indbydelse. Det maa virkelig ogsaa indrømmes hele den moderne Drageyngel, at de have gjort store Fremskridt i Civilisation og Dannelse. De fordre ikke længer en smuk Jomfru til Frokost hver eneste Morgen med samme Regelmæssighed, som en tam, gammel Ungkarl venter sit varme Franskbrød, men lade sig nøje med løse og ledige Pebersvendes og letsindige Ægtemænds Selskab; og de udmærke sig nu snarere ved at holde sig tilbage fra det svage Køn og frabede sig Besøg af Damer — især Lørdag Aften — end ved brutalt at gøre Krav paa deres Selskab uden Hensyn til deres Tilbøjeligheder, saaledes som de, som bekendt, gjorde i gamle Dage.

Denne Tribut til de omtalte forædlede Dyr er heller ikke saa langt et Sidespring ind paa Naturhistoriens Om-

raade, som det ved første Øjekast kunde synes at være; thi nærværende Fortælling har for Øjeblikket at gøre med den Drage, som havde sit Tilflugtssted i Pecksniffs Nabolag, og da dette høflige Dyr allerede er blevet bragt paa Tapetet, er der intet til Hinder for, at vi med det samme blive færdige med den.

I mange Aar altsaa havde den svajet og svinget og knirket uden for de to Fag Vinduer i det bedste Sovekammer i det Værtshus, som den laante sit Navn; men saa længe den ogsaa saaledes havde svajet og svinget og knirket, havde der ikke været Mage til Røre inden for dens skumle Enemærker som om Aftenen efter, at de i det foregaaende Kapitel skildrede Tildragelser havde fundet Sted; thi da var der saadan en Faren op og ned ad Trapper, saadan en Glimten af Lys, saadan en Hvisken og Tisken, saadan en Røg og Sprutten af Brænde, der nylig var blevet lagt i en fugtig Kamin, saadan en Afdampen af Lagener, saadan en sveden Lugt af hede Varmebækkener, kort sagt, saadan en huslig Travlhed og Staahej, som ingen Drage, Grif, Enhjørning eller andet Dyr af denne Slags har været Vidne til, lige siden de begyndte at interessere sig for Husholdningssager.

En gammel Herre og en ung Dame, der rejste uden Tjenerskab i en gammel, brøstfældig Karet med Postheste, uden at nogen vidste, hvorfra de kom, eller hvorhen de skulde, vare drejede af fra Hovedlandevejen og uventet kørte til den „Blaa Drage," og her led nu den gamle Herre, der havde gjort dette Skridt, fordi han pludselig var bleven syg i Vognen, af de frygteligste Krampeanfald, men svor og forsikrede dog trods sine Smerter, at han ikke vilde have sendt Bud efter en Læge og ikke bruge andre Lægemidler end dem, den unge Dame gav ham af en lille Medicinkasse; kort sagt, han vilde ikke gøre andet end skræmme Værtinden fra Sans og Samling og haardnakket afslaa at følge alle de Raad, der blev givet ham.

Af alle de fem Hundrede Forslag, som den brave Kone

fremkom med i mindre end en halv Time, vilde han kun gaa ind paa eet, nemlig, at han skulde lægge sig. Og det var for at faa hans Seng redt og hans Kammer bragt i Orden, at al denne Støj blev gjort i Værelset bag Dragen.

Han var øjensynlig meget syg og led frygtelig, og det maaske ikke mindst, fordi han var en stærk og kraftig gammel Mand med en Jærnvilje og en Malmrøst. Men alligevel indvirkede hverken den Frygt, som han aabenbart til sine Tider nærede for sit Liv, eller de store Smerter, han følte, i mindste Maade paa hans engang tagne Bestemmelse. Han vilde ikke have, at der maatte sendes Bud efter nogen, og jo slettere det blev med ham, des halsstarrigere og ubøjeligere blev han. Hvis der blev sendt Bud efter noget Menneske til at passe ham, det være sig Mand, Kvinde eller Barn, vilde han straks, sagde han, forlade Huset, om han saa skulde forlade det til Fods og dø paa Dørtærskelen.

Da der nu ikke boede nogen rigtig Læge i Landsbyen, men kun en fattig Apoteker, der tillige var Urtekræmmer og handlede med alle Slags, havde Værtinden straks i den første Forskrækkelse paa eget An- og Tilsvar sendt Bud efter ham. Da der var Brug for ham, var han selvfølgelig ikke hjemme. Han var tagen en Mils Vej bort og ventedes ikke hjem før sildig om Aftenen, hvorfor Værtinden, der nu noget nær var ude af sig selv, i største Fart havde sendt det samme Bud til Mr. Pecksniff, som en lærd Mand, der kunde tage en hel Del Ansvar paa sig, og som en moralsk Mand, der kunde skænke en ængstet Sjæl et Trøstens Ord. Thi at hendes Gæst trængte til kraftig Hjælp i den sidstnævnte Henseende, var tydeligt af de utaalmodige Ytringer, som hyppig undslap ham, skønt de rigtignok snarere tydede paa verdslige end paa aandelige Sorger.

Fra dette sidste hemmelige Ærinde kom Budet ikke tilbage med bedre Held end fra det første; Mr. Pecksniff var ikke hjemme. Imidlertid fik de dog den syge i Seng uden ham, og i Løbet af to Timer blev det saa meget

bedre med ham, at der var en hel Del længere mellem Anfaldene. Lidt efter lidt ophørte han aldeles at føle Smerter, skønt hans Afkræftelse var saa stor, at den næppe vakte mindre Uro, end hans virkelige Lidelser havde gjort.

Det var i en af hans rolige Perioder, at han saa sig om med den største Forsigtighed, og idet han strakte sig ud af sin Rede af Puder, anstrengte sig for med et paafaldende hemmelighedsfuldt og mistroisk Udtryk at gøre Brug af de Skrivematerialier, han havde ladet sætte paa et Bord uden for sin Seng. I dette Øjeblik sad den unge Dame og Ejerinden af den Blaa Drage ved Siden af hinanden foran Kaminen i Sygeværelset.

Ejerinden af den Blaa Drage var i sit Ydre netop, som en Værtinde burde være; bred, fyldig, med et veltilfreds, kønt, rødt og hvidt Ansigt, hvis joviale Udtryk paa een Gang vidnede om en kraftig Nydelse af de gode Sager i Kælder og Spisekammer og om deres sunde og nærende Egenskaber. Hun var Enke, men havde allerede for flere Aar siden aflagt Sørgedragten og atter begyndt at blomstre, og siden var hun stadig vedbleven at staa i fuld Flor og stod ogsaa nu i fuld Flor med Roser paa sin omfangsrige Nederdel, Roser paa sit Livstykke, Roser paa sin Kappe, Roser paa sine Kinder, ja, og ogsaa Roser paa sine Læber, som det for den Sags Skyld nok var Umagen værd at plukke. Hun havde endnu et Par tindrende sorte Øjne og kulsort Haar, var tækkelig, buttet, rund og svulmende som et Stikkelsbær, og skønt hun vel ikke var, hvad Verden kalder ung, kan man dog trøstig for hvilken som helst Borgmester eller Dommer i Kristenheden gøre sin Ed paa, at der gives mangfoldige unge Damer i Verden — Gud velsigne dem alle som een — som man ikke vilde synes halvt saa godt om eller beundre halvt saa meget som den straalende Værtinde i den Blaa Drage.

Medens denne vakre Matrone sad ved Kaminen, kastede hun af og til med en Ejers hele Stolthed et Blik omkring i Værelset, der var et stort Rum af den Slags, man under-

tiden ser paa Landet. Der var lavt til Loftet, og det sænkede Gulv skraanede nedefter lige fra Døren med to Trin indvendig, der vare anbragte paa en saa snedig, overraskende Maade, at fremmede, trods de omhyggeligste Advarsler, i Almindelighed dykkede ind paa Hovedet ligesom fra et Springbræt. Det var ikke et af disse opstadsede og umanerlig lyse Sovekamre, hvor ingen med mindste Sans for det sømmelige eller tilbørlig Respekt for Tankeforbindelser kan lukke et Øje; men det var et solidt, trykkende, tungt, kedeligt Værelse, hvor ethvert Stykke Bohave mindede en om, at man var kommen derind for at sove, og at det ventedes af en, at man lagde sig til at sove. Der var intet aarvaagent Genskin af Ilden, saaledes som i disse moderne Værelser, der selv i de mørkeste Nætter have en vaagen Bevidsthed om fransk Politur; det gamle Mahognitræ blinkede nu og da ad den, saaledes som en blundende Hund eller Kat kan gøre det. Selve Sengestedets, Klædeskabets og, om end i en mindre Grad, Stolenes og Bordenes Størrelse, Form og hjælpeløse Ubevægelighed fremkaldte Søvn; de vare aabenbart apoplektiske og tilbøjelige til at snorke. Der var ingen stirrende Portrætter, som bebrejdede en ens Dovenskab, og ingen modbydelig lysvaagne og utaalelig nysgerrige Fugle med runde Øjne i Omhænget. De tykke, neutrale Draperier, de tætte Jalusier og den svære Bunke Sengklæder vare alle bestemte til at holde Søvnen inde og Dagslyset ude. Om det saa var den gamle udstoppede Ræv oven paa Klædeskabet, manglede den enhver Gnist af Aarvaagenhed, for dens Glasøjne vare faldne ud, og den stod der og sov paa alle fire.

Ejerinden af den Blaa Drage skænkede kun et Par Gange disse Ting en flygtig Opmærksomhed. Hendes Tanker søgte snart bort fra dem og selv fra den fjerne Seng med dens sælsomme Byrde for at sysle med den unge Pige lige over for hende, der, med sine nedslaaede Øjne stift fæstede paa Ilden, sad fordybet i tavse Grublerier.

Hun var meget ung, tilsyneladende ikke mere end

sytten Aar, sky og frygtsom i sit Væsen, men dog havde hun mere Fatning og Herredømme over sine Følelser, end man i Almindelighed finder selv hos Kvinder i en langt mere fremrykket Alder. Det havde hun lige for nylig tydelig lagt for Dagen ved den Maade, hvorpaa hun plejede den syge gamle Herre. Hun var lille af Vækst, og hendes Figur var spinkel, saaledes som det passede for hendes Alder; men det opvejedes af al den ungdommelige og jomfruelige Ynde, som lyste fra hendes ædle Pande. Hendes Ansigt var meget blegt, til Dels upaatvivlelig paa Grund af den Spænding, hvori hun nylig havde været. Hendes mørkebrune Haar, som af samme Grund var kommet i Uorden, havde løsnet sig og hang frit ned om Halsen, og ingen mandlig Iagttager vilde have haft Hjerte til at bebrejde det dette Bevis paa dets Uregerlighed.

Hun var klædt som en Dame, men overordentlig simpelt, og i hendes Væsen var der, selv naar hun sad stille som nu, noget ubeskriveligt, der syntes at være i Slægt med hendes paafaldende fordringsfri Dragt. Hun havde først siddet og set ængstelig hen til Sengen, men da hun havde bemærket, at den Syge vedblev at være rolig og havde travlt med sit Skriveri, havde hun sagte flyttet sin Stol hen paa dens nuværende Plads, dels, som det syntes, fordi hun havde en instinktmæssig Følelse af, at han ønskede at undgaa Iagttagelse, og dels for, uset af ham, at kunne give de naturlige Følelser, hun hidtil havde undertrykt, en Smule Luft.

Til alt dette lagde den blomstrende Værtinde saa nøje og omhyggelig Mærke, som det kun er muligt for den ene Kvinde over for den anden, og omsider sagde hun med en Stemme, der var for dæmpet, til at den kunde naa hen til Sengen:

„Har De før set den gamle Herre saaledes, Frøken? Plejer han at faa saadanne Anfald?"

„Jeg har før set ham meget syg, men aldrig saa syg, som han har været i Aften."

„Hvilken Guds Lykke, at De havde Recepterne og Lægemidlerne med.“

„De ere for saadanne Nødstilfælde. Vi rejse aldrig uden dem.“

„Aha,“ tænkte Værtinden, „altsaa ere vi vante til at rejse og at rejse sammen.“

Hun vidste saa godt, at hun udtrykte dette i sit Ansigt, at hun, da hun straks efter mødte den unge Dames Øje og var en meget retskaffen Værtinde, blev forvirret.

„Det maa volde Dem mange Forskrækkelser, at den gamle Herre — Deres Bedstefader —“ vedblev hun efter et kort Ophold, „var saa bestemt paa ikke at ville have Hjælp.“

„Jeg har været meget ængstelig i Aften; men han — han er ikke min Bedstefader.“

„Fader, skulde jeg have sagt,“ svarede Værtinden, der følte, at hun havde gjort en dum Fejltagelse.

„Heller ikke min Fader,“ sagde den unge Dame, „og heller ikke,“ tilføjede hun med et svagt Smil og en hurtig Opfattelse af, hvad Værtinden var i Færd med at sige, „heller ikke min Onkel. Vi ere ikke i Familie.“

„Aa Gud,“ svarede Værtinden, endnu mere forlegen end før, „hvor kunde jeg dog tage saaledes fejl. Enhver, der er ved sin fulde Forstand, ved jo, at naar en Mand er syg, ser han langt ældre ud, end han er! Og at jeg saa oven i Købet har sagt „Frøken“ til Dem, Frue!“ Men da hun var kommen saa langt, skottede hun uvilkaarlig til den tredje Finger paa den unge Dames venstre Haand og stammede igen; thi der sad ingen Ring paa den.

„Da jeg sagde Dem, at vi ikke ere i Familie,“ sagde den anden blidt, skønt hun nu ogsaa begyndte at blive forlegen, „mente jeg, at vi ikke staa i noget som helst Familieforhold, ikke engang ved Giftermaal. Kaldte De paa mig, Martin?“

„Om jeg kaldte paa dig?“ udbrød den gamle Mand,

idet han hurtig saa op og i en Fart trak det Papir, hvorpaa han havde skrevet, ned under Dynen. „Nej.“

Hun havde gjort et Par Skridt hen mod Sengen, men blev øjeblikkelig staaende uden at gaa længere.

„Nej,“ gentog han med pirreligt Eftertryk. „Hvorfor spørger du mig derom? Havde jeg kaldt paa dig, var det Spørgsmaal jo overflødigt.“

„Det var vist Skiltet, som knirkede her udenfor, Sir,“ sagde Værtinden, en Formodning, der i Forbigaaende sagt, ingenlunde var nogen Kompliment til den gamle Herres Stemme, hvad hun ogsaa følte i samme Øjeblik, hun havde fremsat den.

„Det kan være det samme, hvad det var, Madame,“ svarede han, „mig var det ikke. Hvor du staar der, Mary, som om jeg havde Pest! Men de ere alle sammen bange for mig,“ tilføjede han, idet han lagde sig hjælpeløs tilbage paa Puden, „endog hun! Der hviler en Forbandelse over mig; hvad kan jeg vente mig andet?“

„Aa Gud nej, nej, vist ikke,“ sagde den godmodige Værtinde, idet hun stod op og gik hen imod ham. „Vær ved godt Mod. Det er kun sygelige Fantasier.“

„Hvad er det, der kun er sygelige Fantasier?“ svarede han. „Hvad ved De om Fantasier? Hvem har snakket til Dem om Fantasier? Den gamle Historie! Fantasier?“

„Se, nu fantaserer De jo igen!“ sagde Værtinden med uforstyrrelig Godmodighed. „Herre Gud i Himmelen, der er da intet ondt i Ordet, om det ogsaa er gammelt. Sunde og raske Folk have ogsaa deres Fantasier hver Dag, og de kunne være sære nok.“

Saa uskyldig denne Tale end syntes at være, indvirkede den dog paa den rejsendes Mistroiskhed ligesom Olie paa Ild. Han løftede sit Hoved op i Sengen, og idet han stirrede paa hende med to sorte Øjne, hvis Klarhed forstærkedes af hans hule Kinders Bleghed, ligesom disse tillige med hans lange, tynde, graa Lokker gjordes endnu

hvidere af den stramme, sorte Fløjls Kalot, ransagede han nøje hendes Aasyn.

„Aa, De begynder for tidlig," sagde han saa sagte, at han snarere syntes at tænke det end at tale til hende. „Men De spilder ikke Tiden. De røgter Deres Hverv og fortjener Deres Penge. Naa, hvem er det, De tager Dem af?"

Værtinden saa yderst forbavset paa hende, han havde kaldt Mary; men da hun ikke fandt noget Svar i det sænkede Ansigt, saa hun igen hen paa ham. I Førstningen var hun uvilkaarlig vegen tilbage i den Tro, at han ikke var rigtig i Hovedet; men den rolige Fatning i hans Væsen og den faste Bestemthed, som prægede sig i hans skarpe Træk og især samlede sig omkring hans rynkede Mund, forbød en saadan Tro.

„Naa," sagde han, „fortæl mig, hvem det er. Da jeg er her, fatter De nok, at det ikke kan falde mig saa vanskeligt at gætte det."

„Martin," faldt den unge Dame ham i Talen, idet hun lagde sin Haand paa hans Arm, „tænk paa, hvor kort vi have været her i Huset, og at endog Deres Navn er ukendt her."

„Medmindre," sagde han, „du —?" Han følte sig aabenbart fristet til at ytre en Mistanke om, at hun havde misbrugt hans Fortrolighed til Bedste for Værtinden; men hvad enten han huskede paa hendes kærlige Pleje eller til en vis Grad rørtes af hendes Ansigt, saa tog han sig i det og tav, idet han forandrede sin umagelige Stilling i Sengen.

„Saa," sagde Mrs. Lupin — thi paa dette Navn havde den Blaa Drage Bevilling til at beværte baade Mennesker og Dyr — „nu er det gaaet over, Sir. De glemte kun et Øjeblik, at der ikke var andre end Venner til Stede her."

„Aah," udbrød den gamle Mand med en utaalmodig Stønnen, idet han rastløs kastede den ene Arm oven paa Dynen, „hvorfor taler De til mig om Venner? Kan De eller

nogen lære mig at se, hvem der ere mine Venner, og hvem mine Fjender?"

„I det mindste," indvendte Mrs. Lupin blidt, „er denne unge Dame da sikkert Deres Ven."

„Hun har ingen Fristelse til at være andet," udbrød den gamle som en Mand, hvis Haab og Tillid var fuldstændig nedbrudt. „Jeg tror, at hun er det. Gud maa vide. Saa, nu vil jeg se, om jeg kan falde i Søvn. Lad Lyset blive, hvor det er."

Da de havde forladt Sengen, tog han det beskrevne Papir, der havde optaget ham saa længe, frem, holdt det i Lyset og lod det brænde til Aske. Da det var gjort, slukkede han Lyset, og idet han med et dybt Suk vendte Ansigtet bort, trak han Dynen op over Hovedet og laa ganske stille.

Denne Tilintetgørelse af Papiret voldte Mrs. Lupin en ikke ringe Forskrækkelse, baade fordi den stod i en saa paafaldende Modstrid med det Arbejde, han havde anvendt paa det, og fordi den udsatte Dragen for en alvorlig Ildsfare. Men uden at røbe nogen Overraskelse, Nysgerrighed eller Uro hviskede den unge Dame til hende, med mange Taksigelser for hendes Omhu og Selskab, at hun vilde blive der noget endnu, og bad hende ikke at vaage sammen med hende, da hun var saa vant til at være alene og vilde faa Tiden til at gaa med at læse.

Mrs. Lupin havde sin fulde Part af den store Kapital af Nysgerrighed, som hendes Køn har arvet, og til enhver anden Tid turde det have været vanskeligt at give hende dette Vink saaledes, at hun havde fulgt det. Men af ligefrem Forbavselse og Bestyrtelse over alle disse Gaader trak hun sig straks tilbage til sin egen lille Dagligstue nedenunder, hvor hun satte sig i sin Lænestol med en unaturlig Sindsro. I samme Øjeblik hørtes Fodtrin ude i Gangen, og idet Mr. Pecksniff med et huldsaligt Smil saa over Skænken og ind i det hyggelige private Aftrædelsesværelse bagved, mumlede han:

„God Aften, Mrs. Lupin!“

„Aa Gud, Sir,“ udbrød hun, idet hun gik ham i Møde, „hvor det glæder mig, at De er kommen!“

„Og det glæder ogsaa mig, at jeg er kommen, hvis jeg kan være til nogen Nytte. Hvad er der paa Færde?“

„En Herre, der er bleven syg paa Landevejen, har været saa frygtelig daarlig ovenpaa,“ sagde den grædende Værtinde.

„En Herre, der er bleven syg paa Landevejen, har været saa frygtelig daarlig ovenpaa, hvad?“ gentog Pecksniff. „Ja saa, ja saa!“

Nu var der intet, som egentlig kunde kaldes originalt i disse Ord; man kan heller ikke sige, at de indeholdt nogen vis, for Menneskeheden hidindtil ukendt, Leveregel, eller at de havde aabnet en skjult Kilde til Trøst; men Pecksniffs Væsen var saa venligt, og han nikkede saa beroligende og viste i et og alt en saa forekommende Overbevisning om sin egen Fortræffelighed, at enhver, ligesom Mrs. Lupin, maatte være bleven trøstet alene ved en saadan Mands Nærværelse og Stemme; og selv om han kun havde sagt: „Prædikatet maa rette sig efter Subjektet i Henseende til Tal og Person, lille Ven,“ eller: „Otte Gange otte er fire og tres, min gode,“ maatte man have følt sig opfyldt af Taknemmelighed imod ham for hans Visdom og Menneskekærlighed.

„Men hvorledes,“ spurgte Pecksniff, idet han trak sine Handsker af og varmede sine Hænder ved Ilden saa velvillig, som om de havde været en andens og ikke hans, „men hvorledes har han det nu?“

„Han har det bedre og er ganske rolig.“

„Han har det bedre og er ganske rolig,“ sagde Pecksniff. „Meget godt, me—get godt!“

Skønt det var Mrs. Lupins Ord og ikke Pecksniffs, gjorde han dem igen til sine og trøstede hende med dem. Der laa ikke meget deri, da Mrs. Lupin sagde det; men det blev til en hel Bog, da det blev sagt af Pecksniff. „Jeg bemærker,“ syntes han at sige, „og gennem mig Mo-

ralen i Almindelighed, at han har det bedre og er ganske rolig."

„Men han maa dog have alvorlige Ting paa Hjertet," sagde Værtinden og rystede paa Hovedet, „for han taler paa den underligste Maade, De nogen Sinde har hørt. Han er langtfra rolig i sit Sind, men trænger til et godt Raad af en eller anden, hvis Godhed kan give det Værdi for ham."

„Saa er han den rette Mand for mig." Men skønt han sagde det saa tydelig som vel muligt, talte han dog ikke et Ord. Han rystede kun beskedent paa Hovedet.

„Jeg er bange for," vedblev Værtinden, idet hun først saa til alle Sider for at overtyde sig om, at ingen kunde høre hende, og derpaa slog Øjnene ned, „jeg er meget bange for, at han føler Samvittighedsnag over, at han ikke er i Familie — eller — eller engang gift med — en ganske ung Dame —"

„Mrs. Lupin!" sagde Pecksniff og rakte Haanden i Vejret med noget i sin Tone, der kom Strenghed saa nær, som det overhovedet var muligt for dette milde Væsen. „Person! Ung Person!"

„En ganske ung Person," sagde Mrs. Lupin nejende og rødmende; „jeg beder om Forladelse, men jeg er bleven saa fortumlet i Hovedet i Aften, at jeg næppe ved, hvad jeg selv siger — som nu er hos ham."

„Som nu er hos ham," mumlede Pecksniff, medens han varmede sin Ryg — ligesom han havde varmet sine Hænder — som om det havde været en Enkes Ryg, et forældreløst Barns Ryg, en Fjendes Ryg, eller en Ryg, som enhver mindre fortræffelig Mand vilde have ladet blive kold; „Herregud, Herregud!"

„Paa samme Tid bør jeg dog sige, og jeg siger det med fuld Overbevisning," vedblev Værtinden med Varme, „at hendes hele Maade at være paa saa godt som afvæbner enhver Mistanke."

„Deres Mistanke, Mrs. Lupin, er højst naturlig."

Det maa til Skam og Skændsel for denne brave Mands

Fjender siges, at de vare frække nok til at paastaa, at han altid sagde om alt rigtig slet, at det var højst naturligt, og at han derved sig selv uafvidende røbede sin egen Natur.

„Deres Mistanke, Mrs. Lupin," gentog han, „er højst naturlig og upaatvivlelig grundet. Jeg vil hilse paa disse rejsende."

Med disse Ord trak han sin Overfrakke af, lod sine Fingre løbe gennem sit Haar, stak den ene Haand blidt inden for Vesten og gav hende fromt Tegn til at vise ham Vej.

„Skal jeg banke paa?" spurgte Mrs. Lupin, da de vare komne til Sovekammerdøren.

„Nej, gaa kun lige ind."

De gik ind paa Taaspidserne, eller det var rettere sagt Værtinden, der iagttog denne Forsigtighed; thi Pecksniff gik altid sagte. Den gamle Herre sov endnu, og hans unge Ledsagerinde sad fremdeles og læste ved Kaminen.

„Jeg frygter for," sagde Pecksniff, idet han standsede i Døren og virrede tungsindig med Hovedet, „jeg frygter for, Mrs. Lupin, at dette ser meget mystisk ud."

Da han var færdig med denne Hvisken, gik han nærmere, og i samme Øjeblik rejste den unge Dame sig ved at høre hans Fodtrin. Pecksniff skottede til Bogen, hun havde i Haanden, og hviskede, om muligt med endnu større Modfaldenhed, atter til Mrs. Lupin:

„Ja, Madame, det er en god Bog. Det tænkte jeg nok. Jeg er bange for, at der stikker noget meget mistænkeligt bag alt dette."

„Hvad er dette for en Herre?" spurgte Genstanden for hans dydige Tvivl.

„Stille! Gør Dem ingen Ulejlighed, Madame," sagde Pecksniff, da Værtinden vilde til at svare. „Denne unge" — mod sin Vilje betænkte han sig, da Ordet „Person" kom ham paa Tungen, og rettede det til — „denne unge ubekendte vil undskylde, at jeg i al Korthed svarer, at jeg bor her i Landsbyen, hvor jeg har en vis Indflydelse, selv

om den maaske er ufortjent, og at jeg er bleven kaldt herhen af Dem. Jeg er her, som alle andre Steder, haaber jeg, af Deltagelse for de syge og sorgfulde."

Med disse salvelsesfulde Ord skred Pecksniff hen til Sengen, hvor han, efter at have klappet et Par Gange meget højtidelig paa Dynen, som om han derved kom til klar Indsigt om Patientens Sygdom, tog Plads i en stor Lænestol og i en meget eftertænksom og overordentlig magelig Stilling ventede paa, at han skulde vaagne. Hvilke Forestillinger den unge Dame end gjorde Mrs. Lupin, saa kom de ikke videre; thi der blev ikke sagt mere til Pecksniff, og Pecksniff sagde ikke mere til nogen.

Det varede en god halv Time, førend den gamle Mand rørte sig; men endelig vendte han sig i Sengen og viste Tegn til, at hans Søvn snart vilde være forbi, skønt han endnu ikke var vaagen. Lidt efter lidt fjernede han Sengklæderne fra sit Hoved og vendte sig endnu mere om mod den Side, hvor Pecksniff sad. Lidt efter slog han Øjnene op og laa i nogle Øjeblikke saaledes, som Folk undertiden pleje, naar de nylig ere vaagnede, og stirrede døsig paa sin Gæst uden nogen tydelig Bevidsthed om hans Tilstedeværelse.

Ved alt dette var der intet mærkeligt, med Undtagelse af, at det gjorde et Indtryk paa Pecksniff, som næppe kunde være blevet overgaaet af de sælsomste Naturfænomener. Lidt efter lidt knyttede hans Hænder sig fast om Armene paa Stolen, hans Øjne udvidedes af Overraskelse, hans Mund aabnede sig, hans Haar stod mere i Vejret fra hans Pande, end det ellers plejede, indtil alle hans Tvivl løstes, da den gamle Mand rejste sig over Ende i Sengen og stirrede paa ham med næppe mindre Sindsbevægelse, end han selv havde røbet, og han udbrød højt:

„Det er jo Martin Chuzzlewit!"

Hans Overraskelse var saa uskrømtet, at den gamle Mand, trods al den Tilbøjelighed, han aabenbart havde til

at holde den for paatagen, følte sig overtydet om dens Ægthed.

„Ja, det er Martin Chuzzlewit," sagde han i en bitter Tone, „og Martin Chuzzlewit ønsker, at De var bleven hængt i Stedet for at komme her og forstyrre ham i hans Søvn. Jeg drømte om denne Karl," sagde han, idet han atter lagde sig og vendte Ansigtet bort, „førend jeg vidste, at han var mig nær!"

„Min kære Fætter — " sagde Pecksniff.

„Hør hans allerførste Ord!" udbrød den gamle Mand, idet han rystede sit graa Hoved frem og tilbage paa Puden og rakte Hænderne i Vejret. „Med sine allerførste Ord hævder han sit Slægtskab! Det vidste jeg, han vilde; det gøre de alle! Nære eller fjerne, Blod eller Vand, altid det samme. Uha! Ved Lyden af hvert Ord, der taler om Slægtskab, optaarner der sig et helt Bjærg af Løgn og Bedrageri og Falskhed!"

„Bliv ikke hidsig, Mr. Chuzzlewit," sagde Pecksniff i en Tone, der var medlidende og lidenskabsløs i højeste Potens; thi han var nu kommen sig af sin Overraskelse og var fuldkommen Herre over sit dydige Jeg. „De vil fortryde Deres Hidsighed, det ved jeg."

„Ved De?" sagde Martin haanlig.

„Ja," svarede Pecksniff. „Ja, ja, Mr. Chuzzlewit, og tro ikke, at jeg vil sleske eller smigre for Dem; intet kan være fjernere fra mine Tanker. De skal ikke i mindste Maade frygte for, at jeg skal gentage det upassende Ord, hvorover De allerede er bleven saa vred. Hvorfor skulde jeg det? Hvad ønsker eller venter jeg mig af Dem? De ejer intet, det jeg ved, der er værd at tragte efter paa Grund af den Glæde, det skaffer Dem."

„Det er sandt nok," mumlede den gamle Mand.

„Bortset herfra," sagde Pecksniff, opmærksom paa det Indtryk, han gjorde, „maa det nu sikkert være Dem klart, at hvis jeg havde ønsket at gøre mig behagelig for Dem, vilde jeg fremfor alt have vogtet mig for at tiltale Dem

som Slægtning, da jeg kendte Deres Særhed og maatte vide forud, at jeg ikke kunde have en daarligere Anbefaling."

Martin svarede ikke, men tilkendegav lige saa tydelig, som om han havde sagt det med rene Ord, skønt det kun var ved en Bevægelse med sine Ben under Dynen, at der var Fornuft heri, og at han ikke kunde modsige det.

„Nej," sagde Pecksniff, idet han holdt Haanden inden for Vesten, som om han var rede til med det korteste Varsel at fremlægge sit Hjerte til Eftersyn for Martin Chuzzlewit, „jeg gik herhen for at tilbyde en fremmed min Hjælp. Jeg tilbyder ikke Dem den, da jeg ved, at De vilde nære Mistro til mig, hvis jeg gjorde det. Men mens De ligger i denne Seng, ser jeg Dem kun som en fremmed, og jeg føler akkurat den samme Deltagelse for Dem, som jeg haaber, at jeg vilde føle for enhver fremmed i Deres Omstændigheder. Med Undtagelse heraf, er jeg Dem lige saa ligegyldig, Mr. Chuzzlewit, som De er mig det."

Med disse Ord lagde Pecksniff sig tilbage i Lænestolen og straalede saaledes af ædel Retskaffenhed, at Mrs. Lupin var nær ved at falde i Forundring over ikke at se en Glorie af malet Glas skinne omkring hans Hoved ligesom paa Helgenbillederne i Kirken.

Der paafulgte en lang Pause. Den gamle Mand skiftede flere Gange Stilling med forøget Uro. Mrs. Lupin og den unge Dame stirrede stiltiende paa Dynen, og Pecksniff legede aandsfraværende med sin Lorgnet og holdt Øjnene lukkede for at kunne tænke saa meget des bedre.

„Hvad behager?" sagde han endelig, idet han pludselig slog dem op og saa hen mod Sengen. „Om Forladelse. Det forekom mig, at De sagde noget, Mrs. Lupin," vedblev han og rejste sig langsomt. „Jeg ser ikke, at jeg kan være Dem til nogen Nytte her. Det er bedre med den gamle Herre, og De er saa god en Sygeplejerske, som han kan faa. Hvad behager?"

Dette sidste Spørgsmaalstegn var fremkaldt ved den

gamle Mands Stilling, hvorved han drejede sit Ansigt om imod Pecksniff.

„Ønsker De at tale med mig, førend jeg gaar," vedblev denne Hædersmand efter en ny Pause, „har De at befale over mig; kun at jeg da af Retfærdighed mod mig selv maa kræve, at De taler med mig som med en fremmed, i strengeste Forstand som med en fremmed."

Dersom Pecksniff nu sluttede sig til, at Martin Chuzzlewit ønskede at tale med ham, af noget af det, som denne havde udtrykt i sine Bevægelser, kunde han kun være kommen efter det ifølge et lignende Princip som det, der gør sig gældende i Melodramaerne, og i Kraft af hvilket den aldrende Landmand med den komiske Søn altid slutter sig til, hvad den stumme Pige vil, naar hun tager sin Tilflugt til hans Have og fortæller sine personlige Hændelser ved uforstaaelige Pantomimer. Men uden at standse for at anstille en Undersøgelse i saa Henseende, gav Martin Chuzzlewit sin unge Ledsagerinde Tegn til, at hun øjeblikkelig skulde trække sig tilbage, hvilket hun straks gjorde tillige med Værtinden, saa at han blev alene med Pecksniff. I nogen Tid saa de paa hinanden uden at sige noget, eller rettere sagt, den gamle Mand saa paa Pecksniff, mens denne lukkede Øjnene for alle ydre Genstande og foretog en indadvendt Ransagning af sit eget Bryst. At denne rigelig lønnede ham for hans Ulejlighed og aabnede en skøn og henrivende Udsigt for ham, var klart af Udtrykket i hans Ansigt.

„Ønsker De, at jeg skal tale med Dem som med en vild fremmed, hvad?" sagde den gamle Mand.

Pecksniff svarede med et Skuldertræk og ved tilsyneladende at lade sine Øjne løbe rundt i deres Huler, førend han aabnede dem, at han endnu saa sig nødsaget til at opretholde dette Ønske.

„De skal faa Deres Ønske opfyldt," sagde Martin. „Jeg er en rig Mand, maaske ikke saa rig, 'som nogle tro, men dog velhavende. Jeg er ikke karrig, skønt man, som jeg hører, ogsaa har beskyldt mig herfor, og det har fundet al-

mindelig Tiltro. Jeg finder ingen Fornøjelse i at skrabe sammen; jeg finder ingen Fornøjelse i at eje mange Penge; den Djævel, man kalder saaledes, kan ikke volde mig andet end Sorg."

Det vilde ikke give nogen virkelig Forestilling om den Blidhed, der var udbredt over Pecksniff i dette Øjeblik, at bruge den almindelige Talemaade og sige, at han saa ud, som om Smør ikke kunde smelte i hans Mund. Han saa snarere ud, som om man kunde have lavet saa meget Smør af ham, som det skulde være, ved at kærne den Menneskekærlighedens Mælk, der vældede op fra hans Hjerte.

„Af den samme Grund, hvorfor jeg ikke holder paa Penge," sagde den gamle Mand, „er jeg heller ikke ødsel med dem. Nogle Mennesker finde en Tilfredsstillelse i at gemme dem, andre i at skille sig ved dem; men for mig har dette ingen Tilfredsstillelse. Smerte og Bitterhed ere de eneste Goder, de kunne skaffe mig. Jeg hader dem. De ere et Spøgelse, der vandrer foran mig gennem Verden og gør al Omgang med Mennesker modbydelig for mig."

Der opstod en Tanke i Pecksniffs Sjæl, som øjeblikkelig maa have udtrykt sig i hans Ansigt, da Martin Chuzzlewit ellers ikke vilde have taget saa hurtig og barsk til Orde igen, som han gjorde.

„De vil raade mig til for min Sjælefreds Skyld at skille mig ved denne Kilde til Elendighed og overdrage den til en anden, som kunde gøre bedre Brug af den; De vil maaske endog selv skille mig ved en Byrde, under hvilken jeg lider saa haardt. Men, velvillige fremmede, gode kristelige fremmede, det er netop deri, Knuden stikker. I andre Hænder har jeg set Penge gøre godt; i andre Hænder har jeg set dem blive udraabte, og det med Føje, som Hovednøglen til de Malmdøre, der tilspærre Vejene til jordisk Ære, Lykke og Nydelse. Hvilken Mand eller Kvinde, hvilken hæderlig, retskaffen, ubestikkelig Person skal jeg betro en saadan Talisman enten nu, eller naar jeg dør? Kender De nogen saadan Person? Deres Dyder ere naturligvis uvurderlige;

men kan De nævne mig noget andet levende Væsen, der vil kunne udholde Berøringen med mig?"

„Berøringen med Dem, Sir?" gentog Pecksniff.

„Ja," svarede den gamle Mand, „Berøringen med mig — med mig. De har hørt tale om ham, hvis Ulykke det blev, at han forvandlede alt, hvad han rørte ved, til Guld, skønt det kun var Opfyldelsen af hans eget taabelige Ønske. Min Tilværelses Forbandelse og Opfyldelsen af mit eget vanvittige Ønske er, at jeg er fordømt til at prøve, hvad Metal alle andre Mennesker ere lavede af, paa den Guldvægt, jeg bærer hos mig, og finde det falsk og hult."

Pecksniff rystede paa Hovedet og sagde: „Det tror De."

„Ja vist, det tror jeg! Og i Deres Svar: „Det tror De," genkender jeg den ægte rene Klang af det Metal, De er lavet af. Jeg siger Dem, Mand," tilføjede han med stigende Bitterhed, „at jeg som rig Mand har levet blandt Folk af alle Klasser og Arter, Slægtninge, Venner og fremmede, blandt Folk, til hvem jeg, mens jeg var fattig, havde Tillid, og det med Rette; thi da bedrog de mig ikke en eneste Gang og gjorde ikke Uret mod hverandre, det jeg ved. Men jeg har ingen Sinde, medens jeg har været rig og staaet ene i Verden, fundet en Natur, nej, ikke een, hos hvem jeg ikke har opdaget den hemmelige Fordærvelse, der laa skjult i den og ventede paa, at en Person som jeg skulde bringe den for Dagen. Troløshed, Bedrageri og lumske Rænker; virkeligt eller forstilt Had til Medbejlere til min Gunst; Kryberi, Falskhed, Lavhed og Spytslikkeri," og her saa han sin Fætter stift i Øjnene, „eller et Skin af hæderlig Selvstændighed, der næsten er værre end alt det andet, disse ere de skønne Egenskaber, som min Rigdom har bragt frem for Lyset. Broder mod Broder, Søn imod Fader, Venner, som traadte Venner paa Nakken, det er den selskabelige Kreds, der har omgivet min Vej. Der fortælles Historier — sande eller usande — om rige Mænd, der forklædte som Tiggere have opsporet Dyden og belønnet den. Det var et dumt og taabeligt Eksperiment. De

burde have gjort deres Undersøgelser i deres sande Skikkelse. De burde have optraadt som Folk, der vare selvskrevne til at blive udsugede og udplyndrede, narrede og smigrede af Alverdens Slyngler, som, dersom de ikke havde været alt for glade, vilde have spyttet paa deres Ligkister, naar de døde som deres Gække. Da vilde deres Søgen have endt ligesom min, og de vilde have været, hvad jeg er."

Da Pecksniff slet ikke vidste, hvad han helst skulde sige under det korte Ophold, som fulgte paa disse Ytringer, gav han sig Mine af at ville fremkomme med noget meget dybsindigt, idet han gjorde sikker Regning paa, at den gamle Mand vilde afbryde ham, førend han fik et Ord fremført. Og han tog heller ikke fejl heri; thi efter at have trukket Vejret vedblev Martin:

„Hør mig ud; døm selv om, hvilken Fordel De har Udsigt til at kunne høste af Gentagelsen af dette Besøg, og forlad mig. Jeg har i den Grad fordærvet og forandret alle deres Natur, som have givet sig af med mig, ved at fremkalde gridske Forhaabninger og Planer hos dem; jeg har vakt saa megen huslig Splid og Tvedragt alene ved at opholde mig hos Medlemmer af min egen Slægt; jeg har været en saadan brændende Fakkel i fredelige Hjem, hvor jeg har tændt alle de slette Gasser og Dampe i deres moralske Atmosfære, som uden mig maaske vilde have været uskadelige lige til det sidste, at jeg, saa at sige, er flygtet fra alle, der kendte mig, og har skjult mig i hemmelige Afkroge, saa at jeg i den sidste Tid har levet et Liv som en forfulgt. Den unge Pige, som De nylig saa — hvad, Deres Øjne tindre, naar jeg taler om hende! Hader De hende allerede, hvad?"

„Paa Ære!" sagde Pecksniff, idet han lagde Haanden paa Brystet og sænkede Øjenlaagene.

„Jeg glemte," sagde den gamle Mand og saa paa ham med en Skarphed, som den anden syntes at føle, uagtet han ikke løftede sine Øjne saa højt op, at han kunde se den; „om Forladelse. Jeg glemte, De var en fremmed. De

mindede mig et Øjeblik om en vis Pecksniff, en Fætter af mig. Hvad jeg vilde have sagt — den unge Pige er et forældreløst Barn, som jeg med eet fast Maal for Øje har opfødt og opdraget eller, hvis De foretrækker dette Ord, adopteret. I over et Aar har hun været min stadige og eneste Omgang. Jeg har, som hun ved, aflagt en højtidelig Ed paa ikke at efterlade hende en Skilling, naar jeg dør; men saa længe jeg lever, giver jeg hende en fast aarlig Sum; den er ikke overdreven stor, men dog passende. Det er en Aftale, at alle kærlige Talemaader ere banlyste mellem os, men at vi skulle kalde hinanden ved Fornavn. Saa længe jeg lever, er hun knyttet til mig ved Egennyttens Baand og vil maaske, da hun taber ved min Død og ikke ser nogen Forventning skuffet, sørge over mig, hvorvel det er mig temmelig ligegyldigt. Det er den eneste Slags Ven, jeg har eller vil have. Døm nu efter disse Forudsætninger, hvor fordelagtig De har brugt Deres Tid ved dette Besøg, og forlad mig for ikke at komme igen."

Med disse Ord sank den gamle Mand langsomt tilbage paa sin Pude. Lige saa langsomt rejste Pecksniff sig og begyndte efter en indledende Rømmen saaledes:

„Mr. Chuzzlewit."

„Hvad behager? Gaa!" afbrød denne ham. „Nu kan det være nok. Jeg er ked af Dem."

„Det gør mig ondt, da jeg har en Pligt at opfylde, hvorfra jeg sandelig ikke lader mig afskrække."

Det er en sørgelig Kendsgerning, at mens Pecksniff stod oprejst ved Siden af Sengen i hele sin Værdighed som Dydens Repræsentant og tiltalte den gamle Mand saaledes, kastede denne et forbitret Blik paa Lysestagen, som om han havde stærk Lyst til at kyle den i Hovedet paa sin Fætter. Men han tvang sig dog og lod ham kun vide, idet han pegede paa Døren, at det var Vejen ud.

„Tak," sagde Pecksniff, „det ved jeg; jeg skal nok gaa; men førend jeg gaar, udbeder jeg mig Deres Tilladelse til at tale, og hvad mere er, Mr. Chuzzlewit, De maa og skal

— ja jeg gentager det, maa og skal — høre mig. Jeg er ikke bleven overrasket af noget af det, De har sagt mig i Aften. Det er naturligt, saare naturligt, og det meste af det kendte jeg i Forvejen. Jeg vil ikke sige," vedblev han, idet han tog sit Lommetørklæde frem og ligesom mod sin Vilje blinkede med begge Øjnene paa een Gang, „jeg vil ikke sige, at De tager fejl af mig. Saa længe De er i Deres nærværende Stemning, vilde jeg ikke sige det for alt i Verden. Jeg vilde næsten ønske, at jeg havde en anden Natur, at jeg kunde undertrykke endog dette ubetydelige Tegn paa Svaghed, som jeg ikke kan skjule for Dem, som jeg føler er ydmygende, men som De vil have den Godhed at undskylde. Vi kunne jo gerne sige," tilføjede Pecksniff dybt rørt, „at det hidrører fra Snue, eller skyldes Snustobak, Salmiakspiritus, Løg, eller alt andet end den sande Aarsag."

Her standsede han et Øjeblik og skjulte sit Ansigt med sit Lommetørklæde. Derpaa vedblev han med et mat Smil, idet han holdt Sengeomhænget med den ene Haand:

„Men, Mr. Chuzzlewit, skønt jeg glemmer mig selv, skylder jeg dog mig selv og mit Rygte — thi jeg har et Rygte, som er mig saare dyrebart, og som vil være mine to Døtres bedste Arvelod — at sige Dem for en andens Skyld, at Deres Adfærd er urigtig, unaturlig, uforsvarlig, oprørende. Og jeg siger Dem," sagde Pecksniff, idet han rejste sig paa Taaspidserne mellem Omhænget, som om han hævede sig op over alle jordiske Hensyn og var nødsaget til at holde sig fast for ikke at fare til Himmels ligesom en Raket, „jeg siger Dem rent ud, at det ikke passer sig for Dem at glemme Deres Sønnesøn, den unge Martin, der har saa stærke naturlige Krav paa Dem. De tror maaske, at det passer sig, men det gør det ikke. De maa sørge for dette unge Menneske; De skal sørge for ham; De vil sørge for ham. Jeg tror," vedblev han, idet han skottede til Skrivetøjet, „at De allerede har gjort det i al Stilhed. Gud velsigne Dem derfor. Gud velsigne Dem, fordi De har gjort, hvad Ret er. Gud velsigne Dem, fordi De hader mig. Og nu god Nat!"

Med disse Ord slog Pecksniff meget højtidelig ud med sin højre Haand, stak den atter ind under Vesten og forsvandt. Hans Væsen røbede Sindsbevægelse, men hans Skridt vare faste. Han var ikke fri for menneskelige Svagheder, men hans Samvittighed holdt ham oppe.

I nogen Tid laa Martin med et Udtryk af stum Forbavselse, blandet med Raseri, indtil han endelig mumlede: „Hvad skal dette sige? Kan den falske Dreng have valgt sig et saadant Redskab som den Karl, der nu gik? Hvorfor ikke? Han har sammensvoret sig mod mig ligesom alle de andre, og de ere kun to Alen af eet Stykke. Et nyt Komplot! O Egenkærlighed, Egenkærlighed! Overalt kun Egenkærlighed!“

Da han tav, begyndte han at lege med Asken af det brændte Papir paa Lysestagen. I Førstningen gjorde han det i ren Aandsfraværelse, men lidt efter optog den hans Tanker. „Et nyt Testamente oprettet og tilintetgjort,“ sagde han, „intet besluttet, intet afgjort, og jeg kunde være død i Aften! Jeg ser tydelig, hvilken slet Brug der til sidst vil blive gjort af alle disse Penge,“ udbrød han og vred sig næsten i Sengen; „efter at have voldet mig Sorger og Ulykker hele Livet igennem ville de vække Tvedrag og alle slette Lidenskaber, naar jeg er død. Saaledes gaar det altid. Hvilke Retstrætter vokse ikke hver Dag op af rige Mænds Grave og udsaa Mened, Had og Løgne blandt nære Slægtninge, mellem hvem der kun burde herske Kærlighed! Gud hjælpe os, vi have meget at svare for! O Egenkærlighed! Enhver tænker kun paa sig selv, og ikke en eneste paa mig!“

Alt gennemtrængende Egenkærlighed! Kunde man ikke ogsaa spore noget af dens Skygge i disse Ord og i Martin Chuzzlewits egen Historie?

Fjerde Kapitel.

Hvoraf man vil se, at hvis Enighed gør stærk, og Kærlighed blandt Slægtninge er skøn at skue, er Chuzzlewit'ernes Slægt den stærkeste og elskværdigste paa Jorden.

Da den brave Pecksniff havde taget Afsked med sin Fætter, trak han sig tilbage til sit eget Hjem og blev der i tre hele Dage, uden saa meget som at gaa sig en Tur uden for sin egen Haves Grænser, for det Tilfælde at han pludselig skulde blive kaldt til sin angrende og bodfærdige Slægtning, hvem han i sin omfattende Velvilje havde sat sig for at tilgive alt og at elske for enhver Pris. Men saa stor var denne gamle Alvorsmands Halsstarrighed og medfødte Bitterhed, at der ikke indløb nogen angergiven Indbydelse, og den fjerde Dag fandt Pecksniff tilsyneladende meget længere borte fra hans kristelige Formaal end den første.

I hele denne Mellemtid hjemsøgte han Dragen paa alle mulige og umulige Tider af Døgnet og røbede, idet han gengældte ondt med godt, en saa levende Interesse for den genstridige Patients Tilstand, at Mrs. Lupin rent smeltedes af denne uegennyttige Omsorg — thi han indprentede hende ofte udtrykkelig, at han vilde gøre det samme for enhver fremmed og fattig, under lignende Omstændigheder — og fældte mange Taarer af Beundring og Henrykkelse.

Imidlertid holdt gamle Martin Chuzzlewit sig indelukket paa sit Værelse og saa ingen andre end sin unge Ledsagerinde, med Undtagelse af Værtinden i den blaa Drage, der til visse Tider fik Lov til at komme ind til ham. Saa snart hun traadte inden for Døren, lod Martin imidlertid, som om han var falden i Søvn. Kun naar han og den unge Dame vare under fire Øjne, sagde han noget, selv til Svar paa det simpleste Spørgsmaal, skønt Pecksniff ved at lytte ved Døren kunde høre, at han var snaksom nok, naar de to vare ene med hinanden.

Den fjerde Aften hændte det sig, at Pecksniff, efter at

han var traadt ind i Skænkestuen i Dragen og ikke havde truffet Mrs. Lupin der, gik lige ovenpaa for i sin kærlige Iver endnu engang at lægge Øret til Nøglehullet og berolige sit Sind ved at overtyde sig om, at det gik bedre med den haardhjertede Patient. Det hændte sig dernæst, at Pecksniff, idet han traadte sagte ind i den mørke Gang, hvor en snegledannet Lysstraale plejede at trænge ud fra det samme Nøglehul, forbavsedes over ikke at se nogen saadan Straale; og det hændte sig endvidere, at Pecksniff, da han havde famlet sig frem til Sovekammerdøren og hurtig bukkede sig for ved personlig Iagttagelse at komme under Vejr med, om den mistroiske gamle Mand havde ladet Nøglehullet stoppe til indvendig, bragte sit Hoved saa voldsomt i Berøring med et andet Hoved, at han ikke kunde bare sig for med høj Røst at udstøde Enstavelsesordet: „Av!" som Smerten ligesom skruede og pressede ud af ham. Og endelig hændte det sig, at Pecksniff øjeblikkelig mærkede, at han blev taget i Nakken af noget, der lugtede ligesom en Blanding af flere fugtige Paraplyer, en Tønde Øl, en Kande varm Toddy og en lille Stue fuld af gammel Tobaksrøg, og lige paa Stedet blev trukken ned i Skænkestuen, hvor han saa sig staaende lige overfor og holdt fast af en vild fremmed Mandsperson med et højst paafaldende Ydre, der med den Haand, han havde fri, gned sig stærkt i Hovedet og stirrede paa Pecksniff med et ondt Øje.

Denne Mands Ydre havde det Præg, som i Almindelighed kaldes lurvet-gentilt, skønt han med Hensyn til sin Paaklædning næppe kan siges at have været det sidste, da hans Fingre stak et langt Stykke uden for hans Handsker, og Saalerne under hans Fødder vare i en generende Afstand fra Overlæderet i hans Støvler. Hans Benklæder vare af en blaagraa, tidligere meget levende, men nu af Alderdom og Smuds afdæmpet Farve og saa fortrukne og strammede under en uophørlig Strid mellem hans Seler og Stropper, at de syntes hvert Øjeblik at staa Fare for at sprænges for Knæerne. Hans Frakke, som var blaa af Farve og havde

et militært Snit, var besat med Knapper og Snore lige op til hans Hage. Hans Halstørklæde lignede i Mønster og Farve en af de Kapper, hvori Haarskærerne pleje at indhylle deres Kunder under Udøvelsen af deres Haandtering. Hans Hat var i en saadan Tilstand, at det vilde være vanskeligt at afgøre, om den oprindelig havde været sort eller hvid; men han havde Overskæg — og det et busket Overskæg, ikke af den blide og fromme Slags, men rigtig i den martialske og udfordrende Stil, et ægte satanisk Skæg — og desuden havde han et vældigt, ubørstet Haar. Han var meget snavset og meget lapset; meget dristig og meget krybende; meget brovtende og meget fej; meget lig et Menneske, der kunde have været noget bedre, og ubeskrivelig lig et Menneske, der fortjente at være noget værre.

„Du lurede ved Døren deroppe, din Rad!“ sagde denne Herre.

Pecksniff stødte ham fra sig, ligesom St. Georg kunde have sparket til Dragen i dennes sidste Øjeblik, og sagde:

„Hvor mon Mrs. Lupin er? Kan denne brave Kone være vidende om, at der findes en Person her, som —“

„Holdt!“ sagde den fremmede. „Vent lidt. Hun ved det. Hvad saa?“

„Hvad saa? Ved De, at jeg er den syge Herres Ven og Slægtning? At jeg er hans Beskytter, hans Vogter, hans —“

„Ikke hans Nieces Mand, tør jeg bande paa,“ faldt den fremmede ham i Talen, „for han var her før Dem.“

„Hvad mener De?“ sagde Pecksniff med indigneret Forbavselse. „Hvad er det, De siger?“

„Vent lidt,“ udbrød den anden. „De er maaske en Fætter — den Fætter, som bor her paa Stedet?“

„Ja, jeg er den Fætter, som bor her paa Stedet,“ svarede Hædersmanden.

„Deres Navn er Pecksniff?“

„Ja.“

„Jeg er stolt af at gøre Deres Bekendtskab og beder Dem om Forladelse,“ sagde den fremmede, idet han tog til Hatten og derpaa dykkede ned bag sit Halstørklæde efter

en Flip, som det dog ikke lykkedes ham at bringe op paa Overfladen. „De ser i mig en Mand, der ogsaa interesserer sig for Herren ovenpaa. Vent lidt.“

Med disse Ord lagde han Fingeren paa Spidsen af sin krumme Næse for at tilkendegive, at han ret straks vilde indvie Pecksniff i en Hemmelighed, og begyndte, efter at have taget sin Hat af, at lede i Pulden mellem en Mængde forkrøllede Papirer og smaa Stumper af, hvad man kunde kalde Barken af brækkede Cigarer, indtil han fandt et gammelt tilsølet Brevomslag, der stank af Tobak.

„Læs det!“ udbrød han, idet han rakte Pecksniff det.

„Det er adresseret til Chevy Slyme, Esquire.“

„De kender sagtens nok Chevy Slyme, Esquire?“ spurgte den fremmede.

Pecksniff trak paa Skuldrene, som om han vilde sige: „Jo, jeg ved desværre nok, at der gives en saadan Person.“

„Meget vel, dette er mit Ærinde her,“ og dermed dykkede han endnu en Gang ned efter sin Flip, men fik kun fat paa et Bændel.

„Det smerter mig overordentlig, min Ven,“ sagde Pecksniff, idet han rystede paa Hovedet med et roligt Smil, „at jeg skal være nødt til at sige, at De ikke er den Person, De giver Dem ud for. Jeg kender Mr. Slyme, min Ven; dette her gaar ikke; Ærlighed varer længst; De maa helst lade den Fugl flyve, det vil jeg sige Dem.“

„Holdt!“ udbrød den fremmede og udstrakte sin højre Arm, der var kilet saa stramt ind i hans luvslidte Ærme, at den lignede en Klædespølse. „Vent lidt!“

Han standsede for at sætte sig i Positur lige foran Kaminen med Ryggen imod den, hvorpaa han, idet han tog Frakkeskøderne under sin venstre Arm og glattede sit Overskæg med sin højre Tommel- og Pegefinger, vedblev:

„Jeg fatter Deres Fejltagelse og føler mig ikke fornærmet af den. Hvorfor? Fordi den indeholder en Kompliment. De tror, at jeg vilde give mig ud for Chevy Slyme. Findes der noget Menneske paa Jorden, som en

Gentleman kunde føle sig stolt og smigret ved at blive antagen for, da er dette Menneske min Ven Slyme; thi han er uden Undtagelse den mest højsindede, selvstændige, originale, aandrige, klassiske, talentfulde, shakspearianske, om ikke miltoniske og samtidig mest nederdrægtig undervurderede Fyr, jeg kender. Men jeg er ikke saa forfængelig, at jeg skulde ville udgive mig for Slyme. Med ethvert andet Menneske i den hele vide Verden tør jeg maale mig, men Slyme staar, det indrømmer jeg ligefrem, en hel Del Trin over mig, og derfor tager De fejl."

„Jeg sluttede efter dette," sagde Pecksniff og rakte Omslaget af Brevet frem.

„Ja, det kan jeg nok forstaa," svarede den fremmede. „Men, Mr. Pecksniff, det hele opløser sig i et Eksempel paa Geniets Ejendommeligheder. Ethvert Menneske med sandt Geni har sin Ejendommelighed, og min Ven Slymes Ejendommelighed er, at han altid venter omme paa Hjørnet. Han venter stadig omme paa Hjørnet; han venter i dette Øjeblik omme paa Hjørnet, og dette er," vedblev han, idet han rystede med sin Pegefinger foran sin Næse og stillede sine Ben længere fra hinanden, medens han saa Pecksniff opmærksomt i Ansigtet, „et højst mærkeligt og interessant Træk i Slymes Karakter, og naar Slymes Levnet engang skal beskrives, maa hans Biograf give en fyldig Fremstilling af dette Træk, ellers vil Samfundet ikke føle sig tilfredsstillet. Mærk mine Ord: Samfundet vil ikke føle sig tilfredsstillet."

Pecksniff hostede.

„Slymes Biograf, hvem det nu bliver," fortsatte den fremmede, „maa henvende sig til mig eller, hvis jeg er vandret didhen, hvorfra ingen kommer tilbage, til mine Eksekutorer om Tilladelse til at søge blandt mine Papirer. Jeg har i al Beskedenhed gjort nogle smaa Optegnelser om denne Mands — min adopterede Broders — Bedrifter, som vilde forbavse Dem. Endnu den femtende i forrige Maaned, da han ikke kunde dække en lille Veksel, som vedkom-

mende ikke vilde forny, brugte han et Udtryk, der vilde have gjort Napoleon Bonaparte Ære i en Tale til den franske Hær."

„Men med Tilladelse," spurgte Pecksniff, der aabenbart ikke følte sig vel til Mode, „hvad kan Mr. Slyme ville her, hvis jeg tør spørge derom, da jeg af Omhu for mit eget Rygte er nødsaget til at fralægge mig enhver Delagtighed i hans Forehavender?"

„For det første maa De tillade mig at sige, at jeg ikke kan lade disse Ord passere, og at jeg nedlægger en kraftig og harmfuld Indsigelse imod dem paa min Ven Slymes Vegne. Dernæst maa De tillade, at jeg forestiller mig selv. Mit Navn er Tigg. Navnet Montague Tigg vil maaske være Dem bekendt i Forbindelse med de mærkeligste Tildragelser under Krigen paa den pyrenæiske Halvø."

Pecksniff rystede svagt paa Hovedet.

„Lige meget. Denne Mand var min Fader, og jeg bærer hans Navn. Følgelig er jeg stolt — stolt som Lucifer. Undskyld mig et Øjeblik; jeg ønsker, at min Ven Slyme skal være til Stede ved Resten af denne Samtale."

Med disse Ord skyndte han sig ud til Yderdøren i den Blaa Drage og kom næsten øjeblikkelig tilbage med en Kammerat, der var noget lavere end han selv og indhyllet i en gammel, blaa Kamelots Kappe med falmet rødt Underfor. Da hans skarpe Træk vare blevne meget forfrosne og forkomne af, at han havde ventet saa længe ude i Kulden, og hans stride, røde Bakkenbarter og uredte Haar af samme Grund vare blevne forpjuskede, havde han i Virkeligheden snarere et uhyggeligt og frastødende end et shakspeariansk eller miltonisk Udseende.

„I to," sagde Tigg, idet han slog sin indtagende Ven paa Skulderen med den ene Haand og henvendte Pecksniffs Opmærksomhed paa ham med den anden, „I to ere nu beslægtede, og Slægtninge have aldrig kunnet enes og ville aldrig gøre det, hvilket er en meget vis Indretning og noget, der ikke kan undgaas, ellers vilde der ikke være

andet end Familieselskaber, og den ene vilde kede den anden ihjel her i denne Verden. Vare I gode Venner, vilde jeg holde jer for et forbistret unaturligt Par; men da I staa paa den Fod med hinanden, som I gøre, holder jeg jer for et Par djævleblendt snilde Fyre, som man kan tale sig til Rette med."

Her puffede Chevy Slyme, hvis store Evner alle som een syntes at vise hen mod det luskende Hjørne af det moralske Kompas, sin Ven hemmelig i Siden med sin Albu og hviskede ham noget i Øret.

„Chiv," sagde Tigg i en højrøstet Tone, som om han ikke var den, der lod sig besnakke, „nu kommer jeg straks til det; enten handler jeg paa eget An- og Tilsvar, eller ogsaa handler jeg slet ikke. Med Hensyn til at forstrække en Mand med Deres Aandsgaver med et Laan af en saadan Bagatel som en Krone, holder jeg Mr. Pecksniff for sikker," og da Tigg i samme Øjeblik saa, at Udtrykket i Pecksniffs Ansigt ingenlunde vidnede om, at denne delte hans Overbevisning, lagde han atter Fingeren paa Næsen som et privat Vink til den nævnte Herre, idet han derved opfordrede ham til at lægge Mærke til, at Anmodninger om smaa Laan vare et andet Eksempel paa Geniets Ejendommeligheder, saaledes som disse ytrede sig hos hans Ven Slyme; at han, Tigg, saa igennem Fingre med dem paa Grund af den store psykologiske Interesse, som disse Svagheder havde, og at han, naar han personlig optraadte som Talsmand for saadanne smaa Forskud, kun gjorde det for at føje sin Vens Luner, uden mindste Hensyn til sin egen Fordel eller sine egne Fornødenheder.

„Aa, Chiv, Chiv," tilføjede Tigg, idet han, efter at have holdt op med sin Pantomime, saa paa sin Adoptivbroder med en meget dybsindig Mine, „De er, saa sandt jeg lever, et mærkeligt Eksempel paa de smaa Skrøbeligheder, som klæbe ved en mægtig Aand. Om der saa aldrig havde været noget Teleskop til i Verden, vilde jeg dog alene ved at iagttage Dem, Chiv, være bleven overbevist om, at der

er Pletter i Solen! Gid jeg maa dø paa Stedet, om det ikke er den snurrigste Tilværelse, vi ere blevne skubbede ind i, uden at vide hvorfor eller hvorledes, Mr. Pecksniff! Dog det er det samme! Hvor meget vi end moralisere, gaar Verden dog sin Gang. Som Hamlet siger: Herkules kan slaa omkring sig med sin Kølle i alle mulige Retninger; men han kan ikke forebygge, at Kattene gøre den utaaleligste Støj paa Tagryggene, eller at Hundene blive skudte, naar de i varmt Vejr løbe om paa Gaden uden Mundkurv. Livet er en Gaade, en Fandens vanskelig Gaade at løse, Mr. Pecksniff. Min private Mening er, at den lige saa lidt lader sig løse som den berømte Vits: „Hvilken Lighed er der mellem en fængslet Mand og en fri Mand?" Paa Ære og Samvittighed, det er noget af det snurrigste, der er til — naa, men det nytter ikke at tale mere derom, ha, ha, ha!"

Efter at have udledet denne trøstelige Slutning af de anførte triste Præmisser, tog Tigg sig sammen med en stor Kraftanstrengelse og vedblev i sin tidligere Tone:

„Nu skal jeg sige Dem een Ting. Jeg er paa min Vis en forbistret skikkelig Fyr, og jeg kan ikke staa og se paa, at saadanne to flinke Gutter skære Halsen over paa hinanden, naar der ikke er noget at tjene derved. De, Mr. Pecksniff, er en Fætter af Testatoren her ovenpaa, og vi er hans Nevø — naar jeg siger vi, mener jeg Chiv. Strengt taget er De maaske nærmere i Familie med ham end vi. Meget vel! Hvis saa er, saa er der ikke noget dertil at sige. Men De kan ikke komme nogen Vej med ham, og det kunne vi heller ikke. Jeg giver Dem mit dyreste Æresord paa, at jeg med enkelte korte Mellemrum, hvori jeg har hvilet mig, lige siden Klokken ni i Formiddags har staaet og tittet gennem Nøglehullet i Forventning om at faa Svar paa en af de mest beskedne og høflige Anmodninger om en lille midlertidig Understøttelse, som man vel kan tænke sig — kun femten Pund og mod min Kaution. Og i al denne Tid har han været indelukket med en fremmed Kvindeperson og

skænket hende hele sin Fortrolighed. Og nu siger jeg een Gang for alle om denne Tingenes Tilstand: det gaar ikke, det duer ikke, det maa forpurres; det kan ikke tilstedes, at det bliver ved at gaa paa den Maade."

„Enhver," sagde Pecksniff, „har Ret, en utvivlsom Ret — som jeg i det mindste ikke for alt i Verden vilde drage i Tvivl, nej langtfra! — til at indrette sin Handlemaade efter sine Tilbøjeligheder, naar de kun ikke stride mod Religionen og Moralen. Jeg føler maaske i mit stille Sind, at Mr. Chuzzlewit ikke omfatter — mig f. Eks.; lad os sige mig — med den Kristenkærlighed, der burde findes imellem os; jeg kan maaske føle mig krænket og smertelig berørt derved; men derfor bør jeg dog ikke straks udlede den Slutning, at Mr. Chuzzlewits Kulde savner al Berettigelse, det forbyde Himmelen! Og desuden, Mr. Tigg, hvorledes kunne vi forhindre Mr. Chuzzlewit fra at vælge saadanne mærkelige Mennesker til sine fortrolige, som han gør, hvor meget jeg end maa beklage dette — for hans egen Skyld? Betænk, min gode Mand" — og her saa Pecksniff ham stift i Øjnene — „i hvor høj Grad Deres Ord ere grebne ud af Luften."

„Ja," svarede Tigg, „det er jo rigtignok et vanskeligt Spørgsmaal."

„Det er unægtelig et vanskeligt Spørgsmaal," sagde Pecksniff og rettede sig med det samme, idet han pludselig syntes at komme i Tanker om det moralske Svælg, der var imellem ham og den Person, han talte til. „Og jeg er langtfra vis paa, at det er et Spørgsmaal, som nogen har Ret til at drøfte. God rolig Nat."

„De ved formodentlig ikke, at Spottletoe'rne ere her?" sagde Tigg.

„Hvad mener De? Hvilke Spottletoe'r?" spurgte Pecksniff og standsede pludselig paa Vejen til Døren.

„Mr. og Mrs. Spottletoe," sagde Chevy Slyme, der nu for første Gang talte højt, og det i en meget gnaven Tone, medens han slingrede med Benene. „Spottletoe giftede sig

jo med min Farbroders Datter, og Mrs. Spottletoe er jo Chuzzlewits egen Niece. Hun har engang været hans Yndling. Jo, De maa nok spørge om, hvad det er for Spottletoe'r."

„Du milde Gud!" udbrød Pecksniff, „det er skrækkeligt! Disse Menneskers Gridskhed er ligefrem rædsom."

„Og det er ikke Spottletoe'rne alene, Tigg," sagde Slyme, idet han saa paa denne og talte til Pecksniff. „Anthony Chuzzlewit og hans Søn have faaet Færten deraf og ere ogsaa komne herned i Eftermiddag. Jeg saa dem for fem Minutter siden, medens jeg ventede omme paa Hjørnet."

„O Mammon, Mammon!" raabte Pecksniff og slog sig for Panden.

„Saa der har De allerede hans Broder og en Nevø til her," vedblev Slyme, uden at ænse Afbrydelsen.

„Det er netop Sagen," sagde Tigg, „det er netop det Punkt, som jeg var i Færd med lidt efter lidt at komme hen til, da min Ven Slyme med et Par Ord traf Sømmet paa Hovedet. Mr. Pecksniff, nu, da vi have faaet opsnuset Deres Fætter — og Chivs Onkel — bør der gøres Skridt for at hindre ham fra at forsvinde igen og om muligt modarbejde den Indflydelse, som denne intrigante Yndling udøver paa ham. Enhver, som er interesseret i Sagen, indser det. Hele Familien strømmer herned. Den Tid er kommen, da al personlig Skinsyge og Interesse maa glemmes og alle forene sig mod den fælles Fjende. Naar den fælles Fjende er slaaet paa Flugt, kunne I igen alle operere hver for sig; enhver Dame og Herre, der har Part i Boldspillet, kan da igen fortsætte for egen Regning og efter bedste Evne slynge sin Bold imod Testators Gærde, og ingen vil være værre stillet end tidligere. Tænk over det. Vær forsigtig med, hvad De gør. De kan til enhver Tid træffe os i Halvmaanen og Syvstjernen her i Landsbyen og vil finde os tilgængelige for ethvert rimeligt Forslag. Hør, Chiv, gaa udenfor og se, hvorledes Vejret er."

Slyme forsvandt straks og gik formodentlig om paa

Hjørnet, medens Tigg, idet han plantede sine Ben saa langt fra hinanden, som selv det mest sangvinske Menneske med Rimelighed kunde vente af ham, rystede paa Hovedet ad Pecksniff og smilede.

„Vi maa ikke," sagde han, „tage det for strengt med vor Ven Slymes smaa Ejendommeligheder. De saa vel, at han hviskede til mig?"

Jo, det havde Pecksniff set.

„Og hørte formodentlig mit Svar?"

Pecksniff havde hørt det.

„Fem Shillings, hvad?" sagde Tigg tankefuldt. „Ja, det er dog et mærkeligt Menneske! Og saa grumme beskeden!"

Pecksniff svarede ikke.

„Fem Shillings," vedblev Tigg grublende, „som punktlig skulle blive tilbagebetalte i næste Uge, det er det bedste af det. Hørte De ikke det?"

Nej, det havde Pecksniff ikke hørt.

„Ikke? Det forbavser mig! Det er netop Humlen. Jeg har ikke, saa længe jeg har levet, set den Mand undlade at indfri et Løfte. Mangler De maaske Smaapenge?"

„Nej Tak," sagde Pecksniff, „slet ikke."

„Ja saa, for ellers vilde jeg have skaffet Dem nogle." Dermed begyndte han at fløjte, men næppe var der gaaet en halv Snes Sekunder, førend han pludselig holdt inde og med et alvorligt Blik paa Pecksniff sagde:

„De vil maaske helst være fri for at laane Slyme fem Shillings?"

„Ja, det vil jeg allerhelst."

„Min Sandten!" udbrød Tigg, idet han nikkede alvorligt, som om det i dette Øjeblik for første Gang faldt ham ind, at der kunde være Grund til at nære Betænkeligheder, „det er meget muligt, at De kan have Ret. Men vilde De nære den samme Betænkelighed ved at laane mig fem Shillings?"

„Ja, det kan jeg virkelig ikke indlade mig paa."

„Maaske ikke engang en halv Krone?“

„Ikke engang en halv Krone.“

„Saa komme vi altsaa,“ sagde Tigg, „til det latterlig lille Beløb af atten Pence, ha, ha, ha!“

„Og det vilde jeg være lige saa betænkelig ved.“

Efter at have modtaget denne Forsikring trykkede Tigg hjertelig begge hans Hænder og erklærede med den største Alvor, at han var et af de mest konsekvente og mærkelige Mennesker, han nogen Sinde havde truffet, og udbad sig Æren af hans nærmere Bekendtskab. Han indrømmede endvidere, at der var mange smaa Særheder ved hans Ven Slyme, han som Mand af Ære ingenlunde kunde billige, men at han dog var rede til at tilgive ham alle disse smaa Mangler og mange flere af Hensyn til den Glæde, han selv havde nydt den Dag ved sin selskabelige Omgang med Mr. Pecksniff, der havde forskaffet ham en langt højere og varigere Nydelse end den heldige Afslutning af hvilket som helst lille Laan paa hans Vens Vegne. Med disse Udtalelser, sagde han, vilde han tillade sig at ønske Mr. Pecksniff en god rolig Nat. Og dermed fjernede han sig saa lidet generet af sit mislykkede Forsøg, som nogen Gentleman kunde ønske at være det.

Pecksniffs Tanker den Aften vare meget alvorlige og det saa meget mere, som den Underretning, han havde faaet af d'Hrr. Tigg og Slyme om flere af Familiens Medlemmers Ankomst, ved nærmere Undersøgelse fuldkomment stadfæstedes — thi Spottletoe'rne vare virkelig tagne lige til Dragen, hvor de i dette Øjeblik vare indkvarterede og holdt Vagt, og hvor deres Nærværelse havde vakt en saadan Opsigt, at Mrs. Lupin, der havde lugtet deres Ærinde, førend de havde været en halv Time under hendes Tag, selv med al mulig Hemmelighedsfuldhed bragte Budskabet til Pecksniff; ja det var i Virkeligheden den store Forsigtighed, hvormed hun gik til Værks, som var Skyld i, at hun gik fejl af denne Herre, der traadte ind ad Døren paa Dragens Forside i samme Øjeblik, som hun smuttede ud ad Bagdøren. Des-

uden vare Anthony Chuzzlewit og hans Søn Jonas billigst indlogerede i Halvmaanen og Syvstjernen, som var en simpel Kippe, og allerede med den næste Diligence ankom der saa mange andre kærlige Medlemmer af Familien — som paa hele Vejen havde skændtes med hverandre baade indvendig og udvendig til stor Forbavselse for Kusken — paa Kamppladsen, at i mindre end et Døgn var den knappe Plads i Værtshusene optagen, og Markedsprisen paa samtlige private Logier, i alt fire Senge og en Sofa, steg hundrede Procent.

Det gik saa vidt, at næsten hele Familien slog sig ned uden for den Blaa Drage og formelig omringede den, saa at Martin Chuzzlewit var fuldstændig belejret; men han holdt sig kækt, vægrede sig ved at modtage Breve, Budskaber eller Pakker, afslog haardnakket at underhandle med nogen og gav ikke det mindste Haab eller Løfte om Kapitulation. Imidlertid mødte Familietropperne hverandre paa forskellige Steder i Omegnen, og da Grenene paa det Chuzzlewitske Træ ikke i Mands Minde havde kunnet enes, forefaldt der en saadan Mængde Skærmysler, hvorunder de rev Hovedet af hverandre i figurlig Forstand; saa mange Skændescener med Ukvemsord og Øgenavne; saadan en Maalen med Øjnene og Rynken paa Næsen; saadan en højtidelig Begravelse af alle velvillige Følelser og voldsom Genopstandelse af gammelt Nag, at man ikke havde oplevet Mage dertil i denne fredelige Egn, siden den først var kommen under Civilisationens Indflydelse.

Omsider begyndte nogle enkelte af de krigende af lutter Fortvivlelse og Haabløshed at affatte deres gensidige Bebrejdelser i mere maadeholdne Udtryk, og de henvendte sig næsten alle med et Skin af taalelig Sømmelighed til Pecksniff paa Grund af hans store Anseelse og indflydelsesrige Stilling. Saaledes gjorde de lidt efter lidt fælles Sag mod Martin Chuzzlewits Haardnakkethed, og man enedes — hvis et saadant Ord kan bruges i Forbindelse med Chuzzlewit'erne — til sidst om paa en nærmere fastsat Dag ved Middagstid

at holde et almindeligt Krigsraad hjemme hos Pecksniff, hvortil alle de Medlemmer, som Stævningen kunde naa, fik en højtidelig Tilsigelse til uvægerlig at give Møde.

Havde Pecksniff nogen Sinde haft et apostolisk Udseende, saa havde han det paa denne mindeværdige Dag. Havde hans uforstyrrede Smil nogen Sinde kundgjort: „Jeg er et Fredens Sendebud!“ var dette nu dets Mission. Har en Mand nogen Sinde forenet alle Lammets blide Egenskaber med en Tilsætning af Duens, uden fjerneste Spor af Krokodillens eller med det allerringeste Stænk af Slangens, da var han denne Mand. Og o, de to Miss'er Pecksniff! Hvilket himmelsk Udtryk i Charitys Aasyn, idet det syntes at sige: „Jeg ved, at alle mine Slægtninge have krænket mig i en saadan Grad, at der ikke lader sig raade Bod derpaa, men jeg tilgiver dem; thi det er min Pligt!“ Og hvilken glad Naturlighed hos Mercy, der var saa fortryllende, saa barnlig og saa uskyldig, at hvis hun var gaaet alene ud at spadsere, og det havde været lidt tidligere paa Aaret, havde Rødkælkene maaske mod hendes Vilje dækket hende med Blade i den Tro, at hun var et af de søde Børn i Skoven, der efter at være komne ud af den igen gik paa Vandring for i sit unge Hjertes Enfoldighed at søge efter Brombær! Hvilke Ord kunne skildre Pecksniff'erne i denne Prøvelsesstund? Ingen; thi blandt Ordene findes der daarlige Elementer, og Pecksniff'erne vare lutter Godhed.

Men da Selskabet kom, da skulde man have set! Da Pecksniff rejste sig fra sin Plads for Bordenden og med en Datter paa hver Side modtog sine Gæster i den bedste Stue og bad dem tage Plads med overstrømmende Øjne og et Ansigt, der var saa vaadt af dydig Sved, at han kunde siges formelig at være opløst af Fromhed! Og Gæsterne — de misundelige, stenhaarde, mistroiske Gæster, som alle vare saa indesluttede i sig selv og ikke havde Tillid til nogen og ikke vilde tro noget og lige saa lidt vilde lade sig formilde eller dysse i Søvn af Pecksniff'erne, som om de havde været lige saa mange Pindsvin eller Murmeldyr!

For det første var der Mr. Spottletoe, der var saa skaldet og havde saa vældige Bakkenbarter, at han syntes ved et eller andet kraftigt Middel at have standset sit Haar, ligesom det var i Færd med at falde af Hovedet paa ham, og fæstet det uigenkaldelig i sit Ansigt. Dernæst var der Mrs. Spottletoe, der var alt for smækker for sine Aar og af et poetisk Naturel, hvorfor hun plejede at underrette sine fortrolige Veninder om, at de omtalte Bakkenbarter vare „hendes Tilværelses Ledestjerne", og som nu paa Grund af sin levende Kærlighed til sin Onkel Chuzzlewit og det dybe Indtryk, det gjorde paa hende at blive mistænkt for testamentariske Anslag imod ham, ikke kunde gøre andet end græde og sukke. Saa var der Anthony Chuzzlewit og hans Søn Jonas, den gamle med et Ansigt, der var blevet saa skarpt af den Snedighed og Forsigtighed, han havde vist hele sit Liv igennem, at det syntes at skære en Vej for ham gennem det propfulde Værelse, idet han kilede sig frem bag ved de fjerneste Stole, medens Sønnen havde draget saa god Nytte af Faderens Forskrifter og Eksempel, at han saa et Par Aar ældre ud end han, som de stod der sammen og blinkede med deres røde Øjne og hviskede sagte med hinanden. Endvidere var der Enken efter en afdød Broder af Martin Chuzzlewit, som, da hun næsten var umenneskelig frastødende og havde et uhyggeligt Ansigt, en knoklet Skikkelse og en mandhaftig Stemme, i Kraft af disse Egenskaber var, hvad der i Almindelighed kaldes, en karakterstærk Kvinde, og som, hvis hun havde kunnet, vilde have godtgjort sit Krav paa dette Navn og, aandelig talt, vist sig som en sand Samson ved at spærre sin Svoger inde i et Galehospital, indtil han havde bevist sin fuldstændige Aandsfriskhed ved at elske hende saare højt. Ved Siden af hende sad hendes tre ugifte Døtre, stive og strunke. De havde i den Grad pint sig med snævre Snørliv, at deres Hjerter vare endnu mere indsnævrede end deres Midier, og om det saa var deres Næser, saa fortalte de om, hvor stramt de vare snørede. Desuden var der en

ung Herre, en Halvfætter af Martin Chuzzlewit, meget mørkladen og meget haarrig og tilsyneladende ikke født i noget andet særligt Øjemed end for at forskaane hans Spejle for Ulejligheden af at afspejle andet end det allerførste løst skitserede Udkast til et Ansigt, som aldrig var blevet færdigt. Fremdeles var der en enlig Kusine, som ikke udmærkede sig ved andet, end at hun var meget døv, boede for sig selv og altid havde Tandpine. Saa var der ogsaa George Chuzzlewit, en glad Pebersvend, der gerne vilde være ung, men havde været yngre. Han var tilbøjelig til Fedme og saa forspist, at hans Øjne stod stive i deres Huler ligesom af permanent Forbavselse, og han havde et saa øjensynligt Anlæg til Filipenser, at de lyse Pletter paa hans Halsbind, det brogede Mønster i hans Vest og selv hans glimrende Guldsmykker syntes at være slaaede ud paa ham og ikke at være blevne til uden en Del Gene. Endelig vare ogsaa Chevy Slyme og hans Ven Tigg til Stede. Og det fortjener at siges, at skønt samtlige tilstedeværende hadede hverandre indbyrdes, især fordi han eller hun hørte til Familien, vare de alle enige om at hade Tigg, fordi han ikke hørte til den.

Saaledes var den vakre lille Familiekreds, der nu var samlet i Pecksniffs bedste Stue, venskabelig forberedt paa at rage uklar med Pecksniff eller enhver anden, som maatte vove at ytre noget om noget som helst.

„Dette," sagde Pecksniff, idet han stod op og saa sig om iblandt dem med foldede Hænder, „gør mig godt. Det gør mine Døtre godt. Vi takke Dem, fordi De have forsamlet Dem her. Vi ere Dem taknemmelige af vort ganske Hjerte. Det er en overvældende Udmærkelse, De have vist os, og tro mig" — det er umuligt at fatte, hvorledes han smilede her — „vi skulle ikke lettelig glemme den."

„Det gør mig ondt, at jeg skal afbryde dem, Pecksniff," bemærkede Spottletoe, „men De bilder Dem for meget ind.

Hvem tror De vel har tænkt paa at vise Dem nogen Udmærkelse?"

Forsamlingen gentog og applauderede dette Spørgsmaal under en almindelig Mumlen.

„Hvis det er Deres Mening at blive ved, som De har begyndt," vedblev Spottletoe meget hidsig, idet han slog voldsomt i Bordet med sine Knoer, „saa er det bedst, at De holder op, og at denne Forsamling skilles ad snarest muligt. Jeg er ikke ukendt med Deres uforskammede Ønske om at blive regnet for denne Families Overhoved, men jeg kan sige Dem —"

Ja vist! Han sige, han! Han var nok selv Overhovedet, var han! Fra den karakterstærke Kvinde og nedefter faldt alle i dette Øjeblik over Spottletoe, der, efter forgæves at have søgt paa at skaffe sig Ørelyd, maatte sætte sig ned, idet han lagde Armene over Kors, rystede forbitret paa Hovedet og pantomimisk gav Mrs. Spottletoe at forstaa, at den Skurk Pecksniff gerne foreløbig kunde gaa videre, men at han snart skulde hugge ind og gøre det af med ham.

„Jeg tager det ikke ilde op," sagde Pecksniff, „at denne lille Episode er indtruffen. Det gør godt at mærke, at vi ere komne sammen uden Forstillelse. Det gør godt at vide, at vi ikke stikke noget under Stolen for hverandre, men vise os frit i vor sande Skikkelse."

Her rejste den karakterstærke Kvindes ældste Datter sig lidt op fra sin Stol og udtalte, idet hun rystede voldsomt over hele Kroppen, snarere, som det syntes, af Heftighed end af Frygtsomhed, i Almindelighed det Haab, at visse Folk vilde vise sig i deres sande Skikkelse, om ikke for andet, saa fordi en saadan Fremgangsmaade havde Nyhedens Tillokkelse, og at de — de omtalte visse Folk, nemlig — naar de talte om deres Slægtninge, nøje vilde lægge Mærke til, hvem der var til Stede; og med Hensyn til røde Næser, saa vidste hun ikke noget af, at der var nogen Skam ved at have en rød Næse, eftersom Folk hverken lavede eller farvede deres egne Næser, men fik denne Ansigtsdel, uden

i Forvejen at tages paa Raad med om den; skønt selv med Hensyn til denne Side af Sagen nærede hun megen Tvivl om, hvor vidt visse Næser vare rødere end andre, eller vel endog blot halvt saa røde som nogle. Da denne Ytring modtoges med en skingrende Fnisen af den talendes to Søstre, bad Miss Charity Pecksniff i al Høflighed, om man vilde sige hende, om der var sigtet til hende med nogen af disse gemene Talemaader, og da hun ikke fik noget tydeligere Svar end det, der indeholdes i Ordsproget: „Naar man slaar blandt en Flok Hunde, saa piber den, man rammer," begyndte hun øjeblikkelig paa et temmelig bidsk Gensvar, hvori hun opmuntredes og understøttedes af Mercy, der lo derover med den største Hjertelighed, ja med en næsten overnaturlig Naturlighed. Og da det er en ren Umulighed, at nogen Meningsulighed kan finde Sted mellem Fruentimmer, uden at alle andre Fruentimmer, der ere inden for Hørevidde, tage virksomt Del i den, kastede den karakterstærke Dame og hendes tre Døtre, Mrs. Spottletoe og den døve Kusine — der ingenlunde hindredes fra at deltage i Mundhuggeriet, fordi hun var aldeles uvidende om, hvad det drejede sig om — sig alle som een lige ind i Striden.

Da de to Miss'er Pecksniff vare de tre Miss'er Chuzzlewit saa temmelig voksne, og alle fem unge Damer havde, for at bruge et billedligt Udtryk, en god Portion Damp oppe, vilde Skænderiet upaatvivlelig have varet længe, hvis den karakterstærke Dame ikke med uforfærdet Mod og i Kraft af sit Ry for at være meget sarkastisk anlagt havde givet sig til at overdænge Mrs. Spottletoe saaledes med Stikpiller, at den stakkels Dame, førend Fægtningen havde varet to Minutter, ikke vidste anden Tilflugt end Taarer. Dem udgød hun ogsaa saa mange af og til saa stor Sorg og Fortrydelse for Spottletoe, at denne Herre, efter at have holdt sin knyttede Næve tæt foran Pecksniffs Øjne, som om de vare en naturhistorisk Mærkværdighed, som det vilde være meget belærende og interessant at undersøge paa nært

Hold, og efter at have tilbudt at sparke George Chuzzlewit for, og imod et Vederlag af, den ubetydelige Sum af seks Pence, tog sin Kone under Armen og trak sig forbitret tilbage. Denne Manøvre afledede de kæmpendes Opmærksomhed og gjorde Ende paa Striden, der, efter at være brudt et Par Gange ud igen hist og her, endelig døde helt hen.

Da var det, at Pecksniff atter rejste sig. Da var det, at de to Miss'er Pecksniff lagde deres Ansigter i saadanne Folder, at de saa ud, som der ikke var saadanne Væsener som de tre Miss'er Chuzzlewit, jeg vil ikke sige til Stede, men inden for Verdens hele Omkreds, medens de tre Miss'er Chuzzlewit bleve lige saa uvidende om de to Miss'er Pecksniffs Tilværelse.

„Det er beklageligt," sagde Pecksniff med en tilgivende Erindring om Spottletoes Næve, „at vor Ven er gaaet sin Vej saa hastigt, skønt ogsaa dette giver os Grund til gensidig at ønske hverandre til Lykke, da det er et Tegn paa, at han ikke er mistroisk imod os med Hensyn til, hvad vi maatte sige eller foretage os i hans Fraværelse. Ikke sandt, det er jo meget trøsteligt?"

„Pecksniff," sagde Anthony, der lige fra Begyndelsen af havde mønstret hele Selskabet meget skarpt, „vær nu ikke nogen Hykler."

„Ikke nogen — hvad?" spurgte Pecksniff.

„En Hykler."

„Kære Charity," sagde Pecksniff, „mind mig om, naar jeg i Aften tager mit Lys for at gaa til Ro, at jeg beder endnu inderligere end ellers for Mr. Anthony Chuzzlewit, der har været uretfærdig imod mig."

Dette sagde han i en meget sagtmodig Tone og afsides, som om det kun gjaldt hans Datters Øren. Med en lettet Samvittighed, der næsten gjorde hans Væsen helt livligt, vedblev han derpaa:

„Idet alle vore Tanker samle sig om vor dyrebare, men uvenlige Slægtning, mens han saa at sige er uden for vor Rækkevidde, ere vi komne sammen i Dag, som om det var

til en Begravelse, alene med den glædelige Undtagelse, at der intet Lig findes her i Huset."

Den karakterstærke Dame var ikke ganske vis paa, om denne Undtagelse virkelig var saa glædelig; tværtimod.

„Nu vel, bedste Frue," sagde Pecksniff, „det være nu, som det vil, her ere vi nu engang, og da vi ere her, ville vi overveje, om det skulde være muligt ved noget som helst lovligt Middel — "

„Aa, De ved lige saa godt som jeg," sagde den karakterstærke Dame, „at i et saadant Tilfælde ere alle Midler lovlige."

„Meget vel, bedste Frue, meget vel, om det skulde være muligt ved noget som helst Middel at aabne vor dyrebare Slægtnings Øjne for hans nærværende Forvildelse; om det skulde være muligt ved noget som helst Middel at gøre ham bekendt med denne unge Kvindes sande Karakter og Hensigter, hvis besynderlige, hvis højst besynderlige Stilling lige over for ham" — her dæmpede Pecksniff sin Røst til en udtryksfuld Hvisken — „unægtelig kaster en Skygge af Skam og Vanære paa denne Familie, og, som vi vide," — her hævede han atter sin Røst — „thi hvorfor er hun ellers om ham? — nærer de skammeligste Planer mod hans Svaghed og hans Formue."

I deres Opfattelse af dette ene Punkt vare de, som ellers aldrig kunde enes, Samdrægtigheden selv. Store Himmel, at hun kunde nære Planer mod hans Formue! Den karakterstærke Dame stemte for Gift, hendes tre Døtre for Tugthus og Vand og Brød, Kusinen for Landsforvisning, og de to Miss'er Pecksniff for Kagstrygning! Kun Tigg, der, trods sin overordentlige Lurvethed, dog paa Grund af sit Skæg og sin Snorefrakke gik for at være en Slags Damernes Ridder, udtalte sin Tvivl om, hvor vidt disse Forholdsregler kunde forsvares, og han mønstrede kun de tre Miss'er Chuzzlewit gennem sin Lorgnet med en ganske svag Tilsætning af Spot til sin Beundring, som om han vilde sige: „I ere vir-

kelig alt for slemme imod hende, mine søde, smaa Glutter, ja I ere saamænd!"

„Ja," sagde Pecksniff, idet han lagde sine Pegefingre over Kors paa en Maade, der paa een Gang var indrømmende og opponerende, „paa den ene Side vil jeg ikke gaa saa vidt at sige, at hun fortjener alle de Straffe, som De med saa megen Kraft og Humor har gjort Dem til Talsmænd for" — en af hans elegante Sætninger — „og heller ikke vil jeg paa den anden Side kompromittere min sunde Menneskeforstand ved at sige, at hun ikke fortjener dem. Men hvad jeg vil sige, er, at jeg synes, at der maatte kunne udtænkes et eller andet praktisk Middel til at formaa vor agtede — skal jeg sige ærede?"

„Nej!" afbrød den karakterfaste Dame ham med høj Røst.

„Saa vil jeg lade det være. De har fuldkommen Ret, bedste Frue, og jeg paaskønner og takker Dem for Deres skarpsindige Indvending — altsaa et Middel til at formaa vor agtede Slægtning til at laane Øre til Naturens Røst og ikke til —"

„Bliv ved, Fader!" udbrød Mercy.

„Ja Tingen er, min Ven," sagde Pecksniff og smilede ad sine forsamlede Slægtninge, „at jeg er i Forlegenhed for et Ord. Jeg har rent glemt Navnet paa disse — desværre hedenske — Sagndyr, der plejede at synge i Vandet."

George Chuzzlewit foreslog: „Svaner."

„Nej, ikke Svaner, skønt det ligner Svaner meget. Tak skal De have."

Nevøen med Omridset af et Ansigt talte ved denne Lejlighed for første og sidste Gang, idet han henstillede, om det ikke var „Østers."

„Nej," sagde Pecksniff med den Artighed, der var ham egen, „heller ikke Østers, skønt det ingenlunde er uligt Østers, det er en ganske fortræffelig Idé; De skal ret have mange Tak. Nu har jeg det! Sirener. Herregud, Sirener, naturligvis. Jeg synes, siger jeg, at der maatte kunne udtænkes et eller andet Middel til at overtale vor agtede Slægt-

ning til at laane Øre til Naturens Røst og ikke til falske Sireners kunstige Lokketoner. Nu maa vi ikke tabe den Omstændighed af Sigte, at vor agtede Ven har en Sønnesøn, for hvem han indtil for kort siden havde megen Godhed, og hvem jeg kunde have ønsket at se her i Dag, da jeg nærer en sand og inderlig Agtelse for ham. En prægtig ung Mand, en rigtig prægtig ung Mand! Jeg vil henstille til Dem, om vi ikke kunde fjerne Mr. Chuzzlewits Mistillid til os og godtgøre vor egen Uegennyttighed ved —"

„Har Mr. George Chuzzlewit noget at sige mig," faldt den karakterstærke Dame ham barsk i Talen, „beder jeg ham snakke rent ud af Posen som en Mand og ikke se paa mig og mine Døtre, som om han vilde æde os."

„Med Hensyn til at se paa Folk, saa har jeg hørt sige, Mrs. Ned," svarede George forbitret, „at en Kat har Lov til at se paa en Konge, hvorfor jeg haaber, at jeg som født Medlem af denne Familie har Ret til at se paa en Person, der kun er kommen ind i den ved Giftermaal. Og med Hensyn til Deres Frygt for, at jeg skulde æde Dem, maa jeg tillade mig at sige Dem, at hvilken Bitterhed Deres Misundelse og skuffede Forventninger end kunne vække hos Dem, er jeg dog ingen Menneskeæder, Frue."

„Det ved jeg ikke noget om!" udbrød den karakterstærke Dame.

„Selv om jeg var en Menneskeæder," sagde George Chuzzlewit, opirret af dette Svar, „vilde det dog vist i ethvert Tilfælde falde mig ind, at en Dame, der har overlevet tre Mænd og taget sig Tabet af dem saa grumme lidt nær, maa være ualmindelig sej."

Den karakterstærke Dame rejste sig øjeblikkelig.

„Og jeg vil endvidere tilføje," sagde George og nikkede voldsomt ved hveranden Stavelse, „uden dog at nævne Navne og følgelig uden at saare andre end dem, hvis Samvittighed siger dem, at det er dem, der menes, at det vilde være langt mere sømmeligt og passende, om de, der have slesket og smigret sig ind i denne Familie ved at stikke nogle af dens

Medlemmer Blaar i Øjnene, førend de bleve gifte med dem, og bagefter have taget Livet af dem ved at holde saaledes Hus med dem, at de vare glade ved at dø, om de, siger jeg, vilde afholde sig fra at optræde som Gribbe over for andre Medlemmer af denne Familie, som endnu ere i Live. Jeg tror, at det vilde være nok saa godt om ikke bedre, hvis disse Individer vilde blive hjemme og nøjes med, hvad de — til Held for dem selv — allerede have faaet, i Stedet for at fare omkring og stikke deres Næser i Ting, som ikke komme dem ved, og som de forplumre mere end nok, naar de ere et halvhundrede Mile borte."

„Det burde jeg have ventet!" udbrød den karakterstærke Dame og saa sig om med et haanligt Smil, idet hun, fulgt af sine tre Døtre, nærmede sig Døren. „Jeg var saamænd lige fra Begyndelsen fuldkommen forberedt derpaa! Hvad kunde jeg vel vente mig andet i en Atmosfære som denne!"

„Ret ikke Deres pensionerede Officersøjne paa mig, Frue, om jeg maa bede," tog Miss Charity til Orde; „for jeg taaler det ikke."

Dette var et hvast Hib til en Pension, som den karakterstærke Dame havde oppebaaret i sin anden Enkestand og førend sit sidste Ægteskab. Det havde en knusende Virkning.

„Jeg blev glemt af et taknemmeligt Fædreland, da jeg traadte ind i denne Familie, nederdrægtige Taske," sagde Mrs. Ned, „og jeg føler nu, hvad jeg ikke følte dengang, at det kun var Løn som forskyldt, og at jeg forspildte mit Krav paa det forenede Kongerige Storbritannien og Irland, da jeg fornedrede mig saaledes. Hvis I nu ere færdige, kære Børn, og have haft tilstrækkeligt Udbytte af denne Aften ved at lægge eder disse to unge Damers smukke Eksempel paa Sinde, tror jeg, at vi ville gaa. Mr. Pecksniff, vi ere Dem i Sandhed meget forbundne. Vi kom for at søge Underholdning, og De har langt overgaaet vore dristigste Forventninger ved den Adspredelse, De har forskaffet os. Mange Tak. Farvel!"

Med saadanne Afskedsord lammede denne karakterfaste

Kvinde den Pecksniffske Energi og sejlede derpaa ud af Stuen og Huset, ledsaget af sine Døtre, der alle som en stak deres tre Næser i Vejret og fnisede haanligt. Da de gik forbi Dagligstuevinduet udenfor, lod de, som om de vare aldeles ude af sig selv af Henrykkelse, og efter at have affyret denne sidste Salve mod dem indenfor forsvandt de.

Førend Pecksniff eller nogen af hans tilbageværende Gæster kunde faa et Ord frem, passerede en anden Skikkelse, der med hurtige Skridt kom fra den modsatte Kant, og kort efter for Spottletoe ind i Værelset. I Sammenligning med den Ophidselse, hvori han nu var, havde han været en ren Snemand eller Isjomfru, da han gik. Fra hans Hoved dryppede der saadan en Masse Olie paa hans Bakkenbarter, at de vare helt fulde af glinsende, tunge Draaber; hans Ansigt var voldsomt betændt, hans Knæ rystede, og han gispede og snappede efter Vejret.

„Min kære Mand!“ udbrød Pecksniff.

„Ja vel!“ svarede den anden. „Ja vel! Vist saa! Ja naturligvis! Høre De ham? Høre De ham alle?“

„Hvad er der paa Færde?“ raabte flere Stemmer.

„Aa ingenting! Slet ingenting! Det har slet intet at sige! Spørg ham! Han kan fortælle Dem det!“

„Jeg forstaar ikke vor Ven,“ sagde Pecksniff forbavset. „Jeg forsikrer Dem, at han er mig aldeles uforstaaelig.“

„Uforstaaelig? Vil De sige dermed, Sir, at De ikke ved, hvad der er hændet, at De ikke har lokket os herhen og lagt en Snare for os? Har De Frækhed nok til at paastaa, at De ikke vidste, at Mr. Chuzzlewit var i Færd med at rejse, og at De ikke ved, at han er rejst?“

„Rejst?“ lød det fra alle Sider.

„Rejst,“ gentog Mr. Spottletoe, „rejst, mens vi vare samlede her. Rejst. Ingen ved, hvor han er rejst hen. Nej naturligvis! Ingen vidste, at han var rejst. Nej naturligvis! Værtinden troede lige til det sidste Øjeblik, at de kun vilde

køre en Tur; hun havde ikke Anelse om andet. Nej naturligvis! Hun er slet ikke i Ledtog med denne Karl. Nej naturligvis!"

Efter at have afsluttet disse Udraab med en Slags ironisk Hyl og derefter i mørk Tavshed stirret et kort Øjeblik paa Selskabet, for den opirrede Mand ud igen med den samme frygtelige Hast og viste sig ikke mere.

Forgæves forsikrede Pecksniff dem, at det var i det mindste en lige saa stor Rystelse og Overraskelse for ham som for nogen anden, at Chuzzlewit saaledes paa ny var sluppen bort fra Familien. Af alle de Forhaanelser og Forbandelser, hvormed et ulykkeligt Hoved nogen Sinde er blevet overøst, kan ingen i Styrke og Oprigtighed have overgaaet dem, hvormed han hilstes af hver enkelt af sine tilbageværende Slægtninge, da de sagde ham Farvel.

Den moralske Stilling, Tigg indtog, var noget ganske græsseligt, og den døve Kusine, der havde haft den Tort at se alt, hvad der var foregaaet, uden at høre andet end Katastrofen, skrabede ligefrem sine Sko paa Skrabejærnet og satte bagefter Aftryk af dem rundt omkring i Gangen til Tegn paa, at hun rystede Støvet af sine Fødder, førend hun forlod dette hykkelske og troløse Hus.

Pecksniff havde, kort sagt, kun een Trøst, og det var Bevidstheden om, at alle hans Venner og Slægtninge allerede tidligere havde hadet ham af ganske Hjerte, og at han for sit Vedkommende ikke havde ødslet mere Kærlighed paa dem, end han med sit rigelige Forraad af denne Artikel magelig havde Raad til at undvære. Dette Syn paa Tingene trøstede ham meget, hvilket saa meget mere fortjener at bemærkes, som det viser, hvor let en god Mand lader sig trøste, naar noget gaar ham imod.

Femte Kapitel.

Indeholder en fuldstændig Fortælling om Pecksniffs ny Lærlings Optagelse i Familiens Skød, samt om alle de Festligheder, som fandt Sted ved denne Lejlighed, og Pinchs store Glæde.

Den bedste af alle Arkitekter og Landmaalere havde en Hest, hos hvilken de allerede mere end een Gang i denne Fortælling omtalte Fjender paastod at have opdaget en sælsom Lighed med dens Herre. Ikke i dens Ydre, for det var en knoklet, mager Hest, der altid stod paa langt smallere Kost end Pecksniff, men i dens moralske Karakter, idet den, som de sagde, lovede meget, men ikke holdt meget. Den var altid ligesom i Færd med at gaa, uden dog nogen Sinde at gaa. Under sin allerlangsomste Gang kunde den undertiden løfte Benene saa højt op i Vejret og udfolde en saa vældig Kraftanstrengelse, at man havde ondt ved at tro andet, end at den tilbagelagde mindst tre Mil i Timen, og den var altid saa uhyre tilfreds med sin egen Hurtighed og lod sig saa lidt anfægte, naar der viste sig en Lejlighed for den til at prøve Styrke med de raskeste Travere, at det blev saa meget vanskeligere at rive sig ud af Illusionen. Det var et Dyr, som indgød fremmede de gladeste Forventninger og opfyldte alle dem, der kendte det bedre, med den sorteste Fortvivlelse. I hvilken Henseende den, trods disse Egenskaber, med Føje kunde sammenlignes med dens Herre, kunne kun den gode Mands Bagvadskere forklare. Det er imidlertid en sørgelig Sandhed og et beklageligt Eksempel paa Verdens Ondskabsfuldhed, at de gjorde Sammenligningen.

Om denne Hest og det Køretøj, som den i Reglen trak — det er vanskeligt at sige, hvad man egentlig skulde kalde det; det lignede mere en Gig med en Svulst end noget som helst andet — samledes alle Pinchs Tanker og Ønsker en klar Vintermorgen; thi med denne stolte Befordring skulde han selv køre til Salisbury for der at træffe sammen med den ny Lærling og derfra føre ham hjem i Triumf.

Gud velsigne dit enfoldige Hjerte, Tom Pinch! Hvor stolt knapper du ikke den snoldede Frakke, som i saa mange Aar har gaaet under det vildledende Navn af Overfrakke, og hvor oprigtig tror du ikke, idet du med din glade Røst venlig beder Staldkarlen Sam om „ikke at slippe den endnu," at hint firføddede Dyr virkelig har Lyst til at gaa og vilde gaa, hvis det maatte! Hvem kunde vel undertrykke et Smil — af Kærlighed til dig, Tom Pinch, ikke af Spot paa din Bekostning; thi Gud skal vide, at du allerede er fattig nok — ved Tanken om, at en Ferie som den, du har for dig, kan vække den overstadige og febrilske Glæde, hvormed du sætter det store, hvide Krus — som du selv satte frem i Aftes for ikke at blive opholdt af din Frokost — næsten urørt fra dig i Køkkenvinduet og lægger denne Brødskorpe paa Sædet ved Siden af dig, for at du kan spise den undervejs, naar din Henrykkelse har sat sig noget! Hvem vilde ikke, idet du kører bort som et lykkeligt Menneske og med taknemmelig Kærlighed nikker ad Pecksniff, der staar med Nathue paa i sit Sovekammervindue, udbryde: „Himmelen være med dig, Tom, og give, at du var paa Vejen til et roligt Hjem, hvor du altid kunde leve i Fred uden at trykkes af Sorger!"

Man kan ikke tænke sig en bedre Tid til at køre, ride, gaa, eller paa nogen anden Maade røre sig i den friske Luft, end en klar Frostmorgen, hvor Haabet ruller muntert gennem Aarerne med det raske Blod og dirrer i Legemet fra Hoved til Fod! Dette var den glade Begyndelse paa en nervestyrkende Dag først paa Vinteren, en saadan Dag, der kan bringe den sløvende Sommer — saaledes taler man om den, naar man ikke kan faa den — til at rødme og beskæmme Foraaret, fordi det undertiden hverken er varmt eller koldt. Faareklokkerne klang saa klart i den rene Luft, som om de følte dens styrkende Indflydelse, ligesom levende Skabninger; i Stedet for Blade eller Blomster strøede Træerne en Rimfrost paa Jorden, der tindrede i sit Fald, som om den havde været Diamantstøv — og det var den for Tom.

Fra Skorstenspiberne paa Bønderhusene strømmede Røgen højt, højt op i Luften, som om Jorden havde mistet sin grove Natur og var for skøn til at trykkes af tunge Dunster. Isskorpen paa den ellers rislende Bæk var saa gennemsigtig og fin, at det livlige Vand ligesom frivillig var standset — i Toms Øjne var det det — for at se den yndige Morgen. Og for at Solen ikke skulde hæve dette Trylleri for pludselig, svævede en Taage som den, der om Sommernætterne venter paa Maanen — for Tom var det den selvsamme — mellem den og Jorden og bønfaldt den om at gaa lempelig til Værks.

Tom Pinch vedblev at køre, ikke rask, men med en Følelse af hurtig Bevægelse, som gjorde samme Nytte, og mens han kørte, vedligeholdt saa mange Ting hans glade Stemning. Da han saaledes fik Øje paa Bomhuset, saa han — et langt Stykke derfra! — Bommandens Kone, der lige havde taget Penge for en Fragtvogn, løbe som vanvittig ind i det lille Hus igen for at sige, at det var Mr. Pinch, som kom. Og hun havde Ret; thi da han var kommen i Nærheden af Bommen, kom Bommandens Børn styrtende ud og raabte i spædt Kor: „Mr. Pinch!“ — til Toms umaadelige Glæde. Om det saa var Bommanden, der i Almindelighed var en fæl Børste, som Folk vare bange for at give sig i Kast med, kom han selv ud for at tage mod Bompenge og byde ham et mut „god Morgen“; og alt dette i Forening med et Glimt af Familiefrokosten paa et lille rundt Bord foran Skorstenen gav den Skorpe, Tom Pinch havde taget med, saa kostelig en Smag, som om det havde været den rene Manna.

Men det var ikke nok hermed. Det var ikke alene Børn og gifte Folk, der i Forbigaaende sendte Tom Pinch en venlig Hilsen, nej, nej. Tindrende Øjne og snehvide Barme skyndte sig hen til mangt et Vindue ovenpaa, idet han raslede forbi, og gengældte hans Hilsen, og det ikke karrigt, men syvfoldigt, godt maalt. Alle sammen vare de lystige, alle sammen lo de, og nogle af de mest skælmske

iblandt dem kyssede endog paa Fingeren, naar Tom saa sig tilbage. Thi hvem generede sig vel for stakkels Pinch? Der var intet ondt i ham.

Men nu blev Morgenen saa smuk og alle Ting saa lysvaagne og muntre, at Solen syntes at sige — Tom tvivlede slet ikke om, at den jo sagde det — „Nu kan jeg ikke udholde det længer, jeg maa se mig om!“ og brød frem i straalende Majestæt. Alt for undselig og bly i et saa overgivent Selskab, flygtede Taagen ganske forskrækket for den, og idet den for bort, viste Højene og Bakkerne og de fjerne Græsgange, hvor det vrimlede af fredelige Faar og larmende Krager, sig saa klart, som om de for første Gang bleve oprullede ganske splinterny i Dagens Anledning. Henrykt over denne Opdagelse stod Bækken ikke længer stille, men skyndte sig af Sted for at bringe Budskabet til Vandmøllen en halv Mil derfra.

Mens Pinch skumplede af Sted, opfyldt af glade Tanker og fornøjelige Indtryk, saa han paa Fodstien foran sig en Vandringsmand gaa i samme Retning, som han kørte, idet han bevægede sig med lette, hurtige Skridt og sang med en meget høj, men ingenlunde umusikalsk Stemme. Det var en ung Fyr paa fem, seks og tyve Aar og klædt paa en saa ugenert og tvangfri Maade, at de lange Ender af hans løse, røde Halstørklæde fuldt saa ofte flagrede bag efter ham som foran ham, og det Bundt skinnende Vinterbær, han bar i Knaphullet af sin Bomulds Fløjls Frakke, var lige saa synligt bagfra, som om han havde baaret dette Klædningsstykke med den gale Side fortil. Han vedblev at synge med en saadan Kraft, at han ikke hørte Vognen rumle, førend den var tæt ved ham; men da vendte han et pudsigt Ansigt og et Par meget lystige Øjne mod Pinch og blev straks staaende.

„Ih, Mark!“ sagde Tom, idet han holdt. „Hvem skulde have troet at se Dem her? Naa, det er rigtignok en Overraskelse!“

Mark tog til Hatten og sagde, idet hans Livlighed tog kendelig af, at han skulde til Salisbury.

„Og hvor De er fin!“ sagde Pinch, idet han betragtede ham med stort Velbehag. „Jeg troede virkelig ikke, at De var nær saa køn en Karl, Mark.“

„Jeg siger Tak, jeg tror ikke, der er noget i Vejen i den Retning; men Skylden er jo ikke min. Og hvad nu det angaar at være fin, saa er det netop det kreperlige ved det.“ Og her saa han grumme mørk ud.

„Hvorledes mener De?“ spurgte Pinch.

„Jo, ser De, man kan sagtens være ved godt Mod og i godt Humør, naar man har gode Klæder paa Kroppen; det er der ikke nogen synderlig Ære ved. Var jeg rigtig pjaltet og rigtig lystig, saa vilde jeg begynde at tro, at der var noget ved mig.“

„Saa De sang altsaa nylig for ligesom at trøste Dem over, at De er godt klædt, hvad Mark?“ spurgte Pinch.

„De taler nu altid ligesom en Bog,“ svarede Mark med et bredt Grin. „Ja saaledes var det.“

„Jeg maa sige,“ udbrød Pinch, „De er en mærkelig ung Mand. Jeg har altid haft en Formodning derom, men nu er jeg vis paa det. Jeg skal ogsaa til Salisbury. Vil De køre med? Det skal være mig meget kært, hvis De vil gøre mig Selskab.“

Den unge Fyr takkede og modtog Tilbudet ved straks at stige op i Vognen og sætte sig lige paa Kanten af Sædet og med Kroppen halvt udenfor for at tilkendegive, at han kun havde Pinchs Høflighed at takke for, at han fik Lov at være der. Undervejs fortsattes Samtalen saaledes: —

„Jeg var virkelig nylig, da jeg saa Dem saa pyntet, nær ved at tro,“ sagde Pinch, „at De skulde have Bryllup.“

„Ja, det har jeg ogsaa tænkt paa,“ svarede han. „Der kunde dog være nogen Ære ved at være lystig med en Kone, især hvis Børnene fik Mæslinger og alt saadant noget og vare dygtig rebelske. Men jeg er næsten bange for at prøve derpaa. Jeg er ikke rigtig enig med mig selv.“

„Der er maaske ingen, De holder rigtig meget af?“

„Nej ikke særlig, Sir.“

„Ja men efter Deres Opfattelse, Mark," sagde Pinch, „burde De jo netop gifte Dem med en, som De ikke kunde lide, og som var rigtig styg."

„Det burde jeg ganske vist; men vilde det dog ikke være at drive Principfastheden lidt for vidt?"

„Jo maaske," svarede Pinch, hvorover de begge gav sig til at le hjertelig.

„Gud velsigne Dem," sagde Mark, „De kender mig slet ikke rigtig. Jeg tror ikke, at der har været et Menneske, som vilde kunne holde saa god Stand under Omstændigheder, der vilde gøre andre Mennesker ulykkelige, som jeg, naar jeg kun kunde faa Lejlighed dertil. Men jeg kan ikke faa Lejlighed dertil. Efter min Mening faar ingen Halvdelen af, hvad der bor i mig, at se, hvis der ikke hændes noget meget uventet. Og det ser jeg ingen Udsigt til. Jeg har i Sinde at tage fra Dragen."

„Tage fra Dragen!" udbrød Pinch og saa forbavset paa ham. „Men De tager helt Vejret fra mig!"

„Ja," svarede han, idet han saa et langt Stykke lige ud for sig, saaledes som Folk undertiden gøre, naar de tænke dybt. „Hvad kan det nytte, at jeg bliver i Dragen? Det er slet ikke noget Sted for mig. Da jeg forlod London — jeg er for Resten født i Kent — og tog imod Konditionen her, var jeg fuldkommen enig med mig selv om, at det var den kedeligste lille Ravnekrog i hele England, og at der vilde være nogen Ære ved at holde Humøret oppe under saadanne Omstændigheder. Men du min Gud, det gaar slet ikke kedeligt til i Dragen! Kegler, Kricket, Ringspil, lystige Viser, Kor, Selskab omkring Kaminen hver eneste Vinteraften — ethvert Menneske kan jo være i godt Humør i Dragen. Der er ingen Ære ved det."

„Men hvis Rygtet for een Gangs Skyld har Ret, Mark, som jeg tror, det har, da min egen Erfaring stadfæster det," sagde Pinch, „saa er det Dem, der er Mester for al denne Lystighed."

„Det kan der jo nok være noget i," svarede Mark, „men det er dog ingen Trøst."

„Alligevel," sagde Pinch efter et kort Ophold, idet hans sædvanlige dæmpede Tone var endnu mere dæmpet end ellers, „jeg kan næsten ikke holde op at tænke paa, hvad De har fortalt mig. Men hvad skal der blive af Mrs. Lupin, Mark?"

Mark saa endnu alvorligere og længere ud for sig, da han svarede, at han ikke troede, at hun vilde tage sig det videre nær. Der var raske unge Karle nok, som vilde være glade ved at faa Pladsen. Selv kendte han en halv Snes.

„Det er rimeligt nok," sagde Pinch, „men jeg er ikke saa vis paa, at Mrs. Lupin vil være glad ved dem. Jeg har altid troet, at der skulde blive et Par af Mrs. Lupin og Dem, Mark, og det have alle andre ogsaa, saa vidt jeg ved."

„Jeg har aldrig," svarede Mark lidt forvirret, „sagt noget til hende, der kunde udlægges som et ligefremt Frieri, lige saa lidt som hun til mig; men jeg ved ikke, hvad jeg i et eller andet Øjeblik kunde finde paa at sige til hende, eller hun svare mig. Og det vilde jeg slet ikke synes om."

„Ikke at være Vært i Dragen, Mark?"

„Nej, slet ikke," svarede den anden, idet han drog sit Blik tilbage fra Synskredsen og saa paa sin Rejsekammerat. „Det vilde være den rene Ødelæggelse for et Menneske som mig. Jeg skulde gaa hen og slaa mig til Ro for hele Livet, uden at nogen nogen Sinde fik at vide, hvad der bor i mig! Hvad Ære vilde der være ved, om Værten i Dragen var en lystig Fyr? Han kunde jo ikke lade være, om han ogsaa vilde."

„Ved Mrs. Lupin, at De har i Sinde at forlade hende?"

„Endnu har jeg ikke aabenbaret det for hende, men jeg maa til det. Jeg vil netop i Formiddag se mig om efter noget nyt og passende," sagde han og nikkede hen mod Byen.

„Hvad skulde det da være?" spurgte Pinch.

„Jeg har tænkt paa et eller andet i Graverfaget."

„Gud fri og bevare os, Mark!" udbrød Pinch.

„Det er en dygtig fugtig, muldvarpeagtig Forretning,"

sagde Mark og rystede overbevisende paa Hovedet, „og der kunde maaske være nogen Ære ved at være lystig, naar man var sysselsat paa den Maade, medmindre Graverkarle i Almindelighed ere lystige, hvilket jo vilde forandre Sagen noget. De skulde vel ikke tilfældigvis vide, hvorledes det i Regelen plejer at forholde sig dermed?"

„Nej," svarede Pinch, „det ved jeg virkelig ikke; jeg har aldrig tænkt over den Sag."

„Hvis det nu ikke skulde vise sig at være saa godt, som man kunde ønske det, ser De," sagde Mark og grundede igen, „saa er der andre Fag, som f. Eks. Bedemandsfaget. Det er trist nok, og der kunde maaske være Ære at vinde i det. At være Pantelaaner i et fattigt Nabolag vilde maaske heller ikke være saa galt. En Arrestforvarer ser jo ogsaa en hel Del uhyggelige Ting. En Doktors Tjener lever nu lige midt i Mord og Elendighed, en Retsbetjents Stilling er naturligvis ikke synderlig livlig, og selv en Rodemester maa undertiden finde det pinligt nok at kræve Folk for Skatter. Aa, der er en Mængde Fag, hvor jeg tror, jeg kunde faa den forønskede Lejlighed!"

Pinch blev saa overvældet af disse Udtalelser, at han kun lejlighedsvis kunde sige et Par Ord om en eller anden ligegyldig Ting og skottede til sin underlige Vens straalende Ansigt — skønt denne syntes at være aldeles uvidende om, at han blev iagttaget — indtil de kom til en Drejning af Vejen tæt ved Udkanten af Byen, hvor Mark sagde, at han gerne vilde springe af, hvis han maatte.

„Men for Pokker, Mark," sagde Pinch, som i Løbet af sine Iagttagelser netop nu opdagede, at Brystet i hans Ledsagers Skjorte var lige saa blottet, som om det havde været Midsommer, og krusedes af enhver Luftning, „hvorfor har De ingen Vest paa?"

„Hvad skulde den gøre godt for?" spurgte Mark.

„Ih, holde Deres Bryst varmt."

„Gud velsigne Dem," udbrød Mark, „De kender mig ikke. Mit Bryst trænger ikke til Varme; men selv om det

gjorde det, hvad udsætter jeg mig saa for ved ikke at have Vest paa? Maaske Lungebetændelse? Naa, saa vilde der dog være nogen Ære ved at være lystig med Betændelse i Lungerne."

Da Pinch ikke gav noget andet Svar end det, der laa i, at han trak sit Vejr meget dybt, spilede sine Øjne vidt op og nikkede meget stærkt, takkede Mark ham for Turen og sprang rask af, uden at ulejlige ham med at holde. Og af Sted flagrede han med sit røde Tørklæde og sin aabne Frakke ned ad en Tværvej, idet han fra Tid til anden vendte sig om for at nikke ad Pinch og saa ud som en af de mest sorgløse, livsglade og pudsige Fyre i Verden. Hans Rejsekammerat kørte derimod videre til Salisbury med en tankefuld Mine.

Pinch havde en lumsk Anelse om, at Salisbury var et frygteligt Sted, en overordentlig vild og forfløjen By, og da han havde faaet Hesten staldet ind og givet Staldkarlen at forstaa, at han vilde komme igen om et Par Timers Tid for at se den æde sin Havre, gik han sig en Tur i Gaderne med en svag og ingenlunde ubehagelig Forestilling om, at de bugnede af alle Slags Hemmeligheder og Djævelskab. Hos et Menneske med hans stilfærdige Vaner bestyrkedes denne lille Vildfarelse i høj Grad ved, at det var Markedsdag, hvorfor Gaderne i Nærheden af Markedspladsen vare fulde af Karrer, Heste, Æsler, Kurve, Fragtvogne, Haveprodukter, Kød, Kallun, Postejer, Fjerkræ og Bissekræmmervarer af alle mulige Slags. Og saa var der gamle og unge Bønder med Lærredskitler, brune Kavajer og drapfarvede Kavajer, røde, uldne Tørklæder, Lædergamasker og mærkelig formede Hatte, Jagtpiske og Knortekæppe; de stod i Klynger hist og her eller talte højrøstet med hverandre paa Værtshustrapperne eller udbetalte og modtog umaadelige Summer i fedtede Papirspenge, som de fremtog af eller gemte i Lommebøger, der vare saa tykke, at de fik Apopleksi af at hale dem op af Lommerne, og Krampe af at faa dem ned i dem igen, naar de først vare

komne op. Og der var Bønderkoner, som med deres Kastorhatte og røde Kaaber kørte med langhaarede, forpjuskede Heste, der vare frigjorte for alle jordiske Lidenskaber og gik sindigt, hvorhen det skulde være, uden at bryde sig om at vide hvorfor og, hvis det var blevet forlangt af dem, vilde være blevne staaende stokstille i en Porcelænsbutik med et fuldstændigt Spisestel ved hver Hov. Fremdeles var der en stor Mængde Hunde, som nærede en levende Interesse for Markedspriserne og deres Herrers Købslagninger, og en stor Forvirring af baade dyriske og menneskelige Tunger.

Pinch saa paa alt, hvad der var udstillet til Salg, med den største Henrykkelse, og navnlig forbavsedes han over det falbudte Knivsmedearbejde, som han holdt for at være af den allerskarpeste Slags, hvorfor han ogsaa købte sig en Lommekniv med syv Blade, hvoraf han senere opdagede, at ikke et eneste kunde skære. Da han var bleven færdig med Markedspladsen og havde set Bønderne sætte sig til Bords til Markedsmaaltidet, gik han tilbage for at se til sin Hest, og efter at have set den æde af Hjertens Lyst, gik han atter ud for at vandre omkring i Byen og fryde sig over Butiksvinduerne. Men først blev han staaende og stirrede længe paa Banken, idet han grundede over, i hvilken Retning under Jorden de Huler kunde være, hvori Pengene gemtes, og vendte sig om for at se efter et Par unge Mennesker, der gik ham forbi og, som han vidste, havde Plads hos Sagførere der i Byen. De havde en Slags uhyggelig Interesse for ham, fordi han ansaa dem for to lystige Fyre, der vidste god Besked om alt og slog frygtelig til Skaglerne.

Men Butikkerne! Først og fremmest var der nu Guldsmedenes Butikker, hvor alle Jordens Skatte vare stillede til Skue, og hvor der hang saadanne vældige Sølvure bag hver eneste Rude, at dersom de ikke gik ganske udmærket, var det sandelig ikke, fordi Værkerne kunde klage over Mangel paa Plads; thi de vare saamænd store nok og og-

saa grimme nok til ikke at skeje ud i nogen Retning; i Pinchs Øjne vare de imidlertid mindre end de fineste Genfer Varer, og da han saa et meget oppustet Ur, som var averteret som et Repeterur, der havde den sjældne Evne at kunne slaa hvert Kvarter i dets lykkelige Ejermands Lomme, ønskede han næsten, at han havde været rig nok til at købe det.

Men hvad vare selv Guld og Sølv, Ædelstene og Urværker i Sammenligning med Bogladerne, hvorfra der udstrømmede en behagelig Lugt af nylig trykt Papir, der øjeblikkelig vakte Mindet om en ny Grammatik, som han havde faaet i Skolen for mange Aar siden, og paa hvis Forsætsblad der med fejlfri Bogstaver havde staaet skrevet: „Master Pinch, Grove House Akademiet!“ Og saa denne Lugt af Ruslæder og alle disse endeløse Rækker af sirlig opstillede Bind — hvilke lykkelige Timer varslede de ikke om! Og i Vinduerne laa de splinterny Værker fra London med Titelbladene og undertiden ogsaa den første Side af det første Kapitel helt aabne, saa at de fristede de uforsigtige til at begynde at læse i Bogen og derpaa, fortvivlede over ikke at kunne komme til at vende Bladet, at styrte hovedkulds ind og købe den! Og her var ogsaa det lækre Titelkobber og den pyntelige Vignet, der, ligesom Vejvisere i Udkanten af store Byer, pegede paa de rige Nydelser, der laa bagved, og Bunker af Bøger med mange alvorlige Portrætter og ærværdige Navne, hvis Indhold var ham velkendt, og som han vilde have givet en Formue for at kunne have i hvilken som helst Skikkelse paa den smalle Hylde uden for sin Seng hjemme hos Mr. Pecksniff. Det var en Butik, der kunde drive en til Fortvivlelse.

Til sidst rev han sig løs og gik til Domkirken. Nu var Organistens Medhjælper en Ven af Pinch, hvilket var en god Ting, for ogsaa han var en stille, sagtmodig Fyr og havde ligesom Tom været en underlig gammeldags Dreng, medens han gik i Skole. Til alt Held — Tom sagde altid, at han havde Held med sig — skulde

Medhjælperen selv forrette Tjenesten den Eftermiddag, uden at der var andre end Tom oppe paa det støvede Orgelkor; saa medens han spillede, hjalp Tom ham med Registrene, og da Gudstjenesten var ude, satte Tom sig selv til Orgelet. Det var da begyndt at blive mørkt, og det gule Lys, som strømmede ind ad de gamle Vinduer i Koret, blandedes med et mørkerødt Skær. Medens de højtidelige Toner rungede gennem Kirken, forekom det Tom, som om de vakte Genlyd i alle de gamle Grave saavel som i hans eget Hjertes hemmelighedsfulde Dyb. Store Tanker og Forhaabninger opfyldte hans Hu, medens den klangfulde Musik brusede gennem Luften; men dog blandede alle denne Dags Indtryk lige til de ubetydeligste Barndomsminder sig sammen med dem, skønt prægede af en dybere Alvor. Den Stemning, som Tonerne vakte, syntes at gennemtrænge hele hans Liv og Væsen, og alt som de virkelige Omgivelser af Træ, Sten og Glas bleve dunklere i Mørket, bleve disse Syner saa klare, at Tom let kunde have glemt den ny Lærling og den ventende Principal og siddet lige til Midnat og udøst sit taknemmelige Hjerte, hvis en meget verdslig gammel Kirkebetjent ikke havde givet ham at forstaa, at han straks maatte lukke Domkirken. Han tog altsaa med mange Taksigelser Afsked med sin Ven, famlede sig, saa godt han kunde, frem, til han kom ud paa Gaden, hvor Lygterne nu vare tændte, og skyndte sig af Sted for at faa noget at spise.

Da alle Bønderne nu vare paa Hjemvejen, var der ingen i det sandstrøede Restaurationslokale i den Gæstgivergaard, hvor han havde sat sin Hest ind; han lod derfor sit lille Bord sætte hen foran Kaminen og gav sig i Lag med en mør Bøfsteg med dampende Kartofler, hvis Fortræffelighed han lod vederfares fuld Retfærdighed, og som han nød med det største Velbehag. Ved Siden af ham stod der desuden et Krus med det herligste Wiltshire Øl, og Virkningen af det hele var saa overvældende, at han nu og da nødsagedes til at lægge sin Kniv og Gaffel fra sig, gnide sig i Hænderne

og tænke derpaa. Da Osten og Sellerien kom, havde Pinch taget en Bog op af Lommen og kunde nu tage Tingene med stor Ro, idet han snart spiste lidt, snart drak lidt, snart læste lidt og snart holdt op igen for at grunde paa, hvad den ny Lærling vel kunde være for en Fyr. Han havde forladt dette Emne og atter fordybet sig i sin Bog, da Døren gik op, og en ny Gæst traadte ind og bragte en saadan Mængde kold Luft med sig, at han i Førstningen ligefrem syntes at slukke Ilden.

„Det er en knagende Frost i Aften," sagde den nys ankomne med et høfligt Buk til Tak, fordi Pinch havde flyttet det lille Bord, for at han kunde faa Plads. „Gør Dem endelig ingen Ulejlighed."

Skønt han sagde disse Ord paa en Maade, som om han var umaadelig bange for at genere Pinch, flyttede han dog en af de store Læderstole hen lige midt for Kaminen og satte sig med begge Fødder oppe paa Gitteret.

„Mine Fødder ere ganske døde. Aa, det er dog en bidende Kulde!"

„De har formodentlig været temmelig længe i Luften."

„Hele Dagen, og det oven i Købet uden paa en Diligence."

„Deraf kommer det, at han bringer saadan en Kulde med sig," tænkte Pinch. „Stakkels Fyr, hvor han maa være gennemfrossen!"

Den fremmede faldt ligeledes i Tanker og sad en halv Snes Minutter og stirrede paa Ilden uden at sige et Ord. Endelig stod han op og skilte sig af med sit uldne Tørklæde og sin Overfrakke, der — i Modsætning til Pinchs — var meget varm og tyk; men han var ikke en Smule mere meddelsom uden Frakke, end han havde været med den; thi han satte sig igen paa den samme Plads og i den samme Stilling og begyndte, idet han lagde sig tilbage i Stolen, at bide i sine Negle. Han var ung — vel en en og tyve Aar — og smuk, med straalende sorte Øjne og en Livlighed i Udtryk og Væsen, der bragte Tom til at

tænke paa, hvor stor Forskel der var imellem dem, og til at føle sig endnu mere generт end ellers.

Der stod et Ur i Værelset, og den fremmede vendte sig ofte om for at se paa det. Tom skottede ogsaa til det, dels af nervøs Sympati med sin tavse Stalbroder, og dels fordi den ny Lærling skulde spørge efter ham Klokken halv syv, og der var ikke langt igen. Hver Gang den fremmede mærkede, at han saa paa Uret, blev Tom forvirret, som om han var bleven greben i noget, og det var maaske netop denne Uro, der bragte den yngre Mand til smilende at sige:

„Det lader til, at vi begge passe nøje paa Tiden. Tingen er, at jeg skal træffe en Herre her."

„Det samme skal jeg," sagde Pinch.

„Klokken halv syv," sagde den fremmede.

„Klokken halv syv," sagde Tom i selvsamme Aandedræt, hvorpaa den anden saa forbavset paa ham.

„Den unge Herre, jeg venter," ytrede Tom frygtsomt, „skulde paa den Tid spørge efter en Person ved Navn Pinch."

„Min Gud!" udbrød den anden og sprang op. „Og i al denne Tid har jeg siddet og taget Varmen fra Dem. Jeg havde ingen Forestilling om, at De var Mr. Pinch. Jeg er den Martin, om hvem De skulde forhøre Dem. Undskyld mig. Hvorledes har De det? Kom dog nærmere, kom dog nærmere!"

„Tak, Tak. Jeg fryser slet ikke; men det gør De, og vi have endnu en kold Tur for os. Naa, siden De ønsker det, saa skal jeg. Det — det glæder mig meget," sagde Tom, idet han smilede med en forlegen Frimodighed, der var ham egen, og som var en lige saa tydelig Tilstaaelse om hans egne Ufuldkommenheder og en Appel til den Persons Velvilje, han tiltalte, som om han havde affattet den med ligefremme Ord og nedskrevet den paa Papiret, „det glæder mig virkelig meget, at De er den, jeg ventede. Endnu for en Minut siden ønskede jeg, at han maatte ligne Dem."

„Det glæder mig at høre; thi jeg forsikrer Dem, at jeg har tænkt paa, at det vilde være en stor Lykke, om Mr. Pinch lignede Dem.“

„Nej virkelig!“ sagde Tom sjæleglad. „Er det Deres Alvor?“

„Det giver jeg Dem mit Ord paa. De og jeg ville komme fortræffelig ud af det sammen, føler jeg, hvilket ikke er nogen lille Trøst for mig; thi oprigtig talt, hører jeg ikke til dem, der komme lige godt ud af det med alle Mennesker, og det var netop det Punkt, der laa mig mest paa Sinde. Men nu er jeg ganske rolig. — Er De saa god at ringe?“

Pinch rejste sig og adlød med største Hurtighed — Klokkegrebet hang lige over Martins Hoved, medens han varmede sig — og hørte med smilende Aasyn paa, hvad hans Ven videre havde at sige. Det var:

„Holder De af Punch, maa De tillade mig at bestille et Glas til os hver saa varmt, som det kan faas, for at vi kunne indlede vort Venskab paa en passende Maade. For at indvie Dem i en Hemmelighed, Mr. Pinch, saa har jeg aldrig i mit Liv trængt saa stærkt til noget varmt og oplivende; men jeg vilde ikke udsætte mig for at blive greben i at drikke det, uden at vide, hvad De var for en Slags Menneske; thi det første Indtryk har, som De ved, ofte meget at sige og kan holde sig længe.“

Pinch samtykkede, og Punchen blev bestilt. Endelig kom den, varm og stærk, og da de havde drukket hinanden til i den dampende Blanding, bleve de helt fortrolige.

„Jeg er en Slags Slægtning af Pecksniff, maa De vide,“ sagde den unge Mand.

„Nej virkelig!“ udbrød Pinch.

„Jo. Min Bedstefader er hans Fætter, saa at vi altsaa paa en Maade ere i Familie med hinanden, hvis De for Resten kan regne det ud, for jeg kan det ikke.“

„Martin er altsaa Deres Døbenavn? Aah!“

„Naturligvis,“ svarede hans Ven; „men jeg vilde ønske,

at det var mit Efternavn; thi det, jeg har, er ikke videre smukt og saa langt at skrive under. Det er Chuzzlewit."

„Ih, du min Gud!" udbrød Pinch med en uvilkaarlig Studsen.

„Det forundrer Dem da vel ikke, at jeg har to Navne?" spurgte den anden, idet han førte Glasset til Munden. „Det have da de fleste Mennesker."

„Aa nej," svarede Pinch, „slet ikke; aa Gud, nej!" Og da han i det samme huskede paa, at Pecksniff hemmelig havde paalagt ham ikke at sige noget om den gamle Herre af samme Navn, der havde logeret i Dragen, men at overlade enhver Udtalelse om denne Person til ham, vidste han intet bedre Middel til at skjule sin Forvirring end selv at føre Punchen til Munden. Efter at have set nogle Sekunder paa hinanden oven over deres Glas, satte de dem tomme fra sig.

„Jeg har sagt til dem ude i Stalden, at de skulde være færdige med Vognen for ti Minutter siden," sagde Pinch og skottede igen til Uret. „Skulle vi tage af Sted?"

„Som De vil," svarede den anden.

„Har De Lyst til at være Kusk?" spurgte Pinch, hvis Ansigt straalede ved Tanken om, hvor glimrende dette Tilbud var. „For hvis De vil, maa De gerne."

„Ja, Mr. Pinch," svarede Martin smilende, „det afhænger af, hvad Slags Hest De har; for hvis det er en daarlig en, foretrækker jeg at holde mine Hænder varme ved at stikke dem ned i mine lune Kavajlommer."

Han syntes at finde dette Indfald saa godt, at Pinch var ganske vis paa, at det maatte være en udmærket Vittighed, hvorfor han ogsaa gav sig til at le og var fuldstændig overtydet om, at han morede sig kostelig over den. Derpaa betalte han sin Regning, og Chuzzlewit betalte for Punchen, og efter at de begge havde pakket sig ind, saa godt som deres Midler tillod dem, gik de ud sammen til Gadedøren, hvor Pecksniffs Køretøj spærrede Vejen.

„Nej Tak, Mr. Pinch," sagde Martin, idet han tog

Plads, „jeg vil ikke køre. Men det er sandt, jeg har en Kuffert; mon vi kunne have den med?“

„Ja, vist saa,“ sagde Tom. „Sæt den op, Dick, hvor der er Plads.“

Den var just ikke af en saa bekvem Størrelse, at den kunde proppes ned i det første det bedste Hjørne, men Staldkarlen Dick fik den dog anbragt, og Chuzzlewit hjalp ham. Den kom helt over paa Pinchs Side, og Chuzzlewit sagde, at han ret var bange for, at den vilde genere ham, hvortil Tom svarede: „Nej, slet ikke,“ skønt den nødte ham til at indtage en saa kejtet Stilling, at han havde meget ondt ved at se andet end sine egne Knæ. Men det er en daarlig Vind, som ikke fører noget godt med sig, og Visdommen af dette Ordsprog blev stadfæstet i dette Tilfælde; thi den kolde Luft kom fra Pinchs Side paa Vognen, og derved, at hans Legeme og Kufferten dannede en hel Mur imellem den og den ny Lærling, skærmede han fuldstændig den unge Herre, hvilket var en stor Trøst.

Aftenen var klar, og Maanen skinnede; hele Landskabet forsølvedes af dens Lys og af Rimfrosten, og alt tog sig saa vidunderlig dejligt ud. I Førstningen stemte den store Stilhed og Ro, gennem hvilke de rejste, dem begge til Tavshed; men det varede ikke ret længe, førend Punchen, som de havde nydt, og den friske Luft, som de indaandede, gjorde dem snaksomme, og de talte i eet væk. Da de vare komne Halvvejen og havde gjort Holdt for at lade Hesten drikke, bestilte Martin, der var meget rundhaandet med sine Penge, igen et Glas Punch, som de delte imellem sig, og som gjorde dem endnu mere snaksomme, end de før havde været. Hovedemnet for deres Samtale var naturligvis Pecksniff og hans Døtre. Og med Taarer i Øjnene udkastede Tom Pinch en saadan Skildring af dem og af de store Velgerninger, hvormed de havde overøst ham, at den maatte have bragt enhver med blot almindelig Følelse til næsten at tilbede dem. Herom havde Pecksniff ikke den fjerneste

Anelse, da han ellers, beskeden som han var, visselig ikke vilde have sendt Tom Pinch efter Lærlingen.

Paa denne Maade kørte og kørte de, indtil Lysene i Landsbyen omsider viste sig for dem, og Kirketaarnets langstrakte Omrids aftegnede sig paa Kirkegaardsgræsset, som om det var et Solur — ak, det paalideligste af dem alle — der betegnede Dagenes, Ugernes og Aarenes Flugt ved de Skygger, det kastede paa denne højtidelige Jordbund.

„En smuk Kirke!“ sagde Martin, da han mærkede, at hans Rejsefælle lod Hesten gaa langsommere, alt som de kom nærmere.

„Ikke sandt?“ udbrød Tom ganske stolt. „Der er et yndigt lille Orgel. Jeg spiller paa det for Menigheden.“

„Virkelig?“ sagde Martin. „Da er det dog vist næppe Umagen værd. Hvad faar De for det?“

„Intet,“ svarede Tom.

„De er sandelig et mærkeligt Menneske.“

„Naar jeg siger intet,“ vedblev Pinch muntert, „har jeg Uret og siger ikke, hvad jeg mener, eftersom det er mig en meget stor Fornøjelse og skaffer mig nogle af de lykkeligste Timer, jeg kender. Forleden Dag førte det til noget endnu mere — dog det bryder De Dem vist ikke om at høre?“

„Jo vist gør jeg. Hvad var det?“

„Det førte til,“ sagde Tom med mere dæmpet Stemme, „at jeg fik et af de yndigste og skønneste Ansigter at se, som De er i Stand til at udmale Dem.“

„Og dog er jeg i Stand til at udmale mig et skønt Ansigt,“ sagde hans Ven tankefuldt, „eller burde være det, hvis jeg ikke har mistet min Hukommelse.“

„Den første Gang,“ sagde Tom, idet han lagde sin Haand paa den andens Arm, „kom hun ganske tidlig om Morgenen, førend det endnu var blevet rigtig lyst, og da jeg ved at dreje Hovedet saa hende staa lige inden for Vaabenhuset, blev jeg ganske kold, da jeg næsten holdt hende for et Genfærd. Et Øjebliks Eftertanke bortjog dog

naturligvis min Frygt, og heldigvis tog jeg mig saa hurtigt i det, at jeg ikke holdt op at spille."

„Hvorfor heldigvis?"

„Hvorfor? Fordi hun stod der og lyttede. Jeg havde mine Briller paa og saa hende gennem Rifterne i Gardinet lige saa tydelig, som jeg ser Dem, og hun var dejlig. Efter at hun havde staaet der i nogen Tid, svævede hun bort, og jeg vedblev at spille, til hun ikke kunde høre mig længer."

„Hvorfor gjorde De det?"

„Kan De ikke forstaa det? For at hun skulde tro, at jeg ikke havde set hende, og maaske saa vilde komme igen."

„Gjorde hun da det?"

„Ja vel gjorde hun. Næste Morgen og næste Aften med, men altid, naar der ingen Folk vare til Stede, og altid alene. Jeg stod tidligere op og blev siddende der længer, for at hun, naar hun kom, kunde finde Kirkedøren aaben og Orgelet i Gang og ikke blive skuffet. I nogle Dage kom hun den Vej og blev altid staaende for at lytte; men nu er hun rejst, og af alt urimeligt i denne Verden er intet maaske usandsynligere, end at jeg nogen Sinde faar hendes Ansigt at se igen."

„Ved De ikke mere om hende?"

„Nej."

„Og De fulgte aldrig bag efter hende, naar hun gik bort?"

„Hvorfor skulde jeg genere hende dermed? Er det rimeligt, at hun ønskede mit Selskab? Hun kom for at høre Orgelet, ikke for at se mig, og vilde De, at jeg skulde skræmme hende bort fra et Sted, som hun syntes at have faaet saa kært? Gud velsigne hende!" udbrød Tom. „For at skaffe hende blot een Minuts Glæde hver Dag vilde jeg være bleven ved at spille Orgelet paa de Tider, til jeg var bleven en Olding, fuldkommen tilfreds, hvis hun undertiden vilde tænke paa en stakkels Fyr som mig, som en Del af Musikken, og mere end belønnet, hvis hun nogen Sinde satte

mig i Forbindelse med noget, som hun holdt saa meget af, som hun holdt af den!"

Den ny Lærling blev aabenbart højlig forbavset over Pinchs Enfoldighed og havde sandsynligvis sagt ham det og givet ham et eller andet godt Raad, dersom de ikke i det samme vare komne til Pecksniffs Dør. Den samme Karl, som Pinch om Morgenen havde bønfaldet om ikke at give efter for Hestens rasende Lyst til at sprænge af Sted, kom ud og tog imod dem, og efter at have overgivet Dyret i hans Varetægt og hviskende bedet Chuzzlewit aldrig at aabenbare en Stavelse af, hvad han nys i sin overstrømmende Glæde havde betroet ham, førte Tom Lærlingen ind for straks at forestille ham.

Pecksniff havde aabenbart ikke ventet dem endnu i de første Timer; thi han var omgiven af opslaaede Bøger og skottede med en Blyantspen i Munden og en Passer i Haanden fra det ene Bind til det andet paa en uhyre Mængde matematiske Figurer, der havde saadanne mærkelige Former, at de saa ud som Tegninger til Fyrværkerisager. Heller ikke havde Miss Charity ventet dem, thi hun sad med en stor Vidiekurv foran sig og var ivrig optaget af at forfærdige ubrugelige Nathuer til Fattigfolk. Og lige saa lidt havde Miss Mercy ventet dem; thi hun sad paa sin Skammel og bandt et — Gud, hvor det var skrækkeligt! — et Skørt fast paa en stor Dukke, som hun pyntede til et af Naboens Børn — ja en rigtig voksen Dukke, hvilket gjorde Forlegenheden saa meget større — og lod dens lille Hat dingle ved Baandet ned fra en af hendes egne smukke Lokker, ved hvilken hun havde fæstet den, for at den ikke skulde blive borte eller nogen sætte sig paa den. Det vilde være vanskeligt, om ikke umuligt, at tænke sig en Familie blive saa fuldkommen overrumplet, som Pecksniff'erne bleve det ved denne Lejlighed.

„Nej, hvad ser jeg!" sagde Pecksniff, idet han saa op og lidt efter lidt ombyttede sin aandsfraværende Mine med et Udtryk af glad Genkendelse. „Allerede her! Min kære

Martin, hvor det glæder mig at kunne byde Dem velkommen i mit ringe Hus!"

Med denne venlige Hilsen tog Pecksniff ham i sine Arme og klappede ham flere Gange paa Ryggen med sin højre Haand ligesom for at tilkendegive, at hans Følelser under Omfavnelsen vare for stærke til at kunne udtales med Ord.

„Men her," sagde han, da han havde fattet sig, „ere mine Døtre, Martin, mine to eneste Børn, som De ikke har set — ak, disse uhyggelige Familietvistigheder! — siden I alle tre vare smaa — hvis De i det hele taget nogen Sinde har set dem. Naa, Smaapiger, hvorfor rødme I over, at man ser jer i Færd med eders Hverdagssysler? Vi havde tænkt at modtage Dem som en fremmed Gæst i vor lille Stadsestue, Martin, men jeg holder mere af dette."

O Uskylds velsignede Stjerne — hvor du nu end findes — hvor funklede du ikke i dit Æter-Hjem, da de to Miss'er Pecksniff hver især udstrakte deres Liliehaand og med blussende Kind rakte Martin den! Hvor tindrede du ikke, ligesom gennembævet af Sympati, da Mercy, ved at komme i Tanker om Hatten i sit Haar, skjulte sit skønne Aasyn og drejede Hovedet bort, medens hendes blide Søster pillede Hatten af og med en Søsters milde Bebrejdelse slog hende paa hendes runde Skulder.

„Men hvorledes," sagde Pecksniff, idet han, efter at have iagttaget dette Optrin, vendte sig om og paa en venskabelig Maade tog Pinch ved Albuen, „hvorledes har vor Ven her behandlet Dem, Martin?"

„Overmaade godt. Vi staa paa den bedste Fod med hinanden, kan jeg forsikre Dem."

„Gamle Tom Pinch!" sagde Pecksniff og betragtede ham med kærlig Vemod. „Ak, det synes kun som i Gaar, at Thomas var en Dreng, der lige var sluppen ud af Skolen. Og dog er der henrundet Aar, siden Thomas Pinch og jeg mødtes paa Livets Vej!"

Pinch kunde ikke sige noget; han var alt for rørt;

men han trykkede sin Principals Haand og forsøgte at takke ham.

„Og Thomas Pinch og jeg," sagde Pecksniff med dybere Røst, „ville vandre videre i gensidig Trofasthed og Venskab. Og skulde det hændes, at den ene af os skulde blive kørt over paa en af de befærdede Overgange, som adskille Livets Gader, da vil den anden bringe ham paa Hospitalet og sidde ved hans Leje i Tro, Haab og Kærlighed!"

„Naa, naa, naa," tilføjede han i en gladere Tone, idet han rystede Pinch stærkt ved Albuen, „ikke mere herom! For at De, min kære Martin, kan blive hjemme inden for disse Mure, maa jeg vise Dem, hvor og hvorledes vi bo. Følg med!"

Dermed tog han et tændt Lys og gjorde Mine til at forlade Værelset ledsaget af sin Slægtning, men blev staaende ved Døren.

„Gør De os ikke Selskab, Tom Pinch?"

Jo med Glæde; om det saa havde været i Døden, var Tom fulgt med ham, rede til at lade sit Liv for en saadan Mand.

„Dette," sagde Pecksniff, idet han aabnede Døren til et Værelse, „er den lille Stadsestue, jeg nævnte for Dem. Mine Pigebørn sætte deres Stolthed i den, Martin! Dette," her aabnede han en anden Dør, „er det lille Værelse, hvor mine beskedne Værker ere blevne undfangede. Mit Portræt af Spiller; min Buste af Spoker; man siger, den ligner godt, og det forekommer mig ogsaa selv, som om jeg kan genkende noget i det venstre Hjørne ved Næsen."

Martin fandt, den var meget god, men næppe aandrig nok. Pecksniff svarede da, at andre havde fundet det samme at udsætte paa den. Det var mærkeligt, at det ogsaa havde slaaet hans unge Slægtning; men det glædede ham at se, at han havde Øje for Kunsten.

„Forskellige Bøger, som De ser," sagde Pecksniff og slog ud med Haanden mod Væggen, „der staa i Forbindelse med vort Fag. Jeg har selv givet mig lidt af med at være Forfatter, men endnu ikke udgivet noget. Tag Dem i Agt

for Trappen. Her," tilføjede han og lukkede en ny Dør op, „er mit Soveværelse. Jeg læser her, naar Børnene tro, at jeg er gaaet i Seng. Undertiden skader jeg derved mit Helbred mere, end jeg egentlig kan forsvare for mig selv, men Kunsten er lang og Livet kort. Alle mulige Bekvemmeligheder, som De ser, for at man ogsaa her kan henkaste sine umodne Ideer."

Disse sidste Ord forklarede han ved at pege paa et lille rundt Bord, paa hvilket der fandtes en Lampe, nogle Ark Papir, et Stykke Viskelæder og en Kasse med Instrumenter, der alle laa rede for det Tilfælde, at der om Natten skulde opstaa en arkitektonisk Idé i Pecksniffs Hoved, saa at han straks kunde springe ud af sin Seng og fæstne den paa Papiret for stedse.

Pecksniff aabnede endnu en Dør i samme Etage og lukkede den straks igen, som om den førte ind til et Rolf Blaaskægs-Kammer; men han havde næppe gjort det, førend han saa sig smilende om og sagde: „Hvorfor ikke?"

Martin kunde ikke sige, hvorfor ikke, da han slet ikke vidste, hvad det drejede sig om, hvorfor Pecksniff selv gav Svar paa sit Spørgsmaal ved at støde Døren op og sige: „Mine Døtres Værelse. En tarvelig første Sal for os, men et Palads for dem. Meget pynteligt, meget luftigt. Planter, som De ser; Hyacinter; flere Bøger; Fugle." Disse Fugle omfattede, i Forbigaaende sagt, alt i alt een gammel udlevet Spurv uden Hale, der var bleven laant nede i Køkkenet. „Smaating, som unge Piger finde deres Glæde i; andet ikke. Den, som søger tom Luksus, vilde søge forgæves her."

Dermed førte han dem ovenpaa.

„Dette," sagde Pecksniff, idet han aabnede Døren til det mindeværdige, rummelige Værelse paa anden Sal, „er et Værelse, hvor jeg nok tør sige, at adskillige Talenter ere blevne udviklede. Dette er et Værelse, hvor jeg undfangede Ideen til et Kirketaarn, som jeg maaske engang skænker Verden. Her arbejde vi, min kære Martin. Der er blevet

opfostret nogle Arkitekter i dette Værelse — nogle faa, hvad, Mr. Pinch?"

Tom stadfæstede det til fulde og, hvad mere er, troede det fuldt og fast.

„De ser her," sagde Pecksniff, idet han hurtig lod Lyset glide fra den ene Rulle Papir til den anden, „nogle Spor af vor Virksomhed. Domkirken i Salisbury fra Nord. Fra Syd. Fra Øst. Fra Vest. Fra Sydost. Fra Nordost. En Bro. Et Fattighus. Et Fængsel. En Kirke. Et Krudttaarn. En Vinkælder. En Buegang. Et Lysthus. En Iskælder. Planer, Projektioner, Gennemsnit, alle mulige Slags Ting. Og dette," tilføjede han, da han nu var kommen til et andet stort Værelse i samme Etage, hvor der stod fire smaa Senge, „dette er Deres Værelse, som Mr. Pinch her vil komme til at dele venskabeligt med Dem. Beliggenheden mod Syd; en fortryllende Udsigt; Pinchs lille Bogsamling, som De ser. Alting hyggeligt og vel indrettet. Skulde der være en eller anden lille ekstra Bekvemmelighed, De kunde ønske Dem, saa behag kun at sige til. Ikke engang med fremmede og altsaa endnu langt mindre med Dem, kære Martin, tage vi det saa nøje i saa Henseende."

Det var unægtelig sandt og var et Bevis paa Pecksniffs Vederhæftighed, at enhver Lærling havde den mest uindskrænkede Tilladelse til at nævne alt, hvad der i denne Retning faldt ham ind; ja nogle unge Herrer vare vedblevne at nævne den samme Ting i hele fem Aar, uden at der var blevet lagt dem den mindste Hindring i Vejen.

„Tyendet," sagde Pecksniff, „sover ovenpaa, og det er det hele," hvorpaa han, idet han med Velbehag hørte paa sin unge Vens Lovtaler over Lejligheden i Almindelighed, igen førte ham ned i Dagligstuen.

Her var der foregaaet en stor Forandring; thi festlige Forberedelser efter en temmelig udstrakt Maalestok vare allerede tilendebragte, og de to Miss'er Pecksniff ventede med gæstfri Miner paa deres Tilbagekomst. Der var to Flasker Ribsvin — hvid og rød; et Fad med Smørrebrød — meget

lange og meget tynde Stykker — et andet med Æbler; et tredje med Vafler; en Tallerken med smaa Skiver Appelsin med Sukker og en højst geologisk, hjemmelavet Kage. Omfanget af disse Forberedelser tog helt Vejret fra Tom Pinch; thi skønt de ny Lærlinge i Regelen firedes ganske langsomt ned, om man saa maa sige, navnlig gennem Vinkælderen, der havde saa mange Trin, at en ung Herre undertiden var hele fjorten Dage om at komme til Pumpen, var dette dog et Festmaaltid, en Slags privat Lordmayors Gilde, noget til at tænke paa og holde fast ved bagefter.

Disse Retter, der, bortset fra deres indre Værd, havde den udmærkede Egenskab, at de stod i den fuldkomneste Samklang med Aftenluften, idet de vare baade lette og kolde, bad Pecksniff nu Selskabet at lade vederfares Retfærdighed.

„Martin," sagde han, „sætter sig mellem eder, kære Børn, og Pinch kommer hen til mig. Lad os drikke et Glas paa vor ny Husbeboers Velgaaende, og gid vi maa leve lykkelig med hverandre! Endnu en Gang velkommen, min kære Martin! Sparer De paa Flasken, Pinch, bliver jeg vred."

Og idet Pecksniff af Hensyn til de andres Følelser bestræbte sig for at se ud, som om Vinen ikke var sur og ikke fik ham til at blinke, stak han sit Glas ud.

„Dette her," sagde han, idet han hentydede til Selskabet, ikke til Vinen, „er en Blanding af skønne Elementer, som lønner en for mange Skuffelser og Ærgrelser. Lad os være glade." Her tog han sig en Vaffel. „Det er en Stymper, som aldrig slaar Gækken løs; og vi ere ikke Stympere. Nej!"

Med saadanne Opmuntringer til Lystighed fordrev han Tiden og gjorde Honnørs som Vært, mens Pinch, maaske for at overtyde sig om, at hvad han saa og hørte var Virkelighed og ingen fortryllende Drøm, spiste af alt og navnlig ekspederede en utrolig Masse af det tynde Smørrebrød. Heller ikke var han sparsom med Vinen, men stak tværtimod,

ihukommende Pecksniffs Ord, paa Varerne med en saadan Vedholdenhed, at Miss Charity, hver Gang han paa ny skænkede i sit Glas, ikke, trods sine elskværdige Beslutninger, kunde undertrykke en stiv og forstenet Stirren, som om hendes Øjne havde hvilet paa et Spøgelse. Ogsaa Pecksniff blev i disse Øjeblikke tankefuld, for ikke at sige modfalden; men da han kendte Mosten, er det højst sandsynligt, at han har tænkt paa, hvorledes Pinch vilde have det næste Dag, og overvejet ved sig selv, hvilket der var det bedste Middel mod Mavepine.

Martin og de unge Damer vare allerede blevne ypperlige Venner og udvekslede deres Barndomserindringer til gensidig Oplivelse og Underholdning. Miss Mercy lo umaadelig over alt, hvad der blev sagt, og fik undertiden, naar hun saa paa Pinchs lykkelige Ansigt, saadanne Anfald af Lystighed, at hun var lige ved at faa Krampe. Men for disse Udbrud af Overgivenhed irettesatte hendes mere forstandige Søster hende, idet hun hviskede vredt til hende, at det var langtfra noget at gøre Løjer med, og at hun ikke kunde døje denne Fyr, skønt det i Almindelighed endte med, at ogsaa hun gav sig til at le — om end langt mere maadeholdent — og sagde, at det virkelig var lidt for latterligt og utaaleligt, til at man kunde holde sig alvorlig.

Omsider blev det den høje Tid at huske paa den første Del af den gamle Vismands store Opdagelse til Sikrelse af Sundhed, Rigdom og Visdom, hvis Ufejlbarhed i flere Menneskealdere er bleven stadfæstet ved de umaadelige Formuer, som ere blevne opdyngede af Skorstensfejere og andre, som staa tidlig op og gaa tidlig i Seng. De unge Damer rejste sig derfor, og, efter at have taget Afsked med Chuzzlewit med megen Ynde, med deres Fader med megen Ærbødighed og med Pinch med megen Nedladenhed, trak de sig tilbage til deres Jomfrubur. Pecksniff vilde absolut følge sin unge Ven ovenpaa for personlig at sørge for, at han intet savnede, og idet han tog ham under Armen, førte han

ham endnu en Gang til hans Sovekammer, ledsaget af Pinch, som bar Lyset.

„Pinch," sagde Pecksniff, idet han med korslagte Arme satte sig paa en af de ubenyttede Senge, „jeg ser ingen Lysesaks paa denne Plade. Er De ikke saa god at gaa ned og hente en?"

Kun alt for glad ved at kunne gøre Nytte, gik Pinch øjeblikkelig.

„De maa undskylde Thomas Pinchs Mangel paa Politur, Martin," sagde Pecksniff med et beskyttende og medlidende Smil, saa snart han var gaaet; „han mener det godt."

„Det er et meget godt Menneske."

„Ja vist," sagde Pecksniff, „ja. Thomas Pinch mener det godt. Han er meget taknemmelig. Jeg har aldrig fortrudt, at jeg har gjort vel mod Thomas Pinch."

„Det vil De vist heller aldrig komme til."

„Nej, nej, det vil jeg ikke haabe. Stakkels Fyr, han er altid villig til at gøre sit bedste, men han har ikke gode Evner. De kan bruge ham til mange Ting, Martin, hvis De vil. Har Thomas nogen Fejl, er det den, at han undertiden er lidt tilbøjelig til at glemme sin Stilling. Men det kan der let raades Bod paa. En skikkelig Fyr! De vil finde det let at komme til Rette med ham. God Nat!"

„God Nat."

Imidlertid var Pinch kommen tilbage med Lysesaksen.

„Og Godnat til Dem med, Pinch," sagde Pecksniff. „Og gid I begge maa sove godt. Gud velsigne jer!"

Efter med megen Varme at have nedkaldt denne Velsignelse over sine unge Venners Hoved, gik han til sit Værelse, og da de vare saa trætte, faldt de snart i Søvn. Hvis Martin i det hele taget drømte noget, kan der maaske findes en Nøgle til Indholdet af hans Syner i denne Fortællings senere Blade. Thomas Pinchs Drøm drejede sig kun om Fridage, Kirkeorgeler og serafiske Pecksniffer. Det varede noget, førend Pecksniff drømte eller endog kun tyede til sit Leje, da han sad fulde to Timer foran Kaminen i sit

Værelse og saa paa Kullene og tænkte dybt. Men ogsaa han faldt til sidst i Søvn og drømte. Og saaledes omslutter eet Hus i Nattens stille Timer lige saa mange usammenhængende og uensartede Forestillinger som en vanvittigs Hjerne.

Sjette Kapitel.

Indeholder blandt andre vigtige, baade pecksniffianske og arkitektoniske Sager, en nøjagtig Meddelelse om de Fremskridt, som Pinch gjorde i den ny Lærlings Venskab og Fortrolighed.

Det var Morgen, og den skønne Aurora, om hvem der er blevet skrevet, sagt og sunget saa meget, nappede og kneb Miss Pecksniff i Næsen med sine rosenfarvede Fingre. Det var en spøgefuld Vane, Gudinden havde i sin Omgang med den skønne Cherry, at bære sig ad paa denne Maade, eller, for at tale mere prosaisk, Tippen af denne Ansigtsdel var altid meget rød hos denne yndige Pige ved Frokosttid, ja den havde paa denne Tid af Dagen som oftest et skarpt og forfrossent Udseende, som om den var bleven raspet, mens en lignende Ejendommelighed aabenbarede sig i hendes Sind, som da viste sig at være af en skarp og syrlig Natur, som om en Ekstra-Citron — billedlig talt — var bleven presset ud i hendes Karakters Nektar og havde fordærvet dens Velsmag noget.

Denne forøgede Surhed hos det skønne Væsen havde ved sædvanlige Lejligheder forskellige smaa Følger, saasom en rigelig Fortyndelse af Pinchs Te, eller at han blev holdt ualmindelig knapt med Hensyn til Smør, eller andre lignende Følger. Men Morgenen efter Indflytningsgildet lod hun ham vandre frem og tilbage mellem Spise- og Drikkevarerne som et fuldkommen frit og uhindret Menneske. Dette forbavsede og forvirrede Pinch i den Grad, at han,

ligesom den ulykkelige Fange, der blev sat paa fri Fod igen paa sine gamle Dage, kun kunde gøre ringe Brug af sin Frihed og kom i en underlig Forlegenhed ved Savnet af en kærlig Haand, der kunde skrabe hans Brød, afspise ham med eet Stykke Sukker og vise ham de øvrige smaa Opmærksomheder, hvortil han var vant. Der var desuden noget næsten rædsomt ved den ny Lærlings Selvbeherskelse, — uden videre ulejligede han Pecksniff med Brødet og tog med den største Koldblodighed af Verden en Skive af den brave Mands egen private Skinke. Det syntes endog, som han troede, at hvad han gjorde, var ganske i sin Orden, og ventede, at Pinch vilde følge hans Eksempel, eftersom han tog Anledning til at ytre om denne unge Mand, „at han ikke tog for sig af Retterne," Ord, der lød saa forfærdelige, at Tom uvilkaarlig slog Øjnene ned og blev til Mode, som om han selv havde gjort sig skyldig i en rædsom Misgerning og et afskyeligt Forræderi. Ja den Tortur at faa en saa ubesindig Ytring henvendt til sig i hele Familiens Nærværelse var i og for sig Frokost nok og vilde, selv om der ikke havde været andet Stof til Eftertanke, have gjort det af med Pinch og lagt en Dæmper paa hans Appetit for eet Maaltid, om han saa havde været aldrig saa sulten.

Ikke des mindre vedblev de unge Damer og ligeledes Pecksniff, trods disse svære Prøvelser, at være i den ypperligste Stemning, skønt man ligesom sporede en hemmelig Forstaaelse mellem dem selv indbyrdes. Da Maaltidet næsten var forbi, forklarede Pecksniff smilende Grunden til deres Tilfredshed.

„Det er ikke ofte, Martin," sagde han, „at mine Døtre og jeg forlade vort fredelige Hjem for at kaste os ud i de tomme Forlystelsers Malstrøm. Men i Dag have vi i Sinde at gøre det."

„Virkelig!"

„Ja," svarede Pecksniff, idet han slog sig paa den venstre Haand med et Brev, som han holdt i den højre. „Jeg har her en Opfordring til at komme til London i Forret-

ninger, kære Martin, udelukkende i Forretninger, og jeg har for længe siden lovet mine Pigebørn, at naar det skete igen, skulde de følge med mig. Vi tage bort i Aften med Diligencen — ligesom Duen i gamle Dage, min kære Martin — og det vil vare otte Dage, førend vi atter nedlægge vore Oliegrene i Gangen. Naar jeg siger Oliegrene," sluttede Pecksniff forklarende, „mener jeg vor Bagage."

„Jeg vil haabe, at de unge Damer ville faa Fornøjelse af deres Udflugt," sagde Martin.

„Aa, det er jeg saamænd vis paa!" udbrød Mercy og klappede i Hænderne. „Gud, søde Cherry, tænk bare, London!"

„Ildfulde Barn!" sagde Pecksniff og stirrede drømmende paa hende. „Og dog have disse ungdommelige Forhaabninger en vemodig Ynde! Det gør godt at vide, at de aldrig kunne gaa i Opfyldelse. Jeg husker, at jeg i min Barndoms Dage troede, at syltede Løg voksede paa Træer, og at enhver Elefant kom til Verden med et uindtageligt Taarn paa sin Ryg. Jeg har ikke fundet dette stemmende med Virkeligheden; langtfra; og dog have disse Fantasibilleder trøstet mig under mange Sorger. Selv naar jeg har haft den Sorg at opdage, at jeg har opfostret en Struds i min Barm, i Stedet for en menneskelig Lærling — selv under en saadan Prøvelse have de gydt Balsam i mit Saar."

Ved denne skrækkelige Hentydning til John Westlock fik Pinch Teen galt i Halsen; thi han havde endnu samme Morgen faaet Brev fra ham, hvilket Pecksniff meget godt vidste.

„De, kære Martin," sagde Pecksniff, idet han igen anslog en munter Tone, „er nok saa god at passe paa, at Huset ikke løber bort i vor Fraværelse. Vi overlade Dem det hele; der er ingen Hemmeligheder; De har fri og uhindret Adgang til alt. I Modsætning til den unge Mand i den østerlandske Fortælling — han, der, hvis jeg ikke tager fejl, beskrives som en enøjet Almanak, ikke sandt, Pinch?" —

„Som en enøjet Kalender, tror jeg," stammede Tom.

„Det kommer omtrent ud paa et og det samme," sagde Pecksniff med et medlidende Smil; „i det mindste gjorde

det det i min Tid. I Modsætning til den nævnte unge Mand, kære Martin, er det Dem ikke forbudt at betræde nogen vis Krog i Huset, men jeg beder Dem tværtimod om at betragte Dem som hjemme lige fra Taget til Kælderen. De skal holde Dem lystig, kære Martin, og slagte Fedekalven, hører De!"

Pecksniff havde sikkert ikke det ringeste imod, at den unge Mand slagtede og gjorde sig til gode med alle de Kalve, det være sig fede eller magre, han kunde finde paa Stedet; men da der paa den Tid tilfældigvis ikke græssede noget saadant Dyr paa Pecksniffs Jorder, maatte denne Opfordring snarere betragtes som en udsøgt Artighed end som Udtryk for en virkelig Gæstfrihed. Det var Rosinen i Pølseenden; thi da Pecksniff havde afleveret denne Replik, stod han op og gik foran op til dette det arkitektoniske Genis Arnested, Arbejdsværelset paa anden Sal.

„Lad mig se," sagde han, mens han søgte blandt Papirerne, „hvorledes De bedst kan bruge Deres Tid i min Fraværelse, Martin. Hvad om De viste mig, hvorledes De tænker Dem et Mindesmærke over en Lordmayor i London, et Gravsted til en Sherif eller en Kostald, som skal opføres i en Adelsmands Park? De maa vide," sagde Pecksniff, idet han foldede sine Hænder og saa paa sin unge Slægtning med et Udtryk af tankefuld Interesse, „at jeg kunde have stor Lyst til at se, hvorledes De tænker Dem en Kostald?"

Men Martin syntes slet ikke at finde Behag i dette Forslag.

„En Vandpost," sagde Pecksniff, „er en meget nobel Opgave. Jeg har lagt Mærke til, at en Lygtepæl egner sig til at forædle Aanden og give den en klassisk Retning. En dekoreret Landevejsbom har en mærkelig Indvirkning paa Indbildningskraften. Hvad siger De om at begynde med en dekoreret Landevejsbom?"

Det maatte Mr. Pecksniff afgøre, sagde Martin tvivlende.

„Vent lidt!" sagde hin Gentleman. „Hør engang! Da De er ærgerrig og tegner smukt, skal De — ha ha! — skal

De prøve Deres Kræfter paa dette Forslag til en Latinskole; men De maa naturligvis afpasse Deres Plan efter den trykte Anvisning. Jeg er virkelig meget nysgerrig efter at se, hvad De faar ud af Latinskolen. Hvem ved, om en ung Mand med Deres Smag ikke kunde finde paa noget, der vel i og for sig er upraktisk og uudførligt, men som jeg kunde sætte Skik paa. Thi, kære Martin, det er dog kun i de sidste Mesterstrøg, at den store Erfaring og det dybe Studium viser sig. Ha, ha, ha! Naa, det skal virkelig more mig," sagde Pecksniff, idet han i sin Overgivenhed dunkede sin unge Ven i Ryggen, „at se, hvad De faar ud af Latinskolen."

Martin paatog sig villig denne Opgave, og Pecksniff gav sig straks til at forsyne ham med de fornødne Hjælpemidler, idet han samtidig udbredte sig over den magiske Virkning af nogle faa Strøg af Mesterens Haand. Denne Virkning var unægtelig, som nogle — og det var atter de gamle Fjender — sagde, højst overraskende og næsten mirakuløs, idet man havde set Tilfælde, hvor den mesterlige Tilsætning af et Bagvindue, en Køkkendør, en fem seks Trappetrin eller kun en Tagrende havde forvandlet en Lærlings Tegning til Pecksniffs eget Arbejde og indbragt denne en god Profit. Men saa stor er Geniets Tryllemagt, at det forvandler alt, hvad det rører ved, til Guld!

„Naar De trænger til at forfriske Deres Sind ved lidt Afveksling," sagde Pecksniff, „kan Thomas Pinch undervise Dem i den Kunst at opmaale Baghaven eller nivellere Landevejen her imellem Huset og Vejviseren eller andre praktiske og interessante Ting. I Baggaarden vil De finde et Læs løse Mursten og et Par Snese gamle Urtepotter. Kunde De nu stable dem op i en eller anden Figur, der ved min Hjemkomst kunde minde mig — f. Eks. om St. Peterskirken i Rom eller Sofiamoskeen i Konstantinopel — vilde det baade være en gavnlig Øvelse for Dem selv og en Tilfredsstillelse for mig. Og for nu," sluttede Pecksniff, „foreløbig at lade Forretningerne fare og gaa over til private Sager, vil det være

mig kært, hvis De vil følge med ind i min egen Stue, mens jeg pakker min Kuffert."

Martin gik med ham, og de havde en hemmelig Samtale med hinanden, der varede over en Time, mens Tom Pinch var overladt til sig selv. Da den unge Mand kom tilbage, var han meget tavs og indesluttet og blev hele Dagen i denne Stemning, saa at Tom, efter at have sonderet ham et Par Gange med ligegyldige Spørgsmaal, undsaa sig ved at forstyrre ham i hans Tanker og tav stille.

Men om hans ny Ven ogsaa havde været nok saa snaksom, vilde han dog ikke have haft Tid til at tale ret meget med ham; thi først kaldte Pecksniff ham ned, for at han skulde staa oven paa Laaget af hans Kuffert og forestille gamle Billedstøtter der, indtil den fandt for godt at lade sig lukke; og saa kaldte Miss Charity paa ham, for at han skulde komme og snøre hendes Vadsæk; og saa sendte Miss Mercy Bud efter ham, for at han skulde komme og gøre hendes Kasse i Stand; og saa skrev han de mest udførlige Adressekort til alt Rejsegodset; og saa tilbød han selv at bære det alt sammen ned ad Trappen og derefter at passe paa det, medens det blev kørt bort paa et Par Trillebøre til den gamle Vejviser for Enden af Alleen, og endelig at holde Øje med det, til Diligencen kom. Kort sagt, hans Dagsgerning vilde have været temmelig anstrengende, selv for en Drager; men den tjenstvillige Tom gjorde ikke mindste Væsen deraf, og mens han til sidst sad paa Rejsegodset og ventede paa, at Pecksniff'erne, ledsagede af den ny Lærling, skulde komme, glædede han sig i sit Hjerte ved Haabet om at have gjort sin Velgører til Behag.

„Jeg var næsten bange for," sagde Tom, idet han tog et Brev op af Lommen og tørrede sig i Ansigtet; thi uagtet det var koldt i Vejret, var han dog bleven varm af at løbe frem og tilbage, „at jeg ikke havde faaet Tid til at skrive det, og det vilde have været grumme kedeligt, for naar man ikke er rig, er det en hel Udgift at skulle betale Postpenge for en saadan Strækning. Det vil glæde hende at høre fra

mig, stakkels Pige, og faa at vide, at Pecksniff er lige saa god imod mig som altid. Jeg vilde have bedt John Westlock søge hende op og fortælle hende, hvorledes jeg havde det; men jeg var bange for, at han skulde tale ilde om Pecksniff og gøre hende urolig. Og desuden ere de Folk, hos hvem hun er, meget nøjeregnende, og det vilde maaske have gjort hendes Stilling ubehagelig, hvis hun havde faaet Besøg af en ung Mand som John. Stakkels Ruth!"

Tom Pinch syntes en halv Minuts Tid at være paa Nippet til at blive lidt tungsindig, men trøstede sig meget snart og fortsatte sine Grublerier saaledes:

„Jo, det er rigtignok net af mig, som John plejede at sige — John var en rar, livsglad Fyr; gid han kun havde holdt mere af Pecksniff — at føle mig nedtrykt over den lange Afstand, der er imellem os, i Stedet for at jeg burde tænke paa, hvor overordentlig heldig jeg har været med at komme her. Jeg maa ganske bestemt være bleven født med en Sølvske i Munden, siden jeg har truffet paa saadan en Mand som Pecksniff. Og nu har jeg igen som sædvanlig haft Lykken med mig; for saadan en brav, elskværdig og aabenhjertig Fyr som den ny Lærling har jeg aldrig set Mage til. Vi bleve jo straks Kammerater, og saa er han oven i Købet en Slægtning af Pecksniff og en begavet, rask ung Mand, der nok skal komme frem i Verden! Der kommer han lige spadserende gennem Alleen, som om den hørte ham til."

Den ny Lærling nærmede sig virkelig, tilsyneladende aldeles ikke bragt ud af Fatningen af den Ære, han nød, ved at have Miss Mercy under Armen, eller af denne unge Dames kærlige Farvel. Bagefter fulgte Miss Charity og Pecksniff; og da Diligencen i samme Øjeblik kom kørende, skyndte Tom sig at bede den sidstnævnte om at besørge hans Brev.

„Aa," sagde Pecksniff og saa paa Udskriften, „til Deres Søster, Thomas. Ja, vel, det skal blive afleveret. Vær De ganske rolig. Hun skal nok faa det."

Dette Løfte gav han med en saa protegerende Nedladenhed, at Tom følte, at han havde bedt ham om en stor Tjeneste — hvilket ikke tidligere var faldet ham ind — og takkede ham inderlig. De to unge Damer morede sig ifølge en gammel Vane, de havde, over al Beskrivelse, da Pinchs Søster blev nævnt. Aa den Fugleskræmsel! Alene Tanken om en Miss Pinch! Du gode Gud!

Tom var saare glad over at se dem saa lystige, da han holdt det for et Tegn paa deres Gunst og velvillige Opmærksomhed. Han lo derfor med, gned sig i Hænderne og ønskede dem en lykkelig Rejse og var helt livlig. Selv da Diligencen var rullet væk med Oliegrenene bagpaa og Due-Familien indeni, stod han og slog ud med Haanden og bukkede og var saa glad over de unge Damers ualmindelig høflige Optræden, at han i Øjeblikket slet ikke lagde Mærke til Martin Chuzzlewit, der stod og lænede sig tankefuldt til Vejviseren, og som, efter at være bleven sin skønne Ledsagerske kvit, næppe havde vendt sine Øjne fra Jorden.

Den fuldkomne Stilhed, der afløste Tummelen og Travlheden ved Diligencens Afrejse, tillige med Vintereftermiddagens skarpe Luft bragte dem begge til Besindelse paa samme Tid. De vendte sig om ligesom ifølge en gensidig Overenskomst og gik bort Arm i Arm.

„Hvor De er tungsindig!“ sagde Tom. „Hvad er der i Vejen?“

„Intet, som det er værd at tale om,“ svarede Martin. „Kun ganske lidt mere, end der var i Vejen i Gaar, og meget mere, haaber jeg, end der vil være i Vejen i Morgen. Jeg er i daarligt Humør, Pinch.“

„Da er jeg i ypperligt Humør,“ udbrød Tom, „og har næppe nogen Sinde været mere oplagt til Lystighed. Var det ikke smukt af Deres Forgænger John at skrive til mig?“

„Aa jo,“ svarede Martin i en ligegyldig Tone; „jeg havde ellers troet, at han vilde have haft nok at gøre med at more sig, uden at tænke paa Dem, Pinch.“

„Netop hvad jeg mente var saa rimeligt,“ svarede Tom;

„men nej, han holder Ord og skriver: „Min kære Pinch, jeg tænker saa ofte paa Dem," og mange andre venlige og elskværdige Ting af samme Slags."

„Det maa være en Pokkers godmodig Fyr," sagde Martin lidt gnavent, „for mene det kan han da ikke."

„Nej, det kan han vel ikke?" sagde Tom og saa sin Ledsager vist i Ansigtet. „Han siger det for at glæde mig, tror De?"

„Ja, er det vel rimeligt," svarede Martin med større Alvor, „at en ung Mand, der nylig er sluppen ud fra dette Hundehul og henrykt over at være sin egen Herre i London, kan have synderlig Tid eller Lyst til at tænke med Glæde paa noget eller nogen, han har ladet blive tilbage her? Jeg henstiller det til Dem selv, Pinch; er det naturligt?"

Efter nogle Øjeblikkes Overvejelse svarede Pinch i en mere dæmpet Tone, at det rigtignok var urimeligt at vente sig sligt, og at Martin maatte vide det bedst.

„Det gør jeg naturligvis," ytrede Martin.

„Ja det føler jeg," sagde Pinch sagtmodig; „det sagde jeg jo ogsaa." Og da han havde givet dette Svar, hensank de atter i en dyb Tavshed, som varede, til de kom hjem, og da var det blevet mørkt.

Nu havde Miss Charity af Hensyn til den Gene, det var at tage Levningerne fra Gaarsaftenens Gilde med i Diligencen og Umuligheden af at bevare dem ved kunstige Midler til Familiens Hjemkomst, sat dem frem paa et Par Tallerkener. Som Følge af denne gavmilde Foranstaltning vare de saa lykkelige i Dagligstuen at forefinde to kaotiske Bunker af, hvad der var blevet tilovers af den foregaaende Aftens Svir, bestaaende af nogle vindtørre Stumper Appelsin, nogle til Mumier forvandlede Stykker Smørrebrød, adskillige sønderrevne Masser af den geologiske Kage og flere hele Vafler. For at de ikke skulde mangle en herlig Drik til at skylle disse Lækkerbidskener ned med, vare Slumperne af de to Flasker Ribsvin blevne slaaede sammen og proppede til

med et Stykke Krøllepapir, saa at alle mulige Materialier til en rigtig lystig Aften vare til Stede.

Martin Chuzzlewit saa paa disse festlige Tilberedelser med den dybeste Foragt, og efter at han havde ødet en hel Mængde af Pecksniffs Kul ved at rage op i Ilden, satte han sig surmulende lige foran Kaminen i den mageligste Stol, han kunde finde. For saa meget des bedre at kunne presse sig ind i den lille Krog, der var bleven ham levnet, tog Pinch Plads paa Miss Mercys Skammel, satte sit Glas paa Kamintæppet og sin Tallerken paa sine Knæ og begyndte at gøre sig til gode.

Kunde Diogenes være kommen til Live igen og have rullet sig ind i Pecksniffs Dagligstue med Tønde og det hele og set Tom Pinch, som han sad der paa Mercys Skammel med sin Tallerken og sit Glas foran sig, vilde han, selv om han havde været i sit sureste Humør, ikke kunne have dyet sig, men maatte have smilet. Toms fuldkomne og fuldstændige Tilfredshed; hans Henrykkelse over det tørre Smørrebrød, der smuldrede som Savspaaner i Munden paa ham; det ubeskrivelige Velbehag, hvormed han nød den tynde Vin Draabe for Draabe og smækkede med Læberne, som om den var saa ædel og fyldig, at det var Synd at lade det mindste af dens rige Buket gaa til Spilde; det Blik, hvormed han undertiden pauserede og med Glasset i Haanden stiltiende udbragte en Skaal ved sig selv; og den Skygge, der udbredte sig over hans tilfredse Aasyn, naar hans Øje, efter at have vandret Stuen rundt og frydet sig over dens uforstyrrede Hygge, stødte paa hans Stalbroders mørke Pande — ingen Kyniker i Verden vilde, selv om hans Had til Menneskene havde gjort ham til et rent Uhyre, kunne have staaet for alt dette.

Nogle vilde have slaaet ham paa Skulderen og drukket ham til i et Glas af Ribsvinen, om den saa havde været den sureste Eddike — ja, og oven i Købet fundet den velsmagende; andre vilde have grebet hans ærlige Haand og takket ham for den Lære, hans ukunstlede Natur gav dem.

Nogle vilde have let med og andre let ad ham, og til de sidste hørte Martin Chuzzlewit, der til sidst ikke kunde bare sig længere, men brast i en høj Latter.

„Det var Ret," sagde Tom med et bifaldende Nik. „Frisk Mod! Det er brillant!"

Over denne Opmuntring lo den unge Martin igen og sagde, saa snart han havde faaet tilstrækkeligt Vejr og Alvor:

„Jeg har aldrig set Mage til Menneske som Dem."

„Ikke det?" sagde Tom. „Ja, det er ikke saa underligt, om De finder mig sær, da jeg næsten ikke har set noget af Verden, og De derimod sikkert har set en Del af den."

„Saa temmelig meget for min Alder," svarede Martin, idet han flyttede sin Stol endnu nærmere hen til Ilden og satte sine Fødder vidt fra hinanden paa Kamingitteret. „Pokker staa i det, jeg maa aabne mit Hjerte for nogen. Jeg vil aabne det for Dem, Pinch."

„Gør det," sagde Tom. „Jeg vil opfatte det som et Tegn paa Deres Venskab."

„Jeg sidder Dem vel ikke i Vejen?" spurgte Martin og skottede ned til Pinch, der sad og saa paa Ilden over hans Ben.

„Nej slet ikke!" udbrød Tom.

„De maa da vide, for at fortælle det hele med faa Ord," begyndte Martin med en Slags Anstrengelse, som om det var ham ubehageligt at komme ind paa dette Emne, „at jeg fra min Barndom er bleven opdragen i store Forventninger og altid har lært at tro, at jeg engang vilde blive meget rig. Det vilde jeg ogsaa være bleven, naar jeg ikke af visse Aarsager, som jeg nu skal fortælle Dem, var bleven gjort arveløs."

„Af Deres Fader?" spurgte Pinch med opspilede Øjne.

„Af min Bedstefader. Jeg har i mange Aar ingen Forældre haft, næsten ikke saa længe jeg kan huske."

„Jeg heller ikke," sagde Tom, idet han rørte ved den

unge Mands Haand og atter trak sin til sig igen. „Desværre!“

„Ja, Pinch,“ vedblev den anden, idet han atter ragede op i Ilden og talte paa sin hurtige, raske Maade, „det er jo ganske i sin Orden, at man holder af sine Forældre, naar man har dem, og mindes dem, naar de ere døde, hvis man har kendt noget til dem. Men da jeg aldrig har kendt mine personlig, kan ingen forlange, at jeg skal være synderlig sentimental med Hensyn til dem, og det er jeg heller ikke; saa meget er vist.“

Pinch saa netop i dette Øjeblik tankefuldt paa Kaminristen; men da hans Stalbroder her gjorde et Ophold, for han sammen og sagde: „Aa naturligvis!“ — og satte sig atter i Lave til at høre videre.

„Kort sagt,“ sagde Martin, „saa længe jeg har levet, er jeg bleven underholdt og opdraget af den Bedstefader, jeg talte om. Nu har han en Mængde gode Egenskaber, det er der ingen Tvivl om, og det vil jeg heller ikke skjule for Dem; men han har to meget store Fejl, og det er det værste ved ham. For det første har han den mest genstridige Karakter, som noget Menneske kan have, og for det andet er han modbydelig egenkærlig.“

„Er han virkelig?“ udbrød Tom.

„I disse to Henseender søger han sin Lige. Jeg har ofte af Folk, som maa vide det, hørt, at disse Skrøbeligheder fra umindelige Tider have klæbet ved vor Slægt, og jeg tror ogsaa, at der er noget sandt deri, men jeg kan ikke tale af Erfaring. Alt, hvad jeg har at gøre, ser De, er at være taknemmelig for, at de ikke ere gaaede i Arv til mig, og at vogte mig vel for at lade mig smitte af dem.“

„Ganske vist,“ sagde Pinch. „Meget rigtigt.“

„Nu vel,“ vedblev Martin, idet han atter ragede op i Ilden og flyttede sin Stol endnu tættere hen til den, „hans Egenkærlighed gør ham fordringsfuld, ser De, og hans Halsstarrighed gør ham ubøjelig i hans Fordringer. Følgen

heraf er, at han altid har fordret en hel Del af mig i Retning af Ærbødighed, Underkastelse, Selvfornægtelse, hvor hans Ønsker vare med i Spillet, og saa fremdeles. Jeg har taalt en hel Del af ham, fordi jeg har staaet i Taknemmelighedsgæld til ham — hvis man forøvrigt kan siges at staa i Taknemmelighedsgæld til sin egen Bedstefader — og fordi jeg virkelig har næret Hengivenhed for ham, men desuagtet have vi mangfoldige Gange været uenige, da jeg ikke ret ofte kunde lempe mig efter hans Luner — ikke af det fjerneste Hensyn til mig selv, fatter De nok, men fordi —" her begyndte han at stamme og søge efter Ordene.

Pinch, der var saa slet skikket som nogen til at hjælpe et Menneske ud af en saadan Forlegenhed, sagde intet.

„Naa, da De forstaar mig," tog Martin igen hurtig til Orde, „har jeg ikke nødig at lede længer efter det rette Udtryk. Nu kommer jeg til Knudepunktet i min Fortælling og Grunden til, at jeg er her. Jeg er forelsket, Pinch."

Pinch saa ham i Ansigtet med forøget Interesse.

„Jeg er forelsket, siger jeg; forelsket i en af de dejligste Piger, Solen har skinnet paa. Men hun er aldeles afhængig af min Bedstefader, og fik han at vide, at hun gengældte min Lidenskab, vilde hun miste sit Hjem og alt, hvad hun ejer i Verden. I den Kærlighed er der dog vel intet særlig egenkærligt, skulde jeg tro?"

„Egenkærligt?" udbrød Tom. „De har handlet ædelt. At elske hende saaledes, som jeg er overbevist om, at De gør, og dog af Hensyn til hendes afhængige Stilling ikke engang at aabenbare —"

„Hvad taler De om, Pinch?" sagde Martin pirrelig; „gør Dem ikke latterlig, gode Ven! Hvad mener De med ikke at aabenbare?"

„Jeg beder om Forladelse," svarede Tom. „Jeg troede, at det var det, De mente, ellers havde jeg ikke sagt det."

„Naar jeg ikke sagde hende, at jeg elskede hende, hvad kunde det saa nytte, at jeg var forelsket?" sagde

Martin; „det skulde da være, for at jeg kunde gaa om i en stadig Græmmelse og Pine.“

„Sandt nok,“ svarede Tom. „Naa, jeg kan nok gætte, hvad hun svarede, da De sagde hende det,“ tilføjede han med et Blik paa Martins smukke Ansigt.

„Dog ikke saa ganske, Pinch,“ svarede han, idet han rynkede Panden let, „fordi hun har nogle barnagtige Begreber om Pligt og Taknemmelighed og alt saadant noget, som det er temmelig vanskeligt at komme til Bunds i; men i det væsentlige har De Ret; hendes Hjerte var mit, mærkede jeg.“

„Netop hvad jeg tænkte; ganske naturligt!“ sagde Tom og tog i sin Glæde et langt Drag af sit Vinglas.

„Skønt jeg lige fra Begyndelsen var gaaet til Værks med den største Forsigtighed,“ vedblev Martin, „havde jeg dog ikke forstaaet at indrette det saaledes, at min Bedstefader, der er fuld af Skinsyge og Mistro, ikke fattede Mistanke om, at jeg elskede hende. Til hende sagde han intet, men tog mig straks i Skole under fire Øjne og beskyldte mig for, at jeg vilde forlede en ung Kvinde til Utroskab imod ham — der ser De hans Egenkærlighed — uagtet han havde opdraget hende til at være hans eneste uegennyttige og trofaste Støtte, naar han havde faaet mig gift efter sit Ønske. Herover kom jeg straks i Fyr og Flamme og fortalte ham, at jeg med hans Tilladelse nok selv skulde sørge for mit Giftermaal, og at jeg helst vilde være fri for at blive udbudt til Auktion og solgt til den højstbydende enten af ham eller nogen anden.“

Pinch spilede sine Øjne endnu højere op og saa endnu mere ufravendt paa Ilden.

„De kan være vis paa,“ sagde Martin, „at dette ærgrede ham, og at han begyndte at blive alt andet end høflig imod mig. Vi havde en Masse Samtaler; det ene Ord tog det andet, som det altid gaar, og Enden paa det blev, at jeg enten skulde give Slip paa hende, eller ogsaa vilde blive forstødt af ham. Nu maa De vel lægge Mærke til, Pinch,

at jeg ikke alene er rasende forelsket i hende — thi skønt hun er fattig, vilde hendes Skønhed og Forstand gøre enhver, der blev hendes Mand, den allerstørste Ære, om han end stillede nok saa store Fordringer — men at en Hoveddel af min Natur er den mest urokkelige —"

„Halsstarrighed," supplerede Tom i den bedste Mening. Men denne Tilføjelse blev ikke saa godt optaget, som han havde ventet, thi den unge Mand svarede straks i en temmelig irriteret Tone:

„Hvad gaar der af Dem, Pinch!"

„Jeg beder Dem undskylde," sagde Tom, „jeg troede, at De manglede et Ord."

„Men ikke det Ord," sagde han. „Jeg sagde Dem jo før, at Halsstarrighed ikke ligger i min Karakter, gjorde jeg ikke? Jeg vilde have sagt, hvis De havde ladet mig tale ud, at en Hoveddel af min Natur er den mest urokkelige Fasthed."

„Aa!" udbrød Tom, idet han trak Munden sammen og nikkede; „ja, ja, jeg forstaar Dem."

„Og da jeg er fast," vedblev Martin, „vilde jeg naturligvis ikke vige for ham eller give saa meget som Tusindedelen af en Tomme efter for ham."

„Nej, nej," sagde Tom.

„Tværtimod; jo mere han trængte paa, desto mere opsat blev jeg paa at gøre Modstand."

„Det forstaar sig!" sagde Tom.

„Naa," vedblev Martin, idet han lagde sig tilbage paa sin Stol og slog ligegyldigt ud med Hænderne, som om Sagen var fuldkommen afgjort, og der ikke var mere at sige om den, „dermed var det forbi, og her er jeg!"

Pinch sad og stirrede nogle Minutter paa Ilden med en forlegen Mine, som om han havde faaet en ualmindelig vanskelig Gaade at løse og ikke kunde gætte den. Omsider sagde han:

„Pecksniff havde De naturligvis kendt tidligere?"

„Kun af Navn. Nej, jeg havde aldrig set ham, for

min Bedstefader holdt ikke alene sig selv, men ogsaa mig afsondret fra alle sine Slægtninge. Men vor Skilsmisse fandt Sted i en By i Nabogrevskabet. Derfra tog jeg til Salisbury, og der saa jeg Pecksniffs Avertissement, som jeg svarede paa, da jeg altid har haft en medfødt Smag for de Ting, det omhandlede, og tænkte, at det var noget for mig. Saa snart jeg fik at vide, at det hidrørte fra ham, blev jeg dobbelt opsat paa at komme til ham, da han var —"

„Saadan en fortræffelig Mand," afbrød Tom ham og gned sig i Hænderne; „ja, det er han. De havde fuldkommen Ret."

„Nej, dog ikke saa meget af den Grund, naar jeg skal være ærlig," svarede Martin, „som fordi min Bedstefader nærede en indgroet Modbydelighed for ham, og efter den gamle Mands vilkaarlige Adfærd imod mig havde jeg en naturlig Lyst til at handle lige stik imod hans Ønsker. Naa, som jeg før sagde, her er jeg. Min Forlovelse med den unge Dame vil sagtens blive noget langvarig, da hverken hendes eller mine Udsigter ere synderlig lyse, og jeg naturligvis ikke tænker paa at gifte mig, førend jeg er godt nok stillet til at gøre det. Det vilde slet ikke passe sig for mig at leve af Kærlighed og Kildevand, i Fattigdom og Elendighed oppe paa et Værelse paa tredje Sal."

„Ikke at tale om hende," ytrede Pinch med sænket Stemme.

„Ja netop," svarede Martin, idet han stod op for at varme sin Ryg og lænede sig til Kaminhylden. „Ikke at tale om hende, skønt det naturligvis paa den anden Side ikke vilde være saa haardt for hende at finde sig i det uundgaaelige, for det første, fordi hun elsker mig saa højt, og for det andet, fordi jeg har ofret en hel Del for hendes Skyld og kunde have gjort et meget bedre Parti."

Det varede meget længe, førend Tom sagde: „Ja vel" — saa længe, at han gerne kunde have taget sig en Lur imidlertid, men til sidst sagde han det dog.

„Der er nu eet mærkeligt Sammentræf i Forbindelse med denne Kærlighedshistorie, som jeg maa omtale, inden jeg slutter," sagde Martin. „Husker De, hvad De fortalte mig i Aftes paa Vejen om Deres Tilhørerinde i Kirken?"

„Ja vel gør jeg det," svarede Tom, idet han stod op fra sin Skammel og satte sig i den Lænestol, hvorfra Martin havde rejst sig, for at han kunde se ham i Ansigtet. „Overmaade godt."

„Det var hende."

„Jeg tænkte nok, at det var det, De vilde sige," udbrød Tom, idet han saa vist paa ham og talte ganske sagte. „Det er dog vel ikke Deres Alvor?"

„Det var hende," gentog den unge Mand. „Efter hvad jeg hørte af Pecksniff, har jeg ingen Tvivl om, at hun kom og rejste med min Bedstefader. — Drik ikke for meget af den sure Vin, Pinch, ellers bliver De syg, kan jeg fortælle Dem."

„Den er vist heller ikke synderlig sund, er jeg bange for," svarede Tom og satte det tomme Glas, som han i nogen Tid havde haft i Haanden, fra sig. „Saa det var altsaa hende?"

Martin nikkede og tilføjede med rastløs Utaalmodighed, at hvis han var kommen nogle Dage før, kunde han have faaet hende at se, i Stedet for at hun nu for den Sags Skyld gerne kunde være flere Hundrede Mile borte, hvorpaa han, efter at være gaaet nogle Gange op og ned ad Gulvet, kastede sig i en Lænestol og surmulede ligesom et forkælet Barn.

Tom Pinch havde et meget blødt Hjerte og kunde ikke taale at se selv den ligegyldigste Person ulykkelig og endnu mindre en, der havde vakt Deltagelse hos ham og — enten virkelig eller efter hans Mening — betragtede ham med Godhed og Overbærenhed. Hvilke hans egne Tanker end for faa Øjeblikke siden havde været — og efter hans Ansigt at dømme maatte de have været temmelig alvorlige —

saa rystede han dem dog straks af sig og gav sin unge Ven de bedste Raad og Trøstegrunde, han kunde finde paa.

„Det bliver nok alt sammen godt med Tiden," sagde Tom, „og lidt Prøvelser og Modgang nu ville kun tjene til at knytte Dem og hende fastere til hinanden, naar de gode Dage komme. Jeg har altid læst, at det gaar saaledes til, og der er noget i mig, som siger mig, hvor naturligt og rigtigt det er, at det er saaledes. Hvad der endnu aldrig er gaaet glat," sagde Tom med et Smil, der, trods hans lidet tiltalende Ansigt, var smukkere at se end mangen en stolt Skønheds mest straalende Øjekast, „hvad der endnu aldrig er gaaet glat, kunne vi næppe vente skal forandre sin Natur for vor Skyld, og vi maa derfor tage det, som vi finde det, og søge at høste saa megen Gavn og Glæde deraf, som vi kunne, med Taalmodighed og et glad Sind. Jeg har slet ingen Indflydelse; det har jeg ikke nødig at fortælle Dem, men jeg har en fortræffelig Vilje, og kan jeg paa nogen Maade være Dem til Nytte, skal det være mig usigelig kært."

„Tak," sagde Martin og trykkede hans Haand. „De er min Sandten et godt Menneske og taler saa venlig. Jeg vilde naturligvis," tilføjede han efter et Øjebliks Pause, idet han atter trak sin Stol hen til Kaminen, „ikke betænke mig paa at bruge Deres Hjælp, hvis De kunde gøre noget; men Gud hjælpe os!" — her purrede han utaalmodig op i sit Haar og saa paa Tom, som om han tog det temmelig ilde op, at han ikke var en anden — „De kunde lige saa gerne være en Ristegaffel eller en Stegepande for den Hjælps Skyld, De kan yde mig."

„Undtagen med Hensyn til den gode Vilje."

„Ja, det mente jeg naturligvis. Kunde den gode Vilje udrette noget, vilde jeg ikke trænge til Hjælp. Og dog skal jeg sige Dem noget, som De, hvis De vil, kan gøre for mig, og det netop i dette Øjeblik."

„Hvad er det?" spurgte Tom.

„Læse for mig."

„Saa gerne!“ udbrød Tom og snappede henrykt Lyset. „Undskyld, at jeg lader Dem blive et Øjeblik i Mørke, medens jeg springer op efter en Bog. Hvad skal det være? Shakespeare?“

„Ja!“ svarede hans Ven, idet han gabede og rakte sig. „Han er god. Jeg er træt af al den Travlhed i Dag og alle de ny Opfindelser, og i et saadant Tilfælde er der ingen større Nydelse i Verden, forekommer det mig, end at blive læst i Søvn. De bryder Dem vel ikke om, at jeg tager mig en Lur, hvis jeg kan?“

„Nej paa ingen Maade!“ udbrød Tom.

„Saa begynd da, saa snart De vil. De behøver ikke at holde op, fordi De ser mig blive søvnig — medmindre De føler Dem træt — thi det er saa behageligt at vaagne op igen lidt efter lidt ved Lyden af en andens Stemme. Har De nogen Sinde prøvet det?“

„Nej, det har jeg aldrig prøvet,“ svarede Tom.

„Naa, saa kan De prøve det en af Dagene, naar vi begge ere i den rette Stemning. De skal ikke bryde Dem om at lade mig blive i Mørket. Skynd Dem!“

Pinch skyndte sig af Sted, saa hurtig han kunde, og vendte efter et Par Minutters Forløb tilbage med en af de kosteligste Bøger fra Hylden ved Siden af hans Seng. Imidlertid havde Martin gjort sig det saa mageligt, som Forholdene vilde tillade det, ved foran Kaminen at indrette en midlertidig Sofa af tre Stole med Mercys Skammel til Hovedpude og lægge sig saa lang, han var, paa den.

„Læs nu blot ikke for højt,“ sagde han til Pinch.

„Nej, nej.“

„Men fryser De ikke?“

„Nej, paa det Lag!“

„Ja, saa er jeg rede.“

Efter at have vendt Bladene i sin Bog med samme Omhu, som om de havde været levende og dyrebare Væsener, traf altsaa Pinch sit Valg og begyndte at læse;

men førend han havde læst halvhundrede Linier til Ende, snorkede hans Ven.

„Stakkels Fyr!“ sagde Tom sagte og strakte Hovedet frem for at se til ham over Stoleryggene. „Saa ung og saa megen Modgang! Hvor det er troskyldigt og smukt af ham at vise mig al denne Fortrolighed. Saa det var altsaa hende, ja saa!“

Men idet han pludselig kom i Tanker om deres Aftale, tog han atter fat paa Digtet, hvor han havde sluppet, og vedblev at læse, idet han stadig glemte at pudse Lyset, indtil dets Tande lignede en Paddehat. Lidt efter lidt blev han saa optagen af Læsningen, at han rent glemte at lægge i Kaminen og først mindedes om sin Forsømmelse ved, at Martin Chuzzlewit en Times Tid efter sprang op og gysende udbrød:

„Men Ilden er jo næsten gaaet ud! Ikke saa underligt, at jeg drømte om, at jeg frøs. Send Bud efter nogle Kul. De er dog en sær Patron, Pinch!“

Syvende Kapitel.

Hvori Chevy Slyme hævder sin aandelige Selvstændighed, og den Blaa Drage mister et Lem.

Næste Morgen begyndte Martin at arbejde paa Latinskolen med en saadan Kraft og Hurtighed, at Pinch fik yderligere Grund til at yde denne unge Mands medfødte Evner sin Hyldest og indrømme hans uendelige Overlegenhed over ham selv. Den ny Lærling modtog Toms Lovtaler meget naadig og forudsagde, da han nu paa sin Vis virkelig havde fattet Godhed for ham, at de altid vilde blive de bedste Venner, og at han var vis paa, at ingen af dem — men i Særdeleshed Tom — vilde angre, at de

havde gjort hinandens Bekendtskab. Pinch blev henrykt over at høre ham tale saaledes og følte sig saa smigret af hans venlige Forsikringer om Venskab og Beskyttelse, at han ikke vidste, hvorledes han skulde udtrykke den Glæde, de voldte ham. Og det kan virkelig ogsaa siges om dette Venskab, saaledes som det var, at det hvilede paa en solidere Grundvold end mangen en besvoret Broderpagt, som har været rig paa store Løfter; thi saa længe den ene Part fandt Fornøjelse i at beskytte og den anden i at lade sig beskytte, hvilket var Væsensmærket for deres respektive Karakterer, var det noget af det mindst sandsynlige af alt, at Tvillingdæmonerne Misundelse og Stolthed vilde stille sig imellem dem. Saaledes bliver der i mange Venskabsforhold, eller hvad der gaar derfor, vendt op og ned paa den gamle Grundsætning, idet Lige snarere søger Ulige end Lige.

Om Eftermiddagen efter Familiens Afrejse havde de begge meget travlt — Martin med Latinskolen og Tom med at opgøre nogle indkasserede Beløb for Husleje og fradrage Pecksniffs Provision, et indviklet Arbejde, hvori han forstyrredes meget af den Vane, hans ny Ven havde, at fløjte højt, naar han tegnede. — Medens de vare saaledes sysselsatte, bleve de ikke lidet overraskede ved, at der i dette Geniets Helligdom helt uventet viste sig et Hoved, som, skønt tilsyneladende et forpjusket og temmelig afskrækkende Hoved, smilte forekommende til dem fra Døren paa en Maade, der paa een Gang var polisk, indsmigrende og bifaldende.

„Selv er jeg ikke flittig, unge Herrer," sagde Hovedet, „men jeg forstaar alligevel at paaskønne denne Egenskab hos andre. Gid jeg blive graa og grim, om det efter min Mening ikke, næst efter Geniet, er en af den menneskelige Aands allerskønneste Egenskaber. Jeg takker sandelig min Ven Pecksniff, fordi han har skaffet mig Synet af et saa herligt Billede som det, De fremstille. De minde mig om Whittington, som senere tre Gange blev Lordmayor i London. Jeg giver Dem mit uplettede Æresord paa, at De

minde mig levende om denne historiske Personlighed. De ere et Par Whittington'er, Gentlemen, uden Katten, hvilket er en højst behagelig og kærkommen Undtagelse for mig, da jeg ingen Ven er af Katteslægten. Mit Navn er Tigg; hvorledes har De det?"

Martin saa spørgende paa Pinch, og Tom, der aldrig før i sit Liv havde set Tigg for sine Øjne, saa paa denne selv.

„Chevy Slyme?" sagde Tigg spørgende, idet han til Tegn paa Venskab kyssede paa sin venstre Haand. „De forstaa mig vel, naar jeg siger, at jeg er Chevy Slymes befuldmægtigede Agent — at jeg er Gesandt fra Chiws Hof? Ha, ha!"

„Hvad behager?" spurgte Martin, idet han studsede ved at høre et Navn, han kendte. „Maa jeg spørge, hvad han vil mig?"

„Hvis Deres Navn er Pinch —" begyndte Tigg.

„Nej," afbrød Martin ham. „Der er Mr. Pinch."

„Er det Mr. Pinch," udbrød Tigg, idet han atter kyssede paa sin Haand og begyndte at følge efter sit Hoved ind i Værelset, „maa han tillade mig at sige, at jeg højlig agter og ærer hans Karakter, som er bleven rost for mig i høje Toner af min Ven Pecksniff, og at jeg sætter overordentlig stor Pris paa hans Talent for Orgel, uagtet jeg selv ikke klimprer, hvis jeg tør bruge dette Udtryk. Er det Mr. Pinch, vil jeg tage mig den Frihed at udtale det Haab, at han har det godt og ikke føler sig generet af Østenvinden."

„Mange Tak," sagde Tom, „jeg har det meget godt."

„Det glæder mig. Dernæst," tilføjede han, idet han holdt Haanden for Munden tæt hen til Pinchs Øre, „er jeg kommen efter Brevet."

„Hvilket Brev?" spurgte Tom.

„Det Brev," hviskede Tigg paa den samme forsigtige Maade som før, „som min Ven Pecksniff har skrevet til Chevy Slyme, Esquire, og givet Dem."

„Han har ikke givet mig noget Brev.“

„Tys!“ udbrød den anden. „Det kommer ud paa eet, skønt Pecksniff ikke har behandlet det med den Delikatesse, som jeg kunde have ønsket — saa Pengene da.“

„Pengene!“ raabte Tom ganske forskrækket.

„Ja netop,“ sagde Tigg og daskede med disse Ord Tom et Par Gange paa Brystet, idet han nikkede ivrigt, som om han vilde sige, at han godt saa, at de forstod hinanden, hvorfor det var unødvendigt at omtale Sagen nærmere i en Tredjemands Nærværelse, og at han vilde opfatte det som en særdeles stor Tjeneste, hvis Tom saa ubemærket som muligt vilde stikke ham Pengene i Haanden.

Pinch var imidlertid saa forbavset over denne uforklarlige Adfærd, at han straks rent ud forsikrede, at der maatte være en Misforstaaelse, og at han ikke havde faaet noget som helst Hverv, der stod i Forbindelse med Mr. Tigg eller dennes Ven. Mr. Tigg svarede paa denne Forsikring med en alvorlig Bøn om, at Mr. Pinch vilde have den Godhed at gentage den en Gang endnu, og da Tom gjorde dette paa en endnu mere eftertrykkelig og utvetydig Maade, noterede han den omhyggelig Punkt for Punkt, idet han nikkede højtidelig ved Slutningen af hvert Ord. Da den anden Gang var bleven udtalt, satte Tigg sig i en Lænestol og tiltalte de unge Mænd saaledes:

„Saa vil jeg sige Dem, hvorledes det hænger sammen. Netop i dette Øjeblik findes der her paa Stedet et lysende Eksempel paa Geni og Talent forenet i samme Person, som ved en strafværdig Forsømmelse fra min Ven Pecksniffs Side — jeg kan ikke kalde det andet — er kommen i en saa skrækkelig Stilling, som det overhovedet er muligt under det nittende Aarhundredes sociale Forhold. I dette Øjeblik er der i den Blaa Drage her i Landsbyen — en Kro, vel at mærke, en simpel, lurvet, gemen Kro, hvor det stinker af Bondetobak — et Individ, om hvem man med Digteren kan sige, at ingen uden han selv kan maale sig med ham, og som ikke kan slippe derfra, førend han har betalt sin

Regning. Ha, ha, ha! Jeg gentager: førend han har betalt sin Regning! Nu have vi jo nok hørt tale om Fox's „Martyrernes Bog" og om Gældskommissionen og Stjernekammeret, men jeg frygter ikke for at blive modsagt af nogen, det være sig død eller levende, naar jeg paastaar, at det, at min Ven Chevy Slyme holdes i Pant for en Regning, overgaar alle de Uhyrligheder, som jeg har oplevet."

Martin og Pinch saa først paa hinanden og dernæst paa Mr. Tigg, der havde lagt Armene over Kors paa Brystet og stirrede paa dem, halvt med Fortvivlelse, halvt med Bitterhed.

„Misforstaa mig ikke," sagde han. „Havde det været for alt andet end en Regning, kunde jeg have fundet mig i det og endnu haft en vis Agtelse for Menneskene; men naar en Mand som min Ven Slyme bliver holdt fast for en Værtshusgæld — noget i og for sig forfærdelig lavt; et gement Regnestykke paa en Tavle eller muligvis kradset op med Kridt paa Bagsiden af en Dør — da føler jeg, at der et eller andet Sted er en saa kolossal Skrue løs, at hele Samfundsbygningen vakler, og at Grunden er ved at glide bort under vore Fødder. Kort sagt, naar en Mand som Slyme bliver holdt fast for en saadan Bagatel som en Regning, siger jeg mig løs fra Aarhundreders Overtro og tror intet. Jeg tror ikke engang, at jeg intet tror, Fanden ta' mig, om jeg gør!"

„Det gør mig virkelig ondt," sagde Tom efter en Pause, „men Pecksniff har ikke talt til mig derom, og uden hans Ordre kan jeg intet foretage mig. Vilde det ikke være bedst, at De tog hen til — til det Sted, hvorfra De er kommen — og sendte Deres Ven Pengene?"

„Hvorledes kan det lade sig gøre, naar jeg ogsaa bliver holdt fast, og jeg desuden paa Grund af min Ven Pecksniffs forbavsende, og jeg maa tilføje utilgivelige, Forsømmelighed ingen Rejsepenge har?"

Tom tænkte paa at minde den fremmede Herre — der i sin Forvirring upaatvivlelig havde glemt det — om, at

der var noget, der hed Postvæsenet, og at hvis han skrev til en eller anden bekendt eller Forretningsven om en Pengesending, vilde den muligvis ikke gaa tabt undervejs, en Mulighed, som det, hvor fortvivlet den end kunde være, dog var Umagen værd at slaa sin Lid til; men da hans Godmodighed straks indskød ham visse Grunde til at lade dette Vink fare, tav han og spurgte derpaa:

„Sagde De, at De ogsaa var holdt fast?"

„Kom herhen," sagde Tigg, idet han stod op. „De har vel intet imod, at jeg aabner Vinduet et Øjeblik?"

„Aldeles ikke," svarede Tom.

„Godt," sagde Tigg og skød Vinduet op. „Ser De en Karl dernede med rødt Halstørklæde og uden Vest?"

„Ja naturligvis," udbrød Tom. „Det er jo Mark Tapley."

„Naa, saa det er Mark Tapley? Saa har Mark Tapley ikke alene haft den store Godhed at ledsage mig til dette Hus, men venter nu for at følge mig hjem igen. Og med Hensyn til denne Opmærksomhed kan jeg sige Dem, at det havde været bedre for Tapley, om han var bleven proppet saaledes med Mad i sin Barndom af Mrs. Tapley, at han var bleven kvalt, end at han havde faaet Lov at leve til nu."

Pinch blev ikke saa forfærdet over denne skrækkelige Trussel, at han jo havde Stemme nok til at kunne kalde Mark indenfor og ovenpaa, en Opfordring, der blev adlydt saa hurtigt, at næsten lige saa snart som Tom og Tigg havde taget deres Hoveder til sig og lukket Vinduet igen, stod den anklagede foran dem.

„Kom herhen, Mark," sagde Pinch. „Du milde Gud, hvad er der i Vejen med Mrs. Lupin og denne Herre?"

„Hvad for en Herre?" spurgte Mark. „Jeg ser ingen Herre her, Sir, med Undtagelse af Dem og den ny Herre," for hvem han gjorde et plumpt Buk, „og med Mrs. Lupin og nogen af Dem, Mr. Pinch, er der da vist ingenting i Vejen."

„Snak, Snak!" udbrød Tom. „De ser her Mr. —"

„Tigg," tog denne til Orde. „Vent lidt. Jeg skal snart knuse ham. Hver Ting til sin Tid!"

„Aa ham!" udbrød Mark med et Udtryk af ligegyldig Trods. „Ja ham ser jeg nok. Jeg kunde se ham lidt bedre, hvis han vilde rage sig og lade sit Haar klippe."

Tigg rystede paa Hovedet med en rasende Mine og slog sig for Brystet.

„Det nytter ikke," sagde Mark. „Om De saa banker nok saa stærkt paa der, faar De dog intet Svar. Det ved jeg bedre. Der findes ikke andet end Vat der, og det er endda fedtet nok."

„Hør, Mark," bad Pinch, der lagde sig imellem for at forebygge Fjendtligheder, „svar mig nu smukt paa, hvad jeg spurgte Dem om. De er dog vel ikke i slet Humør, vil jeg haabe"

„Nej, paa ingen Maade. Der er en lille Smule — skønt ikke megen — Ære ved at holde Humøret oppe, naar Fyre som han gaa omkring som brølende Løver, hvis der overhovedet gives Løver, som ikke ere andet end Brøl og Manke. Hvad der er i Vejen med ham og Mrs. Lupin? Ih, der er en Regning i Vejen. Og jeg finder, at Mrs. Lupin lader ham og hans Ven slippe meget billig ved ikke at regne dobbelte Priser for dem, fordi de gøre Dragen Skam. Det er nu min Mening. Jeg vilde ikke have saadan en løs Fugl som ham i mit Hus, om jeg saa kunde faa den samme Betaling for ham, som vore Gæster maa give i Væddeløbsugen. Han kunde faa Øllet i Tønderne til at blive surt, saadan som han ser ud, kunde han, og det vilde han ogsaa, hvis det havde Forstand dertil."

„Men De svarer mig ikke paa mit Spørgsmaal."

„Jeg ved ikke af, at der er synderlig andet at svare end det. Han og hans Ven tage ind i Maanen og Syvstjernen og blive der, til de have faaet en hel Del paa Kredit, og saa komme de og tage ind hos os og gøre det samme. At tage paa Kredit er almindeligt nok, Mr. Pinch, og det er ikke det, vi beklage os over, men det er over

denne Fyrs Opførsel. Ingenting er godt nok til ham; alle Fruentimmerne ere nær ved at dø af Kærlighed til ham, tror han, og blive mere end rigelig betalte, naar han blot smisker til dem, og alle Mandfolkene ere skabte til at lade sig kommandere af ham. Men som om dette ikke var harmeligt nok, siger han i Morges til mig i sin sædvanlige, indtagende Tone: „Vi tage bort i Aften, min gode Mand.“ „Gør De?“ siger jeg. „Maaske De saa vil have Deres Regning skreven ud?“ „Aa nej, min gode Mand,“ siger han, „det skal De ingen Ulejlighed gøre Dem med. Jeg skal nok give Pecksniff Ordre til at bringe den Ting i Orden.“ Til Svar herpaa siger Dragen: „Mange Tak, det er meget smukt af Dem, at De vil gøre os den Ære, men da vi ikke vide noget videre godt om Dem, og De rejser uden Bagage, og Mr. Pecksniff ikke er hjemme — hvilket De maaske ikke ved noget om — ville vi foretrække noget mere fyldestgørende,“ og saaledes staar Sagen. Og jeg opfordrer,“ sagde Tapley, idet han til Slutning pegede paa Tigg med sin Hat, „enhver Dame eller Herre med almindelig Menneskeforstand til at sige, om det er en fæl Kammerat at se til eller ikke.“

„Hør engang,“ sagde Martin, idet han lagde sig imellem for at forebygge, at Tigg skulde besvare denne djærve Tale med en knusende Bandstraale, „hvor stor er vel Gælden?“

„Det er en ren Bagatel,“ svarede Mark, „kun lidt over tre Pund. Men det er ikke det; der er —“

„Ja, ja, det sagde De os allerede før,“ sagde Martin. „Pinch, et Ord.“

„Hvad er det?“ spurgte Tom, idet han trak sig tilbage med ham i en Krog af Stuen.

„Aa, kun — jeg skammer mig ved at sige det — at denne Mr. Slyme er en Slægtning af mig, om hvem jeg aldrig har hørt noget godt, og at jeg ikke gerne ser ham her for Øjeblikket, men vilde prise mig lykkelig ved at

kunne blive ham kvit for tre, fire Pund. De har sagtens ikke Penge nok til at betale denne Regning med?"

Tom rystede saaledes paa Hovedet, at der ikke kunde være Tvivl om hans fuldkomne Oprigtighed.

„Det er uheldigt; thi ogsaa jeg er fattig, og hvis De havde haft dem, vilde jeg have laant dem af Dem. Men dersom vi lovede Værtinden at indestaa for Betalingen, vilde det maaske gøre samme Nytte?"

„Aa, Gud ja. Hun kender mig saa godt!"

„Saa lad os straks gaa derned og sige hende det; thi jo før vi blive af med dem, des bedre. Og da De hidtil har ledet Samtalen med denne Fyr, er De maaske saa god at meddele ham, hvad vi agte at gøre."

Pinch henvendte sig øjeblikkelig med dette Budskab til Mr. Tigg, som til Gengæld varmt trykkede hans Haand og forsikrede ham, at hans Tro paa alt og alle var bleven genoprettet. Det var ikke saa meget paa Grund af den midlertidige Lettelse, som denne Hjælp skaffede ham, sagde han, at han satte Pris paa den, som fordi den bekræftede den ophøjede Grundsætning, at Naturens Adel følte for Naturens Adel, og sand Sjælsstorhed sympatiserede med sand Sjælsstorhed overalt i Verden. Den viste ham, sagde han, at de, ligesom han, beundrede Geniet, selv naar det var forbundet med de Slakker, som undertiden fandtes i det ædle Metal, hvoraf hans Ven Slyme var dannet, og paa denne sin Vens Vegne takkede han dem lige saa varmt og hjerteligt, som om Sagen havde vedrørt ham selv. Da han blev afbrudt i disse Udgydelser, ved at der opstod en almindelig Bevægelse hen mod Trappen, lagde han i Gadedøren Beslag paa Pinchs Frakkekrave som et Værn mod enhver yderligere Afbrydelse og underholdt Pinch med et meget omhyggeligt Foredrag, indtil de kom til Dragen, hvorhen de fulgtes tæt i Hælene af Mark og Martin.

Den rosenkindede Værtinde behøvede næppe Pinchs Ord som en Betingelse for hendes to Gæsters Løsladelse, da hun heller end gerne vilde være af med dem. Deres kort-

varige Anholdelse skyldtes i Virkeligheden væsentlig Tapley, der nærede en medfødt Uvilje mod lurvet klædte Personer, der levede af at slaa Plader, og havde fattet en særlig Modbydelighed for Tigg og hans Ven som udvalgte Eksemplarer af Arten. Efter at den foreliggende Sag saaledes med Lethed var bleven afgjort, vilde Pinch og Martin straks gaa igen, hvis Tigg ikke indstændig havde opfordret dem til at vise ham den Ære at lade ham forestille dem for hans Ven Slyme, hvilket det var saa vanskeligt at afslaa, at de, idet de dels gav efter for disse Overtalelser og dels for deres egen Nysgerrighed, lod sig føre ind til denne udmærkede Person.

Han sad og rugede over Levningerne i Kognakskaraffen fra den foregaaende Dag og var optagen af det dybsindige Arbejde at danne en Kæde af Ringe paa Bordpladen med den vaade Fod af sit Drikkeglas. Hvor ussel og elendig Slyme end saa ud, havde han dog tidligere paa sin Vis været en af de mest blendende Storpralere, idet han dristig gav sig ud for at være en Mand med en umaadelig fin Smag, der havde en glimrende Fremtid for sig. Det Varelager, der udkræves for at træde op som Dilettant i dette Forretningsfag, er yderst ringe og let at skaffe til Veje — i de fleste Tilfælde er det mere end tilstrækkeligt, naar man kan paatage sig en nogenlunde spodsk Mine ved at rynke paa Næsen og kruse Læben. Men i en ulykkelig Time havde dette Skud af den Chuzzlewitske Stamme, da han var doven og ilde skikket til alt regelmæssigt Arbejde, efter at have forødt alle sine Midler etableret sig som Smagsdommer af Profession for paa denne Maade at skaffe sig et Levebrød; og da han for silde opdagede, at der udfordredes noget mere end hans fordums Egenskaber for at kunne hævde denne Stilling, var han snart sunken ned til sit nuværende Standpunkt, hvor han ikke havde andet tilbage af sit gamle Jeg end sin Opblæsthed og sin Galde og ikke syntes at have nogen selvstændig Tilværelse, men at være fuldstændig afhængig af sin Ven Tigg. Og nu var

han saa fornedret og ynkelig — paa een Gang saa pjaltet, uforskammet, tiggefærdig og stolt — at endog hans Ven og Snyltegæst, naar han stod oprejst ved Siden af ham, ved Modsætningen svulmede op til en Mand.

„Chiv," sagde Tigg og klappede ham paa Ryggen, „da min Ven Pecksniff ikke var hjemme, har jeg ordnet vor lille Forretning med Mr. Pinch og hans Ven. Mr. Pinch og hans Ven, Mr. Chevy Slyme — Chiv, Mr. Pinch og hans Ven!"

„Det er rart at blive forestillet for fremmede under saadanne Forhold," sagde Chevy Slyme, idet han vendte sine blodskudte Øjne mod Tom Pinch. „Jeg er det elendigste Menneske i Verden, tror jeg!"

Tom bad ham ikke tale derom, og ved at se ham i denne Tilstand trak han sig efter en forlegen Pause tilbage, ledsaget af Martin; men Tigg bønfaldt dem saa indtrængende ved Hosten og Tegn om at blive staaende i Skyggen af Døren, at de standsede der.

„Jeg sværger," udbrød Slyme, idet han gav Bordet et afmægtigt Slag med sin knyttede Næve og derpaa mat støttede Hovedet paa sin Haand, medens nogle Draaber piplede ud af hans fordrukne Øjne, „at jeg er den elendigste Skabning, man kan tænke sig. Samfundet har sammensvoret sig imod mig. Jeg er den mest literært dannede Mand, der er til. Jeg har Lærdom; jeg har Geni; jeg har Kundskaber; jeg har originale Meninger om alt; men se engang, hvorledes jeg er stillet! I dette Øjeblik staar jeg i Gæld til to fremmede for en Værtshusregning!"

Tigg fyldte atter sin Vens Glas, trykkede ham det i Haanden og tilkendegav med et Nik de to fremmede, at de snart vilde faa ham at se fra en fordelagtigere Side.

„I Gæld til to fremmede for en Værtshusregning!" gentog Slyme, efter at han ærgerlig havde taget sig et Drag af sit Glas. „Jo, det er dejligt! Og imidlertid blive hele Skarer af Bedragere berømte Mennesker, skønt de ikke mere kunne sammenlignes med mig end — Tigg, jeg

kræver Dem til Vidne paa, at jeg er den mest forfulgte Hund paa Jordens Overflade!"

Med en Klynken, der ikke var nævnte Dyrs Tuden ulig i dets mest ydmygede Tilstand, satte han igen Glasset for Munden. Det opmuntrede ham lidt; thi da han atter satte det fra sig, lo han haanligt, hvorpaa Tigg paa ny gjorde et meget udtryksfuldt Tegn til de fremmede, som om han vilde sige, at nu var Tiden kommen, da de skulde se Chiv i hans Storhed.

„Ha, ha, ha!" lo Slyme. „I Gæld til to fremmede for en Værtshusregning! Og dog tror jeg nok, at jeg har en rig Onkel, Tigg, som kunde købe halvhundrede fremmede Onkler. Har jeg, eller har jeg ikke? Jeg tror nok, at jeg er kommen af godt Folk. Er jeg, eller er jeg ikke? Jeg tror ikke, at jeg er en Mand med ganske almindelige Evner og Talenter. Er jeg, eller er jeg ikke?"

„De er den menneskelige Slægts amerikanske Aloe, min kære Chiv, som kun blomstrer een Gang hvert hundrede Aar," sagde Tigg.

„Ha, ha, ha!" lo Slyme igen. „I Gæld til to fremmede for en Værtshusregning! To Arkitektlærlinge — Folk, som maale Jorden med Jærnkæder og bygge Huse ligesom Mursvende! Sig mig disse to Lærlinges Navn! Hvor tør de gøre mig en Tjeneste?"

Tigg tabte sig aldeles i Beundring over dette ædle Træk i hans Vens Karakter, hvilket han tilkendegav Pinch ved en lille improviseret, nydelig Pantomime.

„Jeg vil lade dem vide, og jeg vil lade alle Mennesker vide," udbrød Chevy Slyme, „at jeg ikke hører til de foragtelige, krybende, pjaltede Karakterer, som man træffer overalt. Jeg har en uafhængig Aand, et Hjerte, som svulmer i min Barm, en Sjæl, som hæver sig op over alle lave Hensyn."

„Aa, Chiv, Chiv," mumlede Tigg. „De har en ædel, selvstændig Natur, Chiv!"

„Gaa De hen og gør Deres Pligt, Sir," sagde Slyme

forbitret, „og laan Penge til Rejseomkostninger; men hvem De saa laaner dem af, saa skal De lade dem vide, at jeg har en højbaaren Sjæl, en stolt Aand og Pokkers fintstemte Strenge i min Natur, som ikke kunne finde sig i at protegeres. Hører De? Sig dem, at jeg hader dem, og at dette er Maaden, hvorpaa jeg bevarer min Selvagtelse, og at intet Menneske har agtet sig selv mere, end jeg gør!"

Han kunde have tilføjet, at han hadede to Slags Mennesker: Alle dem, som viste ham Tjenester, og alle dem, hvis Kaar vare bedre end hans, fordi deres Stilling i begge Tilfælde var en Fornærmelse mod en Mand af hans umaadelige Fortjenester. Men han tilføjede det ikke; thi med de ovenanførte, passende Slutningsord faldt Slyme — der var for højsindet til selv at arbejde, tigge, laane eller stjæle, og dog lav nok til at lade enhver, der vilde gaa hans Ærinde, arbejde, tigge, laane eller stjæle for sig; alt for hovmodig til at slikke den Haand, der fødte ham i hans Nød, men Køter nok til at bide og slide i den i Mørket — med disse passende Slutningsord faldt Slyme forover med Hovedet paa Bordet og hensank i en drukken Døs.

„Har der nogen Sinde," udbrød Tigg, idet han gik hen til de unge Mænd ved Døren og lukkede den omhyggelig efter sig, „været Mage til den selvstændige Aand, som bor i dette sjældne Menneske? Har der nogen Sinde været en saadan Romer som vor Ven Chiv? Har der nogen Sinde været en Mand med en saa rent klassisk Aandsretning og en saa antik Simpelhed i sin Natur? Har der nogen Sinde været en Mand med en saa glimrende Veltalenhed? Kunde han ikke, spørger jeg, i gamle Dage have siddet paa en Trefod og spaaet efter en uhyre Maalestok, naar han i Forvejen var bleven forsynet med Genever og Vand paa offentlig Bekostning?"

Pinch vilde lige til at modsige den sidste Paastand med sin sædvanlige Sagtmodighed, da han opdagede, at hans Stalbroder allerede var gaaet ned ad Trappen, og lavede sig til at følge hans Eksempel.

„De vil dog vel ikke gaa, Mr. Pinch," sagde Tigg.

„Jo, Tak, De skal ikke følge mig ned."

„Jeg vilde gerne tale et Par Ord med Dem under fire Øjne, Mr. Pinch. Een Minut i Deres Selskab nede paa Keglebanen vilde i høj Grad lette mit Sind. Tør jeg udbede mig denne Villighed?"

„Aa med Fornøjelse," svarede Tom, „hvis det virkelig er Deres Ønske." Og dermed gik han ned til det omtalte Tilflugtssted med Tigg, som straks ved Ankomsten tog noget ud af sin Hat, der syntes at være de fossile Levninger af et antediluviansk Lommetørklæde, og tørrede sine Øjne dermed.

„De har i Dag," sagde Tigg, „ikke set mig i noget heldigt Lys."

„Det er ikke værd at tale om."

„Men det er alligevel sandt. Jeg maa holde fast ved denne Mening. Kunde De have set mig i Spidsen for mit Regiment paa Kysten af Afrika storme frem i Karré, med Fruentimmerne, Børnene og Kassen med Regimentets Sølvtøj i Midten, vilde De ikke have genkendt den samme Mand i mig. De vilde have agtet mig."

Tom havde sine egne Tanker om Hæder og Ære, og han blev derfor ikke slet saa opildnet af denne Skildring, som Tigg kunde have ønsket.

„Dog lige meget!" sagde denne. „Skoledrengen, der skrev hjem til sine Forældre og fortalte om Mælkevandet, sagde: „Dette er i Sandhed Svaghed." Jeg gentager denne Paastand med Hensyn til mig selv i dette Øjeblik og beder Dem om Tilgivelse. De har jo set min Ven Slyme?"

„Ja vel," svarede Pinch.

„Og min Ven Slyme har gjort Indtryk paa Dem?"

„Ikke noget særlig godt Indtryk, maa jeg tilstaa," svarede Tom nølende.

„Det gør mig ondt, men overrasker mig ikke at høre, at De har den Mening; thi den er ogsaa min. Men skønt jeg er et udannet, prosaisk Menneske, kan jeg dog ære det aandelige. Jeg ærer det aandelige ved at følge min Ven.

Til Dem fremfor alle andre, Mr. Pinch, har jeg Ret til at henvende mig paa det aandeliges Vegne, naar det ikke forstaar den Kunst selv at mele sin Kage her i Verden. Og derfor — ikke for mig selv, der ikke har noget Krav paa Dem, men for min sønderknuste og uafhængige Ven, som har det — beder jeg Dem om et Laan af tre halve Kroner. Jeg beder Dem aabent og uden at rødme om det Laan. Jeg udbeder mig det næsten som en Ret. Og naar jeg tilføjer, at de skulle blive sendte tilbage i denne Uge med Posten, føler jeg, at De vil dadle mig for dette smudsige Vilkaar."

Pinch tog en gammeldags, rød Skindpung med Staallaas, som sandsynligvis havde tilhørt hans afdøde Bedstemoder, op af sin Lomme. Den indeholdt en halv Sovereign, ikke mere, al Toms jordiske Rigdom til næste Fjerdingaarsdag.

„Holdt!" udbrød Tigg, der nøje havde iagttaget denne Bevægelse. „Jeg vilde netop have sagt Dem, at det vilde lette Postforsendingen, naar De lod mig faa Guld. Mange Tak. Det er vel nok, naar jeg simpelt hen skriver udenpaa: til Mr. Pinch, Adresse Mr. Pecksniff?"

„Det er nok," sagde Tom. „Men det er dog bedst, om De vil føje Esquire til Mr. Pecksniffs Navn. Adresser Brevet til mig, Adresse Seth Pecksniff, Esquire."

„Adresse Seth Pecksniff, Esquire," gentog Tigg og skrev det omhyggelig op med en Stump Blyant. „Vi aftalte jo, at Tilbagebetalingen skulde ske i denne Uge?"

„Ja, men paa Mandag er det ogsaa tidsnok."

„Nej, nej, undskyld; paa Mandag er det ikke tidsnok. Have vi aftalt, at Tilbagebetalingen skal ske i denne Uge, er Lørdag den sidste Dag. Og vi aftalte jo, at den skulde ske i denne Uge?"

„Ja vel — siden De er saa nøjeregnende," sagde Tom.

Tigg føjede dette til sin Notits, gennemlæste ved sig selv Optegnelsen med rynket Pande og satte, for at gøre Transaktionen mere formel og forretningsmæssig, sine Begyndelsesbogstaver under det hele. Da det var gjort, for-

sikrede han Pinch, at alt nu var i den fuldkomneste Orden, og gik, efter varmt at have trykket hans Haand.

Da Tom havde en Mistanke om, at Martin mulig vilde gøre Løjer med denne Sammenkomst, havde han mest Lyst til foreløbig at undgaa denne unge Herres Selskab. Han gik derfor nogle Gange op og ned langs Keglebanen og traadte ikke ind i Huset igen, førend Tigg og hans Ven havde forladt det, og han saa den ny Lærling og Mark fra et af Vinduerne iagttage deres Bortgang.

„Jeg vilde netop have sagt, at naar man kan leve af det," sagde Mark, idet han pegede paa de bortdragende Gæster, „vilde det være en Tjeneste for mig. At opvarte Personer som dem vilde være bedre end at være Graverkarl."

„Og at blive her vilde være bedre end nogen af Delene, Mark," svarede Tom. „Følg derfor mit Raad og bliv De her, hvor De sidder lunt og godt inden Døre."

„Nu er det for sildigt at følge det," sagde Mark. „Jeg har allerede sagt det til hende og rejser i Morgen."

„Rejser!" udbrød Pinch; „hvorhen da?"

„Op til London."

„Og hvad vil De tage Dem for der?"

„Ja det ved jeg ikke endnu. Den Dag, da jeg betroede mig til Dem, viste der sig intet, som passede for mig. Alle de Haandteringer, jeg havde tænkt paa, vare en Del for lystige; der var ingen Ære at vinde ved nogen af dem. Jeg kommer sagtens til at se mig om efter en Kondition i et privat Hus. Jeg kunde maaske udvikle mig i en alvorlig Familie."

„De kunde maaske komme til at udvikle Dem alt for stærkt efter en alvorlig Families Smag, Mark."

„Det er nok muligt. Hvis jeg kunde faa Tjeneste hos en slet Familie, vilde jeg maaske komme paa min rette Hylde; men Vanskeligheden er at faa Lejlighed til at se sig for i Forvejen, da en ung Karl sagtens ikke ret godt kan sætte i Avisen, at han ønsker en Plads, og at det ikke

kommer saa meget an paa Lønnen som paa en daarlig Kondition, kan han vel?"

„Nej det tror jeg næppe, at han kan."

„En misundelig Familie," vedblev Mark med en tankefuld Mine, „eller en kivagtig Familie, eller en ondskabsfuld Familie, eller ogsaa en ligefrem lumpen Familie vilde aabne en vid Mark for mig, hvor jeg maaske kunde udrette noget. En Mand, som vilde have passet udmærket for mig, var den gamle Herre, der blev syg her, for det var rigtignok en sær Knark. Men i ethvert Tilfælde faar jeg at vente og se, om der ikke skulde vise sig noget, og haabe det værste."

„De er altsaa fast besluttet paa at rejse?"

„Min Kuffert er allerede kommen af Sted med Fragtvognen, og selv gaar jeg herfra i Morgen tidlig og kører et Stykke med Diligencen, naar den indhenter mig. Og derfor vil jeg nu sige Dem Farvel, Mr. Pinch — og Dem med — og ønske Dem alt mulig godt."

De gengældte begge leende hans Hilsen og gik hjemad Arm i Arm, idet Pinch undervejs meddelte sin ny Ven saadanne Enkeltheder om Mark Tapleys underlige rastløse Natur, som Læseren allerede kender.

Mark, der havde en stærk Formodning om, at hans Madmoder var gnaven, og at han ikke ganske kunde indestaa for Følgerne af en længere tête à tête i Skænkestuen, holdt sig imidlertid halsstarrig borte fra hende hele Eftermiddagen og Aftenen. I denne Manøvre understøttedes han i høj Grad af den stærke Tilstrømning af Gæster til Værtshuset; thi da Efterretningen om hans Hensigt var kommen ud blandt Folk, var der en sand Trængsel der hele Eftermiddagen og en idelig Klinken og Drikken Skaaler. Men omsider lukkedes Huset for den Aften, og da det nu ikke længer kunde undgaas, skød Mark Hjertet op i Livet og gik med faste Skridt hen til Skænkestuedøren.

„Ser jeg paa hende," sagde Mark til sig selv, „er det forbi med mig. Jeg mærker allerede, at Kræfterne begynde at svigte mig."

„Naa endelig kommer De," sagde Mrs. Lupin.

Ja, svarede Mark, der havde hun ham.

„Og De er fast bestemt paa at forlade os, Mark?"

„Ja jeg er," svarede Mark, idet han holdt sine Øjne ufravendt fæstede paa Gulvet.

„Jeg troede," vedblev Værtinden med en højst indtagende Tøven, „at De havde haft — lidt tilovers — for Dragen?"

„Det har jeg ogsaa," svarede Mark.

„Hvorfor," vedblev Værtinden — og det var virkelig ikke noget unaturligt Spørgsmaal — „hvorfor vil De da forlade den?"

Men da han ikke gav det ringeste Svar paa dette Spørgsmaal, ikke engang da det gentoges, stak Mrs. Lupin ham hans Løn i Haanden og spurgte ham — ikke uvenligt, tværtimod — hvad han vilde nyde.

Det er en gammel Sandhed, at der gives visse Ting, som Kød og Blod ikke kunne staa for, og et Spørgsmaal som dette, fremsat i en saadan Tone, paa en saadan Tid og af en saadan Person, viste sig at høre til disse. Han saa mod sin Vilje op, og da han først havde set op, var der ikke Tale om at se ned paa Gulvet igen; thi Perlen for alle de buttede, blomstrende, svulmende, klarøjede og blødkindede Værtinder, der have straalet her i denne Verden, stod der lyslevende for ham i Skænkestuen.

„Hør, ved De hvad," sagde Mark, idet han øjeblikkelig lagde hele sit tvungne Væsen til Side og tog Værtinden om Livet — noget, hvorover hun slet ikke blev urolig, da hun vidste, hvilket skikkeligt, ungt Menneske han var — „hvis jeg maatte faa, hvad jeg helst vilde have, tog jeg Dem. Hvis jeg kun tænkte paa, hvad der var bedst for mig, tog jeg Dem. Hvis jeg tog, hvad nitten af tyve Karle med Glæde vilde tage, og vilde tage, hvad det saa skulde koste, tog jeg Dem. Ja jeg gjorde," udbrød Tapley, idet han rystede udtryksfuldt nok paa Hovedet og — i et Øjebliks Forglemmelse — saa temmelig vist paa Værtindens fuldmodne Læber. „Og intet Menneske vilde undre sig, om jeg gjorde det."

Mrs. Lupin sagde, at han forbavsede hende. Hun kunde

ikke fatte, at han kunde sige saadant noget. Det havde hun aldrig troet om ham.

„Ja; jeg havde selv heller aldrig troet det om mig førend nu!“ sagde Mark, idet han trak Øjenbrynene i Vejret med et Udtryk af den gladeste Forundring. „Jeg havde altid ventet, at vi skulde skilles ad, uden at det kom til en Forklaring imellem os, og det var ogsaa min Hensigt, da jeg nylig traadte herind; men der er noget ved Dem, som gør en følsom. Lad os derfor tale et Par Ord med hinanden, men lad det i Forvejen være en ren Aftale,“ tilføjede han i en alvorlig Tone for at forebygge Muligheden af en Fejltagelse, „at jeg ikke vil gøre Kur til Dem.“

Et Sekund hvilede der en Skygge — skønt ingenlunde nogen mørk Skygge — paa Værtindens aabne Pande; men den svandt øjeblikkelig i en Latter, der kom lige fra hendes Hjerte.

„Godt,“ sagde hun; „men naar De ikke vil gøre Kur, gør De bedst i at tage Deres Arm til Dem.“

„Herre Gud, hvorfor skulde jeg det?“ udbrød Mark; „det er jo ganske uskyldigt.“

„Naturligvis er det ganske uskyldigt, ellers vilde jeg ikke tillade det.“

„Naa, saa lad den blive, hvor den er.“

Der var saa megen Fornuft heri, at Værtinden atter gav sig til at le, lod Armen blive paa dens Plads og bad ham sige, hvad han havde at sige, og skynde sig dermed. Men han var en uforskammet Karl, tilføjede hun.

„Ha, ha, ha! Det tror jeg næsten selv,“ udbrød Mark, „skønt jeg aldrig før har troet det! Jeg kunde sige, hvad det skulde være i Aften.“

„Vær saa god at sige, hvad De har at sige, men skynd Dem, for jeg længes efter at komme i Seng.“

„Naa, saa hør da, kære, gode,“ sagde Mark, „for De er det bedste Fruentimmer, der nogen Sinde har været til — jeg gad se den Mand, der turde modsige mig — hvad vilde rimeligvis Følgen blive, dersom vi to gik hen og —“

„Aa Sniksnak! Tal ikke mere derom.“

„Nej, nej, det er ikke Sniksnak, og jeg beder Dem høre paa mig. Hvad vilde rimeligvis Følgen blive, dersom vi to gik hen og giftede os? Naar jeg ikke kan være glad og tilfreds her i denne livlige Drage nu, er det saa at vente, at jeg da vilde blive det? Paa ingen Maade. Meget vel. Følgelig vilde De trods Deres gode Humør stadig gaa og græmme Dem, stadig være ilde til Mode, stadig tænke paa, at De blev for gammel for mig, stadig forestille Dem, at jeg stod lænket til Dragens Dør og længtes efter at rive mig løs. Jeg ved ikke, om det vilde blive saaledes, men jeg ved heller ikke, om det ikke kunde blive saaledes. Jeg er en ustadig Krabat, ved jeg nok. Jeg holder af Forandring. Jeg tænker altid paa, at det med mit gode Helbred og med mit glade Sind vilde være en større Ære for mig at holde Humøret oppe, hvor der er noget til at gøre en sørgmodig. Det er maaske en Vildfarelse af mig, ser De, men jeg kan kun komme ud af den ved at gøre en Prøve med mig selv. Det er derfor bedst, at jeg rejser, især nu, da Deres frimodige Væsen har sat mig i Stand til at sige alt dette, og vi kunne skilles ad som lige saa gode Venner, som vi altid have været, lige siden jeg første Gang traadte ind i denne prægtige Drage, som jeg skal følge med mine bedste Ønsker til min Dødsdag.“

Værtinden sad lidt uden at sige et Ord, men straks efter lagde hun begge sine Hænder i Marks og trykkede dem hjertelig.

„De er et godt Menneske,“ sagde hun og saa ham i Ansigtet med et Smil, der var mere alvorligt, end hendes Smil plejede at være, „og jeg tror, De har vist Dem som en bedre Ven imod mig i Aften end nogen, jeg har haft i hele mit Liv.“

„Aa, saa ved De nok, at det ikke er andet end noget Snak. Men Gud velsigne Dem!“ tilføjede han, idet han saa paa hende i en Slags Henrykkelse. „Naar De tænker saaledes,

saa er der en ordentlig Bunke Friere, som De vil drive til Fortvivlelse!"

Hun lo igen over denne Kompliment, og efter endnu en Gang at have trykket begge hans Hænder og bedt ham huske paa hende, hvis han skulde komme til at trænge til en Ven, vendte hun sig rask bort fra den lille Disk og gik op ad Dragens Trappe.

„Hun nynner, mens hun gaar," sagde Mark og lyttede, „for at jeg ikke skal tro, at hun er vred, og tabe Modet. Naa, her er da endelig nogen Ære ved at være lystig!"

Med denne Trøst, der udtaltes i en grumme sørgelig Tone, gik han, alt andet end lystig, i Seng.

Tidlig næste Morgen stod han op og var paa Benene kort efter Solens Opgang. Men det var til ingen Nytte; hele Byen var oppe for at se Mark Tapley tage bort; Drengene, Hundene, Børnene, Oldingene, de flittige og de dovne, alle sammen vare til Stede, og alle sammen raabte: „Far vel, Mark!" hver paa sin Vis, og alle sørgede over, at han rejste. Hvorledes det nu var eller ikke, saa havde han en Følelse af, at hans forrige Madmoder tittede efter ham fra sit Sovekammervindue, men han kunde ikke overtale sig til at se tilbage.

„Far vel, alle sammen!" raabte Mark og svang sin Hat paa Enden af sin Vandringsstav, idet han skred op ad den lille Gade. „Raske Karle, disse Hjulmagere — Hurra! Der kommer Slagterens Hund ud af Haven — læg sig, gamle Dreng! Og Pinch gaar til sit Orgel! — Og Genboens Terrier — læg dig, min Tøs! Og Børn nok til at forplante Menneskeslægten til de sildigste Tider — Far vel, Drenge og Piger! Nu er der dog nogen Ære ved det. Endelig kan jeg vise, hvad jeg duer til! Det er en Situation, som vilde være drøj nok for et almindeligt Menneske; men jeg er usædvanlig lystig, vel ikke slet saa lystig, som jeg kunde ønske at være, men dog meget nær ved det. Far vel, far vel!"

Ottende Kapitel.

Følger Pecksniff og hans fortryllende Døtre til London og fortæller, hvad der tildrog sig undervejs.

Da Pecksniff og de to unge Damer satte sig ind i den tunge Diligence for Enden af Alleen, fandt de den tom, hvilket var en stor Trøst, især da den var ganske fuld udenpaa, og Passagererne saa meget forfrosne ud. Thi, som Pecksniff meget rigtig bemærkede, da han og hans Døtre havde begravet deres Fødder dybt i Halmen, pakket sig ind lige til Hagen og trukket begge Vinduer op, i skarp Kulde er det altid tilfredsstillende at vide, at mange andre Mennesker ikke ere saa varme som vi selv. Og dette, sagde han, var fuldkommen naturligt og et meget smukt Arrangement, der ikke indskrænkede sig til Diligencer alene, men udstrakte sig til mange sociale Forhold. „Thi," sagde han, „hvis alle havde Varme og god Føde, vilde vi gaa Glip af den Glæde, som det er at kunne beundre den Styrke, hvormed nogle Klasser af Menneskene udholde Kulde og Sult. Og naar vi ikke vare bedre farne end alle andre, hvad vilde der saa blive af vor Taknemmelighed, der," sagde Pecksniff med Taarer i Øjnene, idet han truede med sin knyttede Næve ad en Tigger, som vilde sætte sig op bagpaa, „er en af de helligste Følelser, der bor i det menneskelige Bryst?"

Hans Børn hørte med tilbørlig Ærefrygt paa disse moralske Lærdomme fra deres Faders Læber og tilkendegav ved Smil, at de vare fuldkommen enige med ham. For saa meget des bedre at nære og pleje denne Taknemmelighedens hellige Lue i sit Bryst ytrede Pecksniff, at han allerede paa dette tidlige Tidspunkt af deres Rejse maatte bede sin ældste Datter om Kognaksflasken, og tog sig en rigelig Forfriskning af Stendunkens smalle Hals.

„Hvad ere vi vel andet," sagde Pecksniff, „end Diligencer? Nogle af os ere langsomme Diligencer —"

„Gud, Fader!" udbrød Charity.

„Nogle af os, siger jeg," vedblev hendes Fader med forstærket Eftertryk, „ere langsomme, og nogle af os ere hurtige Diligencer. Vore Lidenskaber ere Hestene, og det tilmed nogle rebelske Dyr!" —

„Men, Fader!" udbrød begge Døtrene samtidig. „Hvor det er ækelt!"

„Og det tilmed nogle rebelske Dyr!" gentog Pecksniff med en saadan Bestemthed, at man kunde sige, at han i dette Øjeblik selv lagde en Slags moralsk Rebelskhed for Dagen. „Og Dyden er Bræmsen. Vi køre ud fra de moderlige Arme, og vort Maal er Graven."

Efter at have sagt dette tog Pecksniff, der følte sig udmattet, igen en Forfriskning, og da han var færdig dermed, proppede han Flasken fast til med et Udtryk, som om han ogsaa havde proppet forsvarlig til for dette Emne, og lagde sig til at sove.

Naar Folk falde i Søvn i Diligencen, ere de tilbøjelige til at vaagne gnavne op og finde, at deres Ben ere i Vejen, og at deres Ligtorne ere en slem Plage. Da Pecksniff ikke var fritaget for at dele Menneskenes fælles Lod, følte han sig ved Slutningen af sin Lur i den Grad som Offer for disse Svagheder, at han havde en uimodstaaelig Lyst til at lade dem gaa ud over sine Døtre, hvilket han allerede havde begyndt at gøre i Form af diverse Spark paa Lykke og Fromme og andre uventede Bevægelser med sine Sko, da Diligencen holdt, og Døren blev lukket op.

„Husk paa," sagde en tynd, skarp Stemme i Mørket, „at jeg og min Søn sætte os indeni, fordi der er fuldt ovenpaa, men De gaar ind paa at regne Prisen for udvendige Pladser. Det er en ren Aftale, at vi ikke skulle betale mere, ikke sandt?"

„Ja vel," svarede Konduktøren.

„Er der nogen inde i Vognen for Tiden?"

„Tre Passagerer."

„Saa beder jeg de tre Passagerer at være Vidner til

denne Akkord, hvis de ville have den Godhed," sagde Stemmen; „jeg tror, at vi trygt kunne sætte os ind, min Dreng."

I Overensstemmelse hermed tog de to Mennesker Plads i Køretøjet, der havde et højtideligt, af Parlamentet stadfæstet, Privilegium paa at befordre hvilke som helst seks Personer, der kunde komme ind ad Døren.

„Det var heldigt," hviskede den gamle Mand, da de atter vare komne i Gang, „og meget fiffigt af dig, at du fandt paa det. Hi, hi, hi! Vi kunde ikke have kørt ovenpaa; jeg vilde være død af Gigt."

Om det faldt den kærlige Søn ind, at han paa en Maade havde narret sig selv ved at forlænge sin Faders Dage, eller om Kulden havde sat ham i slet Humør, er uvist; men han gav sin Fader et saadant Puf til Svar, at den gode, gamle Herre fik et Anfald af Hosten og Nysen, der varede fulde fem Minutter og opirrede Pecksniff i en saadan Grad, at han til sidst, og det meget pludselig sagde:

„Der er ingen Plads! Der er virkelig ingen Plads her i Diligencen for en Herre, som har Snue!"

„Min Forkølelse," sagde den gamle Mand efter et Øjebliks Pause, „sidder i Brystet, Pecksniff."

Stemmen i Forbindelse med Tonen nu, da han talte højt; den talendes Sindsro; hans Søns Nærværelse og hans Kendskab til Pecksniff gav en Nøgle til hans Identitet, som det var umuligt at tage fejl af.

„Hm! Jeg troede," sagde Pecksniff, idet han igen paatog sig sin sædvanlige Mildhed, „at jeg talte til en fremmed. Jeg opdager, at jeg taler til en Slægtning. Mr. Anthony Chuzzlewit og hans Søn, Mr. Jonas — thi det er dem, kære Børn, der ere vore Rejsefæller — ville undskylde, at jeg tilsyneladende talte lidt nærgaaende. Det er ikke mit Ønske at saare nogen, med hvem jeg er forenet ved Slægtskabets Baand. Jeg er maaske en Hykler," sagde Pecksniff spydigt, „men jeg er intet Umenneske."

„Aah!" sagde den gamle Mand. „Hvad ligger der i dette Ord, Pecksniff? Hykler! Vi ere jo alle Hyklere. Vi

vare jo alle Hyklere forleden Dag. Jeg troede virkelig, at det var noget, vi vare enige om, ellers havde jeg ikke kaldt Dem saaledes. Vi vilde slet ikke have været der, dersom vi ikke havde været Hyklere. Den eneste Forskel mellem Dem og de andre var — skal jeg nu sige Dem, Pecksniff, hvori den eneste Forskel mellem Dem og de andre laa?"

„Som De behager, min gode, som De behager."

„Det drillende ved Dem er," sagde den gamle Mand, „at De aldrig har nogen Medvider eller Deltager i Deres Kneb; De vil bedrage enhver, endog dem, der øve den samme Kunst som De, og har en Maade at være paa, som om De — hi, hi, hi! — som om De virkelig troede paa Dem selv. Jeg turde vædde en god Slump, hvis jeg indlod mig paa Væddemaal, hvad jeg ikke gør og aldrig har gjort, paa, at De efter en stiltiende Overenskomst holder Skinnet ved lige selv over for Deres Døtre her, hvorimod jeg, naar jeg har en Forretningsplan for, meddeler Jonas den, hvorpaa vi drøfte den aldeles aabent. De er dog vel ikke fornærmet, Pecksniff?"

„Fornærmet, min gode?" udbrød denne, som om der var blevet sagt ham den største Kompliment, der tænkes kunde.

„Agter De Dem til London, Mr. Pecksniff?" spurgte Sønnen.

„Ja, vi skulle til London, og jeg haaber, at vi faa Fornøjelsen af Deres Selskab hele Vejen?"

„Aa, det maa De helst spørge min Fader om," sagde Jonas. „Jeg har ikke Lyst til at fortale mig."

Pecksniff morede sig naturligvis kostelig over dette Svar. Da hans Munterhed havde lagt sig, gav Jonas ham at forstaa, at han og hans Fader virkelig vare paa Vejen til deres Hjem i Hovedstaden, og at de siden den mindeværdige Dag, da den store Familieforsamling fandt Sted, havde opholdt sig i denne Egn af Landet for at overvære Salget af nogle indbringende Ejendomme, som de i Fællesskab havde haft i Kikkerten, da de vare tagne derned; thi de plejede altid, sagde Jonas, naar det lod sig gøre, at slaa to Fluer med eet Smæk og aldrig at give et Æble bort uden at faa

en Pære i Stedet. Efter at have givet Pecksniff disse fyndige smaa Meddelelser sagde han, „at hvis han ikke havde noget derimod, vilde han overlade ham til sin Fader og selv faa sig en Passiar med Pigebørnene," og for at bringe denne galante Plan til Udførelse rømmede han sin Plads ved Siden af Faderen og satte sig i Krogen tæt ved den skønne Miss Mercy.

Jonas's Opdragelse var lige fra hans Vugge bleven ledet efter det Princip, at Penge regere Verden. Det første Ord, han havde lært at stave, var „Penge", og det næste — da han naaede til Trestavelsesord — var „Kapital". Hvis det ikke havde været for to Ting, som hans aarvaagne Fader maaske ikke i Begyndelsen klart havde forudset, kunde man have sagt, at hans Uddannelse havde været fejlfri. Den ene af disse Mangler var den, at han, efter at han i lang Tid af sin Fader var bleven undervist i at narre alle, uformærket havde faaet Lyst til at narre denne ærværdige Mentor selv. Den anden, at han paa Grund af, at han saa tidlig var bleven vænnet til at se paa alt som et Pengespørgsmaal, efterhaanden var kommen til at betragte sin Fader med Utaalmodighed som en Kapital, der ikke havde mindste Ret til at cirkulere frit, men burde gemmes i den Slags Jærnpengeskab, som i Almindelighed kaldes en Ligkiste, og indsættes i den Bank, der kaldes Graven.

„Naa, Kusine," sagde Jonas — „for Søskendebørn ere vi da, ved De nok, om det end ikke er i første eller andet Led — saa De skal altsaa til London?"

Miss Mercy svarede ja, idet hun samtidig kneb sin Søster i Armen og fniste umaadelig.

„En Mængde galante Kavalerer i London!" sagde Jonas og rykkede lidt nærmere med sin Albu.

„Saa?" udbrød den unge Dame; „da skulle de saamænd ingen Skade gøre os." Og efter at hun med megen Ærbarhed havde givet ham dette Svar, blev hun saa overvældet af sin egen Vittighed, at hun havde ondt ved at kvæle sin Lystighed i sin Søsters Sjal.

„Mercy," udbrød denne mere satte Ungmø, „jeg skammer mig virkelig over dig. Hvor kan du tale saaledes, du Vildkat?" Men herover lo Miss Mercy naturligvis kun endnu mere.

„Jeg saa noget vildt i hendes Øje forleden Dag," sagde Jonas til Charity. „De derimod sad saa højtidelig; De var ordentlig stikken paa det, Kusine!"

„Aa, det gamle Spektakel!" udbrød Mercy hviskende. „Kære Cherry, du maa virkelig sidde ved Siden af ham. Jeg dør, hvis han taler mere med mig, det er mit ramme Alvor!" Og for at forebygge noget saa frygteligt hoppede det livsglade Væsen op fra det Sted, hvor hun sad, og skød sin Søster hen paa den Plads, fra hvilken hun havde rejst sig.

„Bryd Dem ikke om at trykke mig," sagde Jonas. „Jeg kan godt lide at blive trykket af unge Piger. Kom kun lidt nærmere, Kusine."

„Nej mange Tak," svarede Charity.

„Nu ler den anden igen; det skulde ikke undre mig, om hun lo ad Fader. Sætter han sin gamle Flonels Nathue paa, ved jeg ikke, hvad hun finder paa at gøre! Er det min Fader, som snorker, Pecksniff?"

„Ja, Mr. Jonas."

„Aa, saa vær saa god at træde ham paa Foden," sagde den unge Mand. „Foden nærmest ved Dem er den, hvori han har Podagra."

Da Pecksniff tøvede med at udføre denne Venskabstjeneste, besørgede Jonas den selv, idet han samtidig raabte:

„Vaagn op, Fader, ellers faar du Mareridt og giver dig til at skrige, ved jeg. — Har De nogen Sinde Mareridt, Kusine?" spurgte han sin Naboerske med et ejendommeligt Galanteri, idet han igen dæmpede sin Røst.

„Undertiden," svarede Charity, „ikke ofte."

„Men den anden, har hun nogen Sinde Mareridt?"

„Det ved jeg ikke," svarede Charity; „spørg hende selv derom."

„Hun ler saa meget; man kan ikke tale med hende. Hør bare, hvor hun nu tager paa Vej! Men De er den forstandige!"

„Passiar!" udbrød Charity.

„Jo vist er De, og det ved De ogsaa meget godt."

„Mercy er lidt overgiven," sagde Miss Charity, „men hun bliver nok sat med Tiden."

„Det vil saamænd vare længe, hvis hun overhovedet bliver det. Gør Dem det lidt mageligere."

„Jeg er bange for at trykke Dem," sagde Charity, men bredte sig desuagtet, og efter et Par Ord om Diligencens utaalelige Langsomhed og mange Standsninger hensank de i en Tavshed, som ikke afbrødes af noget Medlem af Selskabet før Aftensmadstid.

Uagtet Mr. Jonas førte Charity ind i Hotellet og satte sig ved Siden af hende ved Bordet, var det dog temmelig tydeligt, at han ogsaa havde et godt Øje til „den anden"; thi han skottede ofte over til Mercy og syntes at gøre Sammenligninger mellem deres Ydre, der ikke vare ufordelagtige for den yngre Søsters fyldigere Figur. Han gav sig dog ikke synderlig Tid til den Slags Iagttagelser, da han var stærkt optagen af Maden, som der — hviskede han sin skønne Borddame i Øret — var akkorderet om i Forvejen, og jo mere hun derfor spiste, desto mere fik de ud af den Forretning. Hans Fader og Mr. Pecksniff, der rimeligvis fulgte den samme forstandige Grundsætning, gjorde Kaal paa alt, hvad der kom inden for deres Rækkevidde, og fik derved et fedtet Udtryk, der vidnede om Tilfredshed, for ikke at sige Overmættelse, og som det var helt fornøjeligt at se.

Da de ikke kunde spise mere, forlangte Mr. Pecksniff og Mr. Jonas i Forening to Gange for en halv Shilling Kognak og varmt Vand, hvilket den sidstnævnte mente, var en mere diplomatisk Maade at give Bestillingen paa end

at forlange for een Shilling, da der var Mulighed for, at de ved dette Arrangement fik mere Spiritus ud af Værten, end om det hele kom i eet Glas. Da Pecksniff havde drukket sin Part af den oplivende Drik, gik han, under Paaskud af at se, om Diligencen var færdig, hemmelig ud i Skænkestuen og fik sin egen lille Flaske fyldt, for at han i al Magelighed kunde vederkvæge sig i den mørke Vogn, uden at nogen saa det.

Da de vare blevne færdige hermed, og Diligencen skulde til at køre, indtog de deres forrige Pladser og rullede videre; men førend Pecksniff satte sig til Rette for at tage sig en Lur, fremsagde han en Slags Bøn efter Bordet, affattet i følgende Ord:

„Fordøjelsesprocessen er, som anatomiske Venner have sagt mig, et af Naturens største Underværker. Jeg ved ikke, hvorledes det gaar andre, men for mig er det en stor Tilfredsstillelse at vide, at jeg, medens jeg gør mig til gode med min tarvelige Kost, sætter det skønneste Maskineri, vi kende, i Bevægelse. Jeg er i saadanne Øjeblikke virkelig til Mode, som om jeg viste Almenheden en stor Tjeneste. Naar jeg har trukket mig selv op, dersom jeg tør bruge et saadant Udtryk," sagde Pecksniff med inderlig Rørelse, „og mærker, at jeg er kommen i Gang, føler jeg, at jeg gennem den Lære, som Værket inden i mig afgiver, er en Velgører mod mine Medmennesker!"

Da intet kunde føjes hertil, blev der intet sagt, og Pecksniff satte sig atter til at sove, uden Tvivl løftet ved Tanken om sin moralske Betydning.

Resten af Natten gik paa sædvanlig Maade. Pecksniff og gamle Anthony faldt idelig over paa hinanden og vaagnede forfærdede eller stødte Hovedet mod Hjørnerne i Vognen og tatoverede — Himmelen maa vide hvorledes — deres Ansigter paa den mærkeligste Maade, medens de sov. Diligencen holdt og kørte videre og kørte videre og holdt utallige Gange. Passagerer steg op, og Passagerer steg ned, og friske Heste kom og gik og kom igen, næsten uden

noget Mellemrum mellem hvert Skifte, som det forekom dem, der blundede, og med en hel Nat mellem hvert, som det forekom dem, der vare lysvaagne. Endelig begyndte de at skumples og rumle over rædsomt ujævne Stene, og da Pecksniff saa ud ad Vinduet, sagde han, at det var Morgen, og at nu vare de der.

Et Øjeblik efter holdt Diligencen ved Kontoret i City, og i Gaden, hvor dette laa, var der allerede et Røre, som fuldkomment stadfæstede Pecksniffs Udsagn om, at det var Morgen, skønt der endnu var saa faa Tegn paa, at det var Daggry paa Himmelen, at det for den Sags Skyld gerne kunde have været Midnat. Der var tilmed en tæt Taage — som om det havde været en Stad i Skyerne, de vare rejste til hele Natten op ad en fortryllet Bønnestængel — og en tyk Skorpe paa Stenbroen ligesom af Oliekager, som en af de udvendige Passagerer — uden Tvivl en gal Mand — sagde til en anden — hans Vogter, naturligvis — var Sne.

Efter at have taget en ilfærdig Afsked med Anthony og hans Søn og ladet sit og sine Døtres Rejsetøj blive tilbage i Kontoret, indtil der senere blev sendt Bud efter det, vadede Pecksniff med en af de unge Damer under hver Arm tværs over Gaden og derpaa tværs over andre Gader og op ad de særeste Gyder og ned ad de mærkeligste Stræder og ind under de mørkeste Brobuer — som om han var helt forstyrret. Snart hoppede han over en Rendesten, snart løb han for en Vogn, som om det gjaldt Livet, snart troede han, at han havde forfejlet Vejen, og snart, at han havde fundet den igen. I det ene Øjeblik var han nok saa kry paa det, i det næste paa Randen af Fortvivlelse; men hele Tiden svedte og pustede han, indtil de omsider standsede i en Slags brolagt Gaard i Nærheden af Monumentet, at sige, efter Mr. Pecksniffs Udsagn; thi med Hensyn til at se noget til Monumentet eller andet end de nærmeste Bygninger, kunde de lige saa gerne have leget Blindebuk i Salisbury.

Pecksniff saa sig et Øjeblik om og bankede saa paa

Døren til en Bygning, der udmærkede sig ved sin Snavsethed, selv blandt den udvalgte Samling af nærliggende snavsede Bygninger, paa hvis Forside der sad et lille ovalt Bræt, ligesom en Tebakke, med følgende Indskrift: „Pensionat for handelsrejsende; M. Todgers.“

Det lod til, at M. Todgers endnu ikke var oppe; thi Pecksniff bankede to og ringede tre Gange, uden at gøre Indtryk paa andre end en Hund lige overfor. Omsider bleve en Kæde og nogle Slaaer tagne fra med en rusten Larm, som om Vejret havde gjort endog disse Sikkerhedsmidler hæse, hvorpaa en Dreng med et stort, rødhaaret Hoved og en rent forsvindende Næse viste sig med en meget smudsig Støvle paa den venstre Arm og — af lutter Overraskelse — gned sig med Bagen af en Skobørste paa den nysnævnte Næse; men han sagde ikke noget.

„Ligge de endnu rolig i deres Senge, min Ven?“ spurgte Pecksniff.

„Rolig i deres Senge?“ svarede Drengen. „Ja gid de laa rolig i deres Senge. De ere meget urolige i deres Senge og raabe alle sammen paa een Gang paa deres Støvler. Jeg troede, at De var Avisen, og kunde ikke forstaa, hvorfor De ikke stak den igennem Gitteret som sædvanlig. Hvad vil De?“

Tog man Hensyn til Knøsens Aar, der vare faa, kunde han siges at have fremsat dette Spørgsmaal i en barsk og noget trodsig Tone; men uden at blive vred over hans Adfærd, stak Pecksniff ham et Kort i Haanden og bad ham bringe det ovenpaa, men først vise dem ind i et Værelse, hvor der var lagt i Kaminen.

„Eller hvis der er gjort Ild paa i Spisestuen,“ sagde Pecksniff, „kan jeg selv finde den,“ og dermed førte han sine Døtre uden videre Ceremoni ind i et Værelse i Stueetagen, hvor der allerede var bredt en temmelig kneben Dug til Frokosten, der bestod af et mægtigt Fad med blegrødt kogt Oksekød, et løst bagt, svampet Brød, en rigelig Mængde Tekopper og det sædvanlige Tilbehør.

Inden for Kamingitteret stod et halvt Dusin Par Sko og Støvler af forskellig Størrelse, nylig pudsede og vendte om med Saalerne opad for at tørres, samt et Par sorte Gamasker, paa den ene af hvilke der — som det syntes, for Spøg af en Herre, der i den Anledning var smuttet ned under sin Paaklædning og derefter gaaet ovenpaa igen — var skrevet med Kridt: „Jinkins's Ejendom," mens den anden fremviste en Tegning i Profil, der skulde forestille Mr. Jinkins selv.

Todgers's Pensionat for handelsrejsende var et af den Slags Huse, hvor der efter al Sandsynlighed vilde være mørkt til enhver Tid, men denne Morgen var der særlig mørkt. I Gangen var der en underlig Lugt, som om den koncentrerede Essens af alle de Middagsmaaltider, der vare blevne tillavede i Køkkenet siden Husets Opførelse, endnu i denne Time dvælede over Køkkentrappen og ligesom Sortebroderen i Don Juan, „ikke vilde lade sig drive bort." Navnlig var der en Duft af Kaal, som om alle de Grøntsager, der vare blevne kogte der, vare Immergrønt og blomstrede i uforgængelig Kraft. Dagligstuen var panelet og vakte hos fremmede en magnetisk og instinktmæssig Tanke om Rotter og Mus. Trappen var meget skummel og meget bred og dens Rækværk saa tykt og plumpt, at det kunde have gjort Tjeneste som Bro. I en mørk Krog paa den første Afsats stod en barsk, gammel Kæmpe af et Ur med en meningsløs Krone af tre Messingkugler paa Hovedet; kun faa havde set det — ingen saa nogen Sinde paa dets Skive — og det syntes ikke at fortsætte sin tunge Dikken af nogen anden Grund end for at advare uagtsomme Mennesker mod at løbe paa det. I Mandsminde var Todgers's Trappegang hverken bleven malet eller tapetseret og var som Følge deraf meget sort, smudsig og skimlet, og ved den øverste Ende af Trappen var der et gammelt, ledeløst, brøstfældigt Loftvindue, lappet og flikket paa alle Ender og Kanter, som skuede mistroisk ned paa alt, hvad der foregik nedenunder, og dækkede over Todgers's Trappe-

gang, som om den var en Slags menneskelig Mistbænk, hvor der kun opklækkedes Mennesker af en ejendommelig Art.

Pecksniff og hans skønne Døtre havde ikke staaet fem Minutter ved Kaminen og varmet sig, førend der hørtes Fodtrin ude paa Trappen, og Anstaltens øverste Guddom kom farende ind.

Mrs. Todgers var en Dame — en temmelig knoklet Dame — med haarde Træk, i Panden en Række Krøller af Form som smaa Øltønder og paa Hovedet noget fileret — man kunde vel ikke egentlig kalde det en Kappe — som lignede en sort Spindelvæv. Paa Armen havde hun en lille Kurv og i den et Knippe Nøgler, der klirrede, da kun kom ind. I den anden Haand havde hun et blussende Tællelys, som hun, efter et Øjeblik at have mønstret Pecksniff ved dets Skin, satte paa Bordet for at kunne modtage ham saa meget hjerteligere.

„Mr. Pecksniff! Velkommen til London! Hvem kunde have tænkt sig et saadant Besøg efter saa — Herregud! — saa mange Aar! Hvorledes har De det?"

„Lige saa godt som altid, og jeg er lige saa glad som altid ved at se Dem," svarede Pecksniff. „De ser endnu yngre ud, end De plejer!"

„Det maa jeg sandelig sige om Dem!" sagde Mrs. Todgers. „De er ikke en Smule forandret."

„Hvad siger De herom?" udbrød Pecksniff og udstrakte sin Haand mod de to unge Damer. „Gør det mig ikke ældre?"

„Dog vel aldrig Deres Døtre?" udbrød Damen, idet hun rakte Hænderne i Vejret og slog dem sammen. „Nej, nej, Mr. Pecksniff! Deres anden Kone og hendes Brudepige!"

Pecksniff smilede huldsaligt, rystede paa Hovedet og sagde: „Mine Døtre, Mrs. Todgers, kun mine Døtre."

„Ak," sukkede den gode Dame, „jeg maa jo tro Dem; for nu, da jeg ser nøjere paa dem, tror jeg, at jeg vilde

have genkendt dem, hvor det skulde være. Mine bedste Damer, hvilken Glæde har Deres Fader ikke gjort mig!"

Hun omfavnede dem begge, og da hun i det samme overvældedes enten af sine Følelser eller af Morgenens Barskhed, trak hun et lille Lommetørklæde op af den lille Kurv og holdt det for Ansigtet.

„Ja, bedste Madame," sagde Pecksniff, „jeg kender jo rigtignok Reglerne her i Deres Hus og ved, at De kun tager Herrer i Kost; men da jeg rejste hjemmefra, faldt det mig ind, at De maaske vilde give mine Døtre Husly og gøre en Undtagelse til Fordel for dem."

„Maaske?" udbrød Mrs. Todgers begejstret. „Maaske?"

„Jeg kan altsaa sige, at jeg var vis derpaa. Jeg ved, at De har Deres eget lille Værelse, hvor de ville faa det hyggeligt, uden at have nødig at vise sig ved det almindelige Bord."

„De søde Piger!" sagde Mrs. Todgers. „Jeg maa endnu en Gang tage mig den Frihed."

Dermed mente Mrs. Todgers, at hun maatte omfavne dem een Gang til, hvilket hun ogsaa gjorde med megen Varme. Men Tingen var egentlig den, at da Huset var fuldt paa een Seng nær, som nu vilde blive optaget af Pecksniff, maatte hun have Tid for at tænke sig om, og det saa megen Tid — thi det var en vanskelig Sag at skaffe Plads til dem — at selv da denne Omfavnelse var forbi, stod hun nogle Øjeblikke og stirrede paa Søstrene, mens Kærlighed straalede i det ene Øje, og Beregning lyste ud af det andet.

„Jeg tror, jeg ved, hvorledes jeg indretter det," sagde hun omsider. „En Sovesofa i det tredje lille Værelse, som støder til min egen Dagligstue — aa, de søde Piger!"

Derpaa omfavnede hun dem atter, idet hun tilføjede, at det var hende umuligt at afgøre, hvem af dem der mest lignede deres salig Moder — hvilket var rimeligt nok, da hun aldrig havde set denne Dame — men at hun dog troede, at det var den yngste, og derefter spurgte hun dem,

om de, da Herrerne snart vilde komme ned, og Damerne maatte være trætte af Rejsen, ikke straks vilde gaa ind i hendes Værelse.

Det laa i samme Etage — i Virkeligheden var det Dagligstuen til Gaarden — og havde, som Mrs. Todgers sagde, den store Fordel — i London — at der ikke var Genboer, hvilket de vilde faa at se, naar Taagen lettede. Dette var heller ikke tomt Praleri, thi i en Afstand af to Fod var Udsigten spærret af en brun Mur med en sort Vandbeholder ovenpaa. Fra dette Værelse kom man til de to unge Damers Sovegemak ved Hjælp af en uhyre lille Dør, som kun gik op, naar der blev stødt haardt til den af en stærk Person, og i en lignende Afstand saa man her et andet Hjørne af Muren og en anden Side af Vandbeholderen, „men ikke den fugtige Side," sagde Mrs. Todgers, „den har Mr. Jinkins."

I den første af disse Helligdomme blev der snart gjort Ild paa af den ungdommelige Dørvogter, som i Mrs. Todgers's Fraværelse fløjtede ved sit Arbejde — ikke at tale om, at han med Trækul tegnede Figurer paa sine Bukser — og, da han bagefter blev greben paa fersk Gerning af denne Dame, affærdigedes med en Ørefigen. Efter egenhændig at have sat Frokosten frem til de unge Damer, gik hun bort for at indtage Forsædet i det andet Værelse, hvor man lod til at gøre sig lystig over Jinkins paa en meget højrøstet Maade.

„Jeg vil endnu ikke spørge eder, Børn," sagde Pecksniff, idet han tittede ind ad Døren, „hvad I synes om London, vel?"

„Vi have jo ikke set synderlig af det, Fader!" udbrød Mercy.

„Intet, vil jeg haabe," sagde Cherry — begge i en meget ynkelig Tone —.

„Ja, det er rigtignok sandt. Vi have vore Glæder saavel som vore Forretninger i Vente. Alt sammen til sin Tid!"

Om Pecksniffs Ærinde i London var saa strengt for-

retningsmæssigt, som han havde givet sin ny Lærling at forstaa, ville vi faa at se, for at bruge denne Hædersmands Ord — „alt sammen til sin Tid.“

Niende Kapitel.

Byen og Todgers's Hus.

Der har sikkert aldrig i nogen anden By, Stad eller Flække i Verden været et saa underligt Hus som Todgers's, og efter den Del af Hovedstaden at dømme, som omsluttede Todgers's Hus og trykkede og trængte det, puffede til det med sine Murstens Albuer, holdt Luften ude fra det og stadig stillede sig imellem det og Lyset, var London sikkert Todgers's Hus værdig og vel skikket til at staa i et nøje Venskabs- og Slægtskabsforhold til de Hundreder og Tusinder af den sære Familie, hvortil Todgers's hørte.

Man kunde ikke gaa omkring i Nabolaget af Todgers's Hus saaledes som i et andet Nabolag. Man famlede sig en Times Tid frem igennem Stræder, Baggyder, Gaarde og Gange, men kom aldrig ud i noget, der med Rette kunde kaldes en Gade. Den fremmede blev greben af en Slags stille Vanvid, naar han kom ind i disse Krinkelkroge og, idet han gav fortabt, gik ind og ud og rundt omkring og rolig vendte tilbage, naar han kom til en Brandmur eller blev standset af et Jærngitter og følte, at Midlerne til at undslippe mulig vilde vise sig med Tiden, men at det var frugtesløst at foregribe dem. Man havde Eksempler paa, at Folk, der vare blevne indbudte til at spise til Middag hos Todgers's, havde travet rundt omkring Huset i en Evighed, saa nær ved Stedet, at de hele Tiden kunde se dets Skorstenspiber og, efter at have fundet det umuligt at naa derhen, rolig og uden at klage vare gaaede hjem igen med en blid Vemod i Sindet. Ingen havde fundet

hen til Todgers's efter en mundtlig Anvisning, om han end havde faaet den en Minuts Gang derfra. Forsigtige Udvandrere fra Skotland eller det nordlige England havde undertiden lykkelig naaet det ved at hverve en i Byen barnefødt Fattighusdreng og taget ham med sig, eller ved at hage sig fast i Postbudet, men det var sjældne Undtagelser og tjente kun til at bevise Regelen, at Todgers's Hus laa i en Labyrint, hvis Hemmeligheder kun kendtes af nogle faa udvalgte.

Adskillige Frugthandlere havde deres Udsalg i Nærheden af Todgers's, og det første Indtryk, som paatrængte sig den fremmede, var Lugten af Appelsiner — Appelsiner, der med blaa og grønne Pletter paa Skallen laa og raadnede i Kasser eller mugnede hen i Kældere. Saa lang som Dagen var, strømmede en Sværm af Dragere, hver med en bristende Kasse Appelsiner paa Nakken, fra Lossepladserne ved Floden langsomt gennem de smalle Gange, mens de Byrder, som tilhørte dem, der hvilede og gjorde sig til gode i Værtshuset, stod opstablede i Porten fra Morgen og til Aften. Sælsomme enlige Pumper fandtes i Nærheden af Todgers's, hvor de for det meste skjulte sig i blinde Gyder i Selskab med Brandstiger. Der var ogsaa Kirker i Dusinvis med mangen en lille spøgelseagtig Kirkegaard, som var helt overgroet med alle den Slags Ukrudtsplanter, der af sig selv vokse op af Fugtighed, Grave og Murgrus. Paa nogle af disse smudsige Hvilesteder, der omtrent stod i samme Forhold til grønne Kirkegaarde som Urtepotterne med Resedaer og Gyldenlakker i de ud imod dem vendende Vinduer til landlige Haver, fandtes der Træer, store Træer, som endnu det ene Aar efter det andet skød Blade med den samme vemodige Erindring om deres Stammefrænder, som den fangne Fugl i Buret har om sine — det kunde man i det mindste bilde sig ind, naar man saa deres sygelige Grene. — Her vogtede Aar ud og Aar ind over de dødes Lig gamle, værkbrudne Vægtere om Natten, indtil de selv traadte ind i dette højtidelige Broderskab, og med Undtagelse af, at de sov tryggere under Jorden, end de havde sovet oven paa den, og lukkedes inde

i en anden Slags Træhytte, kunde deres Tilstand næppe siges at være undergaaet nogen væsentlig Forandring, naar Turen kom til dem at blive vogtede.

I de nærliggende smalle Gader fandtes der endnu hist og her en gammel Dørkarm af udskaaret Egetræ, hvorfra der i fordums Dage ofte havde lydt Larm af Gilder og Lystighed; men nu vare disse Bygninger, der kun brugtes til Pakhuse, øde og mørke og havde, idet de vare fyldte med Uld, Bomuld og andre saadanne tunge Købmandsvarer, som kvæle Lyden og tilstoppe Ekkoets Strube, et dødt Præg, der i Forbindelse med Stilheden og Forladtheden gjorde dem meget frastødende. Paa samme Maade fandtes der her skumle Gaardspladser, hvorhen kun faa vejfarende forvildede sig, og hvor uhyre Sække og Vareballer idelig paa deres Vej op eller ned dinglede mellem Himmel og Jord fra høje Kraner. Der var flere Trillebøre i Nærheden af Todgers's, end man skulde tro, en hel By kunde have nødig, ikke virkelystne Trillebøre, men et Slæng af Dagdrivere, som stadig stod og dovnede i de smalle Stræder uden for deres Ejermænds Døre og spærrede Passagen, saa at de, naar en Droske eller rumlende Arbejdsvogn en enkelt Gang kom den Vej, fremkaldte et saadant Hurlumhej, at hele Nabolaget kom paa Benene, og selve Klokkerne i det nærmeste Kirketaarn dirrede. I Struberne og Maverne paa nogle lukkede, mørke Gyder i Nærheden havde enkelte Vinhandlere og Grosserere, der handlede med Urtekramvarer, hele smaa Byer for sig selv, og dybt nede mellem disse Bygningers Grundvolde var Jorden undergravet og udhulet til Stalde, hvor man en stille Søndag kunde høre Arbejdshestene, der plagedes af Rotter, rasle med deres Grimeskafter, ligesom omvankende Spøgelser i Fortællingerne om Huse, hvor det spøger, siges at rasle med deres Lænker.

En Beskrivelse af Halvparten af de snurrige gamle Værtshuse, som førte en søvnig og hemmelig Tilværelse, vilde fylde en tyk Bog, mens man kunde ofre et ikke mindre omfangsrigt Bind paa en Fortegnelse over de sære,

gamle Gæster, som holdt til i deres dunkelt oplyste Skænkestuer. Det var i Almindelighed gamle Beboere fra dette Nabolag, hvor de vare fødte og havde opholdt sig fra deres Barndom, og som for længe siden vare blevne trangbrystede og stakaandede, undtagen naar det gjaldt om at fortælle Historier, for saa havde de altid mere end Vejr nok. Disse Godtfolk vare Modstandere af Damp og alle nymodens Opfindelser, holdt Luftballoner for Djævelskab og klagede over Tidernes Vanartethed, som det Medlem af hver lille Klub, der havde Nøglerne til den nærmeste Kirke i sit Værge, altid udledede fra den herskende Vantro og kirkelige Splid, skønt Flertallet af Selskabet hældede til den Tro, at Dyden var svunden med Brugen af Haarpudder, og at gamle Englands Storhed havde faaet sit Knæk sammen med Parykmagerne.

Med Hensyn til Todgers's Hus selv — kun tænkt som et Sted i dette Nabolag og uden at tale om dets Fortjenester som et Etablissement for handelsrejsende — da var det værdigt til at ligge, hvor det laa. Det havde et Trappevindue — paa Siden af Huset i Stueetagen — der i Følge Sagnet ikke havde været aabnet i hundrede Aar i det mindste, og da det vendte ud til en altid snavset Gyde, var det saa tilsmurt af hundredaarigt Støv og Smuds, at det var umuligt, at nogen af dets Ruder kunde falde ud, skønt de alle vare sprukne og knækkede paa tyve Steder. Men Hovedhemmeligheden ved Todgers's var Kælderen, som kun var tilgængelig ad en lille Bagdør og et rustent Gitter og ikke i Mands Minde havde staaet i nogen Forbindelse med Huset, men altid havde været en andens fri Ejendom og sagdes at være fuld af Rigdomme, skønt hvad Slags de var — enten Sølv, Messing, Guld, Vinfade eller Krudttønder — var højst usikkert og revnende ligegyldigt for Huset og alle dets Beboere.

Den øverste Del af Huset fortjener nærmere at omtales. Oppe paa Taget var der en Terrasse med Stænger og Stumper af raadne Snore, der i sin Tid havde været bestemte til at tørre Tøj paa, og endvidere var der opstillet

nogle Tekasser, fyldte med Jord, hvori der var nogle glemte Planter, som lignede gamle Spadserestokke. Enhver, der steg op til dette Observatorium, blev først bedøvet af at støde Hovedet imod den lille Dør, idet han traadte ud, og derpaa kvalt, fordi han havde været nødt til at se lige ned i Køkkenskorstenen; men naar disse to Stadier vare overstaaede, var der Ting at se paa oppe fra Todgers's, som nok fortjener at tages i Øjesyn. Først og fremmest opdagede man, naar Vejret var klart, langs Tagene et langt, mørkt Spor, Skyggen af Monumentet, og naar man saa vendte sig om, havde man tæt ved Siden af sig den høje Original, paa hvis forgyldte Hoved hvert eneste Haar strittede i Vejret, som om den var forfærdet over, hvad der foregik i City. Dernæst var der en hel Skov af Taarne, Spir, forgyldte Vejrhaner og Skibsmaster; et Mylder af Gavle, Tagrygge og Kvistvinduer, og Røg og Larm nok for hele Verden paa een Gang.

Efter det første Øjekast var der midt i denne Skare af Genstande nogle Smaating, som uden nogen skellig Grund traadte frem af Massen og lagde Beslag paa ens Opmærksomhed, enten han vilde eller ikke. Saaledes syntes de omdrejende Skorstenspiber paa en stor Samling af Bygninger af og til at vende sig alvorlig mod hverandre og hviskende fortælle om Udbyttet af deres særskilte Iagttagelser af, hvad der foregik nedenfor. Andre af en pukkelrygget Skikkelse syntes af rent Ondskab at holde sig paa skraa for at spærre Udsigten og ærgre Todgers's. Den Mand, som skar en Pen ved et Vindue højt oppe lige overfor, spillede en fremragende Rolle i Sceneriet og efterlod sig, da han gik bort, en Tomhed, der var saa iøjnefaldende, at det ligefrem var latterligt. De Krumspring, som et Stykke Klæde gjorde paa Farverens Stang, havde i Øjeblikket en langt større Interesse end alle Mængdens vekslende Bevægelser; men mens man endnu var vred paa sig selv herover og ikke kunde fatte, hvorledes det gik til, steg Tummelen til et vældigt Bulder, de utallige Genstande syntes at forøges og udvides til det hundreddobbelte, og efter at man havde set

sig forskrækket om, steg man atter ned ad Todgers's Trappe, langt hurtigere, end man var kommen op, og man kunde holde ti mod een paa, at man vilde fortælle Mrs. Todgers's, at dersom man ikke havde gjort det, vilde man sikkert være kommen ned paa Gaden ad en kortere Vej, det vil sige paa Hovedet.

Det sagde ogsaa de to Miss'er Pecksniff, da de med Mrs. Todgers trak sig tilbage fra denne Udsigt og overlod det til den ungdommelige Dørvogter at lukke Døren og gaa ned bag efter dem; men da han var af en spøgefuld Natur og med den for hans Køn og Alder ejendommelige Letsindighed greb enhver Lejlighed til at slaa sig selv i Stumper og Stykker, blev han tilbage for at balancere paa Brystværnet.

Da det var den anden Dag efter deres Indtog i London, vare Miss'erne Pecksniff og Mrs. Todgers nu blevne saa fortrolige, at den sidstnævnte Dame allerede havde betroet dem tre ungdommelige Skuffelser af en øm Natur, foruden at hun havde givet dem en kort Skildring af Todgers's Levnet, Opførsel og Karakter. Det syntes heraf at fremgaa, at han havde afbrudt sin ægteskabelige Løbebane temmelig brat ved ulovlig at løbe bort fra sin Lykke og bosætte sig i Udlandet som Ungkarl.

„Deres Fader viste mig engang en ikke ringe Opmærksomhed, mine unge Veninder," sagde Mrs. Todgers, „men at blive Deres Moder var for stor en Lykke, til at den kunde falde i min Lod. De kunne vel næppe tænke Dem, til hvem dette blev malet?"

Hun henledte deres Opmærksomhed paa et ovalt Miniaturportræt, ligesom et lille Trækplaster, der var sømmet fast over Kaminen og fremviste et taaget Drømmebillede af hendes eget Ansigt.

„Det er en slaaende Lighed!" udbrød de to Miss'er Pecksniff.

„Det havde det i sin Tid Ord for at være," sagde Mrs. Todgers, mens hun varmede sig ved Ilden paa en mand-

haftig Maade, „men jeg havde dog næppe troet, at De vilde have genkendt det, mine søde Piger.“

De vilde have genkendt det, hvor det skulde have været. Kunde de have mødt det paa Gaden, eller havde de set det i et Butiksvindue, vilde de have raabt: „Ih, du Fredsens! Mrs. Todgers!“

„At skulle styre et Hus som dette er noget, der tager slemt paa Skønheden, kære Børn,“ sagde Mrs. Todgers. „Saucen alene er nok til at lægge tyve Aar til ens Alder, forsikrer jeg Dem.“

„Kors!“ udbrød de to Miss'er Pecksniff.

„Den Kval, man har med denne ene Ting, mine søde Piger,“ vedblev Mrs. Todgers, „holder en uafladelig paa Pinebænken. Den menneskelige Natur har ikke Mage til Lidenskab som Lidenskaben for Sauce hos handelsrejsende. Det er ikke for meget sagt, at en Bagfjerding ikke slaar til — et helt Dyr vilde ikke slaa til — til den Sauce, som de hver Dag vente til deres Middagsmad. Og hvad jeg har gaaet igennem af den Grund,“ udbrød Mrs. Todgers, idet hun løftede Øjnene i Vejret og rystede paa Hovedet, „vil ingen kunne tro!“

„Ligesom Mr. Pinch, Mercy,“ sagde Charity. „Vi have altid lagt Mærke til den samme Lidenskab hos ham, husker du nok.“

„Ja vist, min Pige,“ fniste Mercy, „men vi have aldrig tilfredsstillet den, ved du ogsaa nok.“

„Ja De, kære Børn, have kun at gøre med Deres Faders Lærlinge, som ikke tør tage sig selv til Rette, og derfor kunne De følge Deres eget Hoved,“ sagde Mrs. Todgers, „men i et Etablissement for handelsrejsende, hvor enhver Herre en hvilken som helst Lørdag Aften kan sige: „I Dag otte Dage skilles vi ad paa Grund af Osten,“ er det ikke saa let en Sag at vedligeholde en god Forstaaelse. Deres Fader var saa venlig at indbyde mig til at køre ud med Dem i Dag, og det forekommer mig, at han sagde, at De

skulde besøge Miss Pinch. Er det en Slægtning af den Gentleman, De nylig talte om?"

„Kald ham for Guds Skyld ikke en Gentleman, Mrs. Todgers," tog den livlige Mercy til Orde. „Kære Cherry, Pinch en Gentleman; nu har jeg aldrig hørt saa galt!"

„De er en slem Pige!" udbrød Mrs. Todgers og omfavnede hende kærlig. „De er min Tro en rigtig Skælmsmester. Hvilken Lykke maa Deres Søsters Munterhed ikke være for Dem og Deres Fader, kære Miss Pecksniff!"

„Han er det mest afskyelige, torskeøjede Menneske, der er til, Mrs. Todgers," vedblev Mercy, „et rent Uhyre. Det grimmeste, rædsomste og mest kejtede Væsen, De kan tænke Dem. Fruentimmeret er hans Søster, saa De kan forestille Dem, hvorledes hun er. Jeg bliver nødt til at le himmelhøjt, det er jeg vis paa!" udbrød den fortryllende Pige; „jeg vil ikke kunne holde gode Miner. Den Tanke, at en Miss Pinch overhovedet vover at være til, er nok til at tage Livet af et Menneske, men at se hende — I Guder!"

Mrs. Todgers lo umaadelig over den søde Piges Indfald og paastod, at hun var ganske bange for hende, ja, saamænd var hun saa. Hun var saa streng.

„Hvem er det, der er saa streng?" raabte en Stemme uden for Døren. „Der er dog ikke noget, der hedder Strenghed i vor Familie, vil jeg haabe." Og derpaa tittede Pecksniff smilende ind i Stuen og sagde: „Tør jeg komme ind, Mrs. Todgers?"

Mrs. Todgers havde nær givet sig til at skrige; thi da den lille Mellemdør mellem dette og det indre Værelse stod vidt aaben, viste Sovesofaen sig i hele sin oprørende Uanstændighed. Hun havde dog Aandsnærværelse nok til i en Fart at lukke denne Portal, og da hun havde gjort dette, sagde hun, skønt ikke uden Forlegenhed: „Ja vær saa god, Mr. Pecksniff, De maa gerne komme ind!"

„Hvorledes have vi det i Dag," spurgte Pecksniff skæmtende, „og hvorledes er Programmet? Ere vi rede til at tage

hen og besøge Tom Pinchs Søster? Ha, ha, ha! Stakkels Tom Pinch!"

„Ere vi rede," spurgte Mrs. Todgers, idet hun nikkede med en Mine, der udtrykte en hemmelighedsfuld Forstaaelse, „til at modtage Mr. Jinkins's Indbydelse? Det er det første Spørgsmaal, Mr. Pecksniff."

„Hvorfor kalder De den Mr. Jinkins's Indbydelse, bedste Madame?" spurgte Pecksniff, idet han lagde een Arm om Livet paa Mercy og en anden om Livet paa Mrs. Todgers, hvem han i sin Aandsfraværelse syntes at tage for Charity. „Hvorfor Mr. Jinkins's?"

„Fordi det var ham, der satte den i Gang, og fordi det i Virkeligheden er ham, der er Hovedmanden for alt, hvad der foregaar her i Huset," svarede Mrs. Todgers spøgefuld. „Derfor er det."

„Jinkins er en Mand med sjældne Talenter," svarede Pecksniff. „Jeg har fattet megen Agtelse for ham og opfatter hans Ønske om at vise mine Døtre en udsøgt Opmærksomhed som et yderligere Bevis paa hans venskabelige Følelser, Mrs. Todgers."

„Naa, da De allerede har sagt saa meget, bør De ogsaa sige Resten, Mr. Pecksniff; fortæl derfor kun de kære unge Damer det hele."

Med disse Ord unddrog hun sig blidt fra Pecksniffs Arm og tog selv Miss Charity i Favn, skønt det aldrig rigtig er blevet opklaret, om hun tilskyndtes hertil alene af den uimodstaaelige Kærlighed, hun havde fattet for denne unge Dame, eller om det stod i en eller anden Forbindelse med et surt, for ikke at sige ligefrem trodsigt Udtryk, der et Øjeblik havde vist sig i hendes Aasyn. Dette være nu, som det vil, saa gav Pecksniff sig til at underrette sine Døtre om den ovenmeldte Indbydelses Historie og Formaal, som kortelig var, at de Herrer handelsrejsende, som hver for sig var et enkelt Led af den Helhed, der gik under Navn af Todgers's, udbad sig Æren af deres Nærværelse ved det fælles Bord, saa længe de opholdt sig der i Huset, og bønfaldt dem om

at pryde dette Bord ved Middagsmaaltidet næste Dag, som var en Søndag. Han sagde endvidere, at da Mrs. Todgers havde givet sit Samtykke til denne Indbydelse, var han for sit Vedkommende villig til at modtage den, og forlod dem derpaa for at skrive sit imødekommende Svar, mens de imidlertid udrustede sig med deres bedste Hatte for at gøre det fuldstændig af med Miss Pinch.

Tom Pinchs Søster var Guvernante i en Familie, en fornem Familie, maaske den rigeste Metalstøbers Familie i Verden. De boede i Camberwell i et Hus, der var saa stort og imponerende, at det Ydre alene, ligesom en Kæmpes Borg, indjog almindelige dødelige Skræk og bragte dristige Personer til at bæve. Der var en stor Port med en stor Klokke, hvis Greb i og for sig var et Udraabstegn, og en stor Portnerbolig, som, da den stødte tæt op til Huset, rigtignok ødelagde Udsigten noget, men gjorde Indsigten forfærdelig. Ved denne Indgang holdt en stor Portner stadig Vagt, og naar han naadig havde givet en Gæst Tilladelse til at gaa ind, ringede han paa en anden stor Klokke, ved hvis Klang en stor Tjener med Tiden viste sig i den store Forstuedør med saa store Dupper paa sine Skulderbaand, at han idelig hang fast mellem Stolene og Bordene og førte et Liv fuldt af Lidelser, der næppe kunde være bleven overgaaede, hvis han havde været en Spyflue i en Verden af Spindelvæv.

Til dette Herresæde kørte Pecksniff, ledsaget af sine Døtre og Mrs. Todgers, nok saa flot i en Droske. Efter at de indledende Ceremonier vare blevne iagttagne, førtes de ind i Huset og kom saaledes lidt efter lidt til sidst ind i et Værelse med Bøger, hvor Pinchs Søster i dette Øjeblik underviste sin ældste Elev, nemlig en tidlig udviklet lille Dame paa tretten Aar, der allerede var udrustet med en saadan Overflod af Fiskeben og Kundskaber, at hun ikke havde noget barnligt ved sig, hvilket var en Kilde til stor Glæde for alle hendes Venner og Slægtninge.

„Fremmede til Miss Pinch!“ sagde Tjeneren. Det maa

have været en opvakt ung Mand; thi han sagde det paa en meget højtidelig Maade med en fin Distinktion mellem den kolde Ærbødighed, hvormed han vilde have meldt et Besøg til Familien, og den varme, personlige Interesse, hvormed han vilde have meldt et Besøg til Kokkepigen.

„Fremmede til Miss Pinch!"

Miss Pinch rejste sig hastig med saadanne Tegn paa Bevægelse, at de tydelig nok viste, at hendes Visitliste ikke var lang. Samtidig rettede den lille Elev sig i en foruroligende Grad og gjorde sig rede til at bide Mærke i alt, hvad der maatte blive sagt og gjort; thi Husets Frue var videbegærlig med Hensyn til det Dyrs Naturhistorie og Levemaade, der kaldes en Guvernante, og opmuntrede sine Døtre til at meddele hende Oplysninger i saa Henseende, naar der var Lejlighed dertil, hvilket var meget rosværdigt, belærende og behageligt for samtlige Parters Vedkommende.

Det er en sørgelig Kendsgerning, men den maa meddeles, at Mr. Pinchs Søster ingenlunde var styg, men tværtimod havde et godt Ansigt, et mildt og indtagende Ansigt og en køn Figur — spinkel og lille, men ualmindelig nydelig. Hun havde noget, ja meget tilfælles med sin Broder i en vis Blidhed i sit Væsen og i sit bly, troskyldige Udtryk; men hun var saa langt fra at være en Fugleskræmsel, en Sjuske, en Vederstyggelighed eller noget som helst andet af, hvad de to Miss'er Pecksniff havde forudsagt, at disse unge Damer ganske naturlig gloede paa hende med den største Forbitrelse, idet de følte, at det slet ikke var dette, de vare komne for at se.

Da Miss Mercy var den, der var mest livlig, fandt hun sig bedst i denne Skuffelse og slog den, i det mindste tilsyneladende, hen med en Fnisen, hvorimod hendes Søster, der ikke brød sig om at lægge Skjul paa sin Foragt, røbede den temmelig tydelig ved sin Mine. Mrs. Todgers støttede sig paa Pecksniffs Arm og vedligeholdt en fornem Barskhed, der kunde passe til hvilken som helst Sindstilstand og enhver Meningsafskygning.

„Bliv ikke forskrækket, Miss Pinch," sagde Pecksniff, idet han nedladende greb hendes Haand med den ene af sine og klappede den med den anden. „Jeg er kommen for at hilse paa Dem ifølge et Løfte til Deres Broder, Thomas Pinch. Mit Navn — fat Dem, Miss Pinch — er Pecksniff."

Den brave Mand udtalte disse Ord, som om han vilde have sagt: „De ser i mig, unge Kvinde, Deres Slægts Velgører, Deres Families Beskytter og Deres Broders Frelser, som daglig nærer ham med Manna fra mit Bord, og paa Grund heraf har jeg for Tiden en stor Saldo i min Favør staaende i Himmelens Bøger. Men derfor er jeg ikke stolt; thi det har jeg Raad til at lade være!"

Den stakkels Pige følte det, som om det havde været saa sandt som Evangeliet. Hendes Broder havde, naar han i sine Breve udgød sit enfoldige Hjerte for hende, ofte sagt hende dette og meget mere! Da Pecksniff tav, sænkede hun sit Hoved og fældede en Taare paa hans Haand.

„Ser vi det, Miss Pinch," tænkte den kloge Elev; „at græde i fremmedes Paasyn, som om De ikke var fornøjet med Deres Plads!"

„Thomas har det godt," sagde Pecksniff, „og sender Dem sin Hilsen og dette Brev. Jeg tør ikke love, at han, stakkels Fyr, nogen Sinde vil udmærke sig i vort Fag; men hans Vilje er god, hvilket er det bedste næst efter Evnen, og derfor ville vi bære over med ham. Hvad?"

„Jeg ved, at hans Vilje er god," sagde Tom Pinchs Søster, „og jeg ved, hvor venligt og hensynsfuldt De opmuntrer den, hvorfor hverken han eller jeg kunne være taknemmelige nok, som vi saa ofte skrive til hinanden i vore Breve. Ogsaa de unge Damer," tilføjede hun og tilkastede hans Døtre et taknemmeligt Blik, „ved jeg, at vi skylde meget."

„Kære Børn," sagde Pecksniff, idet han smilende henvendte sig til dem, „Thomas's Søster siger noget, som jeg tror vil glæde eder at høre."

„Vi have ikke noget at rose os af, Fader!" udbrød Cherry,

idet de begge med et Kniks tilkendegav Tom Pinchs Søster, at hun skulde have Tak, hvis hun vilde holde sig i Afstand. „At der bliver sørget saa godt for Mr. Pinch, skyldes kun dig, og vi kunne alene udtale vor Glæde over, at han er saa taknemmelig, som han bør være."

„Ser vi det, Miss Pinch!" tænkte Eleven. „De har en taknemmelig Broder, som lever af andre Menneskers Godhed!"

„Det var meget smukt af Dem," sagde Tom Pinchs Søster med Toms egen Enfold og Toms eget Smil, „at komme her, rigtig smukt, skønt De, der lægge saa liden Vægt paa ydede Velgerninger, næppe vil kunne forestille Dem, hvor stor en Godhed De have vist mig ved at opfylde mit Ønske om at faa Dem at se og at kunne takke Dem med mine egne Læber."

„Meget taknemmelig, meget forekommende, meget passende," mumlede Pecksniff.

„Og det er mig en kær Tanke," sagde Ruth Pinch, som nu, da hendes første Overraskelse var overstaaet, var snaksom og livlig og røbede en troskyldig Lyst til at se alt fra den bedste Side, hvilket var Tom op ad Dage, „en inderlig kær Tanke, at De ville kunne sige ham, at jeg har det saa udmærket godt her, og at han ikke har nødig at spilde en Tanke paa, at jeg er henvist til selv at arbejde for mit Brød. Ak Gud, saa længe jeg hører, at han har det godt, og han hører det samme om mig, er jeg fuldkommen vis paa, at vi uden at kny eller klage kunne bære langt mere, end vi nogen Sinde have haft at bære." Og er der nogen Sinde blevet talt den rene, skære Sandhed paa denne stundom falske Jord, saa talte Toms Søster den, da hun sagde disse Ord.

„Ah," udbrød Pecksniff, hvis Øjne imidlertid vare vandrede hen til Eleven, „ganske vist. Men hvorledes har De det, mit interessante Barn?"

„Mange Tak, Sir, rigtig godt," svarede denne iskolde Uskyldighed.

„Et sødt Ansigt, Børn," sagde Pecksniff til sine Døtre. „Et fortryllende Væsen!"

Begge de unge Damer vare straks fra Begyndelsen af faldne i Ekstase over denne Ætling af et rigt Hus – gennem hvem de kunde tro, at den nærmeste og korteste Genvej til hendes Forældre maatte gaa. – Mrs. Todgers forsikrede højt og helligt, at hun aldrig havde set noget halvt saa engleligt. „Hun mangler kun et Par Vinger," sagde den brave Kone, „for at være en ung Giraf," hvormed hun muligvis mente en ung Kerub eller Seraf.

„Hvis De, min elskværdige lille Veninde, vil overrække Deres højtærede Forældre dette," sagde Pecksniff og tog et af sine Adressekort frem, „og sige, at jeg og mine Døtre –"

„Og Mrs. Todgers, Fader," sagde Mercy.

„Og Mrs. Todgers fra London," tilføjede Pecksniff, „at jeg, mine Døtre og Mrs. Todgers fra London ikke havde villet falde dem til Besvær med at hilse paa dem, da det kun var vor Hensigt at vise en Villighed over for Miss Pinch, hvis Broder er en ung Mand, der staar i min Tjeneste; men at jeg ikke kunde forlade dette stilfulde Herresæde, uden som Arkitekt at udtale min beskedne Beundring for Ejerens fine og elegante Smag og hans udviklede Sans for den skønne Kunst, til hvis Dyrkelse jeg har helliget et helt Liv, og for hvis Hæder og Udvikling jeg har ofret en – en Formue – vil jeg være Dem højlig forbunden."

„Fruen lader Miss Pinch hilse," sagde Tjeneren, der pludselig viste sig og talte ganske i den samme Tone som før, „og ønsker at vide, hvad den unge Dame nu lærer."

„Aah", sagde Pecksniff, „der er den unge Mand. Han kan overbringe Kortet. Med min Kompliment, hvis De vil have den Godhed, unge Mand. Men vi forstyrre Undervisningen, Børn, lad os gaa."

Et Øjeblik opstod der nogen Forvirring, ved at Mrs. Todgers aabnede sin lille flade Kurv og hastig betroede „den unge Mand" et af sine Adressekort, som, foruden visse udførlige Oplysninger om Pensionatets Priser, nede paa Foden

indeholdt en Tilføjelse, der gik ud paa, at M. T. benyttede denne Lejlighed til at takke de Gentlemen, der havde beæret hende med deres Søgning, og bede dem have den Godhed, hvis de havde været tilfredse med Bordet, at anbefale hende til deres Venner. Men med beundringsværdig Aandsnærværelse tog Pecksniff dette Dokument og gemte det i sin egen Lomme.

Derpaa sagde han til Miss Pinch — med endnu større Nedladenhed og Venlighed end før, da det var ønskeligt, at Tjeneren udtrykkelig fik at vide, at de ikke vare hendes Venner, men Beskyttere:

„God Morgen. Far vel. Gud velsigne Dem! De kan stole paa, at jeg fremdeles skal tage mig af Deres Broder Thomas. Vær De ganske rolig, Miss Pinch!"

„Tak," sagde Toms Søster hjertelig, „tusinde Gange Tak!"

„Nej, nej," svarede han og klappede hende blidt paa Hovedet. „Tal ikke derom, naar De ikke vil gøre mig vred. Mit søde Barn" — til Eleven — „far vel. Dette feagtige Væsen," sagde Pecksniff og saa i sin tankefulde Stemning vist paa Tjeneren, som om det var ham, han mente, „har udbredt et straalende Lys over min Bane, som ikke let skal fordunkles. Børn, ere I færdige?"

De vare endnu ikke ganske færdige, da de endnu havde travlt med at kærtegne Eleven, men omsider rev de sig løs, fejede forbi Miss Pinch med et fornemt Nik og et i Fødselen kvalt Kniks og for ud paa Gangen.

Den unge Mand havde et temmelig langvarigt Stykke Arbejde med at føre dem ud; thi Pecksniffs Henrykkelse over Husets Smagfuldhed var saa stor, at han ikke kunde bare sig for ofte at standse — især da de vare i Nærheden af Dagligstuedøren — og give sine Følelser Luft i højrøstede Udbrud og i meget lærde Udtryk, ja imellem Studereværelset og Forstuen holdt han faktisk et langt populært Foredrag over hele Bygningskunsten med Hensyn til Familieboliger,

og hans Veltalenheds Strøm flød endnu ustandselig, da de kom ned i Haven.

„Naar I," sagde Pecksniff, idet han traadte baglæns ned fra Trappen med Hovedet paa Siden og Øjnene halvt lukkede for at faa et bedre Overblik over de ydre Proportioner, „naar I se paa den Gesims, Børn, som bærer Taget, og lægge Mærke til dens lette Konstruktion, ville I være enige med mig — God Dag, Sir."

Idet han afbrød sig selv med disse Ord, bukkede han meget artigt for en midaldrende Herre ved et Vindue ovenpaa, til hvem han talte, ikke fordi denne Herre kunde høre, hvad han sagde — for det kunde han aabenbart ikke — men som et passende Akkompagnement til sin Hilsen.

„Jeg tvivler ikke om, Børn," vedblev Pecksniff, idet han lod, som om han udpegede andre Skønheder, „at det er Ejermanden. Det vilde være mig kært at gøre hans Bekendtskab. Det kunde maaske føre til et eller andet. Ser han herhen, Charity?"

„Han er i Færd med at aabne Vinduet, Fader."

„Ha, ha!" udbrød Pecksniff sagte. „Det er godt! Han har opdaget, at jeg er en Mand af Faget. Se ikke op! De riflede Piller i Buegangen —"

„Halløj!" raabte Herren.

„Deres Tjener!" sagde Pecksniff og tog sin Hat af. „Jeg er stolt af at gøre Deres Bekendtskab."

„Vil De se, De kommer ud af Græsset!" brølede Manden.

„Undskyld," sagde Pecksniff, uvis, om han havde hørt rigtigt. „De sagde —?"

„Vil De se, De kommer ud af Græsset!" gentog den anden hidsigt.

„Vi ville nødig være paatrængende," begyndte Pecksniff smilende.

„Men De er paatrængende, utilladelig paatrængende. Kan De se den Grusgang? Hvad tror De, den er til? Luk Porten op derhenne! Vis disse Mennesker ud!"

Og dermed smækkede han atter Vinduet i og forsvandt.

Pecksniff satte sin Hat paa og gik meget sindig og i den dybeste Tavshed ud til Drosken, idet han imidlertid med den største Interesse stirrede paa Skyerne. Efter at han havde hjulpet Mrs. Todgers og sine Døtre ind i dette Køretøj, stod han og saa nogle Øjeblikke paa det, som om han ikke var rigtig vis paa, om det var en Vogn eller et Tempel; men da han var bleven enig med sig selv i saa Henseende, satte han sig paa sin Plads, lagde Hænderne paa sine Knæ og smilede ad de tre Damer.

Hans Døtre derimod, der vare mindre rolige i Sindet, udbrød i en Strøm af forbitrede Ord. Det kom der, sagde de, af at tage sig af saadanne Folk som Pinch'erne; det kom der af at stille sig i Klasse med dem; det kom der af at bringe sig selv i den ydmygende Stilling, at man syntes at kende saadanne uforskammede, frække, snedige, skrækkelige Piger som hun. De havde ventet det. Endnu i Morges havde de forudsagt Mrs. Todgers det, hvilket Mrs. Todgers selv kunde bevidne. Hertil føjede de, at Husets Ejermand gaaende ud fra, at de vare Miss Pinchs Venner, efter deres Mening havde handlet fuldkommen rigtig og under disse Omstændigheder ikke gjort andet, end man kunde have haft Grund til at vente sig. Og endvidere føjede de til — med en Smule Inkonsekvens — at han var en Stud og et Uhyre, og brast derpaa i en Taareflod, som skyllede alle de forvirrede Skældsord bort med sig.

Miss Pinch var maaske ikke saa meget at dadle som Serafen, der, saa snart de fremmede vare gaaede, havde skyndt sig at melde dem i Hovedkvarteret og rapportere, at de havde dristet sig til at bede hende om at overbringe en Hilsen, som bagefter var bleven betroet til Tjeneren, hvilken Fornærmelse i Forbindelse med Pecksniffs uskyldige Tale om Huset mulig kunde have nogen Del i deres Affærdigelse. Den stakkels Miss Pinch havde imidlertid lagt sig ud med begge Parter, idet hun blev taget saa strengt i Skole af Serafens Moder, fordi hun havde saadanne simple Bekendtskaber, at hun blev nødt til at gaa grædende op

paa sit Værelse, uden at hendes medfødte Munterhed og Sagtmodighed og Glæden over, at hun havde set Pecksniff og faaet Brev fra sin Broder, i Førstningen kunde undertrykke hendes Taarer.

Pecksniff sagde til dem i Vognen, at en god Handling var sin egen Løn, og gav dem omtrent at forstaa, at om han var bleven sparket ved en slig Lejlighed, vilde det have været ham saa meget des kærere. Men dette var ingen Trøst for de unge Damer, som skændte frygtelig hele Vejen hjem og endog mere end een Gang ytrede en inderlig Lyst til at angribe den ulykkelige Mrs. Todgers, idet de i deres stille Sind vare tilbøjelige til at give hendes Ydre, men især hendes foragtelige Kort og Kurv den halve Skyld for deres Uheld.

Hos Todgers's herskede der stor Travlhed den Aften, dels paa Grund af nogle ekstra huslige Forberedelser til den følgende Dag og dels paa Grund af det Røre, som der i Huset var uadskilleligt fra Lørdag Aften, hvor hver enkelt Herres Linned kom til forskellige Tider i en særskilt lille Bylt med hans Regning fæstet med Knappenaal udenpaa. Desuden var der om Lørdagen stadig en stærk Klapren af Trætøfler nedenunder til henimod Midnat, tillige med hyppige Glimt af gaadefulde Lys nede i Kælderen, megen Arbejden med Pumpen og en idelig Klingren af Jærnhanken paa Spanden. Fra Tid til anden opstod der skingrende Ordvekslinger mellem Mrs. Todgers og ubekendte Kvindepersoner i fjerne Bagkøkkener, og stundom hørtes der Lyd, som tilkendegav, at Pottelaag og andet Køkkentøj blev kastet efter Drengen. Denne unge Mand havde om Lørdagen for Skik at smøge sine Skjorteærmer op til Skuldrene og støve om overalt i Huset med et Forklæde af grovt, grønt Lærred, ligesom han ogsaa følte sig stærkere fristet om Lørdagen end de andre Dage — eftersom der da var mest travlt — til at gøre smaa Afstikkere ud i de nærmeste Gyder, naar han skulde lukke nogen ind, for at springe Buk og deltage i andre Lege med Gadedrengene, indtil han blev forfulgt og

slæbt hjem ved Haaret eller Flippen af sit Øre; han spillede saaledes ligefrem en fremragende Rolle i de smaa Episoder, som særlig udmærkede den sidste Dag i Ugen hos Todgers's.

Navnlig gjorde han det denne Lørdag Aften og beærede Miss'erne Pecksniff med en hel Del Opmærksomhed, idet han sjælden gik forbi Døren til Mrs. Todgers's eget Værelse, hvor de sad alene foran Kaminen og syede ved Skinnet af et enkelt Lys, uden at han stak Hovedet indenfor og opmuntrede dem med en eller anden Hilsen, saasom: „Naa, her sidde vi endnu!" „Er det ikke rart?" — og lignende humoristiske Opmærksomheder.

„Hør, unge Damer," hviskede han paa en af sine Vandringer, „i Morgen vanker der Suppe. Hun er ved at lave den nu. Om hun kommer Vand i den? Nej, Kors bevares!"

Da han næste Gang skulde hen og lukke Gadedøren op, stak han atter Hovedet indenfor.

„Hør, i Morgen vanker der Høns, men de er ikke skindmagre. Nej paa det Lag!"

Straks efter raabte han gennem Nøglehullet:

„I Morgen vanker der Fisk — den er lige kommen; men spis ikke af den!" og med denne spøgelseagtige Advarsel forsvandt han atter.

Noget efter kom han igen for at dække Bordet til Aftensmaaltidet, da det nemlig var blevet aftalt mellem Mrs. Todgers og de unge Damer, at de skulde have nogle Kalvekoteletter for deres egen Mund der i Værelset. Denne Gang forlystede han dem med at stikke det brændende Lys i sin Mund og fremvise sit Ansigt i en Slags Transparent, og efter dette Kunststykke fortsatte han sine huslige Pligter, idet han polerede hver enkelt Kniv, førend han lagde den paa Bordet, ved at aande paa Bladet og derpaa gnide det med det ovenomtalte Forklæde. Da han var færdig med sine Forberedelser, grinede han ad Søstrene og udtalte som sin Mening, at det forestaaende Traktement vilde blive „rigtig lækkert."

„Varer det længe, førend det bliver færdigt, Bailey?“ spurgte Mercy.

„Nej, det er færdigt. Da jeg gik herop, rodede hun omkring mellem de møre Stykker med en Gaffel og smagte paa dem.“

Men næppe havde han udtalt disse Ord, førend han fik en saadan en paa Hovedet, at han vaklede over mod Væggen, og med Fadet i Haanden stod Mrs. Todgers harmfuld foran ham.

„Aa, den lille Slyngel!“ sagde denne Dame. „Aa, din slemme, falske Knægt!“

„Ikke værre end De selv,“ svarede Bailey, idet han dækkede sit Hoved efter alle Boksekunstens Regler. „Saa, kom kun an! Gør det een Gang til!“

„Det er den skrækkeligste Dreng, jeg nogen Sinde har haft at gøre med,“ sagde Mrs. Todgers, idet hun satte Fadet fra sig. „Herrerne ødelægge ham i den Grad og lære ham saadanne Ting, at jeg frygter for, at han ikke bliver bedre, før han bliver hængt.“

„Saa?“ udbrød Bailey. „Det var jo rart! Hvorfor sætter De mig da paa smal Kost og ødelægger min Helsen?“

„Gaa ned, du afskyelige Dreng,“ sagde Mrs. Todgers, idet hun holdt Døren aaben. „Hører du? Af Sted med dig!“

Efter et Par behændige Manøvrer gik han og viste sig ikke mere den Aften, undtagen een Gang, da han kom op med nogle Glas og noget varmt Vand og gjorde de to Miss'er Pecksniff ganske forskrækkede ved at skele afskyelig bag ved den intet anende Mrs. Todgers. Da han havde skaffet sine krænkede Følelser denne Hævn, trak han sig tilbage til sin Hule nedenunder, hvor han i Selskab med en Sværm Kakelakker og et Spedelys benyttede sine Aandsevner til at pudse Støvler og børste Klæder til langt ud paa Natten.

Benjamin, mente man, var dette unge Tyendes sande Navn, skønt han for øvrigt gik under en Mængde andre Navne. Benjamin var saaledes f. Eks. bleven forvandlet til Onkel Ben og dette igen forkortet til Onkel, hvilket ved en

let Overgang atter var blevet til Barnwell til Minde om den navnkundige Farbroder, der blev skudt af sin Brodersøn George, medens han gik og grublede i sin Have i Camberwell. Herrerne hos Todgers's havde ogsaa den lystige Vane at opkalde ham efter Øjeblikkets mest kendte Forbryder eller Minister og søgte endog lejlighedsvis, naar Tiderne vare flove, i Historien efter saadanne Udmærkelser, saasom Mr. Pitt, unge Brownrigg og deslige. Paa det Tidspunkt, vi her omtale, gik han i Almindelighed blandt Herrerne under Navn af Bailey junior, et Navn, han maaske havde faaet som en Modsætning til Old Bailey, Londons Kriminal- og Politiret, og mulig til Minde om en ulykkelig Dame af samme Navn, der i en ung Alder omkom for sin egen Haand og er bleven gjort udødelig i en Gadevise.

Den sædvanlige Spisetid om Søndagen hos Todgers's var Klokken to, en for alle Parter passende Tid, baade for Mrs. Todgers for Bagerens Skyld og for Herrerne med Hensyn til deres Eftermiddagsengagementer. Men den Søndag, da Miss'erne Pecksniffs højtidelige Indførelse i den Todgerske Selskabskreds skulde finde Sted, blev Maaltidet udsat til Klokken fem, for at alt skulde være saa fint, som denne Lejlighed krævede det.

Da Timen nærmede sig, viste Bailey jun., hvis hele Væsen røbede den heftigste Spænding, sig i et fuldstændigt Sæt aflagte Klæder, der vare mange Gange for store til ham, og særlig var han iført en ren Skjorte af saa uhyre Dimensioner, at en af Herrerne, der udmærkede sig ved sit Vid, øjeblikkelig døbte ham „Flipperne". Omtrent Klokken tre Kvarter til fem bankede en Deputation, bestaaende af Jinkins og en anden Herre ved Navn Gander, paa Døren til Mrs. Todgers's Værelse og udbad sig, efter at være bleven formelt forestillet for de to Miss'er Pecksniff af deres Fader, der gjorde Tjeneste som opvartende Kavaler, den Ære at turde føre dem ovenpaa.

Selskabssalen hos Todgers's afveg i den Grad fra den sædvanlige Stil, at man næppe vilde have holdt den for en

Sal, hvis man ikke havde faaet det at vide af en eller anden af de indviede. Der var Voksdug over hele Gulvet, og Loftet, inklusive en stor Bjælke i Midten, var overtrukket med Papir. Foruden de tre smaa Vinduer, der vendte ud mod Porten lige overfor, og i hvis Fordybninger der var anbragt Bænke, var der endnu et Vindue, hvorfra man kunde se lige lukt ind i Jinkins's Sovekammer, og højt oppe paa den ene Væg gik der en dobbelt Række Glasruder, hvorfra Trappegangen fik Lys. I Panelet lurede de underligste Nicher, som rettede sig efter Trappens Form og indeholdt Fordybninger, der lignede otte Dages Stueure, og selve Døren, der var malet sort, havde to store Glasøjne i Panden med en nysgerrig grøn Pupil midt i hvert.

Her vare alle Herrerne samlede, og da Jinkins viste sig med Charity under Armen, lød det fra alle Sider: „Hør, hør!" og „Bravo, Jinkins!" og Jubelen kendte ingen Grænser, da Gander kom med Mercy, og Pecksniff sluttede Troppen med Mrs. Todgers.

Derefter fandt Præsentationen Sted. Der var en Herre, der havde Sans for Sportsvæsenet, og som forelagde Redaktørerne af Søndagsbladene Spørgsmaal vedrørende Hestevæddeløb, der efter hans Venners Mening vare temmelig haarde Nødder at knække; og en Herre med dramatisk Sans, som een Gang havde tænkt paa at „træde op," men var bleven traadt ned af Menneskenes Ondskab; og en Herre med Sans for Politikken, som var stærk i at holde Taler, og en Herre med literær Sans, som skrev Epigrammer om alle de andre og kendte alles svage Sider undtagen sine egne. Endvidere var der en Herre med musikalsk Sans, en Herre med Sans for Tobak og en Herre med Sans for Bordets Glæder; nogle af disse Herrer havde Sans for Whist og de fleste af dem en stærk Sans for Billard og Væddemaal. Alle havde de ventelig Sans for Forretninger, da de alle paa en eller anden Maade vare ansatte i Handelsfaget; men de havde desuden alle, hver paa sin Vis, en afgjort Sans for Fornøjelser. Jinkins havde Sans for den fine Ver-

den, da han regelmæssig besøgte Parkerne om Søndagen og kendte mangfoldige Herskabsvogne, saa snart han saa dem. Han talte ogsaa i gaadefulde Ord om glimrende Kvinder og mistænktes for engang at have staaet i et kompromitterende Forhold til en Grevinde. Gander havde Sans for Vittighed. Det var i Virkeligheden ham, der havde opfundet den Vits med „Flipperne" — en Aandrighed, der nu gik fra Mund til Mund under Navn af „Ganders sidste" og modtoges med stort Bifald overalt i Salen. For øvrigt var Jinkins den ældste i Selskabet, da han, der var Bogholder hos en Fiskehandler, havde fyldt sit fyrretyvende Aar. Han var tillige den ældste logerende, og i Kraft af denne sin dobbelte Aldersret, var det ham, der, som Mrs. Todgers allerede havde sagt, gav Tonen an der i Huset.

Det varede meget længe, førend der blev rettet an, og da Jinkins hemmelig gjorde den stakkels Mrs. Todgers Bebrejdelser derfor, smuttede hun i det mindste tyve Gange ud og ind for at se til Maden, men kom dog stadig tilbage, som om hun ikke havde noget saadant paa Hjertet og slet ikke havde været ude. Men derfor gik Samtalen alligevel ikke i Staa; thi een Herre, der rejste i Parfumerifaget, foreviste en interessant Nipsting i Skikkelse af et mærkværdigt Stykke Barbersæbe, som han nylig havde truffet paa i Tyskland, og Herren med literær Sans foredrog — paa Opfordring — nogle satiriske Vers, han for kort siden havde gjort, fordi Vandbeholderen bag ved Huset havde været bundfrossen. Disse Adspredelser, i Forbindelse med de deraf opstaaede livlige Samtaler, udfyldte ypperlig Tiden, indtil Bailay jun. meldte, at der var rettet an, hvilket han gjorde med følgende Ord:

„Nu kan De faa noget i Skrutten!"

Ved dette Budskab gik de straks ned i Banketsalen, idet nogle af de mere skæmtefulde Gemytter blandt de bageste førte Herrer til Bords, som om de havde været

Damer, for at efterligne de to Miss'er Pecksniffs lykkelige Kavalerer.

Pecksniff læste Bordbønnen — en kort og from Bøn, hvori han nedbad Himmelens Velsignelse over de tilstedeværendes Appetit og overgav alle dem, som intet havde at spise, til Forsynets Omsorg, hvis Sag det — saaledes sagde han omtrent med rene Ord i Bønnen — aabenbart var at tage sig af dem. Da det var gjort, tog de fat med mindre Ceremoni end Appetit, mens Bordet sukkede under Vægten ikke alene af de Lækkerier, som Miss'erne Pecksniff tidligere vare blevne forberedte paa, men tillige af kogt Oksekød, Kalvesteg, Skinke og en Mængde af de ufordøjelige Grøntsager, der ere Husmødre fordelagtig kendte for deres mættende Egenskaber. Og desuden var der Flasker med Porter, Flasker med Vin og Flasker med hvidt Øl foruden andre kraftige, baade inden- og udenlandske Drikkevarer.

Alt dette behagede i høj Grad de to Miss'er Pecksniff, som vare umaadelig i Vælten, medens de sad hver paa sin Side af Jinkins for Enden af Bordet, og hver Minut opfordredes til at drikke et Glas med en eller anden ny Beundrer. De havde næppe før i deres Liv følt sig saa vel til Mode og været saa veltalende, og især var Mercy uforlignelig og sagde saa mange gode Ting i Skikkelse af kvikke Svar, at alle i hende saa et helt Vidunder. „De mærkede, kort sagt, nu," som denne unge Dame ytrede, „at de vare i London og det oven i Købet for første Gang."

Deres unge Ven Bailey delte disse Følelser i fuldeste Maal og gav dem, uden at aflægge sin protegerende Mine, al den Opmuntring, der stod i hans Magt, idet han, naar den almindelige Opmærksomhed var vendt bort fra ham, beærede dem med mangfoldige Nik, Øjekast og andre Tegn paa Genkendelse og undertiden rørte sin Næse med en Proptrækker, ligesom for at udtrykke Sammenkomstens bakkantiske Karakter. Ja maaske vare endog de to Miss'er Pecksniffs Munterhed og Mrs. Todgers's graadige Aarvaagenhed ikke saa værdige til Opmærksomhed som denne mærke-

lige Dreng, der ikke lod sig genere eller bringe ud af Fatning af noget. Gled tilfældigvis et eller andet Stykke af Bordservicet — en Tallerken eller lignende — ud af Hænderne paa ham — hvilket hændtes et Par Gange — lod han det falde med den mest velopdragne Koldblodighed og forøgede ikke Selskabets pinlige Følelser ved at røbe den mindste Anger. Heller ikke forstyrrede han Selskabets Ro ved at fare frem og tilbage, som saa mange veldresserede Tjenere gøre; tværtimod, da han indsaa det haabløse i at forsøge paa at opvarte et saa talrigt Selskab, lod han Herrerne selv skaffe sig, hvad de vilde have, og veg sjældent fra sin Plads bag Jinkins's Stol, hvor han stod med Hænderne i Lommen og Benene plantede vidt fra hinanden og anførte Latteren og frydede sig over Samtalen.

Desserten var storartet, og den lod slet ikke vente paa sig. Buddingtallerkenerne vare blevne vadskede af i en lille Balje uden for Døren, medens Osten gik omkring, og skønt de endnu vare fugtige og varme af Gnidningen, kom de dog ind igen fiks og færdige lige i det rette Øjeblik. Mandler i Fjerdingspundevis, Appelsiner i Dusinvis, Rosiner i Pundevis, Æbler i Stabler, dybe Tallerkener fulde af Nødder — jo! Todgers's kunde nok, naar det kom an paa det! Det kan man tro!

Derpaa kom der mere Vin, røde Vine og hvide Vine og en stor Porcelæns Bolle med Punch, som var bleven brygget af den med Sans for Bordets Glæder udrustede Herre, der bad Miss'erne Pecksniff ikke at blive bange for Bollens Omfang, da der var Materiale nok i Huset til Tillavningen af en halv Snes endnu af samme Størrelse. Du store Gud, hvor de lo! Hvor de hostede, da de nippede til Punchen, fordi den var saa stærk, og hvor de lo igen, da en sagde, at naar Farven ikke havde været, kunde man have troet, at det var nymalket Mælk! Hvor raabte Herrerne ikke „Nej!“ da de patetisk bønfaldt Jinkins om at lade dem fortynde den med varmt Vand, og hvor rødmede

de ikke, medens de lidt efter tømte deres Glas lige til Bunden!

Men nu kommer Prøvelsens Øjeblik. Solen, som Jinkins siger — et fint dannet Menneske, denne Jinkins — aldrig i Forlegenhed! — er i Færd med at forlade Firmamentet. „Miss Pecksniff," siger Mrs. Todgers sagte, „vil De —" „Aa Gud nej, ikke mere, Mrs. Todgers." Mrs. Todgers staar op; de to Miss'er Pecksniff staa op; alle staa op. Miss Mercy ser ned paa Gulvet efter sit Sjal. Hvor er det? Gud, hvor kan det være? Den søde Pige, hun har det paa — ikke om sin skønne Hals, men hængende løst om hendes fyldige Skikkelse. Et Dusin Hænder hjælpe hende. Hun er lutter Forvirring. Den yngste Herre i Selskabet tørster efter at myrde Jinkins. Hun hopper væk og naar sin Søster i Døren. Hendes Søster holder Mrs. Todgers om Livet. Hun slynger sin Arm om sin Søster. Diana, hvilket Billede! Det allersidste, der kan ses, er en Skikkelse og et Hop. „Gentlemen, lad os drikke Damernes Skaal!"

Vældig Begejstring. Herren med Sans for Politik rejser sig midt under den og aabner Sluserne for en Strøm af Veltalenhed, som river alting med sig. Han tænker paa en Skaal — en Skaal, som de alle ville drikke. Der er en Person til Stede; han har ham for Øje; de staa alle i en Taknemmelighedsgæld til ham. Han gentager det — en Taknemmelighedsgæld. Deres haarde Naturer ere i Dag blevne formildede og forædlede ved yndige Kvinders Nærværelse. Der er en Mand til Stede, hvem to talentfulde og fortryllende Kvinder se hen til med Ærbødighed som deres Tilværelses Ophav. Ja, da de to Miss'er Pecksniff hviskede næppe hørlig til hinanden, kaldte de denne Person „Fader." Stærkt Bifald. Han foreslaar en Skaal for „Mr. Pecksniff — han leve!" De trykke alle Pecksniffs Haand, medens de drikke Skaalen. Den yngste Herre i Selskabet gør det med bankende Hjerte; thi han føler, at den Mand,

som kalder hint Væsen med det røde Sjal Datter, ejer en hemmelighedsfuld Magt.

Hvad siger Pecksniff til Svar? Eller lad Spørgsmaalet hellere være: Hvad lader han være usagt? Intet. Der forlanges mere Punch, som kommer og bliver drukken. Begejstringen stiger endnu højere. Enhver viser sig i sin sande Skikkelse. Den dramatiske Herre deklamerer. Den musikalske Herre opvarter med en Sang. Gander lader Gander fra alle tidligere Gilder mange Mile bag sig. Han rejser sig for at udbringe en Skaal. Den er for Todgers's Fader, for deres fælles Ven Jink — for gamle Jink, hvis han tør kalde ham med dette fortrolige Dæggenavn. Den yngste Herre i Selskabet nedlægger en voldsom Protest. Han kan ikke tillade det — han kan ikke udholde det — det maa ikke ske. Men hans dybe Følelse bliver misforstaaet. De tro, at han er lidt ør i Hovedet, og ingen ænser ham.

Jinkins takker dem af sit ganske Hjerte. Det er uden Sammenligning den stolteste Dag paa hans jævne Løbebane. Naar han ser sig om ved nærværende Lejlighed, føler han, at han mangler Ord til at udtrykke sin Taknemmelighed med. Men eet vil han sige. Han haaber, at det er blevet vist, at Todgers's kan være tro mod sig selv og, naar der gives en Lejlighed, præstere noget lige saa godt som dets Naboer — maaske noget bedre. Under et tordnende Bifald minder han dem om, at de have hørt tale om en lignende Anstalt i Cannon Street, og at de have hørt den rose. Han vil ikke fremkomme med hadefulde Sammenligninger; det vilde han være den sidste til at gøre; men naar Anstalten i Cannon Street bliver i Stand til at fremvise en saadan Forening af Vid og Skønhed som den, der har prydet Bordet her i Dag, og bliver i Stand til, alting vel overvejet, at sætte et saadant Maaltid frem som det, de lige have nydt, da skal det være ham en Fornøjelse at gøre dens nærmere Bekendtskab, men indtil da, vil han holde fast ved Todgers's.

Mere Punch, mere Begejstring, flere Taler. Alles Skaal bliver drukken undtagen den yngste Herres i Selskabet. Han sidder afsides med sin Albu paa Ryggen af en tom Stol og stirrer haanlig paa Jinkins. I en ustyrlig morsom Tale udbringer Gander en Skaal for Bailey jun.; der høres Hikken, og et Glas gaar i Stykker. Jinkins mærker, at det er paa Tiden at gaa op til Damerne. Til Slutning foreslaar han en Skaal for Mrs. Todgers. Hun fortjener at mindes særskilt. Hør, hør! Det gør hun, det er der ingen Tvivl om. Til andre Tider have de alle et og andet at udsætte paa hende; men nu er enhver til Mode, som om han kunde lade sit Liv for hende.

De gaa ovenpaa, hvor de ikke ventes saa tidlig; thi Mrs. Todgers faar sig en Lur, Miss Charity ordner sit Haar, og Mercy, der har lavet sig en Sofa af en af Vinduesbænkene, ligger i en yndefuld, hvilende Stilling. I en Fart vil hun staa op, men Jinkins bønfalder hende i alles Navn om at blive liggende; hun ser alt for yndig og fortryllende ud, ytrer han, til at hun maa røre sig af Stedet. Hun ler og giver efter og vifter sig og taber sin Vifte, og alle fare til for at tage den op. Da hun nu enstemmig er bleven udkaaret til Selskabets Skønhed, bliver hun grusom og lunefuld, sender Herrerne i Ærinder til hverandre, glemmer det hele, førend de kunne komme tilbage med Svaret, og opfinder tusinde Pinsler, som sønderslide deres Hjerter. Bailey bringer Te og Kaffe. Der er en lille Klynge af Beundrere omkring Charity, men det er kun dem, der ikke kunne naa hen i Nærheden af hendes Søster. Den yngste Herre i Selskabet er bleg, men fattet, og sidder endnu afsides; thi han trænger til at være ene med sine egne Tanker, og hans Sjæl gyser tilbage for larmende Svirebrødre. Hun har en Anelse om hans Nærhed og Beundring. Han ser den undertiden glimte i Krogen af hendes Øje. Vogt Dem, Jinkins, at De ikke bringer en fortvivlet til Vanvid!

Pecksniff var gaaet ovenpaa med sine yngre Venner og havde taget Plads ved Siden af Mrs. Todgers. Han

havde ligeledes spildt en Kop Kaffe ned ad sine Ben, uden tilsyneladende at lægge Mærke til denne Omstændighed, ligesom han heller ikke lod til at vide af, at der laa et Stykke Bolle paa hans Knæ.

„Naa, hvorledes have de været mod Dem dernede?“ spurgte Værtinden.

„Deres Adfærd har været saaledes, bedste Madame,“ sagde Pecksniff, „at jeg aldrig kan tænke paa den uden Bevægelse eller mindes den uden en Taare. O, Mrs. Todgers!“

„Men Gud,“ udbrød hun, „hvor De er nedslaaet!“

„Jeg er Mand, bedste Madame,“ sagde Pecksniff med et noget tykt Mæle, mens Taarerne trillede ned ad hans Kinder, „men jeg er ogsaa Fader. Jeg er ogsaa Enkemand. Mine Følelser, Mrs. Todgers, ville ikke lade sig helt kvæle, saaledes som de smaa Prinser i Tower. De ere voksne, og jo mere jeg trykker Dynen ned paa dem, des mere stikke de Hovedet i Vejret.“

Pludselig opdagede han den lille Bid Bolle og stirrede vist paa den, idet han fortabt og aandssløv rystede paa Hovedet, som om han holdt den for sin onde Aand og blidt irettesatte den.

„Hun var dejlig, Mrs. Todgers,“ sagde han uden mindste Indledning, idet han atter vendte sine stive Blikke mod hende. „Hun havde en lille Formue.“

„Det har jeg hørt,“ udbrød Mrs. Todgers med inderlig Deltagelse.

„Det er hendes Døtre,“ sagde Pecksniff og pegede med stigende Rørelse paa de unge Damer.

Derom nærede Mrs. Todgers ikke mindste Tvivl.

„Mercy og Charity,“ sagde Pecksniff, „Charity og Mercy! Ingen vanhellige Navne, vil jeg haabe.“

„Det var dog et uhyggeligt Smil, Mr. Pecksniff!“ udbrød Mrs. Todgers. „Er De syg?“

Han trykkede hendes Arm med sin Haand og svarede med højtidelig, mat Røst: „Kronisk.“

„Kolik?“ udbrød den forfærdede Mrs. Todgers.

„Kro-nisk,“ gentog han med en Del Møje. „En kronisk Sygdom. Jeg har været et Offer for den siden min Barndom. Den lægger mig i Graven.“

„Det forbyde Himmelen!“

„Jo, den gør,“ sagde Pecksniff med Fortvivlelsens Ligegyldighed. „Egentlig talt er jeg næsten glad derover. De ligner hende, Mrs. Todgers.“

„Tryk mig ikke saa stærkt, Mr. Pecksniff. Hvis nogen af Herrerne lagde Mærke til os?“

„For hendes Skyld! Tillad mig — til Ære for hendes Minde. For en Stemmes Skyld, som lyder til os fra Graven. De ligner hende meget! Ja, sikken en Verden!“

„Ja, det maa De nok sige!“

„Jeg frygter for, at det er en forfængelig og tankeløs Verden,“ sagde Pecksniff, overvældet af Mismod. „Disse unge Mennesker her — hvilket Begreb have de vel om deres Ansvar? Intet. Giv mig Deres anden Haand, Mrs. Todgers.“

Damen nølede og sagde, at „hun helst vilde lade det være.“

„Har en Stemme fra Graven ingen Indflydelse?“ spurgte Pecksniff med vemodig Ømhed. „Det er Helligbrøde, dyrebare Væsen!“

„Stille!“ bad Mrs. Todgers. „De maa virkelig ikke.“

„Det er ikke mig,“ svarede Pecksniff. „Tro ikke, at det er mig; det er Stemmen; det er hendes Stemme.“

Den hedengangne Mrs. Pecksniff maatte have haft en ualmindelig tyk og hæs Stemme, af en Damestemme at være, og et temmelig stammende Mæle og sandt at sige noget af et drukkent Mæle, hvis hendes Stemme havde haft Lighed med den, hvormed Pecksniff nu talte. Men det var maaske en Vildfarelse fra hans Side.

„Det har været en Glædens Dag, Mrs. Todgers, men det har ogsaa været en Smertens Dag. Den har mindet mig om min Ensomhed. Hvad er jeg i Verden?“

„En fortræffelig Mand, Mr. Pecksniff," sagde Mrs. Todgers.

„Det er en Trøst at høre. Er jeg virkelig?"

„Der er saamænd ikke noget bedre Menneske til."

Pecksniff smilede gennem sine Taarer og rystede let paa Hovedet. „De er alt for god," sagde han, „Tak. Det er en stor Glæde for mig at gøre unge Mennesker lykkelige. Mine Lærlinges Lykke er mit Hovedformaal. Jeg forguder dem, og de forgude mig — somme Tider."

„Altid," sagde Mrs. Todgers.

„Naar de sige, at de ingen Fremskridt have gjort, Madame," hviskede Pecksniff, idet han saa paa hende med en hemmelighedsfuld Mine og gav hende Tegn til, at hun skulde lægge sit Øre lidt nærmere til hans Mund, „naar de sige, at de ingen Fremskridt have gjort, og at Honoraret var for højt, saa lyve de! Jeg ønsker ikke, at det skal blive omtalt; De forstaar mig nok; men til Dem som en gammel Veninde siger jeg, de lyve!"

„De maa være nogle lumpne Uslinger!"

„Det har De Ret i. Jeg ærer Dem for denne Ytring. Et Ord. For Forældre og Værger — dette er sagt i Fortrolighed, Mrs. Todgers."

„I strengeste Fortrolighed, naturligvis!"

„For Forældre og Værger tilbyder der sig nu en gunstig Lejlighed, som forener Fordelene ved den bedste praktiske Uddannelse i Arkitektfaget med et hyggeligt Hjem og den stadige Omgang med Mennesker, der — hvor beskeden deres Kreds, og hvor begrænsede deres Midler end ere — dog — vel at mærke — ikke ere blinde for deres moralske Ansvar."

Mrs. Todgers saa ud, som om hun havde lidt vanskeligt ved at fatte hans Mening; og det var ikke sært, thi det var, som Læseren maaske vil huske, den sædvanlige Form for Pecksniffs Avertissementer, naar han søgte en Lærling, og syntes for Øjeblikket ikke at staa i nogen særlig Forbindelse med noget som helst. Men Pecksniff

rakte Fingeren i Vejret ligesom for at paaminde hende om ikke at forstyrre ham.

„Kender De en Fader eller Værge, Mrs. Todgers," spurgte Pecksniff, „som kunde ønske at drage Nytte af en saadan Lejlighed for en ung Mand? En forældreløs vilde være at foretrække. Kender De en forældreløs med nogle Hundrede Pund?"

Mrs. Todgers tænkte sig om, men rystede paa Hovedet.

„Skulde De høre tale om en forældreløs med nogle Hundrede Pund, saa bed denne kære forældreløses Venner at henvende sig i et frankeret Brev til S. P., Poste restante, Salisbury. Jeg ved ikke rigtig, hvem det er. Bliv ikke forskrækket, Mrs. Todgers," vedblev Pecksniff, idet han faldt tungt over paa hende; „kronisk, kronisk! lad mig faa en lille Draabe af et eller andet at drikke."

„Gud fri og bevare os, Miss Pecksniff," raabte Mrs. Todgers. „Det er rent galt fat med Deres kære Fader!"

Med en forbavsende Anstrengelse strammede Pecksniff sig op, da alle hastig vendte sig om mod ham, og staaende oprejst saa han paa Forsamlingen med et ubeskrivelig kløgtigt Udtryk. Efterhaanden veg dette for et Smil, et svagt, hjælpeløst, tungsindigt Smil, saa sødt, at det næsten var vammelt. „Sørger ikke, mine Venner," sagde han rørt. „Græder ikke over mig. Det er kronisk." Og med disse Ord faldt han, efter at have gjort et frugtesløst Forsøg paa at trække sine Sko af, ind i Kaminen.

Den yngste Herre i Selskabet halede ham ud i en Fart. Ja, førend et Haar var blevet svedet paa hans Hoved, havde han faaet ham lagt paa Kamintæppet — hendes Fader!

Hun var næsten ude af sig selv, og det samme var hendes Søster. Jinkins trøstede dem begge. Alle trøstede dem; enhver havde noget at sige, undtagen den yngste Herre i Selskabet, der med ædel Selvopofrelse forrettede det svære Arbejde og holdt Pecksniffs Hoved i Vejret, uden at nogen lagde Mærke til ham. Omsider flokkede de sig

sammen og bleve enige om at bære ham op i hans Seng. Den yngste Herre i Selskabet blev irettesat af Jinkins, fordi han sled saa stærkt i Pecksniffs Kjole! Ha, ha, ha! Dog lige meget.

De bar ham ovenpaa og trykkede den yngste Herre flad ved hvert Skridt. Hans Sovekammer var øverst oppe i Huset, og det var en lang Vej, men til sidst fik de ham dog derop. Undervejs bad han dem flere Gange om en lille Draabe at drikke. Det syntes at være en Idiosynkrasi. Den yngste Herre foreslog et Glas Vand, men Pecksniff skældte ham Huden fuld for dette Forslag.

Jinkins og Gander paatog sig Resten og gjorde ham det saa bekvemt, de kunde, uden for hans Seng, og da han syntes at have Lyst til at sove, forlod de ham. Men førend de vare komne helt ned ad Trappen, saa de Pecksniffs Genfærd i en sælsom Dragt svæve paa den øverste Afsats. Han ønskede, som det lod, at høre deres Mening om det menneskelige Livs Natur.

„Mine Venner," raabte han, idet han saa ud over Rækværket, „lad os uddanne vor Aand ved gensidige Undersøgelser og Drøftelser. Hvor er Jinkins?"

„Her," raabte denne. „Gaa i Seng igen!"

„I Seng, Seng? Det er den dovnes Røst; jeg hører ham klage: I have vækket mig for tidlig; jeg maa sove mere. Hvis en ung forældreløs vil kopiere Resten af den simple Tegning i Doktor Watts Samling, tilbyder der sig nu en gunstig Lejlighed."

Der var ingen, som vilde.

„Dette er meget rart," sagde Pecksniff efter et Ophold. „Overordentlig rart. Køligt og forfriskende, især for Benene! Den menneskelige Skabnings Ben, mine Venner, ere en skøn Frembringelse. Sammenlign dem med Træben og læg Mærke til Forskellen mellem Naturens og Kunstens Anatomi. Ved De hvad," sagde Pecksniff og bøjede sig ud over Rækværket med en underlig Reminiscens af hans fortrolige Optræden over for ny Lærlinge hjemme, „jeg kunde have stor Lyst

til at høre Mrs. Todgers's Mening om et Træben, hvis det ikke generer hende?"

Da det syntes aldeles haabløst at faa ham bragt til Fornuft efter denne Tale, gik Jinkins og Gander ovenpaa igen og fik ham endnu en Gang i Seng. Men de vare næppe komne ned paa anden Sal, førend han atter var oppe, og da de for tredje Gang havde gentaget Forsøget, var han igen paa Benene, inden de vare komne en Trappe ned. Kort sagt, hver Gang han var bleven lukket inde i Værelset, for han ud paa ny, opfyldt af en eller anden ny moralsk Sætning, som han gentog ud over Rækværket med overordentligt Velbehag, dreven af en uimodstaaelig Trang til at forbedre sine Medmennesker.

Under disse Omstændigheder holdt Mr. Jinkins paa ham, efter at de for tredivte Gang eller saa havde faaet ham i Seng, mens Gander gik ned for at opsøge Bailey jun., med hvem han straks efter kom tilbage. Denne unge Mand blev kisteglad, da han fik at vide, hvad det var for en Tjeneste, der forlangtes af ham, og hentede en Stol, et Lys og sin Aftensmad for at kunne holde Vagt uden for Sovekammerdøren under nogenlunde hyggelige Forhold.

Da han var færdig med sine Forberedelser, lukkede de af for Pecksniff, lod Nøglen blive siddende udvendig i Døren og paalagde den unge Page at høre opmærksomt efter og straks at kalde paa dem, hvis der skulde vise sig det mindste Symptom af en apoplektisk Natur hos Patienten. Hertil svarede Bailey beskedent, at det skulde gøre ham ondt, om han ikke vidste, hvad Klokken var slaaet, og at det ikke var for ingenting, at han daterede sine Breve til sine Venner fra Todgers's.

Tiende Kapitel.

Indeholder sælsomme Ting, af hvis gavnlige eller skadelige Indflydelse mange Tildragelser i denne Fortælling væsentlig ere afhængige.

Men Pecksniff var kommen til Staden i Forretninger. Havde han glemt dette? Søgte han stadig Adspredelser i Selskab med Todgers's lystige Beboere uden at ænse de alvorlige Krav paa hans rolige Overvejelse, hvilke disse nu monne være? Nej.

Vind og Strøm vente ikke paa nogen, siger Ordsproget, medens derimod alle maa vente paa Vind og Strøm. Den Strømning, som ved Flodtid skulde føre Seth Pecksniff til Lykken, var afsat i Tabellen og i Færd med at sætte ind. Ingen ørkesløs Pecksniff tøvede inde i Landet, ligegyldig for alle Strømkæntringer; men her ved Strandbredden stod den brave Mand allerede i Vandet til Anklerne, rede til at vade i selve Mudderet, naar det kun gled i samme Retning som hans Forhaabninger.

Hans to smukke Døtres Tillidsfuldhed var i Sandhed skøn. De havde en urokkelig Tro paa Deres Faders Natur, som lærte dem at stole paa, at han i alt, hvad han gjorde, havde Maalet klart for Øje. Og at dette ædle Maal var ham selv og derfor næsten med Nødvendighed omfattede dem, vidste de. Disse Ungmøers Hengivenhed for ham var rørende.

Deres barnlige Tillid blev end mere rørende derved, at de i det foreliggende Tilfælde intet Kendskab havde til deres Faders sande Planer. Det eneste, de vidste om hans Foretagender, var, at han hver Morgen, saa snart han havde drukket sin Te, gik hen til Posthuset og spurgte efter Breve. Naar det var gjort, var hans Dagsgerning endt, og han slog sig atter til Ro til næste Solopgang.

Saaledes gik det i fire eller fem Dage. Endelig en Morgen kom Pecksniff tilbage med en aandeløs Hurtighed,

som var paafaldende hos ham, der ellers var saa rolig, og idet han øjeblikkelig søgte en Samtale med sine Døtre, lukkede han sig inde med dem i to hele Timer. Af alt, hvad der forefaldt i dette Tidsrum, kendes kun følgende Ytringer af ham:

„Hvorledes det er gaaet til, at han har forandret sig saa meget — forudsat at det virkelig viser sig at være Tilfældet, hvad jeg haaber, det er — er ikke nødvendigt at undersøge. Jeg har saa mine egne Tanker om denne Sag, skønt jeg ikke vil meddele dem. Det er nok, at vi ikke ville være stolte, hævngerrige eller uforsonlige. Trænger han til vort Venskab, skal han faa det. Vi kende vor Pligt, vil jeg haabe."

Samme Dag ved Middagstid steg en gammel Herre ud af en Droske ved Posthuset og spurgte, om der ikke var et poste restante Brev til ham. Det havde ligget der nogle Dage. Udskriften var skreven med Pecksniffs Haand og Brevet forseglet med Pecksniffs Signet.

Det var meget kort. I Virkeligheden indeholdt det ikke andet end en Adresse „med Mr. Pecksniffs ærbødige og — trods alt, hvad der var foregaaet — oprigtige og kærlige Hilsen." Den gamle Herre rev Adressen af og gav den til Kusken, som han bad køre saa nær hen til Stedet, han kunde. Ifølge denne Ordre blev han kørt hen til Monumentet, hvor han atter steg ud, affærdigede Køretøjet og gik hen ad Todgers til.

Skønt denne gamle Mands Ansigt, Skikkelse og Gang, ja selv den Maade, hvorpaa han greb om den tykke Stok, som han støttede sig til, alt sammen vidnede om en Bestemthed, som ikke let lod sig rokke, og om en Viljekraft, der i ældre Tider vilde have overlevet Pinebænken og trodset Døden, var der dog Spor af en Vankelmodighed hos ham, som nu bragte ham til at sky det Hus, han søgte, og drive omkring i et Glimt af Solskin, der opklarede den lille Kirkegaard tætved. Disse døde Støvbunkers Tilstedeværelse midt iblandt Livets travleste Røre havde maaske noget ved

sig, som forøgede hans Vaklen; nok er det, der gik han frem og tilbage med dumpe Skridt, indtil Kirkeuret for anden Gang efter hans Ankomst slog Kvarterslaget og vakte ham af hans Grublerier. Medens Klokkeklangen døde hen, tog han en kraftig Beslutning, gik hurtig hen til Huset og bankede paa Døren.

Pecksniff sad i Værtindens lille Stue, og hans Gæst fandt ham læsende — ved et rent Tilfælde, som han bad ham undskylde — i et fortræffeligt, teologisk Skrift. Der stod Kage og Vin paa Bordet — ogsaa ved et Tilfælde, som han ligeledes bad om Undskyldning for. Han havde faktisk, sagde han, allerede opgivet Haabet om at se sin Gæst og var netop i Færd med at ville nyde denne tarvelige Forfriskning med sine Børn, da det bankede paa Døren.

„Deres Døtre befinde sig vel?“ spurgte gamle Martin, idet han lagde Hat og Stok fra sig.

Pecksniff søgte at skjule sin Bevægelse, da han svarede: Jo Tak. Det var gode Børn, sagde han, meget gode Børn. Han vilde ikke vove at raade Mr. Chuzzlewit til at tage Plads i Lænestolen eller vogte sig for Trækken fra Døren. Hvis han gav ham et saadant Vink, frygtede han for, at han vilde udsætte sig for en højst uretfærdig Mistanke. Han vilde derfor indskrænke sig til at sige, at der stod en Lænestol i Stuen, og at Døren ingenlunde var lufttæt. Denne sidste Ufuldkommenhed, turde han maaske tillade sig at tilføje, var ingenlunde ualmindelig i gamle Huse.

Den gamle Mand satte sig i Lænestolen og sagde efter nogle Øjeblikkes Pause:

„Lad mig for det første takke Dem, fordi De saa hurtig kom til London paa min næsten uforklarede Opfordring; jeg har næppe nødig at tilføje, paa min Bekostning.“

„Paa Deres Bekostning, min gode?“ udbrød Pecksniff i en meget overrasket Tone.

„Det er ikke,“ sagde Martin og slog utaalmodig ud med Haanden, „min Vane at sætte mine — nu vel! mine Slægtninge — i Omkostninger for at tilfredsstille mine Luner.“

„Luner, kære?“ udbrød Pecksniff.

„Det er heller næppe det rette Ord i dette Tilfælde,“ sagde den gamle Mand. „Nej, De har Ret.“

Pecksniff følte sig i sit stille Sind meget lettet ved at høre dette, skønt han slet ikke vidste hvorfor.

„De har Ret,“ gentog Martin. „Det er intet Lune. Det hviler paa Fornuft, Beviser og rolig Overvejelse. Det gør Luner aldrig. Og desuden er jeg ikke nogen lunefuld Mand; det har jeg aldrig været.“

„Nej vist ikke,“ sagde Pecksniff.

„Hvoraf ved De det? De skal først nu begynde at mærke det. I Tidens Løb skal De faa Beviser. De og Deres Døtre skulle faa at se, at jeg kan være standhaftig og ikke opgive, hvad jeg een Gang har sat mig for. Hører De?“

„Fuldkommen.“

„Jeg beklager meget,“ vedblev Martin, idet han saa vist paa ham og talte i en langsom, afmaalt Tone, „at De og jeg havde en Samtale som den, der fandt Sted imellem os ved vor sidste Sammenkomst. Jeg beklager meget, at jeg røbede, hvad jeg tænkte om Dem. Den Mening, jeg nu nærer om Dem, er af en hel anden Natur; forladt, som jeg er, af alle, som jeg har stolet paa, narret og forfulgt af alle dem, som skulde hjælpe og støtte mig, tyr jeg til Dem. Jeg stoler paa, at De vil være min Forbundsfælle, at jeg vil kunne knytte Dem til mig ved Fordelens og Forventningens Baand“ — han lagde et stærkt Eftertryk paa disse Ord, skønt Pecksniff bad ham ikke tale derom — „og at De vil hjælpe mig med at lade Følgerne af den værste Slags Lavhed, Forstillelse og Underfundighed komme over de rigtige Hoveder.

„Ædle Mand!“ udbrød Pecksniff og greb efter hans udstrakte Haand. „De beklager at have haft uretfærdige Tanker om mig! De med Deres graa Haar!“

„Beklagelser!“ sagde Martin, „følge ganske naturligt med de graa Haar, og ligesom alle andre Mennesker har jeg faaet min Part af denne Arv. Dog nu nok herom. Jeg

beklager, at jeg saa længe har været adskilt fra Dem. Havde jeg kendt Dem tidligere og tidligere behandlet Dem, som De fuldelig fortjener, kunde jeg have været lykkeligere."

Pecksniff saa op mod Loftet og foldede henrykt Hænderne.

„Deres Døtre," sagde Martin efter en kort Pause, „kender jeg ikke. Ligne de Dem?"

„I min ældstes Næse og min yngstes Hage, Mr. Chuzzlewit," svarede Enkemanden, „lever deres saliggjorte Ophav — ikke jeg, deres Moder — op igen."

„Jeg mener ikke personligt," sagde den gamle Mand. „I moralsk Henseende."

„Det tilkommer ikke mig at sige," svarede Pecksniff med et blidt Smil; „jeg har gjort mit bedste."

„Jeg kunde have Lyst til at se dem, ere de her?"

Det vare de, og det ganske tætved, for de havde lyttet ved Døren lige fra Samtalens Begyndelse og til nu, da de over Hals og Hoved trak sig tilbage. Efter at have tørret Svaghedens Tegn af sine Øjne og derved skaffet dem Tid til at komme ovenpaa, aabnede Pecksniff Døren og raabte mildt ud paa Gangen:

„Hvor ere I, søde Børn?"

„Her, kære, lille Fader," svarede Charitys fjerne Røst.

„Kom herned, mit Lam, og tag din Søster med."

„Ja, kære, lille Fader," raabte Mercy, og ned kom de lige straks nok saa lydigt og sang, mens de gik ned.

Intet kunde overgaa de to Miss'er Pecksniffs Forundring ved Synet af en fremmed inde hos deres kære, lille Fader; intet kunde overgaa deres stumme Forbavselse, da han sagde: „Mine Børn, Mr. Chuzzlewit!" Men da han underrettede dem om, at Mr. Chuzzlewit og han vare Venner, og at Mr. Chuzzlewit havde sagt nogle saa venlige og rørende Ord, at de vare trængte lige ind i hans Hjerte, udbrød Pigebørnene enstemmig: „Himmelen være lovet!" og faldt den gamle Mand om Halsen. Og da de havde omfavnet ham med en saa brændende Kærlighed, at Ord ikke kunne beskrive den, stillede de sig ved hans Stol og hang over ham, som om de

ikke kunde forestille sig nogen anden jordisk Glæde end den at opfylde hans Ønsker og sammentrænge al den Kærlighed i Resten af hans Levedage, som de lige fra deres Barndom vilde have udbredt over hele hans Tilværelse, hvis han — den kære Stivnakke! — blot havde villet samtykke i at modtage den kostelige Gave.

Den gamle Mand saa flere Gange opmærksomt fra den ene til den anden og derefter paa Pecksniff.

„Hvad," spurgte han Pecksniff, idet han tilfældigvis fangede hans Blik, ligesom han var ved at sænke det; thi hidtil havde det været vendt fromt opad med noget af det Udtryk, som Digtekunsten i Aarhundreder har tillagt en tam Fugl, naar den drager sit sidste Suk under et Tordenvejrs Ødelæggelser, „hvad hedde de?"

Pecksniff sagde ham det og tilføjede temmelig hastig — hans Bagvadskere vilde have sagt, at det var af Hensyn til de testamentariske Tanker, som muligvis for gennem gamle Martins Hoved — „I gjorde maaske bedst i, kære Børn, at skrive eders Navne op; thi vel have eders beskedne Autografer i og for sig ingen Værdi, men for en kær Ven kunne de dog maaske have nogen Interesse."

„Jeg skal nok vise min Interesse over for de levende Originaler," sagde den gamle Mand. „Gør eder ingen Ulejlighed, Smaapiger. Jeg glemmer eder ikke saa let, Charity og Mercy, at jeg skulde have saadanne Mindetegn nødig. Fætter, sidder De aldrig?"

„Ih — jo — undertiden," svarede Pecksniff, der havde staaet hele Tiden.

„Vil De da ikke sætte Dem nu?"

„Kan De spørge mig," svarede Pecksniff, idet han øjeblikkelig gled ned paa en Stol, „om jeg vil gøre noget, som De ønsker?"

„De taler tillidsfuldt og mener det godt; men jeg frygter for, at De ikke er bekendt med en gammel Mands Særheder. De ved ikke, hvad det vil sige at skulle rette sig efter hans Lyster og Tilbøjeligheder, lempe sig efter hans

Fordomme, føje ham i et og alt, bære over med hans Mistro og Skinsyge og dog altid vise Iver i hans Tjeneste. Naar jeg tænker paa, hvor mange saadanne Skrøbeligheder jeg har, og hvor uberegnelige de undertiden kunne være — som Eksempel vil jeg kun henvise til de slette Tanker, jeg nylig nærede om Dem — da tør jeg næppe gøre Krav paa Deres Venskab."

„Ædle Menneske, hvor kan De tale i en saa pinlig Tone? Hvad var naturligere, end at De kunde gøre Dem skyldig i en lille Fejltagelse, naar De i alle andre Henseender dømte saa rigtig og havde saa gode Grunde — saa sørgelige og uforkastelige Grunde til at se alle Deres Omgivelser i det værste Lys."

„Det er sandt nok. De er meget overbærende imod mig."

„Vi sagde altid, mine Børn og jeg," udbrød Pecksniff med voksende Underdanighed, „at mens vi sørgede over den tunge Ulykke at blive satte i Klasse med de lave og egennyttige, kunde det dog ikke undre os. Huske I det ikke nok, Børn?"

Jo saa levende! Tusinde Gange!

„Vi klagede ikke. Undertiden dristede vi os til at trøste os med, at Sandheden dog til sidst vilde sejre og Dyden triumfere, men ikke ofte. Mindes I det, søde Børn?"

Om de mindedes det? Kunde han tvivle derom? Kæreste Fader, hvilke underlige, overflødige Spørgsmaal!

„Og da jeg saa Dem," vedblev Pecksniff med endnu større Ærbødighed, „i den lille fordringsfri Landsby, hvor vi tage os den Frihed at bo, sagde jeg, at De tog fejl af mig; det var vist alt, tror jeg."

„Nej ingenlunde," sagde Martin, der i nogen Tid havde siddet med Haanden for Øjnene og nu atter saa op, „De sagde meget mere, hvilket i Forening med andre Omstændigheder, som ere komne til min Kundskab, har aabnet mine Øjne. De talte uegennyttigt til mig til Fordel for — naa, De ved, hvem jeg mener."

Der viste sig en Uro i Pecksniffs Aasyn, idet han tryk-

kede sine hede Hænder mod hinanden og ydmygt svarede: „Aldeles uegennyttigt, forsikrer jeg.“

„Det ved jeg, det er jeg overbevist om, og det sagde jeg ogsaa. Det var ogsaa uegennyttigt af Dem at drive den Flok Vampyrer fra mig og selv gøre Dem til et Offer for dem; de fleste andre vilde have ladet dem vise sig i deres hele Gridskhed og stræbt ved Modsætningen at stige i min Agtelse. De derimod havde Medlidenhed med mig og drev dem bort, og derfor er jeg Dem Tak skyldig. Skønt jeg forlod Landsbyen, ved jeg dog, som De ser, hvad der foregik bag min Ryg.“

„De sætter mig i Forbavselse!“ udbrød Pecksniff, hvilket var sandt nok.

„Mit Kendskab til Deres Forhold indskrænker sig ikke hertil. De har faaet en ny Husfælle —“

„Ja, det har jeg.“

„Han maa forlade Deres Hus,“ sagde Martin.

„For at tage ind i — i Deres?“ spurgte Pecksniff med bævende Mildhed.

„For at søge Ly, hvor han kan finde det,“ svarede den gamle Mand. „Han har bedraget Dem.“

„Det vil jeg ikke haabe; det kan jeg ikke tro. Jeg har været særdeles velvillig stemt mod den unge Mand. Jeg haaber, at det ikke vil vise sig, at han har forspildt ethvert Krav paa min Beskyttelse. Et Bedrageri — et Bedrageri, bedste Mr. Chuzzlewit, vilde være afgørende. I Tilfælde af et bevisligt Bedrageri vilde jeg holde mig forpligtet til øjeblikkelig at slaa Haanden af ham.“

Den gamle Mand skottede til begge sine Naboersker, men især til Miss Mercy, hvem han saa lige i Ansigtet med en højere Grad af Interesse, end der hidtil havde aabenbaret sig i hans Træk; men atter mødte han Pecksniff med sit Blik, idet han rolig sagde:

„De ved naturligvis, at han har valgt sin tilkommende Hustru?“

„Hvad hører jeg!“ udbrød Pecksniff, idet han strøg

Haaret ganske stift i Vejret paa sit Hoved og stirrede vildt paa sine Døtre. „Det begynder at blive frygteligt!“

„Ved De det?“

„Dog vel ikke uden sin Bedstefaders Bifald og Samtykke. Det er dog vel aldrig Deres Mening. For den menneskelige Naturs Æres Skyld vil jeg haabe, at det ikke er Tilfældet!“

„Ja, jeg tænkte nok, at han havde skjult det!“

Den Forbitrelse, som Pecksniff følte ved denne rædsomme Aabenbarelse, kunde kun sammenlignes med hans Døtres opblussende Harme. Hvad, havde de givet en hemmelig forlovet Slange Plads ved deres hjemlige Arne, en Krokodille, som i Smug havde bortgivet sin Haand; en Bedrager mod Samfundet; en falleret Ungkarl uden Bo, som drev Handel med Jomfru-Verdenen under falsk Flag? Og at tænke sig, at han havde kunnet trodse og narre den elskelige, den ærværdige Mand, hvis Navn han bar; denne ømme og kærlige Formynder; hans mere end en Fader — ikke at tale om en Moder — afskyeligt, afskyeligt! At vise ham Døren med Skam og Skændsel vilde være en alt for mild Behandlign. Var der intet andet, der kunde foretages imod ham? Havde han ikke paadraget sig retsligt Ansvar? Kunde Landets Love være saa mangelfulde, at de ikke skulde fastsætte nogen Straf for en saadan Forbrydelse? Dette Uhyre, hvor skændigt vare de ikke blevne bedragne!

„Det glæder mig, at De saa varmt tager mit Parti,“ sagde den gamle Mand, idet han rakte Haanden i Vejret for at standse deres Vredes Strøm. „Jeg vil ikke nægte, at det er mig en Glæde at se Dem ivrige. Dette Emne ville vi nu regne for udtømt.“

„Nej, min kære!“ udbrød Pecksniff, „ikke som udtømt, førend jeg har renset mit Hus for denne Besmittelse.“

„Det sker nok, naar Tiden dertil kommer,“ sagde den gamle Mand. „Det holder jeg for afgjort.“

„De er alt for god,“ svarede Pecksniff og rystede paa

Hovedet, „De hædrer mig; De kan holde det for afgjort, forsikrer jeg Dem.“

„Der er endnu en Sag,“ sagde Martin, „som jeg haaber, De vil hjælpe mig med. De husker jo nok Mary?“

„Den unge Dame, Børn, om hvem jeg fortalte eder, at hun havde interesseret mig saa overordentlig,“ sagde Pecksniff. „Undskyld, at jeg afbrød Dem.“

„Jeg fortalte Dem hendes Historie,“ sagde den gamle Mand.

„Som I ville huske, at jeg ligeledes fortalte eder, Børn,“ udbrød Pecksniff. „De tossede Pigebørn bleve ganske rørte over den, Mr. Chuzzlewit!“

„Hør nu engang,“ sagde Martin med aabenbart Velbehag, „jeg frygtede for, at jeg skulde have været nødt til at lægge et godt Ord ind for hende og bede Dem for min Skyld at se paa hende med velvillige Øjne; men jeg ser, at De ikke ere skinsyge. Naa, det har De sandelig heller ikke Aarsag til. Hun kan ikke vente sig noget efter mig, Børn, og det ved hun.“

De to Miss'er Pecksniff tilkendegav mumlende deres Bifald med dette Arrangement og deres hjertelige Deltagelse for dets tiltrækkende Genstand.

„Kunde jeg have forudset, hvad der er foregaaet mellem os fire,“ sagde den gamle Mand tankefuldt; „dog nu er det for sildigt at tænke derpaa. De ville altsaa, om fornødent, modtage hende høflig, mine unge Damer, og være gode mod hende?“

Hvor var den forældreløse, som de to Miss'er Pecksniff ikke vilde have trykket til deres søsterlige Barm? Men naar denne forældreløse anbefaledes til deres Omhu af ham, som overstrømmedes af den i mange Aar opdæmmede Ømhed, hvilket uudtømmeligt Væld af ren Kærlighed higede da ikke efter at udgyde sig over hende?

Der paafulgte et Ophold, under hvilket Chuzzlewit sad og stirrede aandsfraværende paa Gulvet uden at sige et Ord, og da det var tydeligt, at han ikke ønskede at forstyrres i

sine Tanker, holdt Pecksniff og hans Døtre sig ligeledes aldeles tavse. I hele den foregaaende Samtale havde den gamle Mand deltaget med en kold, lidenskabsløs Rutine, som om han havde lært og møjsommelig repeteret det hele hundrede Gange, og selv naar hans Ytringer havde været mest varme og hans Ord mest opmuntrende, havde han det samme Væsen uden mindste Forandring. Men nu var der et klart Lys i hans Øje og et stærkt Eftertryk i hans Røst, da han, idet han vaagnede af sine dybe Tanker, sagde:

„Ved De, hvad der vil blive sagt herom? Har De overvejet det?"

„Sagt om hvilket, kære?" spurgte Pecksniff.

„Denne ny Pagt imellem os."

Pecksniff paatog sig en velvillig, kløgtig Mine og saa samtidig ud, som om han var langt ophøjet over al jordisk Miskendelse, idet han rystede paa Hovedet og ytrede, at der vistnok vilde blive sagt en Del derom.

„Ja en hel Del," sagde den gamle Mand. „Nogle ville sige, at jeg er bleven fjollet paa mine gamle Dage; at Sygdom har svækket mig; at jeg har mistet min Aandskraft og gaar i Barndom. Vil De kunne bære det?"

Pecksniff svarede, at det vilde blive skrækkelig tungt at bære, men at han dog nok troede, at han kunde, naar han ret anstrengte sig.

„Andre — jeg taler her kun om de skuffede og forbitrede — ville sige, at De har løjet og slesket og sneget Dem ind i min Yndest ved smudsige Midler, ved saadanne Indrømmelser og Underfundigheder, saadanne Lumpenheder og lave Spytslikkerier, som intet kan opveje, nej, ikke om De saa arvede Halvdelen af den Verden, hvori vi leve. Kan De bære det?"

Pecksniff gav til Svar, at dette ogsaa vilde være meget tungt at bære, da det paa en Maade kastede en Skygge paa Chuzzlewits Dømmekraft, men at han ikke des mindre havde den beskedne Tillid til sig selv, at han ved Hjælp af

en god Samvittighed, og nysnævnte Mands Venskab vilde kunne trodse Bagtalelsen.

„Blandt Bagvadskernes store Masse," sagde gamle Martin, idet han lagde sig tilbage i sin Stol, „forudser jeg tydelig, at det vil hedde sig, at jeg for at tilkendegive min Foragt for den Pøbel, jeg afskyede, valgte den allersletteste af dens Midte og fik ham til at bøje sig for min Vilje og mæskede og berigede ham paa alle de øvriges Bekostning. Og de ville sige, at jeg for rigtig at ærgre disse Gribbe og bringe deres Galde til at løbe over, udtænkte denne Plan paa en Tid, da det sidste Led i den Kæde af taknemmelig Kærlighed og Pligtfølelse, som bandt mig til min Slægt, var blevet brutalt sønderrevet; brutalt, fordi jeg elskede ham oprigtig; brutalt, fordi jeg altid havde stolet paa hans Kærlighed; brutalt, fordi han sprængte det, da jeg elskede ham højst — Gud hjælpe mig! — og han uden Skaansel kunde støde mig fra sig, mens jeg hang ved hans Hjerte! Naa," sagde den gamle Mand, idet han betvang dette heftige Udbrud lige saa pludselig, som han havde givet efter for det, „er De rede til ogsaa at bære dette? Gør Dem rigtig klart, hvad De vil faa at bære, og stol ikke paa at faa nogen Oprejsning af mig."

„Min kære Mr. Chuzzlewit," udbrød Pecksniff begejstret, „for en Mand med de Egenskaber, som De har lagt for Dagen her i Dag, for en saa dybt krænket, og dog saa human Mand; for en Mand, der er saa — jeg er i Forlegenhed for at finde det rette Ord — og dog samtidig saa vidunderlig — jeg ved ikke, hvorledes jeg skal udtrykke min Mening — for en saadan Mand, som jeg har beskrevet, haaber jeg uden Overmod at turde sige, at jeg, og jeg er overbevist om, at jeg ogsaa kan tilføje, mine Døtre — ikke sandt, kære Børn, herom ere vi jo aldeles enige? — ville kunne bære, hvad det skulde være."

„Godt," sagde Martin. „De maa selv tage Følgerne. Naar rejser De hjem?"

„Naar De befaler, min kære. I Aften, hvis De ønsker det."

„Jeg befaler intet. Et saadant Forlangende vilde være urimeligt. Kan De være færdig til at rejse hjem i Slutningen af denne Uge?“

Netop den Tid, Pecksniff vilde have foreslaaet fremfor enhver anden, dersom han selv havde skullet vælge. Hans Døtre havde ligefrem paa Læben at ville sige: „Lad os være hjemme paa Lørdag, kære Fader.“

„Deres Udgifter, Fætter,“ sagde Martin og tog et sammenlagt Stykke Papir op af sin Lommebog, „ville maaske overstige dette Beløb. I saa Tilfælde maa De lade mig vide, hvor meget jeg skylder Dem, naar vi mødes næste Gang. Det vilde ikke nytte, om jeg sagde Dem, hvor jeg opholder mig for Øjeblikket, da jeg ingen fast Bolig har. Naar jeg faar det, skal jeg lade Dem det vide. De og Deres Døtre kunne vente at faa mig at se med det første, og imidlertid er det unødvendigt at sige Dem, at alt bliver imellem os. Hvad De gør, naar De kommer hjem, ere vi jo enige om. De skal ikke give mig nogen Meddelelse derom og heller aldrig hentyde dertil. Det udbeder jeg mig som en Villighed. Jeg er i Regelen en Mand af faa Ord, og alt, hvad det for Tiden er nødvendigt at sige, er blevet sagt, tror jeg nok.“

„Et eneste Glas Vin — en eneste Mundfuld af denne simple Kage?“ udbrød Pecksniff, idet han dristede sig til at holde ham tilbage. „Kære Børn!“

Søstrene fløj af Sted for at opvarte ham.

„De smaa Stakler!“ udbrød Pecksniff. „De vil undskylde deres Uro. Deres Følelser løbe af med dem. En daarlig Vare at gaa gennem Verden med, Mr. Chuzzlewit! Min yngste Datter er næsten lige saa udviklet som den ældste, er hun ikke?“

„Hvem af dem er den yngste?“ spurgte den gamle Mand.

„Mercy, hun er fem Aar yngre end hendes Søster. Undertiden tillade vi os at tro, at hun har en smuk Figur, og naar jeg skal tale som Kunstner, tør jeg maaske sige, at dens Omrids ere gratiøse og korrekte. Jeg er naturligvis,“

sagde Pecksniff, idet han tørrede sine Hænder paa sit Lommetørklæde og næsten ved hvert Ord saa sin Fætter ængstelig i Ansigtet, „stolt, dersom jeg tør bruge dette Udtryk, af at have en Datter, der er konstrueret efter de bedste Modeller.“

„Hun synes at have et livligt Sind.“

„Gud, hvor mærkeligt! De har der defineret hendes Karakter saa nøjagtig, som om De havde kendt hende lige fra hendes Fødsel. Ja, hun har et livligt Sind, og jeg kan forsikre Dem, at i vort fordringsfri Hjem er hendes Munterhed til megen Glæde for os.“

„Det kan jeg tænke,“ svarede den gamle Mand.

„Charity derimod udmærker sig ved en klar Forstand og en dyb Følelse, hvis det kan være en praktisk Fader tilladt at tale saaledes. Og det er vidunderligt, hvor de holde meget af hinanden! Tillad, at jeg drikker Deres Skaal. Gud velsigne Dem!“

„For en Maaned siden,“ svarede Martin, „tænkte jeg mindst paa, at jeg skulde bryde Brød og drikke Vin hos Dem. Deres Skaal!“

Uden i mindste Maade at føle sig generet af den paafaldne Korthed, hvormed de sidste Ord udtaltes, takkede Pecksniff ham hjertelig.

„Lad mig nu gaa,“ sagde Martin, idet han satte Vinen fra sig efter kun at have rørt ved den med sine Læber. „God Morgen, mine Venner.“

Men dette Farvel var ikke nær varmt nok for de følsomme unge Damer, som atter omfavnede ham, saa hjertelig — i ethvert Tilfælde saa kraftig — de kunde, og deres nys fundne Ven fandt sig bedre i Afskedskærtegnene, end man skulde vente sig det af en Mand, der for næppe et Minut siden havde drukket deres Faders Skaal paa en saa kølig Maade. Da disse Omfavnelser vare overstaaede, tog han i Hast Afsked og gik, fulgt til Døren af baade Fader og Døtre, som bleve staaende der, straalende af Kærlighed, og kyssede paa Fingrene, indtil han var forsvunden, skønt han, i Forbi-

gaaende sagt, ikke saa sig en eneste Gang tilbage, efter at han var kommen over Tærskelen.

Da de igen vare komne ind i Huset og atter vare alene, lagde de unge Damer en ualmindelig Overgivenhed for Dagen, idet de klappede i Hænderne, lo og saa paa deres kære Fader med skælmske Blikke og poliske Miner. Denne Opførsel var saa uforklarlig, at Pecksniff — som selv var paafaldende alvorlig — ikke godt kunde lade være at spørge dem, hvad det skulde sige, og paa sin blide Maade satte dem i Rette, fordi de bar sig saa letsindig ad.

„Hvis det var muligt at finde nogen Grund, selv om den var nok saa fjern, til denne Lystighed," sagde han, „vilde jeg ikke sige et Ord derom; men naar der slet ikke er nogen Grund — saa er det dog virkelig alt for galt! — i Sandhed — i Sandhed!"

Denne Formaning gjorde saa lidt Indtryk paa Mercy, at hun nødtes til at holde sit Lommetørklæde for sine rosenfarvede Læber og kaste sig tilbage i sin Stol med alle Tegn paa Overgivenhed, hvilken Mangel paa Ærbødighed gjorde Pecksniff i den Grad vred, at han skændte dygtig paa hende og gav hende det faderlige Raad at trække sig tilbage i Enrum for at gøre Bod og gaa i sig selv. I samme Øjeblik bleve de imidlertid forstyrrede af Lyden af tvistende Stemmer, og da den kom fra Værelset ved Siden af, varede det ikke længe, førend Emnet for denne Ordveksling naaede deres Øren.

„Jeg bryder mig ikke mere end som saa, Mrs. Todgers," sagde den unge Herre, der paa Festdagen havde været den yngste Herre i Selskabet, og knipsede med Fingrene, „om Jinkins. Tro endelig ikke andet."

„Det er jeg overbevist om," svarede Mrs. Todgers. „De har en alt for selvstændig Karakter, ved jeg, til at give efter for nogen. Og det er meget rigtigt. Der er ingen Grund, hvorfor De skulde vige Pladsen for nogen. Det maa jo enhver kunne indse."

„Jeg vilde ikke gøre mig flere Betænkeligheder ved at

lade Dagens Lys skinne ind i den Karl," sagde Herren med fortvivlet Røst, „end om han var en Bulbider."

Mrs. Todgers opholdt sig ikke ved at spørge, om der, som Principspørgsmaal, var nogen særlig Grund til at lade Dagens Lys skinne ind selv i en Bulbider, undtagen ad den naturlige Vej, nemlig dens Øjne; men hun hulkede og syntes at vride sine Hænder.

„Lad ham tage sig i Agt," sagde Herren. „Jeg advarer ham. Ingen skal stille sig imellem mig og min Hævn. Jeg kender en Fyr —" i sin Bevægelse brugte han denne fortrolige Benævnelse, men rettede sig dog ved at tilføje „en formuende Herre, mener jeg, der øver sig med et Par Pistoler, som tilhøre ham selv, og som oven i Købet ere Mage. Tvinges jeg til at laane dem og sende en Ven til Jinkins — kommer der en Tragedie i Bladene."

Atter hulkede Mrs. Todgers.

„Jeg har fundet mig længe nok deri, men nu oprøres min Sjæl imod det, og jeg vil ikke taale det længer. Jeg forlod oprindelig mit Hjem, fordi der var noget inden i mig, som ikke vilde lade sig dominere af en Søster; og tror De, at jeg vil lade mig spille paa Næsen af ham? Nej."

„Det er meget urigtigt af Mr. Jinkins; jeg indrømmer, at det er aldeles uforsvarligt af ham, hvis det er hans Hensigt," sagde Mrs. Todgers.

„Hvis det er hans Hensigt! Afbryder og modsiger han mig ikke ved enhver Lejlighed? Undlader han at stille sig imellem, naar der er noget eller nogen, han ser, jeg har sat min Hu til? Lægger han ikke altid an paa at lade, som om han glemte mig, naar han skænker Øl! Braldrer han ikke altid op om sine Barberknive, og lader han ikke falde fornærmelige Hentydninger til Folk, som ikke have nødig at rage sig mere end een Gang om Ugen? Men lad ham se sig for; han skal snart blive ordentlig barberet, det vil jeg bare sige ham!"

Han tog fejl med Hensyn til denne Slutningssætning,

idet han aldrig henvendte den til Jinkins, men altid til Mrs. Todgers.

„Dette er imidlertid ikke noget passende Emne for Dameøren," vedblev han. „Alt, hvad jeg har at sige Dem, Mrs. Todgers, er, at jeg flytter paa Lørdag otte Dage. Det samme Hus kan ikke rumme denne Nidding og mig længer. Komme vi over den mellemliggende Tid uden Blodsudgydelse, vil det være et stort Held for Dem. Selv tror jeg det ikke."

„Gud, Gud," udbrød Mrs. Todgers, „hvad vilde jeg ikke have givet for at have kunnet forebygge dette! At miste Dem vilde være det samme som at miste Husets højre Haand, saa populær som De er blandt de andre Herrer, saa almindelig agtet og afholdt! Jeg vil haabe, at De skifter Mening, om ikke for nogen andens Skyld, saa for min."

„De har jo Jinkins," sagde han mørkt, „Deres Yndling. Han vil trøste baade Dem og de andre Herrer over Tabet af en halv Snes som mig. Jeg bliver ikke forstaaet i dette Hus; jeg er aldrig bleven det."

„Løb dog ikke Deres Vej med den Tro!" udbrød Mrs. Todgers, som det syntes med oprigtig Harme. „Ret ikke en saadan Beskyldning mod mit Hus, det beder jeg Dem om. Saa galt er det da heller ikke. Gør hvilke Udsættelser, De vil, mod de andre Herrer eller mod mig, men sig ikke, at De ikke bliver forstaaet her i Huset."

„Da behandles jeg ikke, som om jeg blev det."

„Deri tager De storlig fejl. Men De er, som mange af de andre Herrer og jeg selv ofte have sagt, alt for pirrelig. Deri stikker det. De har en alt for fintfølende Natur; det ligger i Deres Sind."

Den unge Herre hostede.

„Og med Hensyn til Mr. Jinkins maa jeg, hvis vi skulle skilles, gøre Dem opmærksom paa, at jeg ingenlunde holder med ham; langtfra. Jeg vilde ønske, at han ikke vilde føre Ordet slet saa meget her og ikke stifte Uenighed mellem mig og Herrer, som det vil falde mig langt tungere at skilles fra end fra ham. Mr. Jinkins er ikke en saadan Kost-

gænger, at man skulde sætte alle personlige Hensyn til Side for ham. Tværtimod, forsikrer jeg Dem."

Den unge Herre blev saa formildet af disse og lignende Ytringer fra Mrs. Todgers's Side, at han og hun efterhaanden skiftede Stilling, saa at hun blev den fornærmede Part, og han fik Skyld for at være Fornærmeren, hvilket dog snarest var en Kompliment til ham, idet hans grusomme Adfærd ene og alene tilskreves hans stolte Natur. Saaledes endte det med, at den unge Herre tog sin Opsigelse tilbage og forsikrede Mrs. Todgers om sin uforanderlige Højagtelse, hvorpaa han vendte tilbage til sine Forretninger.

„Du gode Gud, mine bedste Miss'er Pecksniff," udbrød Mrs. Todgers, da hun kom ind i Bagstuen og satte sig mødig ned med sin Kurv paa sine Knæ og sine Hænder foldede oven paa den, „hvor det kan sætte ens Taalmodighed paa Prøve at forestaa et Hus som dette! De maa have hørt det meste af, hvad der er forefaldet; have De nogen Sinde hørt Mage?"

„Aldrig!" svarede de to Miss'er Pecksniff.

„Af alle de naragtige unge Fyre, jeg har haft at gøre med, er han den naragtigste og urimeligste," vedblev Mrs. Todgers. „Mr. Jinkins er rigtignok undertiden slem imod ham, men dog ikke halv saa slem, som han fortjener. At nævne en Herre som Mr. Jinkins i samme Aandedræt som ham — det, vide De selv, er for galt, og dog er han saamænd saa skinsyg paa ham, som om han var hans Ligemand."

De unge Damer morede sig ypperlig over Mrs. Todgers's Fortælling, ligesom ogsaa over nogle Anekdoter, som hun fortalte dem for at illustrere den yngste Herres Karakter; men Pecksniff saa helt barsk og vred ud, og da hun havde udtalt, sagde han med højtidelig Røst:

„Undskyld, Mrs. Todgers, hvis jeg tør være saa fri; hvor meget giver denne unge Herre til Vedligeholdelsen af denne Anstalt?"

„For det, han faar, betaler han omtrent atten Shillings om Ugen."

„Atten Shillings om Ugen!“ gentog Pecksniff.

„Den ene Uge med den anden bliver det saa noget nær saa meget,“ sagde Mrs. Todgers.

Pecksniff stod op fra sin Stol, lagde Armene over Kors, saa paa hende og rystede paa Hovedet.

„Og mener De da virkelig, Madame — er det muligt, Mrs. Todgers — at en Kvinde med Deres Forstand for en saa lumpen Sums Skyld som atten Shillings om Ugen kan nedværdige sig saa dybt, at hun et eneste Øjeblik kan tale med to Tunger i sin Mund?“

„Jeg er nødt til at holde Tingene gaaende, saa godt jeg kan,“ stammede Mrs. Todgers. „Jeg maa holde Fred imellem dem og om mulig vedligeholde min Søgning. Fordelen er saa yderst ringe.“

„Fordelen!“ udbrød han med stærkt Eftertryk paa Ordet. „Fordelen, Mrs. Todgers! De sætter mig i Forbavselse!“

Han talte saa haardt, at hun gav sig til at græde.

„Fordelen!“ gentog Pecksniff. „Fordelen af Forstillelse! At tilbede Baals gyldne Kalv for atten Shillings om Ugen?“

„Vær i Deres egen Retskaffenhed ikke for streng imod mig, Mr. Pecksniff!“ udbrød Mrs. Todgers og tog sit Lommetørklæde frem.

„O Kalv, Kalv!“ sagde Pecksniff sørgmodigt. „O Baal, Baal! O min Veninde! At borttuske hin kostelige Ædelsten, Selvagtelsen, og krybe i Støvet for en dødelig — for atten Shillings om Ugen!“

Han var saa overvældet og sønderknust af denne Tanke, at han øjeblikkelig tog sin Hat ned fra dens Knage ude paa Gangen og gik ud i det fri for at berolige sit oprørte Sind. Enhver, der var kommen forbi ham paa Gaden, vilde ved første Øjekast have set, at han var et godt Menneske; thi hele hans Skikkelse var præget af Bevidstheden om den moralske Forelæsning, han havde holdt for Mrs. Todgers.

Atten Shillings om Ugen! Vel fortjent, i højeste Grad vel fortjent var din Dadel, rettænkende Pecksniff! Havde

det været for at faa et Kors, en Stjerne eller et Hosebaand; et Bispeskrud, en Stormands Smil, en Plads i Parlamentet, et Slag paa Skulderen af et kongeligt Sværd; eller for et Embedes, et Partis, en vellykket Løgns eller atten Tusinde, ja atten Hundrede Punds Skyld — men at tilbede Guldkalven for atten Shillings om Ugen! Ynkeligt, ynkeligt!

Ellevte Kapitel.

Hvori en vis Herre viser en særlig Opmærksomhed over for en vis Dame, og mere end een tilkommende Tildragelse kaster sin Skygge foran sig.

Der var endnu kun to eller tre Dage til, at Familien skulde forlade Todgers's, og de merkantile Herrer vare alle som en mismodige og helt utrøstelige over den nærforestaaende Skilsmisse, da Bailey jun. i den glade Middagsstund fremstillede sig for Miss Charity, som sad i Banketsalen tillige med sin Søster og sømmede seks ny Lommetørklæder til Jinkins. Efter som en Indledning at have udtalt det ugudelige Ønske, at han maatte blive fordømt, gav han hende paa sin skæmtsomme Maade at forstaa, at en fremmed var kommen for at hilse paa hende og i dette Øjeblik ventede i Selskabssalen. Den sidste Meddelelse godtgjorde maaske mere slaaende, end mange lange Taler kunde have gjort det, hvor godtroende og troskyldig en Natur Bailey havde, eftersom han egentlig sidst havde set den fremmede paa Dørmaatten, hvor han, efter at have sagt ham, at han vilde gøre vel i at gaa ovenpaa, havde overladt ham til sig selv. Der var derfor stor Sandsynlighed for, at den fremmede nu spadserede omkring oppe paa Taget eller forgæves søgte at finde ud af en Labyrint af Sovekamre, da Todgers's netop var et af de Etablissementer, hvor en fremmed, der ikke har nogen Lods, kan være

temmelig vis paa at komme hen paa et eller andet Sted, hvor han mindst venter eller ønsker at være.

„En Herre til mig?“ udbrød Charity og standsede i sit Arbejde; „Hillemænd, Bailey!“

„Ah!“ sagde Bailey. „Ja, det maa De nok sige! Det skulde bare være mig — sikke Spænd!“

Denne Ytring var i og for sig noget uforstaaelig, men ledsaget, som den blev af en Bevægelse, der udtrykte, hvorledes et trofast Par gik Arm i Arm til en Sognekirke og vekslede kærlige Blikke, viste den tydelig denne Ynglings Overbevisning om, at den fremmedes Hensigter gik i en forelsket Retning. Miss Charity lod, som om hun misbilligede den store Frihed, han tog sig, men kunde dog ikke bare sig for at smile. Det var unægtelig en mærkelig Dreng. Hans Galskab havde dog altid et Gran af Fornuft i sig. Det var det bedste af det!

„Men jeg kender jo ikke nogen Herre, Bailey,“ sagde hun. „De maa have hørt fejl.“

Bailey smilede over det umaadelig naive i en saadan Formodning og saa paa de to unge Damer med uforandret Nedladenhed.

„Hvem kan det dog være, kære Mercy? Er det ikke underligt? Jeg har virkelig stor Lyst til ikke at gaa op til ham. Det er dog saa paafaldende!“

Den yngre Søster mente aabenbart, at hun kun sagde dette, fordi hun var stolt over, at der var nogen, der spurgte efter hende, og at hun derved vilde hævde sin Overlegenhed og gøre Gengæld mod hende, fordi hun havde fanget de merkantile Herrer. Hun svarede derfor meget kærligt og høfligt, at det unægtelig var højst paafaldende, og at hun aldeles ikke kunde fatte, hvad den ubekendte latterlige Person kunde mene dermed.

„Ja vist er det aldeles umuligt at gætte det,“ sagde Charity lidt skarpt, „men derfor skal du ikke blive vred, min Pige.“

„Tak," svarede Mercy og nynnede ved sit Sytøj. „Det ved jeg meget godt, søde Charity."

„Jeg er bange for, at du ikke er rigtig i Hovedet, din tossede Tøs," sagde Cherry.

„Ved du hvad," sagde Mercy med indtagende Oprigtighed, „det har jeg allerede længe selv frygtet for? Saa megen Virak og Smiger og alt saadant noget er nok til at gøre et stærkere Hoved end mit forstyrret. Hvor det maa være en Trøst for dig, mit Lam, at være saa tryg i den Henseende og ikke at blive plaget af disse afskyelige Mandfolk! Hvorledes bærer du dig ad dermed, Cherry?"

Dette ukunstlede Spørgsmaal kunde let have ført til et larmende Optrin, hvis Bailey ikke havde givet sine glade Følelser Luft paa en saa utvetydig Maade. Hans Henrykkelse over den Retning, Samtalen havde taget, var nemlig saa stor, at den nødte ham til øjeblikkelig at udføre nogle yderst vanskelige Dansetrin, der kun lade sig udføre i et begejstret Øjeblik, og som stærkt mindede om en indiansk Krigsdans. Denne livlige Præstation bragte dem straks i Tanker om den store moralske Hovedregel: „Hold Skinnet ved lige, hvad du saa gør," hvori de vare blevne oplærte. De holdt derfor straks op og tilkendegav i Forening Bailey, at hvis han oftere vovede at give dette Nummer til bedste i deres Paasyn, vilde de øjeblikkelig underrette Mrs. Todgers derom og forlange, at hun egenhændig gav ham en tilbørlig Afstraffelse. Efter at have udtrykt sin bitre Ruelse ved at lade, som om han aftørrede sine skoldende hede Taarer med sit Forklæde, og derpaa lade, som om han vred en uhyre Masse Vand af dette Klædningsstykke, holdt Bailey Døren aaben, medens Miss Charity gik ud, hvorpaa den skønne steg op ad Trappen med majestætiske Skridt for at modtage sin gaadefulde Tilbeder.

Ved et sælsomt Sammenstød af gunstige Omstændigheder havde han virkelig fundet Selskabssalen og sad der ganske alene.

„Ah, Kusine!" sagde han. „Her er jeg, som De ser.

De troede bestemt, at jeg var forsvunden. Naa, hvorledes staar det saa til?"

Miss Charity svarede, at hun havde det godt, og rakte Jonas Chuzzlewit sin Haand.

„Det var Ret," sagde Jonas; „og De har altsaa overstaaet den møjsommelige Rejse, hvad? Men hør, hvorledes har den anden det?"

„Min Søster har det godt, tænker jeg. Jeg har ikke hørt hende klage over noget Ildebefindende. De ønsker maaske at se hende og selv spørge hende derom?"

„Nej, nej, Kusine!" sagde Jonas og satte sig ved Siden af hende paa Vinduesbænken. „Ikke saadant et Hastværk. Det er der slet ingen Grund til. Hvor De er grusom!"

„Det er umuligt for Dem at vide," sagde Cherry, „om jeg er grusom eller ikke."

„Naa ja, maaske," sagde Jonas. „Hør, troede De, at jeg var forsvunden? Det har De endnu ikke sagt mig."

„Jeg har slet ikke tænkt derpaa."

„Ikke det?" sagde Jonas og grublede over det sælsomme Svar. „Men den anden da?"

„Det er mig virkelig umuligt at sige, hvad min Søster har tænkt eller ikke tænkt om den Ting. Hun har aldrig udtalt sig til mig derom enten i den ene eller den anden Retning."

„Lo hun ikke derad?" spurgte Jonas.

„Nej, hun lo ikke engang derad," svarede Charity.

„Hun er en skrækkelig en til at le, er hun ikke?" sagde Jonas og dæmpede sin Røst.

„Hun er meget livlig."

„Livlighed er en rar Ting — naar den ikke leder til at øde Penge. Ikke sandt?"

„Jo, det har De fuldkommen Ret i," svarede Charity med en Alvor, der gav hendes Svar et meget uegennyttigt Præg.

„En Livlighed som Deres, mener jeg," ytrede Jonas, idet han puffede til hende med sin Albu. „Jeg var kom-

men før for at besøge Dem, hvis jeg havde vidst, hvor De boede. Men De skyndte Dem saa stærkt den Morgen!"

„Jeg maatte rette mig efter Fader."

„Bare han havde givet mig sin Adresse, saa skulde jeg have fundet Dem tidligere. Jeg havde ikke engang fundet Dem nu, hvis jeg ikke havde mødt ham paa Gaden i Morges. Det er en snu Rad. En rigtig Fiffikus, ikke?"

„Jeg maa bede Dem have den Godhed at tale med større Ærbødighed om min Fader, Mr. Jonas," sagde Charity. „Jeg kan ikke tilstede en saadan Tone, ikke engang for Spøg."

„Herre Gud, da maa De saamænd gerne sige, hvad De vil, om min Fader; det skal De frit have Lov til," sagde Jonas. „Jeg tror, det er flydende Ondskab, der løber i hans Aarer, og ikke ordentligt Blod. Hvor gammel tror De, at min Fader er, Kusine?"

„Han er vistnok gammel," svarede Miss Charity, „men dog en køn gammel Herre."

„En køn gammel Herre!" gentog Jonas og dunkede forbitret i sin Hattepuld. „Ah, det er paa Tiden, at han tænker paa at sige Farvel til Kønheden. Han er firs!"

„Nej virkelig?"

„Og nu," udbrød Jonas, „da han er kommen saa langt, uden at bukke under, indser jeg ikke, hvad der skulde hindre, at han blev halvfems eller vel endog hundrede. En Mand med mindste Følelse burde skamme sig ved at være firs, ikke at tale om mere. Jeg gad nok vide, hvor han har gjort af sin Religion, siden han saaledes gaar lige lukt imod Bibelen! Tre Snese og ti ere Støvets Aar, og intet Menneske med Samvittighed og Forstaaelse af, hvad der ventes af ham, bør leve længer."

Undres nogen over, at Jonas citerede en saadan Bog i et saadant Øjemed? Tvivler nogen paa Rigtigheden af det gamle Ord, at Fanden — der er en Lægmand — paaberaaber sig Skriften for at fremme sine egne Planer? Dersom han vil gøre sig den Ulejlighed at se sig om, kan han

finde flere Stadfæstelser paa denne Sandhed i en eneste Dags Tildragelser, end en Dampkanon kan udskyde Kugler i Minutten.

„Men det maa være nok om min Fader," sagde Jonas; „det nytter ikke noget at gøre sig den Ulejlighed at tale om ham. Jeg er kommen for at bede Dem gaa ud med at spadsere og se nogle af Stadens Mærkværdigheder og bagefter følge med hjem til vort og faa Dem en Bid af et eller andet. Pecksniff ser sandsynligvis ind til os i Aften, har han sagt, og følger Dem hjem. Se, her har De hans egen Haand for det; da han i Morges fortalte mig, at han ikke kunde være her, naar jeg kom, bad jeg ham skrive det op for det Tilfælde, at De ikke vilde tro mig. Det er rart at have Syn for Sagn, ikke? Ha, ha, ha! Hør, De maa tage den anden med!"

Charity kastede sine Øjne paa sin Faders selvskrevne Billet, som kun indeholdt de Ord: „Gaa kun ud med eders Fætter, Børn. Lad der saa vidt muligt være Enighed imellem os," og efter at have tænkt sig længe nok om til at give sit Samtykke det fornødne Værd, gik hun for at forberede sin Søster og sig selv til Udflugten. Kort efter kom hun tilbage, ledsaget af Mercy, som ingenlunde var saa glad ved at skulle bytte de glimrende Triumfer hos Todgers's med Jonas's og hans agtede Faders Selskab.

„Aha!" udbrød Jonas. „Naa, der er De!"

„Ja, Fugleskræmsel," svarede Mercy, „her er jeg; men jeg vilde langt hellere være ethvert andet Sted, forsikrer jeg Dem."

„Det mener De ikke. Det er ikke muligt."

„De maa for mig have, hvilken Mening De vil, Fugleskræmsel," svarede Mercy. „Jeg tillader mig at holde fast ved min, og den er, at De er en rigtig væmmelig, modbydelig, afskyelig Person." Her lo hun hjertelig og syntes at more sig ypperlig.

„Aa, De er en lille Spidslærke!" sagde Jonas. „Hun er en rigtig Drillepind, er hun ikke, Kusine?"

Charitys Svar gik ud paa, at hun ikke var i Stand til at sige, hvilke en rigtig Drillepinds Tilbøjeligheder og Vaner vare, og at det, selv om hun havde Kundskab herom, vilde klæde hende ilde at indrømme Tilstedeværelsen af et Væsen med et saa ufint Navn i hendes Familie, end sige i en elsket Søsters Person, „hvorledes“, tilføjede Cherry med et forbitret Blik, „hendes sande Natur saa end var.“

„Nu vel, lille Ven,“ sagde Mercy, „det, jeg har at sige, er, at dersom vi ikke straks gaa ud, tager jeg min Hat af igen og bliver hjemme.“

Denne Trussel gjorde den ønskede Virkning, at den forebyggede enhver yderligere Ordveksling, thi Jonas foreslog øjeblikkelig Debattens Udsættelse, og da dette enstemmig vedtoges, brød de straks op. Paa Gadedørstrappen bød Jonas hver af Kusinerne en Arm, og ikke saa snart var dette Galanteri blevet opdaget af Bailey oppe fra Kvistvinduet, før han hilste det med en voldsom og lydelig Hosten, og han havde endnu ikke faaet Bugt med dette Anfald, da de drejede om Hjørnet.

Først spurgte Jonas, om de vare gode Fodgængere, og da de havde svaret ja dertil, satte han deres Udholdenhed paa en temmelig alvorlig Prøve, idet han paa denne ene Formiddag viste dem lige saa mange Mærkværdigheder i Skikkelse af Broer, Kirker, Gader, Forsider af Teatre og andre gratis Seværdigheder, som de fleste Mennesker se i et helt Aar. Det var en Ejendommelighed hos ham, at han havde en uovervindelig Modbydelighed for det indvendige af Bygninger, og at han havde et nøje Kendskab til alle Forlystelser, hvortil Adgangen skulde betales, og efter hvad han sagde, lod det til, at de alle til Hobe vare noget gyseligt Stads, som det ikke var værd at se. Denne Mening var saa fastgroet hos ham, at da Charity tilfældigvis fortalte, at de et Par Gange havde været paa Komedie med Jinkins og hans Venner, spurgte han som noget, der faldt af sig selv, „hvem der havde sendt dem Fribilletterne?“ og da han fik at vide, at Jinkins og hans Venner havde købt

Billetterne, fandt han dette uhyre morsomt, idet han tilføjede, „at de maatte være nogle rare Fæhoveder," og flere Gange under Vandringen brast han paa ny i en fuldstændig Krampelatter over disse Herrers umaadelige Dumhed og — uden Tvivl — over sin egen overlegne Klogskab.

Da de havde været adskillige Timer ude og vare blevne gennemtrætte — det var nemlig nu begyndt at blive mørkt — lod Jonas sig forlyde med, at han vilde vise dem noget af det grinagtigste, han kendte. Den Spas, hvortil han sigtede, bestod i at lade en Droske køre dem saa langt, som det var muligt, for en Shilling. Lykkeligvis bragte den dem til det Sted, hvor Jonas boede, da de unge Damer muligvis ellers ikke vilde have gouteret denne Vits rigtig.

Det gamle, velkendte Firma, Anthony Chuzzlewit & Søn, Manufakturhandlere en gros osv., havde sit Kontor i en meget smal Gade bag ved Postgaarden, hvor ethvert Hus selv paa den klareste Sommermorgen var meget skummelt, og hvor Pakhuskarlene i Hundedagene vandede Fortovet uden for deres Herrers Ejendomme i fantastiske Figurer, mens man i varmt Vejr altid kunde se flotte Kavalerer med Hænderne i Lommerne paa deres symmetriske Bukser stirre paa deres pletfri Støvler i støvede Pakhusdøre, hvilket syntes at være det sværeste Arbejde, de havde, med Undtagelse af, at de nu og da gik med en Pen bag Øret. Det var et saa mørkt, smudsigt, tilrøget, faldefærdigt, raaddent gammelt Hus, som nogen kunde ønske sig at se; men her varetog Firmaet Anthony Chuzzlewit & Søn alle sine Forretninger og alle sine Fornøjelser med, saaledes som de vare, thi hverken den unge eller gamle Kompagnon havde nogen anden Bolig eller Tanke eller Interesse for noget uden for dets snævre Grænser.

Forretninger vare, som man let kan tænke sig, Hovedsagen i dette Etablissement, og det i den Grad, at de puffede al Hygge ud ad Døren og bragte Forstyrrelse i hele Husvæsenet. Saaledes hang der hele Bundter af mølædte Breve paa Væggene i de usle Sovekamre, hvor Gulvet laa

fuldt af Ruller af Lærred, Rester af Prøver og Stumper og Stykker af ødelagte Varer, medens de magre Sengesteder, Servanter og Tæppestumper vare skubbede hen i en Krog som Ting af underordnet Vigtighed og kun opfattedes som ubehagelige Nødvendigheder, der ikke kastede noget af sig og vare til Hinder for Livets eneste og sande Opgave. Ifølge samme Princip var den eneste Dagligstue et Kaos af Kasser og gamle Papirer og indeholdt flere Kontorstole end Lænestole, ikke at tale om et stort Uhyre af Pult, der skrævede tværs over Gulvet, og et Jærnpengeskab, der var muret ind i Væggen over Kaminen. Det eneste lille Bord, der var bestemt til Forfriskning og selskabelige Glæder, stod i det samme Forhold til Pulten og det øvrige Forretningsbohave, som Livets smaa Behageligheder og uskyldige Adspredelser hos den gamle Mand og hans Søn altid havde staaet til deres Higen efter Rigdom. Det var nu lurvet dækket til Middagsmaaltidet, og paa en Stol foran Kaminen sad Anthony selv, som stod op for at modtage sin Søn og Kusinerne, da de traadte ind.

Et gammelt Ordsprog minder om, at man ikke maa vente at finde gamle Hoveder paa unge Skuldre, hvortil kan føjes, at man sjælden støder paa denne unaturlige Forbindelse uden at føle den største Lyst til at hugge dem af, alene paa Grund af en medfødt Trang til at se enhver Ting paa dens rette Plads. Det er ikke usandsynligt, at mange Mennesker, uden at være koleriske af Naturen, have følt denne Trang røre sig hos dem den første Gang, de saa Jonas; men havde de lært ham at kende i hans eget Hus og siddet ved Siden af ham ved hans eget Bord, vilde den ganske sikkert have bortjaget alle andre Følelser.

„Naa, gamle Spøgelse," sagde Jonas, idet han tiltalte sin Fader med denne ærbødige Benævnelse, „er Maden snart færdig?"

„Det tænker jeg," svarede den gamle.

„Hvad kan det nytte?" spurgte Sønnen. „Det tænker jeg! Jeg vil vide det."

„Ja, jeg ved det ikke rigtig," sagde Anthony.

„Du ved det ikke rigtig," svarede Sønnen i en mere dæmpet Tone. „Nej, du ved ingenting rigtig, gør du. Lad mig faa Lyset; jeg skal bruge det til Pigebørnene."

Anthony rakte ham en gammel, bulet Kontorlysestage, med hvilken Jonas gik foran de unge Damer for at lyse dem til det nærmeste Sovekammer, hvor han forlod dem, mens de tog deres Hatte og Sjaler af. Efter sin Tilbagekomst gav han sig til at trække en Flaske Vin op, hvæssede Forskærerkniven og mumlede nogle Artigheder til sin Fader, indtil Damerne og Maden samtidig kom ind. Maaltidet bestod af en Faarekølle med Grønt og Kartofler, og efter at Retterne vare satte paa Bordet af en sjusket gammel Kælling, kunde de nu hver paa sin Vis gøre sig til gode med dem.

„Ungkarle-Husholdning, som De ser, Kusine," sagde Jonas til Charity. „Hør, den anden vil sagtens le ad det, naar hun kommer hjem, vil hun ikke? Hør, De skal sidde paa højre Side af mig, og hende vil jeg have paa min venstre. De, den anden, vil De komme herhen?"

„De er saadan en Fugleskræmsel," svarede Mercy, „at jeg ved, at jeg taber Appetitten, hvis jeg sidder saa tæt ved Dem; men jeg faar vel."

„Er hun ikke livlig?" hviskede Jonas til den ældste Søster, idet han understregede Spørgsmaalet med det Albupuf, som han yndede saa meget.

„Det ved jeg virkelig ikke," svarede Miss Pecksniff spidst, „jeg er virkelig ked af saadanne latterlige Spørgsmaal."

„Hvad er det, min fortræffelige gamle Fader nu tager sig for?" sagde Jonas, da han saa, at den gamle Mand vandrede op og ned ad Gulvet, i Stedet for at tage Plads ved Bordet. „Hvad søger du efter?"

„Mine Briller ere blevne borte, Jonas."

„Kan du ikke sætte dig uden Briller?" sagde Sønnen. „Du spiser og drikker da ikke af dem, ved jeg, og hvor

bliver nu den gamle Søvnigtryne, Chuffey, af? Naa, Fæ, De kender ikke Deres eget Navn?"

Det lod til, at han ikke kendte det, thi først da Faderen kaldte paa ham, blev Døren til et lille Kontor, som ved en Glasvæg var skilt fra den øvrige Del af Værelset, langsomt lukket op, og en lille Gamling med rindende Øjne og et vissent Ansigt kom krybende ud. Han var gammeldags og støvet ligesom alt det andet Bohave og iført et Sæt luvslidte sorte Klæder; Benklæderne vare ved Knæene garnerede med rustbrune Baandtjavser, sande Fattiglemmer af Skobaand, og den nedre Del af hans Edderkoppeben skjultes af meget smudsige Uldstrømper af samme Farve. Han saa ud, som om han for et Hundrede Aar siden var bleven gemt hen og glemt og først for nylig igen var bleven funden paa et Pulterkammer.

Saaledes som han var, kom han langsomt krybende hen til Bordet, indtil han til sidst krøb op paa den tomme Stol; men da det gik op for hans sløvede Sanser, at der var fremmede til Stede, og at disse fremmede vare Damer, rejste han sig atter op, tilsyneladende i den Hensigt at gøre et Buk. Han satte sig imidlertid igen, uden at have bukket, og idet han aandede paa sine runkne Hænder for at varme dem, blev han siddende ubevægelig med sin stakkels blaa Næse over Tallerkenen og stirrede aandsfraværende hen for sig med Øjne, som intet saa, og et Ansigt, som intet udtrykte. I denne Tilstand var han en Legemliggørelse af intet; intet andet.

„Vor Bogholder," sagde Jonas som Vært og Ceremonimester; „gamle Chuffey."

„Er han døv?" spurgte en af de unge Damer.

„Nej, ikke det jeg ved. Han er jo ikke døv, er han vel, Fader?"

„Nej, det har jeg aldrig hørt tale om."

„Blind da?" spurgte de unge Damer.

„N—ej! Jeg har aldrig hørt, at han var blind," sagde Jonas ligegyldig. „Tror du, han er blind, Fader?"

„Paa ingen Maade.“

„Hvad er han da?“

„Det skal jeg sige Dem,“ sagde Jonas afsides til de unge Damer; „for det første er han forfærdelig gammel, og det er ikke det, jeg bedst kan lide ham for, da jeg tror, at Fader er bleven smittet deraf. Og for det andet er han en sær gammel Fyr,“ tilføjede han i en højere Tone, „og forstaar næsten ingen andre end h a m!“ Her pegede han paa sin ærede Fader med Forskærergaffelen, for at de kunde vide, hvem han mente.

„Det var da underligt!“ udbrød Søstrene.

„Ja, ser De,“ sagde Jonas, „han har hele sit Liv igennem proppet sin gamle Hjerne fuld med Tal og Bogholderi, og for en Snes Aar siden eller saa fik han Feber. I al den Tid, han var fra sig selv — og det var i tre Uger — adderede han stadig og kom til sidst til saa mange Millioner, at jeg ikke tror, at han siden har været rigtig ved sine fulde fem. Men vi gøre nu ikke synderlig mange Forretninger, og han er ingen daarlig Bogholder.“

„Han er en udmærket Bogholder,“ sagde Anthony.

„Naa, i ethvert Tilfælde er han ikke dyr,“ sagde Jonas, „og fortjener det Salt, han spiser til sit Brød, hvilket er nok for vort Vedkommende. Jeg sagde Dem, at han næsten ikke forstaar andre end Fader, men ham forstaar han altid, og det er helt mærkeligt, hvor han kan leve op. Han har saa længe været vant til hans Væsen, ser De. Jeg har set ham spille Whist med Fader til Makker, og det gjorde han godt, uagtet han ikke havde mere Forstand paa, hvem de andre Medspillere vare, end De har.“

„Har han ingen Appetit?“ spurgte Mercy.

„Aa jo,“ svarede Jonas og kilede løs med sin egen Kniv og Gaffel. „Han spiser — naar man byder ham noget, men det er ham ligegyldigt, om han skal vente en Minut eller en Time, saa længe Fader er her; naar jeg er skrupsulten som i Dag, kommer jeg derfor først til ham, naar

jeg har stillet min værste Sult. Naa, Chuffey, Fæ, er De rede?"

Chuffey rørte sig ikke.

„Det har altid været en sær gammel Rad," sagde Jonas, idet han ganske rolig skar sig et Stykke til. „Spørg ham, Fader."

„Er De rede til at spise, Chuffey?" spurgte den gamle.

„Ja, ja," svarede Chuffey, der ved den første Lyd af denne Stemme vaagnede op og forvandledes til et fornuftigt, menneskeligt Væsen, saa at det var baade mærkeligt og helt rørende at se ham. „Ja, ja. Ganske rede, Mr. Chuzzlewit, ganske rede." Dermed standsede han smilende og lyttede efter flere Spørgsmaal; men da der ikke blev talt mere til ham, veg Lyset lidt efter lidt fra hans Ansigt, indtil han atter blev til intet.

„Pas nu paa, hvor ubehagelig han bliver," sagde Jonas til sine Kusiner, idet han rakte sin Fader den gamle Mands Portion. „Han er altid nær ved at kvæle sig selv, naar det ikke er Skemad. Se nu paa ham! Har De nogen Sinde set en Hest med saadant et Par Glasøjne som hans? Naar det ikke havde været for Løjers Skyld, vilde jeg ikke have ladet ham komme ind i Dag, men jeg tænkte, at De vilde more Dem over ham."

Den stakkels gamle Genstand for disse menneskekærlige Ytringer forstod til Held for sig selv lige saa lidt af dem som af alt andet, der blev sagt i hans Nærværelse. Men da Faarekødet var sejt og hans Gummer svage, stadfæstede han snart Jonas's Udtalelse om hans Tilbøjelighed til at kvæle sig selv og led saa meget under sine Forsøg paa at spise, at Jonas morede sig uendelig og paastod, at han kun sjælden havde set ham saa underholdende, og at man kunde grine sin Mave itu over ham. Ja, han forsikrede endog Søstrene, at han i denne Henseende holdt Chuffey for sin egen Faders Overmand, „hvilket," som han med et meget sigende Blik tilføjede, „vilde sige meget."

Det var underligt nok, at Anthony Chuzzlewit, der

selv var saa gammel, kunde finde Fornøjelse i sin brave Søns Vittigheder paa den stakkels Skygges Bekostning; men at han gjorde det, var uden for al Tvivl, skønt — for ikke at gøre ham Uret — ikke saa meget for deres gamle Bogholders Skyld, som af Stolthed over Jonas's Vid. Af den samme Grund opfyldte denne unge Mands plumpe Udfald ham med en hemmelig Fryd, selv naar de gjaldt ham personlig, og fik ham til at gnide sig i Hænderne og le i Skægget, som om han sagde til sig selv: „Jeg har undervist ham, jeg har opdraget ham; det er en Arving, jeg kan være stolt af. Listig, underfundig og gerrig som han er, vil han ikke bortøde mine Penge. Derfor har jeg arbejdet, det har jeg haabet; det har været mit Livs store Formaal."

Hvilket ædelt Formaal var dette ikke. Der gives dem, som gøre sig Afguder efter deres eget Billede, men undlade at tilbede dem, naar de ere færdige, og give den krænkede Natur Skylden for deres Hæslighed. Anthony var i ethvert Tilfælde bedre end disse.

Chuffey sad saa længe over sin Tallerken, at Jonas, der tabte Taalmodigheden, til sidst egenhændig tog den fra ham og bad sin Fader tilkendegive den ærværdige gamle, at han gjorde bedst i „at klemme paa sit Brød," hvilket han ogsaa gjorde.

„Ja, ja," udbrød den gamle Mand, der levede op ligesom før, da dette meddeltes ham med den samme Stemme, „meget rigtigt, meget rigtigt! Han er Deres egen Søn, Mr. Chuzzlewit! Gud velsigne ham, den kløgtige Knøs, Gud velsigne ham!"

Jonas fandt dette — maaske ikke uden Grund — saa uhyre barnagtigt, at han lo endnu mere og sagde til sine Kusiner, at han frygtede for, at han, Chuffey, en skøn Dag vilde blive hans Død. Dugen blev nu tagen af Bordet og Vinflasken sat frem, hvorpaa han skænkede i de unge Damers Glas og bad dem ikke spare paa Vinen, da de kunde være rolige for, at der var mere, hvor den kom fra. Men efter dette Udbrud skyndte han sig at tilføje, at det

var kun hans Spøg, og at de bestemt heller ikke troede, at han havde sagt det for Alvor.

„Jeg vil drikke en Skaal," sagde Anthony, „for Pecksniff, eders Fader, Børn. En klog Mand, den Pecksniff, en snild Mand! Men en Hykler, hvad? En Hykler, Pigebørn, hvad? Ha, ha, ha! Ja, det er han. Naa, imellem Venner — det er han. Man kan overdrive alt, Børnlille. Man kan endog overdrive Hykleriet. Spørg Jonas!"

„Man kan ikke overdrive Omsorgen for sig selv," bemærkede denne haabefulde unge Mand med Munden fuld.

„Høre I, Pigebørn?" udbrød Anthony ganske henrykt. „Visdom, Visdom! En god Undtagelse, Jonas. Nej, den kan man ikke saa let overdrive."

„Undtagen," hviskede Jonas til sin Yndlingskusine, „naar man lever for længe. Ha, ha, ha. Sig det til den anden."

„Herre Gud," sagde Charity stødt, „hvorfor kan De ikke selv sige det til hende, naar De ønsker det sagt?"

„Hun synes altid at gøre Nar af en."

„Hvorfor vil De da bryde Dem videre om hende?" sagde Charity. „Jeg er saamænd ganske vis paa, at hun ikke bryder sig synderlig om Dem."

„Gør hun ikke?" spurgte Jonas.

„Herre Gud, er det virkelig nødvendigt at sige Dem det?"

Jonas gav intet mundtligt Svar, men skottede til Mercy med et snurrigt Udtryk i sit Ansigt og sagde, at det ikke vilde knuse hans Hjerte, det kunde hun stole paa. Derefter saa han paa Charity med endnu større Velbehag end før og bønfaldt hende paa sin høflige Maade om „at komme lidt nærmere."

„Der er endnu een Ting, som ikke saa let kan overdrives, Fader," begyndte Jonas efter en kort Pause.

„Hvad er det?" spurgte Faderen og grinede allerede, fuld af Forventning.

„Forretningssnuheden," svarede Sønnen. „Regelen ved

enhver Handel er: „Snyd de andre, for de ville snyde dig.“ Det er det sande Forretningsprincip; alle andre ere falske.“

Den henrykte Fader applauderede kraftig denne Udtalelse, som kildrede ham i den Grad, at han gjorde sig den Ulejlighed at gentage den for sin gamle Bogholder, der gned sig i Hænderne, nikkede med sit apoplektiske Hoved, blinkede med sine rindende Øjne og udbrød med sin hvislende Stemme: „Godt, godt! Deres egen Søn, Mr. Chuzzlewit!“ med alle de svage Kendetegn paa Henrykkelse, som han var i Stand til at frembringe. Men denne Oldings Begejstring havde den forsonende Egenskab, at den udsprang af Deltagelse for den eneste Skabning, til hvem han var knyttet ved en langvarig Omgangs og sin nærværende Hjælpeløsheds Baand. Og havde der været nogen, som havde brudt sig om at tænke derover, vilde han maaske netop herigennem have opdaget, at der endnu laa nogen Bærme af en bedre, slumrende Natur paa Bunden af det gamle, brøstfældige Kar, som kaldtes Chuffey.

Saaledes som Sagerne stod, var der ingen, der tænkte eller sagde noget om den Ting, hvorfor Chuffey trak sig tilbage i en mørk Krog paa den ene Side af Kaminen, hvor han altid tilbragte sine Aftener, og man hverken saa eller hørte mere til ham den Aften, undtagen een Gang, da han fik en Kop Te, som de saa ham dyppe sit Brød i ganske mekanisk. Der var ingen Grund til at tro, at han ved disse Lejligheder faldt i Søvn, eller at han saa, hørte, følte eller tænkte noget. Han vedblev at være ligesom tilfrossen — hvis et Udtryk, der sigter til en saa kraftig Proces, kan bruges om ham — indtil han atter tøede op for et Øjeblik ved et Ord eller en Berøring af Anthony.

Paa Jonas's Opfordring skænkede Charity Te og følte sig saa ganske som Frue i Huset, at hun røbede den yndigste Forvirring, man kan tænke sig, saa meget mere som Jonas sad tæt ved Siden af hende og hviskede hende en Mængde smukke Ting i Øret. Mercy følte for sit Vedkom-

mende, at hun var i den Grad uden for det hele, saa hun i Stilhed beklagede de merkantile Herrer — der upaatvivlelig i dette Øjeblik længtes efter hendes Tilbagekomst — og gabede over Gaarsavisen. Anthony faldt i en dyb Søvn, saa at Jonas og Cherry havde frit Spil, saa længe de vilde.

Da Tebakken var bleven bragt ud, hentede Jonas et Spil smudsige Kort og underholdt Søstrene med forskellige Smaakunster, som alle gik ud paa at lokke en eller anden til at vædde med sig om, at man ikke kunde gøre dem, og derpaa øjeblikkelig at vinde og stikke hans Penge i Lommen. Jonas fortalte dem, at den Slags Kunster vare stærkt i Vælten i de mest dannede Kredse, og at betydelige Summer stadig skiftede Hænder ved saadanne Væddemaal. Han troede fuldt og fast dette; thi Underfundigheden har lige saa vel som Uskyldigheden sin Enfoldighed, og i alt, hvor en levende Tro paa Slethed og Lumpenhed udkrævedes som Grundlaget for Troen, var Jonas et af de mest lettroende Mennesker. Hans Uvidenhed, der var forbavsende, kan tages med i Regningen som en Ting for sig, hvis Læseren saa synes.

Denne vakre unge Mand havde de bedste Anlæg til at blive et daarligt Subjekt af første Rang og manglede kun det ene gode Træk, som i Regelen plejer at karakterisere udsvævende Mennesker — Rundhaandethed — for at blive en rigtig Udhaler og Svirebroder. Men her traadte hans gridske og karrige Tilbøjeligheder til, og ligesom een Gift undertiden neutraliserer en anden, hvor uskadelige Lægemidler ikke ville virke, saaledes holdtes han af en slet Lidenskab fra at tømme Lastens Bæger til Bunden, hvor Dyden forgæves vilde have søgt at holde ham tilbage.

Da han havde gjort alle de Kortkunster, han kendte, var det blevet sildigt paa Aftenen, og da Pecksniff endnu ikke var kommen, ytrede de unge Damer Ønsket om at tage hjem. Dette vilde Jonas imidlertid i sit Galanteri paa ingen Maade tillade, førend de havde nydt noget Ost og

Brød og Porter, og selv da var han højst utilbøjelig til at lade dem slippe, idet han bønfaldt Miss Charity om at komme lidt nærmere eller blive lidt længer og fremsatte mange andre smigrende Opfordringer af den Art paa sin egen gæstfri og indtrængende Maade. Da alle hans Bestræbelser for at holde dem tilbage viste sig frugtesløse, tog han sin Hat og Overfrakke paa for at følge dem hjem, idet han sagde, at de sikkert hellere vilde gaa end køre, og at han for sit Vedkommende ganske var af samme Mening.

„God Nat," sagde Anthony, „god Nat; hils — ha, ha, ha! — hils Pecksniff fra mig. Tag jer i Agt for jeres Fætter, Smaapiger, tag jer i Agt for Jonas; det er en farlig Knægt. Kom endelig ikke op at skændes om ham!"

„Aa, det Uhyre!" udbrød Mercy. „At komme op at skændes om ham! Tag du ham kun hel og holden, min Pige; jeg skænker dig med Fornøjelse min Part."

„Rønnebærrene ere nok sure, hvad, Kusine?" sagde Jonas.

Charity morede sig mere over denne Vits, end man skulde have troet, naar Hensyn tages til, hvor forslidt og tarvelig den var. Men i sin søsterlige Kærlighed tog hun Jonas strengt i Skole, fordi han traadte saa haardt paa en knækket Lilje, og sagde, at han ikke oftere maatte være saa grusom mod stakkels Mercy, da hun — Charity — ellers virkelig blev nødt til at hade ham. Mercy, som virkelig havde en vis Sans for det humoristiske, svarede kun med en Latter, og de gik som Følge deraf hjem, uden at der undervejs faldt onde Ord imellem dem. Jonas, der gik i Midten og havde en Kusine under hver Arm, trykkede undertiden den urette og det saa fast, at han ikke generede hende saa lidt, men da han hele Tiden hviskede til Charity og viste hende megen Opmærksomhed, var det uden Tvivl kun en ren Tilfældighed. Da de vare komne til Todgers's, og Døren var bleven lukket op, rev Mercy sig hurtig løs fra dem og løb ovenpaa, medens derimod Charity og Jonas

bleve staaende paa Gadedørstrappen og talte over fem Minutter med hinanden, hvorfor Mrs. Todgers næste Morgen sagde, „at det var tydeligt nok, hvad der var i Gære, og at det glædede hende, da det virkelig var paa høje Tid, at Miss Pecksniff tænkte paa at faa Foden under eget Bord.“

Og nu nærmede den Dag sig, da den skønne Fremtoning, der saa pludselig havde aabenbaret sig for Todgers's og havde kastet en Solstraale ind i Jinkins's mørke Hjertekrog, ikke skulde ses mere; da den skulde pakkes ind i en Diligence og køres ud paa Landet, ligesom en Papirspakke, en Kurv Fisk, en Tønde Østers, en tyk Herre eller en hver anden af Livets prosaiske Trivialiteter.

„Aldrig, mine kære Miss'er Pecksniff,“ sagde Mrs. Todgers, da de gik til Hvile den sidste Aften før deres Afrejse, „aldrig har jeg set et Hus saa sønderknust af Sorg, som mit er det i dette Øjeblik. Jeg tror ikke, at mine Herrer ville være sig selv — nej, ikke i flere Uger. De have begge meget at svare for.“

De fralagde sig beskedent enhver forsætlig Del i denne sørgelige Tingenes Tilstand og beklagede den meget.

„Og saa Deres gudsfrygtige Fader!“ sagde Mrs. Todgers. „Det er et Tab! Mine kære Damer, Deres Fader er en sand Fredens og Kærlighedens Missionær.“

Da de unge Damer ikke vare paa det rene med, hvad det egentlig var for en Slags Kærlighed, der laa i Pecksniffs Mission, optog de denne Kompliment temmelig køligt.

„Turde jeg røbe en Hemmelighed, der er bleven mig betroet,“ sagde Mrs. Todgers, da hun mærkede dette, „og sige Dem, hvorfor jeg maa bede Dem lade den lille Dør mellem Deres og mit Værelse staa aaben i Nat, tror jeg, at det vilde interessere Dem. Men jeg tør ikke, da jeg har lovet Mr. Jinkins at være saa tavs som Graven.“

„Kære Mrs. Todgers, hvad kan De mene?“

„Ja, ja da, mine kære Pigebørn, hvis De ville tillade mig denne Frihed Aftenen før vor Skilsmisse — Mr. Jinkins og de andre Herrer have dannet et lille musikalsk Selskab

mellem sig selv og agte midt i Nat at opføre en Serenade paa Trappen uden for Døren. Jeg kunde have ønsket, tilstaar jeg," sagde Mrs. Todgers med sin sædvanlige Omtanke, „at den var bleven sat til at finde Sted et Par Timer tidligere; thi naar Herrer sidde længe oppe, saa drikke de, og naar de drikke, ere de maaske ikke saa musikalske, som naar de ikke have drukket. Men saaledes er det nu aftalt, og jeg ved, at en saadan Opmærksomhed vil være Dem kær."

De unge Damer bleve i Førstningen saa overvældede af denne Meddelelse, at de paastod, at de ikke kunde tænke paa at lægge sig, førend Serenaden var forbi; men en halv Times Venten i Kulden forandrede deres Tanker i den Grad, at de ikke alene gik til Sengs, men endog faldt i Søvn, ja, hvad mere var, de bleve ikke overvættes henrykte, da de noget efter bleve vækkede af nogle liflige Toner, som afbrød Nattens Stilhed.

Det var meget rørende, grumme rørende; selv den mest kræsne Smag kunde ikke have ønsket sig noget sørgeligere. Den musikalske Herre førte Koralen an; Jinkins sang Bas, og de andre sang, som de bedst kunde. Den yngste Herre blæste sit Tungsind ind i en Fløjte, men blæste ikke meget ud af den, hvilket var saa meget bedre. Hvis de to Miss'er Pecksniff og Mrs. Todgers vare omkomne ved Selvantændelse, og Serenaden var bleven opført til Ære for deres Aske, vilde det have være umuligt at overgaa den ubeskrivelige Fortvivlelse, som udtryktes i det ene Kor: „Gak did, hvor Herlighed dig venter!" Det var et Rekviem, en Ligsalme, et Suk, et Hyl, en Klage, en Ekstrakt af alle sørgelige og rædselsfulde Lyde. Den yngste Herres Fløjte var vild og uregerlig. Tonerne kom og gik stødvis ligesom Blæsten. I lang Tid syntes det, som om han havde holdt op, og Mrs. Todgers og de to unge Damer vare allerede blevne fuldkommen enige om, at han, overvældet af sine Følelser, var gaaet sin Vej, badet i Taarer, da han igen pludselig begyndte forfra af alle Kræfter og snappede efter Vejret. Han var en forfærdelig Kunstner. Det var umuligt at vide, hvor man

havde ham, og lige naar man troede, at han ingenting gjorde, gjorde han netop det, der maatte overraske en mest.

Der blev givet flere saadanne Koncertstykker, maaske to eller tre for mange, skønt det, som Mrs. Todgers sagde, var bedre at faa for meget end for lidt. Men selv da, selv i hint højtidelige Øjeblik, da man skulde tro, at de dirrende Toner vare trængte ind i hans Sjæls Dyb, hvis den overhovedet havde noget Dyb, kunde Jinkins ikke lade ham være i Fred, men bad ham udtrykkelig, førend den anden Sang begyndte — og det oven i Købet som en personlig Tjeneste, hvor lumpent! — at han vilde lade være at spille. Ja, det sagde han, lade være at spille. De kunde høre den yngste Herres Aandedræt gennem Nøglehullet. Han spillede ikke. Hvilken Ventil var en Fløjte vel for de Lidenskaber, der svulmede i hans Barm? En Basbasun vilde have været tusinde Gange for svag.

Serenaden nærmede sig sin Slutning; nu kom Glansnumret. Den literære Herre havde skrevet en Sang og afpasset den efter en gammel Melodi. De istemte den alle, undtagen den yngste Herre i Selskabet, der af ovennævnte Grund iagttog en frygtelig Tavshed. Sangen, der var af en klassisk Natur, anraabte Apollos Orakel og forlangte at vide, hvad der skulde blive af Todgers's, naar Charity og Mercy bandlystes fra dets Mure. Oraklet udtalte ifølge den blandt Orakler fra de ældste Tider indtil vore Dage ikke ualmindelige Skik ingen Mening, som det er værd at tale videre om, og da dette Punkt saaledes stod uopklaret hen, forlod Sangen det og gik over til at vise, at Miss'erne Pecksniff stod i et nært Forhold til Rule Britannia, og at dersom Storbritannien ikke havde været en Ø, kunde der ingen Miss'er Pecksniff have været til. Og da den nu var kommen ind paa et nautisk Omraade, sluttede den med følgende Vers:

Hil være vor Pecksniff! En gunstig Brise
Ledsage hans Snække paa salten Vand.
Stem i, Tritoner, mens højt I prise
den store Kunstner, den ædle Mand!

Mens Herrerne oprullede dette skønne Billede for Indbildningskraften, trak de sig efterhaanden tilbage, for at Musikken kunde komme til at virke i Afstand, og saaledes døde den bort, og der blev atter stille i Huset.

Bailey gemte sin musikalske Hyldning til om Morgenen. Mens de unge Damer knælede foran deres Kufferter og pakkede ind, stak han nemlig Hovedet ind ad Døren og opvartede dem med en Efterligning af en ung Hunds Stemme, naar den er i Knibe.

„Naa, unge Damer," sagde Ynglingen, „saa De rejse altsaa hjem, — det er trist nok, hvad?"

„Ja, Bailey, nu rejse vi hjem," svarede Mercy.

„Skal De ikke efterlade nogen af dem en Lok af Deres Haar? Det er da vel ægte?"

Herover gav de sig til at le og svarede: ja, naturligvis.

„Naa, saa det er det naturligvis?" sagde Bailey. „Jeg har bedre Forstand. Hendes er det ikke, for jeg har engang set det hænge der paa Sømmet ved Vinduet, og desuden er jeg gaaet bag ved hende ved Spisetid og har trukket i det, uden at hun mærkede det. Hør, unge Damer, jeg har i Sinde at skifte. Jeg vil ikke længer finde mig i at blive skældt ud af hende."

Mercy spurgte, hvilke hans Fremtidsplaner da vare, hvortil Bailey svarede, at han havde tænkt paa enten at gaa med Kravestøvler eller ogsaa at gaa til Hæren.

„Gaa til Hæren!" udbrød begge de unge Damer leende.

„Ja, hvorfor ikke? Der er mange Trommeslagere i Tower, og jeg kender dem alle sammen. Mon deres Fædreland ikke sætter Pris paa dem? Jo, det skulde jeg mene!"

„De bliver bestemt skudt," ytrede Mercy.

„Naa, og hvad saa? Det er der da i alt Fald noget rask ved, ikke? Jeg vil hellere rammes af en Kanonkugle end af en Kagerulle, og hun tager altid et eller andet af den Slags og kaster efter mig, naar hendes Herrer spise for meget. Men," sagde Bailey, opirret af Mindet om de

Forurettelser, han havde lidt, „men hvad, om de ogsaa fortære Provianten? Det er da ikke min Skyld?“

„Det er der vist heller ingen, som siger,“ sagde Mercy.

„Ikke det? Nej. Jo. Aa! Hm! Der er maaske ingen, som siger det, men dog een, som tror det. Men jeg vil ikke længer lade enhver Prisstigning gaa ud over mig. Jeg vil ikke længer lade mig slaa ihjel, fordi der er dyrt paa Torvet. Jeg vil ikke blive. Og derfor,“ tilføjede Bailey og trak paa Smilebaandet, „derfor maa De helst straks give mig, hvad De have i Sinde at give mig, da jeg ikke vil være her længer, om De ogsaa kommer her igen, og den anden Dreng vil saamænd ikke fortjene noget, det ved jeg.“

Dette kløgtige Raad fulgte de unge Damer paa Pecksniffs og egne Vegne og gav Bailey saa rigelige Drikkepenge, at han næppe kunde gøre nok for at vise sin Taknemmelighed, som den øvrige Del af Dagen kun ufuldkommen gav sig Luft i diverse hemmelige Dask paa hans Lomme og andre saadanne skæmtefulde Pantomimer. Den indskrænkede sig imidlertid ikke til disse Glædesytringer; thi foruden at knuse en Spaanæske med en Hat i, beskadigede han Pecksniffs Kuffert alvorlig ved alt for ivrigt at hale den ned fra det øverste af Huset og viste, kort sagt, paa alle mulige Maader en levende Tak for den Velvilje, denne Herre og hans Døtre havde vist imod ham.

Ved Spisetid kom Pecksniff og Jinkins hjem Arm i Arm, da den sidstnævnte forsætlig havde taget sig en halv Fridag og derved vundet en umaadelig Fordel over den yngste Herre og de andre, hvis hele Tid ved et heldigt Tilfælde var optagen lige til om Aftenen. Pecksniff trakterede med en Flaske Vin, og de vare i det hele taget meget muntre, skønt fuld af Klager over Nødvendigheden af at skulle skilles ad. Allerbedst som de sad, bleve gamle Anthony og hans Søn meldte til megen Forundring for Pecksniff og stor Ærgrelse for Jinkins.

„Vi komme for at sige Dem Farvel, som De ser,“ sagde Anthony sagte til Pecksniff, idet de tog Plads et

Stykke fra Bordet, mens de andre talte sammen. „Hvad kan det nytte, at vi to ere uenige? Adskilte, ere vi ligesom de to Halvdele af en Saks, men forenede, Pecksniff, ere vi noget."

„Enighed, min gode, er altid en god Ting."

„Det vil jeg dog ikke sige," svarede den gamle; „thi der gives visse Mennesker, med hvem jeg hellere vil være uenig end enig. Men De kender min Mening om Dem."

Pecksniff, der endnu ikke havde glemt „Hykleren," svarede kun med en Bevægelse med Hovedet, der var en Mellemting mellem et Nik og en Rysten.

„Det var en Kompliment," sagde Anthony, „en Kompliment, paa Ære. Endog den Gang var det Ord en ufrivillig Tribut til Deres Evner, skønt det ikke var noget Øjeblik til at sige hinanden Artigheder. Men i Diligencen, husker De nok, bleve vi enige om, at vi forstod hinanden."

„Aa, fuldkommen!" indrømmede Pecksniff i en Tone, som tydede paa, at han selv blev grusomt miskendt, men ikke vilde klage.

Anthony skottede mange Gange til sin Søn, der sad ved Siden af Charity, og derpaa til Pecksniff og saa til sin Søn igen. Ved et rent Tilfælde tog Pecksniffs Blikke den samme Retning; men da han mærkede det, slog han først Øjnene ned og lukkede dem derpaa helt, som om han var bestemt paa, at den gamle Mand ikke skulde læse noget i dem.

„Jonas er en fiffig Fyr," sagde den gamle.

„Ja," svarede Pecksniff i sin oprigtigste Tone, „han lader til at være meget fiffig."

„Og forsigtig."

„Og forsigtig, det tvivler jeg ikke om."

„Hør," hviskede Anthony ham i Øret, „jeg tror, at han har et godt Øje til Deres Datter."

„Stille," sagde Pecksniff, der endnu stadig holdt Øjnene lukkede, „unge Mennesker — unge Mennesker — desuden

en Slags Søskendebørn — ikke mere Forelskelse, end der er deri."

„Ja, deri er der meget lidt Forelskelse efter vor Erfaring," svarede Anthony. „Men mon der ikke skulde være en lille Smule mere her?"

„Det er mig umuligt at sige," ytrede Pecksniff, „aldeles umuligt! De overrasker mig."

„Ja, det ved jeg," svarede den gamle tørt. „Den kan maaske vare ved — Forelskelsen, mener jeg, ikke Overraskelsen, — og dersom den nu varede ved, kunde det maaske — da De sidder ganske godt i det og jeg ligesaa — være i vor fælles Interesse, om det blev til noget."

Pecksniff smilede blidt og var i Færd med at sige noget, men Anthony standsede ham.

„Jeg ved, hvad De vil sige; det er aldeles overflødigt. Det er intet Øjeblik faldet Dem ind, og i en Sag, der staar i saa nær Forbindelse med Deres elskede Datters Lykke, kan De som kærlig Fader ikke udtale nogen Mening, og saa fremdeles. Ja, det er meget rigtigt, og det ligner Dem! Men mig forekommer det nu, kære Pecksniff," tilføjede Anthony, idet han lagde sin Haand paa hans Ærme, „at hvis De og jeg holdt denne Spøg gaaende med at lade, som om vi ikke saa, hvad der foregik, kunde en af os mulig komme i en skæv Stilling, og da jeg meget nødig vil, at det skulde være mig, maa De undskylde, at jeg allerede nu hæver Sagen over enhver Tvivl og faar det slaaet fast, at vi se og vide det. Tak for Deres Opmærksomhed; nu staa vi paa lige Fod med hinanden, hvilket sikkert er godt for os begge."

Dermed stod han op og gik med et forstaaende Blik paa Pecksniff hen, hvor de unge Mennesker sad, mens den brave Pecksniff, som var bragt lidt ud af Koncepterne ved denne aabne og ligefremme Maade at tage Tingene paa, ikke var ganske fri for en Følelse af, at hans sædvanlige Vaaben vare blevne slaaede ud af Haanden paa ham.

Men Aftendiligencen gik præcis paa Klokkeslettet, og det var paa Tiden at søge den uden for Kontoret, der laa

saa tæt ved, at de allerede havde sendt deres Kufferter derhen og selv belavet sig paa at gaa. Derhen gik altsaa hele Selskabet nu, efter at de havde givet de unge Damer og Mrs. Todgers Tid til at faa Tøjet paa. De fandt allerede Diligencen paa Holdepladsen og Hestene forspændte, ligesom der ogsaa var en stor Del af de merkantile Herrer til Stede, hvoriblandt den yngste, der var øjensynlig rørt og i en yderst nedtrykt Stemning.

Intet kunde sammenlignes med Mrs. Todgers's Sorg over at skulle skilles fra de unge Damer, med Undtagelse af den heftige Bevægelse, hvormed hun sagde Farvel til Pecksniff. Sikkert er intet Lommetørklæde nogen Sinde blevet taget saa ofte op af en flad Taske, som Mrs. Todgers's blev det, mens hun stod paa Fortovet ved Vogndøren med en merkantil Herre paa hver Side af sig og ved Vognlygternes Skin opfangede de korte Glimt af den gode Mands Ansigt, som Jinkins's idelige Mellemkomst tillod hende at opfange.

Thi Jinkins, der til det sidste var den yngste Herres Anstødssten her i Livet, stod paa det ene Vogntrin og talte med Damerne, og paa det andet Trin stod Jonas, der hævdede denne Plads i Kraft af sit Fætterskab, mens den yngste Herre, der havde været den første paa Pletten, stod langt inde i Indskrivningskontoret mellem de røde og sorte Plakater og Afbildningerne af Ilvogne, hvor han blev skammelig generet og plaget af Dragerne og hele Tiden maatte springe til Side for at undgaa at blive puffet af de svære Kufferter. Denne falske Stilling i Forbindelse med hans nervøse Spænding satte Kronen paa hans Lidelser og bragte dem til en Krisis; thi da han i Afskedsøjeblikket kastede en Blomst — en Drivhusblomst, der havde kostet Penge — efter Mercys skønne Haand, ramte den, i Stedet for denne, Kusken oppe paa Bukken, der takkede ham nok saa pænt og stak den i sit Knaphul.

De vare nu borte, og Todgers's var igen overladt til sig selv. De to unge Damer lagde sig tilbage hver i sit Hjørne og hengav sig til deres sørgmodige Tanker, mens

derimod Pecksniff rystede alle letsindige Lyster efter selskabelige Glæder og Nydelser af sig og koncentrerede hele sin Opmærksomhed paa det ene store og dydige Forsæt, at forstøde den utaknemmelige Bedrager, hvis Nærværelse endnu besmittede hans hjemlige Arne og var en Vanhelligelse af hans Husguders Altere.

Tolvte Kapitel.

Det vil med Tiden vise sig, at dette Kapitel vedrører Pinch og andre i høj Grad. Pecksniff hævder den krænkede Dyds Værdighed, og den unge Martin Chuzzlewit fatter en fortvivlet Beslutning.

Mens Pinch og Martin gjorde sig det saa hyggeligt som muligt i de Pecksniffianske Sale, drømte de kun lidt om det Uvejr, der trak op over dem, og hver Dag fæstnede mere og mere deres Venskab. Da Martin havde en sjælden Lethed ved baade at finde paa Ideer og at udføre dem, gjorde Latinskolen raske Fremskridt, og Tom udtalte gentagne Gange som sin Overbevisning, at hvis der var noget, der var sikkert, og noget, der hed Upartiskhed her i Verden, kunde det ikke slaa fejl, at en saa original og dygtig Tegning fik første Præmie, naar Konkurstiden kom. Uden selv at være saa sangvinsk, havde Martin dog ogsaa selv godt Haab, og det bidrog til, at Arbejdet gik med Liv og Lyst.

„Dersom jeg skulde blive en stor Arkitekt, Tom," sagde Martin en Dag, mens han stod lidt borte fra sin Tegning og saa paa den med stort Velbehag, „skal jeg sige Dem en af de Ting, jeg gerne vilde lægge Grunden til."

„Naa," udbrød Tom, „hvad er det da?"

„Aa, Deres Lykke."

„Nej," sagde Tom lige saa fornøjet, som om det alle-

rede var sket, „vilde De virkelig? Hvor det er smukt af Dem at tale saaledes.“

„Det skulde blive et saa stærkt Fundament, Tom,“ svarede Martin, „at det skulde vare hele Deres Liv igennem — ja, og Deres Børns og Børnebørns med. Jeg vilde være Deres Velynder, Tom. Jeg vilde tage Dem under min Beskyttelse. Jeg gad nok se den Mand, der vilde vove at se ned paa nogen, som jeg havde Lyst til at protegere, hvis jeg var Matador, Tom!“

„Jeg tror saamænd ikke,“ sagde Pinch, „at jeg nogen Sinde er bleven mere fornøjet over noget end over dette, nej, jeg gør virkelig ikke.“

„Aa, jeg mener, hvad jeg siger,“ vedblev Martin i en Tone, der var lige saa fri og utvungen i dens Nedladenhed mod, for ikke at sige dens Medlidenhed med den anden, som om han allerede havde været første Arkitekt hos alle Europas kronede Hoveder. „Jeg skulde gøre det — jeg skulde sørge for Dem.“

„Jeg er bange for,“ sagde Tom og rystede paa Hovedet, „at det vilde falde meget vanskeligt at gøre noget for mig.“

„Pyt, bryd Dem bare ikke om det. Naar jeg fandt paa at sige: „Pinch er en dygtig Karl, ham synes jeg godt om,“ gad jeg nok se den, der vilde vove at sige mig imod. Og for Pokker, Tom, De kunde jo ogsaa paa hundrede Maader være mig til Nytte.“

„Hvis jeg ikke var til lidt Nytte, vilde det ikke være af Mangel paa Flid,“ sagde Tom.

„De vilde f. Eks.,“ sagde Martin efter at have tænkt sig lidt om, „være udmærket til at vaage over, at mine Planer bleve rigtig gennemførte, og til at føre Tilsyn med Arbejderne under deres Udførelse, indtil de vare tilstrækkelig fremrykkede til, at jeg kunde interessere mig for dem, og til alle saadanne Ting, der laa lige ud ad Landevejen. Og dernæst vilde De være brillant til at vise Folk om i mit Atelier og tale om Kunst med dem, naar jeg ikke selv

gad, og alt saadant noget. For det vilde være en forbistret god Anbefaling, Tom — jeg taler ganske alvorligt, det giver jeg Dem mit Ord paa — at have en Mand med Deres Kundskaber om sig i Stedet for en ganske almindelig Klodrian. Aa, jeg skulde nok faa Brug for Dem; De skulde komme til at gøre Nytte, kan De tro."

At sige, at Tom ingen Tanke havde om at spille første Violin i noget Orkester i Samfundet, men altid var fuldkommen fornøjet med at blive regnet for den hundrede og halvtredsindstyvende Violin, er at give en meget mangelfuld Forestilling om hans Beskedenhed. Han blev derfor meget glad over disse Udtalelser.

„Da vil jeg naturligvis være gift med hende, Tom," sagde Martin.

Hvad var det, der standsede Tom saa pludselig paa hans Glædes høje Flugt, som drev Blodet op i hans ærlige Kinder og vakte en angerfuld Følelse i hans ærlige Hjerte, som om han var uværdig til al denne Godhed!

„Da vil jeg være gift med hende," gentog Martin, og saa med et Smil hen mod Lyset, „og jeg haaber, vi ville have en Flok Børn om os. De ville holde meget af Dem, Tom."

Men Tom mælede ikke et Ord. De Ord, han vilde have udtalt, døde paa hans Læber og levede kun i hans selvfornægtende Tanker.

„Alle Børnene her i Omegnen holde af Dem, og det vilde mine Børn naturligvis ogsaa," vedblev Martin. „Jeg vilde maaske kalde et af dem op efter Dem, hvad? Hvorfor ikke, Tom er ikke noget daarligt Navn. Thomas Pinch Chuzzlewitt. T. P. C. paa hans Forklæde; det kunde der da ikke være noget at indvende imod."

Tom rømmede sig og smilede.

„Hun vilde ogsaa holde af Dem, ved jeg," sagde Martin.

„Ja!" udbrød Tom med svag Røst.

„Jeg kan sige paa en Prik, hvad hun vilde tænke om Dem," sagde Martin, idet han støttede Hagen paa sin Haand og saa igennem Ruden, som om han der læste, hvad

han sagde; „jeg kender hende saa godt. I Førstningen vilde hun tit smile, naar De talte til hende, eller hun saa paa Dem — og oven i Købet gøre sig lidt lystig over Dem — men det vilde De ikke bryde Dem om. Et lysere Smil har De aldrig set!“

„Nej, nej, det vilde jeg ikke bryde mig om.“

„Hun vilde være saa kærlig imod Dem, Tom,“ sagde Martin, „som om De var et Barn, hvad De da ogsaa i nogle Retninger næsten er, ikke sandt?“

Tom tilkendegav ved et Nik, at han var aldeles enig heri.

„Hun vilde altid være god og venlig og glad ved at se Dem,“ sagde Martin; „og naar det først var gaaet rigtig op for hende, hvad for en Slags Menneske De egentlig er, — og det vilde det snart — vilde hun sørge for at give Dem smaa Ærinder og bede Dem om smaa Tjenester, som hun vidste, De brændte af Iver efter at vise hende, saa at naar det i Virkeligheden var hende, der glædede Dem, vilde hun søge at faa Dem til at tro, at det var Dem, der glædede hende. Hun vilde have grumme meget tilovers for Dem, Tom, og have en langt finere Forstaaelse af Dem, end jeg vil faa, og jeg ved, hun vil ofte sige, at De var et uskyldigt, sagtmodigt, skikkeligt, godt Menneske.“

Hvor Tom Pinch var tavs!

„Til Minde om gamle Dage,“ sagde Martin, „og om, at hun har hørt Dem spille paa Orgelet i den fugtige Kirke hernede — og det oven i Købet for intet — ville vi have et i Huset. Jeg vil opføre et Musikværelse efter min egen Tegning, og Orgelet vil tage sig helt fikst ud i en lille Niche i den ene Ende af det. Der skal De sidde og spille, saa længe De selv har Lyst, og da De holder mest af at spille i Mørke, skal der ogsaa være mørkt, og mangen en Sommeraften ville hun og jeg sidde og høre paa Dem, Tom; det kan De stole paa!“

Der udkrævedes maaske en kraftigere Anstrengelse fra Toms Side for at rejse sig op fra den Stol, paa hvilken han

sad, og trykke sin Vens Hænder, uden at hans Ansigt udtrykte andet end Glæde og Taknemmelighed; der udkrævedes maaske en kraftigere Anstrengelse til at foretage denne simple Handling med et rent Hjerte end til at øve mangen en Stordaad, som Rygtet har udbasunet med sin tvivlsomme Trompet — tvivlsom, fordi Røg og Damp fra blodige Valpladser have tilstoppet dette herlige Instrument, saa at dets Toner ikke altid ere ægte eller velklingende.

„Det er et Bevis paa den menneskelige Naturs Godhed," sagde Tom — og det var karakteristisk, at han saaledes stillede sin egen Person helt i Baggrunden — „at enhver, som kommer hertil, er opmærksommere og kærligere imod mig, end jeg kunde have Ret til at haabe, selv om jeg var det mest sangvinske Menneske i Verden, eller vilde være i Stand til at udtrykke, om jeg ogsaa var det mest veltalende. Det overvælder mig virkelig. Men vær overbevist om, at jeg ikke er utaknemmelig — at jeg aldrig glemmer — og at jeg skal godtgøre Sandheden af mine Ord, hvis jeg nogen Sinde kan."

„Det er alt sammen godt," ytrede Martin, idet han med en Haand i hver Lomme lagde sig tilbage i sin Stol og gabede af Kedsomhed. „Meget smukt sagt, Tom; men jeg kommer i Tanker om, at jeg er hos Pecksniff og maaske lige i Øjeblikket er en lille Mils Vej eller saa fra den slagne Landevej til Lykken. De havde altsaa i Morges atter Brev fra ham, hvad han nu hedder, hvad?"

„Hvem kan det være," spurgte Tom, idet det lod, som om han nedlagde en svag Protest paa en fraværende Persons Værdigheds Vegne.

„Aa, De ved nok. Hvad er det nu? Northkey."

„Westlock," sagde Tom i en noget højere Tone end sædvanlig.

„Ja rigtig, Westlock. Jeg vidste nok, at det var et Navn, som havde noget med et af de fire Verdenshjørner at gøre. Naa, og hvad skriver da Westlock?"

„Aa, han har faaet sin Arv," svarede Tom nikkende og smilende.

„Han er en Lykkens Pamfilius. Gid jeg var i hans Sted. Er det den hele Hemmelighed, De vilde fortælle mig?"

„Nej, ikke ganske."

„Hvad mere er der da?"

„For den Sags Skyld er det egentlig ingen Hemmelighed. Og De vil sagtens heller ikke lægge videre Vægt derpaa; men mig glæder det meget. Mens John var her, sagde han saa tit: „Mærk mine Ord, Pinch. Naar Eksekutorerne i min Faders Bo punge ud" — han brugte undertiden nogle underlige Udtryk, men det var nu saaledes hans Vane."

„At punge ud er et meget godt Udtryk, naar kun andre Folk ikke bruge det om en selv. Naa! — Hvor De dog er tungnem, Pinch!"

„Ja, det ved jeg nok, men De gør mig saa forvirret, naar De siger det til mig. Jeg frygter for, at De allerede nu har bragt mig lidt ud af Koncepterne, for jeg har glemt, hvad jeg vilde sige."

„Naar Eksekutorerne i Johns Faders Bo pungede ud —" sagde Martin utaalmodigt.

„Ja rigtigt, ja. Saa," siger John, „vil jeg give Dem en Middag, Pinch, og komme ned til Salisbury i den Anledning." Naa, og da nu John skrev forleden Dag — den samme Dag, da Pecksniff rejste, husker De nok — saa sagde han, at hans Sager vare i Færd med at komme i Orden, og at han meget snart vilde faa sine Penge udbetalte, hvorfor han vilde vide, naar jeg kunde mødes med ham i Salisbury. Jeg skrev til ham igen og svarede, at det kunde ske, hvilken Dag i denne Uge det skulde være, og fortalte ham tillige, at der var kommet en ny Lærling her i Huset, og hvilken rar Fyr De var, og hvor gode Venner vi allerede vare blevne. Derpaa skriver John dette Brev" — Tom tog det frem — „fastsætter Sammenkomsten til i Morgen, lader Dem hilse og beder os gøre ham den Fornøjelse at spise til Middag

med ham – ikke i det Hus, hvor De og jeg traf hinanden, men i det første Hotel i hele Byen. Læs, hvad han skriver."

„Godt," sagde Martin, efter at han med sin sædvanlige Kulde havde gennemløbet Brevet; „mange Tak. Jeg skal komme."

Tom kunde have ønsket, at han var bleven lidt mere forbavset, lidt mere fornøjet eller paa en eller anden Maade havde vist lidt mere Interesse for en saa stor Tildragelse. Men han var fuldkommen rolig, og idet han tyede til sin Yndlingstidkort at fløjte, tog han fat paa Latinskolen, som om intet var hændet.

Da Pecksniffs Hest var et helligt Dyr, der kun turde køres af ham, Ypperstepræsten i dette Tempel, eller af den, der i hvert enkelt Tilfælde udkaaredes af ham selv til dette ophøjede Hverv, bleve de to unge Mænd enige om at gaa. Da Tiden kom, drog de altsaa af Sted til Fods, hvilket, alt vel overvejet, var en bedre Rejsemaade end i Giggen, da Vejret var meget koldt og tørt.

Bedre! En frisk, sund, rask Fodvandring – een Mil i Timen – skulde den ikke være at foretrække for den rumlende, skumplende, stødende, dinglende, knirkende, pibende, afskyelige gamle Gig? Ih, de to Ting kunde jo slet ikke sammenlignes. Det er en Fornærmelse mod Fodvandringen at stille dem ved Siden af hinanden. Haves der et Eksempel paa, at en Gig har sat et Menneskes Blod i Bevægelse, undtagen naar den ved at bringe hans Hals i Fare har fremkaldt i hans Aarer og Øren og helt ned ad hans Ryg en prikkende Hede, der er langt mere ejendommelig end behagelig? Naar har en Gig skærpet nogens Vid og Viljekraft, medmindre Hesten løber løbsk, og den fortvivlede Situation, naar den farer i rasende Fart ned ad en stejl Bakke med et Stendige forneden, har bragt den eneste Herre, der er bleven tilbage i Køretøjet, paa Tanker om en eller anden ny og uhørt Maade at lade sig falde bagud? Bedre end Giggen!

Luften var kold, Tom; ja det var den, det kan ingen nægte; men vilde den have været mildere i Giggen? Ilden

brændte meget klart paa Grovsmedens Esse og slog højt op i Vejret, som om den ønskede sig Mennesker, den kunde varme; men vilde det have været mindre fristende at se paa den fra en Gigs klamme Sæde? Blæsten var skarp og bed den haardføre Gut, der kæmpede sig frem mod den, i Ansigtet, blendede ham med hans egne Haar, hvis han havde nok af dem, og med Vinterstøv, hvis han ingen havde; standsede hans Aandedræt, som om han var bleven dyppet ned i et koldt Bad; rev hans Tøj op og peb lige ind i Marven i hans Benpiber; men vilde den ikke have gjort det samme hundrede Gange værre ved en Mand i en Gig? Blæse være med Giggen!

Bedre end Giggen! Naar saa man Mennesker, der lod sig befordre ved Hjælp af Hjul og Hestehove, med saa glorøde Kinder som disse? Naar blussede de saaledes af Liv og Lyst? Naar genlød deres Latter saaledes i Luften, idet de vendte sig om, hver Gang de stærkere Vindstød kom farende, og efter atter at have gjort omkring, naar Vindstødene havde udtømt sig, gik paa igen med en glødende Sundhedsrødme, som intet kunde holde Skridt med undtagen det glade Humør, den affødte? Bedre end Giggen! Ih, der kommer jo netop en Mand i en Gig samme Vej. Se, hvorledes han tager sin Pisk i venstre Haand, gnider de stivfrosne Fingre paa den højre mod sit Granitben og trommer med sine Marmortæer mod Fodbrættet. Ha, ha, ha! Hvem vilde vel bytte Blodets Brusen gennem alle Aarer med denne stillestaaende Elendighed, om den end skød en Fart af tyve Mile i Stedet for een?

Bedre end Giggen? Intet Menneske i en Gig kunde have en saadan Interesse for Milepælene. Intet Menneske i en Gig kunde se, føle eller tænke saaledes som de, der lystig brugte deres Ben. Hvor Vinden i sin Fart hen over disse luftige Bakkeaase tegner sin Flugt ved mørke Krusninger i Græsset og de blødeste Skygger paa Højene! Se dig om paa denne nøgne, golde Slette og læg Mærke til, hvor skønne Skyggerne her ere selv paa en Vinterdag! Ak, det ligger i

deres Natur at være det. De skønneste Ting i Livet, Tom, ere kun Skygger, og de komme og gaa, veksle og svinde lige saa hurtig som disse!

Endnu en Mil tilbagelagt, og da begynder det at sne, og Kragen, der stryger af Sted tæt nede ved Jorden for at undgaa Blæsten, tager sig ud som en Klat Blæk i Landskabet. Men skønt Sneen driver og pisker imod dem, mens de gaa, lægger sig paa deres Klæder og fryser fast i deres Øjenhaar, vilde de dog ikke, at den skulde falde mindre tæt, nej, ikke med et eneste Fnug mindre, om de end havde en Snes Mile at gaa. Og se, nu hæve den gamle Domkirkes Taarne sig i Vejret foran dem, og lidt efter lidt komme de ind i de lune Gader, hvor det hvide Tæppe gør alt saa underlig tyst; og derpaa til det Hotel, der er deres Maal, og hvor de fremstille sig for den kuldskære Opvarter med saa glødende og brændende Ansigter og saa svulmende af Kraft, at han næsten føler deres Nærværelse som et Overfald, og da han intet har at værge sig med mod Angrebet, da han kommer lige fra den blussende Ild inde i Gæstestuen, gaar han helt fra Koncepterne.

Et udmærket Hotel! Forstuen er en hel Allé af Vildt og dinglende Lammefjerdinger, og i et Hjørne aabner et berømmeligt Spisekammer med Glasdøre Udsigten til kolde Kyllinger og Ænder og herlige Stege og Tærter, hvori Hindbærgeleen trækker sig undselig tilbage, saaledes som det sømmer sig for et saa kosteligt Syltetøj, bag ved et Gitterværk af Smørdej! Og paa første Sal i den Ende af Huset, som vender ud mod Gaarden, i et Værelse, hvor alle Gardinerne ere trukne for, er et Baal stablet midtvejs op i Kaminen, Vokslys tændte overalt og et Bord dækket til tre med Glas og Sølvtøj nok til tredive. Her træffe de John Westlock, ikke den gamle John hos Pecksniffs, men en rigtig Gentleman, der kun ved, at han er sin egen Herre og har Penge staaende i Banken, og ser ud som en anden og fornemmere Person; og dog er han i visse Henseender alligevel den gamle John; thi han tager Tom Pinch i begge

sine Hænder, saa snart han træder ind, og knuger ham hjertelig til Velkomst.

„Og dette," sagde John, „er altsaa Mr. Chuzzlewit? Det glæder mig ret at se Dem!" John havde en egen ligefrem Maade at være paa, saa de vekslede et varmt Haandtryk og vare Venner lige paa Stedet.

„Staa lidt, Tom," udbrød den fordums Lærling, idet han lagde en Haand paa hver af Pinchs Skuldre og holdt ham ud fra sig. „Lad mig se paa Dem! Ganske den samme! Ikke det mindste forandret!"

„Det er da heller ikke saa længe siden, at vi saas," sagde Tom.

„For mig er det, som om det var en Evighed siden," udbrød John, „og det burde det ogsaa være for Dem, gamle Skalk." Og derpaa trykkede han John ned i den blødeste Lænestol og dunkede ham saa hjertelig i Ryggen, ligesom han plejede at gøre i gamle Dage i deres gamle Sovekammer hos gamle Pecksniff, at Tom ikke vidste, om han skulde le eller græde. Latteren vandt Overtaget, og de lo alle tre i Forening.

„Jeg har bestilt alt, hvad vi plejede at ønske os til Middag, Tom," sagde John Westlock.

„Hvad for noget?" sagde Tom. „Har De virkelig?"

„Alt. Le ikke i Opvarternes Nærværelse, hvis De kan lade det være. Jeg kunde det ikke, da jeg bestilte Maden. Det er ligesom en Drøm."

Deri havde John Uret, da ingen nogen Sinde har drømt sig en saadan Suppe som den, der straks efter blev sat paa Bordet; eller en saadan Fisk; eller saadanne Biretter; eller saadan en Postej; eller saadan en Ret Fugle og Sylteтøjer; eller, kort sagt, noget, der nærmede sig dette virkelige Gæstebud til halvellevte Shillings Personen, foruden Vinene. Den, der kunde drømme sig en saadan Champagne i Is, en saadan Rødvin, Portvin eller Sherry, vilde gøre bedst i at gaa i Seng og blive liggende der.

Men det allerfornøjeligste ved hele Gildet var maaske,

at ingen var halvt saa forbavset over enhver Ting som John selv, der i sin overvættes Glæde idelig brast i Latter og derpaa gjorde sig Umage for at se overnaturlig højtidelig ud, for at Opvarterne ikke skulde tro, at han ikke var vant til saadant noget. Nogle af de Retter, der sattes for ham, for at han skulde skære dem for, vare imidlertid saa kunstige og vanskelige at hitte Rede paa, at det var ham umuligt at holde sig, og da Tom Pinch trods en Tjeners ærbødige Advarsel absolut vilde nedbryde Ydermuren omkring en Postej med en Ske og bagefter spiste den, tabte John hele sin Værdighed og sad bag ved det pragtfulde Fadelaag for Enden af Bordet og lo, saa det kunde høres ude i Køkkenet. Heller ikke havde han det mindste imod at le ad sig selv, hvilket han viste, da de alle tre havde sat sig ved Kaminen, mens Desserten stod paa Bordet. Paa dette Stadium spurgte den første Opvarter med ærbødig Omhu, om denne Portvin, der var en let og lys Vin, ogsaa var efter hans Smag, eller om han maaske ikke kunde ønske at prøve en fyldigere Slags. Hertil svarede John ganske alvorligt, at han var velfornøjet med den, han havde faaet, da han mente, den var en — om han saa maatte sige — ganske respektabel Aargang, hvorfor Opvarteren takkede og trak sig tilbage. Og derpaa sagde John til sine Venner med et bredt Grin, at han vilde haabe, at det var, som han havde sagt, men at han ikke vidste det, og brast i en Skoggerlatter.

De vare hele Tiden lystige og glade; men den ikke mindst gemytlige Del af Festen var, da de alle tre sad ved Kaminen og knækkede Nødder, drak Vin og talte frit og muntert sammen. Tilfældigvis havde Tom Pinch noget at sige Organistens Medhjælper, hvorfor han forlod sin varme Krog et Par Minutter, for at det ikke skulde blive for sildigt, mens de to andre unge Mænd bleve tilbage.

De drak selvfølgelig hans Skaal i hans Fraværelse, og John Westlock nyttede denne Lejlighed til at sige, at der aldrig havde været saa meget som et gnavent Ord mellem

Tom og ham i al den Tid, de havde opholdt sig i Pecksniffs Hus. Dette bragte ham atter helt naturligt til at udbrede sig over Toms Karakter og ymte noget om, at Pecksniff kendte den ganske godt. Han rørte kun ved Sagen, og det endda meget løselig, da han vidste, at det smertede Tom, at der blev talt ilde om denne Mand, hvorfor han mente, det var lige saa godt at lade den ny Lærling selv gøre sine Opdagelser.

„Ja," sagde Martin, „det er umuligt at holde mere af Pinch, end jeg gør, eller at lade hans gode Egenskaber vederfares større Retfærdighed. Han er det tjenstvilligste Menneske, jeg i mit Liv har kendt."

„Han er oven i Købet lidt for tjenstvillig," mente John, der havde en hurtig Iagttagelsesevne. „Det er en formelig Svaghed hos ham."

„Ja vel, De har Ret. For en Uges Tid siden eller saa var her en Karl — en Mr. Tigg — der laante alle de Penge, han havde, af ham, med Løfte om at betale dem tilbage om nogle faa Dage. Det var vistnok kun en halv Sovereign, men godt er det, at det ikke var mere; for den faar han aldrig at se igen."

„Stakkels Fyr," sagde John, der havde hørt opmærksomt efter ved disse faa Ord. „De har maaske ikke haft Lejlighed til at opdage, at Tom er meget stolt i sine egne Pengesager?"

„Hvad for noget? Nej, det har jeg ikke. Hvad mener De? Vil han ikke laane?"

John Westlock rystede paa Hovedet.

„Det er højst mærkeligt," sagde Martin og satte sit tomme Glas fra sig. „Han er i Sandhed en underlig Blanding."

„Jeg tror, at han før vilde dø end modtage Penge som en Gave."

„Han er Enfoldigheden selv," sagde Martin. „Skænk i Deres Glas."

„De," vedblev John, idet han skænkede i sit Glas og

saa nysgerrig paa sin Stalbroder, „der er ældre end de fleste af Pecksniffs Medhjælpere og aabenbart har større Erfaring, forstaar ham imidlertid uden al Tvivl og ser, hvor let det er at føre ham bag Lyset.“

„Ganske vist,“ sagde Martin, idet han strakte sine Ben ud og holdt sin Vin op mod Lyset, „og det ved ogsaa baade Pecksniff og hans Døtre; hvad?“

John Westlock smilede, men svarede ikke.

„Det er sandt,“ sagde Martin, „det minder mig om noget. Hvad mener De om Pecksniff? Hvorledes var han imod Dem? Hvad tænker De nu om ham? — Med koldt Blod, forstaar De nok, nu da det hele er forbi?“

„Spørg Pinch. Han ved, hvad min Mening plejede at være om det Emne, og jeg har ikke forandret den siden, forsikrer jeg Dem.“

„Nej, nej, jeg vil helst høre den af Dem selv.“

„Men Pinch siger, at den er uretfærdig,“ indvendte John med et Smil.

„Aa, godt, saa ved jeg forud, i hvilken Retning den gaar, og De skal altsaa ikke krympe Dem ved at tale rent ud af Posen. Bryd Dem ikke om mig, beder jeg. Jeg kan ikke lide ham, siger jeg Dem ligefrem. Jeg opholder mig hos ham paa Grund af nogle særlige Omstændigheder, der gøre det ønskeligt for mig. Jeg tror at have nogen Duelighed i hans Fag, og vil en af os komme til at skylde den anden noget, vil det sandsynligvis blive ham og ikke mig. I bedste Tilfælde kan det vel gaa lige op, saa den ene ikke har noget at lade den anden høre, og De kan derfor frit tale til mig, som om jeg ikke stod i noget Forhold til ham.“

„Vil De endelig, at jeg skal udtale min Mening —“ svarede John Westlock.

„Ja, det vil jeg. De gør mig en Tjeneste dermed.“

„Saa siger jeg, at han er den mest topmaalte Skurk paa Jordens hele Overflade.“

„Aah," sagde Martin lige saa koldblodigt som før, „det er noget stærkt."

„Ikke stærkere, end han fortjener det, og opfordrede han mig til at sige ham min Mening om ham lige i hans Øjne, vilde jeg bruge de samme Udtryk uden mindste Modifikation. Hans Adfærd mod Pinch er i og for sig tilstrækkelig til at retfærdiggøre den; men naar jeg genkalder mig de fem Aar, jeg tilbragte i det Hus, og tænker paa dette Menneskes Hykleri, Lumskhed, Lumpenhed, Falskhed og Sleskhed, og hvorledes han under Hellighedens Maske gjorde sig skyldig i de gemeneste Handlinger; naar jeg tænker paa, hvor ofte jeg var Vidne til alt dette og paa en vis Maade blev gjort til medskyldig deri ved at være der og have ham til Lærer, saa sværger jeg Dem til, at jeg næsten foragter mig selv."

Martin tømte sit Glas og saa paa Ilden.

„Dermed vil jeg ikke sige, at det er en rigtig Følelse," vedblev John Westlock, „eftersom Skylden ikke var min; og jeg kan meget godt fatte, at De, f. Eks., uagtet De til fulde gennemskuer ham, dog af Omstændighederne kan være tvungen til at blive der. Jeg siger Dem simpelt hen, hvad jeg føler, og selv nu, da alt, som De siger, er forbi, og jeg har den Tilfredsstillelse at vide, at han altid hadede mig, og at vi altid vare uenige, og at jeg altid sagde ham min Mening, selv nu fortryder jeg, at jeg ikke gav efter for den Lyst, jeg som ung Knøs ofte havde til at løbe bort fra ham og rejse til Udlandet."

„Hvorfor til Udlandet?" spurgte Martin og fæstede sine Øjne paa den talende.

„For," svarede John Westlock med et Skuldertræk, „at søge at tjene det Brød, jeg ikke kunde have tjent hjemme. Der vilde have været noget rask deri. Men kom — skænk i Deres Glas og lad os glemme ham."

„Som De vil. Om mig selv og mit Forhold til ham vil jeg kun gentage, hvad jeg før sagde. Jeg har hidtil kun taget Hensyn til mine egne Interesser, og det vil jeg

blive ved med, endogsaa mere end tidligere; thi Tingen er — for at sige Dem Sandheden — jeg tror, at han venter, at jeg skal bøde paa hans Mangler, og at han ikke kan undvære mig. Det havde jeg allerede en Anelse om, da jeg tog derhen. Deres Skaal!"

„Tak. Deres igen, og gid den ny Lærling maa blive efter Deres Ønske."

„Hvilken ny Lærling?"

„Den lykkelige Yngling, født under en gunstig Stjerne," svarede John Westlock smilende, „hvis Forældre eller Værger ere bestemte til at fanges af Avertissementet. Hvad, ved De ikke, at han igen har averteret?"

„Nej."

„Jo. Jeg læste det i den gamle Avis, lige førend vi spiste, og ved, at det er fra ham, da jeg har gode Grunde til at huske Stilen. Men stille! Der kommer Pinch. Er det ikke underligt, at jo mere han holder af Pecksniff — hvis han kan holde mere af ham, end han gør — des mere Grund faar man til at holde af ham? Ikke et Ord mere; ellers spolere vi hele hans Fornøjelse og Glæde."

Ligesom disse Ord vare udtalte, traadte Tom ind med et straalende Smil paa sit Ansigt, og idet han gned sig i Hænderne, mere af Glæde, end fordi han frøs, satte han sig atter i sin varme Krog og var saa lykkelig som — som kun Tom Pinch kunde være det. Der er ingen anden Lignelse, som kan udtrykke hans Sindstilstand.

„Altsaa," sagde han, da han i nogen Tid med tavs Fryd havde stirret paa sin Ven, „er De da omsider virkelig bleven en hel Kavaler. Naa, det maa jeg sige!"

„Gør mig Umage for at blive det, Tom, gør mig Umage for at blive det," svarede John muntert. „Ingen kan sige, hvad jeg med Tiden kan blive til."

„Nu vil De sagtens ikke selv bære Deres Kuffert til Diligencen," sagde Tom smilende, „om De ogsaa skulde miste den ved ikke at gøre det?"

„Ikke det?“ svarede John. „Saa kender De mig kun daarlig, Pinch. Det skulde være en meget tung Kuffert, som jeg ikke vilde bære for at komme bort fra Pecksniffs.“

„Der kan De høre!“ sagde Pinch til Martin. „Jeg sagde Dem det nok. Hovedfejlen ved hans Karakter er hans Uretfærdighed mod Pecksniff. De maa ikke bryde Dem om et eneste Ord af, hvad han siger om det Emne. Han har nu een Gang nogle aldeles mærkværdige Fordomme.“

„Det er ligefrem vidunderligt, hvor fuldstændig fri Tom er for alt, hvad der hedder Fordomme,“ sagde John Westlock med en hjertelig Latter, idet han lagde sin Haand paa Pinchs Skulder. „Hvis et Menneske nogen Sinde har haft et nøjagtigt Kendskab til en anden og set ham i det rette Lys og i hans sande Skikkelse, da har Tom et saadant Kendskab til Pecksniff.“

„Ja naturligvis,“ udbrød Tom. „Det er jo netop, hvad jeg saa ofte har sagt Dem. Kendte De ham saa godt som jeg — og jeg vilde give meget til, John, at det var saa — vilde De beundre, agte og ære ham. De kunde ikke andet. Aa, hvor De saarede hans Følelser, da De rejste!“

„Havde jeg vidst, hvor hans Følelser vare at finde,“ svarede Westlock, „skulde jeg have gjort mit bedste i den Retning, det kan De stole paa, Tom. Men da jeg ikke kunde saare ham i, hvad han ikke har og ikke kender noget til, undtagen for saa vidt han forstaar at træde andres Følelser under Fødder, frygter jeg for, at jeg ikke fortjener Deres Kompliment.“

Da Pinch nødig vilde fortsætte en Diskussion, der mulig kunde fordærve Martin, undlod han at svare noget paa disse Ytringer, men John Westlock, hvem kun en Jærnknevel vilde kunne have bragt til Tavshed, naar Talen var om Pecksniffs Fortjenester, blev alligevel ved.

„Hans Følelser! Ja vist, han er en Mand med et ømt Hjerte! Ja vist, han er en hensynsfuld, retsindig, samvittighedsfuld, moralsk Slyngel, er han! Hans Følelser! Ja vist — men hvad er der paa Færde, Tom?“

Pinch stod i dette Øjeblik paa Kamintæppet og havde travlt med at knappe sin Frakke.

„Jeg kan ikke taale det," sagde Tom og rystede paa Hovedet, „nej, jeg kan virkelig ikke. De maa have mig undskyldt, John. Jeg har megen Agtelse og Godhed for Dem; jeg holder inderlig af Dem og har været umaadelig glad og henrykt i Dag ved at finde Dem ganske, som De altid har været; men dette her kan jeg ikke sidde og høre paa."

„Men det er jo min gamle Vane, Tom, og De siger selv, at det har glædet Dem at finde mig uforandret."

„Ikke i denne Henseende. De maa have mig undskyldt, John. Jeg kan virkelig ikke, jeg vil ikke. Det er meget urigtigt af Dem; De burde være forsigtigere i Deres Ytringer. Det var allerede slemt nok, mens vi vare alene sammen, men nu kan jeg ikke finde mig deri."

„De har fuldkommen Ret," udbrød den anden, idet han vekslede et Blik med Martin, „og jeg fuldkommen Uret. Jeg ved ikke, hvor Pokker vi kom ind paa dette ulyksalige Emne. Jeg beder Dem af mit ganske Hjerte om Tilgivelse."

„De har en frimodig og mandig Karakter, ved jeg," sagde Pinch, „og derfor gør det mig saa meget mere ondt, at De bærer Dem saa stygt ad i dette ene Tilfælde. Det er ikke mig, De skal bede om Tilgivelse, John. Mig har De kun vist Godhed."

„Naa, saa beder jeg Pecksniff om Tilgivelse, eller hvem det skal være, Tom, og for hvad det skal være. Jeg beder Pecksniff om Tilgivelse — er det saa godt? Kom her! Lad os drikke Pecksniffs Skaal."

„Tak!" udbrød Tom, idet han varmt trykkede hans Haand og fyldte et Glas. „Tak, den drikker jeg med Glæde. Paa Mr. Pecksniffs Sundhed, og gid det maa gaa ham vel!"

John Westlock istemte dette Ønske eller dog næsten, thi han drak paa Pecksniffs Sundhed og ønskede ham noget

— men hvad, kunde man ikke rigtig høre. Da den gode Stemning saaledes var bleven genoprettet, flyttede de deres Stole nærmere hen til Ilden og talte nok saa enigt og fornøjet sammen til Sengetid.

Der var maaske ikke noget lille Træk, som bedre kunde have illustreret Karakterforskellen mellem John Westlock og Martin Chuzzlewit, end den Maade, hvorpaa hver af disse unge Mænd optraadte over for Tom Pinch efter det nys omtalte lille Brud. Ganske vist røbede begges Miner lidt Skæmtefuldhed, men der ophørte ogsaa enhver Lighed. Den forrige Lærling kunde ikke gøre nok for at vise Tom, hvor varmt han følte for ham, og hans venskabelige Opmærksomhed syntes at være af inderligere og alvorligere Art end før. Den ny Lærling derimod følte sig kun oplagt til at le ved Tanken om Toms umaadelige Dumhed, ligesom der i hans Munterhed blandede sig noget haanligt og ringeagtende, der syntes at tyde paa, at han mente, at Pinch var alt for enfoldig til, at noget fornuftigt Menneske for fuldt Alvor kunde tænke paa at behandle ham som Ven og Ligemand.

John Westlock, der aldrig gjorde noget halvt, naar han kunde undgaa det, havde sørget for Senge til sine Gæster i Hotellet, og efter en meget glad Aften gik de til Ro; men medens Pinch sad uden Sko og Halstørklæde paa Kanten af sin Seng og tænkte paa sin gamle Vens mangfoldige gode Egenskaber, forstyrredes han af en Banken paa Døren til hans Værelse og af Johns egen Stemme.

„De sover dog vel ikke endnu, Tom?“

„Nej, hvor vil De hen! Jeg tænkte paa Dem,“ svarede Tom, idet han aabnede Døren. „Kom ind.“

„Jeg vil ikke opholde Dem,“ sagde John, „men jeg har hele Aftenen glemt en lille Kommission, som jeg har paataget mig, og jeg er bange for at glemme den igen, hvis jeg ikke afgør den straks. De kender nok en Mr. Tigg, Tom?“

„Tigg?“ udbrød Tom. „Tigg? Den Herre, som laante nogle Penge af mig?“

„Netop. Han har bedet mig hilse Dem og betale Dem Pengene tilbage med mange Tak for Laan. Her er den halve Sovereign. Jeg haaber, den er ægte, skønt han selv er en temmelig mystisk Kavaler, Tom.“

Pinch modtog det lille Pengestykke med et Par Øjne, der skinnede saaledes, at de gjorde Guldet til Skamme, og sagde, at det frygtede han ikke for. Det glædede ham, tilføjede han, at se, at Mr. Tigg var saa punktlig og ordholdende; glædede ham meget.

„Ja, sandt at sige, Tom,“ svarede hans Ven, „er han ikke altid saaledes, og vil De følge mit Raad, skal De undgaa ham saa meget som muligt, hvis De atter støder sammen med ham. Og paa ingen Maade — husk endelig vel paa det; thi det er mit ramme Alvor — paa ingen Maade maa De laane ham Penge igen.“

„Ja, ja!“ sagde Tom med opspilede Øjne.

„Han er langt fra at være noget heldigt Bekendtskab, og jo mere De lader ham mærke, at De tænker saaledes om ham, des bedre for Dem.“

„Hør, John,“ sagde Pinch, noget lang i Ansigtet, og rystede helt modfalden paa Hovedet, „jeg vil ikke haabe, at De er kommen i slet Selskab?“

„Nej, nej, det skal De ikke være urolig for.“

„Ja, men jeg er urolig,“ sagde Tom; „jeg kan ikke andet, naar jeg hører Dem tale saaledes. Er Tigg den, De siger, han er, burde De slet ikke kende ham, John. Ja le De kun, men jeg holder det ikke for noget at le ad, forsikrer jeg Dem.“

„Nej, nej,“ svarede hans Ven og lagde sit Ansigt i alvorlige Folder, „De har Ret, det er det heller ikke.“

„De ved selv, John,“ sagde Pinch, „at Deres gode Hjerte gør Dem ubetænksom, og De kan ikke være for forsigtig i saa Henseende. Paa Ære, dersom jeg troede, at De var ved at komme sammen med daarlige Kammerater,

vilde jeg blive højst ulykkelig, da jeg ved, hvor vanskeligt det vilde være for Dem at gøre Dem fri for dem igen. Jeg vilde langt hellere have mistet disse Penge, John, end at faa dem igen for den Pris."

„Jeg forsikrer Dem, kære, gode, gamle Ven," udbrød John, idet han rystede ham frem og tilbage med begge Hænder og smilede ad ham med et fornøjet, aabent Ansigt, der vilde have overbevist et langt mere mistroisk Sind end Toms, „jeg forsikrer Dem, at det er der ingen Fare for."

„Godt, det glæder mig umaadelig at høre det. Naar De siger det saaledes, er jeg vis paa, at der ingen Fare er. De tager mig det dog vel ikke ilde op, John, at jeg sagde, hvad jeg nylig sagde?"

„Ilde?" udbrød den anden, idet han gav hans Haand et hjerteligt Tryk. „Hvad holder De mig for? Tigg og jeg staa ikke paa en saa fortrolig Fod med hinanden, at De i nogen Maade skal ængste Dem; det forsikrer jeg Dem højtidelig, Tom. Er De nu fuldkommen rolig?"

„Fuldkommen."

„Saa endnu en Gang Godnat!"

„God Nat, og gid De maa drømme saa behageligt, som De fortjener det, fordi De er det bedste Menneske i Verden!"

„Med Undtagelse af Pecksniff," sagde hans Ven, idet han standsede et Øjeblik i Døren og saa sig polisk tilbage.

„Med Undtagelse af Pecksniff," svarede Tom med største Alvor; „naturligvis."

Og dermed skiltes de ad for Natten, John Westlock let og glad i Sindet, og stakkels Tom Pinch fuldkommen beroliget, skønt han endnu, da han vendte sig om i Sengen, mumlede ved sig selv: „Med alt det vilde jeg dog virkelig ønske, at han ikke kendte Tigg!"

De spiste meget tidlig Frokost næste Morgen, da de to unge Mænd ønskede at være hjemme i god Tid, og John Westlock skulde vende tilbage til London med Diligencen; men da han endnu havde et Par Timer tilovers, fulgte

han dem et godt Stykke paa Vejen og skiltes først fra dem, da det var paa høje Tid at vende om. Afskeden var ualmindelig hjertelig, ikke alene mellem ham og Tom, men ogsaa fra Martins Side, da denne i den fordums Lærling havde fundet en ganske anden Person end den Flødeskæg, han havde ventet at faa at se.

Da den unge Westlock havde gaaet et lille Stykke, blev han staaende paa en Skraaning og saa sig tilbage. De gik med raske Skridt, og Tom syntes at tale ivrigt. Martin havde trukket sin Overfrakke af, da de havde Vinden paa Ryggen, og bar den paa Armen. Medens John iagttog dem, saa han Tom efter en svag Modstand tage Frakken fra Martin og lægge den oven paa sin egen, saa at han altsaa kom til at bære en dobbelt Byrde. Denne lille Episode gjorde et dybt Indtryk paa John; thi han blev staaende og saa efter dem, indtil de forsvandt for hans Blik — da rystede han paa Hovedet, som om han plagedes af en ubehagelig Tanke, og vendte grublende tilbage til Salisbury.

Imidlertid fortsatte Tom og Martin deres Vandring, indtil de lykkelig og vel naaede Pecksniffs Hus, hvor et Brev fra denne brave Mand til Pinch meldte dem Familiens Hjemkomst Dagen efter. Da Diligencen vilde passere Hjørnet af Alleen omtrent Klokken 6 om Morgenen, bad Pecksniff om, at Giggen paa den Tid maatte holde ved Vejviseren tillige med en Arbejdsvogn til Kufferterne, og for at Modtagelsen skulde blive saa meget festligere, aftalte de to unge Mænd, at de vilde staa tidlig op og selv være paa Pletten.

Det var den mindst hyggelige Dag, de endnu havde tilbragt sammen. Martin var nedslaaet og gnaven og greb enhver Lejlighed til at sammenligne sine Kaar og Udsigter med den unge Westlocks, en Sammenligning, som altid faldt ud til Skade for ham. Denne Stemning hos ham trykkede ogsaa Tom, og hverken Skilsmissen fra om Formiddagen eller Middagen den foregaaende Dag tjente til at forbedre

Sagerne. Timerne sneg sig derfor kun langsomt hen, og de vare glade ved at gaa tidlig i Seng.

Derimod vare de ikke fuldt saa glade ved at staa op igen Klokken halv fem i en mørk Vintermorgens hele isnende Uhygge; men de vare dog punktlig paa Benene og stod ved Vejviseren en god halv Time før den fastsatte Tid. Det var ingenlunde nogen oplivende Morgen, thi Himmelen var mørk og skyfuld, og det regnede stærkt; men Martin sagde dog, at der var en vis Tilfredsstillelse ved at se det Asen af Hest — dermed mente han Pecksniffs arabiske Ganger — blive dygtig vaad, og at det for dens Skyld glædede ham, at det regnede saa voldsomt. Heraf kan man slutte, at Martins Humør ikke var blevet bedre, hvilket det heller ikke var; thi mens han og Pinch stod og ventede under en Hæk og saa paa Regnen, Giggen, Arbejdsvognen og den dampende Kusk, gjorde han ikke andet end at brumme, og naar der ikke uundgaaelig havde hørt to Parter til en Ordstrid, vilde han ganske sikkert have yppet Kiv med Tom.

Omsider hørtes Larmen af Vognhjul svagt i det fjerne, og kort efter kom Diligencen plaskende gennem Dyndet og Skarnet med een ulyksalig udvendig Passager, der krøb sammen imellem noget vaad Halm og under en dyngvaad Paraply, medens Kusken, Konduktøren og Hestene alle vare i en ynkelig Forfatning. Saa snart Diligencen holdt, slog Pecksniff Vinduet ned og raabte til Tom Pinch.

„Gud bevares, Pinch, er det muligt, at De er ude i dette slette Vejr?“

„Ja,“ udbrød Tom og nærmede sig ivrigt, „Mr. Chuzzlewit og jeg —“

„Aah!“ sagde Pecksniff og saa, ikke saa meget paa Martin, som paa det Sted, hvor han stod. „Aa, ja saa! Hav den Godhed at sørge for Kufferterne, Pinch.“

Derpaa steg Pecksniff af og hjalp sine Døtre ud; men hverken han eller de to unge Damer ænsede i mindste Maade Martin, der havde nærmet sig for at tilbyde sin Hjælp,

men var bleven afvist, idet Pecksniff stillede sig lige foran ham og vendte ham Ryggen. Paa samme Maade og i den dybeste Tavshed hjalp Pecksniff sine Døtre op i Giggen, hvorpaa han selv satte sig op i den, tog Tømmen og kørte hjem.

Hensunken i Forbavselse stod Martin og stirrede paa Diligencen og, da denne var kørt bort, paa Pinch og Kufferterne, indtil ogsaa Arbejdsvognen kørte bort, hvorpaa han sagde til Tom:

„Vil De have den Godhed at sige mig, hvad dette skal sige?“

„Hvilket?“ spurgte Tom.

„Denne Karls Adfærd — Pecksniffs, mener jeg. Lagde De Mærke til ham?“

„Nej, jeg gjorde virkelig ikke,“ svarede Tom; „jeg havde travlt med Kufferterne.“

„Det er ogsaa lige meget. Kom, lad os skynde os hjem.“ Og uden flere Ord ilede han af Sted i en saadan Fart, at Tom havde ondt ved at holde Skridt med ham. Han brød sig ikke om, hvor han gik, men vadede med den største Ligegyldighed gennem smaa Bunker Skarn og smaa Pytter Vand, idet han saa lige ud for sig og somme Tider lo paa en sælsom Maade ved sig selv. Tom indsaa, at hvad han end sagde, vilde det kun gøre ham endnu halsstarrigere, og stolede derfor paa, at Pecksniff, naar de kom hjem, nok vilde fjerne det fejlagtige Indtryk, som han var overbevist om, at en saa stor Yndling som den ny Lærling utvivlsomt maatte lide under. Men han blev selv ikke lidt forbavset ved, da de traadte ind i Dagligstuen, hvor Pecksniff sad alene foran Kaminen og drak en Kop varm Te, at se, at han, i Stedet for at udmærke sin Slægtning og holde Pinch i Baggrunden, gjorde lige det modsatte og var saa ødsel med sine Opmærksomheder over for Tom, at denne blev ganske forvirret.

„Faa Dem noget Te, Pinch,“ sagde Pecksniff og rørte op i Ilden. „De maa være kold og vaad. Faa Dem dog

noget Te og sæt Dem paa en varm Plads.“ Tom lagde Mærke til, at Martin saa paa Pecksniff, som om han kunde have stor Lyst til at indbyde ham til en meget varm Plads, men han tav og saa kun vist paa Pecksniff, medens han stod lige over for ham ved Bordet.

„Tag Dem en Stol, Pinch,“ sagde Pecksniff. „Hvorledes er det saa gaaet i vor Fraværelse?“

„De — De vil blive meget tilfreds med Latinskolen,“ sagde Tom; „den er næsten færdig.“

„Med Deres Tilladelse,“ sagde Pecksniff, idet han slog ud med Haanden, „ville vi ikke for Tiden tale om noget, der vedkommer den Sag. Hvad har De taget Dem for, Thomas, hvad?“

Pinch saa fra Læreren hen paa Lærlingen og fra Lærlingen hen paa Læreren igen og blev saa befippet og modfalden, at han manglede Aandsnærværelse til at svare paa dette Spørgsmaal. I denne pinlige Pause rørte Pecksniff, der godt mærkede Martins Stirren, skønt han ikke havde set en eneste Gang paa ham, stærkt op i Ilden, og da han ikke kunde blive ved med det, gav han sig til at drikke Te i eet væk.

„Hvis De nu har styrket og vederkvæget Dem tilstrækkeligt, Mr. Pecksniff,“ sagde Martin omsider i en meget rolig Tone, „vil det være mig kært at faa at vide, hvad De mener med denne Opførsel imod mig.“

„Naa,“ sagde Pecksniff, idet han endnu mere venlig og huldsalig end før fæstede sine Øjne paa Tom, „hvad har saa De taget Dem for, Thomas, hvad?“

Da han havde gentaget dette Spørgsmaal, saa han rundt omkring paa Væggene i Værelset, som om han var nysgerrig efter at se, om der ingen Søm vare blevne siddende i dem fra tidligere Tid.

Tom brød sit Hoved, saa at han var nær ved at gaa fra Forstanden, for at finde paa noget at sige og havde allerede gjort en Bevægelse, som om han vilde henlede Pecksniffs Opmærksomhed paa den, der havde talt sidst til

ham, da Martin skaanede ham for al videre Ulejlighed ved selv at gøre det.

„Mr. Pecksniff," sagde han, idet han slog et Par Gange sagte i Bordet og gik et Par Skridt nærmere, saa at han kunde have rørt ved ham med sin Haand, „De hørte, hvad jeg nylig sagde. Hav den Godhed at svare mig. Jeg spørger Dem" — her hævede han sin Stemme lidt mere — „hvad mener De med dette?"

„Jeg skal snart tale med Dem," sagde Pecksniff i en streng Tone, idet han for første Gang saa paa ham.

„Tak skal De have, men snart er mig ikke nok; jeg maa bede Dem tale med mig straks."

Pecksniff lod, som om han fordybede sig i sin Lommebog, men den rystede i hans Haand, saa stærkt skælvede han.

„Nu," vedblev Martin og slog atter i Bordet. „Nu. Snart er mig ikke nok. Nu!"

„Truer De mig?" udbrød Pecksniff.

Martin saa paa ham uden at svare; men en skarp Iagttager vilde have opdaget en uheldvarslende Trækning ved hans Mund og en maaske uvilkaarlig Bevægelse af hans højre Haand hen mod Pecksniffs Frakkekrave.

„Jeg beklager at maatte sige," vedblev Pecksniff, „at det vilde være fuldkommen overensstemmende med Deres Karakter, hvis De truede mig. De har bedraget mig. De har ført en Natur bag Lyset, som De vidste var godtroende og fri for Mistanke. De har skaffet Dem Adgang til dette Hus ved usandfærdige Forklaringer og falske Foregivender."

„Bliv ved," sagde Martin med et haanligt Smil. „Nu forstaar jeg Dem. Hvad mere?"

„Dette," udbrød Pecksniff, idet han rystede fra Hoved til Fod og søgte at gnide sig i Hænderne, som om han kun frøs. „Dette, siden De tvinger mig til at blotte Deres Skændsel for en Tredjemand, hvilket jeg ikke har haft i Sinde og kun nødig gør. Dette ringe Tag, Sir, tør ikke besmittes ved et Menneskes Nærværelse, der har bedraget

en hæderlig, elsket, agtet og værdig Mand, og som klogelig skjulte dette Bedrageri for mig, da han søgte min Beskyttelse og Velvilje, idet han vidste, at hvor ringe jeg end er, er jeg dog en retskaffen Mand, der søger at opfylde min Pligt i denne syndige Verden og afskyr enhver Last og Falskhed. Jeg græder over Deres Slethed, jeg sørger over Deres Fordærvelse, jeg beklager, at De frivillig har kunnet forlade Renhedens og Fredens blomsterstrøede Sti" — her slog han sig for sin Barm eller moralske Have — „men jeg kan ikke have en spedalsk eller en Slange her i Huset. Drag bort," sagde Pecksniff og udstrakte sin Haand, „drag bort, unge Mand! Ligesom alle Deres Kendinge forstøder ogsaa jeg Dem!"

I hvilken Hensigt Martin ved disse Ord gjorde et Skridt fremad, er det umuligt at sige. Det er nok at vide, at Tom tog ham i sine Arme, og at Pecksniff i samme Øjeblik traadte saa hastig tilbage, at han gled ud med Foden, snublede over en Stol og faldt i en siddende Stilling ned paa Gulvet, hvor han blev siddende uden at prøve paa at rejse sig op og stak Hovedet ind i en Krog — maaske fordi han mente, det var det sikreste Sted.

„Slip mig, Pinch," raabte Martin og stødte ham fra sig. „Hvorfor holder De paa mig? Tror De, at et Slag kunde gøre ham til en større Usling, end han allerede er? Tror De, at jeg, hvis jeg spyttede paa ham, kunde nedværdige ham dybere, end han selv har nedværdiget sig? Se paa ham, Pinch!"

Pinch gjorde det uvilkaarlig. Saaledes som Pecksniff sad der paa Tæppet med Hovedet inde i en spids Vinkel af Panelet, udmattet og medtagen af en møjsommelig Rejse, var han unægtelig ikke noget Mønster paa alt, hvad der er skønt og ophøjet hos Mennesket; men han var alligevel Pecksniff, og det var umuligt at berøve ham dette enestaaende og uforlignelige Fortrin i Toms Øjne. Og han gengældte Toms Blik, som om han vilde sige: „Ja Pinch, se paa mig! Her er jeg! De ved, hvad Digteren siger om den retskafne

Mand, og en retskaffen Mand er et af de faa store Værker, som ere at faa at se for intet! Se paa mig!"

„Jeg siger Dem," sagde Martin, „at saaledes som han ligger der, vanæret, købt, bestukken, en Klud for smudsige Hænder, en Maatte for smudsige Fødder, en løgnagtig, krybende, slavisk Hund, er han det værste og nedrigste Udskud paa Jorden. Og mærk mine Ord, Pinch, den Dag vil komme — han ved det; se, hvor det maler sig paa hans Ansigt, mens jeg taler! — da endog De vil gennemskue ham og kende ham lige saa godt som jeg, og som han ved, at jeg kender ham. Han forstøde mig! Se rigtig paa ham, Pinch, og gid Mindet om dette Øjeblik maa gøre Dem klogere!"

Han pegede med uendelig Foragt paa ham, mens han talte, trykkede sin Hat fast paa Hovedet og forlod Værelset og Huset. Han gik saa hurtig, at han allerede var ude af Landsbyen, da han hørte Tom Pinch kalde aandeløst paa sig langt borte.

„Naa, hvad nu?" sagde han, da Tom var kommen til.

„Gud, Gud," udbrød Tom, „gaar De virkelig?"

„Gaar? Gaar?"

„Det er ikke saa meget det, jeg mener, som, om De gaar nu straks — i dette slette Vejr — til Fods — uden Deres Klæder — uden Penge?" udbrød Tom.

„Ja," svarede han alvorligt, „jeg gaar."

„Men hvorhen da?" spurgte Tom. „Hvorhen?"

„Det ved jeg ikke. — Dog jo. Jeg gaar til Amerika."

„Nej, nej," raabte Tom i en Slags Fortvivlelse. „Gaa ikke derhen, gaa endelig ikke derhen! Opgiv det. Vær ikke saa skrækkelig ligegyldig for Dem selv. Gaa ikke til Amerika!"

„Min Beslutning er fattet," sagde han. „Deres Ven havde Ret. Jeg gaar til Amerika. Gud velsigne Dem, Pinch!"

„Tag dette!" udbrød Tom, idet han rørt trykkede ham en Bog i Haanden. „Jeg maa skynde mig tilbage og kan ikke sige alt, hvad jeg gerne vilde. Himmelen være med Dem. Pas paa det Blad, jeg har bøjet om. Far vel, far vel!"

Den skikkelige Fyr klemte hans Haand, mens Taarerne sneg sig ned ad hans Kinder, og de skiltes og gik hastig hver sin Vej.

Trettende Kapitel.

Viser, hvad der blev af Martin og hans fortvivlede Beslutning, da han havde forladt Pecksniffs Hus; hvilke Personer han stødte paa; hvilken Modgang han led, og hvilke Efterretninger han hørte.

Med Tom Pinchs Bog ligegyldig under Armen og uden engang at knappe sin Frakke til Værn mod den øsende Regn gik Martin trodsig videre i samme hurtige Tempo, indtil han var kommen forbi Vejviseren og havde naaet Landevejen til London. Selv da sagtnede han kun ganske lidt sin Fart, men han begyndte at tænke og se sig om og frigøre sig for de forbitrede Lidenskaber, som hidtil havde omtaaget hans Sanser.

Det kunde ikke nægtes, at han i dette Øjeblik ikke havde nogen videre behagelig Sysselsættelse hverken for sine legemlige eller aandelige Evner. Dagen begyndte at gry fra en vandet Lysplet i Østen, og foran den drev nogle mørke Skyer, hvorfra Regnen faldt som en tæt, fugtig Taage. Den strømmede ned fra hver Gren og Kvist i Hækken, dannede smaa Søer paa Fodstien, løb gennem hundrede Render ud paa Landevejen og borede utallige Huller i Overfladen af hver eneste Dam og Grøft. Den faldt paa Græsset med en sivende, sjappende Lyd og forvandlede hver Fure paa de pløjede Marker til en mudret Rendesten. Intetsteds var der nogen levende Skabning at se. Udsigten kunde næppe have været mere trøstesløs, om den levende Natur var bleven opløst i Vand og atter udgydt over Jorden i denne Form.

Den ensomme Vandringsmands indre Synskreds var lige

saa glædesløs som de ydre Omgivelser. Venne- og pengeløs som han var; i højeste Grad opirret; dybt saaret i sin Stolthed og Egenkærlighed; fuld af Uafhængighedsprojekter og aldeles uden Midler til at virkeliggøre dem, kunde selv hans argeste Fjende have været tilfreds med hans Vanskæbne. For at forøge hans øvrige Lidelser, mærkede han nu, at han var vaad lige til Skindet og iskold over hele Kroppen.

I denne ynkværdige Tilstand kom han til at tænke paa Pinchs Bog, mere fordi det generede ham at bære den, end fordi han nærede Haab om at finde Trøst i denne Afskedsgave. Han saa paa den tilsmudskede Rygtitel, og da han opdagede, at det var et enkelt Bind af „Studenten fra Salamanca" paa Fransk, bandede han de tyve Gange Tom Pinchs Dumhed. Han havde i sin Ærgrelse og Skuffelse nær kastet Bogen fra sig, hvis han ikke i det samme havde husket paa, at Tom havde henledet hans Opmærksomhed paa et ombøjet Blad, og da han nu slog den op paa dette Sted for at faa yderligere Grund til at beklage sig over ham, fordi han kunde tro, at en kold Stump af Studentens Visdom kunde opmuntre ham under saadanne Omstændigheder, fandt han —

Naa, naa, ikke meget, men Toms alt, den halve Sovereign, som han havde svøbt ind i et Stykke Papir og stukket fast paa Bladet med en Knappenaal. Paa den indvendige Side havde han med en Blyant kradset disse Ord: „Jeg trænger ikke til den og vilde ikke vide, hvad jeg skulde gøre med den, hvis jeg beholdt den."

Der gives visse Usandheder, Tom, paa hvilke Menneskene svinge sig til Himmelen ligesom paa straalende Vinger, og der gives visse Sandheder, kolde, bitre, stikkende Sandheder, som de verdenskloge Vismænd ere saa drevne i, og som binde Menneskene til Jorden med Lænker af Bly. Hvem vilde ikke hellere i sin Dødsstund tilviftes Kølighed med den letteste Fjer af en Usandhed som din end med alle de Pigge, der siden Tidernes Begyndelse ere blevne plukkede af det hvasse Pindsvin, den bebrejdende Sandhed?

Martin havde en levende Følelse, naar der var noget,

der vedrørte ham selv, og Toms gode Gerning gjorde et dybt Indtryk paa ham. Efter nogle faa Minutters Forløb gjorde den den Virkning, at den opmuntrede hans Sind og mindede ham om, at han ikke var saa aldeles blottet, da han havde ladet et godt Forraad af Klæder blive tilbage og havde et Guldur i Lommen. Han fandt ogsaa en pudsig Tilfredsstillelse ved Tanken om, hvilket indtagende Menneske han maatte være, siden han havde kunnet gøre et saadant Indtryk paa Tom, og hvor meget han var Tom overlegen, og hvor langt bedre Udsigt, han havde, til at komme frem i Verden. Oplivet af disse Tanker og styrket i sit Forsæt at prøve at gøre sin Lykke i et andet Land, besluttede han at se at komme til London paa bedste Maade uden at spilde et Øjeblik, for at tage sit Udgangspunkt derfra.

Godt og vel to Mil fra den Landsby, der var bleven navnkundig som Pecksniffs Opholdssted, gjorde han Holdt for at spise Frokost i en lille Kro, hvor han satte sig paa en højrygget Stol foran Kaminen, trak sin Frakke af og hængte den til Tørring ved den blussende Ild. Stedet var vidt forskelligt fra det Hotel, hvor han nylig havde levet saa godt, idet det ikke kunde gøre sig til af større Husrum end det, som Køkkenet med dets Murstens Gulv afgav; men Sjælen lemper sig saa hurtig efter Legemets Fornødenheder, at dette fattige Bedested for Fragtkuske, som han i Gaar vilde have foragtet, nu blev et helt ypperligt Herberge, mens hans Flæskekage og hans Krus Øl ingenlunde viste sig at være den grove Kost, han havde tænkt sig, men fuldkommen stadfæstede Sandheden af Indskriften paa Vinduesskoddet, som lod disse Levnetsmidler være „God Beværtning for rejsende."

Han skød sin tomme Tallerken fra sig, og med et nyt Krus foran sig paa Kaminfliserne stirrede han tankefuldt ind i Ilden, indtil hans Øjne sved. Derefter studerede han de kolorérede bibelske Stykker paa Væggen i smaa, sorte Rammer, ligesom almindelige Barberspejle, og saa, hvorledes de vise Mænd fra Østerland — der havde en stærk Familie-

lighed med hverandre — knælede foran en rosenrød Krybbe, og hvorledes den forlorne Søn kom hjem i røde Pjalter til en purpurfarvet Fader og allerede i Tankerne gjorde sig til gode med en søgrøn Kalv. Derpaa skottede han gennem Vinduet paa Regnen, der faldt paa skraa ned mod Skiltet lige over for Huset og bragte Vandingstruget til at flyde over, og derefter saa han igen paa Ilden og syntes at opdage et London, der trak sig tilbage i det fjerne mellem de brændende Vedstykker.

Denne Proces havde han allerede gentaget mange Gange og i den samme Orden, som om det var en Naturnødvendighed, da Lyden af Vognhjul henledede hans Opmærksomhed paa Vinduet, og der saa han en Slags let Fragtvogn med fire Heste for og, saa vidt han kunde se — thi den var tildækket — læsset med Korn og Halm. Kusken, der var ene, blev holdende uden for Døren for at vande sine Dyr og kom lidt efter ind i det Værelse, hvor Martin sad, idet han stampede i Gulvet og rystede Vandet af sin Hat og Frakke.

Det var en rødmusset, kraftig ung Fyr, ganske fiks paa sin Vis og med et godmodigt Ansigt. Idet han nærmede sig Ilden, hilste han ved at røre ved sin glinsende Pande med Pegefingeren af sin stive Skindhandske og sagde, hvad der egentlig talt var overflødigt, at det var et ualmindelig vaadt Vejr.

„Ja, ualmindelig vaadt," sagde Martin.

„Jeg ved ikke, at jeg nogen Sinde har set et vaadere Vejr."

„Jeg heller ikke."

Kusken saa paa Martins tilsølede Klæder, hans fugtige Skjorteærmer og hans til Tørring hængte Frakke og sagde efter et Ophold, idet han gned sig i Hænderne:

„Er De bleven overrumplet af det?"

„Ja," var det korte Svar.

„De var kanske ude at ride?" sagde Kusken.

„Jeg vilde have været det, hvis jeg ejede en Hest, men det gør jeg ikke."

„Det er slemt.“

„Men kunde være værre.“

Nu havde Kusken sagt: „Det er slemt,“ ikke saa meget fordi Martin ingen Hest ejede, som fordi han havde sagt det med hele den forsorne Desperation, som var en Følge af hans Sindsstemning og Omstændighederne, og hvoraf man kunde slutte sig til en hel Del. Da Martin havde svaret, stak han Hænderne i Lommen og begyndte at fløjte, hvorved han gav ham at forstaa, at han ikke brød sig en Døjt om Fru Fortuna, at han var hævet over at give sig ud for hendes Yndling, naar han ikke var det, og at han blæste baade hende, Kusken og alle andre et Stykke.

Kusken saa en Minut vist paa ham og fløjtede ligeledes, mens han varmede sig. Omsider pegede han med sin Tommelfinger ud paa Landevejen og spurgte:

„Frem eller tilbage?“

„Hvad er frem?“ sagde Martin.

„London naturligvis,“ svarede Kusken.

„Frem da,“ sagde Martin og slog bagefter paa en ligegyldig Maade med Nakken, som om han vilde have tilføjet: „Nu ved De det hele,“ stak sine Hænder dybere ned i sine Lommer, forandrede Melodi og fløjtede lidt højere.

„Jeg skal ogsaa fremad,“ sagde Kusken; „til Hounslow, to Mil paa denne Side London.“

„Skal De?“ udbrød Martin, idet han holdt op at fløjte og saa paa ham.

Kusken stænkede i Ilden med sin vaade Hat, saa at den spruttede og svarede: „Ja vel skulde han det.“

„Naa,“ sagde Martin. „Jeg vil tale ligefrem med Dem. Af mine Klæder tror De maaske, at jeg har Penge paa Lommen, men det har jeg ikke. Alt, hvad jeg kan undvære til Vognleje, er en Krone, da jeg ikke har flere end to. Vil De tage mig med for den og min Vest eller dette Silketørklæde, saa gør det; hvis ikke, saa lad det være.“

„Kort og godt.“

„Vil De have mere? Mere har jeg ikke og kan ikke

skaffe, og dermed er det forbi," hvorpaa han atter begyndte at fløjte.

„Har jeg maaske sagt, at jeg vilde have mere?" spurgte Kusken halvt i Vrede.

„De sagde ikke, at det, jeg bød Dem, var nok."

„Hvor kunde jeg det, da De ikke lod mig faa Tid dertil? Ikke for alt, hvad det skulde være, vilde jeg have noget Menneskes, end sige en Gentlemans Vest paa min Samvittighed, men med Silketørklædet er det en anden Sag, og hvis De er fornøjet, naar vi komme til Hounslow, vilde jeg ikke have noget imod at modtage det som en Gave."

„Er det et Ord?" spurgte Martin.

„Ja vel er det saa."

„Saa tøm dette Krus," sagde Martin, idet han rakte ham sit og meget ivrigt trak sin Frakke paa, „og lad os komme af Sted, saa snart De kan."

Tre Minutter efter havde han betalt sin Regning, som udgjorde en Shilling; laa saa lang, han var, højt og tørt oppe i Vognen paa et Knippe Halm med Ruffet lidt aabent fortil, for at han saa meget des bedre kunde tale med sin ny Ven, og førtes af Sted i den rigtige Retning med en højst tilfredsstillende og opmuntrende Hurtighed.

Kusken hed, som han snart fortalte Martin, William Simmons, bedre kendt under Navn af Bill, og hans pyntelige Udseende forklaredes tilstrækkelig af hans Forbindelse med et stort Diligenceetablissement i Hounslow, hvorhen han var i Færd med at køre sit Læs fra en Firmaet tilhørende Gaard i Wiltshire. Han færdedes jævnlig paa Landevejen i saadanne Ærinder, sagde han, og for at se til de Heste, der vare syge eller satte paa Græs, om hvilke Dyr han havde mange Ting at fortælle. Han tragtede efter den Værdighed at komme til at køre en af Diligencerne og ventede at faa saadan en Post. Desuden var han musikalsk og havde et lille Klaphorn i Lommen, paa hvilket han, naar Samtalen sløjede af, spillede den første Del af en Mængde Melodier, men stadig gik i Staa ved den anden.

„Aah," sagde Bill med et Suk, idet han med Bagen af sin Haand strøg sig om Munden og stak Instrumentet i Lommen efter at have skruet Mundstykket af for at tørre det, „tykke Ned, der kørte med den lette Diligence fra Salisbury, det var en Karl med musikalske Talenter. Det var en Konduktør. Det var, hvad man kunde kalde en Engel af en Konduktør, var Ned."

„Er han død?" spurgte Martin.

„Død?" svarede den anden med haanligt Eftertryk. „Nej paa det Lag. Ned dør ikke saa let; nej, nej, det har han alt for god Forstand til."

„De taler om ham i den forbigangne Tid, og derfor troede jeg, at han ikke mere var til."

„Han er ikke mere i England," sagde Bill, „hvis det er det, De mener. Han rejste til de Forenede Stater."

„Gjorde han?" spurgte Martin med pludselig Interesse. „Naar?"

„For fem Aar siden eller saa omtrent. Han havde nedsat sig her som Værtshusholder, men da han ikke kunde betale, hvad han skyldte, stak han en Dag af til Liverpool uden at sige et Ord og gik om Bord og sejlede til de Forenede Stater."

„Naa, og saa?" sagde Martin.

„Ja, da han saa kom i Land der uden en Penny i Lommen, saa bleve de naturligvis meget glade ved at se ham i de Forenede Stater."

„Hvad mener De?" spurgte Martin lidt haanligt.

„Hvad jeg mener? Ih, dette. Alle Mennesker ere jo lige i de Forenede Stater, ere de ikke? Det gør ingen Forskel der, om en Mand ejer tusinde Pund eller ingenting — især i New York, har jeg hørt, hvor Ned gik i Land."

„Var det i New York?" spurgte Martin tankefuldt.

„Ja, i New York. Det ved jeg, fordi han lod dem vide hjemme, at det mindede ham saa levende om Gammel York, paa Grund af at New York var saa himmelvidt forskellig fra denne By i enhver Henseende. Jeg ved ikke, hvad Ned

egentlig tog sig for, da han var kommen derover; men han skrev hjem, at han og hans Venner stadig sang Ale Kolumbia og skældte ud paa Præsidenten, saa jeg tror, det maa have været noget med Værtshusholderi eller Klubvæsen. I ethvert Tilfælde samlede han sig en Formue."

„Nej virkelig!" udbrød Martin.

„Ja han gjorde. Det ved jeg, fordi han mistede den igen Dagen efter, ved at seks og tyve Banker spillede fallit. Han forærede en Mængde af deres Sedler til sin Fader, da det var afgjort, at de ikke duede mere, og sendte dem herover med et kærligt Brev. Det ved jeg, fordi de bleve viste frem i vor Gaard til Fordel for den gamle, for at han kunde faa et Par Skilling til at købe Tobak for i Fattighuset."

„Det var dumt af ham, at han ikke passede bedre paa sine Penge, da han havde dem."

„Det har De Ret i, saa meget mere som det var lutter Papirspenge, og han saa let kunde have passet paa dem ved at binde dem sammen i en lille Pakke."

Hertil svarede Martin intet, men faldt kort efter i Søvn og sov over en Time. Da han vaagnede og saa, at det havde holdt op at regne, satte han sig ved Siden af Kusken og gjorde ham flere Spørgsmaal, saasom om hvor længe den lykkelige Konduktør fra den lette Salisburyer Diligence havde været om at komme over Atlanterhavet; paa hvilken Tid af Aaret han var afsejlet; hvad det Skib hed, med hvilket han havde gjort Rejsen; hvor meget han havde betalt for Overfarten; om han havde lidt meget af Søsyge og saa fremdeles. Men om disse Enkeltheder havde hans Ven liden eller ingen Kundskab, idet han enten aabenbart svarede paa Lykke og Fromme eller tilstod, at han ikke havde hørt det eller glemt det; og skønt han gentagne Gange kom tilbage til det samme, kunde han ikke faa nogen som helst nyttige Oplysninger om disse vigtige Punkter.

De rumlede af Sted hele Dagen og holdt saa ofte — snart for at faa en Hjertestyrkning, snart for at skifte Heste eller Seletøj, snart i et og snart i et andet Ærinde, der stod

i Forbindelse med Diligencekørselen paa denne Vejstrækning — saa at det blev Midnat, førend de naaede Hounslow. Et lille Stykke fra den Staldbygning, hvor Vognen skulde hen, steg Martin af, betalte sin Krone og paatvang sin ærlige Ven sit Silketørklæde, trods de mange Forsikringer om ikke at ville tage det fra ham, hvormed han søgte at modsige sine længselsfulde Blikke. Da det var gjort, skiltes de ad, og efter at Vognen var kørt ind i Gaarden, og Porten var bleven lukket, stod Martin i den mørke Gade med en temmelig levende Følelse af at være lukket ude i den øde Verden uden at have Nøglen til den.

Men i dette modfaldne Øjeblik, ligesom ofte senere, virkede Mindet om Pecksniff som en Styrkedrik paa ham og vakte en Harme i hans Bryst, der gav ham Kraft til sej Udholdenhed. Opildnet af denne hidsende Snaps, gik han uden længere Tøven ad Vejen til London, og da han kom dertil midt om Natten og ikke vidste, hvor han skulde finde et Værtshus, som stod aabent, saa han sig nødt til at drive om paa Gaderne og Torvene indtil om Morgenen.

Omtrent en Time før Daggry var han kommen ind i en af Smaagaderne omkring Adelphi, og idet han henvendte sig til en Mand med en laadden Hue, som var ved at tage Skodderne fra Vinduerne i et simpelt Værtshus, fortalte han ham, at han var fremmed, og spurgte, om han kunde faa en Seng der. Heldigvis var dette Tilfældet, og skønt Sengen ikke hørte til de eleganteste, var den dog nogenlunde proper, og Martin følte sig meget taknemmelig og glad ved at kunne krybe i den for at søge Varme, Hvile og Glemsel.

Da han vaagnede, var det langt ud paa Eftermiddagen, og efter at have vadsket og klædt sig paa og faaet noget at spise, begyndte Tusmørket igen at falde paa. Dette var saa meget bedre, da det nu var uundgaaelig nødvendigt, at han skilte sig ved sit Ur hos en tjenstvillig Pantelaaner. Han vilde have ventet dermed, til det var blevet mørkt, om det saa havde været den længste Dag i Aaret, og han havde begyndt den uden Frokost.

Han gik forbi flere af Pantelaanernes forgyldte Kugler, end alle Taskenspillere i Europa have spillet med ved alle deres Forestillinger, førend han kunde bestemme sig for nogen enkelt af de Boder, uden for hvilke disse Sindbilleder vare hængte til Skue. Til sidst kom han tilbage til en af de første, han havde set, og efter at være traadt ind ad en Sidedør i en Gaard, hvor de tre Kugler med Overskriften „Penge udlaanes" vare fremstillede i et uhyggeligt Transparent, gik han ind i et af de mange smaa Kabinetter eller private Baase, der vare indrettede for de mere undselige og mindre husvante Kunder. Her lukkede han sig inde, tog sit Ur frem og lagde det paa Disken.

„Paa Ære og Samvittighed," sagde en dæmpet Stemme i Baasen ved Siden af til Butiksvenden, der underhandlede med Kunden, „De maa lægge lidt til, en lille Smule mere til, maa De virkelig! De maa afse en lille halv Unse, naar De afvejer Deres Pund Kød, min allerbedste Ven, og gøre det til to Shillings og seks Pence."

Martin trak sig uvilkaarlig tilbage, da han straks havde kendt Stemmen.

„De kommer altid med saa meget dumt Tøj," sagde Svenden, idet han rullede Genstanden, der saa ud til at være en Skjorte, sammen, som om det var noget, der fulgte af sig selv, og trykkede sin Pen mod Disken.

„Kun Skade," sagde Tigg, „at jeg ikke har mere Tøj at komme med. Ha, ha, ha! Ikke saa daarligt! Lad det nu være to Shillings og seks Pence! Nu gaar den! For sidste Gang, to Shillings og seks Pence!"

„Det bliver ikke sidste Gang, førend den er helt opslidt," svarede Svenden. „Den er allerede nu bleven gul i Tjenesten."

„Dens Ejermand er bleven gul i Tjenesten, hvis det er det, De mener, min Ven," sagde Tigg, „i et utaknemmeligt Fædrelands patriotiske Tjeneste. Naa, saa bliver det vel to Shillings og seks Pence?"

„Det bliver," svarede Butiksvenden, „hvad det altid har

været — to Shillings. Det er vel det samme Navn som sædvanligt?"

„Endnu stadig det samme Navn, da min Adkomst til Pairstitelen endnu ikke er bleven anerkendt af Overhuset."

„Og den gamle Adresse?"

„Paa ingen Maade, jeg har forlagt min Residens i Hovedstaden fra Nr. 38 i Mayfair til Nr. 1542 i Park Lane."

„Det skriver jeg virkelig ikke," svarede Svenden med et Grin.

„Skriv, hvad De vil, min Ven; det er dog, som jeg siger. Da de for Underkældermesteren og den femte Lakaj bestemte Værelser i Nr. 38 i Mayfair vare saa nederdrægtig daarlige og simple, har jeg af Agtelse for de Følelser, der gøre dem saa megen Ære, set mig nødsaget til at tage den elegante og rummelige Familiebolig Nr. 1542 i Park Lane paa syv, fjorten eller et og tyve Aars Lejemaal, som kan fornyes efter Lejerens Ønske. Lad det være to Shillings og seks Pence og kom og besøg mig."

Svenden morede sig saa kostelig over dette Indfald, at Tigg selv ikke kunde undertrykke et lille Udbrud af Stolthed, der til Dels ytrede sig i Ønsket om at se, hvorledes Kunden i Baasen ved Siden af havde optaget hans Skæmt, og da han nu kikkede omkring Skillerummet, genkendte han ved Skinnet af Gasblusset øjeblikkelig Martin.

„Gid jeg maa dø," sagde Tigg, idet han rakte sin Krop saa langt frem, at hans Hoved var lige saa meget inde i Martins lille Celle som Martins eget, „om dette ikke er et af de mærkeligste Møder i den gamle og den ny Historie! Hvorledes har De det? Hvad nyt fra Agerdyrkningsdistrikterne? Hvorledes have vore Venner P.'s det? Ha, ha, ha! Vis øjeblikkelig denne Gentleman al mulig Opmærksomhed som en af mine Venner, David, hører De?"

„Se der! Vær saa god at give mig saa meget, De kan, herpaa," sagde Martin, idet han rakte Svenden Uret; „jeg trænger haardt til Penge."

„Han trænger haardt til Penge!" udbrød Tigg med den

inderligste Deltagelse. „Hav den Godhed, David, at gøre det alleryderste for min Ven, der trænger haardt til Penge. De maa behandle min Ven, som om det var mig selv. Et Guldur, David, med Echappement, Ankergang, Kapsel og fire Rubiner i Værket, garanteret at gaa udmærket ifølge min egen personlige Erfaring, da jeg har kendt det i mange Aar og under de vanskeligste Forhold" — her blinkede han ad Martin for at give ham at forstaa, at denne Anbefaling vilde gøre et umaadeligt Indtryk paa Svenden; „hvad siger De til min Ven, David? Lad mig se, David, at De gør Dem fortjent til min Søgning og Rekommendation."

„Jeg kan laane Dem tre Pund derpaa, hvis De vil," sagde Svenden i en fortrolig Tone til Martin. „Det er meget gammeldags. Mere kan jeg ikke give."

„Og det er et forbistret godt Tilbud," udbrød Tigg. „To Pund og tolv Shillings for Uret og seks Shillings og seks Pence af personlig Agtelse. Jeg er tilfreds; det er maaske en Svaghed af mig, men jeg er det. Tre Pund kunne gaa an. Vi tage dem. Min Vens Navn er Smiwey, Chicken Smiwey fra Holborn, Nr. $26^1/_2$ B. logerende." Her blinkede han atter ad Martin for at sige ham, at alle de af Loven foreskrevne Ceremonier og Formaliteter nu vare iagttagne, og at der ikke var andet tilbage end at modtage Pengene.

I Virkeligheden viste dette sig ogsaa at være Tilfældet; thi Martin, der ikke havde andet Valg end at tage mod, hvad der blev budt ham, tilkendegav sit Samtykke med et Nik og gik straks efter ud med Pengene i Lommen. Paa Gangen indhentedes han af Tigg, der tog ham under Armen og, idet han fulgte ham ud paa Gaden, ønskede ham varmt til Lykke med det heldige Udfald af Underhandlingen.

„Om min Part deri er det ikke værd at tale. Sig mig ingen Komplimenter; dem kan jeg ikke udstaa."

„Det er virkelig heller ikke min Hensigt," svarede Martin, idet han gjorde sin Arm fri og blev staaende.

„De viser mig en stor Tjeneste dermed. Tak skal De have.“

„Hør nu,“ sagde Martin og bed sig i Læben, „Byen er stor, og vi kunne let hver især finde forskellige Veje i den. Hvis De vil vise mig Deres, vil jeg gaa en anden.“

Tigg vilde til at sige noget, men Martin forekom ham.

„Efter hvad De nylig har set, har jeg næppe nødig at sige Dem, at jeg ikke har noget at undvære til Deres Ven Slyme. Og lige saa overflødigt vilde det være, om jeg sagde Dem, at jeg ikke ønsker Æren af Deres Selskab.“

„Holdt!“ raabte Tigg, idet han udstrakte sin Haand. „Stands! Der er et uhyre dybsindigt, langskægget og patriarkalsk Ordsprog, som siger, at det er en Pligt at være retfærdig, førend man er ædelmodig. Vær nu først retfærdig, saa kan De siden være ædelmodig. De maa ikke forveksle mig med Mennesket Slyme. De maa ikke gøre Mennesket Slyme den Ære at holde ham for min Ven; for det er han ikke. Jeg er bleven nødt til at sky den Person, De kalder Slyme. Jeg,“ sagde Tigg og slog sig for Brystet, „er en Præmietulipan af en hel anden Vækst og Kultur end Kaalstokken Slyme.“

„Det er mig omtrent ligegyldigt,“ sagde Martin koldt, „om De har nedsat Dem som Plattenslager for egen Regning, eller om De endnu er i Kompagni med Slyme. Jeg ønsker ikke at have Omgang med Dem. I Djævelens Skind og Ben, Menneske,“ sagde Martin, der trods sin Ærgrelse næppe var i Stand til at undertrykke et Smil, idet Tigg stod og støttede sig med Ryggen op mod Skodderne uden for et Butiksvindue og ordnede sit Haar med den største Sindsro, „hvilken Vej vil De gaa?“

„De maa tillade mig at minde Dem om,“ sagde Tigg med pludselig Værdighed, „at De — ikke jeg — at De — jeg siger udtrykkelig De — har indskrænket denne Aftens Forhandlinger til en kold og stiv Forretningssag, mens jeg var tilbøjelig til at give dem et venskabeligt Præg. Da det nu er blevet en Forretningssag, tager jeg mig den Frihed at

sige, at jeg venter mig noget — som jeg vil bortskænke i et veldædigt Øjemed — i Provision af den Pengetransaktion, ved hvilken jeg ydede Dem min ringe Hjælp. Efter den Maade, hvorpaa De har tiltalt mig," sluttede Tigg, „vil De ikke være saa god at fornærme mig ved at tilbyde mig mere end en halv Krone."

Martin tog et Halvkronestykke op af Lommen og kastede det hen til ham. Tigg greb det, saa paa det for at overtyde sig om dets Ægthed, knipsede det op i Luften og gemte det i sin Lomme. Til sidst løftede han med en militærisk Mine sin Hat et Par Tommer fra Hovedet og tøvede et Øjeblik med den største Alvor, som om han overvejede, hvilken Vej han skulde gaa, og hvilken Greve eller Markis blandt sine Venner han skulde unde Æren af sit næste Besøg, hvorpaa han stak Hænderne i sine Frakkelommer og spankulerede omkring Hjørnet. Martin gik lige den modsatte Vej, og saaledes skiltes de til hans store Glæde.

Det var med en bitter Følelse af Ydmygelse, at han atter og atter forbandede det Uheld, at han skulde have truffet dette Menneske i Pantelaanerens Bod. Den eneste Trøst, han fandt ved Tanken herom, var Tiggs frivillige Tilstaaelse om, at der var indtraadt et Brud mellem ham selv og Slyme. Dette, tænkte Martin, vilde i det mindste forebygge, at noget Medlem af hans Familie kom til at kende hans nuværende Kaar, en Mulighed, som opfyldte ham med Undseelse og krænket Stolthed. I og for sig var der maaske større Grund til at tro, at enhver Udtalelse af Tigg var usandfærdig end til at skænke den den mindste Tiltro; men naar han huskede paa, hvad det fortrolige Forhold mellem denne Herre og hans Ven havde været baseret paa, og den stærke Sandsynlighed, der var for, at Tigg havde etableret en selvstændig Forretning for at udnytte Slymes Forbindelser, saa det ganske rimeligt ud; i ethvert Tilfælde haabede Martin, at det forholdt sig, som han havde sagt, og det var jo allerede meget.

Det første, han foretog sig, nu da han havde rede Penge til sine øjeblikkelige Fornødenheder, var at leje sig et Soveværelse i Værtshuset indtil videre og skrive en formel Billet til Tom Pinch — thi han vidste, at Pecksniff vilde faa den at se — hvori han bad ham sende hans Klæder til London med Diligencen adresseret til Kontoret. Han tilbragte Tiden, indtil Kufferten kom, med hos de forskellige Skibsmæglere i City at høre sig for om amerikanske Skibe og drive om i Dokkerne og paa Værfterne i det svage Haab, at han skulde falde over en eller anden Plads paa Rejsen som Kahytsskriver, Superkargo eller Opsynsmand med noget eller nogen, hvorved han kunde faa fri Overfart. Men da han snart mærkede, at der ikke var Udsigt til at opnaa en saadan Stilling, og han frygtede for Følgerne af at vente længer, skrev han et kort Avertissement om, hvad han ønskede, og lod det indrykke i de mest udbredte Blade. Medens han imødesaa de tyve til tredive Svar, som han ventede at faa, indskrænkede han sin Garderobe til, hvad der var strengt nødvendigt, naar Velanstændighedens Grænser ikke skulde overskrides, og bragte til forskellige Tider Resten til Pantelaaneren for at gøre dem i Penge.

Og det var underligt, meget underligt, endog for ham selv, at se, hvor hurtig og dog næsten umærkelig han mistede sin Finfølelse og Selvagtelse og efterhaanden kom til at gøre det, der kun for nogle faa, korte Dage siden havde pint ham saa frygtelig, uden at det generede ham det mindste, ganske som noget, der faldt af sig selv. Den første Gang, han havde søgt til Pantelaaneren, havde han paa Vejen derhen været til Mode, som om enhver, han kom forbi, havde en Anelse om, hvor han skulde hen, og paa Tilbagevejen, som om den hele Strøm af Mennesker, han mødte, meget godt vidste, hvor han kom fra. Men hvad brød han sig nu om deres Skarpsindighed? Paa sine første Vandringer op og ned ad de trættende Gader havde han efterlignet en Persons Gang, der havde et fast Maal for Øje;

men han henfaldt snart til den ørkesløse Lediggængers dvaske Vaner, stod og drev paa Gadehjørnerne, tyggede paa smaa Stykker Halm, som han tog op, slentrede med en ynkværdig Ligegyldighed op og ned ad det samme Fortov og saa ind ad de samme Butiksvinduer halvhundrede Gange om Dagen. I Førstningen havde han forladt sin Bolig med en vis Ængstelighed for, at nogen — endog de tilfældig forbigaaende, som han aldrig før havde set, og som han efter al Sandsynlighed aldrig mere vilde faa at se — skulde lægge Mærke til, at han saa tidlig om Morgenen kom ud fra et Værtshus; men naar han nu kom eller gik, generede det ham ikke at staa og drive i Døren eller at dvaske i Solen ved Siden af den lange Træstang, som var overfyldt med Knager fra øverst til nederst, og hvorpaa Ølkrusene hang og dinglede ligesom Grene paa et Tintræ. Og dog havde han kun brugt fem Uger til at naa det nederste Trin paa denne høje Stige!

I Moralister, som skrive Afhandlinger om den Lyksalighed og Selvagtelse, der ere enhver Livssfære medfødte og udbrede Lys over ethvert Støvgran paa Guds Landevej, der er saa jævn for eders Karethjul og saa ru for de nøgne Fødder — tænker paa, medens I se paa, hvor Mennesker, der have levet i deres egen Agtelse, stige nedad, at der gives Snese af Tusinder, der nu trække Vejret og trække det dybt under møjsommeligt Arbejde, men aldrig have levet og aldrig have haft Udsigt til at leve Livet i hin ophøjede Mening! Gaa, I, som stole saa trygt paa den hellige Sanger, der havde været ung og var gammel, da han stemte sin Harpe, men aldrig havde set den retfærdige blive forladt, eller hans Afkom tigge om Brød; gaa, I Forkyndere af en tilfreds og ærlig Stolthed, til Bjærgværket, til Fabrikken, til Essen, ned i den dybeste Uvidenheds smudsige Dybder eller den menneskelige Nedværdigelses bundløseste Afgrunde og sig, om nogen forhaabningsfuld Plante kan trives i en Luft, der er saa forpestet, at den slukker Sjælens klare Fakkel, saa snart den er tændt! I, I det nittende

Aarhundredes kristelige Farisæere, som raabe saa højt paa den menneskelige Natur, sørg for, at den først bliver menneskelig. Tag eder i Agt, at den ikke under eders og Generationers Søvn er bleven forvandlet til en dyrisk Natur!

Fem Uger! Af alle de tyve eller tredive Svar var der ikke kommet et eneste, og hans Penge gik hurtig — selv det lille ekstra Beløb, han havde rejst ved at skille sig ved sine overflødige Klæder, og det var ikke meget; thi skønt Klæder ere dyre, naar man skal købe dem, saa er de dog billige for Pantelaaneren. Og dog, hvad skulde han gøre? Undertiden kom der en Fortvivlelse over ham, under hvilken han for ud igen, skønt han først nylig var kommen hjem, og atter gik et eller andet Sted hen, hvor han allerede havde været tyve Gange, og gjorde et nyt Forsøg paa at opnaa sin Hensigt, men stadig forgæves. Han var flere Aar for gammel til Kahytsdreng og flere Aar for uerfaren til at kunne faa Hyre som almindelig Matros, ligesom ogsaa hans Paaklædning og Væsen hindrede ham i at opnaa en saadan Stilling. Og dog var det nu hans eneste Udvej; thi selv om han kunde have tænkt paa at gaa i Land i Amerika aldeles uden Penge, havde han nu ikke engang nok til at betale for en Billet som Dækspassager og de tarveligste Levnedsmidler til Rejsen.

Det er et Eksempel paa en meget almindelig Tilbøjelighed hos Menneskene, at han i al denne Tid ikke en eneste Gang tvivlede paa, man kunde næsten sige Visheden af, at han vilde udrette store Ting i den ny Verden, naar han bare kunde komme derover. Jo mere han følte sig trykket af sin nuværende Stilling og ved at se Midlerne til at komme til Amerika glide ud af Hænderne paa sig, des mere græmmede han sig ved Tanken om, at det var det eneste Sted, hvor han kunde haabe at udføre noget stort, og pinte sin Hjerne med Forestillingen om, at de Mennesker, som imidlertid kom derover, kunde komme ham i Forkøbet og tage hans Livsmaal fra ham. Han tænkte ofte paa John

Westlock, og foruden at han ved enhver Lejlighed saa sig om efter ham, gik han hele tre Dage omkring i London udelukkende for at træffe paa ham. Men skønt dette slog ham fejl, og skønt han ikke vilde have veget tilbage fra at bede ham om et Pengelaan og heller ikke troede andet, end at John jo nok vilde have ydet ham det, kunde han dog ikke overtale sig til at skrive til Pinch og spørge ham om, hvor John var at finde. Thi hvorvel han paa sin Vis holdt meget af Tom, kunde han dog, da han følte sig Tom saa overlegen, ikke udholde Tanken om at bruge ham til Trappestige til sin Lykke eller være andet for ham end hans Beskytter; og hans Stolthed oprørtes saaledes ved denne Tanke, at den endog nu holdt ham tilbage.

Den vilde imidlertid maaske dog, ja maatte upaatvivlelig have givet efter, hvis en højst mærkelig og uventet Omstændighed ikke var indtruffen.

De fem Uger vare gaaede, og han var i en yderst fortvivlet Stilling, da han en Aften, lige som han var kommen hjem og var i Færd med at tænde sit Lys ved Gasblusset nede i Skænkestuen, førend han gik op paa sit Kammer, hørte sin Vært kalde paa ham ved hans Navn. Da han nu aldrig havde sagt Manden det, men gjort alt for at holde det hemmeligt, blev han ikke lidt overrasket og røbede sin Uro saa tydelig, at Værten for at berolige ham sagde, at „det kun var et Brev."

„Et Brev!" udbrød Martin.

„Til Mr. Martin Chuzzlewit," sagde Værten, idet han læste Udskriften paa Brevet, som han havde i Haanden. „Klokken tolv. Hovedkontoret. Betalt."

Martin tog det, takkede ham og gik ovenpaa. Det var ikke forseglet, men kun limet sammen; Haandskriften var ham aldeles ukendt. Han aabnede det og fandt indeni, uden Navn, Adresse eller nogen som helst anden skriftlig Forklaring, en Banknote paa tyve Pund.

At sige, at han blev som lamslaaet af Forbavselse og Glæde; at han atter og atter undersøgte Banknoten og Om-

slaget; at han ilede ned for at overtyde sig om, at Noten ogsaa var ægte, og derpaa ilede ovenpaa igen for at se efter for den halvtredsindstyvende Gang, om han ikke havde overset et eller andet lille Ord paa Omslaget; at han udtømte sig i Gisninger, saa at han var nær ved at blive forstyrret i Hovedet, uden dog at kunne komme til andet Resultat, end at der laa Noten, og at han pludselig var bleven en holden Mand — det vilde kun være uden Nytte at fortælle noget, der faldt af sig selv. Enden paa det hele blev foreløbig, at han besluttede at gøre sig til gode med et solidt, men tarveligt Maaltid paa sit Værelse, og efter at have givet Ordre til, at der skulde gøres Ild paa i Kaminen, gik han straks ud for at gøre de fornødne Indkøb.

Han købte sig noget koldt Oksekød, noget Skinke, et Franskbrød og noget Smør og kom hjem med Lommerne fulde. Det var en lille Streg i Regningen, at han forefandt Værelset fuldt af Røg, hvilket maatte tilskrives to Aarsager, for det første, at Skorstenen af Naturen var krakilsk og ikke vilde trække, og for det andet, at den, der havde gjort Ild paa, havde glemt at tage et Par Sække og nogle andre Smaating bort, som havde været stoppede op i Røret for at holde Regnen ude. Man havde imidlertid raadet Bod paa denne Glemsomhed og stukket et Knippe Pindebrænde ind under Skydevinduet for at holde det i Vejret, saa at Værelset var ganske hyggeligt, naar man undtager, at Røgen sved i Øjnene og irriterede Lungerne.

Martin var ikke oplagt til at gøre Udsættelser paa det, selv om det havde været i mindre god Orden, især da et skummende Krus Porter blev sat paa Bordet, og Tjenestepigen fik speciel Ordre til at komme igen med noget varmt, naar han ringede. Da det kolde Kød var indsvøbt i en Komedieplakat, bredte Martin dette Dokument med den trykte Side nedad paa det lille runde Bord og opstillede Retterne paa denne Dug. Fodenden af Sengen, der var ganske tæt ved Kaminen, gjorde Tjeneste som stum Tjener, og da han var færdig med disse Tilberedelser, pres-

sede han en gammel Lænestol ind i den varmeste Krog og tog Plads i den for ret at gotte sig.

Han havde allerede begyndt at spise med stor Appetit, idet han af og til saa sig triumferende om i Værelset ved Tanken om at skulle forlade det for stedse Dagen efter, da hans Opmærksomhed fængsledes af sagte Fodtrin ude paa Trappen og straks efter af en Banken paa hans Kammerdør. Skønt denne Banken var sagte nok, gav den dog Pindebrændet en saadan Rystelse, at det øjeblikkelig sprang ud af Vinduet og faldt ned paa Gaden.

„Sagtens flere Kul," sagde Martin. „Kom ind!"

„Det er ingen Næsvished, skønt det kunde synes saa," svarede en Mandfolkestemme. „Deres Tjener!"

Martin stirrede paa Manden, som stod og bukkede i Døren; men skønt han helt vel mindedes Trækkene og Udtrykket, kunde han dog ikke huske, hvem de tilhørte.

„Tapley," sagde hans Gæst. „Han, som tidligere tjente i Dragen, men blev nødt til at sige op paa Grund af Mangel paa Lystighed."

„Rigtig!" udbrød Martin. „Men hvorledes kommer De her?"

„Lige gennem Gangen og op ad Trappen," sagde Mark.

„Hvorledes har De opdaget mig, mener jeg?"

„Aa, jeg er gaaet et Par Gange forbi Dem paa Gaden, hvis jeg ikke tager fejl; og da jeg for lidt siden tittede ned i en Spækhøkerkælder tillige med en sulten Skorstensfejerdreng, som i høj Grad egnede sig til at gøre et Menneske lystigt, saa jeg Dem købe dette."

Martin rødmede, idet Mark pegede paa Bordet, og skyndte sig at sige:

„Naa, og hvad saa?"

„Ja, saa tog jeg mig den Frihed at gaa bag efter Dem, og da jeg sagde til Folkene hernede, at De ventede mig, viste De mig herop."

„Har De da noget Ærinde til mig, siden De sagde til Folkene, at jeg ventede Dem?"

„Nej, det har jeg ikke. Det var, hvad man kan kalde et fromt Bedrageri, var det.“

Martin sendte ham et forbitret Blik, men i Karlens glade Ansigt og Væsen — som, trods al dets Livlighed, var langt fra at være paatrængende eller næsvis — var der noget, som aldeles afvæbnede ham. Han havde desuden i mange Uger levet et ensomt Liv, og Stemmen klang behagelig i hans Øre.

„Tapley,“ sagde han, „jeg vil være aabenhjertig imod Dem. Efter alt, hvad jeg kan dømme, og hvad jeg har hørt om Dem af Pinch, vilde det ikke ligne Dem at komme her af uforskammet Nysgerrighed eller af nogen anden fornærmelig Grund. Sæt Dem. Det glæder mig at se Dem.“

„Tak, jeg vil lige saa gerne staa.“

„Hvis De ikke sætter Dem, vil jeg ikke tale med Dem.“

„Godt, Deres Vilje er min Lov. Saa sætter vi os,“ og dermed satte han sig paa Kanten af Sengen.

„Tag for Dem af Retterne,“ sagde Martin og rakte ham den eneste Kniv.

„Mange Tak, naar De er færdig.“

„Tager De Dem ikke noget nu, faar De ingenting.“

„Godt. Siden De ønsker det — saa lad gaa,“ og dermed gav han sig med megen Alvor til at spise. Efter en kort Tid stiltiende at have gjort det samme sagde Martin pludselig:

„Hvad tager De Dem for i London?“

„Slet ingenting.“

„Hvoraf kommer det?“

„Jeg søger Kondition.“

„Det gør mig ondt for Dem.“

„Som Tjener hos en enlig Herre,“ vedblev Mark. „Om fra Landet, saa meget des bedre. Midlertidig Plads foretrækkes. Paa Lønnen ses ikke.“

Han sagde dette med et saadant Eftertryk, at Martin holdt op at spise og sagde:

„Mener De mig, saa —“

„Ja, jeg gør.“

„Saa kan De af den Maade, hvorpaa jeg lever her, selv se, om jeg har Raad til at holde Tjener. Desuden rejser jeg med det første til Amerika.“

Naa,“ svarede Mark rolig, „efter alt, hvad jeg har hørt fortælle om Amerika, skulde jeg tro, at det netop er et Land, hvor jeg kunde holde mig lystig.“

Atter saa Martin vredt paa ham, og atter smeltede hans Vrede mod hans Vilje.

„Gud velsigne Dem,“ sagde Mark, „hvad kan det nytte, at vi blive ved at gaa rundt og skjule os bag Hjørnet og bruge Udflugter, naar vi med seks Ord kunne komme lige til Sagen? Jeg har holdt Øje med Dem i de sidste fjorten Dage og ser meget godt, at der er Slinger i Valsen med Deres Sager. Lige fra den første Gang, jeg saa Dem i Dragen, vidste jeg godt, at det før eller senere vilde gaa saaledes. Se, her er jeg nu, uden Kondition og uden at trænge til Løn i det første Aar, for jeg lagde op — det var ikke min Hensigt, men jeg kunde ikke undgaa det — i Dragen; jeg har Lyst til Eventyr, jeg holder meget af Dem, og jeg ønsker at udmærke mig under Forhold, som vilde kue andre Mennesker. Vil De nu tage mig?“

„Hvorledes kan jeg det?“ udbrød Martin.

„Naar jeg siger tage,“ svarede Mark, „mener jeg, om De vil lade mig rejse? Og naar jeg siger, om De vil lade mig rejse, mener jeg, om De vil lade mig rejse med Dem? For rejse vil jeg enten paa den ene eller paa den anden Maade. Nu, da De har nævnt Amerika, indser jeg tydelig, at det er det rette Land for mig til at være lystig i, og kommer jeg derfor ikke til at betale min Overfart i det Skib, De rejser med, betaler jeg den i et andet. Og mærk mine Ord, rejser jeg alene, skal det, for at være konsekvent, være med den mest raadne, sprukne og utætte gamle Kasse af et Skib, hvor man kan faa sig en Plads for Penge eller gode Ord. Saa hvis jeg gaar til Bunds paa Vejen, faar De et druknet Menneske paa Deres Samvittighed, og

De vil aldrig faa et roligt Øjeblik mere, det kan De stole paa!"

„Det er jo aabenbar Daarskab," sagde Martin.

„Godt, det glæder mig at høre; for naar De ikke tager mig med, vil De maaske være roligere, naar De har den Mening. Derfor vil jeg heller ikke modsige Dem. Men jeg siger kun, at hvis jeg saa ikke udvandrer til Amerika i den usleste gamle Nøddeskal, der flyder paa Vandet, vil jeg —"

„De mener vist ikke, hvad De siger?"

„Jo, jeg gør."

„Det ved jeg bedre."

„Meget vel," sagde Mark med det samme Udtryk af rolig Overbevisning. „Lad det nu for det første staa hen, saa kan De jo altid faa at se, hvilken Ende det tager. Gud velsigne Dem, det eneste, jeg ikke er rigtig vis paa, er, om der ogsaa er nogen Ære ved at rejse med en Herre, der er lige saa sikker paa at komme igennem, som et Vridbor er paa at komme igennem et Stykke blødt Fyrretræ."

Det var at røre ved Martins svage Punkt og tage ham paa rette Maade. Han kunde heller ikke bare sig for at tænke paa, hvilken livlig Fyr denne Mark var, og hvilken Forandring han allerede havde frembragt i Luften i den triste lille Stue.

„Ja, Mark," sagde han, „jeg nægter ikke, at jeg har Haab om, at det vil gaa mig godt der; ellers vilde jeg jo ikke tage derover. Jeg har maaske de fornødne Vilkaar for at gøre Lykke."

„Ja naturligvis. Det ved jo enhver."

„Ser De," sagde Martin, idet han støttede Hagen paa sin Haand og saa paa Ilden, „det kan næppe fejle, at der er en vid Mark for Anvendelsen af den ornamentale Arkitektur i Bygningsfaget der i Landet, for Folk skifte idelig Bolig der og drage længere bort, og det er klart, at de maa have Huse at bo i."

„Jeg skulde mene, at det er en Tingenes Tilstand, som aabner de mest glimrende Udsigter for Bygningsfaget."

Martin skottede hastig til ham, idet han ikke følte sig ganske fri for en Mistanke om, at disse Ord indeholdt en Tvivl om det heldige Udfald af hans Planer; men Tapley spiste sit Oksekød og Brød med en saa troskyldig og grundskikkelig Mine, at han ikke kunde andet end føle sig beroliget. Dog næppe var denne Tvivl forsvunden, førend der opstod en anden hos ham. Han tog Omslaget, hvori Banknoten havde ligget, fæstede sine Øjne paa Mark, idet han rakte ham det, og sagde:

„Sig mig nu Sandheden. Ved De noget om dette?"

Mark vendte og drejede Omslaget, holdt det tæt op til sine Øjne, holdt det ud fra sig, holdt det med Udskriften opad og med Udskriften nedad og rystede paa Hovedet med et saa oprigtigt Udtryk af Forundring over, at dette Spørgsmaal var blevet ham gjort, at Martin, idet han atter tog Omslaget fra ham, sagde:

„Nej, jeg ser, at De intet ved derom. Hvor skulde De ogsaa det, skønt det virkelig ikke vilde være mere paafaldende, at De kendte noget til det, end at det er her. Hør, Tapley," tilføjede han efter at have tænkt sig om et Øjeblik, „jeg vil aabent betro Dem min Historie, og saa kan De selv se, hvad det er for en Skæbne, De knytter Dem til, hvis De følger med mig."

„Undskyld, men førend De begynder derpaa, maa De tillade mig at spørge, om De vil tage mig med, hvis jeg ønsker at ledsage Dem? Vil De afvise mig — Mark Tapley — forhen i den Blaa Drage, der kan skaffe gode Anbefalinger fra Mr. Pinch og søger en Herre med Deres Sjælsstyrke, som han kan se op til, eller vil De, mens De klavrer op ad den Stige, som De er vis paa at naa Toppen af, tage mig med Dem i en ærbødig Afstand? Ganske vist, er dette kun af meget liden Vigtighed for Dem, ved jeg nok — det er Knuden; men det er af meget stor Vigtighed for mig, og vil De være saa god at tage Hensyn dertil?"

Var dette ment som en ny Appel til Martins svage Side, støttet paa Iagttagelsen af det Indtryk, som den første

havde gjort, var Tapley en skarp og klog Iagttager. Hvad enten det nu var et forsætligt eller tilfældigt Skud, saa traf det lige i Centrum; thi Martin, der blev mere og mere blødgjort, sagde med en Nedladenhed, der gjorde ham godt efter de Ydmygelser, han havde lidt i den sidste Tid:

„Vi skulle se, hvad vi kunne gøre, Mark. De kan lade mig vide, hvorledes De er til Sinds i Morgen."

„Saa er Tingen klar," sagde Mark og gned sig i Hænderne. „Bliv ved, Sir, vær saa artig. Jeg er lutter Øre."

Idet Martin lagde sig tilbage i Lænestolen og stirrede paa Ilden med nu og da et Blik paa Mark, som da nikkede dybsindig for at udtrykke sin levende Interesse og Opmærksomhed, gennemløb han Hovedpunkterne i sin Historie omtrent saaledes, som han for nogle Uger siden havde gjort over for Pinch. Men han lempede Fortællingen, saa godt han kunde, efter Tapleys Fatteevne og gled saa let som muligt hen over sin Kærlighedsforbindelse, som han kun omtalte med ganske faa Ord. Men her havde han gjort Regning uden Vært, da Marks Interesse netop var mest levende ved denne Del af Sagen og tilskyndede ham til at gøre forskellige Spørgsmaal, idet han undskyldte sig med, at han paa en Maade havde Privilegium herpaa, da han, som Mark fortalte ham, havde set den unge Dame i den Blaa Drage.

„Og der er ikke den unge Dame, som en Herre kan være stoltere af at være forlovet med," sagde Mark med Eftertryk.

„Aa, De saa hende paa en Tid, da hun ikke var lykkelig, men havde De set hende tidligere, ja da —"

„Ja hun var rigtignok lidt nedslaaet og noget blegere, end jeg kunde have ønsket," sagde Mark, „men det klædte hende slet ikke ilde. Det forekommer mig, som om hun saa bedre ud her i London."

Martin vendte sine Øjne bort fra Ilden, stirrede paa

Mark, som om han troede, at han pludselig var bleven gal, og spurgte ham, hvad han mente.

„Sandelig ikke at fornærme Dem," forsikrede Mark. „Jeg mente ikke, at hun var den mindste Smule lykkeligere uden Dem, men kun, at hun saa ud, som om hun havde det bedre."

„Vil De virkelig fortælle mig, at hun har været her i London?" spurgte Martin, idet han pludselig stod op og skød sin Stol tilbage.

„Ja, naturligvis," svarede Mark og rejste sig ligeledes, højst forbavset, fra Sengekanten.

„Vil De virkelig fortælle mig, at hun endnu er her i London?"

„Efter al Rimelighed; i det mindste var hun her for otte Dage siden."

„Og ved De hvor?"

„Ja!" udbrød Mark. „Hvad, ved De det ikke?"

„Kære Mand," svarede Martin og tog ham ved begge hans Arme, „jeg har ikke set hende, siden jeg forlod min Bedstefaders Hus."

„Naa, saa maa jeg sige," raabte Mark og slog saaledes i det lille Bord med sin knyttede Næve, at Oksekødet og Skinken dansede paa det, mens alle hans Ansigtstræk syntes at stige op i hans Pande af Henrykkelse for aldrig mere at vende tilbage fra den, „hvis jeg ikke er født til at være Deres Tjener og fæstet dertil af Skæbnen, er der ikke nogen saadan Ting til i Naturen som en Blaa Drage! Hvad! medens jeg drev om paa en gammel Kirkegaard i City for at komme i godt Humør, saa jeg da ikke Deres Bedstefader rokke frem og tilbage der i en stiv Klokketime? Fulgte jeg maaske ikke bag efter ham og saa ham gaa ind i Todgers's Pensionat for handelsrejsende og komme ud derfra igen, og fulgte jeg saa ikke bag efter ham hjem til hans Hotel og gik ind til ham og sagde, at han netop var en Herre, jeg gad tjene, som jeg havde sagt, førend jeg forlod Dragen? Sad den unge Dame da ikke inde hos ham,

og gav hun sig ikke til at smile paa en Maade, som var dejlig at se? Sagde Deres Bedstefader ikke: „Kom igen om otte Dage," og kom jeg ikke igen om otte Dage, og sagde han saa ikke til mig, at han ikke mere kunde indlade sig paa at tro nogen, og derfor ikke vilde fæste mig, hvorvel han gav mig noget rigtig godt at drikke? Aah," udbrød Mark Tapley med en pudsig Blanding af Glæde og Ærgrelse, „hvad Ære er der ved at være lystig under saadanne Omstændigheder? Hvem kan vel bare sig derfor, naar Tingene føje sig saaledes?"

Martin stod nogle Øjeblikke og stirrede paa ham, som om han virkelig tvivlede om sine egne Sansers Vidnesbyrd og ikke kunde tro, at Mark stod lyslevende foran ham. Til sidst spurgte han ham, om han troede, at han hemmelig kunde bringe den unge Dame et Brev, hvis hun endnu var i London.

„Om jeg tror, jeg kan?" spurgte Mark. „Tror, at jeg kan? Der, sæt Dem; skriv Brevet!"

Dermed ryddede han Bordet ved den summariske Proces at hælde alt, hvad der stod paa det, ind i Ilden; snappede nogle Skrivematerialier fra Kaminhylden; satte Martins Stol hen for dem; trykkede ham ned paa den; dyppede en Pen og gav ham den i Haanden.

„Skriv væk, Herre!" raabte Mark. „Gør det rigtig kraftigt. Lad der blive Fynd og Klem i det. Om jeg tror det? Det skulde jeg tro!"

Martin havde ingen flere Opfordringer nødig, men gav sig til at skrive meget ivrigt, mens Tapley uden flere Formaliteter indstallerede sig som hans Kammertjener, idet han trak Kjolen af og begyndte at rydde op i Kaminen og gøre alt ordentligt i Stuen. Under alt dette smaasnakkede han med sig selv.

„Et lysteligt Logi," sagde Mark og gned sig paa Næsen med Knoppen paa Enden af Ildskuffen; „det er en Trøst. Det regner gennem Loftet. Det er ikke saa galt. En livlig gammel Seng, tør jeg vædde paa; uden Tvivl fuld af en

Masse Blodsugere. Mit Humør begynder at komme sig. En ualmindelig laset Nathue, denne hersens. Et meget godt Tegn. Vi skulle nok komme ovenpaa! Hør, lille Jane," raabte han ned ad Trappen, „kom med det Glas varm Toddy til min Herre, som De var ved at lave, da jeg kom. Det var ret," sagde han til Martin. „Klem paa af alle Kræfter. Vær endelig rigtig kærlig. De kan ikke gøre det for kraftigt!"

Fjortende Kapitel.

Hvori Martin tager Afsked med sit Hjertes Dame og hædrer et ringe Individ, hvis Lykke han agter at gøre, ved at anbefale hende til hans Beskyttelse.

Da Brevet var tilbørlig underskrevet og forseglet, blev det overgivet Mark Tapley til øjeblikkelig Afsendelse. Hans Hverv lykkedes saa godt for ham, at han endnu samme Aften, netop som Huset skulde lukkes, kunde vende tilbage med det velkomne Budskab, at han havde sendt Brevet op til den unge Dame, indesluttet i en egenhændig ny Ansøgning fra ham om at blive antagen i Mr. Chuzzlewits Tjeneste, og at hun selv var kommen ned og i stor Hast og stærk Sindsbevægelse havde sagt ham, at hun vilde mødes med Brevskriveren Klokken otte næste Morgen i St. James Park. Det aftaltes derpaa mellem den ny Herre og den ny Tjener, at Mark skulde indfinde sig i god Tid i Nærheden af Hotellet for at ledsage den unge Dame til Mødestedet, og da de efter denne Aftale vare skiltes ad for den Aften, greb Martin atter Pennen og skrev endnu et Brev, hvorom man snart vil faa mere at høre.

Han stod op før Daggry og var ved Parken samtidig med Morgenen, der var iført den mindst klædelige af de

tre Hundrede og fem og tresindstyve Dragter, der findes i Aarets Klædeskab. Den var raa, fugtig, mørk og trist; Skyerne vare lige saa snavsede som Jorden, og i alle Gader og Alleer var Udsigten spærret af Taagen ligesom af et smudsigt Tæppe.

„Det er rigtignok et dejligt Vejr," sagde Martin i en bitter Tone til sig selv, „til at gaa op og ned i her ligesom en Tyv! Et dejligt Vejr til et Stævnemøde mellem to elskende under aaben Himmel og paa en offentlig Spadsereplads! Det er nok paa Tide, at jeg ser hurtigst muligt at komme bort til et andet Land; for her gaar alting galt for mig!"

Hans næste Tanke vilde maaske have været, at af alle Morgener i Aaret egnede denne sig heller ikke for en ung Dame til at komme ud i et saadant Ærinde. Men hvis hans Tanker overhovedet tog denne Retning, standsede han dem ved Synet af hende et lille Stykke borte og ilede hende i Møde. Hendes Kavaler, Tapley, trak sig paa samme Tid ærbødig tilbage og gav sig til at studere Taagen med tilsyneladende dyb Interesse. .

„Min kære Martin!" sagde Mary.

„Min kære Mary!" sagde Martin, og saadanne underlige Mennesker ere elskende, at dette var alt, hvad de for Øjeblikket sagde, skønt Martin tog baade hendes Arm og hendes Haand, og de en halv Snes Gange gik op og ned ad en lille Gang, hvor de vare mindst udsatte for, at nogen lagde Mærke til dem.

„Hvis du i det hele taget har forandret dig, kære Mary, siden vi sidst saas," sagde Martin omsider, idet han saa paa hende med stolt Henrykkelse, „er du kun bleven endnu smukkere!"

Havde hun været af samme Stof som forelskede unge Damer i Almindelighed, vilde hun have nægtet dette for at gøre sig saa interessant som mulig og svaret, at hun meget godt vidste, at hun havde skæmmet sig frygtelig; eller at hun var tæret hen af Sorg og Græmmelse; eller

at hendes Dage vare talte; eller at hendes sjælelige Lidelser vare ubeskrivelige, eller enten ved Taarer eller Ord eller en Blanding af begge Dele have givet ham en lignende Meddelelse og gjort ham saa ulykkelig som mulig. Men hun var bleven oplært i en alvorligere Skole end den, hvori de fleste unge Pigers Aand bliver dannet; hendes Natur var bleven styrket af Taalmodighedens og Nødvendighedens haarde Hænder; hun var gaaet ud af sine tidlige Prøvelser som en standhaftig, selvfornægtende, alvorlig og inderlig Karakter og havde som ganske ung Pige — om til Lykke for sig selv eller ham, vedkommer os ikke her — tilegnet sig en Del af de ædlere Egenskaber, som hos kærlige Hjerter ofte udvikles ved de modnere Aars Sorger og Kampe, men ofte ogsaa alene ved deres Lærdomme. Ufordærvet og ublaseret i sine Sorger og Glæder, saa hun med en frimodig, dyb og inderlig Hengivenhed for Genstanden for sin unge Kærlighed i ham kun en Mand, der for hendes Skyld havde ofret Hjem og Formue, og hun tænkte ikke mere paa at vise ham denne Kærlighed anderledes end ved glade og opmuntrende Ord, fulde af levende Haab og taknemmelig Tillidsfuldhed, end hun tænkte paa, at hun skulde have gjort sig uværdig til den ved et eneste Øjeblik, i Tanke eller Gerning, at give efter for Verdens Fristelser.

„Men hvad er det for en Forandring, der er foregaaet med dig, Martin?“ svarede hun; „thi det ligger mig mest paa Sinde. Du ser mere modfalden og tankefuld ud, end du plejer.“

„Ja,“ sagde Martin, idet han slyngede sine Arme om hendes Liv efter først at have overtydet sig om, at der ingen Iagttager var i Nærheden, „det vilde være underligt, om jeg ikke gjorde det, da jeg, især i den sidste Tid, har haft det haardt nok.“

„Det ved jeg,“ svarede hun. „Naar har jeg undladt at tænke paa det og paa dig?“

„Ikke ofte, vil jeg haabe,“ sagde Martin. „Ikke ofte, er jeg vis paa. Ikke ofte, har jeg en vis Ret til at vente,

Mary; thi jeg har maattet døje en hel Del Ydmygelser og Savn og gør naturligvis Regning paa den Erstatning, som du kan forstaa."

„En grumme, grumme ringe Erstatning," svarede hun med et noget svagere Smil. „Men den har du og vil du altid have. Du har betalt en høj Pris for et fattigt Hjerte, Martin, men det er i det mindste dit og trofast."

„Derom er jeg naturligvis fuldkommen overtydet," sagde Martin, „da jeg ellers ikke vilde have bragt mig i min nuværende Stilling. Men kald ikke dit Hjerte fattigt, Mary; thi jeg kalder det rigt. Og nu vil jeg meddele dig en Plan, dyrebare Pige, som i Førstningen vil overraske dig, men som jeg har lagt for din Skyld. Jeg staar i Færd med," tilføjede han langsomt, idet han saa hende dybt ind i hendes klare, sorte Øjne, der vare fulde af Forundring, „at rejse udenlands."

„Rejse udenlands, Martin!"

„Kun til Amerika. Men se nu, hvor du straks hænger med Hovedet!"

„Hvis jeg gør det, eller, jeg haaber, jeg kan sige, hvis jeg gjorde det," svarede hun, idet hun efter en kort Pause løftede Hovedet i Vejret, „var det af Sorg ved Tanken om, hvad du har sat dig for at lide for min Skyld. Jeg vil ikke vove at fraraade dig det, Martin; men det er en lang, lang Rejse; der ligger et stort Verdenshav imellem; Sygdom og Mangel ere alle Vegne tunge at bære, men de ere frygtelige at udholde i et fremmed Land. Har du tænkt paa alt dette?"

„Tænkt paa det!" udbrød Martin, idet han trods sin Kærlighed, som virkelig var inderlig og oprigtig, næsten ikke lagde mindste Baand paa sin sædvanlige Heftighed. „Hvad skal jeg gøre? Det er let nok sagt, om jeg har tænkt paa det, men du burde i samme Aandedræt spørge, om jeg har tænkt paa at sulte ihjel hjemme; om jeg har tænkt paa at gøre Sjoverarbejde for at leve, om jeg har tænkt paa at holde Heste paa Gaden for at tjene mig et

Stykke Brød fra den ene Dag til den anden? Naa, naa," tilføjede han i en blidere Tone, „hæng nu ikke saaledes med Hovedet; thi jeg trænger til den Opmuntring, som kun dit søde Ansigt kan give mig. Saa, nu er det godt; nu er du atter kæk!"

„Jeg gør mig Umage for at være det," svarede hun, smilende gennem sine Taarer.

„At gøre sig Umage for at være noget, der er godt, og virkelig være det, er et og det samme hos dig. Har jeg ikke for længe siden vidst det?" udbrød Martin muntert. „Saa, det var prægtigt! Nu kan jeg fortælle dig alle mine Planer lige saa trøstigt, som om du allerede var min egen lille Kone."

Hun hængte sig fastere ved hans Arm, idet hun saa ham op i Ansigtet, og bad ham tale frit og aabent.

„Du ved," sagde Martin og legede med den lille Haand, der hvilede paa hans Haandled, „at mine Forsøg paa at arbejde mig frem herhjemme ere blevne skuffede og modarbejdede. Jeg vil ikke sige af hvem, Mary, da det vilde være pinligt for os begge, men saaledes er det. Har du i den sidste Tid hørt ham tale om en Slægtning af mig eller ham ved Navn Pecksniff? Svar mig kun paa, hvad jeg spørger dig om, ikke andet."

„Jeg har til min Forundring hørt, at han er et bedre Menneske, end man troede."

„Ja, det tænkte jeg nok."

„Og at vi rimeligvis ville komme til at gøre hans Bekendtskab, om ikke besøge og leve sammen med ham og — tror jeg — hans Døtre. For han har jo Døtre, har han ikke?"

„To. Et dejligt Par! Ædelstene af det reneste Vand!"

„Aa, du spøger!"

„Der gives en Slags Spøg, som nærmer sig stærkt til Alvor og indeholder en temmelig god Portion Modbydelighed, og i denne Aand spøger jeg med Hensyn til Pecksniff, i hvis Hus jeg har levet som hans Medhjælper, og af hvis

Haand jeg har lidt Haan og Fornærmelse. Hvad der end hændes, og hvor nøje du end maatte blive bragt i Forbindelse med hans Familie, saa glem aldrig det, Mary; tab intet Øjeblik, hvor stærkt Skinnet end kan synes at modsige mig, den Forsikring af Syne: Pecksniff er en Skurk."

„Virkelig!"

„I Tanker, Gerninger og alt andet. En Skurk fra det øverste Haar paa hans Hoved til den yderste Spids af hans Taa. Om hans Døtre vil jeg kun sige, at de efter min bedste Overbevisning ere pligtopfyldende unge Damer, som stærkt slægte deres Fader paa. Det er vel en lille Digression fra Hovedpunktet, men fører mig dog til, hvad jeg vilde sige."

Han standsede for igen at se hende ind i Øjnene, og da han, ved hastig at skotte over sin Skulder, opdagede, at der ingen var i Nærheden, og at Mark endnu stadig var optagen af Taagen, saa han ikke alene ogsaa paa hendes Læber, men kyssede dem oven i Købet.

„Jeg rejser altsaa til Amerika med gode Udsigter til at gøre min Lykke der og meget snart komme hjem igen, maaske for at føre dig derover paa nogle faa Aar, men i ethvert Tilfælde for at forlange dig til Hustru, hvilket jeg efter saadanne Prøvelser kan gøre uden Frygt for, at du endnu skulde mene, at det er din Pligt at holde fast ved ham, som med sin gode Vilje ikke vil tillade mig at leve i mit Fædreland, thi det er sandt. Hvor længe jeg bliver borte, er naturligvis usikkert, men saa meget længe bliver det ikke. Stol du kun trygt paa det."

„Men i Mellemtiden, kære Martin —"

„Det er netop det, jeg kommer til. I Mellemtiden skal du høre stadig fra mig, og det saaledes."

Han standsede for at tage det Brev op af Lommen, som han havde skrevet Aftenen i Forvejen, og vedblev derpaa:

„I denne Karls Tjeneste og i denne Karls Hus — med

Karl mener jeg naturligvis Pecksniff — er der en vis Person ved Navn Pinch — glem ikke det; en fattig, enfoldig Original, men grundærlig og retskaffen, fuld af Iver og inderlig Hengivenhed for mig, som jeg agter at gengælde med det første ved at hjælpe ham frem paa en eller anden Maade."

„Din gamle, kærlige Natur, Martin!"

„Aa, det er ikke værd at tale derom, min Pige. Han er saa taknemmelig og tjenstvillig, at det er mig mere end Løn nok. En Aften fortalte jeg nu Pinch min Historie og alt om dig og mig, hvilket interesserede ham i en ikke ringe Grad, kan jeg forsikre dig, for han kender dig. Ja, du maa nok se forundret ud — og jo længer, des bedre, da det klæder dig saa smukt — men du har hørt ham spille paa Orgelet i Kirken i Landsbyen, og han har set dig lytte efter hans Musik og er oven i Købet bleven inspireret af dig!"

„Var det ham, som spillede?" udbrød Mary. „Det er jeg ham inderlig taknemmelig for."

„Ja, det var ham, og han spiller endnu stadig Orgelet, og uden at faa noget for det. Han er meget enfoldig, et rent Barn, men en rigtig god skikkelig Fyr, forsikrer jeg dig."

„Det er jeg vis paa," svarede hun med den største Alvor. „Det maa han være!"

„Ja vel, det er der ingen Tvivl om," sagde Martin i sin sædvanlige ligegyldige Tone. „Det er han. Ser du nu, det er faldet mig ind — dog holdt, naar jeg læser for dig, hvad jeg har skrevet og sender ham i Aften med Posten, vil det forklare sig selv. „Min kære Tom Pinch." Det er maaske noget familiært," sagde Martin, idet han pludselig huskede paa, at han havde været saa stolt under deres sidste Samtale, „men jeg kalder ham min kære Tom Pinch, fordi det fornøjer ham."

„Meget rigtigt og meget venligt."

„Ja netop! Man gør altid bedst i at vise sig venlig, naar man kan, og han er, som sagt, virkelig en fortræffelig

Fyr. „Min kære Tom Pinch, jeg afsender dette under Adresse til Mrs. Lupin i den Blaa Drage og har med et Par Ord bedet hende give Dem det, uden at tale derom til andre, og gøre det samme med alle de Breve, hun i Fremtiden faar fra mig. Grunden hertil vil straks være Dem klar" — det ved jeg for Resten ikke, om den vil," brød Martin af, „for han er saa langsom til at fatte, stakkels Fyr; men med Tiden kommer han nok efter det. Grunden er simpelt hen den, at jeg ikke ønsker, at mine Breve skulle blive læste af andre og især ikke af den Skurk, som han holder for en Engel."

„Igen Pecksniff?" spurgte Mary.

„Ja vist," sagde Martin — „vil straks være Dem klar. Jeg er færdig med mine Forberedelser til at rejse til Amerika, og det vil overraske Dem at høre, at jeg ledsages derover af Mark Tapley, som jeg paa en underlig Maade er snublet over her i London, og som endelig vil stille sig under min Beskyttelse" — jeg mener naturligvis," sagde Martin, idet han igen brød af, „vor Ven der i Baggrunden."

Hun blev inderlig glad ved at høre dette og saa venlig til Mark, der sænkede sine Øjne ned fra Taagen for at møde hendes Blik, som havde en umaadelig oplivende Virkning paa ham. Hun sagde ydermere i hans Paahør, at han var et godt, muntert Menneske, der ganske sikkert vilde vise sig tro, Lovtaler, som Tapley ved sig selv besluttede at fortjene af saadanne Læber, om det saa skulde koste hans Liv.

„Og nu, min kære Pinch," begyndte Martin atter, idet han fortsatte Oplæsningen, „vil jeg vise Dem en stor Tillid, da jeg ved, at jeg trygt kan stole paa Deres Tavshed og Æresfølelse, og der for Tiden ingen anden er, som jeg kan betro mig til."

„Det sidste tror jeg ikke, jeg vilde skrive, Martin."

„Ikke det? Godt, saa vil jeg slette det ud. Men sandt er det alligevel."

„Men det kunde synes uvenligt."

„Aa, jeg bryder mig ikke om Pinch. Der er ingen Grund til at gøre Komplimenter med ham. Imidlertid skal jeg slette det ud, siden du ønsker det, og sætte Punktum efter „Æresfølelse.“ Meget vel! „Jeg vil ikke alene“ — det er atter Brevet, forstaar du nok.“

„Ja vist.“

„Jeg vil ikke alene sende mine Breve til den unge Dame, jeg har fortalt Dem om, i Omslag til Dem, for at De kan afsende dem efter den Adresse, hun opgiver Dem, men jeg anbefaler tillige hende, den unge Dame selv, til Deres bedste Omsorg, dersom De skulde træffe sammen med hende. Jeg har Grund til at tro, at Sandsynligheden for, at De vil mødes med hende — maaske endog meget ofte — hverken er ringe eller fjern, og skønt De i Deres Stilling ikke kan gøre synderlig til at mildne hendes Sorger, stoler jeg dog sikkert paa, at De vil gøre, hvad De kan, og derved fortjene den Tillid, jeg har vist Dem.“ Ser du, kære Mary, det vil være en stor Trøst for dig at have nogen, om han end er nok saa enfoldig, som du kan tale med om mig, og den allerførste Gang, du taler med Pinch, vil du straks mærke, at du ikke har nødig at være mere forlegen eller tilbageholden ved at tale med ham, end om han var en gammel Kone.“

„Under alle Omstændigheder,“ svarede hun smilende, „saa er han din Ven, og det er nok.“

„Aa, ja vist er han min Ven; jeg har med rene og klare Ord sagt ham, at vi altid ville tænke paa ham og beskytte ham, og det er et smukt Træk i hans Karakter, at han er taknemmelig, meget taknemmelig. Du vil komme til at holde meget af ham, min Pige. Du vil opdage meget hos Pinch, der er komisk og gammeldags; men du kan gerne le ad ham, uden at han vil tage sig det nær; han vil tværtimod synes godt om det.“

„Da tror jeg dog ikke, at jeg vil prøve det Eksperiment, Martin.“

„Det vil du naturligvis ikke, hvis du kan lade det

være; men du vil sikkert finde det noget vanskeligt at bevare din Alvor lige over for ham. Dog det vedkommer jo ikke denne Sag og allermindst Brevet, som ender saaledes: „Overbevist om, at jeg ikke har nødig at udvikle denne Tillids Art og Omfang vidtløftigere for Dem, da den allerede maa staa fuldkomment klart for Dem, vil jeg, idet jeg siger Dem Farvel og ser frem til vort næste Møde, kun tilføje, at jeg fra nu af, under alle Forandringer til det bedre, skal tage mig af Deres Forfremmelse og Lykke, som om det var min egen. Det kan De stole paa. Og vær overbevist om, kære Tom Pinch, at jeg altid er Deres sande Ven, Martin Chuzzlewit. P. S. Jeg vedlægger det Beløb, som De saa venligt" — „Aah", sagde Martin, idet han afbrød sig selv og lagde Brevet sammen igen, „det er ikke noget."

I det samme traadte Mark Tapley til og bad undskylde, at han gjorde opmærksom paa, at Uret paa Krigsministeriums-Bygningen var i Færd med at slaa.

„Hvilket jeg ikke vilde have omtalt," tilføjede Mark, „dersom den unge Dame ikke havde paalagt mig at gøre hende opmærksom derpaa."

„Det gjorde jeg," sagde Mary. „Tak skal De have. Det var meget rigtigt af Dem. Om en Minut er jeg færdig til at gaa. Vi have kun Tid til nogle ganske faa Ord endnu, kære Martin, og skønt jeg havde saa meget at sige, maa det dog være usagt til vort næste glade Møde. Gud give, at det maa blive snart og under lykkelige Forhold! Dog det har jeg ingen Frygt for."

„Frygt!" udbrød Martin. „Hvem har det! Hvad er nogle faa Maaneder? Hvad er et helt Aar? Naar jeg kommer sejrrig tilbage efter at have brudt mig en Livsbane, da kan denne Skilsmisse vel synes sørgelig, men nu! Jeg sværger dig til, at jeg ikke vilde, at den skulde finde Sted under heldigere Varsler, selv om jeg raadede derfor; thi da vilde jeg være mindre tilbøjelig til at rejse og mindre gennemtrængt af Nødvendigheden deraf."

„Ja, ja. Det føler jeg med. Naar rejser du?“

„I Aften. I Aften tage vi til Liverpool. Derfra afgaar der, som jeg hører, et Skib om tre Dage. Om en Maaned eller mindre ere vi der. Og hvad er en Maaned? Hvor mange Maaneder ere ikke gaaede, siden vi sidst skiltes?“

„Det er langt nok at se tilbage paa,“ sagde Mary med en Genklang af hans muntre Tone, „men dog er den Tid gaaet som ingenting.“

„Som slet ingenting!“ udbrød Martin. „Jeg opnaar Forandring af Sted og Omgivelser, Forandring af Mennesker, Forandring af Sædvaner, Forandring af Sorger og Forhaabninger! Tiden vil flyve af Sted, som om den havde Vinger! Jeg kan udholde alt, naar jeg kun kan faa Fart paa.“

Tænkte han alene paa hendes Ængstelse for ham, da han lagde saa liden Vægt paa hendes Andel i Skilsmissen; paa hendes stille, ensformige Liv og hendes taalmodige, længselsfulde Venten fra Dag til Dag? Var der ikke noget skurrende og disharmonisk i hans Tales dristige Klang, hvorigennem Grundakkorden: „Jeg“ stadig kunde høres, hvor højt han saa stemte Tonen? Ikke i hendes Øre. Det havde maaske været bedre, om det havde været anderledes, men saaledes var det. Hun havde hørt det samme kække Sind, der for hendes Skyld havde kastet Vrag paa al Vinding og Fordel, lade haant om Farer og Savn, for at hun skulde være rolig og glad; andet havde hun ikke hørt. Det Hjerte, hvor Egenkærligheden ikke har fæstet Bo og opført sin Trone, er langsomt til at spore dens hæslige Nærværelse, naar det ser den for sig. Ligesom man i gamle Dage troede, at kun den, der selv var besat af en ond Aand, kunde opdage den lurende Djævel i andre Menneskers Bryst, saaledes genkende beslægtede Laster hver Dag hinanden i deres Smuthuller, medens Dyden er vantroende og blind.

„Kvarteret er omme!“ udbrød Tapley i en advarende Tone.

„Nu er jeg paa Øjeblikket færdig til at gaa,“ svarede hun. „Een Ting, kære Martin, maa jeg sige dig. For nogle

faa Minutter siden bad du mig kun at svare dig paa, hvad du spurgte mig om med Hensyn til eet Emne, men du bør og maa vide — ellers kunde jeg ikke være rolig — at siden den Skilsmisse, hvori jeg ulykkeligvis var Aarsag, har han ikke en eneste Gang nævnt dit Navn, aldrig hentydet til det eller sat det i Forbindelse med haarde Ord eller Bebrejdelser og ingen Sinde været mindre god imod mig."

„For det sidste takker jeg ham," sagde Martin, „men heller ikke for andet. Dog jo, ved nærmere Eftertanke takker jeg ham ogsaa for hans anden Velvilje, eftersom jeg hverken venter eller ønsker, at han oftere skal nævne mit Navn. Han vil maaske een Gang gøre det — for at overdænge det med Bebrejdelser — i sit Testamente. Lad ham kun det, hvis han vil! Naar det kommer til min Kundskab, ligger han i sin Grav som en Satire paa sin egen Forbitrelse, Gud hjælpe ham!"

„Hvis du undertiden, Martin, i en eller anden rolig Time ved Vinterilden, i Sommerluften, naar du hører blid Musik eller tænker paa Død, Hjem eller Barndom, hvis du i et saadant Øjeblik vilde sætte dig for, kun een Gang om Maaneden eller bare een Gang om Aaret, at tænke paa ham eller enhver anden, der har forurettet dig, vilde du tilgive ham i dit Hjerte, ved jeg!"

„Delte jeg denne Tro, Mary, vilde jeg sætte mig for aldrig at tænke paa ham for at spare mig Skammen over at have gjort mig skyldig i en saadan Svaghed. Jeg er ikke født til at være en Dukke eller et Legetøj for noget Menneske og allermindst for ham, for hvis Luner og Egensindighed hele min Ungdom er bleven opofret til Gengæld for det gode, han gjorde mig. Det var kun et ligeligt Bytte imellem os — en ren Tuskhandel — andet ikke; og jeg skylder ham ikke saa meget, at jeg har nødig at lægge en flov Tilgivelse i Vægtskaalen for at bringe den i Ligevægt. Han har paa det bestemteste forbudt dig at nævne mig, ved jeg," tilføjede han hastigt; „ikke sandt, har han ikke?"

„Det er saa længe siden," svarede hun; „straks efter eders Skilsmisse, endnu førend du havde forladt Huset. Siden har han ikke gjort det."

„Siden har han ikke gjort det, fordi han ikke har haft Grund dertil; dog det har ikke stort at sige enten i den ene eller den anden Retning. Lad enhver Hentydning til ham fra nu af være bandlyst mellem dig og mig. Og husk derfor paa, min Pige" — her drog han hende hurtigt til sig, da Afskedsøjeblikket nu var kommet — „baade i det første Brev, du skriver til mig med Posten til New York, og i alle de andre, du sender mig ved Pinch, husk paa, at han ikke mere er til, men er ligesom død for os. Og nu Gud velsigne dig! Dette er et underligt Sted til et saadant Møde og en saadan Skilsmisse; men vort næste Møde skal blive paa et bedre og vor næste og sidste Skilsmisse paa et værre Sted."

„Der er endnu eet Spørgsmaal, som jeg maa gøre dig, Martin. Har du skaffet dig Penge til denne Rejse?"

„Om jeg har?" udbrød Martin, maaske af Stolthed, maaske ogsaa for at berolige hende. „Det var ogsaa et Spørgsmaal af en Udvandrers Kone! Hvorledes skulde jeg vel komme frem enten til Lands eller til Søs uden dem, min Pige?"

„Ja, men nok, mener jeg."

„Nok? Mere end nok. Tyve Gange mere end nok. Hele Lommen fuld. Mark og jeg ere fuldkommen saa rige, som om vi havde Fortunatus's Pung i vor Rejsekuffert."

„Den halve Time er omme!" udbrød Tapley.

„Lev vel tusinde Gange!" udbrød Mary med bævende Stemme.

Men hvilken kold Trøst er ikke et Levvel! Det vidste Mark Tapley meget godt. Maaske vidste han det af sin Læsning, maaske af egen Erfaring, maaske af Instinkt; det er umuligt at sige; men hvorfra han saa vidste det, saa indgav hans Viden ham uvilkaarlig den klogeste Fremgangsmaade, et Menneske kunde have fulgt under de forhaanden-

værende Omstændigheder. Han fik pludselig et voldsomt Nyseanfald og var nødt til at vende Hovedet bort, hvorved han paa en Maade indhegnede de elskende i en Krog for dem selv og dannede et Skærmbræt for dem.

Der indtraadte en kort Pause, men Mark havde en Anelse om, at det paa sin Vis var ganske tilfredsstillende. Derpaa gik Mary med Sløret for Ansigtet hurtig forbi ham og gav ham et Vink om at følge med. Endnu en Gang standsede hun, førend de tabte hin Krog af Syne, og vinkede med Haanden ad Martin, der i samme Øjeblik gjorde et Spring hen imod dem, som om han endnu havde nogle Afskedsord at sige; men hun skyndte sig kun saa meget hurtigere af Sted, og Tapley fulgte pligtskyldigt bagefter.

Da han igen sluttede sig til Martin paa dennes eget Værelse, fandt han ham siddende mismodig foran den støvede Kaminrist med begge Fødder paa Kamingitteret, begge Albuer paa Knæene og støttende Hagen paa en ikke synderlig skøn Maade paa sine Haandflader.

„Naa, Mark?"

„Ja, Herre," sagde Mark med et dybt Aandedræt, „jeg fulgte den unge Dame lykkelig og vel hjem og er nu ganske glad for, at det er overstaaet. Hun sender Dem en Mængde venlige Hilsener, og denne," her rakte han ham en Ring, „som en Afskedsgave."

„Diamanter!" sagde Martin, idet han kyssede Ringen — lad os ikke gøre ham Uret; det var for hendes, ikke for Diamanternes Skyld — og stak den paa sin Lillefinger. „Prægtige Diamanter. Min Bedstefader er en underlig Person, Mark. Han maa have givet hende den."

Mark Tapley vidste lige saa godt, at hun havde købt den, for at den intet anende Martin i Nødstilfælde skulde have noget værdifuldt hos sig, som han vidste, at det var Dag og ikke Nat, og skønt han for saa vidt var lige saa ubekendt med det funklende Smykkes virkelige Historie som Martin selv, var han dog lige saa overbevist om, at hun, da hun købte det, havde udgivet alle sine sammensparede

Penge, som om han havde set dem blive udbetalte Stykke for Stykke. Hendes Elskers paafaldende Tungnemhed med Hensyn til denne lille Episode oplyste øjeblikkelig Mark om dens sande Rod og Aarsag, og fra dette Øjeblik af havde han en klar og fuldstændig Indsigt i Grundtrækket af Martins Karakter.

„Hun fortjener de Ofre, jeg har bragt," sagde Martin, idet han lagde Armene over Kors og saa paa Asken i Kaminen, som om han forfulgte en tidligere Tankerække. „Fortjener dem til fulde. Ingen Rigdomme" — her strøg han sig om Hagen og grublede — „vilde have kunnet opveje Tabet af en saadan Natur, ikke at tale om, at jeg ved at vinde hendes Kærlighed har fulgt min egen Tilbøjelighed og krydset egenkærlige Planer hos andre, som ingen Ret havde til at nære dem. Hun fortjener til fulde — hun mere end fortjener — de Ofre, jeg har bragt. Ja, det gør hun. Det er der ingen Tvivl om."

Disse Grublerier naaede eller naaede maaske ikke Mark Tapleys Øren; thi skønt de ingenlunde henvendtes til ham, udtaltes de dog i en dæmpet Tone. I ethvert Tilfælde stod han der og iagttog Martin med et ubeskriveligt og yderst indviklet Udtryk i sit Ansigt, indtil hans unge Herre tog sig sammen og saa hen paa ham. I samme Øjeblik vendte han sig om, som om det pludselig faldt ham ind at træffe nogle Forberedelser til Rejsen, og medens han uden at frembringe nogen Lyd satte et frygtelig uhyggeligt Smil op, syntes han ved en Grimace og en Bevægelse med Læberne at give sine Følelser Luft i Ordet:

„Lystigt!"

Femtende Kapitel.

Hvis Omkvæd er: Hil Columbia!

En mørk og skummel Nat; Folk krybe sammen i deres Senge eller sidde sildig i Kreds om Ilden; Nøden, koldere end Nødvendigheden, gyser paa Gadehjørnerne; Kirketaarne summe af den svage Dirren af deres egne Tunger, som lige have begyndt at udhvile sig efter den spøgelseagtige Forkyndelse, „eet!" Jorden er dækket med et sort Ligklæde ligesom til Gaarsdagens Begravelse; de mørke Træklynger svaje sørgelig hid og did ligesom Fjerbuskene paa en kæmpestor Ligvogn; alt er tyst og stille, hensunken i en dyb Ro, med Undtagelse af de hurtige Skyer, som fare forbi Maanen, og den forsigtige Blæst, der, idet den sniger sig efter dem paa Jorden, standser for at lytte og suser videre og standser igen og følger efter, ligesom en vild Indianer paa Fjendens Spor.

Hvorhen ile Skyerne og Blæsten? Hvis de som brødefulde Aander haste til et uhyggeligt Møde med beslægtede Magter, i hvilken vild Egn holde Elementerne da Raad, eller hvor tumle de sig i deres forfærdelige Lege?

Her! Frigjorte fra det snævre Fængsel, der kaldes Jorden, ude i Vandenes Ørken. Her brøle, rase, hyle og larme de den hele Nat. Herhen komme de klingende Stemmer fra Huler paa Kysten af hin lille Ø, der slumrer saa rolig tusinde Mile borte midt i de vrede Vover, og her styrte Vindstødene dem i Møde fra ukendte, øde Steder i Verden. Her stride og kæmpe de med hverandre i deres ubundne Friheds Raseri, indtil Havet, pisket op til en Lidenskabelighed som deres egen, rejser sig i hele sin fnysende Vælde, og alt bliver den vildeste Forvirring.

Fremad, fremad, fremad over det endeløse, oprørte Rum rulle de lange, svulmende Bølger. Bjærge og Afgrunde komme og forsvinde; hvad der i det ene Nu er oppe er i det næste nede, indtil det hele opløser sig i en sydende

Hvirvel af brusende Vande. Under en vild Forfølgelse og Flugt rejser den ene Sø sig mod den anden, og der opstaar en rasende Kamp, der ender med, at Skummet sprøjter i Vejret og lyser op i den sorte Nat; en uophørlig Vekslen af Form og Farve; intet blivende undtagen den evige Strid; fremad, fremad, fremad rulle de, og mørkere bliver Natten, og højere hyle Vindene, og mere højrøstede og rasende lyde de talløse Stemmer fra Havet, da det vilde Raab runger gennem Stormen: „Et Skib!"

Frem styrer det i modig Kamp med Elementerne, medens dets høje Master skælve, og dets Bjælker knage under Trykket; frem styrer det, snart højt oppe paa de krusede Bølger, snart dybt nede i Havets Dale, som om det et Øjeblik skjulte sig for dets Raseri; og enhver Stormrøst i Luften og paa Vandet raaber endnu højere: „Et Skib!"

Stadig arbejder det sig fremad, og æggede af dets Dristighed og det tiltagende Raab hæve Bølgerne deres hvide Hoveder op over hverandre for at se, og rundt omkring Skibet, saa langt Søfolkene paa dets Dæk kunne øjne i Mørket, trænge de sig sammen om det, tvinge hverandre ned og fare op og styrte frem langt borte fra af grum Nysgerrighed. Højt oven over det brydes de, rundt omkring det brøle og skumme de, og idet de vige Pladsen for andre, trække de sig brummende tilbage og slaa sig selv i Stykker i deres skuffede Harme; men stadig arbejder det sig tappert fremad. Og skønt den graadige Sværm flokker sig tæt omkring det hele Natten, og Daggryet endnu ser den utrættelige Skare holde ned mod Skibet i en endeløs Række af fraadende Bølger, styrer det stadig fremad, medens dunkle Lys skinne fra Køjepladserne, hvor Folk ligge og sove, som om intet dødbringende Element tittede ind ad hver Naad og Sprække, og ingen druknet Sømands Grav med kun en Planke til Dække gabede i de uudgrundelige Dybder dernede.

Blandt disse sovende rejsende vare ogsaa Martin og Mark Tapley, der, vuggede i en tung Døs af den uvante

Bevægelse, vare lige saa ufølsomme for den slette Luft, hvori de laa, som for Oprøret udenfor. Det var højlys Dag, da Martin vaagnede med en uklar Forestilling om, at han drømte, at han var falden i Søvn i en Himmelseng, der i Løbet af Natten havde vendt Bunden i Vejret. Og det var heller ikke nogen Børneleg; thi de første Ting, Tapley genkendte, da han slog Øjnene op, vare hans egne Hæle, der, som han senere ytrede, saa ned paa ham fra en næsten lodret Højde.

„Naa," sagde Mark, da han efter flere frugtesløse Forsøg paa at faa Bugt med Skibets Rullen var kommen op i en siddende Stilling, „det er første Gang, jeg har staaet paa Hovedet en hel Nat igennem."

„Saa skulde De ikke lægge Dem til at sove paa Gulvet med Hovedet mod Læsiden," brummede en Mand i en af Standkøjerne.

„Med Hovedet hvorhen?" spurgte Mark.

Manden gentog sin tidligere Ytring.

„Det skal jeg heller ikke gøre en anden Gang, naar jeg først faar at vide, hvor paa Lag det Land ligger paa Kortet. Imidlertid kan jeg give Dem et bedre Raad. Hverken De eller nogen af mine Venner skulde oftere lægge sig til at sove med sit Hoved i et Skib."

Med en misfornøjet Grynten indrømmede Manden Rigtigheden heraf, vendte sig om i sin Køje og trak Tæppet op over Hovedet.

„For," sagde Tapley sagte ved sig selv, idet han forfulgte Emnet, „Søen er en lunefuld Krabat. Den ved aldrig, hvad den vil gøre med sig selv. Den har ingen Sysselsættelse for sin Aand og fører et rent Driverliv. Ligesom Isbjørnene i Menagerierne, der uafladelig virre med deres Hoveder, kan den ikke være rolig, hvilket ene og alene kommer af dens umaadelige Dumhed."

„Er det Dem, Mark?" spurgte en mat Stemme fra en anden Køje.

„Det er, hvad der er tilbage af mig efter de sidste

fjorten Dage," svarede Tapley. „Naar man skal leve som en Flue, saaledes som jeg har gjort hele den Tid, jeg har været her om Bord — for jeg har stadig maattet holde mig fast ved et eller andet i en endevendt Stilling — og saa kun tager meget lidt til sig, men giver en hel Del fra sig paa forskellige Maader, er det ikke saa underligt, at der ikke bliver stort tilbage af en. Men hvorledes har De det i Dag?"

„Elendigt," sagde Martin med et gnavent Suk. „Hu, ha, dette her er ligefrem afskyeligt!"

„Det er al Ære værd," mumlede Mark, idet han trykkede Haanden mod sit værkende Hoved og saa sig om med et ynkeligt Grin. „Det er al Ære værd at holde Humøret oppe her. Dyden er sin egen Løn; det samme gælder om et godt Humør."

Mark havde for saa vidt Ret, som enhver, der holdt Humøret oppe blandt Mellemdæks-Bekvemmelighederne om Bord i det stolte og hurtig sejlende Paketskib „Skruen", unægtelig havde sig selv at takke herfor og medbragte sit gode Humør ligesom sine Levnetsmidler uden mindste Understøttelse fra Redernes Side. En mørk, lav, kvælende Kahyt, paa alle Sider omgiven af Køjer, der ere overfyldte med Mænd, Kvinder og Børn i forskellige Stadier af Søsyge og Elendighed, er aldrig noget synderlig livligt Forsamlingssted; men naar den er saa propfuld — som Mellemdækket i „Skruen" var paa enhver Udrejse — at Madrasser og Sengklæder maa bredes ud paa Gulvet, saa at alt, hvad der ligner Hygge, Renlighed og Velanstændighed gaar i Løbet, kan det meget let hændes, at en saadan Kahyt ikke alene virker som en temmelig stærk Dæmper paa Elskværdigheden, men ligefrem vækker de egenkærlige og raa Instinkter. Dette følte Mark, mens han sad og saa sig om, og hans Humør steg i samme Grad.

Der var Folk fra England, Irland, Wales og Skotland dernede, alle sammen med deres smaa Forraad af grov Kost og daarlige Klæder og næsten alle sammen med en

hel Flok Børn. Der fandtes Børn af enhver Alder, fra Barnet, der laa ved Brystet, til den opløbne Tøs, der var lige saa udvoksen som hendes Moder. Alle de huslige Kvaler, som avles af Fattigdom, Sygdom, Landflygtighed, Sorg og en lang Rejse i ondt Vejr, vare stuvede sammen i dette lille Rum, og dog herskede der langt mindre Kiv og Strid og langt mere gensidig Hjælpsomhed og almindelig Velvilje i denne usunde Ark end i mangen en glimrende Balsal.

Mens Mark sad og saa sig tankefuld om, opklaredes hans Ansigt. Hist nynnede en gammel Bedstemoder for et sygt Barn og vuggede det paa sine Arme, der næppe vare mere udtærede end dets egne smaa Lemmer; her lappede en stakkels Kone med et spædt Barn paa Skødet en anden lille Unges Klæder og tyssede paa en tredje, der krøb op ad hende fra deres tarvelige Leje paa Gulvet. Hist vare gamle Mænd kejtet sysselsatte med smaa huslige Arbejder, hvorved de vilde have gjort sig latterlige, naar deres gode Vilje og kærlige Hensigt ikke havde været, og her udøvede sortsmudsede Karle — Kæmper paa deres Vis — saadanne smaa Kærlighedsgerninger mod deres Omgivelser, som kunde have passet sig for de blideste Dværge. Endog hos Idioten, som sad og maabede hele Dagen der i Krogen, vaktes Efterlignelseslysten ved, hvad han saa foregaa rundt omkring sig, saa at han knipsede med Fingrene for at adsprede et grædende Barn.

„Hør De," sagde Mark og nikkede til en Kone, der ikke langt fra ham klædte sine tre Børn paa, „ræk mig nu som sædvanlig en af de tre Smaafolk," og idet han sagde det, fortrak hans Mund sig til et Grin, der gik fra det ene Øre til det andet.

„Gid De vilde skaffe Frokost, Mark, i Stedet for at plage Dem med Mennesker, som ikke komme Dem ved," ytrede Martin ærgerlig.

„Godt Ord igen; Frokosten sørger hun for. Det er en ligelig Fordeling af Arbejdet. Jeg vadsker hendes Drenge,

og hun laver vor Te. Jeg har aldrig kunnet lave Te, men enhver kan vadske en Dreng."

Konen, som var syg og svagelig, følte og fattede hans Venlighed, og det var med god Grund, thi hver Nat havde hun været tildækket med hans Overfrakke, mens han kun havde haft de bare Planker og et Tæppe til Leje. Men Martin, der sjælden stod op eller saa sig om, blev helt rasende over denne taabelige Tale og tilkendegav sin Misfornøjelse ved en utaalmodig Brummen.

„Det maa De nok sige," sagde Mark og børstede Barnets Haar saa koldblodigt, som om han havde været født og baaren til Haarskærer.

„Hvad snakker De nu om?" spurgte Martin.

„Om hvad De sagde, eller hvad De mente, da De gav Deres Følelser Luft i saadan en ynkelig Lyd. Jeg er fuldkommen enig med Dem. Det er virkelig meget haardt for hende."

„Hvilket?"

„At gøre Rejsen ganske alene med alle disse smaa Rollinger og sejle saa lang en Vej paa en saadan Aarstid for at træffe sin Mand. Hvis du ikke har Lyst til at faa Sæbe i Øjnene, unge Mand, saa du bliver tosset af Svie," sagde Tapley til den anden Unge, han nu havde under Behandling ved Vadskefadet, „gør du bedst i at lukke dem."

„Hvor skal hun da træffe sin Mand?" spurgte Martin gabende.

„Jeg er meget bange for," svarede Tapley sagte, „at hun ikke ved det. Jeg vil haabe, at hun ikke maa forfejle ham. Men hun sendte sit sidste Brev med en bekendt, og der synes ikke at have været nogen rigtig klar Forstaaelse imellem dem i Forvejen, og ser hun ham ikke vinke med Lommetørklædet i Land ligesom paa Billederne i Visebøgerne, tror jeg, hendes Hjerte brister."

„Men hvorfor i al Verden gaar Konen paa saadan en Vildmand?" udbrød Martin.

Tapley skottede et Øjeblik til ham, som han laa der paa Ryggen i sin Køje, og sagde derpaa ganske roligt:

„Aah! Ja hvorfor? Det er rent ufatteligt! Han har været borte fra hende i to Aar, og hun har følt sig saa ulykkelig og forladt i sin Hjemstavn og har stadig længtes efter at mødes med ham. Det er meget mærkeligt, at hun er her. Aldeles forbavsende! Maaske hun har en lille Skrue løs! Paa anden Maade lader det sig ikke forklare."

Martin var alt for sløvet af Søsygen til at give noget Svar eller kun til at høre efter. Da Genstanden for Deres Samtale i det samme kom tilbage med noget varm Te, afskar hun enhver yderligere Diskussion om dette Emne, og da Maaltidet var forbi, og Tapley havde ordnet Martins Seng, gik han op paa Dækket for at vadske Frokostservicet, nemlig to Tinpæglemaal og et Barberkrus af samme Metal.

Man skylder Mark Tapley at sige, at han led i det mindste lige saa meget af Søsyge som nogen — Mand, Kvinde eller Barn — om Bord, og at han havde en ejendommelig Evne til at støde sig paa alt muligt ved den mindste Anledning og trimle omkuld ved enhver Duvning af Skibet; men fast besluttet paa, som han kaldte det, at „vise, hvad han duede til under ugunstige Omstændigheder", var han Mellemdækkets Liv og Sjæl, og det generede ham ikke mere at bryde af midt i en munter Samtale for at gaa bort og i Enrum være umaadelig syg og derpaa komme igen i det bedste og lystigste Humør for at fortsætte den, end om det havde været det allernaturligste af Verden.

Man kan ikke sige, at hans Munterhed og Godmodighed tiltog, alt som hans Søsyge tog af, da det næppe var muligt, at de kunde blive større; men hans Hjælpsomhed over for de svagere Medlemmer af Selskabet voksede, og til enhver Tid paa Dagen søgte han at gøre Gavn. Skinnede et Glimt af Solen fra den mørke Himmel, straks ravede Mark ned paa Mellemdækket og kom lidt efter op med en Kone, en halv Snes Børn, en Mand, en Dyne, en Stegepande, en Kurv eller noget andet levende eller livløst, som han troede

kunde have godt af den friske Luft. Fristede et Par Timers godt Vejr midt paa Dagen dem, som ellers sjælden eller aldrig kom op paa Dækket, til at kravle op i Storbaaden eller lægge sig paa Varespirene og prøve paa at spise, kunde man se Mark midt i Klyngen byde salt Kød og Beskøjter omkring, uddele smaa Mundfulde Grog, skære Børnenes Mad i Stykker med sin Lommekniv, læse højt af en ærværdig Avis, synge en gammel, gemytlig Vise for et udvalgt Selskab, skrive Begyndelsen af Breve til Venner i Hjemmet for Folk, som ikke selv kunde skrive, gøre Løjer med Mandskabet, være nær ved at blive blæst over Bord, dukke halvt druknet op af et Styrtebad af Skum eller yde en Haandsrækning ved et eller andet, men altid gøre noget for den almindelige Underholdning. Om Aftenen, naar der var gjort Ild paa i Kabyssen paa Dækket, og Gnisterne, der fløj omkring imellem Tovværket og Sejlene, truede Skibet med sikker Undergang ved Ildsvaade, dersom det ikke skulde lykkes Elementerne Luft og Vand at gøre det af med det, kunde man atter se ham, uden Frakke med Skjorteærmerne smøgede op lige til Albuen, gøre Køkkenarbejde, lave Mad og hjælpe alle at gøre et eller andet, som de alene selv aldrig kunde have gjort og aldrig havde drømt om. Kort sagt, der har aldrig været en mere populær Personlighed, end Mark blev det i det stolte og hurtig sejlende Paketskib Skruen, og han opnaaede til sidst i den Grad at blive Genstand for almindelig Beundring, at han begyndte at nære en alvorlig Tvivl ved sig selv om, hvor vidt det med Føje kunde regnes en Mand til Ære at være lystig under saa opmuntrende Forhold.

„Skulde dette vare ved," sagde han, „vilde der, saa vidt jeg kan se, ikke være nogen synderlig Forskel mellem Skruen og Dragen. Jeg kommer vist aldrig til at indlægge mig Ære. Jeg begynder at blive bange for, at Skæbnen har besluttet at gøre Verden let for mig."

„Naa, Mark," sagde Martin, i Nærheden af hvis Køje

han havde hengivet sig til disse Grublerier, „naar mon det dog faar Ende?“

„Om otte Dage til ville vi sandsynligvis være i Havn, sige de. Skibet ter sig nu saa fornuftig, som noget Skib kan; skønt jeg dermed ikke vil sige, at det er nogen synderlig stor Ros.“

„Nej, det synes jeg heller ikke,“ klynkede Martin.

„De vilde have bedre af at staa op.“

„Og blive set af de fine Damer og Herrer paa Agterdækket,“ svarede Martin med haanligt Eftertryk paa Ordene, „imellem alle de Stoddere, der ere stuvede væk i dette afskyelige Hul. Ja, det vilde jeg vist have grumme godt af.“

„Jeg takker Gud for, at jeg ikke af egen Erfaring kan sige, hvorledes en fin Herres Følelser ere,“ sagde Mark, „men jeg havde troet, at en fin Herre vilde finde det langt uhyggeligere hernede end oppe i den friske Luft, især naar Damerne og Herrerne i Agterkahytten kende lige saa meget til ham, som han kender til dem, og rimeligvis ville bryde deres Hoved med ham i samme Forhold. Det havde jeg rigtignok troet.“

„Saa kan jeg fortælle Dem,“ svarede Martin, „at De vilde have troet fejl, og at De tror fejl.“

„Højst sandsynligt,“ sagde Mark med uforstyrrelig Ro. „Det gør jeg saa ofte.“

„Og nu at ligge her,“ udbrød Martin, idet han rejste sig op paa sin Albu og saa forbitret paa sin Ledsager. „Tror De, at det er en Fornøjelse at ligge her?“

„Alle Galehuse i Verden vilde ikke kunne opvise saa afsindigt et Menneske, som den maatte være, der kunde tro det.“

„Hvorfor ægger og opfordrer De mig da idelig og altid til at staa op?“ spurgte Martin. „Jeg bliver liggende her, fordi jeg ikke ønsker i de bedre Dage, som jeg stræber efter, at blive genkendt af en eller anden pengestolt Borger som den, der rejste over med ham blandt Mellemdækspassagererne. Jeg bliver liggende her, fordi jeg ønsker at skjule mine Kaar

og mig selv og ikke at komme til en ny Verden med Skilt og Paaskrift som en forarmet Tigger. Havde jeg haft Raad til at tage mig en Plads i Agterkahytten, skulde jeg nok have holdt Hovedet i Vejret blandt de øvrige. Men da jeg ikke kunde det, saa skjuler jeg det. Kan De forstaa det."

„Det gør mig meget ondt," svarede Mark. „Jeg vidste ikke, at De tog Dem det saa nær, som det nu lader?"

„Nej, det vidste De naturligvis ikke," svarede hans Herre. „Hvor kunde De vide det, da jeg ikke havde sagt Dem det? For Dem, Mark, er det ingen Prøvelse at vimse omkring og gøre Dem det behageligt. Det er lige saa naturligt for Dem at bære Dem saaledes ad under de forhaandenværende Omstændigheder, som det modsatte er det for mig. De tror dog vel ikke, at der er et eneste levende Væsen her om Bord, der paa nogen mulig Maade kan have halvt saa meget at døje her som jeg? Tror De?" spurgte han, idet han satte sig over Ende og saa paa Mark med et meget alvorligt, halvt forundret Udtryk.

Mark lagde Ansigtet i de strammeste Folder og grublede, med Hovedet stærkt paa den ene Side, over dette Spørgsmaal, som om han fandt det overordentlig vanskeligt at svare paa. Af denne Forlegenhed udfriedes han af Martin selv, der, idet han igen lagde sig paa Ryggen og tog den Bog, han havde læst i, sagde:

„Dog hvad kan det nytte at forelægge Dem et saadant Spørgsmaal, da Moralen af, hvad jeg har sagt, er, at De umulig kan forstaa det? Lav mig lidt Grog — kold og meget tynd — giv mig en Tvebak og bed Deres Veninde, der er en nærmere Nabo af os, end jeg kunde ønske, at hun holder sine Børn lidt roligere i Nat, end hun gjorde forrige Nat, saa skal De have Tak."

Mark gav sig med stor Iver til at udføre disse Ordrer, og det lod til, at hans synkende Livsmod begyndte at stige igen, eftersom han flere Gange ganske sagte ytrede, at med Hensyn til dens Evne til at sætte ens Humør paa Prøve havde Skruen unægtelig adskillige aabenbare Fordele forud

for Dragen. Det var en stor Tilfredsstillelse for ham at tænke paa, at han vilde tage dens Hovedfortrin i Land med sig og stadig have det ved sin Side, hvor han saa gik; men hvad han mente med disse trøstelige Tanker, forklarede han ikke.

Og nu begyndte der at opstaa en almindelig Spænding om Bord, og der hørtes jævnlig Spaadomme om, paa hvilken Dag, ja endog til hvilket Klokkeslet de vilde komme til New York. Der var en Stimlen sammen paa Dækket og en Spejden ud over Skanseklædningen, som man før ikke havde kendt Mage til, og der udbrød en epidemisk Mani for at pakke Ting ind hver Morgen, som hver Aften maatte pakkes ud igen. De, som havde Breve at aflevere, Venner at mødes med eller bestemte Planer om at rejse et eller andet Sted hen eller tage sig en eller anden Ting for, drøftede hundrede Gange om Dagen deres Udsigter, og da denne Klasse af Passagerer var meget lille, og Antallet af dem, som slet ingen Udsigter havde, meget stor, var der fuldt op af Tilhørere, men kun meget faa, som talte. De, som hele Tiden havde været syge, bleve nu raske, og de, som havde været raske, bleve endnu raskere. En amerikansk Gentleman i Agterkahytten, som paa hele Rejsen havde været indpakket i Pelsværk og Olieklæder, viste sig uventet med en meget glinsende, højpuldet, sort Hat og undersøgte uafladelig en ganske lille Vadsæk af lyst Læder, som indeholdt hans Klæder, Linned, Børster, Barbertøj, Bøger, Smykker og øvrige Rejsegods. Han stak ogsaa Hænderne dybt ned i Lommen, spadserede frem og tilbage paa Dækket med opspilede Næsebor, som om han allerede indsugede den Frihedsluft, der bringer alle Tyranner Døden, og som en Slave ingen Sinde — under nogen Omstændigheder, som det er Umagen værd at nævne — kan indaande. En engelsk Gentleman, der var stærkt mistænkt for at være løben bort fra en Bank med noget, der hørte til dens Pengekasse foruden Nøglen, talte i høje Toner om Menneskerettighederne og nynnede idelig Marseillaisen. Kort sagt, hele Skibet gen-

nemtrængtes af een fælles Følelse, og Amerikas Jordbund laa tæt foran dem — saa tæt til sidst, at de en stjerneklar Aften tog en Lods om Bord og nogle faa Timer derefter lagde bi til om Morgenen for at vente paa en Dampbaad, som skulde bringe Passagererne i Land.

Den kom da ogsaa næste Morgen, kort efter at det var blevet lyst, og da den havde ligget en Times Tid paa Siden af dem — i hvilken Tid selve dens Fyrbødere vare Genstand for en næppe mindre Opmærksomhed og Nysgerrighed, end om de havde været lige saa mange gode eller onde Engle — tog den hele sin levende Ladning om Bord. Blandt denne var ogsaa Mark, der endnu havde sin Veninde og hendes tre Børn under sin Beskyttelse, og Martin, der atter havde iført sig sine sædvanlige Klæder, men taget en gammel, tilsølet Kappe ovenpaa, indtil han for stedse skulde skilles fra sine forrige Rejsefæller.

Dampbaaden — som med sit Maskineri paa Dækket, og idet den arbejdede sig frem med sine lange, tynde Ben, lignede et eller andet Insekt i overnaturlig Størrelse eller antediluviansk Uhyre — løb med stærk Fart op ad en smuk Bugt, og lidt efter saa de nogle Bakker og Øer og en lang, flad, spredt By.

„Saa dette," sagde Mark og saa langt forud, „er altsaa Frihedens Land? Naa, for mig gerne. Ethvert Land er mig velkomment oven paa alt det Vand."

Sekstende Kapitel.

Martin forlader det stolte og hurtig sejlende Paketskib Skruen i New York i de forenede amerikanske Fristater, gør nogle Bekendtskaber og spiser i et Pensionat. De nærmere Omstændigheder ved disse Tildragelser.

Der herskede en Smule Ophidselse paa dette det yderste Grænseskel af Frihedens Land. Dagen i Forvejen havde der

nemlig været Raadmandsvalg, og da denne spændende Begivenhed ganske naturlig havde sat Partilidenskaberne temmelig stærkt i Bevægelse, havde den skuffede Kandidats Venner fundet det nødvendigt at hævde Valgrettens og Meningsfrihedens store Grundsætning ved at knække et Par Arme og Ben og endvidere forfølge en forhadt Gentleman gennem Gaderne i den Hensigt at slaa Næsen itu paa ham. Disse godmodige smaa Udbrud af Folkestemningen vare i og for sig ikke mærkelige nok til at vække nogen stor Opsigt efter en hel Nats Forløb; men de fik nyt Liv og frisk Næring i Avisdrengenes Mund, idet disse ikke blot kundgjorde dem med skingrende Hyl i alle Byens Gader og Stræder, paa Kajerne og imellem Skibene, men ogsaa paa Dækket og nede i Kahytterne paa Dampbaaden, der, førend den lagde til Land, entredes og oversvømmedes af en hel Legion af disse unge Borgere.

„Her er New Yorks Kloak for i Dag!" raabte en. „Her er New Yorks Bandit for i Dag! Her er New Yorks Familiespion! Her er New Yorks hemmelige Lurer! Her er New Yorks Ransager! Her er New Yorks Røver! Her er New Yorks Nøglehul-Referent! Her er New Yorks Slagsbroderblad! Her er alle New Yorks Blade! Her er en fuldstændig Beretning om den patriotiske Bevægelse, under hvilken Whiggerne gik bag af Dansen; og den spændende Duel i Arkansas paa Bowieknive og den sidste Nævekamp i Alabama, hvorved en Mand fik et Øje slaaet ud, og alle de politiske, merkantile og fashionable Nyheder. Her er de! Her er de! Her er Bladene! Her er Bladene!"

„Her er Kloaken!" raabte en anden. „Her er New Yorks Kloak! Her er nogle af Kloakens tolv Tusinde Eksemplarer for i Dag med de paalideligste Markedsberetninger og alle Skibsefterretningerne og fire hele Spalter med Breve fra Landet og en fuldstændig Beskrivelse af Ballet hos Mrs. White i Aftes, hvor alle New Yorks Skønheder og kendte Størrelser vare nærværende, samt Kloakens egne specielle Oplysninger om alle de tilstedeværende Damers Privatliv!

Her er Kloaken! Her er nogle af New Yorker Kloakens tolv Tusinde Eksemplarer! Her er Kloakens Skildring af Banden i Wall Street og Kloakens Skildring af Banden i Washington og Kloakens selvstændige Beretning om en skammelig Uredelighed, hvori Udenrigsministeren gjorde sig skyldig, da han var otte Aar gammel, og som det har kostet mange Penge at faa lokket ud af hans Barnepige. Her er Kloaken! Her er Kloaken med en hel Spalte fuld af New Yorkere, der ere satte i Gabestokken, og hvis Navne ere trykte! Her er Kloakens Artikel om den Dommer, der sagsøgte den for Injurier, og om den uafhængige Jury, som frifandt den, og Kloakens Erklæring om, hvad Juryen kunde have ventet sig, hvis den ikke havde gjort det! Her er Kloaken, her er Kloaken! Her er den aarvaagne Kloak, altid paa sin Post; det ledende Blad i de Forenede Stater, hvoraf der nu er taget tolv Tusinde Eksemplarer, og et nyt Oplag er under Pressen; her er New Yorks Kloak!"

„Det er ved den Slags oplyste Midler," sagde en Stemme næsten lige i Øret paa Martin, „at mit Fædrelands kogende Lidenskaber skaffe sig Luft."

Martin vendte sig uvilkaarlig om og saa tæt ved Siden af sig en gusten Herre med indfaldne Kinder, sorte Haar, smaa, blinkende Øjne og et mærkeligt Udtryk i denne Ansigtsdel, som hverken var en Skulen eller en Skelen, men ved første Øjekast kunde tages for begge Dele, og som det selv efter et langt nærmere Bekendtskab vilde være vanskeligt at beskrive bedre end som et blandet Udtryk af Snedighed og Indbildskhed. Denne Herre havde en temmelig bredskygget Hat paa Hovedet for at se mere dybsindig ud og holdt Armene over Kors for at gøre sin Holdning mere imponerende. Hans noget lurvede Dragt var en blaa Frakke, der næsten naaede ham ned til Anklerne, korte, vide Benklæder af samme Farve og en falmet, lysebrun Vest, gennem hvilken et smudsigt Kalvekrøs stræbte at paatrænge sig Opmærksomheden, som om det gjorde Krav paa Lighed i borgerlige Rettigheder med de øvrige Klæd-

ningsstykker og hævdede sin egen Uafhængighed. Hans fremstrakte Fødder, der vare ualmindelig store, vare kastede skødesløst over Kors, mens han halvt lænede sig til og halvt sad paa Rælingen af Dampbaaden, og hans tykke Stok med en vældig Dupsko og med en stor Metalknap hang i en Kvastesnor paa hans Haandled. Saaledes kostumeret og med denne dybsindige Holdning trak den gustne Herre sin højre Mundvig og sit højre Øje i Vejret og sagde endnu en Gang:

„Det er ved den Slags oplyste Midler, at mit Fædrelands kogende Lidenskaber skaffe sig Luft."

Da han saa paa Martin, og ingen anden var til Stede, bøjede Martin Hovedet og sagde:

„De mener —"

„Palladiet for den fornuftige Frihed hjemme og den fremmede Undertrykkelses Skræk i Udlandet," svarede Manden og pegede med sin Stok paa en ualmindelig snavset Avisdreng med eet Øje. „Genstanden for Verdens Misundelse og den menneskelige Civilisations Bærere. Tillad mig et Spørgsmaal," tilføjede han, idet han stødte haardt i Dækket med Dupskoen af sin Stok og gav sig en Mine, som om han ikke var til at spøge med, „hvad synes De om mit Fædreland?"

„Jeg er endnu ikke ret forberedt paa at svare paa dette Spørgsmaal," sagde Martin, „da jeg ikke har været i Land."

„Naa, De har vel i det mindste næppe været forberedt paa at se saadanne Tegn paa Nationalvelstand som disse?"

Her pegede han paa de ved Bolværket liggende Skibe og gjorde et rask Sving med sin Stok, som om han regnede Luften og Vandet med.

„Jeg ved virkelig ikke. Jo, det tror jeg dog nok."

Manden skottede til ham med en fiffig Mine og sagde, at han godt kunde lide hans Diplomati. Den var naturlig, sagde han, og som Filosof glædede det ham at iagttage den menneskelige Naturs Fordomme.

„Som jeg ser," sagde han, idet han vendte sig om imod Martin og støttede sin Hage paa Stokken, „har De medbragt det sædvanlige Kvantum af Elendighed, Fattigdom, Uvidenhed og Last, for at de skulle fæste Bo i den store Republiks Skød. Godt! Lad der kun komme hele Skibsladninger deraf fra det gamle Land; naar et Skib er ved at synke, siger man, Rotterne forlade det. Der ligger megen Sandhed heri, finder jeg."

„Det gamle Skib holder sig maaske dog nok et Par Aars Tid endnu oven Vande," sagde Martin med et Smil, som fremkaldtes dels af, hvad Manden havde sagt, og dels af den Maade, hvorpaa han havde sagt det, og som var snurrig nok, idet han lagde Eftertryk paa alle de korte Ord og Stavelser i sin Tale og lod de andre skøtte sig selv, som om han mente, at de større Dele af Talen nok kunde gaa paa deres egen Haand, men at der stadig maatte passes paa de smaa.

„Haabet, siger Digteren," ytrede den fremmede, „er det unge Ønskes Amme."

Martin havde hørt, at den omtalte Kardinaldyd undertiden gjorde Tjeneste i denne huslige Egenskab.

„I nærværende Tilfælde vil den ikke opfostre sit Barn, skal De faa at se."

„Det vil Tiden vise."

Den fremmede nikkede alvorlig og spurgte: „Hvad er Deres Navn, Sir?"

Martin sagde ham det.

„Hvor gammel er De?"

Martin sagde ham det.

„Hvad er Deres Fag?"

Ogsaa dette sagde Martin ham.

„Hvor skal De til?"

„I den Henseende," sagde Martin smilende, „kan jeg virkelig ikke give Dem Svar, da jeg ikke selv ved det."

Den fremmede stak sin Stok under sin venstre Arm og tog Martin endnu grundigere i Øjesyn, end han hidtil havde

haft Tid til, og da han var færdig med sin Undersøgelse, rakte han sin højre Haand frem, trykkede Martins og sagde:

„Mit Navn er Oberst Diver. Jeg er Redaktør af New Yorks Slagsbroderblad."

Martin modtog denne Oplysning med den Ærbødighed, som en saa ophøjet Meddelelse syntes at kræve.

„New Yorks Slagsbroderblad er, som De sagtens ved, Organet for vort Aristokrati her i Byen."

„Aa, saa der er altsaa et Aristokrati her?" spurgte Martin. „Hvoraf bestaar det?"

„Af Intelligens," svarede Obersten, „af Intelligens og Dyd. Og af disses nødvendige Følge i denne Republik — Dollars."

Martin blev meget glad over at høre dette, idet han følte sig overtydet om, at naar Intelligens og Dyd uundgaaelig førte til at skaffe en Dollars, vilde han snart blive en stor Kapitalist. Han vilde lige til at tilkendegive, hvor behagelig denne Efterretning havde været ham, da han blev afbrudt af Skibets Kaptajn, der i samme Øjeblik kom til for at veksle Haandtryk med Obersten, og som ved at se en velklædt fremmed paa Dækket ogsaa rakte ham Haanden. Dette var en Lettelse for Martin, der, trods Intelligensens og Dydens Overlegenhed i dette lykkelige Land, vilde have følt sig dybt ydmyget ved at vise sig for Oberst Diver som en ussel Mellemdækspassager.

„Naa, Kaptajn!" sagde Obersten.

„Naa, Oberst!" udbrød Kaptajnen. „De ser ualmindelig vel ud. Jeg kan næppe gøre mig fortrolig med, at det er Dem; det er mit Alvor."

„En god Rejse, Kaptajn?" spurgte Obersten.

„Ja, saamænd, det var en ganske flot Rejse," sagde eller rettere sang Kaptajnen, der var en ægte Ny-Englænder, „naar man tager Hensyn til Vejret."

„Virkelig?" sagde Obersten.

„Ja, saamænd var det saa. Jeg har lige sendt en Dreng op til Deres Kontor med Passagerlisten."

„De har vel sagtens ikke en Dreng at undvære, Kaptajn?“ sagde Obersten i en Tone, der næsten grænsede til Strenghed.

„En halv Snes, tænker jeg, hvis De har Brug for dem, Oberst.“

„Een nogenlunde stor Dreng kunde vel nok bringe et Dusin Flasker Champagne til mit Kontor,“ sagde Obersten grublende. „Sagde De ikke, at det var en flot Rejse?“

„Jo vel gjorde jeg det.“

„Det er ganske nær herved, som De ved. Det glæder mig, at det var en flot Rejse, Kaptajn! De kan gerne tage halve Flasker, hvis De har Mangel paa hele. Drengen kan lige saa godt bringe fire og tyve halve Flasker og gaa to Gange som een. De sagde en flot Rejse — ikke?“

„En knusende flot Rejse.“

„Jeg beundrer Deres Held, Kaptajn. De kunde tillige laane mig en Proptrækker og et halvt Dusin Glas, hvis De vil være saa god. Hvor meget Elementerne end sammensværge sig mod mit Fædrelands stolte Paketskib Skruen,“ sagde Obersten, idet han henvendte sig til Martin og gjorde et Sving paa Dækket med sin Stok, „kan man dog næsten altid være vis paa, at det gør en flot Rejse baade frem og tilbage.“

Kaptajnen, som netop havde Kloaken siddende ved en splendid Frokost i een Kahyt, medens den elskværdige Bandit var i Færd med at drikke sig snydefuld i en anden, tog nu hjertelig Afsked med sin Ven Obersten og skyndte sig bort for at sende Champagnen, vel vidende — som det senere viste sig — at dersom han forsømte at gøre sig gode Venner med Redaktøren af Slagsbroderbladet, vilde denne Potentat rakke ham og hans Skib ned med store Bogstaver, førend han var bleven en Dag ældre, og sandsynligvis tillige angribe hans Moders Minde, skønt hun først var død for tyve Aar siden. Obersten, som nu igen var bleven ene med Martin, standsede ham, da han vilde til at gaa, og tilbød af Hensyn til, at han var en Englænder, at vise ham Byen

og hvis han ønskede det, at føre ham ind i et gentilt Pensionat. Førend de skred dertil, maatte han dog, sagde han, udbede sig Æren af hans Selskab i Slagsbroderbladets Kontor, for at han kunde smage den Champagne, han selv havde indført.

Alt dette var saa overordentlig venligt og gæstfrit, at Martin, skønt det endnu var tidligt paa Formiddagen, gerne gik ind herpaa. Efter altsaa at have paalagt Mark, der havde travlt med sin Veninde og hendes tre Børn, naar han var færdig med dem og havde klareret deres Tøj, at afvente nærmere Ordre paa Slagsbroderbladets Kontor, fulgte han i Land med sin ny Ven.

De banede sig Vej, som de bedst kunde, gennem den ynkelige Skare af Udvandrere paa Kajen — som, mens de stod omkring deres Sengklæder og Kister med den bare Jord under og den bare Himmel over sig, gerne kunde være faldne ned fra en anden Planet med Hensyn til deres Kendskab til Landet — og gik et kort Stykke hen ad en stærk befærdet Gade, paa hvis ene Side laa Kajerne og Skibene og paa den anden Side en lang Række gloende røde Pakhuse og Handelskontorer med flere sorte Skilte og hvide Bogstaver og flere hvide Skilte og sorte Bogstaver, end Martin nogen Sinde før havde set paa et halvhundrede Gange saa stort Rum. Lidt efter drejede de ind i flere smalle Gader, indtil de omsider standsede uden for et Hus, paa hvilket der med store Bogstaver stod malet: „SLAGSBRODERBLADET."

Obersten, der var gaaet hele Vejen med den ene Haand inde paa Brystet, undertiden virrende med Hovedet og Hatten skudt tilbage paa hans Øren — ligesom en Mand, der i en generende Grad trykkedes af Bevidstheden om sin egen Storhed — gik foran op ad en sort og smudsig Trappe og ind i et Værelse, der laa fuldt af Stumper og Stykker af Aviser og andre sammenkrøllede Lapper baade af Korrekturer og Manuskripter. Bag ved et lurvet gammelt Skrivebord i dette Værelse sad en Skikkelse med en Stump af en Pen i Munden og en stor Saks i sin højre Haand, med

hvilken han klippede og flængede i en Bunke Slagsbroderblade, og saa latterlig var denne Skikkelse, at Martin havde temmelig ondt ved at vedligeholde sin Alvor, skønt han blev nøje iagttaget af Oberst Diver.

Det Individ, der sad og klippede og flængede i Slagsbroderbladene, var en lille ung Herre med et meget ungdommeligt Ydre og med en usund Bleghed i Ansigtet, som maaske til Dels hidrørte fra dyb Tænkning, men sikkert ogsaa fra den overdrevne Brug af Skraatobak, hvorpaa han i dette Øjeblik tyggede af alle Kræfter. Sin Skjortelinning havde han bukket ned over et sort Baand, og hans tynde, slattede Haar var ikke alene glattet og kæmmet tilbage fra hans Pande, for at intet af det poetiske ved hans Udseende skulde gaa tabt, men var endog hist og her blevet rykket op med Rode, hvilket forklarede, at de mest fremstaaende Partier af hans Hovedbund vare noget finnede. Hans Næse hørte til den Klasse, som den menneskelige Misundelse har givet Navn af „Opstoppere", og den var bøjet stærkt opad for Enden ligesom af ophøjet Foragt. Paa denne unge Herres Overlæbe saa man nogle Spor af rødlige Dun, der vare saa grumme spæde og sparsomme, at de, skønt de nød den omhyggeligste Pleje, snarere lignede et frisk Spor af Honningkage end et skønt Varsel om et Overskæg, og denne Gisning styrkedes i høj Grad af hans tilsyneladende unge Alder. Han var ivrig sysselsat med sit Arbejde, og hver Gang han gjorde et Klip med den store Saks, gjorde han en tilsvarende Bevægelse med sine Kæber, som gav ham et frygteligt Udseende.

Martin var ikke længe om at blive enig med sig selv om, at det maatte være Oberst Divers Søn, Familiens Haab og Slagsbroderbladets tilkommende Støtte. Han havde begyndt at sige, at det formodentlig var Oberstens lille Søn, og at det var meget fornøjeligt at se ham lege Redaktør i Barndommens hele Uskyldighed, da Obersten stolt afbrød ham og sagde:

„Min Krigskorrespondent — Mr. Jefferson Brick!"

Martin kunde ikke bare sig for at studse ved denne uventede Meddelelse og Bevidstheden om den uopprettelige Fejltagelse, hvori han nær havde gjort sig skyldig.

Jefferson Brick syntes at føle sig smigret af det Indtryk, han havde gjort paa den fremmede, og rakte ham Haanden med en protegerende Mine, der var bestemt til at berolige ham og give ham at forstaa, at der ikke var nogen Grund til at blive bange, da han ingen Fortræd vilde gøre ham.

„De har hørt tale om Jefferson Brick, kan jeg mærke," sagde Obersten med et Smil. „England har hørt tale om Jefferson Brick. Europa har hørt tale om Jefferson Brick. Lad mig se — naar forlod De England, Sir?"

„For fem Uger siden."

„For fem Uger siden," gentog Obersten tankefuldt, idet han satte sig paa Bordet og dinglede med Benene. „Jeg maa da spørge Dem, hvilken af Mr. Bricks Artikler var dengang den værste Torn i Øjet paa det britiske Parlament og Hoffet i St. James?"

„Jeg forsikrer Dem," sagde Martin, „jeg —"

„Jeg har Grund til at tro," afbrød Obersten ham, „at de aristokratiske Kredse i Deres Fædreland grue for Navnet Jefferson Brick. Jeg kunde have Lyst til at høre af Deres Læber, hvilket af hans bevingede Ord der har ført det mest dræbende Stød mod —"

„Fordærvelsens hundredehovedede Hydra, der nu krymper sig i Støvet under Fornuftens Lanse og sprøjter sit urene Blod op mod Himmelbuen oven over os," sagde Brick, idet han satte en lille blaa Klædes Hue med lakeret Skygge paa Hovedet og citerede sin sidste Artikel.

„Frihedens Drikoffer, Brick —" sufflerede Obersten.

„— maa undertiden tømmes i Blod, Oberst," raabte Brick. Og idet han sagde Blod, gjorde han et rask Klip med den store Saks, som om denne ogsaa sagde Blod og var fuldkommen enig med ham.

Derpaa saa de begge paa Martin og ventede paa Svar.

„Oprigtig talt," sagde Martin, som imidlertid havde genvundet hele sin vante Koldblodighed, „kan jeg ikke meddele Dem nogen tilfredsstillende Oplysning herom, da jeg, sandt at sige —"

„Holdt!" udbrød Obersten, idet han skottede barsk til sin Krigskorrespondent og rystede paa Hovedet efter hver Sætning. „At De aldrig har hørt tale om Jefferson Brick. At De aldrig har set Slagsbroderbladet. At De ikke kender det mindste til dets mægtige Indflydelse paa Europas Kabinetter — ikke sandt?"

„Det er unægteligt, hvad jeg vilde sige."

„Rolig, Jefferson," sagde Obersten alvorligt. „Bryd ikke løs! O, de Europæere! Men lad os nu faa os et Glas Vin oven paa dette." Med disse Ord steg han ned af Bordet og hentede en Flaske Champagne og tre Glas i en Kurv, som stod uden for Døren.

„Mr. Jefferson Brick," sagde Obersten, idet han skænkede i Martins og sit eget Glas og skød Flasken over til den nævnte Herre, „vil udbringe en Skaal."

„Nu vel," udbrød Brick, „siden De har opfordret mig, vil jeg ogsaa efterkomme Opfordringen. Jeg udbringer da en Skaal for Slagsbroderbladet og dets Brødre; Sandhedens Kilde, hvis Vande ere sorte, fordi de bestaa af Bogtrykkersværte, men dog klare nok til, at mit Fædreland kan se Skyggen af sin Skæbne afspejlet i dem."

„Hør, hør!" raabte Obersten. „Er der ikke blomstrende Vendinger i min Vens Sprog?"

„Overmaade blomstrende, maa jeg tilstaa," sagde Martin.

„Her er Slagsbroderbladet for i Dag," sagde Obersten og rakte ham et Nummer. „De vil finde Jefferson Brick paa sin sædvanlige Post i Spidsen for Civilisationen og den moralske Renhed."

Obersten havde imidlertid igen sat sig paa Bordet. Jefferson Brick tog ligeledes Plads paa det samme Møbel, og nu begyndte de at drikke temmelig tæt. De saa ofte paa Martin, mens han læste i Bladet, og dernæst paa hin-

anden, og da han lagde det fra sig, hvilket først skete, efter at de havde tømt endnu en Flaske, spurgte Obersten ham, hvad han syntes om det.

„Det er jo skrækkelig personligt," sagde Martin.

Obersten syntes meget smigret og sagde, at det vilde han haabe, det var.

„Vi ere uafhængige her," sagde Jefferson Brick, „og gøre, hvad vi ville."

„Efter denne Prøve at dømme," svarede Martin, „maa der dog være adskillige Tusinder her, som ere det modsatte af uafhængige og ikke gøre, hvad de ville."

„Naa, de bøje sig for Folkelærerens mægtige Aand," sagde Obersten. „Undertiden sætte de sig vel paa Bagbenene, men i Regelen have vi et Tag i vore Borgere saavel i det offentlige som i det private Liv, hvilket i lige saa høj Grad er en af vort lykkelige Lands forædlende Institutioner som —"

„Som selve Negerslaveriet," tilføjede Brick.

„Ja akkurat."

„Med Tilladelse," sagde Martin efter at have tænkt sig lidt om, „tør jeg paa Grund af et Tilfælde, som jeg ser her i Deres Blad, være saa fri at spørge, om „Folkelæreren" ofte giver sig af med — jeg ved ikke ret, hvorledes jeg skal udtrykke mig uden at fornærme Dem — med Falsknerier? Med forfalskede Breve, f. Eks.," vedblev han, thi Obersten var ganske rolig og lod sig ikke mærke med det mindste, „der for fuldt Alvor udgives for at være skrevne for ikke længe siden af Mænd, som endnu leve?"

„Ja," svarede Obersten, „det gør den nu og da."

„Og Folket — hvad gør det?" spurgte Martin.

„Køber dem," svarede Obersten.

Jefferson Brick spyttede og smilede, det første rigeligt, det sidste bifaldende.

„Køber dem i Hundredetusindevis," vedblev Obersten. „Vi ere et opvakt Folk her og forstaa at paaskønne Opvakthed."

„Er Opvakthed da paa Amerikansk det samme som Falskneri?“ spurgte Martin.

„Jeg mener,“ sagde Obersten, „at det er Amerikansk for en hel Del Ting, som I kalde anderledes. Men I kunne ikke hjælpe eder selv i Europa. Det kunne vi.“

„Og gøre det undertiden,“ tænkte Martin, „og det oven i Købet uden mange Ceremonier.“

„Men hvilke Navne vi end finde for godt at bruge,“ sagde Obersten, idet han bukkede sig for at trille den tredje tomme Flaske ind i en Krog bag efter de to andre, „saa er dog vel Forfalskningskunsten ikke bleven opfunden her i Landet?“

„Det er den vist ikke,“ svarede Martin.

„Og heller ikke nogen anden Slags Opvakthed, mener jeg?“

„Opfunden? Nej, det tænker jeg heller ikke.“

„Godt, saa have vi altsaa faaet det alt sammen fra det gamle Land, og det gamle Land bærer altsaa Skylden, ikke det ny. Dermed er den Vise ude. Dersom nu Mr. Brick og De ville have den Godhed at fortrække, vil jeg gaa sidst ud og lukke Døren.“

Idet Martin rettelig fortolkede dette som Signalet til deres Bortgang, gik han ned ad Trappen bag efter Krigskorrespondenten, som skred meget majestætisk foran ham. Efter at Obersten havde sluttet sig til dem, forlod de Slagsbroderbladets Kontor og gik ud paa Gaden, Martin ikke ganske paa det rene med sig selv, om han ikke burde sparke Obersten, fordi han havde vovet at tale til ham, eller om det laa inden for Mulighedens Grænser, at han og hans Redaktionsanstalt kunde henhøre til dette genfødte Lands lovpriste Institutioner.

Det var klart, at Oberst Diver, tryg ved sin faste Stilling og sit nøjagtige Kendskab til den offentlige Stemning, kun brød sig meget lidt om, hvad Martin eller nogen anden tænkte om ham. Hans stærkt krydrede Varer bleve lavede for at sælges, og de fandt en god Afsætning, og hans Tu-

sinder af Læsere kunde lige saa godt give ham Skylden for deres Begærlighed efter Smudsigheder, som en Fraaser kan bebrejde sin Kok sin dyriske Slugvornhed. Intet vilde have frydet Obersten mere end at høre, at en Mand som han ikke vilde kunne gaa om som Triumfator paa Gaden i noget andet Land i Verden, da dette kun vilde være et logisk Bevis for ham paa, at han nøjagtig havde afpasset sine Produkter efter den herskende Smag, og at han var en ægte amerikansk Nationalejendommelighed.

De gik en Fjerdingvej gennem en smuk Gade, der, som Obersten sagde, kaldtes Broadway og, som Jefferson sagde, „stak hele Universet". Efter til sidst at have bøjet ind i et af de mangfoldige Stræder, som gik ud fra denne Hovedgade, standsede de uden for et temmelig simpelt Hus med Persienner i alle Vinduerne, en Trappe uden for den grønne Gadedør, et skinnende hvidt Ornament paa begge Sider af Rækværket, ligesom en poleret Forstening af en Ananas, en lille aflang Plade af samme Stof oven over Dørhammeren, hvori Navnet „Pawkins" var indgravet, og fire Grise, som stod og kikkede ned i Kælderen.

Paa denne Gadedør bankede Obersten med en Mine, som om han havde hjemme her, hvorpaa en irsk Pige stak Hovedet ud af et af de øverste Vinduer for at se, hvem det var. Under hendes Rejse ned ad Trappen forøgedes Grisene med et Par Venner fra nærmeste Gade og lagde sig i Selskab med disse nok saa fredelig i Rendestenen.

„Er Majoren hjemme?" spurgte Obersten, idet han traadte ind.

„Er det Herren, De mener?" svarede Pigen med en Tvivlraadighed, som syntes at tilkendegive, at de vare temmelig rigeligt forsynede med Majorer der i Huset.

„Herren!" sagde Oberst Diver, idet han pludselig blev staaende og saa tilbage paa sin Krigskorrespondent.

„O, hvilke fornedrende Institutioner i det britiske Rige, Oberst!" sagde Brick. „Herre!"

„Hvad har De paa det Ord at udsætte?“ spurgte Martin.

„At jeg vil haabe, at det aldrig høres i vort Land; det er det hele,“ sagde Brick; „undtagen naar det bruges af et eller andet elendigt Tyende, der er lige saa ukendt med vor Regeringsforms Velsignelser, som dette Tyende er det. Her findes der ingen Herrer.“

„De ere sagtens alle sammen „Ejere“?“ sagde Martin.

Uden at give noget Svar, fulgte Brick Slagsbroderbladet i Hælene, og Martin gik samme Vej, idet han tænkte paa, at de fri og uafhængige Borgere, som i deres moralske Ophøjelse godkendte Obersten som deres Herre, maaske kunde yde Frihedsgudinden en bedre Hylding i natlige Drømme oven paa en russisk livegens Ovn.

Obersten førte dem ind i et Bagværelse i Stueetagen, som vel var lyst og rummeligt, men yderst uhyggeligt, idet det ikke indeholdt andet end de fire kolde, hvide Vægge, et daarligt Gulvtæppe, et trist Spisebord, der strakte sig som en Ørken fra den ene Ende af Værelset til den anden, og en forvirrende Samling af Rørstole. I den fjerneste Del af denne Festsal stod en Kakkelovn, der paa begge Sider var flankeret af en stor Spyttebakke af Messing i Form af tre opretstaaende smaa Jærntønder, der vare forbundne med hverandre paa samme Maade som de siamesiske Tvillinger. Foran denne Ovn og rokkende frem og tilbage i en Gyngestol dovnede en sværlemmet Herre, der med Hatten paa Hovedet morede sig med skiftevis at spytte i Spyttebakken paa højre og i Spyttebakken paa venstre Side og derpaa gaa tilbage i den samme Orden. En Negerdreng i en tilsølet, hvid Trøje var ivrigt optagen af at lægge to lange Rækker Knive og Gafler, som med visse Mellemrum afløstes af Kruse med Vand, paa dette festlige Bord, og medens han gik ned ad den ene Side af dette, strammede han med sine smudsige Hænder den endnu smudsigere Dug, som laa ganske skævt og ikke havde været tagen af siden Frokosten. Luften i dette Værelse var meget hed og

kvælende af Kakkelovnen; men da den desuden krydredes af en kvalmende Suppelugt fra Køkkenet og af de svage Mindelser om Tobak, som endnu vare tilbage i de ovenomtalte Metalbeholdere, blev den næsten utaalelig for en fremmeds Sanser.

Da Herren i Gyngestolen vendte Ryggen til dem og var fordybet i sin aandrige Tidkort, mærkede han ikke deres Komme, førend Obersten gik hen til Kakkelovnen og ydede sin Skærv til Beholdningen i Spyttebakken paa venstre Haand i samme Øjeblik, som Majoren — thi ham var det — sigtede efter den. Major Pawkins holdt da inde med Skydningen og saa op, idet han med et ejendommeligt Udtryk af Træthed, som om han havde været oppe hele Natten — et Udtryk, som Martin allerede havde lagt Mærke til hos baade Obersten og Brick — sagde:

„Naa, Oberst!"

„Her er en Herre fra England, Major," svarede Obersten, „som har besluttet at slaa sig ned her, hvis Fortjenesten er efter hans Hoved."

„Det glæder mig at se Dem," ytrede Majoren, idet han vekslede Haandtryk med Martin uden at bevæge en Muskel i sit Ansigt. „De har det nogenlunde vel, vil jeg haabe?"

„Tak, jeg har aldrig haft det bedre."

„Og vil rimeligvis heller aldrig faa det bedre," sagde Majoren. „Her vil De se Solen skinne."

„Det forekommer mig, jeg kan huske, at jeg undertiden har set den skinne hjemme," sagde Martin smilende.

„Det tror jeg ikke," svarede Majoren, ganske vist med stoisk Ligegyldighed, men dog tillige med en Bestemthed, som afskar al videre Diskussion om dette Punkt. Da han saaledes havde afgjort Sagen, satte han Hatten lidt paa Snur, for at han lettere kunde komme til at klø sig i Hovedet, og hilste med et flegmatisk Nik paa Jefferson Brick.

Major Pawkins, en Herre af pensylvanisk Afstamning,

udmærkede sig ved et meget stort Hoved og en stor Masse gul Pande, paa Grund af hvilke Egenskaber man i Skænkestuer og paa andre saadanne Forsamlingssteder almindelig troede, at Majoren var en umaadelig skarpsindig Mand. Endvidere kunde han kendes paa et sløvt Blik og et dorsk, langsomt Væsen og paa, at han var en Mand af den Slags, der — aandelig talt — maa have megen Plads til at vende sig paa. Men ved sin Handel med sit Visdomsforraad fulgte han uforanderlig den Grundsætning at stille alle de Varer, han havde, og flere til til Skue i sit Vindue, hvilket gjorde et stærkt Indtryk paa hans Beundreres Kreds. Det gjorde maaske ogsaa et stærkt Indtryk paa Jefferson Brick, der fandt Anledning til at hviske Martin i Øret:

„En af de mærkeligste Mænd i vort Land."

Imidlertid maa man ikke tro, at den stadige Udstillen paa Torvet af alle de Varer, Majoren havde at sælge eller udleje, var hans eneste Adkomst til den store Sympati og Tilslutning, han havde fundet. Han var en stor Politiker, og Hovedartikelen i hans Trosbekendelse om alle offentlige Pligter, der stod i Forbindelse med hans Fædrelands Ære og Selvstændighed, var: „En tyk Streg over det hele og begynd paa en frisk." Dette gjorde ham til Patriot. I Handelssager var han en dristig Spekulant. Han havde, for at tale tydeligere, et udmærket Geni for alskens Bedragerier og stod ikke tilbage for nogen Begavelse i hele Unionen, naar det gjaldt om at oprette en Bank, afslutte et Laan eller danne et Selskab til Salg af Jordejendomme, som bragte Ødelæggelse, Pest og Død over Hundreder af Familier. Dette gjorde ham til en udmærket Forretningsmand. Han kunde hænge tolv Timer i Træk i en Skænkestue for at drøfte politiske Sager og i den Tid komme med mere utaalelig kedeligt Vrøvl, skraa og ryge mere Tobak og drikke mere Rom, Toddy, Pebermynte-Julep, Gin-Sling og Cocktail end nogen Mand af hans Omgangskreds. Dette gjorde ham til Taler og en Folkets Mand. Majoren var kort sagt en fremragende Person og en populær Person og var paa gode

Veje til af Folkepartiet at blive sendt til den lovgivende Forsamling i New York, om ikke til syvende og sidst til selve Washington. Men da en Mands private Velstand ikke altid holder Skridt med hans patriotiske Virken for det almene Vel, og da Svindlere have deres trange Tider lige saa vel som deres gode Tider, var Majoren undertiden paa Knæerne. Deraf kom det, at Mrs. Pawkins for Øjeblikket holdt Pensionat, og at Majoren førte en temmelig vegeterende Tilværelse.

„De er kommen til vort Land paa en Tid, da Handelen lider under et haardt Tryk," sagde Majoren.

„Under en foruroligende Krise," sagde Obersten.

„Paa et Tidspunkt, hvor der hersker en hidtil ukendt Stagnation," sagde Jefferson Brick.

„Det gør mig ondt at høre," svarede Martin; „men det vil dog forhaabentlig ikke vare ved?"

Martin kendte ikke noget til Amerika, da han ellers vilde have vidst, at kan man tro dets enkelte Borgere, hver for sig, er det altid under et Tryk, altid stagnerende, altid i en foruroligende Krise og har aldrig været anderledes, medens de samlede ere rede til paa enhver Time af Dagen eller Natten at aflægge Ed paa, at det er det mest blomstrende og velstaaende Land af alle paa hele den beboede Klode.

„Aah," sagde Majoren, „jeg tænker nok, at vi skulle komme ud over det."

„Vi ere et elastisk Land," sagde Slagsbroderbladet.

„Vi ere en ung Løve," sagde Jefferson Brick.

„Vi ere et kraftigt og levedygtigt Folk," ytrede Majoren. „Skulle vi tage os en Bitter før Bordet, Oberst?"

Da Obersten meget villig tiltraadte dette Forslag, foreslog Majoren, at de skulde gaa hen i et nærliggende Værtshus, der kun laa et Par Skridt derfra. Derpaa henviste han Martin til Mrs. Pawkins med Hensyn til Betalingen for hans Kost og Logi og underrettede ham om, at han vilde faa den Fornøjelse at se denne Dame ved Middagsbordet, som

snart vilde være færdigt, da Spisetiden var Klokken to, og den nu var tre Kvarter. Dette mindede ham om, at hvis de i det hele taget skulde have nogen Bitter, vär der ingen Tid at spilde, hvorfor han uden længere Snak gik sin Vej og overlod det til de andre, om de vilde følge med eller ikke.

Da Majoren rejste sig fra sin Gyngestol foran Kakkelovnen og derved satte den ophedede Luft og den balsamiske Duft af Suppe, som ombølgede deres Pander, i Bevægelse, blev Lugten af gammel Tobak i den Grad fremherskende, at der ikke levnedes nogen Tvivl om, at den væsentlig udstrømmede fra hans Klæder; ja medens Martin gik bag ved ham hen til Værtshuset, kunde han ikke tilbageholde den Tanke, at den store, firskaarne Major i sin Dorskhed og Ligegyldighed selv havde en slaaende Lighed med en vis Plante, som uden Skade kunde luges op af den offentlige Have og kastes hen paa den Mødding, hvor den hørte hjemme.

I Værtshuset traf de paa flere Planter, af hvilke nogle — der vare baade tørstige og smudsige Sjæle — vare temmelig visne i een Henseende og temmelig saftige i en anden. Blandt dem var der en Herre, der, som Martin hørte af den Samtale, der fandt Sted ved den bitre, samme Eftermiddag skulde rejse til det fjerne Vesten paa en seks Maaneders Forretningstur, og hvis hele Udstyr til denne Rejse bestod i akkurat saadan en Hat og saadan en lille lys Vadsæk som dem, der havde udgjort den Herres Bagage, som var kommen fra England med Skruen.

Mens de i al Magelighed gik tilbage, Martin Arm i Arm med Jefferson Brick og Majoren og Obersten foran dem ved Siden af hinanden, hørte de, da de kun vare et Par Huse fra Majorens Bolig, en Klokke ringe voldsomt. I samme Øjeblik, som denne Lyd naaede deres Øren, for Obersten og Majoren af Sted og styrtede som gale op ad Trappen og ind ad Gadedøren, der stod paa Klem, medens Jefferson Brick, der havde sluppet Martins Arm, satte af

Sted over Hals og Hoved i samme Retning og ligeledes forsvandt.

„Du gode Gud," tænkte Martin, „der er Ild i Huset! Det var Brandalarm!"

Men der var ingen Røg eller Lue at se, og der lugtede heller ikke af Ild. Mens Martin endnu tøvede paa Fortovet, kom tre andre Herrer med Rædsel og Forskrækkelse malede i deres Ansigter styrtende vildt om Gadehjørnet, tørnede mod hverandre paa Trappen, brødes et Øjeblik og trængte ind i Huset som en forvirret Bunke af Arme og Ben. Ude af Stand til at udholde det længer, fulgte Martin bag efter dem, men skønt han skyndte sig, alt det han kunde, blev han løben over Ende, skudt til Side og ladet tilbage af to Herrer til, der vare aldeles ude af sig selv af Ophidselse.

„Hvor er det?" raabte Martin ganske aandeløs til en Neger, som han mødte paa Gangen.

„I Spisesal, Sa. Oberst, Sa, ham hold en Plads ved Side sig selv, Sa."

„En Plads?" udbrød Martin.

„Ved Middagsbord, Sa."

Martin stirrede et Øjeblik paa ham og brast derpaa i en hjertelig Latter, som Negeren i sin medfødte Godmodighed og Lyst til at behage istemte saa hjerteligt, at hans Tænder skinnede som et Lysglimt. „Du er den fornøjeligste Fyr, jeg endnu har set," sagde Martin og klappede ham paa Ryggen, „og giver mig bedre Appetit end en Bitter."

Med denne Ytring gik han ind i Spisesalen og lod sig glide ned paa en Stol, som Obersten — der allerede næsten var færdig med sit Maaltid — havde reserveret for ham ved sin egen Side ved at vende den om med Ryggen mod Bordet.

Det var et talrigt Selskab — atten til tyve Personer, hvoraf fem eller seks vare Damer, der sad kilede sammen i en lille Falanks for sig selv. Alle Knive og Gafler arbejdede med en foruroligende Hurtighed; der veksledes

kun saare faa Ord, og enhver syntes at spise saa meget som muligt af Nødværge, som om der forestod en Hungersnød før Frokosten næste Morgen, og det var høje Tid at hævde Naturens første Lov. Fjerkreaturerne, der vel kunde siges at udgøre Hovedbestanddelen af Gæstebudet — thi paa den øverste Ende af Bordet stod der en Kalkun, paa den nederste et Par Ænder og i Midten et Par Høns — forsvandt saa hurtigt, som om hver Fugl havde haft fri Brug af sine Vinger og i Fortvivlelse var fløjet ned i Halsen paa et Menneske. De stuvede og syltede Østers hoppede op af deres rummelige Gemmer og gled snesevis ind i Munden paa Gæsterne. De skarpeste Ting forsvandt, hele Agurker paa een Gang, som om de havde været Bolsjer, uden at et Menneske blinkede derved. Store Bunker af ufordøjelige Sager smeltede bort ligesom Sne for Solen. Det var et højtideligt og ærefrygtindgydende Skue. Dyspeptiske Individer slugte deres Mad i store Kiler og fodrede paa denne Maade ikke sig selv, men en hel Yngel af Nattemarer, som stadig stod paa Stald hos dem. Magre Mennesker med tørre, slappe Kinder sad utilfredsstillede efter at have gjort det af med de svære Retter og stirrede med graadige Øjne paa Desserten. Hvad Mrs. Pawkins følte hver Dag ved Spisetid, ved intet Menneske. Men een Trøst havde hun; det var meget snart forbi.

Da Obersten var færdig med at spise, hvilket indtraf, mens Martin, der havde sendt sin Tallerken op efter noget Kalkun, ventede paa at komme til at begynde, spurgte han ham, hvad han syntes om Kostgængerne, der vare fra alle Unionens Stater, og om han ønskede at faa nogle nærmere Oplysninger om dem.

„Med Tilladelse," sagde Martin, „hvem er den sygelige lille Pige lige over for os med de stive, runde Øjne? Jeg opdager ingen her, som ser ud til at være hendes Moder eller synes at tage sig at hende."

„Mener De den gifte Kone i den blaa Kjole?" spurgte Obersten med stærk Betoning. „Det er Mrs. Jefferson Brick."

„Nej, nej," svarede Martin, „jeg mener den lille Pige, der ser ud som en Dukke — hende her lige overfor."

„Ih, det er jo Mrs. Jefferson Brick!"

Martin saa paa Oberstens Ansigt, men han var fuldkommen alvorlig.

„Hillemænd, saa kunne vi vel snart vente at se en lille Brick?" sagde Martin.

„Der er allerede to smaa Brick'er," svarede Obersten.

Den gifte Kone saa selv saa ualmindelig barnlig ud, at Martin ikke kunde bare sig for at tale om det. „Ja," svarede Obersten, „men nogle Institutioner udvikle den menneskelige Natur, medens andre hæmme den."

„Jefferson Brick," vedblev han efter en kort Pause til Ære for sin Korrespondent, „er en af de mærkeligste Mænd i vort Land."

Denne Samtale var bleven ført halvt hviskende, da den udmærkede Mand selv sad paa den anden Side af Martin.

„Hør, Mr. Brick," sagde Martin til ham, mere for at sige noget, end fordi Sagen interesserede ham, „hvem er den" — han havde nær sagt „unge", men fandt det dog klogest at undgaa dette Ord — „den lille bitte Herre derhenne med den røde Næse?"

„Det er Professor Mullit."

„Hvori er han Professor, om jeg tør spørge?"

„I Pædagogik."

„Maaske en Slags Skolelærer?" vovede Martin at ytre.

„Han er en Mand med en sjælden moralsk Grund og ikke nogen almindelig Begavelse. Ved det sidste Præsidentvalg fandt han det nødvendigt at bryde med sin Fader og sætte ham i Gabestokken, fordi han havde stemt med det urette Parti. Han har siden skrevet nogle kraftige Piecer under Mærket „Suturb" eller Brutus læst bagfra. Det er en af de mærkeligste Mænd i vort Land."

„Der synes i ethvert Tilfælde at være nok af dem," tænkte Martin.

Ved at fortsætte sine Spørgsmaal fik Martin at vide,

at der ikke var færre end fire Majorer, to Oberster, een General og een Kaptajn til Stede, saa at han ikke kunde lade være at tænke, at den amerikanske Milits maatte være meget rigelig forsynet med Officerer, og spørge sig selv, om disse kommanderede hverandre, eller, hvis dette ikke var Tilfældet, hvor i Alverden de menige da kom fra. Der syntes ikke at være nogen, som ikke havde en eller anden Titel, thi de, som ingen militære Hædersposter havde opnaaet, vare enten Doktorer, Professorer eller Velærværdigheder. Tre meget barske og ubehagelige Herrer vare komne i Sendelser fra Nabostater; een i finansielle, en anden i politiske og en tredje i kirkelige Anliggender. Blandt Damerne var der Mrs. Pawkins, som var meget stiv, knoklet og tavs, og en gammel spidsnæset Jomfru, der havde stærkt udprægede Meninger om Kvindens Rettigheder og havde holdt Forelæsninger om dette Emne; men de øvrige vare i en saa paafaldende Grad blottede for Individualitet, at de gerne kunde have byttet Karakter med hverandre, uden at nogen vilde have mærket det. Disse vare, i Forbigaaende sagt, de eneste Medlemmer af Selskabet, som ikke syntes at høre til de mærkeligste Mennesker i Landet.

Flere af Herrerne stod op, een efter een, og gik deres Vej, mens de sank deres sidste Mundfuld, men tøvede i Almindelighed en Minut ved Kakkelovnen for at forfriske sig ved Messing Spyttebakkerne. Enkelte magelige Personer bleve imidlertid siddende et helt Kvarter ved Bordet og rejste sig ikke, førend Damerne rejste sig, hvorpaa alle stod op.

„Hvor gaa de nu hen?“ hviskede Martin til Jefferson Brick.

„Til deres Sovekamre.“

„Er der ingen Dessert eller anden Lejlighed til at konversere i?“ spurgte Martin, som havde Lyst til at adsprede sig efter sin lange Rejse.

„Vi have travlt her og have ikke Tid til sligt.“

Derpaa gik Damerne ud i Gaasegang, medens Jefferson

Brick og de gifte Herrer, der vare blevne tilbage, saluterede deres bedre Halvdele med et Nik, og saa vare de af med dem. Martin fandt denne Skik lidet tiltalende, men beholdt for Øjeblikket sine Tanker hos sig selv, da han ønskede at høre og lære af Samtalen blandt de travle Herrer, der nu stod og drev ved Kakkelovnen, som om en stor Sten var bleven lettet fra deres Hjerte ved det andet Køns Bortgang, og gjorde rigelig Brug af Spyttebakkerne og deres Tandstikkere.

Sandt at sige var denne Samtale temmelig interesseløs, og den største Del af den kunde sammenfattes i eet Ord — Dollars. Alle deres Sorger og Glæder, Tilbøjeligheder, Forhaabninger, Dyder og Tankeforbindelser syntes at være udmøntede i Dollars. Hvilke tilfældige Bidrag der end faldt i deres Tales langsomt kogende Kedel, gjorde de dog Havresuppen tyk og klumpet af Dollars. Mennesker bleve vejede efter deres Dollars; Anstalter maalte efter deres Dollars; Livet selv blev stillet til Auktion, vurderet, raabt op og bortsolgt for dets Dollars. Det, det agtedes mest næst efter Dollars, var enhver Spekulation, som gik ud paa at faa fat i dem. Jo mere af den værdiløse Ballast, Ære og Redelighed, en Mand kastede over Bord fra sit gode Navns og sine gode Hensigters Skib, des mere Stuverum havde han til Dollars. Gør Handelen til en vældig Løgn og uhyre Svindel. Sønderriv Nationens Banner for en ussel Las, tilsøl det Stjerne for Stjerne; skær Stribe for Stribe ud af det, ligesom af Ærmet paa en degraderet Soldat. Gør alt, hvad det skal være, for Dollars! Hvad er et Flag i Sammenligning med dem!

Den, som vover Liv og Lemmer paa en Rævejagt, foretrækker i de fleste Tilfælde at ride forvovent. Saaledes var det ogsaa med disse Herrer. Den var i deres Øjne den største Patriot, som kunde skraale højst op og brød sig mindst om Velanstændigheden. Den var deres Helt, som styrtede løs mod sit Maal med et saa brutalt Raseri, at han ikke kunde bebrejde dem, at de selv gik saa hensyns-

løst til Værks. Saaledes opdagede Martin under de fem Minutters løse Samtale ved Kakkelovnen, at det at komme ind i lovgivende Forsamlinger med Pistoler, Stokkekaarder og andet saadant fredeligt Legetøj; gribe en Modstander i Struben, saaledes som en Hund eller Rotte vilde gøre det; prale, tyrannisere og skræmme ved personlig Overlast, vare Hædersgerninger, ikke Knivstik og Dolkestød efter Friheden, som trængte langt dybere ind i dens Helligdom, end nogen Sultans Krumsabel kunde række, men en sjælden Virak paa dens Altre, som duftede skønt i patriotiske Næsebor og svang sig op til Berømmelsens syvende Himmel.

Et Par Gange, da der var en Pause, gjorde Martin nogle Spørgsmaal, der vare ganske naturlige for en fremmed, om de nationale Digtere, Teatret, Literaturen og de skønne Kunster; men de Oplysninger, som disse Herrer saa sig i Stand til at give ham om slige Emner, strakte sig ikke videre end til de Fraser, hvormed han blev proppet af saadanne store Aander som Oberst Diver og Jefferson Brick, der syntes at staa i Ry for den Færdighed, de havde i at skrive Rabalderartikler.

„Vi ere et travlt Folk," sagde en af Kaptajnerne, der var fra det vestlige, „og have ikke Tid til at læse slette og rette Fantasiprodukter. Vi have intet imod dem, naar de komme for i Aviserne imellem andre solidere Emner, men Pokker i Vold med deres Bøger."

Her spurgte Generalen, der syntes at faa helt ondt alene ved Tanken om at læse noget, som ikke vedrørte Handel eller Politik og ikke stod i en Avis, „om ingen af Herrerne havde Lyst til at nyde en eller anden Genstand?" og da de fleste tilstedeværende syntes, at dette var en meget god Idé, drev de ud, een efter een, og gik hen til det nærliggende Værtshus. Derfra gik de sandsynligvis til deres Pakhuse og Købmandskontorer, fra disse igen til Værtshuset for endnu en Gang at tale om Dollars og danne deres Aand ved Gennemlæsningen og Drøftelsen af Rabalder-

artikler og endelig hjem for hver især at snorke i sin egen Families Skød.

„Dette," sagde Martin, idet han forfulgte sine egne Tanker, „synes at være den væsentligste Adspredelse, de nyde i Fællesskab." Derpaa begyndte han atter at gruble over Dollars, Demagoger og Værtshuse og spurgte sig selv, om denne Slags travle Mennesker virkelig havde saa travlt, som de paastod, eller om de kun vare uimodtagelige for selskabelige og huslige Glæder.

Det var et vanskeligt Spørgsmaal at løse, og allerede den Omstændighed, at det fremkaldtes saa levende hos ham af alt, hvad han havde hørt og set, var ikke opmuntrende. Han satte sig ved det tomme Bord, og alt som han blev mere og mere modfalden, medens han tænkte paa alle de Vanskeligheder, der vare forbundne med hans nuværende usikre Stilling, sukkede han dybt.

Ved Spisebordet havde der siddet en midaldrende Mand med sorte Øjne og et solbrændt Ansigt, der havde tiltrukket sig Martins Opmærksomhed ved sit indtagende og ærlige Udtryk, men om hvem han ikke havde kunnet faa noget at vide af sine Naboer, der syntes at mene, at han var en alt for ringe Person til, at de skulde tage nogen Notice af ham. Han havde ikke taget Del i Samtalen ved Kakkelovnen og var heller ikke gaaet bort med de andre, og da han nu hørte Martin sukke for tredje eller fjerde Gang, lod han falde et Par Ord, som om han ønskede om muligt at indvikle ham i en opmuntrende Samtale, uden derfor at ville være paatrængende over for en fremmed. Hans Hensigt var saa tydelig, men udtryktes samtidig paa en saa fin Maade, at Martin virkelig følte sig taknemmelig og viste ham det ved den Tone, hvori han svarede ham.

„Jeg vil ikke spørge Dem," sagde Manden med et Smil, idet han stod op og gik hen til ham, „hvad De synes om mit Fædreland, da jeg meget godt kan sætte mig ind i Deres Mening i saa Henseende; men da jeg er Amerikaner

og følgelig forpligtet til at begynde med et Spørgsmaal, vil jeg spørge Dem, hvad De synes om Obersten?"

„De er saa ligefrem," svarede Martin, „at jeg ikke er bange for at sige, at han slet ikke huer mig, skønt jeg maa tilstaa, at jeg er ham Tak skyldig, fordi han var saa artig at føre mig herhen — og træffe Arrangement om mit Ophold her paa temmelig billige Vilkaar," lagde han til, idet han huskede paa, at Obersten havde hvisket noget til ham derom, førend han gik.

„Aa, ikke saa megen Tak skyldig endda," svarede den fremmede tørt. „Obersten gaar undertiden om Bord i Paketskibene, har jeg hørt, for at samle det nyeste nyt til sit Blad, og han fører undertiden fremmede her til Huset i den Hensigt, tror jeg, at fortjene den lille Provision, der følger med denne Tjenstvillighed, og som Værtinden trækker fra i hans ugentlige Regning. Jeg fornærmer Dem dog vel ikke, vil jeg haabe?" tilføjede han, da han saa, at Martin rødmede.

„Nej, hvor kan De tro det!" svarede Martin, medens de vekslede et Haandtryk. „Sandt at sige kan — jeg —"

„Ja?" sagde den fremmede og satte sig ved Siden af ham.

„Kan jeg, naar jeg skal være ærlig, ikke forstaa," sagde Martin, „hvorledes denne Oberst undgaar at faa Prygl."

„Han har saamænd ogsaa faaet Prygl et Par Gange. Han hører til en Klasse Mennesker, i hvilke vor egen Franklin allerede ti Aar før Slutningen af det forrige Aarhundrede forudsaa vor Fare og Skændsel. De ved maaske ikke, at Franklin i meget stærke Udtryk offentlig vedkendte sig den Mening, at de, som bagvadskedes af saadanne Karle som denne Oberst, vare i deres gode Ret, naar de tog til Genmæle over for saadanne Landeplager ved Hjælp af en god tyk Knippel, da de ikke havde tilstrækkelig Støtte i dette

Lands Love eller i Folkets Sømmelighedsfølelse og Retsbevidsthed?"

„Nej, det vidste jeg ikke, men det er mig meget kært at høre det, og jeg finder det hans Minde værdigt, især — " her standsede han atter.

„Bliv ved," sagde den anden og smilte, som om han vidste, hvad det var, der var blevet siddende i Halsen paa Martin.

„Især," vedblev Martin, „da jeg allerede kan indse, at der selv paa hans Tid maa have hørt stort Mod til i dette fri Land at skrive frit om noget Spørgsmaal, som ikke var et Partispørgsmaal."

„Noget Mod, ganske vist," svarede hans ny Ven. „Tror De ogsaa, at der nu vilde høre Mod dertil?"

„Ja, det tror jeg rigtignok, og det ikke saa lidt," sagde Martin.

„De har Ret, saa sikkert Ret, at jeg ikke tror, at nogen Satiriker vilde kunne aande i denne Luft. Kunde der opstaa en anden Juvenal eller Swift iblandt os den Dag i Morgen, vilde han blive jaget til Døde. Har De noget Kendskab til vor Literatur og kan nævne mig nogen som helst født og baaren Amerikaner, der har anatomeret vore Daarskaber som Folk og ikke som dette eller hint Parti og er undgaaet de skammeligste og raaeste Bagvadskelser, det mest indgroede Had og den blodigste Forfølgelse, vil hans Navn sandelig være fremmed for mine Øren. Jeg kunde fremføre Eksempler paa, at naar en indfødt Forfatter har tilladt sig de uskyldigste og godmodigste Hentydninger til vore Laster og Ufuldkommenheder, har man fundet det nødvendigt at bekendtgøre, at i den næste Udgave er Stedet blevet udeladt, afdæmpet, bortforklaret eller forvandlet til Ros."

„Men hvorledes er dette dog gaaet til?"

„Tænk paa, hvad De har set og hørt i Dag, især paa Obersten, og spørg Dem selv. Hvorledes de ere blevne til, er et andet Spørgsmaal. Himmelen forbyde, at de skulde

være Prøver paa amerikansk Intelligens og Borgerdyd, men de komme øverst, og det i stort Antal, og repræsentere kun alt for ofte deres Fædreland. Har De Lyst til at gaa ud?"

Der var en hjertelig Oprigtighed i hans Væsen og en tiltalende Fortrøstning om, at den ikke vilde blive misbrugt; en mandig Holdning fra hans Side og en troskyldig Tillid til en fremmeds mandige Æresfølelse, som Martin aldrig før havde set. Villig lagde han sin Arm i den amerikanske Herres, og de gik derpaa ud sammen.

Det var maaske til Mænd som denne hans ny Ven, at en rejsende med et hæderfuldt Navn sigtede i efterfølgende Linier, da han for næsten fyrretyve Aar siden betraadte disse Kyster og vaagnede paa denne Jordbund for, som saa mange siden have gjort, at se, at dette Folks højeste Aspirationer vare skæmmede af Pletter, der i hans fjerne Drømmes Klarhed vare gaaede tabte for Blikket: —

> Hvis de ej var, Kolumbias Tid var omme;
> dets Frugter drevne frem foruden Sol og Luft,
> Vantrevne, uden Smag og Saft og Duft,
> en runken Skal med Kærner golde, tomme
> til Jorden faldt forinden Somrens Komme.

Syttende Kapitel.

Martin udvider sin Omgangskreds, forøger sit Visdomsforraad og faar en ypperlig Lejlighed til at sammenligne sine Erfaringer med tykke Neds fra den lette Salisburyer Diligence, saaledes som de fortaltes af hans Ven, Mr. William Simmons.

Det var karakteristisk for Martin, at han i al denne Tid havde glemt Mark Tapley saa fuldstændig, som om der slet ikke havde været en saadan Person til, eller, hvis ogsaa

denne unge Mands Skikkelse havde vist sig et Øjeblik for hans indre Blik, havde affærdiget den som noget, hvormed det ingenlunde hastede, og som havde god Tid til at vente, indtil det konvenerede ham at give sig af med det. Men da han nu igen var kommen ud paa Gaden, faldt det ham ind, at det dog kunde ligge inden for Mulighedens Grænser, at Mark i Tidens Løb kunde blive ked af at vente paa Dørtærskelen til Slagsbroderbladets Kontor, hvorfor han tilkendegav sin ny Ven, at dersom de uden Ulejlighed for ham kunde gaa hen ad den Kant, vilde det være ham kært at faa denne Forretning fra Haanden.

„Og siden jeg taler om Forretninger," sagde Martin, „tør jeg maaske, for heller ikke at staa tilbage med Spørgsmaal, spørge, om Deres Stilling binder Dem her til Staden, eller om De, ligesom jeg, kun er her i Besøg?"

„I Besøg," svarede hans Ven; „jeg er født i Staten Massachusetts, hvor jeg endnu bor i en fredelig Landsby. Jeg kommer ikke ofte paa disse travle Steder, og min Lyst til at besøge dem vokser ikke ved nøjere Kendskab, kan jeg forsikre Dem."

„Har De været udenlands?" spurgte Martin.

„Ja vel."

„Og er, som de fleste, der rejse, bleven Deres Hjem og Fødeland mere hengiven end før?" sagde Martin og saa nysgerrigt paa ham.

„Mit Hjem — ja," svarede hans Ven. „Mit Fødeland som Hjem betragtet — ja, ogsaa det."

„De siger det med et vist Forbehold," sagde Martin.

„Ja, spørger De mig, om jeg er kommen tilbage, mere forgabet i mit Fødelands Fejl; med en større Forkærlighed for dem, der paastaa — for saa og saa mange Dollars om Dagen — at være dets Venner; med en koldere Ligegyldighed for Udbredelsen af Grundsætninger iblandt os om offentlige Sager og private Forhold mellem Mand og Mand, for hvilke et Forsvar uden for en kriminel Sags forpestede Luft vilde

vanære Sagførerne i Deres eget Old Bailey, ja, da svarer jeg nej."

„Ej!" sagde Martin saa ganske i den samme Tone som hans Vens Nej, at det klang som et Ekko af det.

„Spørger De mig," vedblev hans Ledsager, „om jeg er kommen her tilbage mere tilfreds med en Tingenes Tilstand, som adskiller Samfundet i to Klasser, af hvilke den ene, den store Masse, hævder en falsk Uafhængighed, hvis usle Livsprincip er ynkelig afhængig af en ophøjet Foragt for alle forædlende Samfundsvedtægter og Skikke, saa at jo raaere en Mand er, des bedre falder den i hans Smag, medens den anden, oprørt over den lave Maalestok, som saaledes stilles op og bruges paa alt, tyer til de Nydelser og Forfinelser, den kan finde i det private Liv, og overlader Almenvellet til den Skæbne, der kan times det under en almindelig Kamp for at puffe sig frem — ja da svarer jeg atter nej."

Og atter sagde Martin: „Ej!" i den samme underlige Tone, idet han følte sig nedslaaet, sandt at sige ikke saa meget af Hensyn til Offentligheden som paa Grund af de mørke Udsigter, som dette aabnede for Bygningskunsten.

„Kort sagt," vedblev den anden, „jeg finder ikke og kan ikke tro og vil derfor heller ikke indrømme, at vi ere et Mønster paa Visdom, et Eksempel for Verden, Fuldkommengørelsen af den menneskelige Forstand og meget mere af samme Surdej, som De kan høre hver Time paa Dagen, alene fordi vi begyndte vort politiske Liv med to uvurderlige Fordele."

„Og disse ere?"

„Den ene, at vor Historie begyndte saa sildig, at den undgik de Aarhundreder af Blodsudgydelse og Grusomhed, som andre Folkefærd have gennemlevet, og derfor fik alt Lyset fra deres Prøvelsestid og intet af dennes Mørke. Den anden, at vi eje et uhyre Territorium og ikke — i det mindste ikke endnu — have alt for mange Mennesker paa

det. Ser man hen til disse Omstændigheder, have vi udrettet lidt nok, mener jeg."

„Undervisningsvæsenet?" antydede Martin svagt.

„Ikke saa daarligt," sagde den anden og trak paa Skuldrene, „skønt heller ikke saa grumme meget at rose os af, for gamle Lande og det oven i Købet despotiske Lande have udrettet lige saa meget om ikke mere i saa Henseende uden at gøre saa megen Blæst deraf. Vi staa ganske vist med Palmer i Hænderne i Sammenligning med England, men der er man rigtignok ogsaa umaadelig langt tilbage. De roste mig jo for min Aabenhjertighed," tilføjede han smilende.

„Aa, det undrer mig slet ikke, at De taler saa frit, naar det gælder mit Fædreland," svarede Martin. „Det er Deres Aabenhjertighed med Hensyn til Deres eget, som overrasker mig."

„De vil ikke finde, at det er en saa sjælden Egenskab her, forsikrer jeg Dem, undtagen imellem Oberst Diver'ne, Jefferson Brick'erne og Major Pawkins'erne, skønt selv de bedste af os have en vis Lighed med Tjeneren i Goldsmiths Komedie, som ikke vilde tillade, at nogen anden talte ilde om hans Herre end han selv. Men," tilføjede han, „lad os tale om noget andet. De er upaatvivlelig kommen hertil i den Hensigt at forbedre Deres Kaar, og jeg vilde nødig tage Modet fra Dem. Desuden er jeg adskillige Aar ældre end De og kan maaske raade Dem i et eller andet Punkt."

Der var ikke mindste Nysgerrighed eller Uforskammethed i den Maade, hvorpaa dette Tilbud blev gjort, idet den tværtimod var aabenhjertig, naturlig og godmodig. Da det var umuligt andet, end at en saa vindende og venlig Optræden maatte vække Martins Tillid, forklarede han ligefremt, hvad der havde ført ham der til Landet, og gjorde endog den besværlige Tilstaaelse, at han var fattig. Han sagde ganske vist ikke hvor fattig, men henkastede kun Ytringen herom med en Mine, der kunde fortolkes, som om han havde Penge nok til seks Maaneder i Stedet for til

lige saa mange Uger; men fattig, sagde han, var han, og taknemmelig, sagde han, vilde han være for ethvert Raad, som hans Ven vilde give ham.

Det vilde ikke være vanskeligt for nogen, men især var det let for Martin, hvis Opfattelsesevne skærpedes af de Omstændigheder, hvori han var, at se, at den fremmede blev en hel Del længere i Ansigtet, da han hørte Martin udvikle sine arkitektoniske Planer. Heller ikke kunde han, skønt han gjorde sig Umage for at være saa opmuntrende som muligt, bare sig for een Gang uvilkaarlig at ryste paa Hovedet, som om dette paa egen Haand sagde med den vulgære Talemaade: „Den skærer ikke!“ Men han talte i en munter Tone og sagde, at skønt der ikke var nogen saadan Lejlighed til Fortjeneste der i Byen, som Martin ønskede sig, vilde han dog straks tage Sagen under Overvejelse og forhøre sig om, hvor han lettest vilde kunne faa Arbejde, hvorpaa han opgav Martin sit Navn, som var Bevan, og sit Fag, som var Lægekunsten, skønt han sjældent eller aldrig praktiserede, samt andre, ham selv og hans Familie vedkommende Omstændigheder, der udfyldte Tiden, indtil de naaede Slagsbroderbladets Kontor.

Tapley syntes at tage sig det mageligt paa Trappeafsatsen ved første Sal; thi inden de naaede Huset, opfangede deres Øren en Lyd, som om en deroppe af alle Kræfter fløjtede „Rule Britannia“. Da de kom op til det Sted, hvorfra denne Musik udgik, fandt de ham hvilende midt i en Forskansning af Rejsegods, hvor han udførte sin Nationalsang til Opbyggelse for en graahaaret Neger, der sad paa et af Udenværkerne — en Vadsæk — og stirrede paa Mark, medens Mark med Haanden under Kinden gengældte denne Kompliment paa en tankefuld Maade og fløjtede hele Tiden. Han syntes nylig at have spist til Middag, for hans Kniv, en Kurveflaske og nogle Levninger af Madvarer i et Lommetørklæde laa tæt ved ham. En Del af sin Fritid havde han nyttet til at dekorere Slagsbroder-

bladets Dør, hvor Forbogstaverne til hans Navn nu viste sig i næsten en halv Fod lange Skrifttræk og Dagen i Maaneden i mindre Format, medens det hele var omgivet af en Ramme og tog sig nok saa flot og pynteligt ud.

„Jeg var næsten bange for, at De var bleven borte, Herre!“ udbrød Mark, idet han stod op og standsede i Melodien paa det Sted, hvor Briter i Almindelighed — naar den fløjtes — tænkes at sige, at de aldrig, aldrig, aldrig ville være Slaver. „Der er dog vel intet galt paa Færde, vil jeg haabe?“

„Nej, Mark. Hvor er Deres Veninde?“

„Den gale Kone? Aa, hun har det godt.“

„Traf hun sin Mand?“

„Ja. I det mindste traf hun hans Levninger,“ rettede Mark sig selv.

„Manden er dog vel ikke død?“

„Nej, ikke helt død, men han har haft flere Febre, end der vel lader sig forene med at være i Live. Da hun ikke saa ham vente paa sig her, troede jeg, at hun selv skulde have døet.“

„Var han her da ikke?“

„Han var her ikke. Til sidst kom en svag, gammel Skygge krybende ned, der lignede ham, saaledes som hun sidst havde set ham, lige saa meget, som Deres ligner Dem, naar Solen gør den allerlængst og tyndest. Men hans Levninger var det, det var der ingen Tvivl om, og hun blev saa glad over ham, den Stakkel, som om det havde været ham selv hel og holden.“

„Havde han købt Jord?“ spurgte Bevan.

„Ja vel havde han det, og betalt for den med. Den havde alle mulige naturlige Fordele, havde Kommissionærerne sagt, og en havde den virkelig ogsaa, som var aldeles uden Grænser. Der var Vand i Guds Velsignelse.“

„Det kunde han jo heller ikke undvære,“ bemærkede Martin gnaven.

„Ganske vist ikke. Og det var der jo ogsaa og løb

altid, uden at der svaredes Skat af det. Foruden nogle plumrede gamle Floder tæt derved, stod Vandet i den tørre Aarstid fire til seks Fod højt paa Marken, men hvor højt det stod i Regntiden, kunde han ikke sige, da han aldrig havde haft noget, der havde været langt nok til at maale det med."

„Er det sandt?" spurgte Martin sin Ledsager.

„Højst rimeligt. Formodentlig en Landstrækning ved Mississippi eller Missouri."

„Imidlertid," vedblev Mark, „var han kommen herned fra, jeg ved ikke, hvad det hedder, til New York for at træffe sin Kone og sine Børn, og allerede i Eftermiddag tog de igen bort med en Dampbaad, saa lykkelige ved at være samlede med hverandre, som om de skulde til Himmerig. Og der tror jeg næsten ogsaa, at de komme ret snart, hvis jeg skal dømme efter den stakkels Mands Udseende."

„Og tør jeg spørge," sagde Martin, idet han, skønt uden Mishag, saa fra Mark hen paa Negeren, „hvem denne Herre er? En anden Ven af Dem?"

„Ih," svarede Mark, idet han trak ham til Side og hviskede ham fortroligt i Øret, „det er jo en farvet."

„Tror De, at jeg er blind," spurgte Martin noget utaalmodig, „siden De finder det nødvendigt at sige mig det, uagtet hans Ansigt er saa sort som Kul."

„Nej, nej, naar jeg siger en farvet, mener jeg, at han har været en af dem, som der er Billeder af i Butikkerne. Et Menneske og en Broder, forstaar De," sagde Tapley, idet han beærede sin Herre med en udtryksfuld Antydning af den i Flyveskrifter og Godtkøbsbilleder saa ofte fremstillede Figur.

„En Slave!" udbrød Martin hviskende.

„Ja," sagde Mark i samme Tone, „intet andet. En Slave. Da denne Mand var ung — se ikke paa ham, mens jeg fortæller Dem det — fik han en Kugle i sit Ben, et Knivstik i sin Arm, blev ridset i Huden, som om den havde været Flæskesvær, og pryglet fordærvet, fik Kødet

gnavet af Halsen af et Jærnhalsbaand og maatte gaa med Jærnringe om Haandled og Ankler. Endnu den Dag i Dag bærer han Mærkerne deraf. Medens jeg for lidt siden sad her og spiste, trak han Trøjen af og tog helt Appetitten fra mig."

„Er dette sandt?" spurgte Martin sin Ven, der stod ved Siden af dem.

„Jeg har ingen Grund til at drage det i Tvivl," svarede han, idet han slog Øjnene ned og rystede paa Hovedet. „Sligt ser man saa ofte."

„Gud velsigne Dem," sagde Mark, „jeg ved, at saaledes er det, da jeg har hørt hele hans Historie. Hans første Herre døde, og det samme gjorde hans næste Herre, ved at han blev hugget i Hovedet med en Økse af en anden Slave, som, da han havde gjort det, gik hen og druknede sig; derpaa fik han en bedre Herre; sparede efter mange Aars Forløb nogle Penge sammen og købte sig til sidst fri for temmelig godt Køb, da han næsten havde mistet alle sine Kræfter og var syg. Saa kom han hertil, og nu sparer han igen sammen for før sin Død at kunne købe sig en lille Bagatel — det er ikke noget at tale om; kun hans egen Datter; det er det hele!" udbrød Mark, der begyndte at blive varm. „Længe leve Friheden! Hurra! Hil Kolumbia!"

„Stille!" raabte Martin og holdt ham Haanden for Munden. „Gør Dem ikke til Nar. Hvad tager han sig for her?"

„Venter paa at køre vort Tøj bort paa en Trillebør. Han vilde først komme og hente det; men for en meget billig Penge — af min egen Lomme — lejede jeg ham til at sidde hos mig og gøre mig lystig, og jeg er lystig; og var jeg rig nok til at leje ham til at besøge mig een Gang om Dagen, for at jeg kunde se paa ham, vilde jeg aldrig være andet."

Det kan synes at være en alvorlig Anklage mod Marks Sanddruhed, men ikke des mindre maa det indrømmes, at der laa noget i hans Ansigt og Væsen, som stod i stærk

Modstrid med denne kraftige Forsikring om hans Sindstilstand.

„Vor Herre velsigne Dem," tilføjede han; „man holder saa meget af Friheden her i denne Verdensdel, at man køber den og sælger den og fører den til Torvs med sig. Man har saadan en Passion for Friheden, at man ikke kan bare sig for at tage sig Friheder med den. Deraf kommer det."

„Godt, godt," sagde Martin, der ønskede at skifte Emne. „Da De nu er kommen til denne Slutning, Mark, vil De maaske høre, hvad jeg har at sige Dem. Navnet paa det Sted, hvorhen Tøjet skal bringes, staar trykt paa dette Kort. Det er Mrs. Pawkins Pensionat."

„Javel. Kom, Cicero."

„Er det hans Navn?" spurgte Martin.

„Det er hans Navn," svarede Mark. Og idet Negeren stak sit grinende Ansigt frem under en Læderkuffert, hvis Farve var mange Gange lysere end hans Ansigt, humpede han ned ad Trappen med sin Del af deres jordiske Gods bag efter Mark, der allerede var gaaet i Forvejen med sin Part af det.

Martin og hans Ven gik bag efter dem ned til Gadedøren og vare allerede i Færd med at fortsætte deres Vandring, da Bevan blev staaende og nølende spurgte, om man kunde lade den unge Mand gaa alene uden at passe paa ham.

„Mark? Ja vist saa, ham kan man trygt stole paa!"

„De forstaar mig ikke — jeg tror, det er bedst, at han følger med os. Han er en brav Karl og siger sin Mening rent ud."

„Ja, Tingen er," sagde Martin smilende, „at da han ikke kender noget til en fri Republik, er han vant til det."

„Jeg finder det raadeligst, at han følger med os, da han ellers let kunde komme i Forlegenhed; thi skønt denne Stat ingen Slavestat er, maa jeg dog med Skam tilstaa, at Tolerancen her under disse Breddegrader er bedre kendt af Navn end af Gavn. Vi udmærke os ikke ved at være

overdrevent skaanselsfulde over for hverandre indbyrdes, naar vi ere uenige; men imod fremmede! Nej, det er virkelig bedst, at han følger med os."

Martin raabte straks til ham, at han skulde gøre dem Selskab, hvorfor Cicero og Trillebøren gik een Vej og de tre en anden.

De gik et Par Timers Tid omkring i Byen, saa den fra de fordelagtigste Punkter og standsede i de vigtigste Gader og uden for de offentlige Bygninger, som Bevan viste dem, og da Aftenen nu nærmede sig, foreslog Martin, at de skulde gaa til Mrs. Pawkins Etablissement for at drikke Kaffe; men heri blev han overstemt af sin ny Ven, som syntes at have sat sig i Hovedet at føre ham ind i Huset hos en af sine Venner, der boede tætved, om det ogsaa kun blev for en Times Tid. Da han maatte indrømme — hvor nødig han end vilde, eftersom han var meget træt — at det vilde være taktløst og ikke meget høfligt at indvende, at han ikke var forestillet, naar denne ligefremme Mand var saa redebon til at tage sig af ham, opofrede Martin — i ethvert Tilfælde een Gang i sit Liv — sin egen Vilje og Tilbøjelighed for en andens Ønsker og samtykkede med taalelig Anstand. Det var tydeligt, at han allerede havde haft nogen Gavn af at komme ud og rejse.

Bevan bankede paa Døren til et meget net, middelstort Hus, gennem hvis Dagligstuevinduer Lysene skinnede klart ud i den nu mørke Gade. Døren blev lukket hurtig op af en Mand med et saa ægte irsk Ansigt, at det syntes at være en Selvfølge, at han burde være klædt i Pjalter, og at det aldeles ikke passede for ham at se mildt til nogen med hele Klæder paa Kroppen.

Efter at have betroet Mark til dette Fænomen gik Bevan foran ind i det Værelse, som havde kastet sit Lys ud paa Gaden, og for hvis Beboere han forestillede Mr. Chuzzlewit som en Herre, hvis Bekendtskab han nylig havde haft den Fornøjelse at gøre. Med den største Høflighed og Artighed bød de ham velkommen, og inden fem Minutter

vare gaaede, fandt han sig siddende nok saa magelig ved Kaminen og i Færd med at blive uhyre godt kendt med hele Familien.

Der var to unge Damer — den ene atten og den anden tyve Aar gammel — begge meget spinkle, men meget smukke; deres Moder, som i Martins Tanker saa langt ældre og mere falmet ud, end hun burde se ud, og deres Bedstemoder, en lille, rask gammel Kone med spillende Øjne, der syntes at være kommen ud over dette Stadium og igen at have faaet sit Huld tilbage. Foruden dem var der de unge Damers Fader og de unge Damers Broder, af hvilke den første gav sig af med Handelsforetagender, medens den sidste studerede ved et Universitet, og begge lignede hans egen Ven i en vis Hjertelighed i deres Væsen; de vare ham heller ikke ulige i deres Ansigtstræk, hvilket ikke var saa underligt, da det snart viste sig, at han var deres nære Slægtning. Martin kunde ikke lade være at forfølge Familiens Stamtavle fra de to unge Damer, da disse især optog hans Tanker, ikke alene fordi de vare meget smukke, men ogsaa fordi de havde vidunderlig smaa Sko og de fineste Silkestrømper, som deres Gyngestole afslørede i en aandsforvirrende Grad.

Der er ingen Tvivl om, at det var umaadelig behageligt at sidde i et hyggeligt, smukt udstyret Værelse, som opvarmedes af en munter Ild og var fuldt af forskellige skønne Sager, hvoriblandt fire smaa Sko og lige saa mange Silkestrømper, foruden — ja, hvorfor ikke? — de deri indesluttede Fødder og Ben. Og der er ingen Tvivl om, at Martin var umaadelig oplagt til at se sin Stilling i dette Lys efter hans seneste Oplevelser om Bord i Skruen og i Mrs. Pawkins Pensionat. Følgen heraf var, at han viste sig fra sin elskværdigste Side og, da Teen og Kaffen kom ind — ledsagede af Syltetøj og lækkert Tebrød — var i den ypperligste Stemning og meget agtet af hele Familien.

Førend den første Kop Te var drukken, kom en fornøjelig Omstændighed til for Dagen, idet hele Familien

havde været i England. Det var jo herligt! Men Martin var ikke slet saa glad derved, da han mærkede, at de stod paa en meget intim Fod med alle de fornemme Hertuger, Lorder, Viscounter, Marquier, Hertuginder, Riddere og Baronetter og interesserede sig over al Maade for de mindste Bagateller, der vedrørte dem. Da de imidlertid forhørte sig om Bæreren af denne eller hin Grevekrone og spurgte, „om han havde det godt?“ svarede Martin: „Ja, aa ja, han var i bedste Velgaaende,“ og da de spurgte, „om hans Herligheds Moder Hertuginden havde forandret sig meget?“ sagde han: „Aa Gud nej, de vilde kende hende igen, hvis de saa hende i Morgen,“ og klarede sig saaledes ganske godt fra det. I lige Maade svarede han, da de unge Damer udspurgte ham om Guldfiskene i det græske Springvand i den og den Adelsmands Palmehus, og om der var lige saa mange af dem som før, ganske alvorligt og efter modent Overlæg, „at der sikkert var i det mindste tyve Gange saa mange,“ og med Hensyn til de eksotiske Planter: „Aa, dem kunde det slet ikke nytte at tale om; de lod sig ikke beskrive; dem maatte man selv se.“ Dette mindede Familien om Pragten ved den glimrende Fest — den havde indbefattet hele den britiske Pairsstand og Hof- og Statskalender — hvortil de havde været særlig indbudne, og som i Virkeligheden til Dels var bleven given til Ære for dem, og der gik lang Tid med at opfriske Minderne om, hvad Mr. Norris, Faderen, havde sagt til Marquien, og om hvad Mrs. Norris, Moderen, havde sagt til Marquisen, og om hvad baade Marquien og Marquisen havde sagt, da de paa deres Æresord forsikrede, at de vilde ønske, at Mr. Norris, Faderen, og Mrs. Norris, Moderen, og Miss'erne Norris, Døtrene, og Mr. Norris, jun., Sønnen, til Stadighed vilde bosætte sig i England og skænke dem Glæden af deres evigvarende Venskab.

Martin fandt det noget paafaldende og paa en Maade inkonsekvent, at baade Mr. Norris, Faderen, og Mr. Norris, Sønnen — som hver Postdag korresponderede med fire Med-

lemmer af den britiske Pairsstand — midt under alle disse Fortællinger, og medens deres Glæde over dem var paa sit Højdepunkt, udbredte sig over den uvurderlige Fordel ved ikke at have saadan en vilkaarlig Klasseinddeling i dette oplyste Land, hvor der ikke fandtes andre Adelsmænd end Naturens, og hvor hele Samfundet hvilede paa et eneste bredt Grundlag af broderlig Kærlighed og naturlig Lighed. Ja, dette vidtløftige Emne gjorde efterhaanden Mr. Norris, Faderen, saa overstrømmende veltalende, at han var paa Vej til at blive kedelig, da Bevan bortledte hans Tanker ved tilfældigvis at gøre et Spørgsmaal om Beboeren af Nabohuset, ved hvilken Lejlighed Mr. Norris, Faderen, oplyste, „at da denne Herre nærede religiøse Anskuelser, som han ikke kunde billige, havde han ikke den Ære at kende ham." Mrs. Norris, Moderen, tilføjede for sit Vedkommende endnu en Grund, der i Hovedsagen var den samme, om den end udtryktes med andre Ord, nemlig, „at disse Folk kunde være gode nok paa deres Vis, men dannede vare de ikke."

Der kom endnu et lille Træk for Dagen, som gjorde et stærkt Indtryk paa Martin. Bevan fortalte dem om Mark og Negeren, og det viste sig da, at de alle vare Abolitionister. Det var en stor Glæde at høre dette, og Martin følte sig saa opmuntret af at være optagen i et saadant Selskab, at han udtalte sin Medfølelse for de undertrykte og ulykkelige sorte. En af de unge Damer — den smukkeste og sarteste af dem — morede sig kostelig over den Varme, hvormed han talte, og da han tillod sig at spørge hende om Grunden, var hun i Førstningen ikke i Stand til at tale for Latter. Saa snart det blev hende muligt, svarede hun ham imidlertid, at Negrene vare saadanne løjerlige Mennesker, saa umaadelig latterlige i deres Væsen og Udseende, at det var aldeles umuligt for dem, der kendte dem, at forbinde nogen alvorlig Forestilling med et saa naragtigt Folkefærd. Mr. Norris, Faderen, Mrs. Norris, Moderen, Miss Norris, Søsteren, Mr. Norris jun., Broderen, og selv Mrs. Norris sen., Bedstemoderen, vare alle af den Mening og

slog den fast som en absolut Kendsgerning, som om Lidelser og Slaveri ikke i og for sig vare nok til at kaste et alvorsfuldt Skær over ethvert menneskeligt Dyr, om det end i legemlig Henseende var lige saa latterligt som den mest groteske Abe eller i moralsk Henseende saa latterligt som den blideste Nimrod blandt republikanske Embedsjægere.

„Kort sagt," sagde Norris, Faderen, for i Mindelighed at afgøre Spørgsmaalet, „der hersker et naturligt Fjendskab mellem de to Racer."

„Der," sagde Martins Ven med dæmpet Stemme, „fører til de grusomste Pinsler og Køb og Salg af ufødte Slægter."

Mr. Norris, Sønnen, sagde intet, men skar Ansigt og støvede sine Fingre af, saaledes som man kunde tænke sig Hamlet gøre efter at have sluppet Yoricks Hovedskal, ganske som om han i samme Øjeblik havde rørt ved en Neger, og noget af dennes sorte Farve var blevet siddende paa hans Fingre.

For at Talen igen skulde komme ind i sin tidligere behagelige Gænge, lod Martin dette Emne fare med en stærk Mistanke om, at det selv under de heldigste Omstændigheder vilde være farligt at bringe det paa Bane igen, og henvendte sig atter til de unge Damer, hvis hele Toilet i enhver Henseende svarede til de smaa Sko og de fine Silkestrømper. Derved kom han i Tanker om, at de maatte være godt inde i de franske Moder, hvilket ogsaa snart viste sig at være Tilfældet; thi skønt deres Kundskaber ikke syntes at høre til de nyeste, vare de dog meget omfattende, og navnlig havde den ældre Søster, der var godt inde i Filosofien, Lovene for det hydrauliske Tryk og Menneskerettighederne, en egen original Maade, hvorpaa hun forstod at forene disse Talenter og sætte dem i Forbindelse med enhver Ting lige fra Modepynt til det tusindaarige Rige, begge inklusive, og som paa een Gang var saa udviklende og vidunderlig, at den i Regelen i Løbet af fem Minutter bragte Udlændinge i en Tilstand af temporært Vanvid.

Martin følte, at han var nær ved at gaa fra Forstanden, og for at frelse sig bad han den anden Søster om at synge, da han i det samme opdagede et Fortepiano i Stuen. Denne Bøn opfyldte hun med stor Beredvillighed, og lidt efter begyndte en Bravurkoncert, udført af Miss'erne Norris alene. De sang i alle Tungemaal undtagen i deres eget, Tysk, Fransk, Italiensk, Spansk, Portugisisk, men intet indenlandsk, intet saa simpelt som indenlandsk; thi i denne Henseende ligne Sprogene mange andre rejsende — de ere plumpe og vulgære nok hjemme, men udmærket fine udenlands.

Der er kun ringe Tvivl om, at Miss'erne Norris i Tidens Løb vilde være komne til Hebraisk, dersom de ikke vare blevne forstyrrede af Irlænderen, der smækkede Døren op paa vid Gab og raabte med høj Stemme:

„General Fladdock!"

„Gud!" udbrød Søstrene og holdt pludselig op. „Generalen er kommen tilbage!"

I det samme kom Generalen, klædt i fuld Uniform til Bal, farende saa hovedkulds ind, at han snublede over Tæppet og fik Sabelen mellem Benene, saa han faldt, saa lang han var, og fremviste et mærkelig lille skaldet Sted paa sin Isse for det forbavsede Selskabs Øjne. Men det var endda ikke det værste, thi da Generalen var temmelig korpulent og meget stramt paaklædt, kunde han, da han først var falden, ikke komme op igen, men blev liggende og vred sig og gjorde saadanne Evolutioner med sine Støvler, at Krigshistorien ikke kan opvise Magen til dem.

Man ilede ham naturligvis øjeblikkelig til Undsætning, og Generalen blev ogsaa straks bragt paa Benene igen; men hans Uniform var syet paa en saa forfærdelig og vidunderlig Maade, at han var ganske stiv og uden Spor af Bøjelighed, ligesom en død Klown, og ikke havde ringeste Herredømme over sig selv, førend han blev stillet lige plat paa sine Fodsaaler. Da det var gjort, kom der igen Liv i ham ligesom ved et Mirakel, og idet han bevægede sig sidelængs for at tage mindre Plads op og være mindre ud-

sat for at bringe Guldfrynserne paa sine Epauletter i Ulave ved at stryge dem mod noget, nærmede han sig med et smilende Aasyn for at hilse paa Husets Frue.

Det vilde have været umuligt for Familien at lægge en renere Glæde og Henrykkelse for Dagen, end den gjorde ved dette uventede Syn af General Fladdock! Generalen blev modtaget lige saa varmt, som om New York havde været i Belejringstilstand, og ingen anden General havde været at faa for Penge eller gode Ord. Han vekslede tre Gange Haandtryk med alle Norris'erne og mønstrede dem derpaa som en tapper Feltherre i nogen Afstand, med sin folderige Kappe trukken frem over den højre Skulder og kastet tilbage paa den venstre Side, for at man skulde se hans mandige Bryst.

„Ser jeg da atter," udbrød Generalen, „mit Fædrelands mest udvalgte Aander?"

„Ja," svarede Faderen, „her ere vi, General."

Derpaa flokkedes alle Norris'erne omkring Generalen og spurgte, hvorledes han havde haft det, og hvor han havde været siden hans sidste Brev, og hvorledes han havde moret sig i Udlandet, først og fremmest, i hvilket Omfang han havde lært at kende de fornemme Hertuger, Lorder, Viscounter, Marquier, Hertuginder, Riddere og Baronetter, som Befolkningen i hine uciviliserede Lande sætter sin Glæde i.

„Spørg mig ikke," sagde Generalen og rakte sin Haand i Vejret. „Jeg færdedes hele Tiden imellem dem og har Aviser i min Kuffert, hvori mit Navn findes trykt" — her dæmpede han sin Stemme og betonede særligt sine Ord — „under fashionable Nyheder. Men det er skrækkeligt med alle de Formaliteter i det underlige Europa!"

„Ak ja!" udbrød Faderen, idet han rystede tungsindigt paa Hovedet og saa paa Martin, som om han vilde sige: „Jeg kan ikke nægte det. Jeg vilde gerne, hvis jeg kunde."

„Saa lidt udbredt den moralske Sans er i det Land!"

udbrød Generalen. „Saadan en Mangel paa moralsk Værdighed hos Menneskene!“

„Ak ja!“ sukkede alle Norris'erne, aldeles overvældede af Sorg.

„Jeg kunde ikke have forestillet mig det,“ vedblev Generalen, „hvis jeg ikke havde været paa selve Stedet. De har en stærk Fantasi, Norris, men De kunde heller ikke have forestillet Dem det, hvis De ikke havde været paa selve Stedet!“

„Aldrig,“ sagde Norris.

„Denne Kulde, denne Stolthed, denne Stivhed, denne Ceremoni!“ udbrød Generalen, idet han ved hver Gentagelse lagde et stærkere Eftertryk paa „denne“. „Disse kunstige Skranker mellem Mand og Mand! Denne Inddeling af Menneskeslægten i Herreblade og Styrvolter af enhver Slags, i Kløver, Ruder, Spader — alt, undtagen Hjerter!“

„Ak ja,“ udbrød den hele Familie, „kun alt for sandt!“

„Men holdt!“ udbrød Faderen og tog ham ved Armen. „De kom vist her tilbage med Skruen?“

„Ja, det gjorde jeg.“

„Er det muligt?“ udbrød de unge Damer. „Tænk bare!“

Generalen syntes ikke at kunne forstaa, hvorfor hans Hjemkomst med Skruen vakte et saadant Røre, og heller ikke syntes Tingen at blive ham klarere, da Norris, efter at have forestillet ham for Martin, sagde:

„En Rejsefælle af Dem, ikke?“

„Af mig? Nej.“

Han havde aldrig set Martin, men Martin havde set ham og genkendte ham nu, da de stod Ansigt til Ansigt, som den Herre, der mod Slutningen af Rejsen havde stukket Hænderne i Lommen og var gaaet op og ned ad Dækket med udspilede Næsebor.

Alle saa paa Martin. Der var intet andet Valg; Sandheden maatte for Dagen.

„Jeg kom over med det samme Skib som Generalen,“ sagde Martin, „men ikke i den samme Kahyt. Da jeg

maatte bruge den strengeste Økonomi, tog jeg Plads paa Mellemdækket."

Var Generalen bleven sat hen til en ladt Kanon og havde faaet Befaling til øjeblikkelig at skyde den af, kunde han ikke være bleven mere forfærdet, end da han hørte disse Ord. Han, Fladdock — Fladdock i fuld Militsuniform, Fladdock, Generalen, Fladdock, saa mange udenlandske Adelsmænds Yndling — om ham kunde man tro, at han kendte en Person, der var kommen over som Mellemdækspassager! Han skulde træffe denne Person her i den New Yorkske Selskabsverdens Helligdom, optaget i det New Yorker Aristokratis Skød! Han havde nær lagt Haanden paa sin Kaarde.

En dødlignende Stilhed lagde sig over Familien Norris. Kom denne Historie ud, havde deres Slægtning fra Landet vanæret dem ved sin Uforsigtighed. De vare de lysende Ledestjerner i en ophøjet Sfære i det New Yorkske Samfund. Der var andre fashionable Sfærer oven over dem, og andre fashionable Sfærer neden under dem, og ingen af Stjernerne i den ene af disse Sfærer havde noget at gøre med Stjernerne i nogen af de andre Sfærer; men i alle disse Sfærer vilde det hedde, at Norris'erne, førte bag Lyset af et dannet Væsen og Ydre, vare faldne ned fra deres ophøjede Standpunkt og havde „modtaget" et dollarløst og ukendt Menneske. O, du den rene Republiks Skytsørn, at de skulde opleve dette!

„De maa tillade mig," sagde Martin efter en frygtelig Pause, „at tage Afsked. Jeg føler, at jeg er Skyld i en mindst lige saa stor Forlegenhed her som den, hvori jeg har bragt mig selv. Men førend jeg gaar, er det min Pligt at rense denne Herre for enhver Mistanke; thi jeg forsikrer Dem, at da han forestillede mig for Selskabet her, var han aldeles uvidende om min Uværdighed."

Med disse Ord bukkede han for Norris'erne og gik som en Snemand, meget kold udvendig, men temmelig hed indvendig.

„Naa, naa," sagde Norris, idet han, ganske bleg i Ansigtet, saa sig om, da Martin lukkede Døren, „den unge Mand har i Aften været Vidne til en Finhed i den sociale Tone og en nobel Elegance i den sociale Dekorationsstil, som han ikke kender til i sit eget Land. Lad os haabe, at det vil vække hans moralske Sans."

Dersom denne særlig transatlantiske Artikel, den moralske Sans — thi kan man tro de indfødte Statsmænd, Talere og Forfattere, har Amerika udelukkende Monopol paa denne Vare — dersom denne særlig transatlantiske Artikel maa forudsættes at indeslutte en kærlig Velvilje mod hele Menneskeslægten, kunde Martin i dette Øjeblik visselig have trængt til en hel Del Vækkelse; thi mens han skred hen ad Gaden med Mark, var hans umoralske Sans i fuld Aktivitet og tilskyndede ham til nogle blodtørstige Ytringer, som det for hans egen Skyld var godt, at ingen hørte. Imidlertid var han dog allerede bleven saa afkølet, at han havde begyndt at le ved Tanken om, hvad der var foregaaet, da han hørte andre Fodtrin bag ved sig og ved at vende sig om opdagede sin Ven Bevan, der var ganske forpustet.

Han tog Martin under Armen, idet han bad ham gaa langsomt, og sagde omsider efter nogle Minutters Tavshed:

„Jeg haaber, at De heller ikke selv mistænker mig?"

„Hvad mener De?"

„Jeg haaber, at De frikender mig for at have tilsigtet eller forudset Udfaldet af vort Besøg. Dog det har jeg næppe nødig at spørge Dem om."

„Nej, det er vist. Jeg er Dem saa meget mere taknemmelig for Deres Venlighed, da jeg ser, af hvilket Stof de gode Borgere her ere gjorte."

„Jeg tænker, at de ere gjorte af omtrent det samme Stof som andre Godtfolk, naar de kun vilde tilstaa det og ikke give sig et falsk Skin."

„Sandt nok," sagde Martin.

„De kunde vist," vedblev hans Ven, „gerne have set et saadant Optrin i et engelsk Skuespil, uden at have fundet det overdrevent usandsynligt eller urimeligt?"

„Ja, ganske vist."

„Det er unægtelig latterligere her end noget andet Sted," sagde hans Ledsager, „men det kommer af alle de store Ord, vi føre i Munden. For mit eget Vedkommende maa jeg tilføje, at jeg straks fra først af meget godt vidste, at De havde haft Plads paa Mellemdækket, da jeg havde set Passagerlisten, men ikke fundet Deres Navn paa den."

„Desto taknemmeligere er jeg Dem," sagde Martin.

„Norris er paa sin Vis en meget brav Fyr."

„Saa?" sagde Martin tørt.

„Ja, han har hundrede gode Sider. Naar De eller enhver anden behandlede ham som et højere Væsen og henvendte sig til ham som en ydmyg Ansøger, vilde han være lutter Venlighed og Tjenstvillighed."

„Jeg havde ikke haft nødig at rejse syv Hundrede Mil fra mit Hjem for at finde en saadan Karakter," svarede Martin, og hverken han eller hans Ven sagde mere paa Tilbagevejen, idet de begge syntes at have nok i deres egne Tanker.

Da de kom hjem til Majorens, var Teen eller Aftensmaden, eller hvad dette Maaltid nu kaldtes, forbi; men Dugen laa endnu paa Bordet, prydet med nogle flere Pletter og Klatter. Ved Bordets ene Ende sad Mrs. Jefferson Brick og to andre Damer og drak — øjensynlig uden for den sædvanlige Tid, thi de havde Hat og Sjal paa og syntes nylig at være komne hjem. Ved Skinnet af tre flimrende Lys af forskellig Længde i tre Lysestager af forskellig Façon tog Værelset sig næsten lige saa lidt indbydende ud som om Dagen.

Disse tre Damer talte meget højt med hverandre, da Martin og hans Ven traadte ind, men tav pludselig stille, da de opdagede Herrerne, og bleve overordentlig fine paa det, for ikke at sige kolde, saa at Vandets Temperatur i

Tepotten gerne kunde være gaaet tyve Grader ned under deres isnende Kulde, medens de hviskende vekslede nogle Ytringer.

„Har De været i gudelig Forsamling, Mrs. Brick?“ spurgte Martins Ven med en polisk Blinken.

„Paa Forelæsning.“

„Om Forladelse, jeg havde nær glemt det. De kommer nok ikke i gudelige Forsamlinger?“

Her rømmede den Dame, der sad paa højre Side af Mrs. Brick, sig fromt, som om hun vilde sige: „Da gør jeg!“ hvilket hun virkelig ogsaa gjorde næsten hver Aften i Ugen.

„Var det en god Tale, Frue?“ spurgte Bevan denne Dame.

Damen løftede Øjnene fromt i Vejret og svarede ja. Hun var bleven meget opbygget af et godt, krast Foredrag, som havde givet alle hendes Venner og bekendte det glatte Lag. Desuden havde hendes Hat overstraalet alle Hatte i Menigheden, saa hun var vel tilfreds i enhver Henseende.

„Hvilke Forelæsninger hører De nu, Frue?“ spurgte Martins Ven Mrs. Brick.

„Om Onsdagen over Sjælens Filosofi.“

„Om Mandagen?“

„Over Forbrydelsernes Filosofi.“

„Om Fredagen?“

„Om Nytteplanternes Filosofi.“

„De har glemt Torsdagen — over Statsfilosofien, min bedste,“ sagde den tredje Dame.

„Nej,“ sagde Mrs. Brick, „det er om Tirsdagen.“

„Det er rigtigt! Om Torsdagen er det naturligvis over Materiens Filosofi.“

„De ser, Mr. Chuzzlewit, at vore Damer ere fuldt optagne,“ sagde Bevan.

„Det maa De nok sige,“ svarede Martin. „Med saadanne alvorlige Forretninger ude af Huset og Familie-

pligterne i Hjemmet maa deres Tid være temmelig godt optagen."

Her standsede Martin, da han saa, at Damerne kastede temmelig umilde Øjne paa ham, skønt han ikke kunde fatte, hvormed han havde fortjent det haanlige Udtryk i deres Ansigter. Men da de vare gaaede op til deres Sovekamre — hvilket de meget snart gjorde — underrettede Bevan ham om, at disse Filosofer følte sig langt ophøjede over alle smaalige huslige Sysler, og at man kunde holde hundrede mod een paa, at ingen af dem kunde udføre den letteste Kvindegerning for sig selv eller sy det simpleste Klædningsstykke til nogen af sine Børn.

„Skønt det er et stort Spørgsmaal," sagde han, „om de ikke vilde bruge deres Tid bedre med selv saa sløve Redskaber som Strikkepinde end med disse skarpe Instrumenter; saa meget kan jeg indestaa for — de skære sig ofte. Andagtsøvelser og Forelæsninger ere vore Baller og Koncerter; der ty de hen for at slippe bort fra Kedsomheden, se paa hverandres Klæder og gaa hjem igen."

„Naar De siger „hjem", mener De saa et Hus som dette?"

„Meget ofte. Men jeg ser, at De er dødtræt, og vil derfor sige Dem Godnat. I Morgen ville vi tale nærmere om Deres Planer, som De allerede maa have indset, at De ikke kan fremme ved at blive her. De maa længere bort."

„Mon det bliver bedre derfor?"

„Det vil jeg haabe. Dog nok for i Dag — God Nat."

De trykkede hinanden varmt i Haanden og skiltes ad. Saa snart Martin var bleven ene, forsvandt den Spænding, som de ny og forandrede Forhold havde fremkaldt, og som havde holdt ham oppe under Dagens Møje, og han følte sig saa udmattet og modløs, at han endog manglede Viljekraft til at kravle ovenpaa for at komme i Seng.

Hvilken stor Forandring var der ikke i tolv eller femten Timer foregaaet med hans Forhaabninger og sangvinske

Planer! Fremmed og ukendt som han var med den Jord, paa hvilken han stod, med den Luft, han indaandede, kunde han ved Tanken om alt det, han havde oplevet paa denne ene Dag, ikke andet end nære en stærk Mistanke om, at hans Forehavende var dødsdømt. Hvor ilde overlagt det end var forekommet ham om Bord, skønt det aldrig havde vist sig saaledes for ham i Land, stod det nu for ham i et ynkeligt Lys, som forfærdede ham. Hvilke Tanker han end kaldte til Hjælp, saa fremstillede de sig dog stadig i nedtrykkende og afskrækkende Skikkelser og ydede ham ingen Trøst. Endog Diamanterne paa hans Finger tindrede kun som Taarer og havde ingen af Haabets Straaler i al deres glimrende Skær.

Han blev siddende i mørke Tanker ved Kakkelovnen — uden at ænse Kostgængerne, som en for en kom slentrende ind fra deres Pakhuse og Kontorer eller de nærliggende Værtshuse, og som, efter at de havde taget nogle lange Drag af en stor, hvid Vandkande paa Skænkebordet og med en Slags uhyggelig Betagelse i nogen Tid havde dvælet ved Messing Spyttebakkerne, drev af Sted med tunge Skridt for at gaa i Seng — indtil Mark Tapley omsider kom ind og ruskede ham i Armen i den Tro, at han var falden i Søvn.

„Mark!“ udbrød han og for op.

„Her er jeg,“ sagde denne gemytlige Følgesvend, idet han snød det Lys, han havde i Haanden, med sine Fingre. „Deres Seng hører vel ikke til de største, og selv om man ikke var tørstig, kunde man godt før Frokost drikke alt det Vand, De har faaet til at vadske Dem i, og derefter spise Haandklædet; men De kommer dog til at sove i Nat uden at gynges.“

„Det er, ligesom om Huset sejlede med mig,“ sagde Martin, der vaklede, idet han stod op, „og jeg har det elendigt.“

„Jeg er i Perlehumør. Men Gud, det har jeg jo ogsaa Grund til at være! Jeg burde være født her; det er nu min Mening. Pas paa, hvor De træder“ — thi de vare i Færd

med at gaa op ad Trappen. „Husker De den fine Herre om Bord i Skruen med den lillebitte Kuffert?“

„Vadsækken? Ja.“

„Ser De, der er kommet rent Tøj fra Vadskeriet i Aften, og det ligger nu uden for Sovekammerdørene. Hvis De paa Vejen vil lægge Mærke til, hvor faa Skjorter og hvor mange Flipper der findes derimellem, vil De opdage hele Hemmeligheden ved hans Bagage.“

Men Martin var alt for træt og nedslaaet til at ænse noget og interesserede sig derfor heller ikke for denne Opdagelse. Dog uden at lade sig afskrække af hans Ligegyldighed førte Mark ham øverst op i Huset og ind i hans Sovekammer, der var et meget lille Værelse med et halvt Fag Vinduer; en Seng, der lignede en Kasse uden Laag; to Stole; en Stump Tæppe af den Slags, hvorpaa man prøver sit Fodtøj i en Skomagerbutik i England; et lille Spejl, der var sømmet fast paa Væggen, og et Vadskebord med en Vandkande og Vandfad, som man hellere kunde tro var en Flødekande og en Spølkum.

„De polere sig nok med et tørt Klæde her til Lands,“ sagde Mark. „Rimeligvis have de et lille Stænk af Vandskræk, Sir.“

„Gid De vilde trække Støvlerne af mig,“ sagde Martin, idet han sank ned paa en Stol. „Jeg er saa stoktræt — rent ødelagt, Mark.“

„Det vil De ikke sige i Morgen tidlig, ja ikke engang i Aften, naar De har smagt paa dette.“ Med disse Ord kom han frem med et meget stort Glas, der var fyldt til Randen med smaa Klumper klar, gennemsigtig Is, mellem hvilke et Par tynde Skiver Citron og en indbydende, gylden Vædske smilte lokkende fra det stille Dyb nedenunder.

„Hvad kaldes det?“ spurgte Martin.

Mark svarede ikke, men satte kun et Straa ned i Blandingen — hvilket fremkaldte et livligt Røre mellem Isstykkerne — og tilkendegav med en udtryksfuld Gestus,

at den skulde pumpes op gennem dette Apparat af den lykkelige, hvem denne Nydelse var forbeholdt.

Martin tog forbavset mod Glasset, satte sine Læber til Røret og vendte een Gang Øjnene henrykt i Vejret, men standsede ikke oftere, førend Bægeret var tømt til den sidste Draabe.

„Saa!“ sagde Mark, idet han med et triumferende Smil tog det fra ham. „Skulde De nogen Sinde oftere føle Dem ødelagt, naar jeg ikke er til Stede, skal De kun bede den første den bedste om at hente Dem en Cobbler.“

„Hente mig en Cobbler!“ gentog Martin.

„Denne vidunderlige Opfindelse,“ sagde Mark, idet han ømt klappede det tomme Glas, „kaldes en Cobbler. Sherry Cobbler, naar man vil sige Navnet helt ud; Cobbler, naar man vil bruge et kortere Navn. Nu kan De nok taale at faa Deres Støvler af og er i alt væsentligt et andet Menneske.“

Efter denne højtidelige Indledning hentede han Støvleknægten.

„Det er ikke, fordi jeg er ved at synke sammen igen,“ sagde Martin; „men du store Gud, hvis vi nu kom til at staa ene i en eller anden vild Egn her i Landet uden Penge eller noget!“

„Ja,“ svarede den ufortrødne Tapley, „efter hvad vi allerede have set, ved jeg dog ikke, om vi under saadanne Omstændigheder ikke vilde være bedre farne i de vilde Egne end i de tamme.“

„O Tom Pinch, Tom Pinch,“ sagde Martin tankefuld, „hvad vilde jeg ikke give for igen at være ved din Side og kunne høre din Stemme, selv om det skulde være i det gamle Sovekammer hos Pecksniff!“

„O Drage, Drage,“ istemte Mark muntert, „var der intet Vand imellem dig og mig og intet fejt i at vende tilbage, ved jeg ikke, om jeg ikke vilde sige det samme. Men her er jeg nu, Drage, i New York i Amerika, og du derovre i Wiltshire i Europa; og der er en Formue at tjene,

Drage, og tjenes maa den for en dejlig ung Dames Skyld; og naar du gaar hen for at se Monumentet, Drage, maa du ikke blive staaende paa Dørtærskelen, for saa kommer du aldrig op paa Toppen."

„Viselig talt, Mark," sagde Martin. „Vi maa se fremad."

„I alle de Historiebøger, jeg har læst, bleve de Mennesker, som saa sig tilbage, forvandlede til Stene," svarede Mark; „og det har altid været min Mening, at de selv vare Skyld i det og kun fik Løn som fortjent. Men nu Godnat, Herre, og gid De maa drømme behageligt."

„Saa maa det være om Hjemmet," sagde Martin, idet han lagde sig i Sengen.

„Det samme siger jeg," hviskede Mark, da han var kommen ind paa sit eget Værelse, hvor Martin ikke kunde høre ham; „for kommer der ikke, førend vi ere vel ude af dette hersens, en Tid, da der vil være lidt mere Ære ved at holde Humøret oppe, maa man kalde mig amerikansk Borger!"

Medens vi nu lade dem i deres Søvn sammenblande Skyggerne af fjerne Genstande, idet disse i den udstyrede Tankes dunkle Lys paatage sig fantastiske Skikkelser paa Væggen, maa denne beskedne Krønike — en Drøm inden i en Drøm — lige saa hurtig skifte Skueplads og flyve over Oceanet til den engelske Kyst.

Attende Kapitel.

Gør Forretninger med Firmaet Anthony Chuzzlewit & Søn, som en af Interessenterne uventet trækker sig ud af.

Forandringer avle Forandringer, og intet formerer sig saa hurtigt. Træder et Menneske, der er vant til en snæver Kreds af Glæder og Sorger, uden for hvilken han sjælden bevæger sig, om end for nok saa kort en Tid, uden for

denne, synes hans Bortgang fra den ensformige Skueplads, hvor han hidtil har spillet en fremragende Rolle, at skulle blive Signalet til øjeblikkelig Forvirring. Som om Forandringens Kile blev dreven helt ned i det Gab, han har ladt tilbage, og sprængte, hvad der før var en fast Masse, i Stumper og Stykker, saaledes falde Ting, som mange Aars Sædvaner have fæstnet og holdt sammen, fra hverandre i lige saa mange Uger. Den Mine, som Tiden langsomt har gravet under kendte Genstande, springer i et Øjeblik i Luften, og hvad der tidligere var en Klippe, bliver kun til Sand og Aske.

De fleste have til en eller anden Tid i en vis Grad erfaret dette. Det Omfang, hvori Forandringens naturlige Love hævdede deres Herredømme i den lille Kreds, som Martin havde forladt, skal med Nøjagtighed blive skildret i disse Blade.

„Hvilket koldt Foraar!“ klynkede gamle Anthony, idet han en Aften flyttede sig nærmere hen til Kaminen. „I min Ungdom var det varmere paa denne Tid af Aaret.“

„Men derfor har du dog ikke nødig at brænde Huller i din Kjole,“ sagde den kærlige Jonas, idet han løftede sine Øjne op fra Gaarsavisen. „Klæde er ikke saa billigt.“

„En god Dreng!“ udbrød Faderen og aandede paa sine kolde Hænder, medens han gned dem mat mod hinanden. „En fornuftig Dreng! Han har aldrig været forfængelig med sine Klæder. Nej, nej!“

„Da ved jeg dog ikke, om jeg ikke vilde være det, hvis det ikke kostede Penge,“ sagde hans Søn, idet han atter begyndte at læse i sin Avis.

„Ah!“ fniste den gamle Mand. „Ja hvis! — Men det er saa koldt.“

„Lad Ilden være!“ raabte Jonas og standsede sin højtærede Faders Haand i Brugen af Ildrageren. „Har du maaske Lyst til at lide Mangel paa dine gamle Dage, siden du begynder at blive ødsel?“

„Det er der ikke Tid til, Jonas.“

„Hvortil?“ vrængede hans Arving.

„Til at jeg skulde komme til at lide Mangel. Gid der var!“

„Du har altid været en egenkærlig, gammel Knark,“ sagde Jonas, men saa sagte, at han ikke kunde høre det, idet han saa paa ham med et vredt Blik. „Du bliver dig selv tro. Du vilde ikke bryde dig om at komme til at lide Mangel! Nej, det vil jeg nok tro. Og dit eget Kød og Blod maatte for din Skyld ogsaa gerne komme til at lide Nød, ikke? Ja, du er en dejlig, gammel Egoist!“

Efter denne sønlige Tiltale tog han sin Tekop — thi Teen stod paa Bordet, og Faderen, Sønnen og gamle Chuffey vare i Færd med den. Idet han saa vist paa sin Fader og nu og da førte en Skefuld Te til sine Læber, vedblev han derpaa saaledes:

„Mangel! Jo det er net af en gammel Mand som du at tale om Mangel, naar du er kommen saa vidt! Saa du begynder at tale om Mangel? Naa, det maa jeg sige! Er der ikke Tid dertil? Nej, det vil jeg ikke haabe. Men du gad nok leve et Par Hundrede Aar, hvis du kunde, og vilde endda ikke være fornøjet. Jo, jeg kender dig!“

Den gamle Mand sukkede og sad stadig og krøb sammen ved Ilden. Jonas truede ad ham med en Tinske, og idet han slog over i en anden Tone, gav han sig til at undersøge Sagen fra et ophøjet moralsk Standpunkt.

„Naar du er i det Humør,“ brummede han, „hvorfor afstaar du da ikke din Formue? Køb dig en billig Livrente og gør dit Liv interessant for dig selv og enhver, der venter paa Udfaldet af denne Spekulation. Men nej, det vil ikke passe dig. Det vilde være en naturlig Adfærd mod din Søn, men du vil hellere være unaturlig og forholde ham hans Rettigheder. Jeg vilde skamme mig for mig selv, hvis jeg var i dit Sted, og være glad ved at skjule mit Hoved i, hvad det nu hedder.“

Mulig traadte denne almindelige Talemaade i Stedet for Grav, Jord, Kirkegaard, Mausoleum eller et andet lig-

nende Ord, som Jonas's sønlige Følelser forbød ham at udtale. Han forfulgte ikke Emnet videre; thi gamle Chuffey, der i sin Krog ved Kaminen paa en eller anden Maade havde opdaget, at Anthony sad og lyttede, og at Jonas syntes at tale, udbrød pludselig, ligesom inspireret:

„Han er Deres egen Søn, Mr. Chuzzlewit; Deres egen Søn!"

Gamle Chuffey havde ingen Anelse om disse Ords dybe Betydning eller om, at de ved den bitre Satire, de indeholdt, kunde være trængte den gamle Mand lige ind i Sjælen, dersom han havde vidst, hvilke Ord der svævede paa hans Søns Læber, eller hvad der foregik i hans Tanker. Men Stemmen bortledede Anthonys Opmærksomhed og bragte ham til sig selv.

„Ja, ja, Chuffey, Æblet falder ikke langt fra Stammen. Men det er nu en meget gammel Stamme, Chuffey," sagde den gamle Mand med et underlig forstyrret Udtryk.

„Forfærdelig gammel," indrømmede Jonas.

„Nej, nej," sagde Chuffey. „Nej, Mr. Chuzzlewit. Slet ikke gammel."

„Aa, han er værre end nogen Sinde!" udbrød Jonas, ganske oprørt. „Han bliver virkelig alt for slem, Fader. Hold Deres Mund, siger jeg!"

„Han siger, at De har Uret!" raabte Anthony.

„Nej," svarede Chuffey, „det ved jeg bedre. Jeg siger, at han har Uret. Jeg siger, at han har Uret. Han er kun en Dreng. Det er han. Det er De med, Mr. Chuzzlewit — en Slags Dreng. Ha, ha, ha! De er en ren Dreng i Sammenligning med mange, jeg har kendt. De er en Dreng i Sammenligning med mig; De er en Dreng i Sammenligning med hundrede af os. Bryd Dem bare aldrig om ham!"

Med disse mærkværdige Ord — thi i Chuffeys Mund var dette en hidtil ukendt Veltalenhed — drog den stakkels gamle Skygge sin Principals Haand ind under sin

lamme Arm og holdt den der med sin egen oven paa den, som om han vilde forsvare ham.

„Jeg bliver med hver Dag døvere og døvere, Chuffey," sagde Anthony med saa megen Blidhed eller, for at bruge et mere korrekt Udtryk, med saa liden Haardhed i sit Væsen, som det var ham muligt at udtrykke.

„Nej, nej," raabte Chuffey. „Nej, De gør ikke. Og selv om saa var? Jeg har været døv i over tyve Aar."

„Og jeg bliver ogsaa mere og mere blind," sagde den gamle Mand og rystede paa Hovedet.

„Det er et godt Tegn!" udbrød Chuffey. „Ha, ha, ha! Det bedste Tegn af Verden. De har set alt for godt tidligere."

Han klappede Anthony, ligesom naar man trøster et Barn, og idet han drog den gamle Mands Arm endnu tættere til sig, truede han med sine skælvende Fingre hen mod det Sted, hvor Jonas sad, som om han vilde jage ham bort. Men da Anthony vedblev at være ganske stille og tavs, slap han ham lidt efter lidt igen og trak sig tilbage i sin sædvanlige Krog, hvorfra han en Gang imellem udstrakte sin Haand og rørte ved sin gamle Principals Kjole, ligesom for at overtyde sig om, at han endnu sad ved Siden af ham.

Jonas blev saa forbavset over alt dette, at han ikke kunde gøre andet end stirre paa de to Oldinger, indtil Chuffey var hensunken i sin sædvanlige Tilstand og Anthony falden i en Døs, hvorpaa han gav sine Følelser Luft ved at gaa tæt hen til Chuffey og lade, som om han vilde, hvad man i daglig Tale kalder, „give ham en paa Hovedet."

„Dette Spil," tænkte Jonas ved sig selv, „have de nu drevet i de sidste to, tre Uger. Jeg har aldrig set min Fader gøre saa megen Stads af ham som i denne Tid. Hvad, gaar De maaske paa Jagt efter et Legat, Mr. Chuffey? Hvad?"

Men Chuffey havde lige saa lidt Anelse om denne Tanke som om, at Jonas's knyttede Næve svævede i en

fristende Nærhed af hans Øre. Da han havde skulet saa længe ad ham, at han var bleven ked af det, tog Jonas Lyset fra Bordet og gik ind i Kontoret med Glasdøren, hvor han tog et Knippe Nøgler op af sin Lomme. Med en af disse aabnede han en hemmelig Skuffe i Pulten, idet han imidlertid tittede forsigtigt ud for at se, om de to gamle endnu sad ved Kaminen.

„Alt i samme Orden," sagde Jonas, medens han holdt Klappen af Pulten oppe med sit Hoved og aabnede et Papir. „Her er Testamentet, Mr. Chuffey. Tredive Pund om Aaret til Deres Underhold, gamle Dreng, og alt det øvrige til hans eneste Søn Jonas. De skal ikke ulejlige Dem med at være saa kærlig; De faar dog ikke noget for det. Hvad er det?"

Det var unægtelig overraskende. Paa den anden Side af Glasdøren saa et Ansigt nysgerrigt ind, og det ikke paa ham, men paa Papiret, som han havde i Haanden. Thi Øjnene vare fæstede opmærksomt paa Skriften og bleve hurtigt løftede i Vejret, da han gav sig til at raabe. I samme Øjeblik mødte de hans og lignede Pecksniffs.

Idet Jonas lod Klappen af Pulten falde i med et højt Smæld, men dog uden at glemme at lukke den i Laas, stirrede han bleg og aandeløs paa dette Genfærd. Det bevægede sig, aabnede Døren og gik ind.

„Hvad er der paa Færde?" raabte Jonas og veg tilbage. „Hvem er det? Hvor kommer De fra? Hvad vil De?"

„Paa Færde?" udbrød Pecksniffs Stemme, idet Pecksniff i egen Person smilte venligt ad ham. „Paa Færde, Mr. Jonas?"

„Hvad lurer og snuser De efter her?" sagde Jonas i en vred Tone. „Hvad mener De med at komme saaledes til Byen og overrumple en? Det er dog et stift Stykke, at en Mand ikke kan læse — Avisen i sit eget Kontor, uden at han skal skræmmes fra Vid og Forstand af Folk, som træde uanmeldte ind. Hvorfor bankede De ikke paa Døren?"

„Det gjorde jeg ogsaa, Mr. Jonas," svarede Pecksniff, „men der var ingen, som hørte mig. Jeg var nysgerrig,"

tilføjede han i sin blide Tone, idet han lagde sin Haand paa den unge Mands Skulder, „efter at se, hvad det var for et Sted i Avisen, der interesserede Dem saa levende; men Ruden var alt for mørk og smudsig.“

Jonas skottede i en Hast til Glasdøren. Ja. Den var ikke synderlig ren. For saa vidt havde han talt Sandhed.

„Var det Vers?“ sagde Pecksniff, idet han med et Udtryk af spøgefuld Drilleri truede ad ham med Pegefingeren. „Eller var det Politik eller maaske Børskurserne? Den gyldne Mammon, Mr. Jonas; den gyldne Mammon, har jeg en Mistanke om!“

„Det er ikke langt fra Sandheden,“ svarede Jonas, idet han fattede sig og pudsede Lyset; „men hvor Pokker gaar det til, at De igen er i London? Man kan min Sæl nok gøre store Øjne, naar man pludselig ser et Menneske, som man tror over ti Mile borte, stirre paa en.“

„Ja, vist saa, det har De Ret i, min kære Mr. Jonas. Thi saa længe den menneskelige Aand er konstrueret, som den er —“

„Pokker i Vold med den menneskelige Aand,“ afbrød Jonas ham utaalmodigt; „hvad er De kommen for?“

„I et lille Forretningsærinde,“ sagde Pecksniff, „som er kommet aldeles uventet.“

„Aa, ikke andet? Naa, Fader er inde i Stuen ved Siden af. Halløj, Fader, Pecksniff er her! Han bliver hver Dag mere og mere blødhjernet, tror jeg,“ mumlede Jonas og ruskede sin højtærede Fader dygtigt i Armen. „Kan du ikke høre, jeg siger, at Pecksniff er her, Tossehoved?“

Ruskningen i Forening med denne kærlige Tiltale vakte snart den gamle Mand, som bød Pecksniff velkommen med en Fnisen, der dels hidrørte fra, at det glædede ham at se denne Herre, og dels fra hans usvækkede Glæde ved Tanken om, at han havde kaldt ham en Hykler. Da Pecksniff endnu ikke havde drukket Te, bleve Levningerne af det sidste Maaltid tillige med en Skive Skinke satte frem for ham, og da Jonas havde en Forretningssag at afgøre i den

nærmeste Gade, gik han ud for at afgøre dette, men lovede at være tilbage, førend Pecksniff kunde være færdig med sit Maaltid.

„Og nu, min gode Sir," sagde Pecksniff til Anthony, „nu, da vi ere alene, maa De sige mig, hvad jeg kan gøre for Dem. Jeg siger alene, fordi jeg tror, at vor gode Ven Mr. Chuffey er, metafysisk talt — skal jeg sige, blind Mand?" spurgte Pecksniff med sit sødeste Smil og Hovedet stærkt paa den ene Side.

„Han hverken hører eller ser os," svarede Anthony.

„Nu vel da, saa vil jeg med al Deltagelse for hans Legemssvaghed og den største Beundring for de fortræffelige Egenskaber, der gør hans Hoved og Hjerte lige megen Ære, tillade mig at sige, at han er, hvad man skæmtevis kalder blind Mand. De var i Færd med at sige, min kære —"

„Jeg var ikke i Færd med at sige noget, det jeg ved," svarede den gamle Mand.

„Det var jeg," sagde Pecksniff mildt.

„Naa, det var De. Ja saa!"

„At jeg aldrig," sagde Pecksniff efter at være staaet op for at se, om Døren var lukket, hvorpaa han, da han kom tilbage, satte sin Stol saaledes, at Døren ikke kunde aabnes nok saa lidt, uden at han øjeblikkelig mærkede det, „at jeg aldrig i mit Liv er bleven saa forbavset som over Modtagelsen af Deres Brev i Gaar. At De kunde gøre mig den Ære at ønske at raadføre Dem med mig i nogen som helst Sag, overraskede mig; men at De kunde ønske at gøre det selv med Forbigaaelse af Mr. Jonas, røbede en Grad af Tillid til den Mand, som De havde tilføjet en mundtlig Fornærmelse — kun en mundtlig Fornærmelse, som De længtes efter at give ham Oprejsning for — der glædede, der rørte, der overvældede mig."

Han talte altid meget flydende; men dette korte Foredrag var usædvanlig flydende, da han havde gjort sig en Del Umage med at sætte det sammen uden paa Diligencen.

Skønt han standsede for at høre Svaret og med Sandhed havde sagt, at han var kommen efter Anthonys Opfordring, sad den gamle Mand dog og stirrede paa ham i den dybeste Tavshed og med et aldeles aandsfraværende Udtryk. Heller ikke syntes han at have mindste Lyst til at fortsætte Samtalen, skønt Pecksniff saa hen til Døren, trak sit Ur op af Lommen og gav ham mange andre Vink om, at deres Tid var kort, og at Jonas, hvis han holdt Ord, snart vilde komme tilbage. Men det sælsomste ved hele denne sælsomme Adfærd var, at hans Træk pludselig — i et Nu — saa hurtigt, at det var umuligt at iagttage hvorledes eller lægge Mærke til nogen Overgang — fik deres vante Udtryk, idet han med et lidenskabeligt Slag i Bordet, som om der slet ikke havde været nogen Pause, udbrød:

„Vil De holde Mund og lade mig tale?"

Pecksniff bukkede ydmygt for ham og sagde ved sig selv: „Jeg saa nok, at hans Haand havde forandret sig, og at hans Skrift var bleven rystende. Det sagde jeg i Gaar. Hm! Ak Gud ja!"

„Jonas har et godt Øje til Deres Datter, Pecksniff," sagde den gamle Mand i sin sædvanlige Tone.

„Hvis De husker det, talte vi allerede derom hos Mrs. Todgers's," svarede den høflige Arkitekt.

„De har ikke nødig at tale saa højt," brummede Anthony. „Saa døv er jeg dog heller ikke."

Pecksniff havde unægtelig hævet sin Stemme temmelig stærkt, ikke saa meget fordi han mente, at Anthony var døv, som fordi han følte sig overtydet om, at hans Aandsevner begyndte at sløves; men da hans hensynsfulde Opførsel blev saa ilde optaget, gik han helt fra Koncepterne, og da han nu ikke vidste, hvilken Kurs han skulde styre, bukkede han igen endnu mere ydmygt end før.

„Jeg har sagt," gentog den gamle Mand, „at Jonas har et godt Øje til Deres Datter."

„En fortryllende Pige," mumlede Pecksniff, da han saa,

at han ventede paa Svar. „En sød Pige, Mr. Chuzzlewit, skønt det ikke tilkommer mig at sige det.“

„Det ved De bedre,“ udbrød den gamle Mand og strakte sit visne Ansigt mindst en Alen frem, idet han bøjede sig helt forover i sin Lænestol. „De lyver! De vil være en Hykler, hvad?“

„Min gode!“ begyndte Pecksniff.

„De maa ikke kalde mig god,“ afbrød Anthony ham, „og heller ikke selv gøre Krav paa at kaldes god. Var Deres Datter, hvad De gerne vilde have mig til at tro, vilde hun ikke passe for Jonas, men da hun er, hvad hun er, tror jeg nok, at det gaar. Han kunde blive narret med en Kone. Hun kunde løbe gal, gøre Gæld og ødelægge hans Formue. Naar jeg nu er død —“

Hans Ansigt forandredes saa rædsomt, da han udtalte dette Ord, at Pecksniff nødsagedes til at vende sine Øjne bort fra ham.

„— vil det være værre for mig at være vidende om sligt, end om jeg levede; thi at blive pint for at have skrabet det sammen, som, medens jeg maa lide for at have skaffet det, kastes i Rendestenen, vilde være en utaalelig Tortur. Nej,“ sagde den gamle Mand med hæs Røst, „lad i det mindste det blive frelst, lad dog noget blive vundet og holdt sammen paa, naar saa meget gaar tabt.“

„Min kære Mr. Chuzzlewit,“ sagde Pecksniff, „det er kun sygelige Indbildninger, som ere aldeles ugrundede, aldeles unødvendige, forsikrer jeg Dem. Tingen er, min kære, at De ikke er rask.“

„Men jeg er dog ikke Døden saa nær!“ udbrød Anthony med ligesom et vildt Dyrs Snærren. „Endnu ikke. Endnu er der flere Aars Liv i mig. Se paa ham!“ tilføjede han og pegede paa sin affældige Bogholder. „Døden har ingen Ret til at lade ham blive staaende og meje mig bort.“

Pecksniff var saa bange for den gamle Mand og saa fuldstændig slaaet fra det ved at se ham i den Tilstand, hvori han var, at han ikke engang havde Aandsnærværelse

nok til at komme frem med en Stump Moral af det store Forraad i hans eget Bryst. Han fremstammede derfor kun, at det ifølge alle Sømmelighedens og Velanstændighedens Regler unægtelig tilkom Chuffey først at opgive Aanden, og at han efter alt, hvad han havde hørt om Chuffey, og det lidt, han havde den Fornøjelse personlig at kende til ham, følte sig overtydet om, at han vilde indse det passende i at lægge sig til at dø snarest muligt.

„Kom herhen!“ sagde den gamle Mand og vinkede ham nærmere hen til sig. „Jonas er min Arving, Jonas bliver rig og en god Fangst for Dem. Det ved De. Jonas har et godt Øje til Deres Datter.“

„Ogsaa det ved jeg,“ tænkte Pecksniff, „for du har sagt det tidt nok.“

„Han kunde gifte sig flere Penge til, end han faar med hende,“ sagde den gamle Mand, „men hun vil hjælpe ham at passe paa, hvad de have. Hun er hverken for ung eller for letsindig og er kommen af en gridsk, paaholden Slægt. Men De maa ikke spille alt for fint Spil. Hun holder ham kun i en Traad, og strammer De den for stærkt — jeg kender hans Sind — saa brister den. Bind ham, mens det er Tid, Pecksniff, bind ham. De gaar alt for mange Krogveje. Paa den Maade, De manøvrerer med ham, lader De ham mange Mile tilbage. Aa, De er en durkdreven Fyr — tror De maaske ikke, jeg har set, hvorledes De fra først af har anglet efter ham?“

„Jeg gad dog nok vide,“ tænkte Pecksniff og saa vist paa ham, „om dette er alt, hvad han har at sige?“

Gamle Anthony gned sig i Hænderne og mumlede noget ved sig selv; klagede atter over, at han frøs; flyttede sin Stol hen foran Kaminen, og inden der var gaaet en Minut, sad han med Ryggen mod Pecksniff og med Hagen sunken ned paa Brystet, som om han ikke ænsede eller helt havde glemt hans Nærværelse.

Hvor uhyggelig og utilfredsstillende denne korte Samtale end havde været, havde den dog givet Pecksniff et

Vink, der, selv om han ikke fik mere ud af den gamle, rigelig opvejede Udgifterne ved Frem- og Tilbagerejsen; thi den brave Mand var, af Mangel paa Lejlighed, aldrig trængt rigtig ind i Jonas's Natur, og enhver Vejledning til at fange en saadan Svigersøn — hvor meget mere da ikke en, der var skreven paa et Blad af hans egen Faders Bog? — var det nok Umagen værd at tage imod. For ikke at miste nogen Chance for at udnytte en saa god Lejlighed ved at lade Anthony falde i Søvn, førend han havde sagt alt, hvad han havde at sige, tog Pecksniff, medens han ekspederede de paa Bordet staaende Forfriskninger — et Arbejde, som han nu for Alvor gav sig i Færd med — sin Tilflugt til mange snedige Paafund for at tiltrække sig hans Opmærksomhed, saasom at hoste, nyse, klingre med Tekopperne, hvæsse Kniven, tabe Brødet og saa fremdeles. Men alt til ingen Nytte; thi Jonas kom tilbage, uden at Anthony havde sagt mere.

„Hvad, sover Fader nu igen?“ udbrød han, idet han hængte sin Hat op og kastede et Blik paa ham. „Hm, og snorker. Hør bare!“

„Han snorker meget stærkt,“ sagde Pecksniff.

„Ja, lad ham om det, han snorker for seks, naar det skal være.“

„Ved De hvad, Mr. Jonas,“ sagde Pecksniff, „jeg tror — bliv ikke urolig — at det er paa Hældingen med Deres Faders Helbred?“

„Naa, saa det tror De,“ svarede Jonas med en Hovedrysten, som udtrykte, hvor nøje han vogtede paa ham. „De ved min Sæl ikke, hvor sej han er. Endnu er han ikke saa nær ved at tøfle af.“

„Det slog mig, at han havde forandret sig baade i Udseende og Væsen,“ sagde Pecksniff.

„De er kun daarlig underrettet,“ svarede Jonas og satte sig ned med en tungsindig Mine. „Nej, han har saamænd aldrig haft det bedre. Hvorledes have de det alle hjemme hos Dem? Hvorledes har Charity det?“

„Blomstrer som en Rose, Mr. Jonas.“

„Og den anden — hvorledes har hun det?“

„Den letsindige lille Skælm!“ sagde Pecksniff, kærlig grundende. „Hun har det godt. Sværmer som en Bi fra Dagligstuen til Sovekamret; flagrer som en Sommerfugl hid og did; dypper som en Kolibri sit unge Næb i vor Ribsvin! Ah, var hun kun lidt mindre flygtig og havde Charitys solide Egenskaber, min unge Ven!“

„Er hun da saa flygtig?“ spurgte Jonas.

„Naa, naa,“ sagde Pecksniff med megen Følelse, „jeg vil ikke være streng mod mit Barn. Ved Siden af sin Søster Charity synes hun at være det. Hvad er det for en underlig Larm?“

„Der maa være noget galt ved Uret,“ sagde Jonas og skottede hen til det. „Den anden er altsaa ikke Deres Yndling, hvad?“

Den kærlige Fader var allerede i Færd med at svare og havde alt lagt et Udtryk af den inderligste Følsomhed i sit Ansigt, da Larmen gentoges.

„Jeg maa sige, Mr. Jonas, det er et højst mærkværdigt Ur,“ sagde Pecksniff.

Det vilde det ogsaa have været, hvis det havde frembragt den Larm, der havde tiltrukket sig deres Opmærksomhed; men det var et andet Urværk, som var ved at løbe ud, og hvorfra denne Lyd hidrørte. Et Skrig af Chuffey, som hans sædvanlige stille Væsen gjorde hundrede Gange stærkere og frygteligere, fik Huset til at runge fra Tag til Kælder, og idet de vendte sig om, saa de Anthony Chuzzlewit ligge paa Gulvet og den gamle Bogholder knæle ved Siden af ham.

Han var falden ned fra sin Stol i et Anfald af Krampe og laa der og snappede efter Vejret, medens enhver af hans runkne Aarer og Sener traadte tydelig frem, ligesom for at aflægge Vidnesbyrd om hans Alder og protestere imod, at han fik Lov til at slippe for at afbetale sin Gæld til Naturen. Det var frygteligt at se, hvorledes det Livsprincip,

der var indestængt i hans affældige Legeme, stred en fortvivlet Kamp som en Dæmon for at slippe fri og sprængte sit gamle Fængsel. En ung Mand, der i sin Krafts Fylde havde kæmpet med en saadan Fortvivlelsens Styrke, vilde have været et uhyggeligt Syn; men et gammelt, indskrumpet Legeme, der, udrustet med overnaturlige Kræfter, ved enhver Bevægelse af dets Lemmer og Ledemod modsagde dets svækkede Udseende, var et rædselsfuldt Syn.

De løftede ham op og hentede i største Hast en Læge, der aarelod ham og anvendte nogle Midler; men Anfaldene varede saa længe, at det var over Midnat, førend de fik ham aldeles sansesløs og udmattet i Seng.

„Gaa ikke," sagde Jonas, idet han lagde sine askegraa Læber til Pecksniffs Øre og hviskede over Sengen. „Det var en stor Lykke, at De var til Stede, da han blev syg. Man kunde ellers have sagt, at det var min Skyld."

„Deres Skyld!"

„Ja, hvorfor ikke?" svarede han og tørrede Sveden af sit blege Ansigt. „Folk sige saa meget. Hvorledes ser han nu ud?"

Pecksniff rystede paa Hovedet.

„Jeg plejede at spøge, ved De nok," sagde Jonas, „men jeg — jeg har aldrig ønsket ham død. Tror De, at han er meget daarlig?"

„Det sagde Lægen, som De jo selv hørte."

„Ja, men det sagde han maaske for at kunne skrive en saa meget større Regning, hvis han kommer sig. De maa ikke gaa. Nu, da det er kommet saa vidt, vilde jeg ikke for tusinde Pund være uden et Vidne."

Chuffey sagde og hørte ikke et Ord. Han havde sat sig i en Lænestol ved Siden af Sengen, og der blev han siddende uden at røre sig, med Undtagelse af, at han undertiden bøjede sit Hoved ned over Puden og syntes at lytte. Heri gjorde han ingen Forandring. Kun een Gang i Løbet af den sørgelige Nat vaagnede Pecksniff efter et lille Blund med et forvirret Indtryk af at have hørt ham

bede og paa en underlig Maade blande Talstørrelser ind i sine afbrudte Bønner.

Ogsaa Jonas sad der hele Natten, dog ikke hvor hans Fader kunde have set ham, hvis han var kommen til Samling, men ligesom skjult bag ved ham, idet han kun i Pecksniffs Øjne læste sig til, hvorledes han havde det. Han, denne raa Parvenu, som havde hersket i Huset saa længe, denne feje Køter, var nu bange for at flytte sig og rystede saaledes, at endog hans Skygge dirrede paa Væggen!

Det var højlys Dag, da de overlod det til den gamle Bogholder at passe paa ham og gik ned for at spise Frokost. Folk ilede op og ned ad Gaden; Vinduer og Døre bleve aabnede; Tyve og Tiggere stillede sig paa deres sædvanlige Pladser; Arbejdere vare i fuld Virksomhed; Kræmmere pyntede op i deres Butikker; Konstabler og Retsbetjente vare paa deres Post; alle Slags menneskelige Skabninger stred hver paa sin Vis lige saa meget for Livet som hin ene syge Olding, der kæmpede saa ivrigt for hvert Sandskorn i sit hurtig udrindende Timeglas, som om det havde været et et Kejserrige.

„Skulde der hændes noget, Pecksniff," sagde Jonas, „maa De love mig at blive her, til det er helt forbi. De skal se paa, at jeg gør, hvad Ret er."

„Jeg ved jo, at De vil gøre, hvad Ret er, Mr. Jonas," sagde Pecksniff.

„Ja, ja, men jeg vil ikke udsætte mig for Mistanke. Ingen skal kunne sige saa meget som et Ord imod mig. Jeg ved godt, hvorledes Folk vil snakke. — Akkurat som om han ikke var gammel, eller som om jeg forstod den Hemmelighed at holde Livet i ham!"

Pecksniff lovede at blive, hvis Omstændighederne efter hans ærede Vens Mening gjorde det ønskeligt, men mens de derpaa stiltiende holdt Maaltid, stod der pludselig et Syn for dem, der var saa rædsomt at skue, at Jonas skreg højt, og de begge veg forfærdede tilbage.

Gamle Anthony stod, iført sin sædvanlige Dragt, inde

i Stuen ved Bordet. Han lænede sig paa sin eneste Vens Skulder, og paa hans ligblaa Ansigt, hans hornhaarde Hænder og i hans glasagtige Øjne, ja selv i Sveddraaberne paa hans Pande stod med en evig Finger skrevet det ene Ord — Døden.

Han talte til dem — omtrent med sin sædvanlige Stemme, kun var den bleven spids og hul, ligesom et dødt Menneskes Ansigt. Hvad han vilde have sagt, maa Gud vide. Han syntes at udtale Ord, men det var saadanne, som intet Menneske nogen Sinde havde hørt. Og det frygteligste af det hele var netop at se ham staa der og pludre i et overnaturligt Tungemaal.

„Nu har han det bedre," sagde Chuffey, „langt bedre. Lad ham sætte sig i sin gamle Lænestol, saa kommer han sig nok. Jeg sagde, at han ikke skulde bryde sig om det; det sagde jeg allerede i Gaar."

De satte ham i hans Lænestol, som de rullede hen til Vinduet, og aabnede Døren, saa at han blev udsat for den friske Morgenluft. Men ikke al den Luft, der er til, eller alle de Vinde, der have blæst mellem Himmel og Jord, vilde have bragt Liv i ham. Om han saa havde siddet i Guldstykker til Halsen, vilde hans tunge Finger ikke have kunnet knuge sig sammen om et eneste af dem.

Nittende Kapitel.

Læseren bringes i Berøring med nogle Fagmennesker og fælder en Taare over den brave Jonas's sønlige Kærlighed.

Pecksniff sad i en Droske; thi Jonas havde sagt: „Spar ingen Udgifter." Folk ere tilbøjelige til at tænke ondt og slemme til at lave Historier, og Jonas havde fast besluttet, at de ikke skulde have noget at hænge deres Hat paa. Det skulde ikke kunne bebrejdes hans Faders Søn, at han havde knebet paa Pengene til sin Faders Jordefærd, og derfor havde

Jonas, indtil den var forbi, taget til sit Valgsprog: „Lad Pengene rulle!“

Pecksniff havde været hos Bedemanden og var nu paa Vejen til en anden Funktionær i Sørgefaget – en Sygevogterske og Vaagekone, der paatog sig forskellige navnløse Forretninger i Forbindelse med Dødsfald – hvem Bedemanden havde anbefalet. Hendes Navn var, som Pecksniff saa af et Stykke Papir, han havde i Haanden, Gamp og hendes Bopæl i High Holborn, og derfor rullede Pecksniff nu i en Droske hen over Holborns Stenbro for at opsøge Mrs. Gamp.

Denne Dame logerede hos en Fuglekræmmer to Huse fra den berømte Stegekælder og lige over for det originale Lever- og Lunge-Udsalg, hvilke Etablissementers Ry udbasunedes med den tilbørlige Aplomb paa deres Forsider. Huset var kun lille, og det var saa meget bekvemmere, thi da Mrs. Gamps højeste Funktion var at være Sygevogterske i Maanedsvis eller, som der dristig stod paa hendes Skilt, „Jordemoder“, og hun boede paa første Sal til Gaden, kunde hun saaledes med Lethed angribes med Smaasten, Spadserestokke og Pibestumper, hvilket alt sammen var langt hensigtsmæssigere end Hammeren paa Gadedøren, der var indrettet saaledes, at den let vækkede Gaden, ja endog udbredte Brandalarm i Holborn uden at gøre mindste Indtryk paa Beboerne af det Hus, det egentlig gjaldt.

Ved denne særlige Lejlighed hændtes det nu, at Mrs. Gamp havde været oppe hele den foregaaende Nat og overværet en Ceremoni, som i daglig Tale har faaet det Navn, der med to Stavelser udtrykker den over Adam udtalte Forbandelse. Det traf sig saa, at Mrs. Gamp ikke havde været engageret i Forvejen, men kun paa Grund af sin store Anseelse var bleven kaldt til i et kritisk Øjeblik for at hjælpe en anden Dame af Faget med sine Raad, og deraf kom det, at da samtlige interessante Omstændigheder ved Tilfældet vare overstaaede, var Mrs. Gamp igen kommen hjem til Fuglekræmmerens og gaaet i Seng. Mrs. Gamps Gardiner

vare derfor trukne tæt sammen, og hun laa i en dyb Søvn bag ved dem, da Pecksniff kom kørende.

Havde Fuglekræmmeren været hjemme, som han burde have været, vilde der ikke have været nogen stor Ulykke deri; men han var ude, og hans Butik tæt lukket. Ganske vist vare Vinduesskodderne tagne fra, og ved hver eneste Rude var der i det mindste een lille Fugl i et Fuglebur, som hoppede kvidrende frem og tilbage i sin Fortvivlelse og stødte Hovedet mod Loftet, mens en ulykkelig Stillids, der boede uden for en rød Villa med dens Navn paa Døren, selv trak det Vand op, den skulde drikke, og stumt bønfaldt et eller andet godt Menneske om at kaste lidt Gift i det. Men Døren var og blev lukket. Pecksniff prøvede Laasegrebet og ruskede i det, hvorved han fik en sprukken Klokke indenfor til at ringe saa sørgeligt, at det var en hel Ynk; men der kom ingen. Fuglekræmmeren var tillige en flink Barber og en meget søgt Haarskærer og var maaske bleven hentet til den fornemme Ende af Byen for at fikse en Lord op eller klippe og krølle en Dame; men hvorom alting var, hjemme var han ikke, og der var heller ikke noget tydeligere Spor af ham til Hjælp for Fantasien end et i Frisørfaget meget udbredt Genrebillede, der tjente som Sindbillede paa hans Haandtering, idet det forestillede en galant Haarskærer, der krøllede en Modedame i Overværelse af et stort, opretstaaende Piano.

Under disse Omstændigheder gav Pecksniff sig i sit Hjertes Uskyldighed i Færd med Dørhammeren; men ved det allerførste Slag mylrede alle Vinduer i Gaden af kvindelige Hoveder, og førend han kunde gentage Forsøget, strømmede hele Skarer af gifte Damer — af hvilke nogle meget snart vilde komme til at ulejlige Mrs. Gamp — sammen om Gadedørstrappen og raabte alle med een Røst og under ualmindelig Deltagelse: „Bank paa Vinduet, bank paa Vinduet. Gud velsigne Dem, spild ikke mere Tid end nødvendigt — bank paa Vinduet!“

For at kunne følge dette Vink laante Pecksniff Kuskens

Pisk og bragte snart et saadant Røre mellem Urtepotterne paa første Sal, at Mrs. Gamp vaagnede derved, og lidt efter kunde man høre hende raabe — til stor Glæde for de gifte Damer — „Nu kommer jeg."

„Han er saa hvid som et Lagen," sagde en Dame.

„Det bør han ogsaa være, hvis han har Spor af Følelse i Livet," sagde en anden.

En tredje Dame — med Armene over Kors — sagde, at hun vilde ønske, at han havde valgt enhver anden Tid til at hente Mrs. Gamp, men saaledes traf det sig altid med hende.

Det generede Pecksniff en hel Del af disse Ytringer at mærke, at man troede om ham, at han var kommen til Mrs. Gamp i et Ærinde vedrørende — ikke Livets Slutning, men dets modsatte Ende. Mrs. Gamp var selv af den samme Mening, thi idet hun skød Vinduet op, raabte hun bag Gardinet, mens hun hastig klædte sig paa:

„Er det Mrs. Perkins?"

„Nej," svarede Pecksniff i en skarp Tone.

„Hvad, Mr. Whilks?" udbrød Mrs. Gamp. „Sig ikke, at det er Dem, Mr. Whilks; den stakkels Mrs. Whilks har jo ikke saa meget som en Naalepude i Stand. Sig ikke, at det er Dem, Mr. Whilks?"

„Det er ikke Mr. Whilks," sagde Pecksniff. „Jeg kender ikke Manden. Det er ikke noget af den Slags. Det er en Mand, der er død, og da man trænger til en Person der i Huset, er De bleven anbefalet af Bedemanden Mr. Mould."

Mrs. Gamp, der nu var bleven i Stand til at vise sig, og som efter Omstændighederne kunde paatage sig, hvad Mine det skulde være, saa nu ud ad Vinduet med sit Sørgeansigt og sagde, at hun straks skulde komme. Men de gifte Damer tog det meget ilde op, at Pecksniffs Ærinde var af en saa uvigtig Natur, og Damen med Armene over Kors gav ham en ordentlig Overhaling, idet hun sagde, at hun nok gad vide, hvad det skulde sige, at han kom her og forskrækkede svagelige Damer „med sine Lig", og gav ham at forstaa, at han var styg nok til at burde have be-

dre Forstand. De øvrige Damer stod ikke tilbage med at udtale lignende Meninger, og Børnene, hvoraf flere Snese vare komne til Stede, hujede og tudede vildt ad Pecksniff.

Saa snart Mrs. Gamp derfor viste sig, var den uskyldige Mand glad ved at putte hende ind i Drosken uden mange Omstændigheder og kørte bort, overøst med Mængdens Forbandelser.

Mrs. Gamp var udrustet med en stor Bylt, et Par Galosker og en Slags Kaleche-Paraply, hvilken sidste Genstand i Farve lignede et vissent Blad, undtagen hvor en cirkelrund, livlig blaa Lap mildt var bleven fældet ind foroven. Hun var meget forpustet af det Hastværk, hun havde haft, og havde de mest fejlagtige Forestillinger om Drosker, som hun syntes at forveksle med Postkareter eller Diligencer, eftersom hun paa den første halve Fjerdingvej hele Tiden søgte at skyde sin Bylt ud gennem det lille Vindue fortil og raabte til Kusken, at han „skulde gemme den i Magasinet." Da hun var bleven bragt ud af denne Vildfarelse, havde hun ikke Sans for andet i denne Verden end sine Galosker, med hvilke hun spillede utallige Spil nærmest til Væg mod Pecksniffs Ben. Først da de vare ganske tæt ved Sørgehuset, vandt hun Fatning nok til at sige:

„Saa den stakkels Mand er død? Ak, hvor sørgeligt!" — hun vidste ikke engang hans Navn. „Men den Vej skulle vi alle. Det er lige saa sikkert, som at vi skulle fødes, undtagen at vi ikke kunne gøre vore Beregninger saa nøjagtigt. Ak ja, den Stakkel!"

Det var en tyk, gammel Kone, den samme Mrs. Gamp, med en hæs Stemme og fugtige Øjne, som hun havde en mærkelig Færdighed i at vende i Vejret og kun at vise det hvide af. Da hun kun havde ganske lidt Hals, kostede det hende nogen Ulejlighed at se ud over sig selv, hvis man kan sige saaledes, paa dem, hun talte med. Hun havde en meget falmet, sort Kjole, der var temmelig medtagen af Snus, og tilsvarende Sjal og Hat. Disse forslidte Klædningsstykker havde hun i umindelige Tider principmæssig

iført sig ved Lejligheder som den nuværende, idet de paa een Gang røbede en passende Grad af Ærbødighed for den afdøde og opfordrede de efterlevende til at forære hende en nyere Sørgedragt; en Appel, der saa ofte havde haft det forønskede Resultat, at man paa enhver Tid af Dagen kunde se Mrs. Gamps Genganger med Hat og det hele hænge i mindst en halv Snes Marskandiserbutikker omkring Holborn. Mrs. Gamps Ansigt — særlig Næsen — var noget rødt og svullent, og det var vanskeligt at nyde godt af hendes Selskab uden at mærke en vis Lugt af Spiritus. Ligesom de fleste, der havde opnaaet en stor Fuldkommenhed i deres Fag, holdt hun meget af sit, og det i den Grad, at hun med Tilsidesættelse af de Følelser, der vare naturlige for hende som Kvinde, gik med samme Iver og Lyst til en Ligstue som til en Barselstue.

„Ak ja!“ gentog Mrs. Gamp; thi dette Følelsesudbrud kunde altid trygt anvendes i Dødstilfælde. „Ak ja, da Gamp blev kaldet bort til den evige Fred, og jeg saa ham ligge paa Hospitalet med en Penny paa hvert Øje og sit Træben i sin venstre Arm, troede jeg, at jeg skulde være daanet. Men jeg holdt Stand.“

Hvis der laa noget sandt til Grund for disse Rygter i de selskabelige Kredse i Kingsgate Street, havde hun virkelig holdt udmærket godt Stand og vist en saa ualmindelig Styrke, at hun havde afhændet Gamps Levninger til Bedste for Videnskaben. Men man skylder Sandheden at tilføje, at dette var sket for tyve Aar siden, og at Mr. og Mrs. Gamp længe havde levet adskilte paa Grund af, at de ikke kunde forliges, naar de havde drukket.

„Siden den Tid er De sagtens bleven ligegyldig,“ sagde Pecksniff. „Vanen er den anden Natur.“

„De maa nok sige anden Natur,“ svarede hun. „I Førstningen finder man, at saadanne Ting ere en Prøvelse for Følelsen, og det varer ogsaa ved. Naar det ikke var, fordi jeg strammer mig op med en lille Draabe Brændevin, vilde jeg ikke kunne gaa det igennem, jeg undertiden maa døje.

„Mrs. Harris," sagde jeg endnu sidste Gang, da jeg gik til Haande, og det var kun en ganske ung Person, „Mrs. Harris," sagde jeg, „lad Flasken blive staaende paa Kaminhylden og bed mig ikke at drikke noget, men lad mig bare sætte mine Læber til den, naar jeg føler Trang dertil, saa skal jeg efter bedste Evne gøre, hvad jeg er engageret til." „Mrs. Gamp," sagde hun, „har der nogen Sinde været en ædruelig Skabning at faa for atten Pence om Dagen hos Arbejdsfolk og tre Shillings og seks Pence hos fine Folk — Nattevaagen," sagde Mrs. Gamp med Eftertryk, „betales ekstra — saa er De denne uvurderlige Person." „Mrs. Harris," sagde jeg saa til hende, „tal ikke om Betalingen; thi havde jeg bare Raad til at vadske og klæde alle mine Medmennesker for intet, gjorde jeg det saamænd gerne, saa meget holder jeg af dem. Men hvad jeg altid siger til dem, der staa for Sagen, Mrs. Harris" — her fæstede hun sit Øje paa Pecksniff — „enten det saa er Herrer eller Damer, er, spørg mig ikke, om jeg vil nyde noget, men lad Flasken blive staaende paa Kaminhylden, og lad mig sætte mine Læber til den, naar jeg føler Trang dertil."

Ved Slutningen af denne rørende Tale vare de ved Huset og mødte i Gangen Bedemanden, en lille, aldrende Herre, skaldet og sortklædt, med en Noticebog i Haanden, en svær Guldurkæde, der dinglede ned fra hans Urlomme, og et Ansigt, hvori et pudsigt Forsøg paa Tungsind kæmpede med en veltilfreds Smisken, saa at han saa ud som en Mand, der, lige idet han er i Færd med at smække med Tungen ad en gammel, udmærket Vin, vil have Folk til at tro, at det er Medicin.

„Naa, Mrs. Gamp, hvorledes har De det?" sagde han med en Stemme, der var lige saa dæmpet som hans Skridt.

„Mange Tak, ret godt."

„De maa passe nøje paa her. Det er ikke noget almindeligt Tilfælde. Lad alting blive pænt og propert," sagde Bedemanden, idet han med højtidelig Mine rystede paa Hovedet.

„Det skal ske. De kender mig fra gammel Tid.“

„Det haaber jeg,“ sagde Bedemanden, „og tror det ogsaa. Det er et af de mest rørende Tilfælde,“ sagde han til Pecksniff, „som jeg har oplevet i hele min Praksis.“

„Virkelig, Mr. Mould?“ udbrød Pecksniff.

„Saa dyb en Sorg har jeg aldrig set. Der er ikke nogen Grænse — faktisk ikke nogen Grænse“ — her spilede han Øjnene op og hævede sig paa Taaspidserne — „for, hvad det maa koste. Jeg har Ordre til at møde med hele min Stab af Sørgemarskaller, og den Slags Folk ere dyre, Mr. Pecksniff, ikke at tale om deres Drikkevarer. Til at skaffe sølvpletterede Hanke af bedste Slags, smykkede med Englehoveder efter de kostbareste Modeller. Til ligefrem at ødsle med Sørgeemblemer. Kort sagt, til at levere noget aldeles storartet.“

„Min Ven, Mr. Jonas, er et fortræffeligt Menneske,“ sagde Pecksniff.

„Jeg har set en hel Del sønlige Træk i min Tid,“ vedblev Mould, „og ogsaa en hel Del mindre sønlige; det er nu engang vor Lod at blive indviede i den Slags Hemmeligheder; men noget saa sønligt som dette, noget, der i den Grad gør Naturen Ære eller er saa skikket til at forsone os alle med den Verden, hvori vi leve, har jeg endnu aldrig set. Det beviser kun, hvad den dybt savnede Skuespildigter — der ligger begravet i Stradford — har udtalt med saa megen Fryd, at intet er saa galt, at det jo er godt for noget.“

„Det er meget glædeligt at høre Dem tale saaledes, Mr. Mould.“

„De er alt for god. Og hvad var ikke Mr. Chuzzlewit for en Mand! Tal I kun om eders Lordmayorer,“ sagde Mould, idet han slog ud med sin Haand mod Publikum i Almindelighed, „eders Sheriffer, eders Borgerrepræsentanter, eders Narrestreger, men vis mig en Mand i denne Stad, som er værdig til at træde i den afdøde Mr. Chuzzlewits Sko. Nej, nej, hæng dem op; forsaal dem og bagflik dem og gem dem, til hans Søn er gammel nok til at gaa med dem, men

træk dem ikke selv paa; thi de ville ikke passe eder. Vi kendte," sagde Mould, idet han stak sin Noticebog i Lommen, „vi kendte ham og lade os ikke fange med Snak. Mr. Pecksniff, god Morgen."

Pecksniff gengældte Hilsenen, og sikker paa at have udmærket sig, vilde Mould allerede til at gaa med et fornøjet Smil, da han heldigvis huskede paa, hvorfor han var kommen. I en Fart blev han derfor igen sørgmodig stemt og gav sig til at sukke, saa ned i Pulden af sin Hat, ligesom for at søge Trøst der, satte Hatten paa, uden at have fundet nogen, og trak sig langsomt tilbage.

Pecksniff steg derpaa op ad Trappen med Mrs. Gamp, og efter at hun var bleven vist ind i det Værelse, hvor alt, hvad der var tilbage af Anthony Chuzzlewit, laa tildækket med et Lagen, uden at der var mere end eet kærligt Hjerte, og det endda kun et stakkels lammet Hjerte, som sørgede over hans Bortgang, gik han ned i det mørke Værelse nedenunder til Jonas, fra hvem han nu havde været næsten to Timer borte.

Dette Eksempel for faderløse Sønner og Mønster i alle deres Øjne, som havde med Begravelser at gøre, fandt han grublende ved Pulten over et Stykke Skrivpapir, hvorpaa han var i Færd med at kradse nogle Tal med en Pen. Den gamle Mands Stol, Hat og Stok vare blevne flyttede fra deres vante Pladser og gemte bort; Rullegardinerne, der vare lige saa gule som en November-Taage, vare rullede helt ned, og Jonas selv var saa nedtrykt, at man næppe kunde høre, hvad han sagde, men kun se ham gaa tværs over Gulvet.

„Pecksniff," sagde han, „husk vel paa, at De skal staa for det hele. De skal kunne sige enhver, der taler derom, at alt gik pænt og ordentligt til. Er der ingen, De kunde have Lyst til at bede til Begravelsen?"

„Det tror jeg ikke, Mr. Jonas."

„Ja for er der nogen, saa bed ham. Vi ville jo ingen Hemmelighed gøre deraf."

„Nej," sagde Pecksniff, efter at have tænkt sig lidt om, „der er virkelig ingen; men derfor er jeg Dem naturligvis lige fuldt taknemmelig for Deres rundhaandede Gæstfrihed."

„Naa," sagde Jonas, „saa kunne jo De, jeg, Chuffey og Doktoren netop fylde Kareten. Vi ville tage Doktoren med, da han ved, hvad der fejlede ham, og at der ingen Redning var."

„Men hvor er vor kære Ven, Mr. Chuffey?" spurgte Pecksniff, idet han saa sig om i Værelset og blinkede med begge Øjnene — saa overvældet var han af sine Følelser.

Her afbrødes han imidlertid af Mrs. Gamp, der uden Hat og Sjal kom farende ind i Stuen med knejsende Nakke og i en noget skarp Tone forlangte en Samtale med Pecksniff uden for Døren.

„Hvad De har at sige, kan De gerne sige her, Mrs. Gamp," sagde denne, idet han med et tungsindigt Udtryk rystede paa Hovedet.

„Det er ikke meget, hvad jeg har at sige, naar Folk sørge over dem, der ere døde og borte, men hvad jeg har at sige, det kommer fra Leveren, og det kan ikke nytte at blive fornærmet derover, for saadan er det ikke ment. Jeg har været mange Steder i min Tid, og jeg tror nok, at jeg kender mine Pligter og ved, hvorledes de skulle udføres; for hvis det ikke var Tilfældet, vilde det naturligvis være meget mærkeligt og urigtigt af en Mand som Mr. Mould, der har haft Begravelser for de fornemste Familier i Landet og gjort sine Sager til alles Tilfredshed, at anbefale mig, saaledes som han gør. Jeg har selv oplevet en hel Del Modgang," sagde Mrs. Gamp, som lagde stærkere og stærkere Eftertryk paa sine Ord, „og jeg kan føle med dem, hvis Følelser blive satte paa Prøve; men jeg er hverken en Russer eller en Preusser og kan derfor ikke finde mig i, at der sættes Spioner ud paa mig."

Førend det var muligt at give noget Svar, vedblev Mrs. Gamp, der stadig blev rødere og rødere i Ansigtet, saaledes:

„Det er ingen let Sag at leve, naar man er bleven Enke, især naar ens Følelser løbe saaledes af med en, at man mange Gange indlader sig paa Betingelser, som ere et ligefremt Tab og aldrig kunne betale sig. Men hvorledes man nu end tjener sit Brød, har man dog visse Regler, som man ikke vil have overtraadte. Nogle," sagde Mrs. Gamp, idet hun igen dækkede sig bag sit faste Punkt, som om al menneskelig Kløgt prællede af mod denne Forskansning, „ere maaske Russere, og nogle ere maaske Preussere; de ere fødte saaledes og kunne gøre, hvad de ville. De, som ere af en anden Natur, tænke anderledes."

„Forstaar jeg denne gode Dame rigtigt," sagde Pecksniff, idet han vendte sig om mod Jonas, „falder Mr. Chuffey hende til Ulejlighed. Skal jeg hente ham?"

„Aa ja, gør det. Jeg vilde netop have sagt Dem, at han var deroppe, da hun kom ind. Jeg kunde jo selv gaa og hente ham, men — men jeg ser dog hellere, at De gaar, hvis De intet har derimod."

Pecksniff gik straks tillige med Mrs. Gamp, der formildedes betydelig ved at se, at han hentede en Flaske og et Glas og tog dem med.

„Jeg forsikrer," sagde hun, „at naar det ikke var for hans egen Skyld, vilde jeg ikke bryde mig mere om, at han var deroppe, stakkels Skind, end om han var en Flue. Men de, der ikke ere vante til saadanne Ting, tænke bagefter saa meget paa dem, at det er en sand Velgerning imod dem ikke at lade dem faa deres Vilje. Og selv," sagde Mrs. Gamp, sandsynligvis med Hentydning til de sproglige Blomster, hvormed hun allerede havde overøst Chuffey, „selv om man skælder dem ud, sker det dog kun for at oplive dem."

Hvilke Grovheder hun end havde brugt over for den gamle Bogholder, havde de dog ikke oplivet ham. Han sad ved Sengen paa den samme Stol, hvor han havde siddet hele den foregaaende Nat, med Hænderne foldede foran sig og Hovedet sunket ned paa Brystet, og saa hverken i

Vejret, da de traadte ind, eller gav noget andet Tegn paa Bevidsthed, førend Pecksniff tog ham ved Armen, hvorpaa han langsomt rejste sig op.

„Tre Snese og ti," sagde Chuffey, „Nul og Nul er Nul og seks og een er syv. Nogle Mennesker ere saa stærke, at de opleve de fire Snese — fire Gange Nul er Nul, og fire Gange to er otte — firs. Aa hvorfor — hvorfor — oplevede han ikke fire Gange Nul er Nul og fire Gange to er otte — firs?"

„Aa, sikken en Sorg!" udbrød Mrs. Gamp, idet hun greb Flasken og Glasset.

„Hvorfor døde han førend hans stakkels halvtossede Kontorist?" sagde Chuffey, idet han slog Hænderne sammen og saa fortvivlet op. „Naar han er borte, hvad har jeg saa tilbage?"

„Mr. Jonas," svarede Pecksniff, „Mr. Jonas, min gode Ven."

„Jeg elskede ham," udbrød den gamle Mand grædende. „Han var god imod mig. Vi lærte Tara- og Rabatregning sammen i Skolen. Engang kom jeg seks Drenge oven for ham i Regnetimen. Gud forlade mig, at jeg kunde have Hjerte til at springe ham forbi!"

„Kom, Mr. Chuffey," sagde Pecksniff, „følg med mig. De maa tage Dem sammen."

„Ja det skal jeg," svarede den gamle Bogholder. „Ja, jeg skal nok lægge sammen — hvor meget er — aa, Chuzzlewit & Søn — Deres egen Søn, Mr. Chuzzlewit; Deres egen Søn!"

Han gav efter for den Haand, der ledede ham, idet han slog over i den vante Talemaade, og lod sig føre bort. Med Flasken paa det ene Knæ og Glasset paa det andet sad Mrs. Gamp paa en Stol og rystede længe paa Hovedet, indtil hun i et Øjebliks Aandsfraværelse skænkede sig en Dram og førte den til sine Læber. Den efterfulgtes af en anden og en tredje, og da vare hendes Øjne — enten som Følge af hendes vemodige Tanker om Liv og Død eller af

Beundring for Brændevinen — vendte saaledes i Vejret, at de vare helt usynlige. Men hele Tiden rystede hun paa Hovedet.

Stakkels Chuffey blev ført hen til sin vante Krog, hvor han blev siddende ganske stille og tavs, undtagen naar han nu og da med lange Mellemrum stod op, gik omkring i Værelset og vred sine Hænder eller pludselig gav et underligt Hyl fra sig. I en hel Uge sad de alle ved Kaminen uden at forlade Værelset. Pecksniff var gerne gaaet ud at spadsere ved Aftenstid, men det var Jonas saa meget imod, at han var fraværende blot en Minut, at han opgav denne Tanke, og saaledes sad de fra Morgen til Aften og rugede i det mørke Værelse uden Adspredelse eller Arbejde.

Vægten af det, der laa udstrakt stiv og kold i det skrækkelige Værelse ovenpaa, knugede og trykkede Jonas saaledes, at han bøjedes under den. I alle de lange syv Dage og Nætter pintes og forfulgtes han uafladelig af en rædsom Følelse af dets Tilstedeværelse der i Huset. Gik Døren, skottede han hen til den med et ligblegt Ansigt og opspilede Øjne, som om han fuldt og fast troede, at et Spøgelse holdt paa Dørgrebet med sine Fingre. Naar en Trækvind fik Ilden til at flimre, saa han sig ængstelig tilbage over Skulderen, som om han næsten frygtede for at skulle se en i et Ligklæde indhyllet Skikkelse vifte til den med sin gyselige Dragt. Den svageste Larm gjorde ham urolig, og en Nat raabte han ved at høre Lyden af Fodtrin ovenpaa, at den døde Mand spadserede rundt omkring sin Ligkiste.

Om Natten laa han paa en Madras paa Gulvet i Dagligstuen, da han havde overladt Mrs. Gamp sit eget Værelse, og Pecksniff havde et lignende Leje. En Hunds Tuden uden for Huset opfyldte ham med en Skræk, som han ikke kunde skjule. Han undgik Genskinnet i Genbovinduerne af Lyset, der brændte ovenpaa, som om det havde været et forbitret Øje. Mange Gange hver Nat stod han op af sin urolige Søvn for at se længselsfuldt ud efter Daggryet og overlod alle Ordrer og Arrangementer, ja, om det saa var den dag-

lige Spiseseddel til Pecksniff. Og denne fortræffelige Mand, der mente, at den sørgende trængte til at styrkes, og at kraftig Kost vilde være ham særdeles gavnlig, nyttede godt Lejligheden, saa at de i denne sørgelige Tid holdt et rigtig lækkert Aftensbord med Kalvebrissel, stuvede Nyrer, Østers og andre saadanne lette Retter hver eneste Aften. Over disse herlige Sager, som krydredes med diverse Pokaler varm Punch, holdt Pecksniff nogle saa opbyggelige og trøstefulde Foredrag, at de kunde have omvendt en Hedning — især naar denne kun havde ringe Kendskab til det engelske Tungemaal.

Men det var ikke alene Pecksniff, der i denne Sorgens Tid hengav sig til denne Verdens Goder; ogsaa Mrs. Gamp viste sig meget kræsen med sin Mad og tilbageviste Lammehachis med Foragt, ligesom hun ogsaa var meget punktlig og nøjeregnende med sin Drik, idet hun fordrede en halv Pot tynd Porter til Frokost, en halv Pot til Middag, en halv Pot som en Slags Afstiver mellem Middagsmaden og Teen og en halv Pot af det berømte gamle Brighton Ale til Aftensmad, foruden Flasken paa Kaminhylden og de tilfældige Opfordringer til at forfriske sig med et Glas Vin, som Herskabet af Høflighed rettede til hende. Paa samme Maade fandt Moulds Folk det nødvendigt at drukne deres Sorg som en nyfødt Kattekilling i dens Livs Morgen, af hvilken Grund de i Almindelighed drak sig en Rus, førend de tog fat paa noget, for at den ikke helt skulde overvælde dem. Hele denne mærkelige Uge var en uafbrudt Række af uhyggelige Sviregilder, og enhver, der kom inden for Skyggen af Anthony Chuzzlewits Grav med Undtagelse af stakkels Chuffey, mædskede sig som en Varulv.

Endelig var Dagen til Begravelsen, denne fromme og sanddru Ceremoni, kommen. Med et Glas fin Portvin i den ene Haand og sit Guldur i den anden, og støttende sig til den lille Pult inde i Kontoret med Glasdøren stod Mould og talte med Mrs. Gamp; to Marskaller stod ved Gadedøren og saa saa sorgfulde ud, som det med Billighed kunde

forlanges af Folk, der havde et saa indbringende Stykke Arbejde for; alle Moulds Folk vare i Funktion enten i eller uden for Huset; Fjerbuske vajede; Heste prustede; Silketøjer og Fløjler bølgede; kort at fortælle, som Mould udtryksfuldt sagde, „der var gjort alt, hvad Penge kunde gøre."

„Og hvad kan man gøre mere, Mrs. Gamp?" udbrød Bedemanden, idet han tømte sit Glas og smækkede med Tungen.

„Intet i Verden."

„Ja, De har Ret, Mrs. Gamp. Hvorfor anvende Folk flere Penge paa et Dødsfald end paa en Fødsel? Naa, det er noget, der hører til Deres Fag; det maa De vide. Hvorledes vil De nu forklare mig dette?"

„Det kommer maaske af, at en Bedemands Regninger ere højere end en Jordemoders," sagde Mrs. Gamp fnisende og glattede sin ny sorte Kjole med sine Hænder.

„Ha, ha, ha!" lo Mould. „De har spist Frokost paa en andens Bekostning i Dag, Mrs. Gamp." Men da han ved Hjælp af et lille Barberspejl, der hang lige over for ham, opdagede, at han var for rask paa det, lagde han sit Ansigt i passende Folder og blev sørgmodig.

„Mangen en god Gang har jeg paa Grund af Deres gode Anbefaling ikke spist Frokost for mine egne Penge, og mangen en god Gang haaber jeg endnu at gøre ligesaa," sagde Mrs. Gamp med et undskyldende Kniks.

„Det skal De med Guds Hjælp ogsaa. Nej, Mrs. Gamp, jeg skal sige Dem, hvorfor det er. Det er, fordi det lægger en Forbinding paa det knuste Hjerte og gyder Balsam i den saarede Sjæl, naar Pengene gives ud til et ordentligt Etablissement, hvor Tingen udføres paa bedste Maade. Hjerterne trænge til Forbinding og Sjælene til Balsam, naar Mennesker dø, ikke naar de fødes. Se engang til denne Mand i Dag, se engang til ham."

„En rundhaandet Mand!" udbrød Mrs. Gamp med Begejstring.

„Nej, nej, ingen rundhaandet Mand i Almindelighed;

paa ingen Maade; deri tager De fejl af ham; men en sorgbetynget Mand, en Mand med Hjerte, der ved, hvad Penge kunne udrette ved at skaffe ham Trøst og vidne om hans Kærlighed og Ærefrygt for den hedengangne. De kunne," sagde Mould, idet han langsomt svang sin Urkæde rundt og dannede en Cirkel for hver Post, „de kunne skaffe ham fire Heste for hver Vogn; de kunne skaffe ham Fløjls Hestedækkener; de kunne skaffe ham Kuske med Klædes Kapper og Kravestøvler; de kunne skaffe ham sorte Strudsfjer; de kunne skaffe ham saa mange Marskaller, det skal være, klædte efter den nyeste Mode og med Stave med Messingbeslag i Hænderne; de kunne skaffe ham et smukt Gravsted; de kunne skaffe ham en Plads i selve Westminster Abbediet, naar han vil betale, hvad det koster. Aa, lad os ikke kalde Guld for Støv, Mrs. Gamp, naar man kan faa saadanne Ting for det!"

„Men hvilken Lykke," sagde Mrs. Gamp, „at der gives Folk som De og Deres Lige, der sælge eller leje dem ud!"

„Ja, deri har De Ret. Vort Fag burde holdes højt i Ære. Vi gøre godt i Stilhed og rødme ved at nævne det i vore smaa Regninger. Hvor megen Trøst har ikke jeg — selv jeg — udbredt blandt mine Medmennesker ved Hjælp af mine fire langhalede Gangere, der aldrig sættes for Vognen for mindre end halvellevte Pund?"

Mrs. Gamp havde allerede begyndt paa et passende Svar, da en af Moulds Medhjælpere — hans første Marskal — kom og afbrød hende. Det var en tykmavet Person, hvis Vest stod i nærmere Forbindelse med hans Ben end foreneligt med de gængse Skønhedsforestillinger; med den Ansigtsformation, der billedlig talt kaldes en Rubinnæse, og et Ansigt, der var helt fuldt af Filipenser. Han havde i sin Tid været en sart Plante, men ved stadig at blomstre i Begravelsernes fede Atmosfære var han til sidst gaaet i Frø.

„Naa, Tacker," sagde Mould, „er alt færdigt dernede?"

„Et nysseligt Syn," svarede Tacker. „Hestene ere

muntrere og vældigere, end jeg ellers har set dem, og slaa med Nakken gøre de, som om de vidste, hvor meget deres Fjerbuske koste. En, to, tre, fire," sagde Tacker, idet han stablede det samme Antal sorte Kapper paa sin venstre Arm.

„Er Tom der med Kagen og Vinen?" spurgte Mould.

„Han kan komme ind, naar det skal være," svarede Tacker.

„Saa tror jeg," sagde Mould, idet han stak sit Ur i Lommen og betragtede sig selv i det lille Barberspejl for at overtyde sig om, at hans Ansigt havde det rigtige Udtryk, „saa tror jeg, at vi kunne gaa til Sagen. Giv mig Papiret med Handskerne, Tacker. Ak, hvad det var for en Mand! Ak, Tacker, hvad det var for en Mand!"

Tacker, der paa Grund af sin store Øvelse i at optræde ved Ligbegængelser vilde have været en udmærket Mimiker, blinkede ad Mrs. Gamp uden i mindste Maade at forstyrre det alvorlige Udtryk i sit Ansigt og gik bag efter sin Principal ind i Værelset ved Siden af.

Det var en Ting, Mr. Mould lagde stor Vægt paa, og som hørte til hans professionelle Takt, at lade, som om han ikke kendte Doktoren, skønt de i Virkeligheden vare saa godt som Naboer og meget ofte, saaledes som i nærværende Tilfælde, arbejdede i Forening. Han vedblev derfor at trække sine sorte Handsker paa, som om han aldrig før havde set ham i sit Liv, mens Doktoren saa saa fremmed og ligegyldig ud, som om han vel havde hørt og læst om Bedemænd og var gaaet forbi deres Kontorer, men aldrig før havde haft noget at gøre med en Bedemand.

„Handsker? Hvad?" sagde Doktoren. „Efter Dem, Mr. Pecksniff."

„Paa ingen Maade," sagde Pecksniff.

„De er alt for artig," svarede Doktoren og tog sig et Par. „Ja, som sagt — jeg kaldtes op for at besøge den Patient omtrent Klokken halv to. Kage og Vin, hvad? Hvilket er Portvin? Tak."

Pecksniff tog ligeledes et Glas.

„Omtrent Klokken halv to om Morgenen," vedblev Doktoren, „kaldtes jeg op. Ved den første Ringen paa Natteklokken stod jeg op, aabnede Vinduet og stak Hovedet ud ad det. Kappe, hvad? Bind den ikke for stramt. Saa, nu er det godt."

Da Pecksniff ogsaa var bleven iført et lignende Klædningsstykke, vedblev Doktoren:

„Og stak Hovedet ud — Hat, hvad? Det er ikke min, gode Ven. Undskyld, Mr. Pecksniff, men vi have vist uforvarende gjort et Bytte. Tak, som jeg vilde have sagt —"

„Nu ere vi færdige," afbrød Mould ham med dæmpet Stemme.

„Færdige, hvad?" sagde Doktoren. „Meget vel. Jeg vil nytte Lejligheden og fortælle Dem Resten i Kareten, Mr. Pecksniff. Det er ret mærkeligt. Færdige, hvad? Regner dog vel ikke, vil jeg haabe?"

„Nej, det er dejligt Vejr," svarede Mould.

„Jeg frygtede for, at der skulde være vaadt paa Kirkegaarden," sagde Doktoren, „thi mit Vejrglas faldt i Gaar. Vi kunne være glade til, at vi have været saa heldige." Men da han nu saa, at Jonas og Chuffey vare ved at gaa ud ad Døren, holdt han et hvidt Lommetørklæde for Ansigtet, som om han pludselig var bleven overvældet af et voldsomt Udbrud af Sorg, og gik ned ved Siden af Pecksniff.

Mould og hans Folk havde ikke overdrevet det storartede ved Arrangementet. Det var glimrende — navnlig de fire Ligvognsheste, der dansede og stejlede og viste sig i deres fulde Glans, som om de vidste, at et Menneske var død, og hoverede derover. „De dressere os, køre os, ride os, mishandle og lemlæste os for deres Fornøjelses Skyld — men de dø; hurra, de dø!"

Og nu bevægede Anthony Chuzzlewits Ligtog sig igennem Citys snævre og krumme Gader, medens Jonas af og til skottede hemmelig ud ad Karetvinduet for at se, hvilket

Indtryk det gjorde paa Mængden; medens Mould paa sin Vandring med behersket Stolthed lyttede efter Tilskuernes beundrende Udraab; medens Doktoren hviskede sin Historie til Pecksniff, uden at det syntes, at han kom Enden nærmere, og stakkels gamle Chuffey hulkede uænset i et Hjørne. Men han havde allerede paa et tidligere Stadium af Ceremonien i høj Grad forarget Mould ved paa en aldeles formløs Maade at holde sit Lommetørklæde i sin Hat og tørre Øjnene med Knoerne. Og som Mould selv allerede havde sagt, hans Opførsel var usømmelig og helt upassende ved en saadan Lejlighed, og han burde slet ikke have været med.

Men med var han nu engang, og med paa Kirkegaarden kom han ogsaa og opførte sig der paa en ikke mindre upassende Maade, idet han støttede sig paa Tacker, der sagde ham rent ud, at han ikke egnede sig for noget bedre end et gaaende Ligfølge. Men Chuffey — Himmelen forbarme sig over ham! — hørte ingen anden Lyd end Genlyden i hans eget Hjerte af en Stemme, der var forstummet for stedse.

„Jeg elskede ham," udbrød den gamle Mand og sank ned paa Graven, da alt var forbi. „Han var saa god imod mig. Aa, min kære gamle Ven og Herre!"

„Nej, nej, Mr. Chuffey," sagde Doktoren, „det kan ikke gaa an; Jorden er saa leret, Mr. Chuffey! De maa virkelig ikke."

„Om det havde været den allersimpleste Begravelse, Gentlemen, og Mr. Chuffey havde været en Ligbærer," sagde Mould, idet han kastede et bønfaldende Blik paa dem, medens han hjalp ham op, „kunde han ikke have baaret sig værre ad."

„Vær en Mand, Mr. Chuffey," sagde Pecksniff.

„Vær en Gentleman, Mr. Chuffey," sagde Mould.

„Ved De hvad, min gode Ven," mumlede Doktoren i en majestætisk bebrejdende Tone, idet han traadte hen til den gamle Mand, „dette er værre end Svaghed. Det er

slet, egenkærligt, aldeles urigtigt, Mr. Chuffey. De skulde spejle Dem i andres Eksempel. De glemmer, at De ikke ved Blodets Baand var knyttet til vor hedengangne Ven, og at han havde en meget nær og meget kær Slægtning."

„Ja, hans egen Søn!" udbrød Oldingen og slog Hænderne sammen med en paafaldende Heftighed. „Hans egen, egen, eneste Søn!"

„Han er ikke rigtig i Hovedet," sagde Jonas blegnende. „De maa ikke bryde Dem om, hvad han siger. Det skulde ikke undre mig, om han kom med noget Daarekistesnak. Men De maa ikke bryde Dem det mindste om, hvad han siger. Jeg selv ænser det ikke. Min Fader efterlod ham til min Omsorg, og hvad han saa siger eller gør, saa er dette mig nok. Jeg skal sørge for ham."

En Bifaldsmumlen opstod blandt Følget — Mould og hans lystige Drabanter derunder indbefattede — ved dette ny Eksempel paa Jonas's Højsindethed og gode Hjerte. Men Chuffey trak ikke flere Veksler herpaa. Han sagde ikke et Ord mere, og da han et Øjeblik var bleven overladt til sig selv, krøb han tilbage til Kareten.

Vi have fortalt, at Jonas blegnede, da den gamle Bogholders Adfærd tiltrak sig almindelig Opmærksomhed; hans Uro var imidlertid kun forbigaaende, og han fattede sig snart. Men disse vare ikke de eneste Forandringer, der vare foregaaede med ham den Dag. Pecksniffs nysgerrige Øjne havde opdaget, at saa snart de havde forladt Huset i deres sørgelige Ærinde, begyndte han at komme sig; at alt som Ceremonien skred frem, genvandt han lidt efter lidt sin gamle Tilstand, sit gamle Udtryk, sin gamle Holdning, sine gamle behagelige Ejendommeligheder i Tale og Væsen og blev i enhver Henseende sit gamle elskværdige Jeg igen. Og da de nu kørte hjem, og endnu mere da de kom tilbage og fandt Vinduerne aabne, Lys og frisk Luft i Værelserne og alle Sporene af den sidste Tildragelse fjernede, følte han sig saa overtydet om, at Jonas atter var den Jonas, han havde kendt for otte Dage siden, og ikke

hin Jonas fra Mellemtiden, at han frivillig gav Slip paa sin nylig opnaaede Magt uden det mindste svage Forsøg paa at udøve den og straks traadte tilbage i sin tidligere Stilling som den blide og ærbødige Gæst.

Mrs. Gamp gik hjem til Fuglekræmmerens og blev endnu samme Nat banket op til en Tvillingfødsel; Mould spiste glad til Middag i sin Families Skød og tilbragte en gemytlig Aften i sin Klub; efter at have staaet en lang Tid uden for et støjende Værtshus vendte Ligvognen tilbage til sit Skur med Strudsfjerene indvendig og tolv rødnæsede Ligbærere oppe paa Himmelen, hvor de holdt sig fast ved de smudsige Opstandere, som i højtidelige Øjeblikke tjente til at fastgøre de vajende Fjerbuske. De forskellige Sørgedraperier bleve lagte omhyggelig til Side i Skabe, til de næste Gang skulde lejes ud; de vælige Gangere stod roligt og spagfærdigt i deres Baase; Doktoren drak sig et Glas over Tørsten ved et Bryllupsgilde og glemte Midten af den Historie, der ingen Ende havde. Det pragtfulde Optog, der havde fundet Sted for kun et Par korte Timer siden, stod intetsteds skrevet halvt saa læseligt som i Bedemandens Bøger.

Heller ikke paa Kirkegaarden? Nej, ikke engang der. Porten var lukket; Natten var mørk og fugtig, og Regnen faldt stille mellem Ukrudtet og Nælderne. Een ny Jordhøj var der, som ikke havde været der den foregaaende Aften. Tiden, der graver som en Muldvarp under Jorden, havde sat sit Spor ved at skyde en ny Bunke Jord op. Det var det hele.

Tyvende Kapitel.

Er et Kærlighedskapitel.

„Pecksniff," sagde Jonas, idet han tog sin Hat af for at se, om det sorte Flor sad rigtigt, og, da han havde set, at det var Tilfældet, satte den veltilfreds paa igen, „hvad agter De at give Deres Døtre i Medgift?"

„Bedste Mr. Jonas," udbrød den kærlige Fader med et fiffigt Smil, „det var da et underligt Spørgsmaal!"

„Bryd Dem bare ikke om, enten det er underligt eller ej," sagde Jonas med et alt andet end venligt Blik paa Pecksniff, „men svar mig paa det eller lad det være. En af Delene."

„Hm! Dette er et Spørgsmaal, bedste Ven," sagde Pecksniff og lagde kærlig sin Haand paa sin Slægtnings Knæ, „som det ikke er saa lige at svare paa. Hvad jeg vilde give dem, hvad?"

„Ja, hvad De vilde give dem," gentog Jonas.

„Ja, det vilde naturligvis for en stor Del afhænge af, hvilke Ægtemænd de valgte sig."

Mr. Jonas blev aabenbart bragt ud af sin Fatning og vidste ikke, hvad han skulde sige. Det var et godt Svar. Det syntes meget dybsindigt, men saaledes er Enfoldighedens Visdom!

„De Fordringer, jeg vilde stille til en Svigersøn," vedblev Pecksniff efter et kort Ophold, „ere ikke ringe. Tilgiv mig, bedste Mr. Jonas," tilføjede han stærkt bevæget, „naar jeg siger, at De har spoleret mig og bragt mig til at anlægge en meget høj, en ideel, en, om jeg saa maa sige, æterisk Maalestok."

„Hvad vil De sige med det?" brummede Jonas og saa paa ham med stigende Mishag.

„Ja, bedste Ven, det maa De nok spørge om. Hjertet er ikke altid en kongelig Mønt med Patentmaskiner, som kunne præge dets Metal til gangbare Penge. Undertiden

kommer det frem i sælsomme Former, som ikke have Lighed med nogen Slags Mønt. Men det er ægte Guld. Den Fordel har det i det mindste. Det er ægte Guld."

„Saa?" brummede Jonas med en tvivlende Hovedrysten.

„Ja," sagde Pecksniff, der begyndte at blive varm, „det er det. For at tale aabent med Dem; dersom jeg kunde finde to saadanne Svigersønner, som De engang vil blive for en brav Mand, der forstaar at paaskønne en Natur som Deres, vilde jeg ikke tænke paa mig selv, men give enhver af mine Døtre alt, hvad jeg ejer, i Medgift."

Det var stærke Ord, og de udtaltes i en alvorlig Tone. Men hvem kan undres over, at en Mand som Pecksniff, efter hvad han havde set af Mr. Jonas og hørt om ham, udtalte sig med Kraft og Alvor om et Emne som dette, et Emne, der endog strøg Veltalenhedens Honning paa Bedemænds verdslige Læber.

Jonas tav og stirrede tankefuldt paa Landskabet; thi de sad baglæns uden paa Diligencen og kørte ud paa Landet, da han nemlig fulgte hjem med Pecksniff for efter den Sorg, han nylig havde oplevet, at tilbringe nogle Dage i en anden Luft og under andre Omgivelser.

„Nu vel," sagde han til sidst med indtagende Ligefremhed, „sæt, at De fik en Svigersøn som mig, hvad saa?"

Pecksniff saa først paa ham med uendelig Forundring, hvorpaa han lidt efter lidt gik over til en Slags vemodig Livlighed og sagde:

„Saa ved jeg nok, hvis Mand han blev."

„Hvis da?" spurgte Jonas tørt.

„Min ældste Datters," sagde Pecksniff med taarevædede Øjne. „Min dyrebare Cherrys, min Støttestav, min Juvel, min Skat. En haard Kamp, men det ligger i Tingenes Natur! Een Gang maa jeg afstaa hende til en Ægtefælle. Det ved jeg, kære Ven, og er forberedt derpaa."

„Ja, det har De da været temmelig længe forberedt paa."

„Mange have søgt at lokke hende fra mig, men hidtil

forgæves. „Jeg giver ikke min Haand bort, Fader," det var hendes egne Ord — „naar mit Hjerte ikke er vundet." I den sidste Tid har hun ikke været saa glad som ellers. Jeg ved ikke hvorfor."

Atter saa Jonas paa Landskabet, dernæst paa Kusken, saa paa Rejsegodset oppe paa Ruffet og endelig paa Pecksniff.

„De kommer vist snart til at skilles fra den anden?" sagde han, idet han opfangede Pecksniffs Blik.

„Sandsynligvis; Aarene ville tæmme min flygtige Fugls Vildskab, og da bliver den sat i Bur. Men Cherry, Mr. Jonas, Cherry —"

„Ja vist," afbrød Jonas ham, „hende have Aarene allerede bragt til Fornuft; det tvivler der ingen paa. Men De har ikke svaret mig paa, hvad jeg spurgte Dem om; De er naturligvis ikke forpligtet dertil, hvis De ikke vil; det kan De selv bedst dømme om."

Der laa en advarende Tværhed i den Tone, hvori disse Ord udtaltes, som mindede Pecksniff om, at hans gode Ven ikke var til at spøge med eller lod sig afspise med Snak, og at han enten maatte svare ham ligefrem paa hans Spørgsmaal eller ogsaa give ham tydelig at forstaa, at han ikke vilde oplyse ham om den Sag, Talen var om. Da han nu i denne Knibe huskede den Paamindelse, gamle Anthony havde givet ham saa at sige med sit sidste Aandedræt, besluttede han at tale rent ud af Posen og betroede altsaa Jonas, idet han fremhævede denne Meddelelse som et Bevis paa sin store Hengivenhed og Tillid, at han i det af ham forudsatte Tilfælde, nemlig naar en Mand som han bad om hans Datters Haand, vilde give hende en Medgift af fire Tusinde Pund.

„For at kunne det maatte jeg rigtignok spare og indskrænke mig paa alle mulige Maader," lød de faderlige Ord, „men det vilde kun være min Pligt, og min Samvittighed vilde lønne mig. For mit eget Vedkommende er min Samvittighed min Bank. Jeg har en Ubetydelighed

— en ren Ubetydelighed, Mr. Jonas — staaende i den, men jeg regner den for en Guldgrube, forsikrer jeg Dem."

Den gode Mands Fjender vilde dette Spørgsmaal have delt i to Partier, af hvilke det ene uden Vaklen vilde have paastaaet, at hvis Pecksniffs Samvittighed var hans Bank, og han førte Mellemregning med den, maatte han have trukket stærkere paa den, end noget andet Menneske kunde udregne, hvorimod det andet vilde have sagt, at det var en rent tom Form, en aldeles blank Bog eller en Bog, hvori Posterne kun indførtes med en ejendommelig Slags usynligt Blæk, saa at de først kunde læses om en ubestemt, lang Tid, og at han aldrig gjorde den den ringeste Ulejlighed.

„For at kunne det, maatte jeg rigtignok spare og indskrænke mig paa alle mulige Maader, bedste Ven," gentog Pecksniff, „men Forsynet — det tør maaske være mig tilladt at sige et særegent Forsyn — har velsignet min Stræben, saa at jeg tør indestaa for at kunne bringe dette Offer."

Her opstaar det filosofiske Spørgsmaal, om Pecksniff ogsaa havde god Grund til at sige, at han blev særlig beskyttet og opmuntret ved sine Foretagender. Hele sit Liv igennem var han gaaet op og ned ad de smalle, afsides Veje med en Hage i den ene Haand og en Krog i den anden og havde skrabet alle Slags værdifulde Genstande sammen i sin Pose. Da der nu ikke falder en Spurv til Jorden, uden at det er Forsynets Vilje, saa følger deraf — saaledes vilde maaske Pecksniff have ræsonneret — at det ogsaa maa være Forsynets Vilje, naar den Sten, Stok eller hvilken som helst anden Genstand, der kastes efter Spurven, træffer denne. Og da Pecksniffs Hage eller Krog stadig havde truffet Spurven i Hovedet og fældet den, kunde denne Hædersmand derved være bleven ledet til at mene, at han var særlig privilegeret til at stikke Spurve i sin Jagttaske og særlig berettiget til at beholde alle de Fugle, han havde samlet. At mange, baade nationale og personlige Foretagender, men især de første, der opfattes som heldig

og hæderlig fuldbragte, ikke vilde kunne komme til at staa i dette Lys, naar de betragtedes fra noget andet Synspunkt, maa være klart for alle. Erfaringen synes derfor at godtgøre, at Pecksniff havde gode Grunde for, hvad han sagde, og havde Lov til at sige det og ikke sagde det af Formastelighed, Forfængelighed eller Hovmod, men at det var den reneste Tro og højeste Visdom, der talte ud af ham.

Jonas, der ikke var vant til at bryde sit Hoved med slige Teorier, ytrede ingen Mening om Sagen, men modtog sin Rejsefælles Meddelelse uden at mæle et eneste Ord, godt eller ondt. Denne Tavshed bevarede han i det mindste et helt Kvarter og syntes i al denne Tid at være ivrigt optaget af at underkaste en vis given Sum alle mulige kendte Regningsarter, idet han lagde til den, trak fra den, multiplicerede den, dividerede den og opererede med den i simpel og sammensat Reguladetri, i hele og brudne Tal, Rentes- og Rentesrentesregning, Kæderegning og flere andre Regnemaader. Udbyttet af disse Anstrengelser syntes at være tilfredsstillende, thi da han endelig aabnede sin Mund, var det, som om han havde naaet et positivt Resultat og friet sig ud af en Tilstand af fortvivlet Uvished.

„Naa, gamle Pecksniff," udbrød han i en skæmtende Tone, da de havde naaet Skiftestedet, idet han slog sin Ledsager paa Skulderen, „lad os nu faa os noget i Livet!"

„Med største Fornøjelse."

„Lad os traktere Kusken."

„Dersom De tror, at det ikke vil skade Manden eller gøre ham utilfreds med sin Stilling — saa for mig gerne," stammede Pecksniff.

Jonas lo kun herad, og idet han med megen Adræthed steg ned fra Diligencen, gjorde han en Slags klodset Krumspring paa Landevejen. Derpaa gik han ind i Værtshuset og bestilte en saadan Mængde stærke Drikkevarer, at Pecksniff fik Tvivl om, hvor vidt han ogsaa var rigtig klog, indtil Jonas ganske fordrev den ved at sige:

„Jeg har trakteret Dem en hel Uge og længer og ladet

Dem faa alle Aarstidens gode Sager, og derfor skal De nu betale dette hersens, Pecksniff." Og heller ikke var det hans Spøg, som Pecksniff først troede; thi han gik uden flere Omstændigheder ud til Vognen og lod sit højtærede Offer betale Regningen.

Men Pecksniff var en Mand med et fromt, sagtmodigt Sind, og Jonas var hans Ven. Desuden var hans Godhed for denne Gentleman, som vi vide, grundet paa ren Agtelse og paa Kendskabet til hans fortræffelige Karakter. Han kom ud fra Værtshuset med et smilende Aasyn og gentog endog den samme Forestilling, om end efter en mindre kostbar Maalestok, i den næste Kro. Der var en vis Vildskab over Jonas, som ellers ikke laa i hans Karakter, og som disse Midler vare langt fra at dæmpe, og paa Resten af Vejen var han saa overgiven, for ikke at sige balstyrig, at Pecksniff havde ondt ved at holde Skridt med ham.

De ventedes ikke — nej Gud bevares! Pecksniff havde i London foreslaaet at overrumple Pigebørnene og sagt, at han ikke vilde skrive et eneste Ord for at forberede dem paa deres Komme, for at han og Mr. Jonas kunde komme bag paa dem og se, hvad de tog sig for, naar de troede, at deres kære Fader var mange Mil borte. Som Følge af dette spøgefulde Indfald var der ingen til Stede for at tage imod dem ved Vejviseren, hvilket da heller ikke havde videre at sige, thi de vare komne med Dagdiligencen, og Pecksniff havde kun en Natsæk og Jonas kun en lille Haandkuffert med. De tog Kufferten imellem sig, lagde Natsækken oven paa den og vandrede rask op gennem Alleen, idet Pecksniff allerede gik paa Taaspidserne, som om hans kærlige Døtre, skønt de vare en halv Mil borte, uden denne Forsigtighed vilde have haft en barnlig Forudfølelse af hans Komme.

Det var en yndig Foraarsaften, og i Tusmørkets blide Stilhed var hele Naturen saa rolig og skøn. Dagen havde været smuk og varm, men ved Aftenens Komme blev Luften kølig, og i det fjerne hævede Røgen sig sagte op

fra Skorstenene. De unge Blade og friske Knopper udsendte en tusindfoldig Vellugt; Gøgen havde kukket hele Dagen og havde først nylig hørt op med det; Lugten af den nys vendte Jord — det første Aandepust af Haab for den første Arbejder, efter at hans Have var visnet — bares hen imod dem af Aftenluftningen. Det var et Tidspunkt, da de fleste Mennesker fatte gode Forsætter og sørge over den spildte Fortid; da de fleste Mennesker ved at se paa Skyggerne, mens de samle sig, komme til at tænke paa den Aften, der maa sænke sig over alle, og den Morgendag, som ikke har flere Dage i Følge.

„Fordømt kedeligt," sagde Jonas, idet han saa sig om. „Det er nok til at gøre en tosset af Tungsindighed."

„Vi faa snart Lys og Ild," sagde Pecksniff.

„Det kunne vi ogsaa trænge til, naar vi komme derhen. Hvorfor i Pokkers Navn taler De ikke? Hvad tænker De paa?"

„Sandt at sige," sagde Pecksniff meget højtideligt, „dvælede jeg i dette Øjeblik i mine Tanker ved vor hedengangne Ven, Deres afdøde Fader."

Jonas lod øjeblikkelig sin Byrde falde og sagde, idet han truede ad ham med Haanden:

„Rør ikke ved det, Pecksniff!"

Pecksniff, der ikke ret vidste, om disse Ord gjaldt Emnet eller Kufferten, stirrede med uskrømtet Overraskelse paa sin Ven.

„Rør ikke ved det, siger jeg!" udbrød Jonas i en heftig Tone. „Hører De? Rør ikke ved det — aldrig mere, det gør De bedst i, kan jeg fortælle Dem."

„Det var en ren Fejltagelse," ytrede Pecksniff meget nedslaaet, „skønt jeg tilstaar, at det var taabeligt. Jeg burde have vidst, at det var taabeligt. Jeg burde have vidst, at det var et ømt Sted."

„Tal ikke til mig om ømme Steder," sagde Jonas og tørrede sin Pande med Opslaget paa sit Kjoleærme. „Jeg

lader mig ikke kujonere af Dem, fordi jeg ikke holder af dødes Selskab."

Næppe havde Pecksniff faaet Ordene: „Kujonere, Mr. Jonas!" over sine Læber, førend den unge Mand med et skummelt Udtryk i Ansigtet igen snubbede ham af og sagde:

„Husk paa, at jeg ikke vil have det. Jeg raader Dem til ikke oftere at tale om denne Sag enten til mig eller til nogen anden. De kan lige saa godt forstaa et Vink, naar De vil, som alle andre Mennesker. Dog nu er der talt nok derom; af Sted!"

Efter med disse Ord at have taget sin Part af Byrden op igen skyndte han sig saa stærkt, at Pecksniff, der holdt i den anden Ende af Kufferten, blev trukken af Sted paa en højst ubekvem og uskøn Maade, saa at Huden paa hans Skinneben, der idelig stødte imod det haarde Læder og Jærnspænderne, led frygtelig Overlast. Men efter nogle faa Minutters Forløb sagtnede Jonas sin Fart og lod sin Ledsager komme i Linie med sig, saa at Kufferten fik en nogenlunde lige Stilling.

Det var temmelig klart, at han fortrød sin Hidsighed og var urolig for, hvilket Indtryk den havde gjort paa Pecksniff; thi hver Gang denne skottede til Jonas, opdagede han, at Jonas skottede til ham, hvilket var en ny Kilde til Forlegenhed. Dette stod dog ikke længe paa, thi Jonas begyndte snart at fløjte, hvorpaa Pecksniff fulgte dette Eksempel og begyndte at nynne en Melodi.

„Nu ere vi der vel snart?" spurgte Jonas noget efter.

„Ja paa Øjeblikket."

„Hvad tror De, at de tage sig for?" spurgte Jonas.

„Det er umuligt at sige. De gale Tøse ere maaske ikke engang hjemme. Jeg kunde have Lyst til — hi, hi, hi! — jeg kunde have Lyst til, at vi skulde gaa ind ad Bagdøren og overraske dem som et Tordenskrald!"

Det vilde ikke være let at afgøre, med Hensyn til hvilken af deres mangfoldige Egenskaber Jonas, Pecksniff, Nat-

sækken og Kufferten kunde sammenlignes med et Tordenskrald, men da Jonas samtykkede i Forslaget, listede de sig ind i Baggaarden og nærmede sig sagte Køkkenvinduet, hvorigennem det blandede Skær af Lys og Ild skinnede ud i Aftenens Mørke.

Pecksniff kan rigtignok glæde sig over sine Børn — i det mindste over et af dem. Den forstandige Cherry — sin ømme Faders Skat, Juvel og Støtte — der sidder hun foran Skorstensilden ved et lille Bord, saa hvidt som nyfalden Sne, og skriver ind i sin Regnskabsbog! Se, hvor den tækkelige Ungmø, med Pennen i Haanden, det tankefulde Blik vendt op imod Loftet og Nøgleknippet i en lille Kurv ved Siden af sig, udregner Husholdningsudgifterne! Fra Strygejærn, Fadelaag og Varmebækken; fra Potter og Kedler, den skinnende Messingrist og den polerede Ildgryde blinke og gløde lyse Bifaldsglimt hende i Møde. Endog Løgene, der dingle under Loftet, fryde sig og skinne som Kinderne paa smaa Englebørn. Nogle af disse Køkkenurters Indflydelse trænger sig ind i Pecksniffs Natur. Han græder.

Det varer kun et Øjeblik, og han skjuler det meget omhyggeligt for sin Ven ved en noget omstændelig Brug af sit Lommetørklæde; thi han vil ikke tilstaa sin Svaghed.

„Rørende," mumlede han, „rørende for en Faders Følelser! Den søde Pige! Skulle vi lade hende vide, at vi ere her?"

„Ja, De vil dog vel ikke tilbringe Aftenen i Stalden eller Vognskuret?" svarede han.

„Det er rigtignok ikke den Gæstfrihed, jeg vilde vise Dem, gode Ven," udbrød Pecksniff og trykkede hans Haand. Og efter derpaa at have trukket Vejret dybt bankede han paa Vinduet og raabte med en huldsalig Stentorstemme:

„Bøh!"

Cherry tabte sin Pen og udstødte et Skrig; men Uskyldigheden er altid modig — eller burde være det, og da de aabnede Døren, udbrød den kække Pige med fast Stemme og en Aandsnærværelse, som ikke engang i dette kritiske

Øjeblik svigtede hende: „Hvem ere I! Hvad ville I? Svar, eller jeg kalder paa Fader."

Pecksniff aabnede sine Arme. Hun kendte ham øjeblikkelig og kastede sig i hans kærlige Favn.

„Det var uoverlagt af os, Mr. Jonas," sagde Pecksniff, idet han glattede sin Datters Haar. „Mit Lam, ser du ikke, at jeg ikke er ene?"

Nej, hidtil havde hun kun set sin Fader, men nu saa hun ogsaa Jonas og rødmede og sænkede Hovedet, idet hun bød ham velkommen.

„Men hvor er Merry?" Pecksniff gjorde ikke dette Spørgsmaal i nogen bebrejdende, men i en blid, med Vemod blandet Tone. Hun var ovenpaa og laa og læste paa Sofaen i Dagligstuen. Ak, Husvæsenet havde ingen Interesse for hende. „Men kald hende herned, Barn," sagde Pecksniff med stille Resignation.

Hun blev kaldt ned og kom, hed og fortumlet af at have ligget paa Sofaen, men saa derfor ikke mindre godt ud, nej slet ikke, snarere maaske bedre.

„Ih, du søde Gud," udbrød den skælmske Pige, henvendt til sin Fætter, efter at hun havde kysset sin Fader paa begge Kinder og i sin Overgivenhed givet ham et ekstra Kys paa Tippen af hans Næse, „er De her, Fugleskræmsel? Naa, mig skal De da Gud ske Lov ikke gøre ret megen Ulejlighed!"

„De er nok lige saa lystig som altid?" sagde Jonas. „De er en rigtig slem en!"

„Gaa væk med Dem," svarede Merry, idet hun skød ham bort. „Jeg ved ikke, hvorledes jeg skal komme ud af det, hvis jeg skal se ret meget til Dem. Gaa dog endelig Deres Vej!"

Da Pecksniff her traadte imellem og bad Jonas om straks at gaa ovenpaa, opfyldte han for saa vidt den unge Dames Ønske, at han øjeblikkelig gik sin Vej. Men uagtet han havde den skønne Cherry under Armen, kunde han dog ikke bare sig for at se tilbage efter hendes Søster og

veksle et Par Ord med hende af samme drilagtige Natur, mens de alle fire gik ind i Dagligstuen, hvor Tebordet var ved at blive dækket — thi heldigvis vare de unge Damer den Aften lidt sildig paa Færde.

Pinch var ikke hjemme, saa at de havde det hele for sig selv og bleve nok saa muntre og snaksomme, medens Jonas sad mellem de to Søstre og viste sit Galanteri paa den for ham ejendommelige, indtagende Maade. Det var lidt tungt, sagde Pecksniff, da Teen var drukket, og der var ryddet af Bordet, at skulle forlade et saa behageligt, lille Selskab; men da han nødvendigvis skulde undersøge nogle vigtige Papirer i sit eget Værelse, maatte han bede sig undskyldt en halv Times Tid. Med denne Undskyldning forlod han dem og nynnede en Melodi, idet han gik. Han havde ikke været fem Minutter borte, førend Merry, der havde siddet ved Vinduet lidt fra Jonas og sin Søster, brast i en halvkvalt Latter og hoppede hen til Døren.

„Halløj!“ raabte Jonas. „De maa ikke gaa.“

„Aa, De bryder Dem vist meget om, at jeg bliver,“ svarede Merry, idet hun saa sig tilbage, „hvad, Fugleskræmsel?“

„Jo, jeg gør, paa min Ære. Jeg vil tale med Dem.“ Men da hun desuagtet gik, løb han ud efter hende og førte hende tilbage efter en kort Kamp ude i Gangen, som forargede Miss Cherry i høj Grad.

„Jeg undrer mig virkelig over dig, Merry,“ sagde denne unge Dame. „Der er Grænser for alt, ogsaa for Narrestreger, min Pige.“

„Tak, min Snut,“ sagde Merry og vrængede med sin Rosenmund. „Meget forbunden for dine gode Raad. Aa, lad mig dog være, Uhyre!“ Dette Udraab blev hende aftvunget af en ny Tilnærmelse fra Jonas, der trak hende ned paa Sofaen ved Siden af sig, saa aandeløs hun var, medens han samtidig havde Miss Cherry paa den anden Side.

„Naa," sagde Jonas, idet han tog dem begge om Livet, „nu har jeg da faaet begge Armene fulde, hvad?"

„En af dem vil være sort og blaa i Morgen, hvis De ikke slipper mig," udbrød den spøgefulde Mercy.

„Jeg bryder mig ikke det mindste om Deres Kniben," grinede Jonas.

„Aa, knib ham for mig, Cherry," sagde Merry. „Jeg har aldrig hadet nogen saa meget, som jeg hader dette Menneske."

„Nej, nej, sig ikke det," indvendte Jonas, „og knib mig heller ikke, for jeg vil tale alvorligt med Dem. Hør, Kusine Charity —"

„Naa, hvad vil De?" spurgte hun i en skarp Tone.

„Jeg vil gerne have en fornuftig Samtale; jeg ønsker at forebygge Misforstaaelser, ser De, og bringe alt til en tydelig Forklaring imellem os. Er det ikke meget pænt og passende?"

Ingen af Søstrene sagde et Ord. Jonas standsede og rømmede sig, da han var meget tør i Halsen.

„Hun vil ikke tro, hvad jeg siger, vil hun vel, Kusine?" sagde Jonas, idet han forsigtigt trykkede Miss Charity.

„Det kan jeg virkelig ikke sige, førend jeg hører, hvad det er, Mr. Jonas; det er aldeles umuligt."

„Ja ser De," sagde Jonas, „da hun stadig har for Skik at gøre Nar ad Folk, saa ved jeg, at hun vil le eller lade saaledes — det ved jeg i Forvejen. Men De kan sige hende, at det er mit Alvor, kan De ikke? De vil jo tilstaa, at De ved det, vil De ikke? De vil være ærlig, ved jeg," tilføjede han overtalende.

Intet Svar. Han syntes at blive mere og mere tør i Halsen og ikke at kunne faa Ordene frem.

„Ser De, Kusine Charity, De alene kan sige hende, hvilken Umage jeg gjorde mig for at komme sammen med hende, medens De begge boede i Pensionatet i City. Ingen anden kan sige hende, hvorledes jeg anstrengte mig for at

lære Dem bedre at kende, for at jeg kunde komme til at lære hende at kende, uden at det saa ud, som om jeg ønskede det. Jeg spurgte Dem jo altid om hende, om hvor hun var gaaet hen, og naar hun kom tilbage, og talte om, hvor livlig hun var, og alt saadant noget; gjorde jeg ikke, Kusine? Jeg ved, at De vil sige hende det, hvis De ikke allerede har sagt det, og — og — ja De har bestemt sagt det til hende, for jeg er overtydet om, at De er ærlig — ikke sandt?"

Endnu ikke et Ord. Jonas's højre Arm — den ældste Søster sad paa højre Side af ham — følte maaske noget til en voldsom Banken, der ikke foregik inden i den selv, men ellers var der intet, hvorpaa han kunde mærke, at hans Ord havde gjort mindste Indtryk.

„Men selv om De har holdt det hos Dem selv og ikke sagt det til hende," vedblev Jonas, „gør det ikke synderligt til Sagen, fordi De jo nu vil være ærlig og sige Sandheden, ikke sandt? Vi have jo lige fra Begyndelsen været gode Venner, ikke? Og naturligvis vedblive vi ogsaa at være gode Venner i Fremtiden, og derfor bryder jeg mig heller ikke om at udtale mig i Deres Paahør. Kusine Mercy, De har hørt, hvad jeg har sagt. Hun vil stadfæste hvert eneste Ord; hun kan ikke andet. Vil De have mig til Mand, hvad?"

Idet han slap Charity for at fremsætte dette Spørgsmaal med saa meget større Fynd, sprang hun op og skyndte sig bort til sit Værelse, medens hun paa Vejen udstødte en saadan Række lidenskabelige og usammenhængende Lyde, som kun en forhaanet Kvinde i sit Raseri kan frembringe.

„Lad mig gaa. Lad mig komme ud til hende," sagde Mercy, idet hun skød ham fra sig og gav ham mere end eet smældende Slag i hans fremstrakte Ansigt.

„Ikke førend De har sagt ja; endnu har De ikke svaret mig. Vil De have mig til Mand?"

„Nej, jeg vil ikke. Jeg kan ikke taale at se Dem. Det har jeg sagt Dem hundrede Gange. De er en Fugleskræm-

sel. Og desuden har jeg altid troet, at De holdt mest af min Søster; det have vi alle troet."

„Men det var jo ikke min Skyld."

„Jo, det var, og det ved De ogsaa meget godt."

„I Kærlighed gælder alle Kneb. Hun har maaske troet, at jeg holdt mest af hende, men det har De ikke."

„Jo."

„Nej, De har ikke; De kan aldrig have troet, at jeg holdt mest af hende, naar jeg saa Dem."

„Smag og Behag ere saa forskellige," sagde Merry; „i det mindste var det ikke min Mening at sige det. Jeg ved ikke, hvad min Mening er. Lad mig komme ud til hende."

„Sig ja, saa skal De faa Lov."

„Kunde jeg faa mig til at sige det, skulde det kun være for at kunne hade og drille Dem hele mit Liv igennem."

„Det er lige saa godt, som om De havde sagt det rent ud. Akkorden er sluttet, Kusine, og nu ere vi forlovede saa godt som nogen."

Disse galante Ord afløstes af en forvirret Lyd af Kys og Klask, og derpaa rev den skønne, men meget forpjuskede Merry sig løs og ilede ud efter sin Søster.

Hvad enten Pecksniff nu havde luret — hvilket synes umuligt for en Mand med hans Karakter — eller næsten ved Inspiration havde gættet, hvad der gik for sig — hvilket er langt sandsynligere hos en Mand med hans Skarpsindighed — eller han ved et rent Slumpetræf netop i rette Tid var paa rette Sted — hvilket af Hensyn til det særlige Forhold, hvori han stod til højere Magter, meget let kunde hændes, saa er saa meget vist, at i samme Øjeblik, som Søstrene samledes paa deres Værelse, viste han sig ved Døren. Og en paafaldende Modsætning dannede de til hverandre — de saa ophidsede, støjende og heftige, og han saa rolig, saa fattet, saa kold og saa fredelig i Sind, at ikke et Haar var bragt af Lave paa hans Hoved.

„Børn!" sagde han, idet han fuld af Forundring ud-

bredte sine Hænder, dog ikke førend han havde lukket Døren og sat Ryggen imod den. „Piger! Døtre! Hvad er dog dette?“

„Den Usling, den Forræder, den troløse, lumpne, afskyelige Skurk har friet til Mercy lige for Næsen af mig!“ var hans ældste Datters Svar.

„Hvem har friet til Mercy?“

„Det har han, det Utyske! Jonas dernede!“

„Har Jonas friet til Mercy? Ja saa, ja saa!“

„Har du ikke andet at sige?“ udbrød Charity. „Skal jeg gaa fra Forstanden, Fader? Han har friet til Mercy i Stedet for til mig!“

„Aa fy, skam dig,“ sagde Pecksniff alvorligt. „Kan en Søsters Triumf forlede dig til at tage saa skrækkeligt paa Vej? Sandelig, det er meget sørgeligt! Det gør mig ondt; det forbavser, det smerter mig at se dig saaledes. Mercy, mit Barn, Gud velsigne dig! Se paa hende. Ak, Misundelse, Misundelse, det er dog en frygtelig Lidenskab!“

Med denne Irettesættelse, der udtaltes i en rørende, vemodig Tone, forlod Pecksniff Værelset — uden at glemme at lukke Døren efter sig — og gik ned i Dagligstuen, hvor han traf sin tilkommende Svigersøn, som han greb i begge Hænder.

„Jonas,“ udbrød han, „mit Hjertes inderligste Ønske er nu opfyldt!“

„Naa, det glæder mig. Saa meget des bedre. Men hør, da det ikke er hende, som De holder saa meget af, maa De rykke ud med et Tusind til, Pecksniff. De maa gøre det til fem, og det kan De sagtens ogsaa gøre for at beholde Deres Skat for Dem selv. De slipper jo paa den Maade for Røverkøb og er ikke nødt til at bringe noget Offer.“

Det Grin, hvormed han ledsagede disse Ord, fremhævede hans øvrige Fuldkommenheder paa en saa ubeskrivelig fordelagtig Maade, at selv Pecksniff et Øjeblik mistede sin Aandsnærværelse og saa paa den unge Mand, som om han var aldeles lamslaaet af Forbavselse og Beundring. Men han genvandt dog hurtig sin Fatning og var allerede i Færd

med at gaa over til et andet Emne, da der i det samme hørtes hastige Fodtrin udenfor, og Tom Pinch kom farende ind i Stuen i stærkt Sindsoprør.

Ved at se en fremmed, som aabenbart havde en hemmelig Samtale med Pecksniff, blev Tom meget forlegen, skønt han alligevel saa ud, som om han havde noget højst vigtigt at meddele, der vilde være en tilstrækkelig Undskyldning for hans Paatrængenhed.

„Mr. Pinch," sagde Pecksniff, „dette er ikke ganske passende. De maa tillade mig at sige, at jeg ikke finder Deres Opførsel ganske passende."

„Jeg beder Dem om Forladelse," svarede Tom, „fordi jeg ikke bankede paa Døren."

„Bed hellere denne Herre om Forladelse. Jeg kender Dem, men det gør han ikke. — Min Lærling, Mr. Jonas."

Den tilkommende Svigersøn hilste paa ham med et Nik, ikke noget egentlig ringeagtende eller haanligt, men kun et ligegyldigt Nik; thi han var i godt Humør.

„Kunde jeg ikke tale et Ord med Dem?" spurgte Tom. „Det er meget presserende."

„Det maa være meget presserende for at kunne undskylde denne sælsomme Adfærd," sagde hans Læremester. „Undskyld mig et Øjeblik, kære Ven. Naa, hvad er saa Grunden til denne ubehøvlede Paatrængenhed?"

„Det gør mig sandelig meget ondt," sagde Tom, der stod med blottet Hoved lige over for sin Principal ude paa Gangen, „og jeg ved, det maa se meget ubehøvlet ud —"

„Det ser meget ubehøvlet ud."

„Ja, det indser jeg; men Tingen er, at jeg blev saa overrasket ved at se dem og vidste, at De ogsaa vilde blive det, at jeg løb hjem af alle Kræfter uden at have saa meget Herredømme over mig selv, at jeg rigtig vidste, hvad jeg foretog mig. Jeg var netop gaaet ind i Kirken, og mens jeg sad og spillede paa Orgelet for min egen Fornøjelse, vendte jeg mig tilfældigvis om og saa en Herre og en Dame staa nede i Skibet og lytte. De syntes at være fremmede,

saa vidt jeg kunde se i Skumringen, og jeg troede ikke, at jeg kendte dem, hvorfor jeg straks holdt op og spurgte, om de vilde gaa op til Orgelet eller sætte sig i en af Kirkestolene? Men nej, det vilde de ikke, sagde de, hvorimod de takkede mig for den Musik, de havde hørt — ja," bemærkede Tom rødmende, „de sagde „den dejlige Musik!" i det mindste sagde hun det, og jeg forsikrer, at det var en større Ære og Glæde for mig end hvilken som helst Lovtale, jeg kunde have hørt. Jeg — jeg — beder Dem om Forladelse," — han rystede over hele Kroppen og tabte for anden Gang sin Hat — „men jeg — jeg er saa fortumlet i Hovedet og er vist kommen bort fra Sagen, er jeg bange for."

„Hvis De vil komme tilbage til den igen, Thomas," sagde Pecksniff med et isnende Blik, „skal De have Tak."

„Ja," svarede Tom, „paa Øjeblikket. De havde en Postvogn holdende uden for Vaabenhuset og vare gaaede ind for at høre Orgelet, sagde de, og saa sagde de — hun, mener jeg: „De er nok i Huset hos Mr. Pecksniff?" Hvortil jeg svarede, at jeg havde den Ære, og jeg tog mig den Frihed," tilføjede Tom, idet han løftede sine Øjne op mod sin Velgørers Ansigt, „at sige, hvad jeg med Deres Tilladelse altid vil og maa sige, at jeg skyldte Dem uendelig meget, og at jeg ikke noksom kunde prise Dem derfor."

„Det var meget, meget urigtigt," sagde Pecksniff. „Giv Dem Tid."

„Tak," udbrød Tom. „Derpaa spurgte hun, om der ikke gik en Fodsti til Mr. Pecksniffs Hus —"

Pecksniffs Nysgerrighed blev pludselig vakt.

„— uden at føre forbi Dragen? Da jeg nu svarede jo og sagde dem, hvor det vilde glæde mig at vise dem den, lod de Vognen køre om ad Landevejen og gik selv over Engene med mig. Jeg forlod dem ved Stenten for at løbe i Forvejen og sige Dem, at de kom, og de ville være her, førend — førend en Minut er omme, tør jeg sige," tilføjede Tom, idet han møjsommelig trak Vejret.

„Men hvem i al Verden," sagde Pecksniff grublende, „kunne disse Mennesker dog være?"

„Ak Gud, det troede jeg, at jeg allerede havde sagt. Jeg kendte dem — hende, mener jeg — straks. Det er den gamle Herre, som laa syg i Dragen i Fjor Vinter, og den unge Dame, som var med ham."

Tænderne begyndte at klapre i Munden paa Tom, og han var ligefrem ved at gaa bagover af Forbavselse, da han saa, hvilken mærkelig Virkning disse simple Ord gjorde paa Pecksniff. Frygten for, at han, alene fordi han havde Jonas i sit Hus, skulde miste den gamle Mands Velvilje næsten i samme Øjeblik, som de vare blevne forsonede; Umuligheden af at vise Jonas Døren, indespærre ham eller binde ham paa Hænder og Fødder og gemme ham nede i Kulkælderen uden at fornærme ham dødelig; den frygtelige Uenighed, som herskede i Huset, og Umuligheden af at forvandle den til sømmelig Samdrægtighed, med Charity opløst i hysterisk Graad, Mercy i den største Forvirring, Jonas inde i Dagligstuen, og Martin Chuzzlewit og hans Myndling lige udenfor paa Trappen; den fuldstændige Haabløshed af at kunne skjule eller give en rimelig Forklaring af hele denne Hurlumhej; den pludselige Sammenstyrten over hans ulykkelige Hoved af alle tænkelige Forviklinger og Forlegenheder, som han havde haabet, at Tiden, Tilfældet og hans egen Fiffighed skulde rede ham ud af; alt dette opfyldte i den Grad den overrumplede Arkitekt med Forfærdelse, at havde Tom været en Medusa, der stirrede paa Pecksniff, og Pecksniff en Medusa, der stirrede paa Tom, kunde de ikke have forskrækket hinanden halvt saa meget, som deres egen rædselslagne Personer gjorde det.

„Gud, Gud," udbrød Tom, „hvad har jeg gjort? Jeg haabede, at det vilde være en behagelig Overraskelse; jeg troede, at det vilde være Dem kært at faa det at vide."

Men i det samme hørtes en lydelig Banken paa Døren til Forstuen.

Et og tyvende Kapitel.

Flere amerikanske Erfaringer. Martin tager sig en Compagnon og gør et Køb. Fortælling om Eden, saaledes som det viste sig paa Papiret, saavel som om den britiske Løve, samt om den Slags Sympati, der næredes og udtaltes af det forenede sympatiske Broderskab i Watertoast.

Skønt Bankningen paa Pecksniffs Dør var lydelig nok, havde den dog ikke mindste Lighed med Støjen af et amerikansk Jærnbanetog i fuld Fart. Det er lige saa godt at begynde dette Kapitel med denne oprigtige Tilstaaelse, for at Læseren ikke skal tro, at den Lyd, som nu bedøver denne Fortællings Øren, staar i nogen Forbindelse med Dørhammeren paa Pecksniffs Dør eller med den stærke, imellem denne Hædersmand og Pinch temmelig ligelig delte Sindsbevægelse, som var en Følge af Hammerens kraftige Slag.

Pecksniffs Hus er Hundreder af Mile borte, og atter er denne Krønike saa lykkelig at kunne sysselsætte sig med Friheden og den moralske Følelse. Atter indaander den Uafhængighedens velsignede Luft; atter skuer den med from Ærefrygt den moralske Sans, som ikke giver Cæsar noget, af hvad der er hans; atter indsuger den den hellige Atmosfære, som var Liv og alt for ham, den ædle Fædrelandsven med de mange Tilhængere, der drømte om Frihed i en Slavindes Favn og vaagen solgte hendes og sit Afkom offentlig paa Torvet!

Hvor Hjulene klirre og rasle, og hvor Skinnerne ryste, idet Toget suser af Sted! Og nu hyler Maskinen, som om den blev pisket og pint ligesom en levende Arbejder og krympede sig af Smerte. Et daarligt Billede; thi her i denne Fristat ere Staal og Jærn af uendelig større Vigtighed end Kød og Blod. Bliver Menneskets kløgtige Værk anstrengt over dets Evne, sidder det selv inde med Midler til at hævne sig, mens derimod den fra den guddommelige Haand udgaaede usle Mekanisme ikke har saadanne farlige

Egenskaber, men lader sig mishandle, knuse og sønderbryde efter Ejermandens Godtbefindende. Se engang paa hin Maskine! Det vil koste en Mand flere Dollars i Form af Bøder, Omkostninger og Fyldestgørelse til den overtraadte Lov i Kaadhed at beskadige denne livløse Klump Metal end at berøve tyve menneskelige Skabninger Livet! Saaledes lukke Stjernerne Øjnene for de blodige Striber, og Friheden trækker Huen ned over Øjnene og vedkender sig Undertrykkelsen i dens hæsligste Skikkelse som sin Søster.

Lokomotivføreren paa det Tog, hvis Larm vakte os til dette Kapitel, generedes sikkert ikke af saadanne Tanker; det er i det hele taget ikke videre sandsynligt, at hans Sind overhovedet forstyrredes af nogen som helst Tanke. Med korslagte Arme og Ben lænede han sig rygende op til Kanten af Vognen, og med Undtagelse af naar han med en Grynten, der var lige saa kort som hans Pibe, tilkendegav sit Bifald med et mere end almindelig godt Sigte af sin Stalbroder, Fyrbøderen, der drev Tiden hen ved fra Tenderen at kaste Brændestykker efter det løsgaaende Kvæg langs Banen, vedligeholdt han en saa urokkelig Ro og en saa fuldstændig Ligegyldighed, at hvis Lokomotivet havde været en Pattegris, kunde han ikke have været ligegyldigere for, hvad det tog sig for. Trods denne Funktionærs Kulde og uforstyrrede Sindsro for Toget dog med en temmelig stor Hurtighed af Sted, og da Skinnerne kun vare maadelig lagte, vare de Stød og Sæt, det fik paa dets Fart, hverken faa eller smaa.

Der var tre store Vogne bag ved Lokomotivet, nemlig Damevognen, Herrevognen og Negervognen, hvilken sidste var malet sort som en passende Kompliment til dens Passagerer. Martin og Mark Tapley vare i den første, der var den mageligste, og som, da den langtfra var fuld, optog flere andre Herrer, der, ligesom de, ikke vare saa lykkelige at have deres egne Damer med. De sad ved Siden af hinanden i en alvorlig Samtale.

„Saa De er altsaa," sagde Martin, idet han med et be-

kymret Udtryk saa paa Mark, „saa De er altsaa glad ved, at vi have ladet New York ligge langt bag ved os?“

„Ja, Herre, det er jeg. Uhyre glad.“

„Gik det maaske ikke lystigt nok til for Dem der?“ spurgte Martin.

„Jo tværtimod. Den lystigste Uge, jeg har tilbragt i mit Liv, var den hos Pawkins's.“

„Hvad mener De om vore Udsigter?“ spurgte Martin med et Udtryk, som tydelig sagde, at han i nogen Tid havde skyet dette Spørgsmaal.

„Glimrende!“ svarede Mark. „Et Sted kan umulig have et bedre Navn end Edens Dal. Og da jeg hører, at der findes en Mængde Slanger der, saa er alt jo i den bedste Orden.“ Mark var saa langt fra at føle sig ilde stemt ved denne Efterretning, at hans Ansigt ligefrem straalede saaledes ved Tanken derom, at en fremmed kunde have troet, at han hele sit Liv havde sukket efter at komme i Kast med Slanger og nu med Glæde imødesaa Opfyldelsen af sit kæreste Ønske.

„Hvem har fortalt Dem det?“ spurgte Martin alvorlig.

„En Officer.“

„Aa, De naragtige Menneske!“ udbrød Martin, der maatte smile, enten han saa vilde eller ikke. „Hvad for en Officer? De ved jo, at det vrimler af dem paa enhver Mark —“

„Ligesom af Fugleskræmsler i England,“ afbrød Mark ham, „det er ogsaa en Slags Milits, da de kun ere Kjole og Vest med en Stok indeni. Ha, ha, ha! — Bryd Dem ikke om mig; det er nu undertiden min Maade. Jeg kan ikke bare mig for at være lystig. — Ih, det var en af de drabelige Helte hos Pawkins's, der fortalte mig det. „Hvis jeg er rigtig underrettet,“ sagde han — ikke lige gennem Næsen, men som om han havde faaet Forstoppelse i den meget højt oppe, „saa rejser De nok til Edens Dal?“ „Ja, jeg har hørt tale om det,“ svarede jeg ham. „Aah,“ sagde han, „skulde De tilfældigvis nogen Sinde gaa til Sengs der — thi ser De,“ sagde han, „det kan muligvis ske engang i Tidens Løb, efterhaanden som Civilisationen udvikler sig

— saa glem ikke at tage en Økse med.“ Jeg saa temmelig vist paa ham. „Lopper?“ sagde jeg. „Og mere til,“ sagde han. „Vampyrer?“ sagde jeg. „Og mere til,“ sagde han. „Moskitoer maaske?“ sagde jeg. „Og mere til.“ „Hvad mere da?“ sagde jeg. „Slanger,“ sagde han, „Klapperslanger. De har til en vis Grad Ret, fremmede. Der gives rigtignok ogsaa en hel Del Utøj af den mindre Slags, som kan være slemme nok for et Menneske, men dem skal De alligevel ikke bryde Dem om; de holder en med Selskab. Nej, Slanger er det,“ sagde han, „som De vil faa Deres Hyre med, og naar De vaagner,“ sagde han, „og ser en sidde paa Deres Seng i en oprejst Stilling paa sin nederste Ring ligesom en Proptrækker uden Greb, saa hug ham ned, for saa har han ondt i Sinde.“

„Hvorfor har De ikke fortalt mig det før?“ udbrød Martin med en Mine, som paa en højst fordelagtig Maade fremhævede Marks glade Udtryk.

„Jeg har slet ikke tænkt paa det. Det gik ind ad det ene Øre og ud ad det andet. Men han har sagtens hørt til et andet Selskab og kun lavet denne Historie, for at vi skulde rejse til hans Eden i Stedet for til Modpartens.“

„Der er nogen Rimelighed for det, og, ærligt talt, haaber jeg det af mit ganske Hjerte.“

„Jeg nærer ikke ringeste Tvivl derom,“ svarede Mark, der, opfyldt af det oplivende Indtryk, Historien havde gjort paa ham selv, et Øjeblik havde glemt, hvilken Virkning den sandsynligvis vilde frembringe hos hans Herre; „men i ethvert Tilfælde maa vi jo leve.“

„Leve!“ udbrød Martin. „Ja, det er let nok sagt, men dersom vi nu tilfældigvis ikke vaagne, mens Klapperslangerne forvandle sig til Proptrækkere paa vore Senge, saa er det ikke saa let gjort.“

„Ja, det er et sandt Ord“, sagde en Stemme saa tæt ved hans Øre, at det kildrede ham; „det er en uhyggelig Sandhed.“

Ved at se sig om opdagede Martin, at en Herre paa

Sædet bagved havde stukket sit Hoved ind imellem ham og Mark og sad og støttede sin Hage paa Ryggen af deres Sæde og morede sig med at høre paa deres Samtale. Han havde et lige saa sløvt og dorsk Udseende som de fleste, de havde set; hans Kinder vare saa hule, at det saa ud, som om han hele Tiden sugede dem ind, og Solen havde givet ham, ikke en kraftig rød eller brun, men en skidengul Farve. Han havde klare, sorte Øjne, som han holdt halvt lukkede, idet han kun tittede ud ad Krogene af dem, og det endda kun med et Blik, som syntes at sige: „I skulle ikke tage mig ved Næsen; I ville gerne, men I kunne ikke.“ Hans Arme hvilede skødesløst paa hans Knæ, idet han bøjede sig forover, og inden i sin venstre Haand holdt han en Kage Skraatobak og i sin højre en Pennekniv. Han blandede sig lige saa ugenert i Samtalen, som om han for flere Dage siden var bleven særlig tilkaldt for at høre, hvad begge Parter havde at fremføre, og beære dem med sin Mening, og han tænkte ikke mere paa eller brød sig ikke mere om Muligheden af, at de ikke ønskede sig Æren af hans Bekendtskab eller Indblanding i deres private Sager, end om han havde været en Bjørn eller en Bøffel.

„Det,“ gentog han, idet han nikkede nedladende til Martin som til en komplet Barbar og Udlænding, „er en uhyggelig Sandhed. Pokker i Vold med al Slags Kryb.“

Martin kunde ikke bare sig for at rynke Panden, som om han var tilbøjelig til at insinuere, at den amerikanske Herre uvilkaarlig havde ønsket sig selv Pokker i Vold. Men idet han kom i Hu, at det var klogest at tude med de Ulve, man var iblandt, smilede han med det venligste Udtryk, han med saa kort Varsel kunde paatage sig.

Deres ny Ven sagde foreløbig ikke mere, da han havde meget travlt med at skære en Skraa af sin Tobakskage, og fløjtede imidlertid sagte ved sig selv. Da han havde faaet den dannet til efter Ønske, tog han sin gamle Skraa ud og lagde den bag paa Sædet mellem Mark og Martin, medens han stak den ny ind i sin Kind, hvor den tog sig ud som

en stor Valnød eller et mellemstort Æble. Da han fandt, at alt var i bedste Orden, stak han Spidsen af sin Kniv i den gamle Skraa og, idet han rakte den frem, for at de kunde tage den i Øjesyn, sagde han med en Mine, som om han ikke havde levet forgæves, at „der ikke var meget mere Stads ved den." Derpaa kastede han den bort; gemte sin Kniv i een Lomme og sin Tobak i en anden; støttede sin Hage ligesom før, og da Mønsteret i Martins Vest lod til at falde i hans Smag, rakte han Haanden ud for at føle paa Stoffet i dette Klædningsstykke.

„Hvad kalder De dette her?" spurgte han.

„Jeg ved saamænd ikke, hvad det kaldes."

„Det koster sagtens en Dollar eller mere Alenen?"

„Jeg ved virkelig ikke."

„Her hos os," sagde Amefikaneren, „vide vi altid Prisen paa vore egne Frembringelser."

Da Martin ikke indlod sig paa nogen Drøftelse af Spørgsmaalet, opstod der en Pause.

„Naa," vedblev deres ny Ven, efter at han under hele denne Intermezzo havde stirret vist paa dem, „hvorledes har saa den unaturlige gamle det nu?"

Da Tapley kun holdt denne Forespørgsel for en anden Udgave af det næsvise engelske Spørgsmaal: „Hvorledes har Mutter det?" vilde han øjeblikkelig have taget til Genmæle, hvis Martin ikke havde lagt sig imellem.

„Mener De det gamle Land?"

„Ja. Hvorledes staar det til der? Det gaar sagtens baglængs fremad som sædvanligt? Naa, hvorledes har Dronning Victoria det?"

„Jeg tænker, hun har det godt," sagde Martin.

„Dronning Victoria vil slet ikke ryste i sine kongelige Sko, naar hun hører, hvad der vil ske i Morgen," sagde den fremmede. „Nej."

„Ikke det jeg ved. Hvorfor skulde hun det?"

„Hun faar ikke Koldfeber, naar hun hører, hvad der foregaar her hos os," sagde den fremmede. „Nej."

„Nej, det tror jeg at turde gøre min Ed paa.“

Den fremmede saa paa ham, som om han ynkedes over hans Uvidenhed eller Fordomsfuldhed, og sagde:

„Hør, ved De hvad, der findes ikke en Maskine med en eksploderet Kedel i Guds den Almægtiges forenede Fristater, der er i en saa nederdrægtig ynkelig Forfatning, som det unge Kvindemenneske vil være i sin yppige Bolig i Tower, naar hun faar læst det næste Ekstranummer af Watertoast Gazetten.“

Flere andre Herrer havde forladt deres Pladser og samlet sig under den foregaaende Samtale og vare særdeles veltilfredse med dette Foredrag. En meget tynd Person med et løst, sjattet, hvidt Halsbind, en lang, hvid Vest og en sort Overfrakke, og som syntes at nyde en vis Anseelse, følte sig kaldet til at udtale sin Paaskønnelse.

„Hm! Mr. Lafayette Kettle,“ sagde han og tog Hatten af.

Der lød et alvorligt „Tys!“ fra alle Sider.

„Mr. Lafayette Kettle!“

Mr. Kettle bukkede.

„I dette Selskabs Navn, i vort fælles Fædrelands Navn og i den retfærdige Sags Navn, for hvilken vi stride, takker jeg Dem. Jeg takker Dem i Watertoasts sympatiske Broderskabs Navn; og jeg takker Dem, Sir, i Watertoast Gazettens Navn, og jeg takker Dem i de store forenede Staters stjernebesaaede Banners Navn for Deres veltalende og træffende Udtalelser. Og hvis,“ sagde Taleren og puffede til Martin med Grebet af sin Paraply for at vække hans Opmærksomhed, for han var nemlig i Færd med at høre efter noget, som Mark hviskede til ham, „hvis jeg paa dette Sted og i et Øjeblik som dette turde slutte med et Ønske, der, om end kun indirekte, staar i Forbindelse med det foreliggende Emne, vilde jeg sige: Gid den britiske Løve maa faa sine Kløer revne ud af den amerikanske Ørns stolte Næb og lære at spille den Melodi paa den irske Harpe og den skotske Violin, som lyder fra enhver tom Muslingskal paa det grønne Kolumbias Kyster!“

Dermed satte den tynde sig igen under et stærkt Røre, og alle saa meget alvorlige ud.

„General Choke," sagde Lafayette Kettle, „De gør mig varm om Hjertet. Men den britiske Løve savner ikke en Repræsentant her, og det vilde være mig kært at høre dens Svar paa, hvad jeg sagde."

„Ja," udbrød Martin smilende, „da De gør mig den Ære at tage mig som dens Repræsentant, kan jeg kun sige, at jeg aldrig har hørt, at Dronning Victoria læser den omtalte Gazette, og at det næppe er sandsynligt."

General Choke smilte til de andre og sagde taalmodigt og velvilligt forklarende:

„Den sendes hende. Med Posten."

„Men adresseres den til Tower, frygter jeg for, at den ikke kommer hende i Hænde; hun bor nemlig ikke der."

„Dronningen af England, mine Herrer," bemærkede Tapley med den største Høflighed, idet han saa paa dem uden at forandre en Mine, „bor i Almindelighed i Mønten for at passe paa Pengene. I Embeds Medfør har hun rigtignok Værelser hos Lordmayoren i Mansion House, men bruger dem kun sjælden, da det ryger i Dagligstuen."

„Mark," sagde Martin, „De skal have Tak, hvis De vil have den Godhed at lade være at komme med Deres taabelige Historier, hvor morsomme de end kunne forekomme Dem selv. Jeg vilde kun sige, mine Herrer — skønt det er et saare uvæsentligt Punkt — at Dronningen af England ikke bor i Tower."

„General," raabte Lafayette Kettle, „hører De?"

„General!" gentog adskillige andre. „General!"

„Stille, stille!" sagde General Choke, idet han rakte sin Haand i Vejret og talte med en Sagtmodighed og Velvilje, der ligefrem var rørende. „Det har altid staaet for mig som en højst paafaldende Omstændighed, der maa tilskrives de britiske Institutioners Natur og deres Tilbøjelighed til at undertrykke den almindelige Oplysning og Offentlighed i alle Sager, der er saa vidt udbredt selv i de ufremkomme-

lige Skove paa dette det vestlige Verdenshavs uhyre Fastland, at Briternes egen Kundskab om saadanne Ting ikke kan sammenlignes med den, som vore intelligente og mobile Borgere sidde inde med. Dette er interessant og stadfæster min Iagttagelse. Naar De," vedblev han henvendt til Martin, „siger, at Deres Dronning ikke bor i Tower, gør De Dem skyldig i en Vildfarelse, som ikke er ualmindelig blandt Deres Landsmænd, selv naar deres Evner og moralske Sans kunne gøre Krav paa Agtelse. Men De har Uret. Hun bor der —"

„Naar hun er ved Hoffet i St. James," tilføjede Kettle.

„— naar hun er ved Hoffet i St. James, naturligvis," svarede Generalen i den samme velvillige Tone; „thi var hendes Bolig i Windsor Pavillon, kunde den ikke paa samme Tid være i London. Deres Tower," vedblev Generalen og smilede med en blid Bevidsthed om sine Kundskaber, „er ganske naturligt Deres kongelige Residens. Da det ligger umiddelbart i Nærheden af Deres Parker, Deres Promenader, Deres Triumfbuer, Deres Opera og Deres kongelige Klubber, frembyder det sig af sig selv som et passende Sted til at holde et yppigt og tankeløst Hof. Og følgelig har Hoffet og saa sit Sæde der."

„Har De været i England?" spurgte Martin.

„I Bøger, men ellers ikke. Vi ere et læsende Folk. De vil finde, at vi have mange Kundskaber, som ville overraske Dem."

„Det tvivler jeg ingenlunde om," svarede Martin. Men her afbrødes han af Lafayette Kettle, som hviskede til ham:

„Kender De General Choke?"

„Nej."

„Ved De, hvad man mener, at han er?"

„En af de mærkeligste Mænd i Landet?" sagde Martin paa Lykke og Fromme.

„Rigtigt! Jeg tænkte nok, at De maatte have hørt tale om ham!"

„Jeg tror," sagde Martin til Generalen, „at jeg har den

Fornøjelse at være Overbringer af et Anbefalingsbrev til Dem. Fra Mr. Bevan fra Massachusetts," og han gav ham Brevet.

Generalen tog det og læste det opmærksomt igennem, idet han nu og da standsede for at skotte til de to fremmede. Da han var færdig, gik han over til Martin, satte sig ved Siden af ham og rakte ham Haanden.

„Naa," sagde han, „De tænker altsaa paa at bosætte Dem i Eden?"

„Det afhænger af, hvad De mener, og Kommissionæren raader mig til!" sagde Martin. „Efter hvad jeg hører, er der intet at gøre i de gamlé Byer."

„Jeg kan forestille Dem for Kommissionæren. Jeg kender ham, ja jeg er selv Medlem af Bestyrelsen for Edens Grundejerselskab."

Dette var en alvorlig Efterretning for Martin, da hans Ven havde lagt stor Vægt paa, at Generalen, saa vidt han vidste, ikke stod i Forbindelse med noget Jordejendomsselskab og derfor rimeligvis vilde kunne give ham uegennyttige Raad. Generalen forklarede, at han først for nogle faa Uger siden var traadt ind i Selskabet, og at der efter den Tid ikke var blevet vekslet Breve mellem ham og Bevan.

„Vi have saare lidt at vove," sagde Martin, „kun nogle faa Pund, men det er vort alt. Tror De nu, at det vilde være en god og lovende Spekulation for en Mand i mit Fag?"

„De kan nok tænke," sagde Generalen i en alvorlig Tone, „at hvis det ikke var en god og lovende Spekulation, havde jeg naturligvis ikke vovet mine Dollars paa den."

„Det er ikke Sælgerne, jeg taler om," sagde Martin; „men Køberne!"

„Køberne?" gentog Generalen i en meget majestætisk Tone. „Naa, De kommer fra et gammelt Land, fra et Land, der har dynget Guldkalve oven paa hverandre lige saa højt som Babelstaarnet og tilbedt dem i Aarhundreder. Vi derimod ere et nyt Land; Mennesket lever her i en mere primitiv Tilstand; vi kunne ikke undskylde os med, at vi i Tidens Løb lidt efter lidt ere forfaldne til slette Vaner;

vi have ingen falske Guder; Mennesket er her Mennesket i hele dets Værdighed. Hvis vi have kæmpet for noget, er det for det. Her ser De mig," sagde Generalen, idet han stillede sin Paraply op, for at den skulde forestille ham; og en fæl Paraply var det at se til; en ussel Regnepenge i Sammenligning med hans Menneskekærligheds rene og ædle Metal, „her ser De mig med graa Haar og moralsk Sans. Vilde jeg med mine Grundsætninger sætte Penge i denne Spekulation, dersom jeg ikke mente, den var god og lovende for min Broder og Næste?"

Martin gjorde sig Umage for at se overbevist ud, men tænkte paa New York og fandt det vanskeligt.

„Hvortil," vedblev Generalen, „ere de store Forenede Stater vel bestemte, naar det ikke er til Menneskeslægtens Genfødelse? Men det er naturligt, at De gør saadant et Spørgsmaal, da De kommer fra England og ikke kender mit Fædreland."

„De tror altsaa," sagde Martin, „at der, bortset fra de Vanskeligheder, som vi ere forberedte paa at møde, er Rimelighed for — Himmelen skal vide, at vi ikke gøre store Fordringer! — at vi kunne finde vort Udkomme der?"

„For at De kan finde Deres Udkomme i Eden? Tal med Kommissionæren, tag Kortene og Planerne i Øjesyn og bestem Dem saa til, om De vil rejse eller blive, alt efter Nybygdens Beskaffenhed. Endnu har Eden ikke nødig at gaa omkring og tigge."

„Det er virkelig et gruelig dejligt Sted, og ogsaa frygtelig sundt," sagde Kettle, der selvfølgelig havde fulgt denne Samtale med stor Interesse.

Da Martin følte, at det vilde være uhøfligt og upassende at bestride Sandheden af et saadant Vidnesbyrd, alene fordi han havde sine hemmelige Anelser om Sagen, takkede han Generalen for hans Løfte om at bringe ham i personlig Forbindelse med Kommissionæren og bestemte sig til at tale med denne næste Morgen. Derefter bad han Generalen sige ham, hvad det var for et sympatisk Broderskab, han havde

talt om i sit Foredrag til Lafayette Kettle, og hvad det var for Ting, de skænkede deres Sympati. Hertil svarede Generalen med et meget alvorligt Ansigt, at han selv kunde skaffe sig fuldstændig Oplysning herom i Morgen ved at overvære et stort Møde af Selskabet, som skulde holdes i den By, hvorhen de rejste, „og ved hvilket," sagde Generalen, „mine Medborgere have opfordret mig til at føre Forsædet."

Sildig om Aftenen naaede de deres Rejses Maal. Tæt ved Jærnbanen laa en umaadelig stor, hvid Bygning, der lignede et grimt Hospital, og hvorpaa der var malet: „Det nationale Hotel". Foran det var der en Veranda, hvor det, da Toget holdt, var helt paafaldende at se en Mængde Sko og Støvler og Røgen af en Mængde Cigarer, men ingen andre Tegn paa, at Huset var beboet af menneskelige Væsener. Lidt efter lidt viste der sig imidlertid nogle Hoveder og Skuldre, som, idet de satte sig i Forbindelse med Skoene og Støvlerne, ledede til den Opdagelse, at nogle mandlige Kostgængere, der fandt Behag i at lægge deres Hæle, hvor mandlige Kostgængere i andre Lande pleje at lægge deres Hoveder, gjorde sig til gode i Aftenkølingen paa deres egen Vis.

I dette Hotel var der en stor Skænkestue og en stor Gæstestue, hvori det fælles Spisebord stod dækket til Aftensmaaltidet. Der var uendelige, kalkede Trappegange, lange, kalkede Gallerier baade oppe og nede, Snese af smaa, kalkede Soveværelser og en Svalegang uden for hver Etage i Huset, som dannede en stor Firkant med en uhyggelig Gaardsplads i Midten, hvor der var hængt en Del Linned til Tørring. Hist og her drev nogle gabende Herrer frem og tilbage med Hænderne i Lommerne, men baade i og uden for Huset, overalt hvor et halvt Dusin Personer vare samlede, saa man Folk, som i deres Udseende, Dragt, Moral, Væsen, Vaner, Dannelse og Tale vare tro Kopier af Jefferson Brick, Oberst Diver, Major Pawkins, General Choke og Lafayette Kettle. De gjorde det selvsamme, sagde det selvsamme

og maalte enhver Ting med den selvsamme Maalestok. Ved at lægge Mærke til, hvorledes de levede, og hvorledes de stadigt vare sammen, begyndte Martin at fatte Grunden til, at de kunde være saa omgængelige, muntre, indtagende, letsindige Mennesker, som de vare. Ved Lyden af en ynkelig Gongong stimlede dette fornøjelige Selskab sammen i Gæstestuen fra alle Dele af Huset, medens andre Gæster strømmede til i hele Sværme fra de nærliggende Butikker; thi den halve By, de gifte saa vel som de ugifte, boede i det nationale Hotel. Te, Kaffe, Tunge, Skinke, Pickles, Kager, Biskuit, Syltetøjer, Brød og Smør forsvandt med den sædvanlige rivende Fart, og derefter opløstes Selskabet, ligesom tidligere, lidt efter lidt og drev af Sted til Kontorstolen, Disken eller Skænkestuen. Damerne havde deres egen mindre Spisesal for sig selv, hvortil deres Mænd og Brødre kunde faa Adgang, hvis de havde Lyst; og i alle andre Henseender morede de sig ligesom hos Pawkins.

„Naa, min kære Mark," sagde Martin efter at have lukket Døren til sit lille Værelse, „nu maa vi holde højtidelig Raadslagning, for i Morgen tidlig skal vor Skæbne afgøres. Er De endnu bestemt paa at skyde Deres Sparepenge ind i den fælles Kasse?"

„Havde jeg ikke besluttet at vove det," svarede Mark, „var jeg ikke kommen."

„Hvor meget, sagde De, er der heri?" spurgte Martin, idet han holdt en lille Pose i Vejret.

„Syv og tredive Pund, to Shillings og seks Pence; det sagde de i det mindste i Sparekassen. Jeg har aldrig talt Pengene, men de vide det min Tro nok," sagde Mark med en Hovedrysten, som tilkendegav hans Tillid til disse Institutioners Visdom og Regnekunst.

„De Penge, vi have med," sagde Martin, „ere svundne ind til ikke fuldt otte Pund."

Mark smilede og saa alle Vegne hen, for at han ikke skulde blive mistænkt for at lægge Vægt paa denne Omstændighed.

„For Ringen — hendes Ring, Mark," sagde Martin med et vemodigt Blik paa sin tomme Finger —

„Ak!" sukkede Mark. „Om Forladelse."

„— fik vi fjorten Pund i engelske Penge, saa at Deres Part af Kapitalen endda er langt større end min, som De ser. Men nu, Mark," sagde Martin i sin gamle Tone, ganske som om det kunde have været Tom Pinch, han talte til, „har jeg tænkt paa et Middel, hvorved jeg kan godtgøre Dem dette — mere end godtgøre Dem det, haaber jeg — og væsentlig forbedre Deres Udsigter i Livet."

„Aa tal ikke derom, jeg bryder mig ingen Forbedringer om, men er veltilfreds med at have det, som jeg har det."

„Nej, De maa høre mig," sagde Martin, „da det baade er meget vigtigt for Dem selv og en stor Glæde for mig. De skal være Compagnon i Forretningen og ligestillet med mig selv. Som mit yderligere Bidrag til Kapitalen tilskyder jeg min faglige Uddannelse og Dygtighed, og Halvdelen af det aarlige Udbytte skal, saa længe Forretningen drives, være Deres."

Stakkels Martin, altid byggede han Luftkasteller, altid glemte han i sin Egenkærlighed alt over sine egne overdrevne Forhaabninger og sangvinske Planer, saa at han endog i dette Øjeblik følte sig stolt ved Tanken om at protegere og belønne Mark kongeligt!

„Jeg ved ikke," svarede Mark i en langt mere nedslaaet Tone, end det ellers var hans Vane, skønt det var af en helt anden Grund, end Martin mente, „hvad jeg skal sige hertil for at takke Dem. Jeg skal støtte Dem efter bedste Evne og lige til det sidste; mere kan jeg ikke sige."

„Vi forstaa hinanden fuldkommen, min gode Ven," sagde Martin med stigende Selvtilfredshed og Nedladenhed. „Nu ere vi ikke længer Herre og Tjener, men Venner og Compagnoner og gensidig tilfredse. Bestemme vi os for Eden, skal Forretningen begynde, saa snart vi komme derhen, og det under Navnet," sagde Martin, som aldrig hamrede paa en

Tanke, undtagen den var rødglødende, „og det under Navnet Chuzzlewit & Tapley.“

„Nej, for Guds Skyld,“ udbrød Mark, „lad mit Navn være udenfor. Jeg kender ikke til Forretningen; jeg maa være Co., maa jeg. Jeg har ofte tænkt paa,“ tilføjede han med dæmpet Stemme, „at jeg nok kunde have Lyst til at gøre Bekendtskab med en Co., men at jeg selv skulde opleve at blive en, det har jeg mindst drømt om.“

„De skal have Deres Vilje, Mark.“

„Tak. Skulde nogen der i Egnen, enten det nu var en Kromand eller en anden, ønske at faa en Keglebane lagt, saa kunde jeg nok paatage mig den Del af Forretningen.“

„Trods nogen Arkitekt i Fristaterne,“ sagde Martin. „Hent os to Sherry Cobblere, Mark, saa ville vi drikke paa Firmaets Velgaaende.“

Enten glemte han allerede — hvad han siden ofte gjorde — at de ikke længer vare Herre og Tjener, eller mente, at denne Slags Tjeneste var en af de Forretninger, som retmæssig paahvilede hans Co.; men Mark adlød med sin sædvanlige Raskhed, og førend de skiltes ad for Natten, havde de aftalt, at de næste Morgen skulde gaa sammen til Kommissionæren, men at Martin skulde afgøre Edensspørgsmaalet efter sit eget Skøn. Og ikke engang ved sig selv i sin Lystighed gjorde Mark sig til af denne Indrømmelse, da han helt vel vidste, at Sagen i ethvert Tilfælde dog vilde ende saaledes.

Den næste Dag var Generalen en af Gæsterne ved det fælles Spisebord og foreslog efter Frokosten, at de straks skulde gaa hen til Kommissionæren, og da de intet hellere ønskede, gik de til Nybygden Edens Kontor, der laa næppe et Riffelskud fra det nationale Hotel.

Det var et lille Sted, omtrent ligesom et Bomhus, men der kan gaa megen Jord i et Terningebæger, og hvorfor kan der da ikke købslaas om et helt Distrikt i et Skur?

Desuden var det kun et midlertidigt Kontor, da Eden'erne „agtede" at opføre en glimrende Forretningsbygning og allerede vare komne saa vidt, at de havde stukket Grunden af, hvilket vil sige meget i Amerika. Kontordøren stod vidt aaben, og i Døren saas Kommissionæren, uden Tvivl en frygtelig Karl til sit Arbejde; thi han syntes ikke at være i Baghaanden med noget, men sad og rokkede frem og tilbage i en Gyngestol med det ene Ben plantet højt oppe imod Dørstolpen og det andet trukket ind under sig, som om han rugede paa sin Fod.

Det var en mager Mand med en vældig Straahat og en Frakke af grønt Tøj. Da det var varmt i Vejret, havde han intet Halstørklæde paa, og Skjortelinningen stod vidt aaben, saa at man, hver Gang han talte, kunde se noget arbejde og gaa op og ned inde i Struben paa ham, ligesom de smaa Hamre i et Klaver, naar man spiller paa det. Det var maaske Sandheden, som gjorde nogle svage Forsøg paa at trænge sig frem til hans Læber, men hvis saa var, naaede den dem aldrig.

To graa Øjne lurede dybt inde i Hovedet paa denne Kommissionær; men det ene af dem havde ingen Synsevne og stod helt stivt i Hovedet, saa at han syntes med denne Side af Ansigtet at lytte efter, hvad den anden tog sig for. Derfor havde hver Profil sit særlige Udtryk, og naar den bevægelige Side var i størst Virksomhed, var den stive i den mest koldblodige og aarvaagne Hvilestilling. Det var, som om man krængede det indvendige ud af Manden, naar man i hans livligste Stemning tog denne Del af hans Træk i Øjesyn og saa, hvor beregnende og opmærksomme de vare.

Hvert eneste af de lange, sorte Haar paa hans Hoved hang lige saa lige ned som nogen Lodline; men paa Buerne over hans Øjne sad nogle pjuskede Duske, som om den Krage, hvis Fod var dybt aftrykt i Rynkerne ved hans Øjenkroge, havde hakket og slidt i dem i vild Genkendelse af hans beslægtede Natur som Rovfugl.

Saaledes var den Mand, de nu nærmede sig, og hvem Generalen tiltalte med Navnet Scadder.

„Naa, General," svarede han, „hvorledes har De det saa?"

„Virksom og ivrig i mit Fædrelands Tjeneste og for den sympatiske Sag. To Herrer i Forretninger."

Han vekslede Haandtryk med enhver af dem — i Amerika sker der intet, uden at der veksles Haandtryk — og vedblev at rokke.

„Saa tror jeg, jeg ved, i hvilket Ærinde De har ført disse to fremmede herhen, General?"

„Ja, det gør De sagtens!"

„De er saa snaksom, General, og taler alt for meget, det er vist," sagde Scadder. „De taler myrderlig godt offentligt, men burde ikke lade Munden løbe over paa Dem mellem Mand og Mand. Naa!"

„Hvis jeg kan forstaa, hvad De mener, maa De sætte mig op at ride paa et Stakit!" svarede Generalen efter at have betænkt sig noget.

„De ved jo, at vi ikke ønskede at sælge Lodderne til den første den bedste, der bød paa dem," sagde Scadder, „men havde besluttet at holde dem tilbage til Naturens Aristokrater. Ja!"

„Og her ere de," udbrød Generalen med Varme.

„Ere de her," svarede Kommissionæren i en bebrejdende Tone, „er det nok. Men saa burde De heller ikke have ladet Deres Hidsighed gaa ud over mig, General!"

Generalen hviskede til Martin, at Scadder var den skikkeligste Fyr i Verden, og at han ikke for ti Tusinde Dollars vilde have fornærmet ham med sin gode Vilje.

„Jeg gør min Pligt og bringer Blodet i Kog paa mine Medmennesker, fordi jeg ser paa deres Bedste," sagde Scadder med dæmpet Stemme, idet han, stadig gyngende, saa ned ad Vejen. „De holder et Helvedes Hus, fordi jeg ikke vil sælge Deres Eden for alt for godt Køb. Saaledes er den menneskelige Natur! Naa!"

„Mr. Scadder," sagde Generalen, idet han indtog sin oratoriske Holdning. „Her er min Haand, og her er mit Hjerte. Jeg agter Dem og beder Dem om Tilgivelse. Disse Herrer ere mine Venner; ellers havde jeg ikke ført dem herhen, da jeg meget godt ved, at Lodderne for Øjeblikket ere alt for billige. Men det er Venner, specielle Venner."

Scadder blev saa tilfredsstillet af denne Forklaring, at han trykkede Generalen varmt i Haanden og rejste sig fra Gyngestolen for at gøre det. Derpaa bad han Generalens specielle Venner følge med sig ind i Kontoret, medens derimod Generalen selv med sin sædvanlige Velvilje sagde, at han som Medlem af Selskabet ikke paa nogen Maade vilde blande sig i Transaktionen. Han tilegnede sig derfor Gyngestolen og saa ud paa Landskabet ligesom en Samaritan, der venter paa en rejsende.

„Hillemænd!" udbrød Martin, idet han fæstede sine Øjne paa en stor Tegning, der dækkede hele den ene Væg af Kontoret, som i Virkeligheden ikke indeholdt stort andet med Undtagelse af nogle geologiske og botaniske Prøver, et Par smudsige Hovedbøger, en simpel Pult og en Stol. „Hillemænd, hvad er det?"

„Det er Eden," sagde Scadder, idet han stangede sine Tænder med en Slags Miniaturbajonet, der fløj ud af hans Kniv, naar han rørte ved en Fjeder.

„Hvad, jeg havde ingen Forestilling om, at det var en By."

„Ikke det? Jo, det er en By."

Og det en blomstrende By, en arkitektonisk By, med Kirker, Banker, Torve, Pakhuse, Hoteller, Værfter, en Børs, et Teater og alle Slags offentlige Bygninger lige til Redaktionslokalet for Dagbladet „Edens Brod", alt sammen nøjagtig afbildet paa den foran dem hængende Tegning.

„Min Gud, det er jo en helt vigtig Plads!" udbrød Martin og vendte sig om.

„Ja vist er den meget vigtig."

„Men jeg frygter for," sagde Martin med et nyt Blik

paa de offentlige Bygninger, at der ikke er noget tilbage at gøre for mig."

„Aah, det er endnu ikke alt sammen opført," svarede Kommissionæren. „Ikke ganske."

Det var en stor Trøst.

„Raadhuset for Eksempel," sagde Martin, „er det opført?"

„Det?" sagde Kommissionæren og stak sin Tandstikker fast i Vejrhanen oven paa det. „Lad mig engang se — nej, det er ikke opført."

„Et godt Stykke Arbejde at begynde med, hvad, Mark?" hviskede Martin, idet han puffede til ham med sin Albu.

Mark, der med et meget dumt Ansigt snart havde stirret paa Tegningen og snart paa Kommissionæren, svarede kun: „Storartet!"

Der opstod en Pause, hvorunder Scadder, mens hans Tandstikker fik sig en lille Hvil, fløjtede et Par Strofer af Yankee Doodle og pustede Støvet af Taget paa Teatret.

„Der er formodentlig," sagde Martin, idet han lod, som om han tog Tegningen nærmere i Øjesyn, men ved sin dirrende Stemme røbede, hvor meget der i hans Tanker afhang af Svaret, „der er formodentlig — allerede flere Arkitekter der?"

„Der er ikke en eneste," sagde Scadder.

„Hører De det, Mark?" hviskede Martin og trak ham i Ærmet. „Men hvem har da udført alt det, vi her se for os?" spurgte han højt.

„Da Jordbunden er saa frugtbar, vokse de offentlige Bygninger maaske af sig selv op af den," sagde Mark.

Da han sagde disse Ord, stod han paa Kommissionærens blinde Side, men Scadder skiftede øjeblikkelig Plads og fæstede sit brugbare Øje paa ham.

„Føl paa mine Hænder, unge Mand," sagde han.

„Hvorfor det?" spurgte Mark uden at følge Opfordringen.

„Ere de smudsige, eller ere de rene?“ sagde Scadder, idet han rakte dem frem.

Fra et fysisk Standpunkt sete, vare de unægtelig smudsige, men da det var tydeligt nok, at Scadder kun fremviste dem til Undersøgelse i figurlig Forstand som Sindbillede paa sin moralske Karakter, skyndte Martin sig at udtale, at de vare saa rene som nyfalden Sne.

„Jeg beder Dem, Mark,“ sagde han lidt ærgerlig, „at afholde Dem fra saadanne Udtalelser, der, hvor uskyldige og velmente de end kunne være, dog slet ikke ere paa deres Plads og billigvis ikke kunne klinge behagelig i fremmedes Øren. Jeg er aldeles forbavset.“

„Co. har nok allerede været for næsvis,“ tænkte Mark. „Han maa være en passiv Compagnon — lukke Øjnene i og holde sin Mund. Det kan jeg mærke.“

Scadder sagde intet, men vendte Ryggen mod Tegningen og stak sin Tandstikker en Snes Gange i Pulten, idet han hele Tiden saa paa Mark, som om han gennemborede ham in effigie.

„De har endnu ikke sagt, hvem der har udført det,“ vovede Mark omsider at ytre i en blid, formildende Tone.

„Aa, det er jo ganske ligegyldigt, hvis Arbejde det er,“ svarede Kommissionæren tvært. „Det gør intet til Sagen, hvorledes det spændte af. Maaske kom han brillant fra det med en god Slump Dollars, maaske var han ikke en Cent værd. Maaske var det en gemen Kæltring, maaske en skvadronerende Humbugmager. Saa!“

„Alt sammen Deres Skyld, Mark!“ sagde Martin.

„Maaske,“ vedblev Kommissionæren, „ere disse Planter ikke voksede paa Edens Grund? Nej! Maaske ere denne Pult og denne Stol ikke gjorte af Træ fra Eden? Nej, Maaske er der ikke taget hele Sværme af Nybyggere derhen? Nej! Nej! Maaske findes der slet ikke noget saadant Sted i alle de store Forenede Stater? Nej!“

„Nu haaber jeg, at De er tilfreds med Resultatet af Deres Vittighed, Mark," sagde Martin.

Men her traadte Generalen i et særdeles heldigt Øjeblik til og raabte fra Døren til Scadder, at han skulde meddele hans Venner nærmere Oplysninger om den lille Lod paa de halvhundrede Akres med Huset paa, der, efter tidligere at have tilhørt Selskabet, igen for nylig var kommen i dets Eje.

„De er alt for rundhaandet, General," var Svaret. „Det er en Lod, som maa stige i Pris."

Ikke des mindre aabnede han dog brummende sine Bøger, og idet han stadigt, uden Hensyn til, hvor megen Ulejlighed det voldte ham, holdt sin seende Side til Mark, viste han dem et Blad, de kunde læse igennem. Martin slugte Indholdet og spurgte derpaa:

„Hvor ligger denne Lod paa Tegningen?"

„Paa Tegningen?" sagde Scadder.

„Ja!"

Han vendte sig om imod den og betænkte sig en kort Tid, som om han, efter at være bleven gaaet paa Klingen, havde sat sig for ikke at gøre sig skyldig i den mindste Unøjagtighed. Efter at have kredset flere Gange rundt med sin Tandstikker, som om det var en Brevdue, der lige var bleven sat op, gjorde han endelig et pludseligt Udfald mod Tegningen og gennemborede Hovedværftet lige i Midten.

„Der," sagde han og lod sin Kniv blive siddende og dirre i Væggen. „Der ligger den!"

Martin saa med tindrende Øjne paa sin Co., og hans Co. saa, at Tingen var afgjort.

Men Handelen blev dog ikke sluttet saa let, som man skulde have troet, da Scadder var spydig og gnaven og gjorde mange Ophævelser, idet han snart bad dem betænke sig vel og komme igen om otte eller fjorten Dage; snart forudsagde, at de ikke vilde synes om Lodden, og snart

med stærke Forbandelser over Generalens Daarskab tilbød at opgive det hele og lade Handelen gaa tilbage. Men til sidst blev dog den forbavsende ringe Købesum — kun halvandet Hundrede Dollars eller noget over tredive Pund af den Kapital, som Co. havde indskudt i Byggeforretningen — udbetalt, og Martins Hoved var to Tommer nærmere Loftet i det lille Bræddeskur ved Tanken om, at han var Grundejer i den blomstrende Stad Eden.

„Skulde De ikke synes om Lodden," sagde Scadder, idet han gav Martin de fornødne Dokumenter efter at have modtaget hans Penge, „maa De ikke laste mig derfor."

„Nej, nej," svarede han muntert, „vi skulle ikke laste Dem. Gaar De, General?"

„Jeg er til Deres Tjeneste og ønsker Dem," sagde Generalen, idet han med alvorlig Hjertelighed rakte ham Haanden, „til Lykke med Deres Ejendom. De er nu fri Borger i det mægtigste og mest civiliserede Samfund, som Verden nogen Sinde har set, et Samfund, Sir, hvor Menneskene ere knyttede til hverandre med et eneste uhyre Kærlighedens og Trofasthedens Baand. Gid De maa vise Dem Deres adopterede Fædreland værdig!"

Martin takkede ham og tog Afsked med Scadder, der, saa snart Generalen var staaet op fra Gyngestolen, atter havde taget Plads i den og nu rokkede væk igen, som om han slet ikke var bleven forstyrret. Mark saa sig flere Gange tilbage, mens de gik ned til det nationale Hotel, men nu vendte Scadders blinde Profil imod dem, og paa den stod ikke skrevet andet end opmærksom Eftertanke. Hvor paafaldende forskellig var den ikke fra den anden! Han var ikke den Mand, der var synderlig stemt til Latter, og han lo aldrig højt, men hver Linie i Aftrykkene af Kragens Fod og enhver lille, sej Aare i denne Del af hans Hoved var rynket sammen til et Grin!

Generalen skyndte sig, alt hvad han kunde, da Klokken

var paa Slaget tolv, og det sympatiske Broderskab netop ved dette Klokkeslet skulde holde sit store Møde i Skænkestuen i det nationale Hotel. Da det var Martin meget om at gøre at være til Stede ved denne folkelige Forsamling og faa at vide, hvad det hele drejede sig om, holdt han sig tæt til Generalen, og idet han holdt sig endnu tættere til ham, da de kom ind i Salen, slap han paa denne Maade op paa en lille Forhøjning af Borde i den øverste Ende, hvor der stod en Lænestol til Generalen, og hvor Lafayette Kettle som Sekretær gjorde megen Blæst med nogle Folio-Dokumenter.

„Naa," sagde han, idet han vekslede Haandtryk med Martin, „det er et Syn, som kan faa den britiske Løve til at stikke Halen mellem Benene og hyle af Angest, skulde jeg mene!"

Martin fandt det unægtelig muligt, at den britiske Løve ikke vilde have følt sig rigtig i sit Element i denne Ark, men holdt dog denne Tanke for sig selv. Generalen valgtes derpaa til Formand efter Forslag af en lille, bleg Yngling af Jefferson Brick Skolen, som straks begyndte paa en stærkt krydret Tale med en hel Del om Arne og Hjem og Sprængen af Tyranniets Lænker.

Men det var en haard Nød for den britiske Løve, var det! Den unge glødende Kolumbiers Forbitrelse kendte ingen Grænser. Kunde han have været en af sine egne Forfædre, sagde han, skulde han have tyret løs paa denne samme Løve og som en anden Dyretæmmer med en Staaltraads Pisk lært den, hvad den ikke saa let skulde have glemt.

„Løve!" udbrød den unge Kolumbier. „Hvor er den? Hvem er den? Hvad er den? Vis mig den; lad mig faa den op her. Her," vedblev han og stillede sig i kampfærdig Stilling, „paa dette hellige Alter! Her paa Forfædrenes Aske, som er sammenkittet med det ædle Blod, der udgødes som Vand paa vort Fødelands Sletter! Kom med denne Løve! Ene som jeg er, trodser jeg den. Jeg

udfordrer denne Løve. Jeg siger denne Løve, at er Frihedens Haand først snoet i dens Manke, ruller den som et Aadsel for mine Fødder, og den store Republiks Ørne le, ha, ha!"

Da man saa, at Løven ikke kom, men holdt sig borte; at den unge Kolumbier stod der med korslagte Arme alene i sin Glorie, og at følgelig Ørnene upaatvivlelig lo vildt paa Bjærgtoppene, brød der saadan en Bifaldsstorm løs, at den kunde have rystet Viserne paa Uret paa Krigsministeriets Bygning og forandret selve Middeltiden i Englands Hovedstad.

„Hvem er det?" telegraferede Martin til Lafayette.

Sekretæren skrev meget alvorligt noget paa et Stykke Papir, som han rullede sammen og lod gaa fra Haand til Haand hen til ham. Det var en ny Udgave af den gamle Sætning: „Maaske saa mærkelig en Mand som nogen i vort Land."

Den unge Kolumbier afløstes af en anden, der var fuldt saa veltalende som han og fremkaldte stormende Bifald. Men i deres Varme glemte begge disse mærkelige Ynglinge — thi den sande Poesi nedlader sig aldrig til Enkeltheder — at sige, med hvem eller hvilket Watertoasterne sympatiserede, eller hvorfor de vare sympatiske. Martin var derfor i lang Tid lige klog, indtil der til sidst gik et Lys op for ham, da Sekretæren, ved at oplæse Protokollen over det sidste Møde, gjorde Sagen noget klarere. Han fik nemlig da at vide, at Watertoast Foreningen sympatiserede med en vis offentlig Mand i Irland, som laa i Uenighed med England om nogle Punkter, og at Foreningen sympatiserede med ham, fordi den alt andet end elskede England — ingenlunde fordi den elskede Irland synderlig højt, tværtimod, den var altid rædsom skinsyg og mistroisk over for dets Sønner og taalte dem kun, fordi de arbejdede saa flittigt, hvilket gjorde dem nyttige, da Arbejdet i denne demokratiske Republik ringeagtedes mere end i noget andet Land paa Jorden. Dette gjorde Martin nysgerrig efter at

se, hvilke Grunde Watertoast Foreningen fremførte for sin Sympati, og han kom heller ikke til at vente længe, da Generalen rejste sig for at oplæse et af ham egenhændigt skrevet Brev til den offentlige Mand.

„Venner og Medborgere," sagde Generalen, „det lyder saaledes:

„Sir.

Jeg henvender mig til Dem paa det forenede sympatiske Watertoast Broderskabs Vegne. Det er stiftet i den store amerikanske Fristat og holder nu sit Vejr, saa at de blaa Aarer i dets Pande ere nær ved at springe, medens det med feberagtig Spænding og sympatisk Iver iagttager Deres ædle Bestræbelser for Frihedens Sag."

Ved Ordet Frihed, og saa ofte det gentoges, brølede alle Medlemmerne højt, idet de raabte ni Gange Hurra og ni Gange til.

„I Frihedens, den hellige Friheds Navn henvender jeg mig til Dem, Sir. I Frihedens Navn sender jeg herved et Bidrag til Deres Selskabs Kasse. I Frihedens Navn hentyder jeg med Harme og Modbydelighed til hint fordømte Dyr med de blodplettede Knurhaar, hvis overhaandtagende Grumhed og blodtørstige Attraa altid have været en Svøbe og en Rædsel for Verden. De nøgne Beboere af Crusoes Ø; Peter Wilkins's flygtende Hustruer; de stakkels Børn, der maatte leve af Bær i den vilde Skov, ja selv de kæmpemæssige Mænd, som fordum opfødtes i Cornwalls Bjærgværksegne, alle vidne de om dets glubske Natur. Hvor ere de i Historien navnkundige Cormoran'er, Blunderbore'r og store Fifofum'er? Alle, alle ere de udryddede af dets ødelæggende Haand.

Jeg mener den britiske Løve.

Friheden — denne salige Trøst for Sneglen paa Kælderdøren, for Østersen i dens Perlemors Leje, for den stille Mide i dens Oste-Hjem — Friheden med Liv og Sjæl hengivne, byde vi Dem i dens uplettede Navn vor Sympati. I dette vort elskede og lykkelige Land brænder dens Ild

lyst og klart og uden Røg; er den først tændt i Deres, vil Løven blive stegt helt.

Jeg er, Sir, i Frihedens Navn

Deres hengivne Ven og trofaste sympatiske Broder

Cyrus Choke,

General i de Forenede Staters Milits.

Lige som Generalen begyndte at oplæse dette Brev, var tilfældigvis Jærnbanetoget kommet med en ny Post fra England, og der var blevet bragt Sekretæren en Pakke, som han havde aabnet under Brevets Oplæsning og de hyppige Hurraraab til Ære for Friheden. Nu gjorde Pakkens Indhold ham urolig, og saa snart Generalen havde sat sig, skyndte han sig hen til ham og gav ham et Brev og nogle trykte Uddrag af engelske Aviser, som han i en meget ophidset Sindsstemning straks henledde hans Opmærksomhed paa.

Generalen, der var kommen stærkt i Aande ved Oplæsningen af sin egen Komposition, var saare modtagelig for enhver opildnende Indflydelse; men ikke saa snart havde han gjort sig bekendt med Indholdet af disse Dokumenter, førend der foregik en om en saa umaadelig Harme og Lidenskabelighed vidnende Forandring med hans Ansigt, at den støjende Forsamling øjeblikkelig blev tavs af Forundring over at se ham saaledes.

„Mine Venner," sagde Generalen, idet han stod op, „mine Venner og Medborgere, vi have taget fejl af denne Mand."

„Af hvilken Mand?" lød Raabet.

„Af ham her," gispede Generalen og rakte det af ham for nogle Minutter siden oplæste Brev i Vejret. „Jeg ser nu, at han er og altid har været en utrættelig Talsmand for — for Negeremancipationen!"

Saa sandt der gives noget virkeligt under Solen, vilde disse Frihedens Sønner med feje Hænder og morderisk Vold have skudt, gennemboret eller paa hvilken som helst anden Maade dræbt hin Mand, hvis han i dette Øjeblik havde staaet iblandt dem. Selv de mest tillidsfulde af deres egne Landsmænd vilde ikke have væddet eller vovet et Halmstraa paa noget Menneskes Liv under saadanne Forhold. De sønderrev Brevet, kastede Stykkerne op i Luften, traadte dem under Fødder, da de faldt ned, og hylede, brølede og hyssede, til de ikke kunde mere.

„Jeg vil foreslaa," sagde Generalen, saa snart han kunde skaffe sig Ørelyd, „at det forenede sympatiske Broderskab i Watertoast øjeblikkelig opløser sig!"

„Ned med det! Væk med det! Lad os ikke høre mere om det; brænd dets Protokoller! Riv Salen ned! Udslet det af Erindringen!"

„Men, Landsmænd," sagde Generalen, „Bidragene! Vi have et Fond, hvad skulle vi gøre med det?"

I en Fart blev det besluttet, at et Stykke Sølvtøj skulde overrækkes en konstitutionel Dommer, som paa sit Dommersæde havde opstillet den herlige Grundsætning, at enhver hvid Pøbelsværm lovmæssig kunde myrde en Neger, og at et andet Stykke Sølvtøj af lignende Værdi skulde overrækkes en Fædrelandsven, der fra sin ophøjede Plads i den lovgivende Forsamling havde udtalt, at han og hans Venner uden Lov og Dom vilde hænge enhver Abolitionist, som de kunde faa fat i. Resten enedes man om at bruge til Haandhævelsen af hine frisindede, retfærdige Love, som gøre det til en langt grovere og farligere Forbrydelse at lære en Neger at læse og skrive end at stege ham levende midt paa Torvet. Da disse Punkter vare blevne afgjorte, opløste Forsamlingen sig i stor Uorden, og dermed var Watertoast Sympatien forbi.

Da Martin gik op paa sit Sovekammer, faldt hans Øje paa det republikanske Banner, som var blevet hejset op

paa Taget til Ære for Dagen og vajede uden for et Vindue, som han kom forbi.

„Ja," sagde Martin, „i Frastand er du et prægtigt Flag; men kommer man dig nær nok til at faa Lyset paa den anden Side og se igennem dig, bliver du kun et Stykke elendigt Hvergarn!"

To og tyvende Kapitel.

Hvoraf man vil se, at Martin blev en Løve for egen Regning, samt Grunden hvorfor.

Saa snart man fik at vide i det nationale Hotel, at den unge Englænder, Mr. Chuzzlewit, havde købt en Lod i Edens Dal og agtede at drage til dette jordiske Paradis med første Dampbaad, blev han en populær Størrelse. Hvorfor han blev det, eller hvorledes det gik til dermed, vidste Martin ikke mere, end Mrs. Gamp i High Holborn vidste det; men at han for Øjeblikket var Watertoast Samfundets udkaarne Løve, og at hans Selskab blev søgt paa en for ham temmelig generende Maade, derom kunde der ikke være mindste Tvivl.

Det første Budskab, han modtog om denne Forandring i sin Stilling, var følgende Epistel, der var skreven med en fin, flydende Haand — med et Par fede Bogstaver hist og her for at gøre det almindelige Indtryk saa meget mere slaaende — paa et Ark Papir med blaa Linier.

„Det nationale Hotel

Mandag Morgen.

Højstærede!

Da jeg i Forgaars havde den Fornøjelse at være Deres Rejsefælle paa Jærnbanen, talte De en Del om Tower, og

jeg tillige med mine Medborgere i Almindelighed kunde ønske at høre gentaget i en offentlig Forsamling.

Som Sekretær ved de unge Mænds Watertoast Forening her i Staden er jeg opfordret til at meddele Dem, at Selskabet vil være stolt af at høre Dem holde en offentlig Forelæsning om Tower ved dets Møde i Morgen Aften Klokken syv, og da der ventelig vil blive udstedt en Mængde Billetter til en kvart Dollar Stykket, vil Deres Svar og Samtykke med Overbringeren være højst velkomne.

Jeg forbliver

Deres forbundne

Lafayette Kettle.

Velbaarne

Mr. Chuzzlewit.

P. S. — Selskabet forlanger ikke, at De skal indskrænke Dem til Tower. Tillad mig at antyde, at hvilke som helst Bemærkninger om Begyndelsesgrundene i Geologien eller — hvis det maatte være belejligere — om Deres talentfulde og vittige Landsmand Mr. Millers Skrifter ville blive godt modtagne."

Højst forfærdet over denne Opfordring skrev Martin tilbage og afslog den høfligt, men var næppe bleven færdig dermed, førend han modtog et nyt Brev.

„Nr. 47, Bunkers Hill Street.

Mandag Morgen

— I Fortrolighed. —

Sir.

Jeg er opfødt paa hine endeløse Sletter, hvor vor mægtige Mississippi — eller Vandenes Fader — vælter sig frem med sine plumrede Bølger.

Jeg er ung og begejstret; thi der er Poesi i Ørkenen, og enhver Alligator, der soler sig i Dyndet, er i og for sig et Epos. Jeg tragter efter Berømmelse. Den er min Higen og Tørst.

Skulde De, Sir, kende noget Kongresmedlem i England, der har Lyst til at betale Omkostningerne ved min Rejse derover og mit Ophold i det første Halvaar efter min Ankomst?

Der bor noget i mig, som giver mig den Forvisning, at denne oplyste Protektion ikke vilde være spildt. I Literaturen eller Kunsten; i Retssalen, paa Prædikestolen eller Skuepladsen, i en af Delene eller i dem alle føler jeg mig sikker paa at gøre Lykke.

Dersom De er for optagen til selv at skrive til en saadan Mand, beder jeg Dem opgive mig en tre, fire Stykker, som kunne antages snarest at ville svare, og jeg vil da henvende mig til dem igennem Postvæsenet. Tør jeg ligeledes bede Dem beære mig med de kritiske Bemærkninger, der ere faldne Dem ind ved Læsningen af „Cain, et Mysterium," af den højvelbaarne Lord Byron?

Jeg er, Sir,

Deres — tilgiv, at jeg tilføjer: himmelstræbende —

Putnam Smif.

P. S. — Send Deres Svar til Amerika jun., Messrs. Hancock & Flobys Manufakturhandel under ovennævnte Adresse."

Begge disse Breve tillige med Martins Svar paa dem bleve ifølge en prisværdig Skik, der hjælper meget til at udbrede en fin Æresfølelse og Tillid til Privatlivets Fred, offentliggjorte i det næste Nummer af Watertoast Gazetten.

Næppe var han færdig med at skrive, førend Værten, Kaptajn Kedgick, nok saa venlig kom ovenpaa for at se, hvorledes han havde det. Kaptajnen satte sig paa Sengen,

førend han talte, og da han fandt den noget haard, flyttede han hen paa Hovedpuden.

„Naa, Sir," sagde Kaptajnen, idet han satte sin Hat lidt mere paa Snur, da den var temmelig snæver i Pulden, „De er jo ligefrem en offentlig Person."

„Det lader til det," svarede Martin, der var meget træt.

„Vore Borgere," vedblev Kaptajnen, „agte at hilse paa Dem. De kommer til at give en Slags Audiens, medens De er her."

„Himmelske Magter! Det kan jeg ikke indlade mig paa, min gode Mand!"

„Ja, da maa De, tænker jeg."

„Maa er et Ord, som ikke klinger godt, Kaptajn."

„Jeg har ikke lavet Modersmaalet og kan ikke lave det om," sagde Kaptajnen koldblodigt, „ellers skulde jeg gerne gøre det velklingende. De maa modtage, det er det hele."

„Men hvorfor skal jeg modtage Mennesker, der ikke bryde sig mere om mig, end jeg bryder mig om dem?" spurgte Martin.

„Aah, fordi jeg har ladet en Proklamation slaa op i Skænkestuen," svarede Kaptajnen.

„Hvad for noget?" udbrød Martin.

„En Proklamation," gentog Kaptajnen.

Martin saa fortvivlet paa Mark, som underrettede ham om, at Kaptajnen mente en skriftlig Kundgørelse om, at Mr. Chuzzlewit vilde modtage Watertoasterne samme Dag Klokken tolv og senere. Denne Kundgørelse hang virkelig i Skænkestuen, hvad Mark kunde stadfæste som Øjenvidne.

„De vil ikke lægge Dem ud med Almenheden, ved jeg," sagde Kaptajnen og pudsede sine Negle. „Vore Borgere ere ikke sene til at komme i Harnisk, kan jeg fortælle Dem, og vor Gazette kan flaa Dem som en vild Kat."

„Saa lad dem i Himmelens Navn komme."

„Aah, de komme nok. Jeg har selv ladet den store Sal lave i Stand i dette Øjemed."

„Men vil De," sagde Martin, da han saa, at Kaptajnen vilde til at gaa, „vil De i det mindste ikke sige mig een Ting? Hvorfor ville de se mig? Hvad har jeg gjort? Og hvorledes have de faaet denne pludselige Interesse for mig?"

Kaptajn Kedgick lagde en Tommelfinger og tre andre Fingre paa hver Side af sin Hatteskygge; løftede Hatten lidt op fra Hovedet; satte den atter omhyggeligt paa; lod den ene Haand glide helt ned over sit Ansigt, idet han begyndte ved Panden og endte ved Hagen; saa paa Martin, derefter paa Mark, saa igen paa Martin, blinkede med Øjnene og gik.

„Naa, det maa jeg tilstaa," sagde Martin og slog haardt i Bordet, „et saa gaadefuldt Menneske som han har jeg aldrig set! Hvad siger De, Mark?"

„Ja, min Mening er nu den, at vi omsider maa være stødte paa den allermærkeligste Mand i Landet, hvorfor jeg vil haabe, at vi ere færdige med den Race."

Skønt dette fik Martin til at le, kunde det dog ikke hindre Klokken fra at blive tolv. Punktlig paa Slaget kom Kaptajn Kedgick tilbage for at føre ham ind i Salen, og han havde ikke saa snart faaet ham lykkelig og vel derind, førend han vrælede ned ad Trappen til sine Medborgere, at Mr. Chuzzlewit var færdig til at „tage imod."

Op kom de farende. Op kom de, indtil Salen var fuld, og gennem den aabne Dør viste der sig en sørgelig Udsigt i Form af flere, der ventede ude paa Trappen paa at komme ind. Een efter een, Dusin efter Dusin, Snes efter Snes, flere, flere, flere kom de og vekslede alle sammen Haandtryk med Martin. Hvilken Mangfoldighed af Hænder! Tykke, tynde, korte, lange, fede, magre, grove, fine. Hvilke Temperaturforandringer! Hede, kolde, tørre, fugtige, valne. Hvilke forskelligartede Tryk! Faste, løse, korte, lange! Og stadig strømmede de op, op, op, flere, flere, flere, og hele Tiden hørtes Kaptajnens Stemme over Mængden: „Der er flere

nede. Naa, Gentlemen, ville de af Dem, der ere blevne forestillede for Mr. Chuzzlewit, ikke gøre Plads, Gentlemen? Ville De ikke have den Godhed at gøre lidt Plads, Gentlemen, og lade andre komme til?"

Ligegyldige for Kaptajnens Raab rørte de sig ikke af Pletten, men bleve staaende ganske stille og gloede. To Gentlemen, der stod i Forbindelse med Watertoast Gazetten, vare udtrykkelig komne for at samle Emne til en Artikel om Martin og havde delt Arbejdet imellem sig, idet den ene mønstrede ham neden for Vesten, den anden oven for denne. Begge stod de lige over for deres Emne, med Hovedet lidt paa Siden, og studerede hver sit Departement. Satte Martin den ene Støvle foran den anden, tog han, der havde Nederdelen, fat paa ham, og pillede han paa en Filipens paa sin Næse, førte han, der havde Overdelen, det til Bogs. Han aabnede sin Mund for at tale, og den samme Gentleman lagde sig paa sit ene Knæ foran ham og undersøgte hans Tænder med en Tandlæges Omhyggelighed. Dillettanter i den fysiognomiske og frenologiske Videnskab kredsede omkring ham med aarvaagne Øjne og kløende Fingre, og undertiden gjorde en, der var dristigere end de andre, et vildt Greb efter Bagsiden af hans Hoved og forsvandt iblandt Mængden. De mønstrede ham fra alle Synspunkter; forfra, i Profil, trekvart, en face og bagfra. De, som ikke vare Fagfolk eller Videnskabsdyrkere, udvekslede højt deres Meninger om hans Udseende. Hans Næse kom til at staa for ham i et helt nyt Lys; modsigende Rygter vare i Omløb om hans Haar, og endnu stadig hørtes Kaptajnens Stemme — saa kvalt af Trængselen, at han syntes at tale under en Dyne — at raabe: „Ville de af Dem, Gentlemen, der ere blevne forestillede for Mr. Chuzzlewit, ikke gøre Plads?"

Ja selv da de begyndte at gøre Plads, blev det derfor ikke bedre; thi da kom en Strøm af Herrer, hver med en Dame under hver Arm, glidende ind — hver ny Klynge livligere end den forrige og opsat paa at blive lige til det sidste Øjeblik. Talte de til ham, hvilket ikke var ofte,

gjorde de uforanderlig de samme Spørgsmaal i den samme Tone og uden større Samvittighedsnag, Tilbageholdenhed eller fin Følelse, end om han havde været en Støtte af Sten, der var bleven købt og betalt og stillet op for deres Fornøjelses Skyld. Selv da denne Sværm endelig langsomt opløste sig, var det lige saa galt som før, om ikke værre; thi da fik Drengene Mod og kom ind som en Klasse for sig selv og gjorde alt, hvad de voksne Mennesker havde gjort. Der viste sig ogsaa uhyggelige Løsgængere, skyggeagtige Fremtoninger, som, naar de vare komne ind, ikke vidste, hvorledes de skulde finde ud igen; navnlig var der een tavs Mand med glasagtige Fiskeøjne og kun een Knap i sin Vest — en meget stor Messingknap, der skinnede frygtelig — der kom ind bag Døren og blev staaende der som et Stueur, længe efter at alle andre vare gaaede.

Martin var saa overvældet af Hede, Træthed og Kedsomhed, at han gerne kunde have ladet sig falde om paa Gulvet og med Glæde var bleven liggende der, hvis de vilde have været saa barmhjertige at lade ham i Ro. Men Breve og Budskaber, hvori han truedes med at blive sat i Gabestokken, hvis han ikke modtog Afsenderne, regnede ned over ham som Hagl, og da der kom flere Besøg, mens han drak sin Kaffe, og da Mark trods al sin Aarvaagenhed ikke kunde holde dem fra Døren, besluttede han at gaa i Seng, ikke fordi han var saa ganske vis paa, at han vilde være sikker i Sengen, men for ikke at lade noget Middel uforsøgt.

Denne Plan havde han meddelt Mark og var i Færd med at undvige, da Døren blev aabnet i en stærk Fart, og en aldrende Herre traadte ind med en Dame, som visselig ikke kunde regnes for ung — det var en Kendsgerning; og sandsynligvis heller ikke kunde regnes for smuk — det var imidlertid en Smagssag. Hun var meget rank, meget høj og ingenlunde bøjelig hverken i sin Figur eller i sit Ansigtsudtryk. Paa Hovedet havde hun en stor Straahat af samme Materiale, saa at hun saa ud, som om hun var

bleven tækket af en uøvet Tækkemand, og i Haanden havde hun et Uhyre af en Vifte.

„Mr. Chuzzlewit, ikke sandt?“ sagde Herren.

„Det er mit Navn.“

„Sir,“ sagde den ubekendte, „jeg har knap Tid.“

„Gud ske Lov!“ tænkte Martin.

„Jeg tager hjem med Returtoget, som starter lige paa Øjeblikket. Starte er ikke et Ord, som bruges i Deres Fædreland.“

„Jo, saamænd er det saa,“ svarede Martin.

„De tager fejl,“ sagde den fremmede bestemt, „men vi ville ikke forfølge dette Emne videre, for at det ikke skal vække Deres Fordomme. Sir, Mrs. Hominy.“

Martin bukkede.

„Mrs. Hominy er gift med Major Hominy, en af vore fineste Aander, og hører til en af vore mest aristokratiske Familier. De kender maaske Mrs. Hominys Skrifter?“

Det kunde Martin ikke sige, han gjorde.

„De har meget at lære og at nyde. Mrs. Hominy agter at opholde sig til Slutningen af Efteraaret hos sin gifte Datter i Nybygden paa Ny Thermopylæ tre Dage paa denne Side Eden. Enhver Opmærksomhed, som De kan vise Mrs. Hominy undervejs, vil være Majoren og vore Medborgere meget kærkommen. Mrs. Hominy, jeg siger Dem Godnat og ønsker Dem en lykkelig Rejse.“

Martin kunde næppe tro det, men borte var han, og Mrs. Hominy sad og drak Mælken til Martins Kaffe.

„Jeg er næsten helt udaset, forsikrer jeg!“ ytrede hun. „Vognene skumple, som om Jærnbanen var fuld af Knolde og Knuder.“

Med disse Ord løste hun Baandene paa sin Hat og tilkendegav, at hun vilde gaa et Øjeblik bort for at skille sig ved dette Klædningsstykke og derpaa straks komme tilbage.

„Mark,“ sagde Martin, „rør ved mig. Er jeg vaagen?“

„Hominy,“ svarede hans Compagnon, „er lysvaagen!

Netop saadan en Kone, Sir, som paa enhver Tid af Dagen eller Natten vil kunne findes lysvaagen med vidt opspilede Øjne, mens hendes Aand arbejder for hendes Fædrelands Vel."

De fik ikke Tid til at sige mere; thi Mrs. Hominy kom atter spankulerende ind — meget rank til Bevis paa sit aristokratiske Blod og med et rødt Bomuldstørklæde, maaske en Afskedsgave fra den fine Aand, Majoren, i sine foldede Hænder. Hun havde taget sin Hat af og viste sig nu med en højst aristokratisk og klassisk Kappe, der gik sammen under hendes Hage, en Slags Hovedtøj, der passede saa beundringsværdigt til hendes Ansigt, at havde den afdøde Klown Mr. Grimaldi vist sig med Skuespillerinden Mrs. Siddons's Sniphue, kunde det ikke have gjort en stærkere Virkning.

Martin førte hende til en Stol; men hendes første Ord standsede ham, førend han kunde komme til sin egen Plads.

„Med Forlov," sagde Mrs. Hominy, „hvad er De for en?"

„Jeg er vist desværre lidt tungnem," svarede Martin, „fordi jeg er saa træt; men jeg forstaar Dem virkelig ikke ganske."

Mrs. Hominy rystede paa Hovedet med et tungsindigt Smil, som temmelig tydelig sagde: „De fordærve endog Sproget i det gamle Land!" og tilføjede derpaa, som om hun steg et Par Trin ned for at lempe sig efter hans indskrænkede Evner: „Hvor er De født?"

„Aa," sagde Martin, „jeg er født i Kent."

„Og hvad synes De om vort Land?"

„Aa, overmaade godt," svarede Martin, halvt i Søvne. „I det mindste — ret godt, Madame."

„De fleste fremmede — og i Særdeleshed Englænderne — blive meget overraskede over, hvad de se i de Forenede Stater."

„Det have de ogsaa god Grund til, Madame. Jeg er aldrig i mit Liv bleven saa overrasket."

„Vore Institutioner gøre os til et rask Folk, ikke sandt?"

„Det vilde det mest kortsynede Menneske straks kunne se med bare Øjne."

Mrs. Hominy var Filosof og Forfatterinde og kunde følgelig fordøje en hel Del, men denne plumpe, denne usømmelige Talemaade var hende dog næsten for stærk. At en Gentleman, der sad ene med en Dame — skønt Døren rigtignok stod aaben — kunde tale om bare Øjne!

Det varede længe, førend hun — skønt hun var en Kvinde med en mandhaftig og overlegen Aand — kunde samle Styrke nok til at genoptage Samtalen. Men Mrs. Hominy havde rejst. Mrs. Hominy skrev Kritikker og analytiske Afhandlinger. Mrs. Hominy havde regelmæssig ladet sine Breve fra Udlandet, der begyndte med: „Min allerkæreste***“ og vare underskrevne „De moderne Grachers Moder“ — hvilket skulde betyde den gifte Miss Hominy — indrykke i et offentligt Blad med alle harmfulde Udbrud med store Bogstaver og alle Sarkasmer med Kursivskrift. Mrs. Hominy havde set paa fremmede Lande som en ægte Republikanerinde, der lige er kommen varm ud af Mønsterovnen, og Mrs. Hominy kunde tale — eller skrive — om dem i Timevis. Mrs. Hominy faldt derfor til sidst over Martin med hele sit svære Skyts, og da han sov trygt, havde hun frit Spil og hamrede løs paa ham af Hjertens Lyst.

Det gør ikke synderlig til Sagen, hvad Mrs. Hominy sagde, med Undtagelse af, at det var Fraser, hun havde lært af en Klasse, og det en stor Klasse, af hendes Landsmænd, der ved ethvert af deres Ord røbe, at de har lige saa lidt Sans for de ophøjede Grundsætninger, som det amerikanske Folk skylder sin Tilværelse som Nation, som nogen Vildmand i dets lovgivende Forsamling; der lige saa lidt som de Svin, der vralte i deres Gader, ere i Stand til at indse, eller, hvis de indse det, til at bryde sig om, at de ved at bringe deres Fædreland i Foragt hos rettænkende Mennesker sætte endnu ufødte Folkefærds Rettigheder og selve Menneskeslægtens Udvikling i Fare; der tro, at naar de raabe til andre Nationer, der ere udlevede og demoraliserede: „Vi ere ikke værre end I!“ — ikke værre! — da er dette et ypperligt Forsvar og tilstrækkeligt Værn for denne Republik, der

først i Gaar blev sluppen ud paa sin stolte Bane og allerede i Dag er saa lemlæstet og lam, saa fuld af modbydelige og næsten ulægelige Saar og Bylder, at dens bedste Venner med Væmmelse vende sig bort fra den lede Skabning; der paa Grund af, at deres Forfædre kæmpede for og vandt deres Uafhængighed, fordi de ikke vilde bøje Knæ for visse offentlige Laster og Misbrug og ikke vilde afskaffe Sandheden, vælte sig i det onde og vende det gode Ryggen og, idet de slaa sig til Ro med det usle Praleri, at andre Templer ogsaa ere af Glas, og at de Stene, som knuse deres, kunne kastes tilbage, alene derved vise, at de ere lige saa uskikkede og uværdige til at hæve den Arv, der er bleven betroet til deres Varetægt, som om alle de smudsige Kræmmerkneb, der gaa i Svang i deres smaa Regeringer — hver for sig et Kongerige i sin smaalige Fornedrelse — bleve trukne frem for at vidne imod dem.

Efterhaanden blev Martin saa vaagen, at han fik en Følelse af et frygteligt Tryk paa sit Sind, en uklar Drøm om, at han havde myrdet sin bedste Ven og ikke kunde blive af med Liget. Da han slog Øjnene op, stirrede det ham lige i Ansigtet; det var den rædsomme Hominy, der udtalte dybe Sandheder med en melodisk Snøvlen og udøste sine Aandsgaver i en saadan Overflod, at hvis Majorens bitre Fjende havde hørt hende, vilde han have tilgivet ham af sit ganske Hjerte. Martin kunde let have gjort et eller andet fortvivlet Skridt, hvis Gongongen ikke havde lydt til Aftensmad, men til alt Held lød den, og efter at have skaffet Mrs. Hominy Plads ved den øverste Bordende satte han sig selv ved den nederste, hvorfra han efter et hastigt Maaltid listede sig bort, mens Damen endnu nød sit salte Kød og en hel Assiet fuld af sure Sager.

Det vilde falde vanskeligt at give en udtømmende Skildring af Mrs. Hominys Livlighed næste Dag eller af den Gridskhed, hvormed hun ved Frokosten styrtede sig hovedkulds ind i Moralfilosofien. En lille Smule mere Stramhed var maaske synlig i hendes Ansigtstræk, men ikke mere,

end de sure Sager ganske naturlig vilde have frembragt. Hele den Dag hængte hun sig fast ved Martin; sad ved Siden af ham, mens han modtog sine Venner — thi han maatte give en ny Audiens, der var endnu talrigere besøgt end den forrige — fremsatte Teorier og svarede paa tænkte Indvendinger, saa at Martin virkelig begyndte at tro, at han maatte drømme og tale for to; citerede uendelige Sætninger af Afhandlinger, hun selv havde skrevet om Regeringsformen; brugte Majorens Lommetørklæde, som om hendes Snøvlen var en forbigaaende Upasselighed, som hun var opsat paa at skille sig af med, hvad det skulde gælde, og teede sig, kort sagt, saa mærkelig, at Martin blev fuldkommen enig med sig selv og sin Samvittighed om, at det i enhver Nybygd vilde være uundgaaelig nødvendigt for den almindelige Freds og Roligheds Skyld at slaa Hovedet i Stykker paa et saadant Menneske.

Imidlertid havde Mark travlt lige fra den tidlige Morgen til den sildige Aften med at faa de Levnetsmidler, Redskaber og andre nødvendige Ting, som man havde raadet dem til at tage med, bragte om Bord paa Dampbaaden. Indkøbet af disse Sager og Betalingen af Regningen i Hotellet frembragte en saadan Ebbe i deres Finanser, at havde Kaptajnen udsat Afrejsen lidt længer, vilde de have været i en næsten lige saa slem Knibe som de ulykkelige fattige Udvandrere, der, lokkede om Bord af en højtidelig Kundgørelse, havde tilbragt en hel Uge paa Mellemdækket og spist deres Smule Forraad af Levnetsmidler, førend Rejsen var begyndt.

Der laa de hulter til bulter omkring Maskinen og Ildstedet; Agerdyrkere, som aldrig havde set en Plov; Skovhuggere, som aldrig havde brugt en Økse; Tømrere, som ikke kunde gøre en Kasse; udstødte fra deres Fædreland uden en Haand til at hjælpe dem; dumpede ned i en fremmed Verden; Børn i Hjælpeløshed, men Mænd i deres Fornødenheder — med yngre Børn paa Ryggen, for at leve eller dø, ligesom det kunde falde sig.

Morgenen kom, og de skulde afgaa om Middagen; Mid-

dagen kom, og de skulde afgaa om Aftenen; men intet er evigt i denne Verden, ikke engang en amerikansk Skippers Opsættelser, og om Aftenen var alting klart.

Mismodig og dødtræt, men en større Løve end før — han havde ikke gjort andet den hele Eftermiddag end svare paa Breve fra fremmede, den ene Halvdel af dem om ingenting, den anden Halvdel om Pengelaan, men alle krævende øjeblikkeligt Svar — vandrede Martin med Mrs. Hominy under Armen gennem en Trængsel af Mennesker ned til Værftet og gik om Bord. Men Mark vilde have Klaring paa, hvorledes det hang sammen med Martins Popularitet, hvis han kunde, og han løb derfor, ikke uden Fare for ikke at komme med, tilbage til Hotellet.

Kaptajn Kedgick sad i Svalegangen med en Cobbler paa sit Knæ og en Cigar i Munden, og da han fik Øje paa Mark, sagde han:

„Men hvad Pokker fører Dem herhen?"

„Det skal jeg straks sige Dem, Kaptajn," svarede Mark. „Jeg ønsker at gøre Dem et Spørgsmaal!"

„En Mand kan gøre et Spørgsmaal, ja mænd kan han saa," sagde Kedgick med en stærk Antydning af, at en anden Mand ikke havde nødig at svare paa et Spørgsmaal, mænd havde han ej.

„Hvorfor have de gjort saa meget af ham her, hvad?" spurgte Mark fiffigt.

„Vore Folk holde meget af at komme i Spænding."

„Men hvorledes har han da kunnet sætte dem i Spænding?"

Kaptajnen saa paa ham, som om han halvvejs havde Lyst til at lette sit Sind for en ypperlig Vits.

„Rejser De?" sagde han.

„Rejser?" udbrød Mark. „Er ikke ethvert Øjeblik kostbart?"

„Vore Folk kunne godt lide at komme i Spænding," sagde Kaptajnen hviskende. „Han er ikke som Udvandrere i Almindelighed, og det, hvorved han har sat dem i Spæn-

ding, er dette her," her blinkede han og brast i en kvalt Latter, „dette her. Scadder er en fiffig Fyr, og — og — af dem, der ere rejste til Eden, er ingen kommen levende tilbage."

Værftet var tætved, og i det samme kunde Mark høre dem raabe hans Navn og kunde endog høre Martin raabe, at han skulde skynde sig, da de ellers vilde blive skilte ad. Det var for sildigt at trække sig tilbage; nu maatte de lade staa til. Han gav Kaptajnen en Afskedsvelsignelse og løb af Sted som en Væddeløbshest.

„Mark, Mark!" raabte Martin.

„Her er jeg!" svarede Mark pludselig fra Kanten af Bolværket og sprang med eet Sæt om Bord. „Aldrig været halvt saa lystig. Alt klart! Hal ind! Lad gaa!"

Gnisterne fra Brændebaalet strømmede op fra de to Skorstene, som om Skibet var et nylig tændt Fyrværkeri, og af Sted dampede de henad det mørke Vand.

Tre og tyvende Kapitel.

Martin og hans Compagnon tage deres Ejendom i Besiddelse. Denne glædelige Begivenhed medfører en yderligere Beskrivelse af Eden.

Om Bord i Dampbaaden var der flere Gentlemen af samme Slags som Martins New Yorker Ven Mr. Bevan, og i deres Selskab var han glad og tilfreds. De udfriede ham, saa godt de kunde, af Mrs. Hominys filosofiske Snarer og røbede ved alt, hvad de sagde og gjorde, saa megen sund Forstand og ædel Følelse, at han maatte synes inderlig godt om dem. „Var dette en Republik, hvor det kom an paa Intelligens og personligt Værd," sagde han, „i Stedet for paa Humbug og Fraser, vilde der ikke være Mangel paa Løftestænger til at holde den i Bevægelse med."

„Naar de have godt Værktøj, men bruge noget, der ikke duer," svarede Mark, „saa ser det jo næsten ud, som om de vare nogle daarlige Tømmermænd, ikke sandt?"

Martin nikkede. „Som om deres Arbejde langt overgik deres Evner og Kræfter, Mark, og de derfor kludre med det."

„Det bedste ved det er," sagde Mark, „at naar de slumpe til at gøre et ordentligt Hug af den Slags, som bedre Arbejdere, der ikke ere saa heldigt stillede, gøre hver Dag i deres Liv, uden at tænke noget derved, begynde de at gøre et forfærdeligt Staahej. Mærk mine Ord. Hvis den forgældede Del af dette hersens Land nogen Sinde betaler sin Gæld — desformedelst, at man opdager, at det fra et Forretningsstandpunkt ikke gaar an at lade være at betale den, og at det kunde have ubehagelige Følger — vil der blive gjort et Nummer deraf og holdt saa storpralende Taler, at man skulde tro, at laante Penge aldrig siden Verdens Skabelse før ere blevne betalte tilbage. Det er paa den Maade, at de stikke hverandre Blaar i Øjnene. Gud velsigne Dem, jeg kender dem. Mærk vel mine Ord!"

„De synes at blive umaadelig skarpsindig!" udbrød Martin leende.

„Om det kommer af, at jeg er Eden en Dagrejse nærmere og faar Øjnene op, førend jeg dør, ved jeg ikke. Maaske jeg, naar jeg naar derhen, er bleven en Profet."

Han udtalte ikke disse Tanker; men den overstrømmende Lystighed, de vakte hos ham, og det Liv, de frembragte i hans straalende Ansigt, vare mere end nok for Martin. Skønt han undertiden gav sig Mine af ikke at skøtte om sin Compagnons Munterhed og undertiden, saaledes som naar Talen var om Zephanias Scadder, fandt hans Bemærkninger alt for overgivne, følte han dog altid, at hans Eksempel indgød ham Mod og Haab. Om han var i Stand til at drage Fordel af det, gjorde intet til Sagen; det var smittende, og han lod ikke være at blive paavirket deraf.

I Førstningen satte de et Par Gange om Dagen nogle af deres Passagerer i Land og tog andre om Bord i deres

Sted; men lidt efter lidt blev der længere mellem Byerne, og i mange Timer i Træk saa de ingen andre Boliger end Skovhuggernes Hytter, hvor Skibet lagde til for at tage Brændsel ind. Himmel, Skov og Vand, saa lang som Dagen var, og en Hede, der trak Blærer paa alt i dens Nærhed.

Fremad arbejdede de sig gennem store Urskove, hvor Træerne voksede tykt og tæt paa Flodbredderne, flød i Strømmen, rakte deres runkne Grene op af Flodens Dyb eller gled ned fra Jordskrænten, idet de halvt groede, halvt raadnede hen i det sumpede Vand. Fremad gennem den mattende Dag og den knugende Nat, under den brændende Sol og i Aftenens Taage og Damp, indtil det syntes en Umulighed at vende om og en ynkelig Drøm at komme tilbage til deres Hjem.

De havde nu kun faa Mennesker om Bord, og disse vare lige saa dorske, kedelige og stillestaaende som den Plantevækst, der plagede deres Øjne. Der hørtes ikke et oplivende Ord; ingen skæmtsom Tale fordrev den sendrægtige Tid; ingen lille Klynge gjorde fælles Sag mod Omgivelsernes sløvende Tryk. Havde de ikke til bestemte Tider spist af et fælles Trug, kunde det for den Sags Skyld gerne have været gamle Charons Baad, der førte tungsindige Skygger til Dommen.

Omsider nærmede de sig Ny Thermopylæ, hvor Mrs. Hominy samme Aften vilde gaa i Land. Et Glimt af Trøst opvarmede Martins Hjerte, da hun fortalte ham det; Mark trængte ikke til nogen Trøst; men han var ikke bedrøvet derover.

Det var næsten Aften, da de lagde til ved Landingsstedet — en stejl Bred med et Hotel som en Ladebygning, et Par Pakhuse af Træ og nogle faa adspredte Hytter.

„De tilbringer formodentlig Natten her og rejser videre i Morgen, Madame?“ sagde Martin.

„Hvor skulde det være hen?“ udbrød Damen.

„Til Ny Thermopylæ!“

„Min Gud, jeg er der jo!“

Martin søgte efter det rundt omkring i det mørke Landskab, men uden at kunne finde det, hvilket han nødsagedes til at tilstaa.

„Ih, men der er det jo!“ udbrød Mrs. Hominy og pegede paa de nævnte Hytter.

„Det!“ raabte Martin.

„Ja, og fra hvilken Side De saa ser det, saa stikker det Eden.“

Den gifte Miss Hominy, der var kommen om Bord med sin Mand, gav denne Udtalelse sin Tilslutning, og det samme gjorde Manden. Martin afslog med Tak deres Indbydelse til at gøre sig til gode i deres Hus i den halve Time, Skibet blev liggende der, og efter at have ledsaget Mrs. Hominy og det røde Lommetørklæde, som endnu stadig var i fuld Aktivitet, lykkelig og vel over Landgangsbroen, vendte han i en tankefuld Stemning tilbage for at se paa Udvandrerne, mens de bragte deres Gods i Land.

Mark, der stod ved Siden af ham, skottede fra Tid til anden til hans Ansigt, nysgerrig efter at se, hvilket Indtryk denne Samtale havde gjort paa ham, og ikke utilbøjelig til at ønske, at hans Forhaabninger maatte blive knuste, førend de naaede deres Bestemmelsessted, naar kun det Slag, han frygtede, kunde ramme ham paa een Gang og være forbi med det samme. Men med Undtagelse af, at han undertiden kastede et hurtigt Blik paa de elendige Bygninger oppe paa Bakken, gav han ham ingen Nøgle til, hvad der foregik i hans Sjæl, førend de atter vare komne i Gang.

„Mark,“ sagde han saa, „er der virkelig ingen andre end os her om Bord, som skulle til Eden?“

„Nej, slet ingen. De fleste af dem ere, som De ved, allerede gaaede i Land, og de faa, der ere tilbage, skulle længere bort. Men hvad gør det? Des bedre Plads er der til os.“

„Ja ganske vist; men jeg tænker paa —“

„Hvilket?“

„Hvor underligt det er, at Folk ville prøve deres Lykke

i et saa usselt Hul som det der f. Eks., naar der er et langt bedre og helt anderledes Sted ganske tætved, saa at sige."

Han talte i en fra hans sædvanlige Tillidsfuldhed saa vidt forskellig Tone og med en saa øjensynlig Frygt for Marks Svar, at det godmodige Menneske opfyldtes af Medynk.

„Ja, ser De vel," sagde Mark saa blidt, som det var ham muligt, „vi maa tage os i Vare for at gøre os alt for store Forhaabninger. Og det er der jo heller ikke Grund til, da vi ere bestemte paa at tage alt paa bedste Maade, efter at have lært det værste at kende. Ikke sandt?"

Martin saa paa ham, men svarede ikke et Ord.

„Ikke engang Eden er jo helt bebygget," sagde Mark.

„For Himmelens Skyld, Menneske," udbrød Martin forbitret, „tal ikke om Eden og det Sted i samme Aandedræt. Er De vanvittig? Naa, naa — Gud forlade mig det! — De maa ikke tage mig min Hidsighed ilde op."

Dermed vendte han sig bort og gik i fulde to Timer op og ned ad Dækket. Han talte heller ikke mere, undtagen for at sige „Godnat," førend næste Dag og berørte da ikke engang dette Emne, men talte om andre, helt uvedkommende Ting.

Alt som de kom længere frem, og jo mere de nærmede sig deres Rejses Maal, tiltog Omgivelsernes ensformige Trøstesløshed i den Grad, at de for den Sags Skyld kunde have været hensatte i Fortvivlelsens skumle Rige. En flad, med omstyrtede Træstammer bedækket Sump; et Morads, hvor Jordens nyttige Frembringelser syntes at være blevne kvalte i deres Vækst, for at al Slags afskyelige og fæle Ting kunde vokse op af deres forraadnede Rester; hvor selve Træerne havde Udseende af vældige Ukrudtplanter, der vare avlede af det Dynd, som de stod i, og den hede Sol, der brændte dem af; hvor farlige Sygdomme, der laa paa Lur, efter hvem de kunde smitte, kom frem om Natten i taagede Skikkelser, og idet de sneg sig ud paa Vandet, forfulgte dem som Spøgelser lige til Daggry; hvor selv den velsignede Sol, idet

den skinnede paa de gærende Spirer til Pest og Forraadnelse, blev en Gru for dem; saaledes var det Haabets Rige, gennem hvilket de drog frem.

Endelig standsede de, og det ved Eden. Syndflodens Vande kunde have forladt det for kun en Uge siden, saa mættet med Dynd og sammenfiltret Plantevækst var den afskyelige Sump, som bar dette Navn.

Da der ikke var dybt Vand inde ved Flodbredden, gik de i Land i Skibsbaaden med alt deres Gods. Mellem de mørke Træer saas nogle faa Bjælkehuse, af hvilke det bedste lignede en simpel Kostald; men med Hensyn til Værfter, Torvepladser, offentlige Bygninger —

„Der kommer en Edener," sagde Mark. „Han kan hjælpe os at bære disse Ting op. Tab ikke Modet! Halløj der?"

Støttende sig paa en Stok nærmede Manden sig dem meget langsomt gennem det tiltagende Mørke. Da han kom nærmere, saa de, han var bleg og udtæret, og at hans sorgfulde Øjne laa dybt inde i Hovedet paa ham. Hans Klæder af blaat, hjemmegjort Tøj hang i Laser om ham, og hans Fødder og Hoved vare bare. Paa Halvvejen satte han sig paa en Træstub og vinkede ad dem, og da de kom hen til ham, tog han sig til sin Side, ligesom af Smerte, og stirrede fuld af Forundring paa dem, medens han trak sit Vejr.

„Fremmede!" udbrød han, saa snart han kunde tale.

„Ja vel," sagde Mark. „Hvorledes har De det?"

„Feberen har taget slemt paa mig," svarede han med mat Stemme. „Jeg har ikke i flere Uger kunnet staa oprejst. Er det Deres?" tilføjede han og pegede paa deres Ejendele.

„Ja vist er det," sagde Mark; „kunde De ikke skaffe os nogen, der kunde hjælpe os med at bære dem op til — til Byen?"

„Min ældste Søn vilde gøre det, hvis han kunde," svarede Manden, „men han har Kolden i Dag og ligger indsvøbt i Tæpper. Min yngste døde i forrige Uge."

„Det gør mig sandelig ondt, min gode Mand," sagde

Mark, idet han trykkede hans Haand. „Men bryd Dem ikke om os; følg med, saa kan De støtte Dem paa min Arm. Godset ligger sikkert nok her," sagde han til Martin; „der er ikke mange Folk her, som kunne løbe bort med det. Det er en stor Trøst!"

„Nej," udbrød Manden, „den Slags Folk maa De søge efter her," sagde han og stødte i Jorden med sin Stok, „eller ogsaa derhenne i Urskoven mod Nord. De fleste af dem have vi begravet; de øvrige ere gaaede deres Vej. De, som endnu ere her, komme ikke frem om Aftenen."

„Aftenluften er maaske ikke saa ganske sund?" sagde Mark.

„Den er en dræbende Gift."

Mark røbede ikke større Uro, end om den var bleven lovprist for ham som Ambrosia, men gav Manden sin Arm og forklarede ham undervejs, hvad det var for et Køb, de havde gjort, og spurgte ham om, hvor deres Ejendom laa. Tæt ved hans eget Blokhus, sagde han, saa tæt ved det, at han havde brugt deres Bolig til Opbevaringssted for noget Majs; de maatte undskylde ham for den Aften, men han skulde se at faa det flyttet den næste Dag. Foruden andre lokale Smaanyheder fortalte han dem derpaa, at han egenhændig havde begravet den forrige Ejer, en Meddelelse, som Mark ligeledes modtog, uden at det gjorde mindste Skaar i hans Sindsro.

Nok sagt, han førte dem hen til en ussel Hytte, opført af raat tilhuggede Træstammer, hvis Dør for længe siden enten var falden ned eller slæbt bort, og som følgelig stod aaben for det vilde Landskab og den mørke Nat. Med Undtagelse af det lille Forraad Majs, han havde omtalt, var Hytten aldeles tom; men de havde ladet en Kiste blive staaende paa Landingsbroen, og han gav dem en Fakkel, som skulde tjene som Lys. Denne plantede Mark paa Arnestedet, og efter derpaa at have erklæret, at Stedet nu „saa ret hyggeligt ud," skyndte han paa Martin, for at han skulde hjælpe ham at hente Kisten. Og hele Vejen til Landings-

stedet talte Mark uophørlig, som om han vilde indgyde sin Compagnon en svag Tro paa, at de vare komne hertil under de gunstigste og mest opmuntrende Omstændigheder, man kunde tænke sig.

Men mangen en Mand, der vilde have staaet stærk i sin Lidenskab og Tørst efter Hævn i et ødelagt Hjem, er sunken sammen ved at se et Luftkastel styrte i Grus. Da Blokhuset anden Gang modtog dem, lagde Martin sig paa Gulvet og græd højt.

„For Guds Skyld", udbrød Mark ganske forskrækket, „gør ikke det, Herre! Det har endnu aldrig hjulpet og vil aldrig hjælpe noget levende Menneske over selv det laveste Gærde. Og foruden at det ikke kan nytte Dem noget, er det værre end unyttigt for mig, for den mindste Lyd af den Slags vil gøre det rent af med mig. Det kan jeg ikke staa for. Alt andet end det."

Der er ingen Tvivl om, at han talte Sandhed, thi den Forfærdelse, hvormed han saa op paa Martin, mens han laa paa Knæ foran Kisten, som han var ved at lukke op, bekræftede fuldkomment hans Ord.

„Jeg beder Dem tusinde Gange om Forladelse, kære Ven," sagde Martin. „Jeg kunde ikke have ladet det være, om det saa skulde have kostet mig mit Liv."

„Beder De mig om Forladelse?" sagde Mark med sin vante Munterhed, idet han gav sig til at pakke ud af Kufferten. „Beder Chefen sin Compagnon om Forladelse? Saa maa der være noget i Vejen med Firmaet. Jeg maa straks efterse Bøgerne og gennemgaa Regnskaberne. Her har vi dem. Alting paa rette Sted. Her er det salte Flæsk. Her er Beskøjterne. Her er Whiskyen — og den lugter brillant. Her er Blikkasserollen. Denne Kasserolle er i og for sig en lille Formue. Her er Tæpperne. Her er Øksen. Ingen skal sige, at vi ikke ere vel udrustede. Jeg er til Mode, som om jeg var kommen ud til Ostindien som Assistent ved Handelskompagniet, og min højtærede Fader var Formand for Direktionen. Naar jeg nu har hentet Vand fra Floden

her lige uden for Døren og lavet vor Grog," udbrød Mark, idet han løb ud for straks at gøre, som han havde sagt, „er Aftensmaaltidet færdigt og indbefatter alle Aarstidens bedste Sager. Saa, nu er alt i Orden. Gud velsigne Dem, det er jo, ligesom vi vare paa Skovtur!"

Det var umuligt ikke at fatte Mod i et saadant Menneskes Selskab. Martin satte sig paa Gulvet ved Siden af Kisten, tog sin Kniv frem og spiste og drak dygtigt.

„Ser De nu," sagde Mark, da de havde holdt et solidt Maaltid, „med Deres og min Kniv stikker jeg dette Tæppe fast lige foran Døren, eller hvor den under en højere Civilisationstilstand vilde have været. Og det tager sig jo nok saa pynteligt ud. Derpaa lukker jeg for Aabningen forneden ved at sætte Kisten imod den. Og det tager sig ogsaa nok saa pynteligt ud. Og saa er der Deres Tæppe, og her er mit, og hvad skulde da vel hindre os fra at tilbringe en god Nat?"

Trods al denne livlige Snakken varede det længe, førend han faldt i Søvn. Han svøbte sit Tæppe om sig, lagde Øksen ved sin Side og tog Plads paa Dørtærskelen, alt for urolig og aarvaagen til at kunne lukke sine Øjne. Det ny ved deres sørgelige Stilling, Frygten for vilde Dyr eller menneskelige Fjender, den rædsomme Uvished med Hensyn til deres Udkomme, Skrækken for Døden, den umaadelige Afstand og de talløse Hindringer imellem dem selv og England vare frugtbare Kilder til Uro i Nattens Stilhed. Skønt Martin ikke vilde lade sig mærke med det, følte Mark dog, at han ogsaa var vaagen og et Bytte for de samme Tanker, hvilket næsten var det værste af det hele; thi begyndte han at gruble over deres ulykkelige Stilling i Stedet for at søge at holde Stand, kunde der kun være liden Tvivl om, at en saadan Tilstand vilde blive en kraftig allieret for det forpestede Klimas Indflydelse. Aldrig havde Dagens Lys været halvt saa kærkomment for Marks Øjne, som da han vaagnede af en urolig Slummer og saa det skinne gennem Tæppet foran Dørkarmen.

Han listede sig forsigtig ud, da hans Stalbroder endnu sov, og efter at have forfrisket sig ved at vadske sig i den uden for Døren flydende Flod, kastede han et hurtigt Blik paa Nybygden. I det hele fandtes der ikke over en Snes Blokhuse, og af disse syntes Halvdelen at være ubeboede, medens de alle til Hobe vare raadne og forfaldne.

Det usleste og mest faldefærdige iblandt dem kaldtes meget passende „Banken" og „Den nationale Kreditkasse," og skønt der var sat nogle svage Stivere til det, sank det dog redningsløst dybere og dybere ned i Dyndet.

Hist og her var der blevet gjort svage Forsøg paa at rydde Grunden og afstukket en Slags Mark, hvor der mellem Stubber og Asken af brændte Træer voksede en tarvelig Afgrøde af Mais. Paa nogle Steder var der blevet begyndt paa et Siksakhegn, som dog intetsteds var blevet færdigt, og de omstyrtede Træstammer laa og raadnede halvt nede i Jorden. Tre eller fire magre Hunde, der vare forpinte af Sult; nogle langbenede Svin, der vankede om i Skoven for at søge Føde, og nogle næsten nøgne Børn, der gloede paa ham fra Hytterne, vare alle de levende Væsener, han saa. En hed og stinkende Damp, kvalm ligesom Osen fra en Bagerovn, steg op af Jorden og hang over alt, og idet hans Fodspor aftryktes i den sumpede Grund, sivede det sorte Vand op af den og slettede dem ud igen.

Deres egen Jord var kun lutter Skov. Træerne stod saa tykt og tæt, at de puffede hverandre fra deres Pladser, og de svageste, der vare klemte og pressede i sælsomt forvredne Skikkelser, tæredes hen ligesom Krøblinger. Selv de bedste vare vantrevne af Trykket og Mangelen paa Plads, og højt op om Stammerne af dem alle voksede der langt, groft Græs, fugtigt Ukrudt og lyssky Snylteplanter, saa tæt sammenfiltrede, at man ikke kunde skelne hver Art for sig, et tykt og mørkt Krat, som hverken havde Jord eller Vand ved dets Rødder, men et fordærvet Stof, der var dannet af det plumrede Affald af begge Dele og deres egen Raaddenskab.

Han gik ned til Landingsstedet, hvor de havde ladet deres Gods blive liggende Aftenen i Forvejen, og traf der et halvt Dusin Mennesker — udtærede og elendige at se til, men villige nok til at give ham en Haandsrækning — og de hjalp ham at bringe det op til Blokhuset. De rystede paa Hovedet, da de talte om Nybygden, og havde ingen Trøst at give ham. Alle de, der havde været i Stand til at drage bort, havde forladt den, og de, der vare blevne tilbage, havde mistet deres Koner, deres Børn, Venner eller Brødre og selv udstaaet meget. De fleste af dem vare syge, og ingen af dem vare de Mennesker, de før havde været. De tilbød ham redebont deres Raad og Hjælp og forlod ham derpaa for, mode i Hu, at gaa til deres forskellige Arbejder.

Martin var imidlertid kommen paa Benene, men havde allerede paa een Nat forandret sig stærkt. Han var meget bleg og mat, talte om Værk i Lemmerne og klagede over, at hans Syn slog ham fejl, og at hans Stemme var svag. Mark, hvis Iver voksede, alt som Udsigterne bleve mørkere og mørkere, slæbte en Dør fra et af de forladte Huse og fik den sat ind i deres egen Bolig; gik derpaa hen efter en plump Bænk, han havde faaet Øje paa, og som han straks efter kom tilbage med i Triumf, og da han havde sat dette Stykke Bohave uden for Huset, opstillede han den berømte Blikkasserolle og andre lignende Køkkenredskaber paa det, for at det skulde forestille et Køkkenbord. Veltilfreds med dette Arrangement rullede han dernæst deres Tønde med Mel ind i Huset og satte den paa Enden i en Krog, hvor den gjorde Tjeneste som stum Tjener. Man kunde ikke ønske sig noget bedre Spisebord end Kisten, som han fra nu af højtideligt indviede til dette nyttige Øjemed. Deres Tæpper, Klæder osv. hængte han op paa Knager eller Søm, og endelig kom han med en stor Plakat — som Martin i sit Hjertes Glæde selv havde lavet i det nationale Hotel — med den Indskrift: „Chuzzlewit & Co., Arkitekter og

Landmaalere" og slog den op paa det mest iøjnefaldende Sted paa deres Enemærker, som om den blomstrende Stad Eden virkelig var til, og de ventede at blive overvældede med Forretninger.

„Dette hersens Værktøj," sagde Mark, idet han tog Martins Bestik og stak Passerne paa Enden af en Træstub uden for Døren, „skal opstilles under aaben Himmel for at vise, at vi ere forsynede med alt fornødent. Og skulde nu en Gentleman ville have et Hus bygget, gør han bedst i straks at lade os det vide, førend vi blive engagerede paa anden Maade."

Naar man husker paa den stærke Hede, var dette allerede ikke et daarligt Stykke Morgenarbejde; men skønt Sveden strømmede ud af alle hans Porer, forsvandt Mark dog atter inde i Huset og kom straks efter tilbage med en Økse i den Hensigt at udføre nogle Underværker med dette Redskab.

„Der staar et fælt gammelt Træ i Vejen her," bemærkede han, „som det er bedst at faa hugget om. Ovnen kunne vi bygge i Eftermiddag. Man kan ikke tænke sig noget Sted, hvor det er saa nemt at faa fat i Ler, som her i Eden. Det er da i ethvert Tilfælde en stor Bekvemmelighed."

Men Martin svarede ham ikke. Han sad hele Tiden med sit Hoved i sine Hænder og stirrede paa den hurtig forbirullende Flod; maaske tænkte han paa, hvor rask den ilede hen mod det vide Hav, Vejen til det Hjem, han aldrig mere vilde faa at se.

De kraftige Hug, som Mark gav Træet, kunde ikke engang vække ham af hans sørgelige Tanker, og da Mark saa, at alle hans Bestræbelser for at opmuntre ham vare frugtesløse, holdt han op med sit Arbejde og gik hen til ham.

„Giv ikke tabt," sagde han.

„Aa, Mark, hvad har jeg dog gjort, at jeg skulde fortjene denne tunge Skæbne?"

„Aah," svarede Mark, „vi kunne alle, som ere her, sige det samme, og mange af dem maaske med langt større Føje end enten De eller jeg. Fat Mod. Tag Dem noget for. Tror De f. Eks. ikke, at De kunde lette Deres Sind ved at skrive et Brev til Scadder?"

„Nej," sagde Martin og rystede sørgmodigt paa Hovedet, „det er jeg ude over."

„Men er De allerede ude over det," svarede Mark, „maa De være syg og trænge til Pleje."

„Bryd Dem ikke om mig," sagde Martin, „men sørg saa godt, De kan, for Dem selv. De vil snart ikke have andre at tænke paa. Og gid Gud da maa føre Dem lykkelig hjem og tilgive mig, at jeg førte Dem hertil! Jeg er bestemt til at dø paa dette Sted; det følte jeg, saa saare jeg satte Foden i Land. Baade sovende og vaagen, Mark, drømte jeg derom hele den sidste Nat."

„Jeg sagde, at De maatte være syg," svarede Mark deltagende, „og nu er jeg vis derpaa. Sagtens et Anfald af Feber, som De har faaet her paa Floden; men Gud velsigne Dem, det er jo ingenting. Det er kun en Prøvelse, og vi maa alle gaa noget igennem, enten paa den ene eller den anden Maade. Det siger jo Religionen, ved De nok."

Han sukkede kun og rystede paa Hovedet.

„Vent en halv Minut," sagde Mark i en munter Tone, „mens jeg springer hen til en af vore Naboer og spørger, hvad der er bedst at tage ind, og laaner lidt af det til Dem, og i Morgen vil De føle Dem lige saa rask som før. Jeg skal ikke blive en Minut borte, men for alt i Verden, giv ikke tabt saa længe!"

Han kastede Øksen fra sig og skyndte sig øjeblikkelig af Sted, men standsede, da han var kommen et lille Stykke bort, og saa sig tilbage.

„Naa, Mr. Tapley," sagde Mark, idet han ligesom for at gøre sig selv rigtig vaagen gav sig et frygteligt Slag for Brystet, „hør nu efter, hvad jeg har at sige Dem. Det ser

saa sort ud, som det vel kan, unge Mand. De faar aldrig mere i Livet en saadan Lejlighed til at vise Deres lystige Natur, min snilde Ven. Og derfor er det nu Tiden at vise, hvad De duer til, nu eller aldrig!"

Fire og tyvende Kapitel.

Giver Meddelelse om forskellige hverdagsagtige Begivenheder, der have deres Udspring i Kærlighed, Had, Skinsyge og Hævn.

„Halløj, Pecksniff," raabte Jonas inde fra Dagligstuen. „Er der ingen, som kan lukke Deres dumme Dør op?"

„Paa Øjeblikket, Mr. Jonas, paa Øjeblikket."

„Det lader dog min Sæl ikke til, at det har saa overmaade stor Hast. Hvem det saa er, saa har han allerede banket tre Gange paa, og hver Gang stærkt nok til at vække de —" han havde en saadan Modbydelighed for Tanken om at vække de døde, at han standsede med Ordet paa Læben og i Stedet derfor sagde „de hellige Syvsovere."

„Paa Øjeblikket, Mr. Jonas!" gentog Pecksniff. „Mr. Pinch" — han var saa altereret, at han ikke kunde blive enig med sig selv, om han skulde kalde Tom sin kære Ven eller en Slyngel, hvorfor han foreløbig truede med sin knyttede Næve ad ham — „gaa op til mine Døtres Værelse og sig dem, hvem der er kommen. Sig Tand for Tunge! Hører De?"

„Straks!" udbrød Tom og skyndte sig, højst forbavset, at udrette sit Ærinde.

„Vil De ikke nok - ha, ha, ha! — vil De ikke nok undskylde, Mr. Jonas, at jeg lukker denne Dør et Øjeblik?" sagde Pecksniff. „Det er maaske et Forretningsbesøg; det er jeg endog temmelig vis paa. Tak." Derpaa satte Pecksniff, idet han sagte nynnede en landlig Melodi, sin Havehat

paa, tog en Spade, aabnede Gadedøren og viste sig rolig paa Tærskelen, som om han troede fra sin Vingaard at have hørt en beskeden Banken, men ikke var ganske vis i sin Sag.

Ved at se en Herre og en Dame for sig, for han tilbage med al den Forvirring, som et godt Menneske med en snehvid Samvittighed kan røbe af lutter Overraskelse. I det næste Øjeblik saa han, hvem det var, og udbrød:

„Mr. Chuzzlewit! Kan jeg tro mine Øjne? Min kære, min gode, en glædelig Time, en lykkelig Time! Kom dog endelig ind, bedste Ven. De ser mig i min Havedragt. De vil undskylde det, ved jeg. Havedyrkning er en ældgammel Idræt; den skriver sig fra de ældste Tider; thi tager jeg ikke fejl, var Adam den første af vort Fag. Min Eva er desværre ikke mere; men" — han pegede paa sin Spade og rystede paa Hovedet, som om det kostede ham Anstrengelse at vise sig munter — „ikke des mindre er jeg dog endnu en Slags Adam."

Han havde imidlertid ført dem ind i Stadsestuen, hvor Portrættet af Spiller og Busten af Spoker fandtes.

„Mine Døtre," sagde Pecksniff, „ville blive umaadelig glade. Hvis jeg kunde trættes af et saadant Emne, vilde jeg for længst have været træt af deres stadige Talen om denne Lykke og deres idelige Hentydninger til vort Møde hos Mrs. Todgers. Og deres unge, skønne Veninde, som de ere saa længselsfulde efter at lære at kende og elske — jeg haaber, hun har det godt. Jeg haaber, at naar jeg siger: „Velkommen under mit ringe Tag!" vil det finde Genklang i hendes egne Følelser. Er Ansigtet Hjertets Spejl, tvivler jeg ikke derom. Et overordentlig indtagende Udtryk, min kære Mr. Chuzzlewit."

„Mary," sagde den gamle Mand, „Mr. Pecksniff smigrer dig, men det er nok Umagen værd at modtage hans Smiger. Han ødsler ikke med den, og den kommer fra hans Hjerte. Vi troede, at Mr. —"

„Pinch," sagde Mary.

„Mr. Pinch var kommen før os, Pecksniff."

„Han kom virkelig ogsaa før Dem," svarede Pecksniff, idet han til Opbyggelse for Tom ude paa Trappen hævede sin Stemme, „og han vilde upaatvivlelig have underrettet mig om Deres Komme, hvis jeg ikke havde bedet ham først at banke paa mine Døtres Kammerdør og spørge til mit kære Barn Charity, der ikke befinder sig saa vel, som jeg kunde ønske. Det er kun et hysterisk Tilfælde, andet ikke; jeg er ikke urolig for hende. Mr. Pinch! Thomas!" raabte Pecksniff i sin blideste Tone. „Vær saa god at komme ind. De skal ikke være fremmed her. Thomas er min gamle Ven, maa De vide, Mr. Chuzzlewit."

„Tak," sagde Tom. „De forestiller mig paa en meget venlig Maade og omtaler mig i Udtryk, hvoraf jeg er stolt."

„Gamle Thomas," udbrød hans Læremester kærligt. „Gud velsigne Dem!"

Tom meldte, at de unge Damer straks vilde komme, og at det bedste, Huset formaaede, allerede var ved at blive tilberedt under deres forenede Tilsyn. Medens han talte, saa den gamle Mand vist paa ham, skønt mindre barsk, end han ellers plejede; og heller ikke syntes Toms og den unge Dames gensidige Forlegenhed, fra hvilken Kilde han saa udledede den, at undgaa hans Opmærksomhed.

„Pecksniff," sagde han, idet han efter en Pause stod op og trak ham hen til et Vindue, „jeg blev meget rystet ved Efterretningen om min Broders Død. Vi havde i mange Aar været fremmede for hinanden, og min eneste Trøst er, at han maa have været et bedre og lykkeligere Menneske, fordi han ikke er gaaet om med Forhaabninger og Planer med Hensyn til mig. Fred være med hans Minde. Een Gang vare vi Legekammerater, og det vilde have været bedre for os begge, om vi vare døde dengang!"

Ved at finde ham saa blødt stemt begyndte Pecksniff

at øjne en anden Udvej ud af sin Forlegenhed, uden at han havde nødig at kaste Jonas over Bord.

„At noget Menneske, min kære, virkelig kunde være lykkeligere, fordi han ikke havde kendt Dem," svarede han, „maa De tillade mig at tvivle om, men at Mr. Anthony i sit Livs Aften var lykkelig ved at møde Kærlighed hos sin fortræffelige Søn — et Mønster, min kære, et Mønster for Sønner — og Omsorg hos en fjern Slægtning, der, hvor ringe hans Evne til at tjene ham end var, dog havde den allerbedste Vilje dertil, det kan jeg forsikre Dem."

„Hvad skal det sige?" udbrød den gamle Mand. „De har dog vel ikke faaet et Legat?"

„De kender endnu ikke min Natur, mærker jeg," sagde Pecksniff, idet han tungsindigt trykkede hans Haand. „Nej, jeg har ikke faaet noget Legat. Jeg er stolt af at kunne sige, at jeg ikke har faaet noget. Jeg er stolt af at kunne sige, at heller intet af mine Børn har faaet noget. Og dog var jeg hos ham efter hans eget Ønske. Han forstod mig noget bedre. Han skrev og sagde: „Jeg er syg og Døden nær. Kom til mig. Kom til mig!" Jeg kom. Jeg stod ved hans Leje og stod ved hans Grav. Ja endog med Fare for at fornærme Dem gjorde jeg det. Om denne Tilstaaelse skulde føre til, at vi øjeblikkelig skiltes, og at de kærlige Baand, som nylig ere blevne knyttede mellem os, atter bleve løste, saa vil jeg dog ikke skjule det. Men noget Legat," sagde Pecksniff med et lidenskabsløst Smil, „har jeg ikke faaet og aldrig ventet at faa. Det vidste jeg bedre."

„Hans Søn et Mønster!" udbrød gamle Martin. „Hvor kan De kalde ham saaledes? I sin Rigdom havde min Broder Rigdommens sædvanlige Forbandelse og Rod til Elendighed. Han bragte sin fordærvelige Indflydelse med sig, hvor han saa gik, og udbredte den rundt om sig, selv i sit Hjem. Den forvandlede hans eget Barn til en gridsk, længselsfuldt ventende Arving, som hver Dag og hver Time maalte den aftagende Afstand mellem sin Fader og Graven og for-

bandede den Langsomhed, hvormed han tilbagelagde denne triste Vej."

„Nej," udbrød Pecksniff dristigt, „paa ingen Maade!"

„Men jeg saa jo denne Skygge i hans Hus," sagde Martin Chuzzlewit, „da vi sidste Gang mødtes, og advarede ham for den. Jeg skulde dog vel kende den, naar jeg ser den, jeg, som har levet saa mange Aar under den?"

„Det nægter jeg," svarede Pecksniff med Varme, „helt og holdent. Denne sorgfulde unge Mand er nu her i Huset for blandt forandrede Omgivelser at søge den Sjælefred, han har mistet. Skulde jeg staa tilbage med at vise ham Retfærdighed, naar endog Bedemænd og Kistefabrikanter ere blevne rørte over den Opførsel, han har lagt for Dagen, naar endog Ligbærere have talt til hans Pris, og Lægen ikke vidste, hvorledes han skulde blive Herre over sin Bevægelse? Der er en Person ved Navn Gamp — Mrs. Gamp — spørg hende. Hun saa Mr. Jonas i en prøvelsesfuld Stund. Spørg hende. Hun er ikke sentimental, men agtværdig, og vil sige Sandhed. Slaa, men hør! Spring, Mr. Chuzzlewit, men se Dem for! Tilgiv, bedste Sir," sagde Pecksniff, idet han greb begge hans Hænder, „at jeg bliver varm, men jeg er en ærlig Mand og maa sige Sandheden."

Til Stadfæstelse af det Skudsmaal, Pecksniff gav sig selv, lod han Ærlighedens Taarer sive ud af sine Øjne.

Den gamle Mand stirrede et Øjeblik paa ham med en forbavset Mine, mens han gentog ved sig selv: „Nu her, her i Huset!" men han undertrykkede sin Overraskelse og sagde efter et Ophold:

„Lad mig tale med ham."

„I al Venskabelighed, vil jeg haabe?" sagde Pecksniff. „Undskyld mig, men han nyder godt af min ringe Gæstfrihed."

„Lad mig tale med ham, sagde jeg," gentog den gamle Mand. „Hvis det var min Agt at behandle ham anderledes end paa en venskabelig Maade, vilde jeg have sagt, hold os borte fra hinanden."

„Ganske vist, det vilde De, De er Oprigtigheden selv, ved jeg. Hvis De vil undskylde mig en Minut, vil jeg forsigtig forberede ham paa denne Lykke."

Han forberedte Terrainet for denne Meddelelse med en saadan Forsigtighed, at der hengik et Kvarter, førend han vendte tilbage med Jonas. Imidlertid vare de unge Damer komne til Syne, og Bordet var blevet dækket til de rejsendes Vederkvægelse.

Hvor godt den moralske Pecksniff nu end havde indskærpet Jonas at opføre sig ærbødig over for sin Farbroder, og hvor nøje den snu Jonas end havde indprentet sig denne Lære, var denne unge Mands Holdning, da han forestilledes for sin Farbroder, alt andet end mandig eller vindende. En saa ejendommelig Blanding af Frækhed og Underdanighed, Frygt og Dumdristighed, mørk Trods og et Forsøg paa at krybe og indsmigre sig har maaske aldrig ytret sig saaledes hos noget enkelt Menneske som hos Jonas, mens han, efter at have vendt sine nedslaaede Øjne op mod Martins Ansigt, sænkede dem igen og, idet han uafladelig lukkede og aabnede sine Hænder, stod og rokkede fra den ene Side til den anden og ventede paa at blive tiltalt.

„Brodersøn," sagde den gamle Mand, „du har været en kærlig Søn, hører jeg."

„Saa kærlig som Sønner i Almindelighed, tænker jeg," svarede Jonas, idet han endnu en Gang saa op og ned. „Jeg gør mig ikke til af at have været bedre end andre Sønner, men jeg har sagtens heller ikke været værre."

„Et Mønster for Sønner, har man sagt mig," sagde den gamle Mand med et Blik paa Pecksniff.

„I ethvert Tilfælde," sagde Jonas, idet han atter saa et Øjeblik i Vejret og rystede paa Hovedet, „har jeg altid været en lige saa god Søn, som De har været Broder. Det er Hip som Hap, naar De endelig vil vide det."

„Din frygtelige Sorg gør dig bitter," sagde Martin efter et Ophold. „Ræk mig din Haand."

Jonas gjorde det og var næsten helt vel til Mode.

„Pecksniff," hviskede han, mens de flyttede deres Stole hen til Bordet, „gav jeg ham ikke Svar paa Tiltale, hvad? Han gør bedst i at feje for sin egen Dør, førend han fejer for andres, skulde jeg mene."

Pecksniff svarede kun med et Puf med sin Albu, der kunde tydes enten som en indigneret Indsigelse eller som et hjerteligt Bifald, men i begge Tilfælde var en kraftig Formaning til hans tilkommende Svigersøn om at tie. Han gav sig derpaa til at gøre Honnør som Vært med sin vante Utvungenhed og Elskværdighed.

Men ikke engang Pecksniffs harmløse Munterhed kunde sætte et saadant Selskab i godt Humør eller forene saa stridige og fjendtlige Elementer som de, han havde at gøre med. Den ubeskrivelige Skinsyge og Hadskhed, som denne Aftens Forklaring havde udsaaet i Miss Charitys Barm, lod sig ikke saa let holde nede, og mere end een Gang viste de sig med en saadan Styrke, at de syntes at gøre det umuligt at undgaa en fuldstændig Afsløring af de virkelige Forhold. Og den skønne Mercy, der var aldeles optaget af sin Erobring, tirrede og drillede i sin Sejersfryd i den Grad sin Søster ved sine Koketterier og ved den Maade, hvorpaa hun i eet væk satte Jonas's Ligegyldighed paa Prøve, at hun næsten æggede hende til Vanvid og nødsagede hende til at forlade Bordet i et Anfald af Heftighed, der næppe var mindre voldsomt end det, hvortil hun havde hengivet sig i sin Harmes første Opbrusning. Den Tvang, som paalagdes Familien, ved at Mary Graham — thi under dette Navn havde gamle Martin Chuzzlewit forestillet hende — for første Gang var til Stede iblandt dem, gjorde ingenlunde Tingenes Tilstand bedre, hvor blidt og stilfærdigt hendes Væsen end var. Pecksniffs Stilling var overordentlig pinlig; thi da han idelig skulde stifte Fred mellem sine Døtre; vedligeholde et taaleligt Skin af Kærlighed og Enighed i sit Hus; tøjle Jonas's tiltagende Ugenerthed og Lystighed, der gav sig Luft i adskillige Uforskammetheder mod Pinch og en ubeskrivelig Ubehøvlethed over for Mary —

det var jo to underordnede — ikke at tale om, at han idelig skulde forsone den gamle, rige Slægtning og udjævne eller bortforklare nogle af de tusinde uheldige Indtryk, som de vare omgivne af paa denne ulyksalige Aften — da han skulde gøre alt dette — og det vilde være vanskeligt at opregne hvor meget mere — uden nogen Understøttelse fra nogen Side, kan man let forestille sig, at Pecksniffs Tilfredshed havde en mere end almindelig stærk Tilsætning af de Slakker, hvormed de fleste Menneskers Glæder ere blandede. Han havde maaske aldrig i sit Liv følt en saadan Lettelse, som da gamle Martin saa paa sit Ur og sagde, at det var paa Tiden at gaa.

„Vi have foreløbig taget Værelser i Dragen," sagde han. „Jeg holder meget af at spadsere om Aftenen, men da Aftenerne nu ere mørke, vil Mr. Pinch maaske ikke have noget imod at lyse os hjem."

„Min kære Mr. Chuzzlewit," udbrød Pecksniff, „den Glæde maa jeg selv have. Mercy, mit Barn, Lygten."

„De skal have Tak, hvis De vil hente Lygten, lille Ven," sagde Martin, „men det kunde ikke falde mig ind at tage Deres Fader ud af hans Hus i Aften, og, kort sagt, jeg vil det heller ikke."

Pecksniff havde allerede Hatten i Haanden, men disse Ord bleve sagte med et saadant Eftertryk, at han blev staaende.

„Jeg tager Mr. Pinch med eller gaar alene," sagde Martin. „Hvilken af Delene skal det være?"

„Det skal være Thomas," udbrød Pecksniff, „siden De er saa bestemt paa det. Thomas, De maa endelig passe godt paa, min Ven."

Tom kunde nok trænge til denne Formaning, da han var saa nervøs og skælvede saa stærkt, at han havde Vanskelighed ved at holde Lygten, og det blev endnu langt vanskeligere, da hun paa den gamle Mands Opfordring tog hans — Tom Pinchs — Arm!

„De har altsaa," sagde Martin undervejs, „en meget behagelig Stilling her, Mr. Pinch?"

Med en endnu større Begejstring end sædvanlig svarede Tom, at han stod i en Taknemmelighedsgæld til Pecksniff, som en hel Menneskealders Hengivenhed kun ufuldstændig kunde afbetale.

„Hvor længe har De kendt min Brodersøn?"

„Deres Brodersøn?" stammede Tom.

„Mr. Jonas Chuzzlewit," sagde Mary.

„Ja vel, ja," udbrød Tom, meget lettere om Hjertet, for det var Martin, han havde tænkt paa. „Jeg har ikke talt med ham før i Aften."

„Maaske en halv Menneskealder kunde være tilstrækkelig til at gengælde hans Godhed," ytrede den gamle Mand.

Tom følte, at dette var en Spydighed til ham, ligesom det heller ikke undgik hans Opmærksomhed, at det var et Sidehug til hans Principal, og derfor tav han. Mary fandt, at Pinch ikke udmærkede sig ved sin Aandsnærværelse, og at hun ikke kunde sige for lidt under de forhaandenværende Omstændigheder, og derfor tav hun. Den gamle Mand, der væmmedes ved, hvad han paa Grund af sin mistroiske Natur holdt for et modbydeligt Forsøg paa at skamrose Pecksniff, der var en Følge af Toms afhængige Stilling, og hvori han var bestemt paa at fremture, mente straks, at han var en lumsk, krybende, elendig Spytslikker, og derfor tav han. Og skønt de alle vare tilstrækkelig uhyggeligt til Mode, er det dog ikke mere end billigt at sige, at Martin maaske var det mest, da han i Begyndelsen havde været venlig stemt mod Tom og følt sig tiltrukken af hans tilsyneladende Enfold.

„Du er ligesom de andre," tænkte han, idet han skottede til den intet anende Tom. „Du havde nær ført mig bag Lyset, men nu har du spildt din Umage. Du er en alt for ivrig Øjentjener og røber dig selv, min gode Pinch."

Paa hele den øvrige Del af Vandringen veksledes der ikke et Ord. Skønt det var den første af de Sammen-

komster, som Tom saa længe havde imødeset med et bankende Hjerte, udmærkede den sig dog kun ved Forlegenhed og Forvirring. De skiltes uden for Dragens Dør, og idet Tom med et Suk slukkede Lyset i Lygten, vendte han tilbage over de skumle Marker.

Da han nærmede sig den første Stente, der laa paa et ensomt Sted, hvor en Plantning af unge Fyrretræer gjorde det meget mørkt, smuttede en Mand forbi og gik videre foran ham. Da han kom til Stenten, standsede han og satte sig paa den. Tom studsede lidt herover og blev staaende et Øjeblik, men gik straks igen videre og lige hen til ham.

Det var Jonas. Medens han sad og lod sine Ben dingle og pattede paa Knappen af en Stok, saa han haanligt til Tom.

„Men Gud bevares," udbrød Tom, „hvem skulde have troet, at det var Dem? De gik altsaa bag efter os?"

„Hvad kommer det Dem ved?" sagde Jonas. „Gaa Fanden i Vold!"

„De er ikke overdrevent høflig, synes jeg."

„Høflig nok imod Dem. Hvem er De?"

„Et Menneske, der har lige saa god Ret til almindelig Høflighed som enhver anden," sagde Tom i en mild Tone.

„Det er Løgn, De har ikke Ret til noget som helst. De er mig en nydelig Fyr til at tale om Deres Rettigheder! Ha, ha, ha! — Rettigheder!"

„Bliver De saaledes ved," svarede Tom, hvem Blodet steg til Hovedet, „kunde De gøre mig en Tjeneste ved at sige mig, hvori jeg da har Uret. Men jeg haaber, at Deres Spøg snart er forbi."

„Saaledes er det altid med den Slags Køtere," sagde Jonas, „skønt I vide, at en Mand taler alvorligt, lade I, som om I tro, at han spøger, for saaledes at kunne slaa det hen. Men det nytter ikke noget hos mig; dertil er

det for forslidt. Hør nu et Øjeblik efter, Mr. Pitch eller Witch eller Stitch, eller hvad Deres Navn nu er."

„Mit Navn er Pinch. Hav den Godhed at kalde mig ved det."

„Hvad, skal De endelig kaldes ved Deres rette Navn?" udbrød Jonas. „Fattige Lærlinge stikke Næsen i Vejret, mærker jeg. Nej, da forstaa vi anderledes at ave dem i City!"

„Det gør intet til Sagen, hvorledes De bærer Dem ad i City," sagde Tom. „Hvad har De at sige mig?"

„Dette, Mister Pinch," svarede Jonas, idet han rakte sit Ansigt saa langt frem imod Toms, at denne nødsagedes til at trække sig et Skridt tilbage, „at jeg raader Dem til at passe Dem selv og undgaa Sladder og ikke blande Dem i det, som ikke kommer Dem ved. Jeg har hørt et og andet om Dem, min Ven, og Deres fromme Væsen, men jeg raader Dem til at gemme det, til jeg er bleven gift med en af Pecksniffs Tøse, og ikke at slikke Dem ind hos mine Slægtninge og gaa andre i Vejen; for De ved nok, at naar Køtere gaa i Vejen, blive de piskede bort, og derfor er dette et Raad i al Venskabelighed. Forstaar De mig? For Pokker, hvem er De," udbrød Jonas med forøget Haan, „at De skulde gaa hjem med dem, medmindre det var bag ved dem, ligesom enhver anden Tjener uden Liberi?"

„Hør," udbrød Tom, „det er bedst, at De gaar ned fra Stenten og lader mig gaa min Gang. Vær saa god at gøre Plads for mig."

„Bild Dem det ind!" sagde Jonas og spredte sine Ben ud. „Ikke førend jeg selv vil, og endnu vil jeg ikke. Hvad, er De bange for, at jeg skal faa Dem til at sladre af Skole med nogen af Deres Hemmeligheder, De sleske Lurendrejer?"

„Jeg er ikke bange for ret mange Ting, haaber jeg," sagde Tom, „og i hvert Tilfælde ikke for noget af, hvad De kan gøre. Jeg er ingen Øretuder og foragter al Lavhed. De miskender mig aldeles. Hvad, er dette mandigt af et

Menneske i Deres Stilling mod et Menneske i min? Vær saa god at gøre Plads, for at jeg kan komme forbi. Jo mindre jeg siger, des bedre."

„Jo mindre De siger!" svarede Jonas og dinglede med Benene uden at ænse Opfordringen. „De siger kun lidt, ikke sandt? Men jeg gad dog nok vide, hvad der gaar for sig mellem Dem og en vis Landstryger af min Familie. Det er der vist ogsaa kun lidt i, tør jeg sige."

„Jeg kender ingen Landstryger af Deres Familie," raabte Tom med Eftertryk.

„Jo, De gør."

„Nej jeg gør ikke. Deres Farbroders Navne, hvis det er ham, De mener, er ingen Landstryger. Enhver Sammenligning mellem Dem og ham" — her knipsede Tom ad ham, thi hans Blod var ved at komme i Kog — „er alt andet end til Deres Fordel."

„Ja saa," svarede Jonas. „Og hvad mener De om hans Kæreste — Tiggertøsen, hvad, Mister Pinch?"

„Jeg vil ikke sige et Ord mere eller blive her et Øjeblik længer."

„Og jeg siger endnu en Gang, det er Løgn. De bliver her, til jeg giver Dem Lov at gaa. Bliv staaende der, hvor De staar, hører De?"

Han svang sin Stok over Hovedet paa Tom, men i samme Nu fløj den op i Luften, medens Jonas selv laa og sprællede i Grøften. Under den kortvarige Kamp om Stokken havde Tom givet sin Modstander et voldsomt Slag i Panden, og Blodet væltede ud af et dybt Saar i hans Tinding. Tom lagde først Mærke hertil ved at se, at han trykkede sit Lommetørklæde mod Saaret og vaklede, idet han halvt sansesløs rejste sig op.

„Er De kommen til Skade?" spurgte Tom. „Det gør mig meget ondt. Støt Dem et Øjeblik paa mig. Det kan De gøre uden at tilgive mig, selv om De endnu bærer Nag til mig. Jeg ved rigtignok ikke hvorfor, da jeg aldrig har fornærmet Dem, førend vi mødtes paa dette Sted."

Jonas svarede ham ikke. I Førstningen syntes han slet ikke at forstaa ham eller engang at vide, at han var saaret, skønt han flere Gange tog sit Lommetørklæde fra Saaret og stirrede aandsfraværende paa Blodet. Efter en af disse Undersøgelser saa han paa Tom, og da var der et Udtryk i hans Træk, som viste, at han fattede, hvad der var foregaaet og vilde huske det.

Paa Hjemvejen forefaldt der intet videre imellem dem. Jonas holdt sig et lille Stykke forud, og Tom Pinch fulgte nedslaaet bagefter, idet han tænkte paa, hvilken Sorg denne Strid vilde volde hans fortræffelige Velgører, naar han hørte om den. Da Jonas bankede paa Døren, slog Toms Hjerte stærkt; stærkere, da Miss Mercy lukkede op og ved Synet af sin saarede Kæreste skreg højt, og endnu stærkere, da Jonas aabnede Munden.

„Gør ikke saa mange Ophævelser," sagde han. „Det er ikke værd at tale om. Jeg kendte ikke Vejen; det er meget mørkt, og lige som jeg mødte Mr. Pinch" — her vendte han sit Ansigt, men ikke sine Øjne mod Tom — „løb jeg mod et Træ. Det er kun en Flænge i Huden."

„Koldt Vand, Mercy!" raabte Pecksniff. „Trækpapir! En Saks! Noget gammelt Lærred! Skær et Bind til, kære Charity! Du store Gud, Mr. Jonas!"

„Lad mig være fri for Deres Vrøvl," svarede den elskværdige Svigersøn. „Gør Nytte, hvis De kan, hvis ikke, saa gaa!"

Skønt opfordret til at yde Hjælp, blev Miss Charity siddende stiv i en Krog med et Smil paa sine Læber og rørte ikke en Finger. Mercy vadskede selv Saaret, Pecksniff holdt Patientens Hoved mellem sine Hænder, som om det uden denne Understøttelse uundgaaelig maatte gaa midt over, og Tom Pinch rystede i sin Forskrækkelse med den ene Haand en Flaske Draaber, til de ikke vare andet end det bare Skum, medens han i den anden holdt en vældig Forskærerkniv, i Virkeligheden for at formindske Bulen med den, men tilsyneladende for ubarmhjertigt at tilføje et

nyt Saar, saa snart det første var forbundet; men Charity ydede ikke mindste Haandsrækning og sagde ikke saa meget som et Ord. Men da Jonas's Hoved var blevet forbundet, og han var gaaet i Seng, og alle havde trukket sig tilbage, og hele Huset var roligt, hørte Pinch, medens han sad sørgmodig paa sin Seng og grublede, en sagte Banken paa sin Dør, og da han aabnede den, saa han til sin store Forbavselse hende staa foran sig med Fingeren paa Læben.

„Mr. Pinch," hviskede hun, „gode Mr. Pinch, sig mig Sandheden! Har De ikke gjort det? Der har været en Strid imellem dem, og De har slaaet ham, det er jeg vis paa!"

Det var den første Gang, hun nogen Sinde havde talt venlig til Tom i alle de mange Aar, de havde tilbragt sammen. Han var maalløs af Forundring.

„Gik det saaledes til eller ikke?" spurgte hun ivrigt.

„Jeg blev stærkt ægget," sagde Tom.

„Saa gik det altsaa saaledes til?" udbrød Charity med tindrende Øjne.

„Ja—a. Vi sloges om Fodstien. Men det var ikke min Hensigt at handle saa ilde med ham."

„Ikke at handle saa ilde med ham!" gentog hun, idet hun til Toms store Overraskelse knyttede Haanden og stampede med Foden. „Sig ikke det. Det var kækt af Dem. Jeg ærer Dem for det. Skulde De oftere komme i Strid med ham, saa skaan ham ikke for alt i Verden, men kast ham til Jorden og træd ham under Fødder. Ikke et Ord om dette til nogen. Bedste Mr. Pinch, fra i Aften er jeg Deres Veninde, Deres svorne Veninde."

Hun vendte sit glødende Aasyn om imod Tom for at stadfæste sine Ord ved dets opildnede Udtryk, og idet hun greb hans højre Haand, trykkede hun den til sit Hjerte og kyssede den. Og i alt dette var der intet personligt, som kunde vække Forlegenhed; thi skønt Tom ikke udmærkede sig ved Iagttagelsesevne, fattede dog selv han af den Varme, hvormed hun gjorde det, at hun vilde have kærtegnet enhver

Haand, der havde slaaet Hovedet itu paa Jonas Chuzzlewit, hvor smudsig og tilsølet den end havde været.

Tom gik igen ind i sit Værelse og lagde sig i sin Seng, opfyldt af uhyggelige Tanker. At der kunde herske en saa frygtelig Tvedragt i Familien, som han vidste maatte være opstaaet, for at Charity Pecksniff kunde blive forvandlet til hans Veninde, og det tilmed af den Grund, som tydelig nok var den sande; at Jonas, der havde overfaldet ham med saa grænseløs Raahed, kunde være højmodig nok til ikke at omtale deres Strid, og at nogen Kæde af Omstændigheder havde kunnet faa ham til at gøre sig skyldig i et voldeligt Overfald paa noget Menneske, der kaldte sig Pecksniffs Ven, indeholdt Stof til saa alvorlige og pinlige Tanker, at han ikke kunde lukke et Øje. Navnlig nagede Toms egen Heftighed saa stærkt hans ædle Sjæl, at han, idet han satte den i Forbindelse med de mange tidligere Lejligheder, ved hvilke han havde gjort Pecksniff Sorg og Uro — Lejligheder, om hvilke denne Herre ofte nok mindede ham — virkelig begyndte at tro om sig selv, at han af en gaadefuld Skæbne var bestemt til at være sin Velgørers onde Aand. Men endelig faldt han i Søvn og drømte — en ny Kilde til vaagen Uro — at han havde sveget den Tillid, der var vist ham, og var løben bort med Mary Graham.

Man maa indrømme, at hvad enten Tom vaagede eller sov, saa var hans Forhold til denne unge Dame vel skikket til at vække Uro. Jo tiere han saa hende, des mere beundrede han hendes Skønhed, hendes Forstand og hendes elskværdige Egenskaber, som endog vandt Pecksniffs splidagtige Hus for hende og efter nogle faa Dages Forløb i ethvert Tilfælde genoprettede Skinnet af Enighed og Venskab mellem de to forbitrede Søstre. Naar hun talte, holdt Tom sit Vejr, saa ivrigt hørte han efter, og naar hun sang, sad han ligesom tryllet fast til Stedet. Hun spillede paa hans Orgel, og fra dette stolte Øjeblik begyndte endog dette, hans lykkeligste Timers gamle fortrolige, som han

havde anset for Fuldkommenheden selv, en ny og forklaret Tilværelse.

Gud velsigne din Taalmodighed, Tom! Hvem kunde have set dig i tre samfulde Sommeruger ruge den halve Nat i Bagstuen over dette uransagelige gamle Klavers klirrende Benrad uden at finde Nøglen til dit Hjertes Hemmelighed, uagtet den kun dunkelt kendtes af dig selv? Hvem kunde vel have set Rødmen paa din Kind, naar du efter flere Timers Arbejde bukkede dig for at lytte efter Klangen af en uforbederlig Tone og opdagede, at det til sidst havde faaet Mæle og udhvæsede en svag Lyd, der havde en fjern Lighed med, hvad den skulde være, uden at vide, at det ikke var bestemt for nogen almindelig Haand, men for en, der, skønt blid som en Engels, bragte den dybeste Streng i dit Indre til at lyde? Og hvis et venligt Blik – ja, selv om det havde været lige saa brødefrit som dit eget, kære Tom – kunde være trængt igennem Tusmørket hin Aften, da hun med en Stemme, der passede saa godt til Øjeblikket, tungsindig, mild og dæmpet, men dog fuld af Haab, første Gang sang ved det istandsatte Instrument og forbavsedes over Forandringen, og du sad afsides ved det aabne Vindue i glad Tavshed og med et svulmende Hjerte – maatte da hint Blik ikke uundgaaelig have læst Indledningen til en Historie, Tom, som for din Skyld helst aldrig maatte være begyndt?

Tom Pinchs Stilling blev ikke mindre farlig eller vanskelig ved den Omstændighed, at der ikke veksledes et Ord om Martin imellem dem. Tro mod sit Løfte, gav Tom hende enhver mulig Lejlighed. Tidlig og sildig var han i Kirken, paa hendes Yndlingsspadsereveje, i Landsbyen, i Haven, paa Engen, og paa ethvert af disse Steder kunde han have talt frit. Men nej; til alle disse Tider undgik hun ham omhyggeligt eller nærmede sig ham kun i Selskab med andre. Det kunde ikke være, fordi hun mistroede eller ikke led ham; thi ved tusinde smaa, fint udtænkte Midler, der vare saa ubetydelige, at de undgik enhver andens Opmærksomhed end hans, udmærkede hun ham, naar andre vare til Stede

og opførte sig som Godheden selv imod ham. Kunde det være muligt, at hun havde brudt med Martin eller maaske aldrig havde gengældt hans Kærlighed undtagen i hans egen dristige og ophidsede Fantasi? Toms Kind rødmede af Selvbebrejdelse, idet han affærdigede denne Tanke.

I al denne Tid kom og gik gamle Martin paa sin egen sære Maade eller sad hensunken i sine egne Tanker imellem de andre og holdt ikke synderligt Samkvem med nogen af dem. Skønt uselskabelig, var han i andre Henseender hverken egensindig, gnaven eller vanskelig; men han var aldrig mere fornøjet, end naar de vilde lade ham sidde uænset ved hans Bog og fortsætte deres egne Adspredelser i hans Nærværelse. Det var umuligt at afgøre, hvem han nærede Interesse for, eller om han overhovedet nærede Interesse for nogen af dem. Naar de ikke ligefrem talte til ham, røbede han aldrig, at han havde Øren eller Øjne for noget af, hvad der foregik.

Mens den livlige Merry en Dag sad med nedslaaede Øjne under et skyggefuldt Træ paa Kirkegaarden, hvorhen hun var tyet, efter at hun var bleven ked af at drille Jonas paa forskellige Maader, mærkede hun, at der traadte en ny Skygge mellem hende og Solen. Idet hun slog Øjnene op i Forventning om at se sin trolovede, blev hun ikke lidt overrasket ved at se gamle Martin. Hendes Overraskelse blev ikke mindre, da han tog Plads paa Grønsværen ved Siden af hende og aabnede en Samtale saaledes:

„Naar skal De have Bryllup?“

„Gud, bedste Mr. Chuzzlewit, det ved jeg virkelig ikke. Ikke for det første, haaber jeg.“

„Haaber De?“ sagde den gamle Mand.

Det blev sagt i en meget alvorlig Tone; men hun mente, det var Spøg, og fniste umaadeligt.

„Hør,“ sagde Oldingen med ualmindelig Venlighed, „De er ung, smuk og god, tror jeg. De er ganske vist letsindig og holder af at være det, men noget Hjerte maa De dog have.“

„Jeg har ikke givet det helt bort, kan jeg forsikre Dem," sagde Merry med et skælmsk Nik, idet hun rykkede noget Græs op.

„Har De skilt Dem ved noget af det?"

„Gud, bedste Mr. Chuzzlewit, De maa virkelig have mig undskyldt! De er saa underlig!"

„Er det underligt af mig, at jeg gerne vil vide, om De elsker den unge Mand, med hvem De skal giftes, ja, da er jeg underlig; thi det er visselig mit Ønske."

„Han er saadant et Uhyre," sagde Merry surmulende.

„Saa De elsker ham altsaa ikke?" spurgte den gamle Mand.

„Aa, bedste Mr. Chuzzlewit, jeg fortæller ham saamænd hundrede Gange om Dagen, at jeg hader ham. De maa selv have hørt mig sige ham det."

„Ofte," sagde Martin.

„Og jeg gør det," udbrød Merry, „gør det virkelig!"

„Men har dog lovet at gifte Dem med ham."

„Ja, vist saa. Men jeg sagde den Usling — jeg sagde ham det, da han friede til mig — at hvis jeg nogen Sinde giftede mig med ham, skete det kun, for at jeg kunde hade og drille ham hele mit Liv igennem."

Hun havde en Mistanke om, at den gamle Mand betragtede Jonas med alt andet end gunstige Øjne, og mente, at disse Udtalelser ret vilde falde i hans Smag, men han syntes dog langtfra at se dem i dette Lys; thi da han atter talte, var det i en streng Tone.

„Se Dem om," sagde han og pegede paa Gravene, „og husk paa, at De fra Deres Bryllupstime og indtil den Dag, da De selv bliver sænket i Jorden, ikke kan frigøre Dem for ham. Tænk, tal og opfør Dem i det mindste een Gang som et ansvarligt Væsen. Paalægges der Deres Tilbøjelighed nogen Tvang? Er der nogen, der tvinger Dem til dette Ægteskab? Nogen, der falskelig raader eller frister Dem til at indgaa det? Jeg spørger ikke, hvem, men kun, om der er nogen?"

„Nej," sagde Merry og trak paa Skuldrene, „ikke det jeg ved."

„Ikke det De ved! Er der nogen?"

„Nej," svarede Merry, „ingen har nogen Sinde sagt noget til mig derom. Havde nogen prøvet paa at faa mig til at tage ham, havde jeg slet ikke taget ham."

„Jeg hører, at man først troede, at han sværmede for Deres Søster," sagde Martin.

„Aa Gud, bedste Mr. Chuzzlewit, hvor stort et Uhyre han end er, vilde det være alt for strengt at gøre ham ansvarlig for andres Forfængelighed. Og forfængelig er den kære, stakkels Cherry, saa sød som hun er."

„Det var altsaa en Fejltagelse af hende?"

„Det vil jeg haabe; men det kære Barn har altid været saa skrækkelig misundelig og sær, at det er umuligt at gøre hende tilpas, saa det ikke kan nytte at prøve derpaa."

„Hverken tvungen eller overtalt," sagde Martin tankefuldt; „og at det er sandt, ser jeg. Der er een Mulighed endnu. Det er maaske af Tankeløshed, at De har indladt Dem paa denne Forlovelse. Det er maaske kun en taabelig Grille, undfanget af en flygtig Karakter i et Øjebliks Lune. Er det saaledes fat?"

„Bedste Mr. Chuzzlewit," sagde Merry med et affekteret Smil, „af Karakter kan ingen være mere flygtig end jeg. Jeg er som Skum paa Vand, forsikrer jeg Dem. De har aldrig kendt Mage!"

Han ventede taalmodigt, til hun havde udtalt, og sagde derpaa roligt og langsomt og med mild Røst, som om han endnu vilde opfordre hende til Fortrolighed:

„Har De noget Ønske — eller rører der sig noget i Deres Bryst, som hvisker til Dem, at De kunde komme til at ønske det, hvis De fik Tid til at trække Dem tilbage — om at blive løst fra denne Forbindelse?"

Atter surmulede Merry og slog Øjnene ned; atter rykkede hun Græsset op og trak paa Skuldrene. Nej. Hun

vidste ikke noget af, at hun havde et saadant Ønske. Hun var temmelig vis paa, at hun ikke havde det, fuldkommen vis paa det, kunde hun gerne sige. Hun „brød sig ikke noget om det.“

„Er det aldrig faldet Dem ind,“ spurgte Martin, „at Deres Ægtestand maaske kan blive sørgelig, fuld af Bitterhed og grumme ulykkelig?“

Atter slog Merry Øjnene ned og rykkede nu Græsset op med Rode.

„Hvilke skrækkelige Ord, bedste Mr. Chuzzlewit! Jeg kommer naturligvis til at skændes med ham; jeg vilde skændes med enhver Mand. Ægtefolk skændes altid, tror jeg. Men med Hensyn til at blive bitter og ulykkelig og alt det frygtelige, De nævner, saa kunde det ikke ske, undtagen han altid fik sin Vilje, og jeg har rigtignok til Hensigt at sætte min egen Vilje igennem. Det gør jeg altid nu,“ udbrød Merry, idet hun nikkede og fniste højt, „for jeg behandler ham jo som en ren Slave.“

„Lad det da blive, som det er,“ sagde Martin, idet han stod op. „Lad det blive, som det er! Jeg vilde kende Deres Tanker, Barn, og De har vist mig dem. Jeg ønsker Dem til Lykke. Til Lykke!“ gentog han og saa vist paa hende, idet han pegede paa Laagen, ad hvilken Jonas i samme Øjeblik traadte ind. Og uden at vente paa sin Brodersøn gik han derpaa bort ad en anden Vej og forsvandt.

„Aa, din stygge, gamle Mand!“ udbrød den livsglade Merry ved sig selv. „Hvilket afskyeligt Uhyre han er, at han saaledes gaar omkring paa Kirkegaarden ved højlys Dag og skræmmer Folk fra Sans og Samling! — Kom mig ikke nær, Bjørn, ellers gaar jeg min Vej.“

Det var Jonas, som var Bjørnen. Trods denne Advarsel satte han sig paa Græsset ved Siden af hende og sagde gnaven:

„Hvad var det, min Farbroder talte om?“

„Om dig. Han sagde, at du ikke var nær god nok til mig.“

„Ja vist, det tror jeg nok; det ved vi jo alle. Jeg vil haabe, at han har i Sinde at give dig en Foræring, som er værd at eje. Sagde han ikke noget, som tydede derpaa?"

„Nej, det gjorde han ikke!"

„En karrig gammel Hund er han," sagde Jonas. „Naa?"

„Men Bjørn dog!" udbrød Merry med paatagen Forbavselse. „Hvad er det, du gør, Bjørn?"

„Jeg knuger dig bare lidt," sagde den skuffede Jonas. „Det er der da vel ikke noget ondt i, skulde jeg tro?"

„Jo, der er en hel Del ondt i det, naar jeg ikke synes om det. Væk med dig! Du gør mig saa varm."

Jonas trak sin Arm til sig og saa et Øjeblik paa hende, snarere som en Morder end som en Elsker. Men lidt efter lidt opklaredes hans Ansigt, og han afbrød Tavsheden med et:

„Hør, lille Merry!"

„Hvad har du at sige, din simple Knægt — din raa Vildmand?" udbrød hans trolovede Brud.

„Naar skal det være? Jeg har ikke nødig at fortælle dig, at jeg ikke har Raad til at gaa her og drive Halvdelen af mit Liv bort, og Pecksniff siger, at det ikke gør stort til Sagen, at Fader er død for saa kort Tid siden, da vi kunne holde Bryllup i al Stilhed hernede, og min Enlighed er en god Grund over for Naboerne til saa snart at føre en Kone hjem, især en, som han kendte. Gnavposen — min Farbroder, mener jeg — vil saamænd ingen Hindringer lægge os i Vejen, hvad vi saa bestemme os til; thi endnu i Morges sagde han til Pecksniff, at naar det var med din Vilje, havde han intet derimod. Altsaa, lille Merry," sagde Jonas og vovede et nyt Forsøg paa at knuge hende, „naar skal det være?"

„Nu har jeg hørt det med!" udbrød Merry.

„Ja hvorfor ikke?" sagde Jonas. „Hvad siger du om næste Uge?"

„Næste Uge! Havde du sagt næste Fjerdingaar, vilde jeg have undret mig over din Uforskammethed."

„Men jeg sagde ikke næste Fjerdingaar, men næste Uge.“

„Saa, Bjørn,“ udbrød Miss Merry, idet hun skød ham til Side og stod op, „siger jeg nej, ikke næste Uge. Det bliver ikke, førend jeg vil — og jeg vil maaske ikke før om flere Maaneder, og dermed Punktum!“

Han skottede op til hende fra Græsset, næsten lige saa mørkt, som han havde skottet til Tom Pinch, men tav.

„Ingen Grimrian af en Bjørn med et Plaster paa Øjet skal sætte mig Stolen for Døren eller have Stemme i Sagen,“ sagde Merry. „Nu ved du det!“

Endnu tav Jonas.

„Bliver det i næste Maaned, er det ogsaa det allertidligste; men jeg siger ikke før i Morgen, naar det bliver, og synes du ikke om det, bliver der slet ikke noget deraf,“ sagde Merry, „og følger du mig i Hælene og ikke vil lade mig i Ro, bliver der slet ikke noget deraf! Og gør du ikke alt, hvad jeg befaler dig, bliver der heller ikke noget deraf. Saa du vil behage ikke at følge efter mig. Har du forstaaet mig, Bjørn!“

Og dermed hoppede hun bort mellem Træerne.

„Godt, godt, min smukke,“ sagde Jonas, idet han saa efter hende og næsten knuste et Halmstraa til Pulver mellem sine Tænder, „det skal komme til at svie til dig, naar du først vel er bleven gift! Det kan være meget godt nu — det holder en i Aande, og det ved du — men ved Lejlighed skal du nok faa det betalt, og det med Renter og Renters Renter. Det er fordømt kedeligt at sidde her ganske alene. Jeg har aldrig kunnet udstaa en gammel, skimlet Kirkegaard.“

Idet han drejede ind i Alleen, saa Merry, der var langt forude, sig tilfældigvis tilbage.

„Ja,“ sagde Jonas med et mørkt Smil og et Nik, som ikke gjaldt hende, „gør saa meget som muligt ud af det, mens det varer ved. Smed kun, mens Jærnet er varmt. Følg dit eget Hoved, saa længe det staar i din Magt, min smukke!“

Fem og tyvende Kapitel.

Er til Dels af faglig Art og meddeler Læseren nogle værdifulde Vink med Hensyn til Pasningen af et Sygeværelse.

Mould var omgiven af sine Husguder og frydede sig ved den huslige Hviles Sødme, mens han med stille Fryd stirrede paa dem. Da det var lummert i Værelset, og Vinduet stod aabent, laa Moulds Ben paa Vinduesbænken, og hans Ryg støttede sig mod Skoddet, mens hans skinnende Hoved var dækket med et Tørklæde, som skulde skærme hans skaldede Isse mod Fluerne. Værelset duftede af Punch, og paa et lille rundt Bord i en bekvem Afstand fra Moulds Haand stod et stort Glas med den velsmagende Drik, der var brygget med en saadan Kyndighed, at naar hans Øje skuede ned i den kølige, gennemsigtige Vædske, skuede et andet Øje, der straalede ham i Møde bag den sprøde Citronskal, op paa ham og blinkede som en Stjerne.

Moulds Etablissement laa dybt inde i City i Cheap Kvarteret. Hans Harem, eller med andre Ord Mrs. Moulds og Familiens Dagligstue, laa til Gaarden oven over det lille Værksted bag ved Butikken og vendte ud til en lille, skyggefuld Kirkegaard. I dette hyggelige Rum sad Mould nu og saa med stille Velbehag paa sin Punch og sit Hjem. Naar han et Øjeblik søgte en videre Udsigt, vandrede hans fugtige Blik som en Solstraale gennem en landlig Skærm af højrøde Pralbønner, der slyngede sig op ad Snore uden for Vinduet, og med en Kunstkenders Øjne skuede han ned paa Gravene.

Moulds Livsledsagerinde og hans tvende Døtre gjorde ham Selskab. Buttet som en Agerhøne var enhver af de to Miss'er Mould, og Mrs. Mould var mere buttet end de begge tilsammen. Saa runde og trinde vare deres skønne Former, at de kunde have været de Legemer, som engang havde hørt til Engleansigterne nede i Butikken, men vare voksede op med andre Hoveder, for at de kunde blive døde-

lige. Selv deres ferskenfarvede Kinder vare opsvulmede og udspilede, som om de egentlig burde have blæst paa himmelske Basuner. De legemløse Keruber nede i Værkstedet, der vare afmalede, som om de uafladelig blæste paa denne Slags Instrumenter, uden Lunger, spillede formodentlig efter Gehør.

Mould saa kærligt paa Mrs. Mould, der sad tætved og hjalp ham med hans Punch ligesom med alt andet, og enhver af de serafiske Døtre fik ligeledes deres Part af hans Opmærksomhed og smilte til Gengæld til ham. Saa omfangsrige vare Moulds Ejendele og saa stort hans Vareforraad, at der endog her i hans Hjems Helligdom stod et vældigt Skab, hvis Mahognitræs Mave var fuld af Ligklæder, Liglagener og andre til Begravelser hørende Sager. Men skønt Miss'erne Mould saa at sige vare opfødte under dets Øjne, havde det dog ikke kastet nogen Skygge paa deres frygtsomme Barndom eller blomstrende Ungdom. Miss'erne Mould, der fra Vuggen af havde leget bag Dødens og Gravens Kulisser, havde bedre Forstand. For dem vare Hatteflor kun saa og saa mange Alen Silke- eller Krepflor, et Sæt Gravklæder kun saa og saa meget Lærred. De kunde finde noget idealt i en Skuespillers Kostume, i en Hofdames Skørt eller selv i en Parlamentsakt, men af Ligklæder lod de sig ikke bestikke. De syede dem undertiden.

Moulds Enemærker laa langt borte fra den støjende Tummel i de store Hovedgader og inde i en stille Afkrog, hvor Stadens Larm blev til en dæmpet Summen, som snart steg, snart faldt og snart ganske ophørte — et Tegn paa, at der var en Standsning i Cheapside. Lyset tindrede imellem de højrøde Pralbønner, som om Kirkegaarden blinkede ad Mould og sagde: „Vi forstaa hinanden," og fra det langt borte liggende Ligkisteværksted klang Hammerslagene med en dæmpet, melodisk Lyd, rat, tat, tat, der var lige saa god til at fremme Søvnen som Fordøjelsen.

„Ganske som en Summen af Insekter," sagde Mould, idet han med inderligt Velbehag lukkede Øjnene. „Det min-

der en om den levende Natur ude paa Landet. Det er aldeles, som naar Spætten banker."

„Som naar Spætten banker paa det hule Elmetræ," sagde Mrs. Mould, idet hun lempede Ordene i Folkesangen efter den Træsort, som i Almindelighed bruges i Faget.

„Ha, ha, ha!" lo Mould. „Ikke saa galt, min Ven. Lad os faa mere af den Slags. Hule Elmetræer, hvad? Ha, ha, ha! Virkelig meget godt. Jeg har set det, der har været daarligere, i Søndagsbladene, min Skat."

Saaledes opmuntret tog Mould lidt mere af Punchen og rakte den til sine Døtre, som pligtskyldigst fulgte deres Moders Eksempel.

„Det hule Elmetræ, hvad?" sagde Mould og gjorde i sin Glæde over Vittigheden en lille Bevægelse med sine Ben. „I Visen staar der Bøgetræ. Elmetræ, hvad? Ja rigtigt. Ha, ha, ha! Virkelig noget af det bedste, jeg kender!" Dette Indfald morede ham saa kosteligt, at han ikke kunde glemme det, men tyve Gange gentog: „Elmetræ, hvad? Ja rigtigt. Elmetræ, naturligvis. Ha, ha, ha! Det burde min Tro sendes til nogen, der kunde bruge det. Det er noget af det vittigste, der er blevet sagt. Det hule Elmetræ, hvad? Naturligvis. Meget hult. Ha, ha, ha!"

I det samme hørtes en Banken paa Stuedøren.

„Det er Tacker," sagde Mrs. Mould, „jeg kan kende ham paa hans Hvæsen. Naar man nu hører ham, skulde man ikke tro, at han nogen Sinde havde haft Vejr nok til at blæse en Sørgemarch! Kom ind, Tacker."

„Om Forladelse, Madam," sagde Tacker, idet han stak Hovedet inden for Døren. „Jeg troede, at Principalen var her."

„Ja, det er han ogsaa," udbrød Mould.

„Aa, jeg saa Dem virkelig ikke," sagde Tacker og stak Hovedet lidt længere ind i Stuen. „De har sagtens ikke Lyst til at paatage Dem en gaaende Begravelse med en simpel Trækiste og en Blikplade?"

„Paa ingen Maade," svarede Mould. „Det er alt for simpelt, til at der kan være Tale derom."

„Jeg svarede dem ogsaa, at det var temmelig tarveligt.“

„Lad dem gaa et andet Sted hen. Den Slags Forretninger indlade vi os ikke paa,“ sagde Mould. „Hvor uforskammet af dem at foreslaa os saadant noget! Hvem er det?“

„Ja,“ svarede Tacker nølende, „deri stikker Knuden. Det er Kirkebetjentens Svigersøn.“

„Kirkebetjentens Svigersøn, siger De?“ sagde Mould. „Godt, jeg vil paatage mig det, naar Kirkebetjenten selv vil følge og tage sin trekantede Hat paa, ellers ikke. Paa den Maade lader det sig gøre, naar man giver det et officielt Udseende, skønt det endda bliver simpelt nok. Hans trekantede Hat, glem ikke den.“

„Nej, det skal jeg nok huske,“ svarede Tacker. „Men det er sandt, Mrs. Gamp er nede og vil gerne tale med Dem.“

„Lad hende komme herop,“ sagde Mould. „Naa, Mrs. Gamp, hvad godt nyt bringer De?“

Den omtalte Dame stod nu i Døren og nejede for Mrs. Mould, og i samme Øjeblik strømmede en ejendommelig Duft ud i Stuen, som om en forbifarende Fe havde hikket og i Forvejen været nede i en Vinkælder.

Mrs. Gamp gav ikke Mould noget Svar, men nejede igen for Mrs. Mould og vendte Øjne og Hænder opad, som om hun fromt takkede Himmelen, fordi hun saa saa vel ud. Hun var net, skønt ikke prunkende klædt i den Sørgedragt, hun havde haft paa, da Pecksniff havde den Fornøjelse at gøre hendes Bekendtskab, og var maaske et lille Gran mere tilsmudsket af Snustobak.

„Der er nogle lykkelige Væsener,“ sagde hun, „som Tiden løber baglæns med, og dem er De en af, Mrs. Mould; ikke fordi, den kan saamænd gerne skalte og valte med Dem, som den har Lyst, i mange Aar; for ung er De, og ung bliver De. Endnu forleden Dag sagde jeg til Mrs. Harris, da hun sagde til mig: „Aarene og vore Bryderier sætte Mærker paa os alle“ — „Sig ikke det, Mrs. Harris,“ sagde jeg, „hvis De og jeg skulle vedblive at være gode Venner, for det er ikke Tilfældet. Mrs. Mould,“ sagde jeg — jeg tog

mig den Frihed, tilstaar jeg, at nævne Deres Navn —" her nejede hun — „er en af dem, som ere Bevis paa lige det stik modsatte; og aldrig vil jeg, saa længe der er en Draabe Vejr i mig, sidde og høre paa saadant noget uden at tage til Genmæle, tro ikke det." — „Jeg beder om Forladelse, Madam," sagde Mrs. Harris, „jeg giver Dem gerne Ret; for har der nogen Sinde været en Kone, som med Fornøjelse vilde rive Øjnene ud af Hovedet paa sine Medmennesker for at tjene sine Venner, saa ved jeg, at denne Kones Navn er Sara Gamp."

Da hun var kommen saa langt, var hun nødt til at standse for at trække sit Vejr, hvoraf vi ville benytte os til at meddele, at der hvilede et frygtelig mystisk Slør over denne Dame ved Navn Harris, som ingen af Mrs. Gamps Omgangskreds havde set, ligesom heller intet menneskeligt Væsen vidste, hvor hun boede, skønt Mrs. Gamp, efter hendes eget Sigende, lod til at have stadig Samkvem med hende. Der var modstridende Rygter om denne Sag; men den almindeligste Mening var, at hun var et Foster af Mrs. Gamps Fantasi, skabt i det udtrykkelige Øjemed at holde fingerede Samtaler med hende om alle mulige Ting og stadig slutte med en Lovtale over hendes Fortræffelighed.

„Og hvilken Glæde er det nu ikke ogsaa," sagde Mrs. Gamp, idet hun vendte sig om mod Døtrene med et taareblandet Smil, „at se disse to unge Damer, som jeg har kendt, førend nogen af dem havde en Tand i sin smukke Mund, og som jeg mangen en god Gang har set — de søde Væsener! — lege Begravelse nede i Værkstedet og følge Bestillingsbogen til dens sidste Hvilested i Skabet! Men det er nu alt sammen forbi, Mr. Mould," og idet hun saaledes kom til denne som den sidste i Rækken, rystede hun polisk paa Hovedet.

„Forandringer, Mrs. Gamp!" svarede Bedemanden.

„Og flere Forandringer forestaa, førend det er forbi med Forandringerne," sagde Mrs. Gamp og nikkede endnu

poliskere. „Unge Damer med saadanne Ansigter tænke paa mere end Begravelse, ikke, Sir?“

„Jeg ved saamænd ikke,“ sagde Mould med et Latterkluk. „Ikke saa daarligt af Mrs. Gamp, vel, min Ven?“

„Jo vist ved De!“ sagde hun; „og det gør ogsaa Mrs. Mould, Deres smukke Kone; og det gør jeg med, skønt den Glæde at have en Datter er bleven nægtet mig; og havde jeg faaet en, vilde Gamp ganske bestemt have drukket hendes smaa Sko lige af Fødderne paa hende, saaledes som han gjorde ved vor Dreng, det søde Barn, som han bagefter sendte ud, for at han skulde sælge hans Træben som Raamateriale til at lave Svovlstikker af, for hvad han kunde faa for det, og købe Brændevin for Pengene, hvilket han ogsaa troligt udrettede med en Forstand, der var langt over hans Aar; for Drengen tabte hver eneste Penny i Plat og Krone og kom bagefter ganske rolig hjem og fortalte det og sagde, at han vilde drukne sig, hvis det kunde være hans Forældre nogen Tilfredsstillelse. — Jo vist ved De,“ sagde Mrs. Gamp, idet hun tørrede sine Øjne med sit Sjal og atter optog Traaden i sin Tale. „Der staar noget mere foruden Fødsler og Dødsfald i Aviserne, ikke sandt, Mr. Mould?“

Mould blinkede ad Mrs. Mould, som han imidlertid havde taget paa sit Skød, og sagde: „Ganske vist. En hel Del mere, Mrs. Gamp. Mrs. Gamp er virkelig ikke saa daarlig, min Ven.“

„Der staar Giftermaal, gør der ikke?“ sagde Mrs. Gamp, mens begge Døtrene rødmede og fniste. „Gud velsigne deres uskyldige Hjerter, det ved de saamænd meget godt! Naa, De vidste det ogsaa, og det samme gjorde Mrs. Mould, da De var paa deres Alder! Men efter min Mening ere De nu alle af samme Alder. Og skulde De og Mrs. Mould nogen Sinde faa Børnebørn — “

„Aa fy, fy, hvilken Snak, Mrs. Gamp,“ svarede Bedemanden. „Pokkers kvikt alligevel. Storartet,“ — dette sagde han hviskende. „Hør, min Ven“ — atter højt — „Mrs. Gamp kan nok drikke et Glas Kognak. Sæt Dem ned, Mrs. Gamp.“

Mrs. Gamp satte sig paa den Stol, der stod nærmest ved Døren, og idet hun vendte Øjnene mod Loftet, lod hun, som om hun var aldeles uvidende om, at der blev skænket et Glas, indtil det blev givet hende i Haanden af en af de unge Damer, hvorpaa hun røbede den største Overraskelse.

„Noget, der saa godt som aldrig falder mig ind, Mr. Mould," sagde hun, „undtagen naar jeg er upasselig og mærker, at min halve Flaske Porter trykker mig for Brystet. Mrs. Harris siger tit og mange Gange til mig: „Sara Gamp," siger hun, „jeg falder virkelig i Forundring over Dem!" „Mrs. Harris," siger jeg til hende, „hvorfor det? Sig frem, om jeg maa bede." „Sandt at sige da, Madam," siger Mrs. Harris, „saa havde jeg aldrig, førend jeg havde gjort Deres Bekendtskab, troet, at nogen Jordemoder eller Vaagekone kunde hjælpe sig med den Smule, De drikker." „Mrs. Harris," siger jeg til hende, „ingen ved, hvad han formaar, førend han prøver derpaa, og mens jeg og Gamp boede sammen, var jeg af samme Mening. Men nu," siger jeg, „er min halve Flaske Porter mere end nok til mig, naar jeg bare faar den regelmæssigt, og den er god. Baade som Jordemoder og Vaagekone gør jeg min Pligt, haaber jeg; men jeg er kun en fattig Kone og tjener mit Brød surt, og jeg forlanger derfor ogsaa, tilstaar jeg, at jeg faar den regelmæssigt, og at den er god."

Hvilken Sammenhæng der egentlig var mellem dette og Mrs. Gamps Glas Kognak, kom ikke for Dagen, thi med et: „Paa alles bedste Velgaaende" stak hun Glasset ud efter alle Kunstens Regler uden at forklare sig nærmere.

„Men hvad godt nyt bringer De, Mrs. Gamp?" spurgte Mould igen, mens hun tørrede sig om Munden med sit Sjal og bed et Stykke af en blød Tvebak, som hun syntes at have i sin Lomme for det Tilfælde, at der skulde blive budt hende en Dram. „Hvorledes har Mr. Chuffey det?"

„Mr. Chuffey," svarede hun, „har det ganske som sædvanligt; det er hverken bedre eller værre med ham. Det var meget smukt af Manden at skrive til Dem og sige:

„Lad Mrs. Gamp sørge for ham, til jeg kommer hjem;“ men alt, hvad han gør, er smukt. Der er ikke mange, som ligner ham, og var der det, vilde vi ikke mangle Kirker.“

„Hvad ønsker De at tale med mig om, Mrs. Gamp?“ sagde Mould for at komme til Sagen.

„Bare dette,“ svarede Mrs. Gamp, „og Tak, fordi De spørger. I Tyren i Holborn er der en Herre, som er bleven syg og har maattet gaa til Sengs. De have en Gangkone, der er bleven dem anbefalet fra Bartholomæus Hospitalet og passer ham om Dagen; og jeg kender hende godt, Mr. Mould, for hun hedder Mrs. Prig og er det bedste Menneske, man kan tænke sig. Men om Natten skal hun være et andet Sted, og de trænger til en Vaagekone, og derfor siger hun, for hun har i over tyve Aar haft det største Venskab for mig: „Den ædrueligste Person, der er til, og den største Velsignelse i et Sygeværelse er Mrs. Gamp. Send en Dreng til Kingsgate Street,“ siger hun, „og faa fat i hende, hvad det saa skal koste; for Mrs. Gamp er ikke til at veje op med Guld.“ Min Vært bringer mig denne Besked og siger: „Da De ikke har det svært der, hvor De er, og dette Stykke Arbejde lader til at ville betale sig godt, hvorfor da ikke forene begge Dele?“ „Nej,“ siger jeg, „ikke uden at Mr. Mould ved det; det er der ikke at tænke paa. Men jeg vil gaa hen til Mr. Mould og spørge ham derom, hvis De synes.“ Her skottede hun til Bedemanden og standsede.

„Nattevaagen, hvad?“ sagde Mould og strøg sig om Hagen.

„Fra Klokken otte til Klokken otte; jeg vil ikke narre Dem.“

„Og saa gaa tilbage, hvad?“

„Saa vilde der ikke være noget i Vejen for, at jeg kunde passe Mr. Chuffey. Da han er saa stille af sig og lægger sig tidlig, vilde han næsten hele Tiden være i sin Seng. Jeg vil ikke nægte,“ sagde Mrs. Gamp fromt, „at jeg kun er en fattig Kone, og at jeg har god Brug for Pengene, men det maa De ikke tage Hensyn til, Mr. Mould. Rige Folk kunne

ride paa Kameler; men det er ikke saa let en Sag for dem at se gennem et Naaleøje. Det er min Trøst, og det har jeg skrevet mig bag Øret."

„Ja, Mrs. Gamp, jeg ser ikke, at der kan være noget til Hinder for, at De under disse Omstændigheder tjener Dem en ærlig Skilling; men jeg tror, at jeg vilde tie med det. Jeg vilde for Eksempel ikke omtale det for Mr. Chuzzlewit ved hans Tilbagekomst, medmindre det var nødvendigt, og han ligefrem spurgte Dem derom."

„Det havde jeg netop lige paa Læben og vilde sige," svarede Mrs. Gamp. „Sæt, at den omtalte Herre skulde dø, kunde jeg vel gerne, uden at fornærme Dem, tage mig den Frihed at sige, at jeg kendte en Mand i Bedemandsfaget?"

„Ganske vist, Mrs. Gamp," sagde Mould meget nedladende. „I et saadant Tilfælde kan De godt lejlighedsvis ytre, at vi besørge alting pænt og til de forskellige Priser og i det hele have Ord for at gøre det saa behageligt som muligt for de efterlevendes Følelser. Men ingen Paatrængenhed. Sagte, sagte! Det er lige saa godt, lille Ven, at du giver Mrs. Gamp et Par Adressekort."

Mrs. Gamp tog imod dem, og da hun mærkede, at der ikke vankede mere Kognak, eftersom Flasken var bleven sat ind i Skabet igen, rejste hun sig for at gaa.

„Af mit ganske Hjerte ønsker jeg denne lykkelige Familie al mulig Lykke," sagde hun. „Far vel, Mrs. Mould! Var jeg Mr. Mould, vilde jeg være skinsyg paa Dem, Madam, og var jeg Dem, vilde jeg sandelig være skinsyg paa Mr. Mould."

„Naa, naa! Sniksnak! Gaa væk, Mrs. Gamp!" udbrød den henrykte Bedemand.

„De unge Damer," sagde Mrs. Gamp med et Kniks „— Gud velsigne deres søde Ansigter — kunne de forene det med deres Pligter at være saa voksne, naar de have saa unge Forældre, saa tilkommer det ikke mig og mine Lige at spekulere over."

„Sniksnak, Sniksnak. Af Sted med Dem, Mrs. Gamp!“ udbrød Mould. Men i sin overvættes Glæde kneb han ligefrem Mrs. Mould i Armen, da han sagde det.

„Ved du hvad, min Ven,“ sagde han, da Mrs. Gamp endelig var gaaet og havde lukket Døren, „det er en meget klog Kone. Det er en Kone, hvis Forstand er umaadelig ophøjet over hendes Livsstilling. Det er en Kone med en ualmindelig Skarpsindighed og Dømmekraft. Det er en Kone,“ sagde Mould, idet han atter trak sit Silkelommetørklæde over Hovedet og satte sig i Lave til et Blund, „som man næsten kunde være tilbøjelig til at begrave for ingenting og gøre det pænt oven i Købet.“

Mrs. Mould og hendes Døtre vare aldeles enige med ham. Mrs. Gamp var imidlertid kommen ud paa Gaden, hvor hun følte sig saa generet af Luften, at hun nødsagedes til at blive staaende lidt i en Port for at komme til sig selv. Men desuagtet gik hun saa usikkert, at hun vakte den inderligste Medlidenhed hos nogle godmodige Drenge, der fattede den mest levende Interesse for hendes Ildebefindende og i deres ukunstlede Sprog bad hende være ved godt Mod, da hun kun var „en lille Smule stænket.“

Hvad hun nu var, eller hvilket Navn Lægevidenskaben end vilde have givet hendes Sygdom, saa kunde hun udmærket godt finde hjem igen, og da hun var kommen til Anthony Chuzzlewit & Søns Hus, lagde hun sig straks til Hvile. Hun blev der til Klokken syv om Aftenen, og efter at have faaet den stakkels gamle Chuffey til at gaa i Seng, begav hun sig paa Vej til sin ny Plads. Hun gik imidlertid først til sit Logi i Kingsgate Street for at hente en Bylt Sjaler og Tørklæder til Natten og spadserede derfra til Tyren i Holborn, som hun naaede, lige som Klokken slog otte.

Idet hun drejede ind i Gaarden, standsede hun, da Værten, Værtinden og Overstupigen alle tre stod paa Dørtærskelen og talte ivrigt med en ung Mand, der syntes enten nylig at være kommen eller at ville til at gaa igen.

De første Ord, som naaede Mrs. Gamps Øre, vedrørte aabenbart Patienten, og da det er godt, at enhver god Sygeplejerske ved saa meget som muligt om den Person, hun skal passe, gav Mrs. Gamp sig pligtskyldigst til at lytte.

„Altsaa ikke bedre?“ sagde den unge Mand.

„Værre!“ sagde Værten.

„Meget værre,“ tilføjede Værtinden.

„Aa, en hel Del værre,“ udbrød Stupigen, idet hun spilede Øjnene vidt op og rystede paa Hovedet.

„Stakkels Fyr!“ sagde den unge Mand; „det gør mig ondt at høre. Det værste af det er, at jeg ingen Forestilling har om, hvilke Venner eller Slægtninge han har, eller hvor de bo, med Undtagelse af, at det i hvert Tilfælde ikke er i London.“

Værten saa paa Værtinden; Værtinden saa paa Værten, og Stupigen udbrød hysterisk, „at af alle de mange utydelige Adresser, hun havde set eller hørt tale om — og i et Hotel var det ikke saa ganske faa — var denne den mest utydelige.“

„Tingen er, ser De,“ vedblev den unge Mand, „at jeg, som jeg sagde Dem i Gaar, da De sendte Bud efter mig, virkelig kun ved meget lidt om ham. Vi have været Skolekammerater; men efter den Tid er jeg kun to Gange truffen sammen med ham. Begge Gange var jeg i London i en Skoleferie og tabte ham straks af Syne igen. Det Brev med min Underskrift og Adresse, som De fandt paa hans Bord, og som gjorde, at De henvendte Dem til mig, er et Svar paa et, som han skrev her i Huset samme Dag, han blev syg, og aftaler efter hans egen Bøn et Møde med ham. Her er hans Brev, hvis De ønsker at se det.“

Værten læste det, og Værtinden saa over hans Skulder. Stupigen opsnappede saa meget, hun kunde, deraf og digtede Resten til og troede fra nu af paa det hele som paa et haandgribeligt Bevis.

„Han har kun lidt Rejsegods, siger De?“ ytrede den

unge Mand, der ikke var nogen anden end vor gamle Ven John Westlock.

„Kun en Kuffert, og den er der kun meget lidt i."

„Men dog nogle faa Pund i hans Pung?"

„Ja, den er forseglet og ligger i min Pengekasse. Jeg har skrevet Beløbet op, og De maa med Fornøjelse se det."

„Ja," sagde John, „da Lægen siger, at Feberen maa gaa sin Gang, og at der for Øjeblikket ikke kan gøres andet end at give ham hans Medicin og pleje ham omhyggeligt, ved jeg ikke, at der er mere at tale om, førend han er i Stand til at give os nærmere Oplysninger. Kan De tænke Dem noget andet?"

„N—ej," sagde Værten, „undtagen —"

„Undtagen hvem der skal betale, mener De vel?" sagde John.

„Ja," stammede Værten, „det vilde være lige saa godt."

„Fuldkomment saa godt," sagde Værtinden.

„Drikkepengene til Tjenestefolkene ikke at glemme," sagde Stupigen med en indsmigrende Hvisken.

„Det er ikke mere end billigt, indrømmer jeg," sagde John Westlock. „Men for det første har De jo Penge i Hænde til de løbende Udgifter, og jeg paatager mig gerne at betale Lægen og Sygevogtersken."

„Ah!" udbrød Mrs. Gamp. „En honnet Mand!"

Hun fremmumlede sin Beundring saa højt, at de alle vendte sig om, hvorfor Mrs. Gamp indsaa Nødvendigheden af at nærme sig med sin Bylt i Haanden og fremstille sig.

„Vaagekonen," sagde hun, „fra Kingsgate Street, godt kendt af Gangkonen Mrs. Prig, det bedste Menneske, man kan tænke sig. Hvorledes har den kære stakkels Gentleman det i Aften? Men om det ogsaa ikke er bedre med ham, saa er det jo ikke andet, end hvad man kunde vente sig og være forberedt paa. Mange Snese Gange, Madame," her gjorde hun et Kniks for Værtinden, „har Mrs. Prig og jeg skiftedes til at vaage ved syge Folk, saa at den ene er gaaet, naar den anden er kommen. Vi kende hinandens

Metode og yde ofte Lindring, hvor det ikke vil lykkes for andre. Vore Fordringer ere kun smaa" — i dette Punkt henvendte Mrs. Gamp sig til John — „naar man tager Hensyn til de pinlige Pligter, der paahvile os. Kunde vi indrette dem efter vore Ønsker, vilde der ikke være meget at betale."

Da Mrs. Gamp hermed troede at være færdig med sin Indtrædelsestale, nejede hun for samtlige tilstedeværende og tilkendegav, at hun ønskede at føres hen til Skuepladsen for sine Embedspligter. Gennem en Mængde indviklede Gange førte Stupigen hende op i det øverste af Huset, og idet hun til sidst pegede paa en enlig Dør for Enden af et langt Galleri, meddelte hun hende, at der var det Værelse, hvor den syge laa. Dermed skyndte hun sig bort, det bedste hun kunde.

Meget varm af at have maattet bære sin Bylt op ad saa mange Trapper, tilbagelagde Mrs. Gamp Galleriet og bankede paa Døren, som øjeblikkelig blev aabnet af Mrs. Prig, der havde Hat og Sjal paa og brændte af Utaalmodighed efter at komme af Sted. Mrs. Prig havde omtrent samme Figur som Mrs. Gamp, men hun var ikke saa tyk, og hendes Stemme var dybere og lignede mere et Mandfolks. Desuden havde hun Skæg.

„Jeg troede næsten, at De ikke var kommen!" ytrede Mrs. Prig lidt misfornøjet.

„Det skal De nok ærlig faa Erstatning for i Morgen," sagde Mrs. Gamp, „men jeg maatte først hente mit Tøj." Hun havde begyndt ved Tegn at forespørge sig om den syges Tilstand, og om han kunde høre dem — thi der stod et Skærmbræt for Døren — men Mrs. Prig beroligede hende hurtigt i saa Henseende.

„Aah," sagde hun højt, „han er stille, men hans Forstand er fløjten. De kan sige, hvad det skal være."

„Har De noget at sige mig, førend De gaar, min bedste?" spurgte Mrs. Gamp, idet hun lagde sin Byrde fra sig inden for Døren og saa kærligt paa sin Kollega.

„Den kogte Laks," svarede Mrs. Prig, „er ganske dejlig; den kan jeg især anbefale Dem. Men rør ikke Kødet, for det har Afsmag; Drikkevarerne ere alle sammen gode."

Mrs. Gamp sagde, at hun var glad derover.

„Medicinen og de andre Sager staa paa Kommoden og Kaminhylden," sagde Mrs. Prig i Forbigaaende. „Sin Havresuppe fik han sidste Gang Klokken syv. Lænestolen er ikke blød nok; De kommer til at tage hans Pude."

Mrs. Gamp takkede hende for disse Vink, og idet hun venlig sagde hende Godnat, holdt hun Døren aaben, indtil hun var forsvunden i den anden Ende af Gangen. Efter saaledes at have opfyldt den gæstevenlige Pligt at overtyde sig om, at hun kom lykkelig og vel bort, trak hun Døren til igen, lukkede den af indvendig, tog sin Bylt, gik inden for Skærmbrættet og tiltraadte sin Virksomhed.

„Lidt kedeligt, men dog ikke saa daarligt, som det kunde være," tænkte Mrs. Gamp; „det glæder mig at se, at der er et Brystværn i Tilfælde af Ildebrand og en Mængde Tage og Skorstenspiber, man kan gaa paa."

Det vil heraf være indlysende, at Mrs. Gamp saa ud ad Vinduet. Da hun var færdig med at se paa Udsigten, prøvede hun Lænestolen, som hun harmfuldt mente var „haardere end en Mursten". Dernæst fortsatte hun sine Undersøgelser mellem Miksturflaskerne, Glassene, Krukkerne og Tepotterne, og da hun fuldkommen havde tilfredsstillet sin Nysgerrighed, løste hun sine Hattebaand og gik hen til Sengen for at kaste et Blik paa den syge.

Det var en ung, mørkladen og ikke ilde udseende Mand med langt, sort Haar, der tog sig endnu sortere ud i Modsætning til de hvide Lagener. Hans Øjne stod halvt aabne, og han vendte uophørlig Hovedet fra den ene Side til den anden paa Puden, medens hans Legeme laa næsten ganske stille. Han sagde ikke et Ord, men gav af og til en Lyd fra sig, der tydede paa Utaalmodighed eller Træthed, stundom ogsaa Overraskelse, og stadig virrede hans rastløse Hoved frem og tilbage uden et Øjebliks Ophør.

Mrs. Gamp kvægede sig ved en Pris Tobak og stod og saa paa ham med Hovedet lidt paa Siden ligesom en Kender, der ser paa et Kunstværk af tvivlsomt Værd. Lidt efter lidt overfaldt en rædsom Tanke om een Gren af hendes Fag sig denne Kvinde, og idet hun bukkede sig, holdt hun hans urolige Arme fast ved hans Side for at se, hvorledes han vilde tage sig ud, naar han laa Lig. Hendes Fingre kløede efter at bringe hans Lemmer i denne sidste, marmorstive Stilling.

„Ah," sagde hun, idet hun gik bort fra Sengen, „han vilde tage sig nydelig ud som Lig!"

Hun gav sig nu til at pakke sin Bylt ud; tændte et Lys ved Hjælp af et Fyrtøj, som stod paa Kommoden; skænkede Vand i en lille Kedel som en Indledning til at styrke sig med en Kop Te i Løbet af Natten; lagde i samme menneskekærlige Øjemed, hvad hun kaldte „en lille Smule Ild" til Rette og satte tillige et lille Tebord frem, for at hun ikke skulde savne noget i Retning af Hyggelighed. Disse Forberedelser varede saa længe, at det var paa høje Tid at tænke paa Aftensmaden; hun ringede derfor paa Klokken og bestilte den.

„Jeg tror nok, min Pige," sagde Mrs. Gamp til Understupigen i en Tone, der skulde udtrykke Mathed, „at jeg kunde faa en lille Bid kogt Laks ned med en lille Smule Gelé og et Gran hvid Peber. Jeg spiser frisk Brød, lille Ven, med en Klat nykærnet Smør og en Mundfuld Ost. Skulde der være en Agurk her i Huset, er De nok saa god at bringe mig den, da jeg holder saa meget af dem, og de gør en saa godt i et Sygeværelse. Skænkes der Brightoner Ale her, saa drikker jeg helst den Slags Ale om Natten, da Doktoren siger, at den skal være saa god til at holde Øjnene aabne. Men fremfor alt, min Pige, bring mig ikke mere end for en Shilling Genever og varmt Vand, naar jeg ringer igen; for det er nu een Gang for alle min faste Ration, og jeg nyder aldrig en Draabe mere."

Efter at have fremsat disse beskedne Fordringer sagde

hun, at hun vilde blive staaende ved Døren, indtil hun fik, hvad hun havde bestilt, for ikke at forstyrre den syge ved at lukke den endnu en Gang op, og hun vilde derfor være Pigen taknemmelig, hvis hun vilde skynde sig.

Der blev bragt en Bakke med alting paa lige til Agurken, og Mrs. Gamp satte sig følgelig i det ypperligste Humør til at spise og drikke. Det Omfang, hvori hun søbede Eddikens forfriskende Vædske i sig med Bladet af sin Kniv, kan næppe udtrykkes med Ord.

„Ak," sukkede hun, medens hun grublede over sin varme Genever, „hvor det dog er velsignet at være nøjsom i denne Jammerdal! Hvor det dog er velsignet at pleje syge Folk i deres Senge og ikke tænke paa sig selv, saa længe man kan gøre Gavn! Jeg tror ikke, at der har været en herligere Agurk til. Jeg har i det mindste aldrig set nogen bedre!"

I denne Tone vedblev hun at moralisere, indtil hendes Glas var tomt, og derpaa gav hun den syge hans Medicin ved simpelthen at klemme Luftrøret sammen paa ham, til han gabede, og derpaa hælde den i hans Hals.

„Men jeg havde jo nær glemt Puden!" sagde hun, idet hun trak den fra ham. „Saa! Nu har han det saamænd saa mageligt, som han kan faa det, og nu vil jeg ogsaa gøre mig det saa mageligt, som jeg kan."

I dette Øjemed redte hun sig en improviseret Seng i Lænestolen og satte en anden Stol hen til sine Fødder. Efter at have dannet sig saa godt et Leje, som Omstændighederne tillod, tog hun en gul Natkappe af et umaadeligt Omfang og af Form som et Kaalhoved op af sin Bylt og bandt dette Klædningsstykke fast med den største Omhu efter først at have skilt sig ved et Sæt skaldede, gamle Krøller, som næppe kunde kaldes falske — det var saa langt fra, at de kunde narre nogen. I det samme Gemme tog hun endvidere en Nattrøje, som hun ligeledes iførte sig, og endelig tog hun en Vægterkittel, hvis Ærmer hun bandt om sin Hals, saa at hun blev til to Mennesker og bagfra

saa ud, som om hun var i Færd med at blive omfavnet af et Medlem af det gamle Vægterkorps.

Da alle disse Forberedelser vare trufne, tændte hun Natlyset, rullede sig sammen paa sit Leje og faldt i Søvn. Mørkt og spøgelseagtigt blev Værelset og fuldt af dæmrende Skygger; Gadens fjerne Støj dæmpedes efterhaanden; Huset blev saa stille som en Grav, og Nattens Dødsstilhed rugede over den tavse By.

Mødige, mødige Timer! Stakkels forpinte Sjæl, der famler i Mørket gennem det forbigangne, ude af Stand til at rive sig løs fra det sørgelige Nu; som slæber sin tunge Lænke af Sorg gennem indbildte Fester og Gæstebud og blendende Gøglesyner; som søger blot et Øjebliks Hvile i Barndommens svundne Minder og Gaarsdagens vante Virkekreds, men overalt dunkelt ser Skræk og Rædsel! O mødige, mødige Timer! Hvad vare Kains fredløse Tanker i Sammenligning med disse!

Endnu kastede det glødende Hoved sig frem og tilbage uden et Øjebliks Afbrydelse. Endnu gav Træthed, Utaalmodighed, Smerte og Overraskelse sig fra Tid til anden Luft paa denne Pinebænk, og det endog tydeligt nok, men ikke en eneste Gang i Ord. Endelig begyndte han i Midnattens højtidelige Time at tale og ventede undertiden ængstelig paa Svar, som om usynlige Stalbrødre omgav ham, hvorpaa han svarede paa deres Tale og spurgte igen.

Mrs. Gamp vaagnede og satte sig over Ende, hvorved hun paa Væggen frembragte Skyggen af en gigantisk Natvægter, der brødes med en Arrestant.

„Hvad er det? Vil De tie!“ udbrød hun i en skarp, bebrejdende Tone. „Gør ikke saadan Støj her.“

Der foregik ingen Forandring med Ansigtet eller Hovedets uafladelige Virren, og han vedblev at tale vildt.

„Uf,“ sagde Mrs. Gamp, idet hun rejste sig fra Lænestolen med en utaalmodig Gysen, „jeg tænkte nok, at jeg laa for godt, til at det kunde vare ved. Pokker staa i det, saa koldt som det er blevet!“

„Drik ikke saa meget!“ udbrød den syge. „Det ødelægger os alle. Ser De ikke, hvorledes Kilden udtørres? Se det Mærke, hvor det perlende Vand nylig stod!“

„Perlende Vand? Ja vist!“ sagde Mrs. Gamp. „Jeg vil lave mig en perlende Kop Te, tror jeg. Bare De vilde tie stille!“

Han brast i en Latter, som efterhaanden tabte sig i en ynkelig Klagen, men pludselig brød han af og begyndte med en vild Inkonsekvens at tælle meget rask.

„En – to – tre – fire – fem – seks.“

„En, to, spænd mine Sko,“ sagde Mrs. Gamp, som nu laa paa Knæ for at gøre Ild paa; „tre, fire, spille paa Lire – gid jeg kunde spille Dem i Søvn, unge Mand – fem, seks, jeg er en Heks. Ja gid jeg var en Heks, saa skulde jeg snart faa Kedlen i Kog.“

Medens hun ventede paa dette Ønskes Opfyldelse, satte hun sig saa tæt ved det høje Kamingitter, at hendes Næse hvilede paa det, og i nogen Tid morede hun sig søvnigt med at lade denne Ansigtsdel glide frem og tilbage paa Messingkanten, saa langt hun kunde, uden at forandre Stilling. Samtidig ledsagede hun den syge Mands Fantasier med sine egne Kommentarer.

„Det gør fem Hundrede og en og tyve Mand, der ere gaaede ind ad Vinduet og ud ad Døren, alle ens klædte og med de samme fordrejede Ansigter,“ udbrød han, fuld af Angest. „Se der! Fem Hundrede og to og tyve – tre og tyve – fire og tyve. Ser De dem?“

„Ja vist ser jeg dem,“ sagde Mrs. Gamp, „og alle til Hobe ere de nummererede ligesom Drosker – ikke sandt?“

„Rør ved mig! Lad mig overbevise mig derom. Rør ved mig.“

„Naar Kedlen kommer i Kog, skal De faa Deres næste Dosis Mikstur,“ sagde Mrs. Gamp roligt, „og saa skal jeg røre ved Dem og det ordentligt, hvis De ikke tager den med det gode.“

„Fem Hundrede og otte og tyve, ni og tyve, tredive. Se her!“

„Hvad er der nu paa Færde?“ spurgte Mrs. Gamp.

„De komme fire Mand høj, hver Mand med sin Arm slynget i sin Sidemands og med sin Haand paa hans Skulder. Hvad er det, der sidder paa alle disse Arme og paa Flaget?“

„Spindelvæv, maaske,“ sagde Mrs. Gamp.

„Flor! Sort Flor! Gode Gud, hvorfor bærer de det udenpaa?“

„Vilde De maaske, at de skulde gaa med det indvendig?“ svarede Mrs. Gamp. „Ti dog stille! Ti dog stille!“

Da Ilden nu begyndte at udbrede en behagelig Varme, tav Mrs. Gamp, gned efterhaanden sin Næse langsommere og langsommere hen ad Kanten af Kamingitteret og faldt hen i en tung Døs. Hun vaagnede ved, at Værelset — som hun indbildte sig — rungede af et Navn, som hun kendte.

„Chuzzlewit!“

Denne Lyd var saa tydelig og virkelig og saa fortvivlet bønfaldende, at Mrs. Gamp sprang forfærdet op og løb hen til Døren. Hun havde ventet at finde Gangen fuld af Mennesker, der vare komne for at fortælle hende, at der var udbrudt Ild i Huset i City. Men Gangen var tom; der var ikke en Sjæl i den. Hun aabnede Vinduet og saa ud; lutter mørke, sorte og øde Tagrygge. Idet hun gik tilbage til sin Stol, skottede hun til den syge. Han laa ganske som før, men tav. Mrs. Gamp var nu saa varm, at hun kastede Vægterkittelen og viftede sig.

„Det syntes at faa selve Flaskerne til at klirre,“ sagde hun. „Hvad mon jeg kan have drømt om? Vist om den tossede Chuffey.“

Formodningen var rimelig nok. I ethvert Tilfælde beroligede en Pris Tobak og Kedlens Snurren igen Mrs. Gamps Nerver, der ikke hørte til de svageste. Hun lavede sin Te; smurte sig noget Smørrebrød og satte sig ved Tebordet.

Men i det samme blev der igen raabt i en endnu skrækkeligere Tone end den, der havde dirret i hendes slumrende Øre, disse Ord:

„Chuzzlewit! Jonas! Nej!“

Mrs. Gamp tabte Koppen, som hun var i Færd med at føre til sine Læber, og vendte sig om med et Sæt, som fik det lille Tebord til at danse. Raabet var kommet fra Sengen.

Det var lys Morgen, da Mrs. Gamp næste Gang saa ud ad Vinduet, og Solen stod straalende op. Himmelen blev klarere og klarere og Larmen i Gaderne stærkere og stærkere, og højt op i Sommerluften steg Røgen af nylig tændte Baal, indtil den travle Dag var lysvaagen.

Mrs. Prig indfandt sig punktlig efter at have tilbragt en god Nat hos sin anden Patient. Westlock kom til samme Tid, men fik ikke Lov til at gaa ind, da Sygdommen var smitsom. Ogsaa Lægen kom. Lægen rystede paa Hovedet. Det var alt, hvad han under de forhaandenværende Omstændigheder kunde gøre.

„Der er vel sagtens ikke noget nyt?“ ytrede Mrs. Prig, da de begge nejende havde fulgt Lægen til Døren.

„Nej, slet intet, min bedste,“ svarede Mrs. Gamp. „Han falder noget trættende med sin Snak, for han nævner saa mange Navne; ellers skal De ikke bryde Dem om ham.“

„Det vil jeg saamænd heller ikke. Jeg har andet at tænke paa.“

„I Aften betaler jeg min Gæld, min bedste, og kommer før Tiden,“ sagde Mrs. Gamp. „Men, Betsey Prig“ — her talte hun med megen Følelse og lagde sin Haand paa hendes Arm — „prøv for Himmelens Skyld endelig Agurkerne!“

Ende paa første Del.